

Gc
929.738
0k5o
v.3
1686469

REYNOLDS HISTORICAL
GENEALOGY COLLECTION

ALLEN COUNTY PUBLIC LIBRARY

3 1833 00860 7795

615

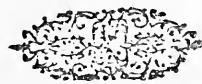
ORBIS POLONI TOMVS III. IN QVO

Y. 3

Aniqua Sarmatarum Gentilitia & Arma
Quæcunque à litera S,
visque ad finem Alphabeti suam incipiunt & re-
censent denominationem, continen-
tur & dilucidantur.

A V T H O R E

A. R. P. F. SIMONE OKOLSKI Sacra Theologie Pro-
fessore, Friore Conuentus Tysmienicensi Ordinis Prædi-
torum, Provinciae Russie.

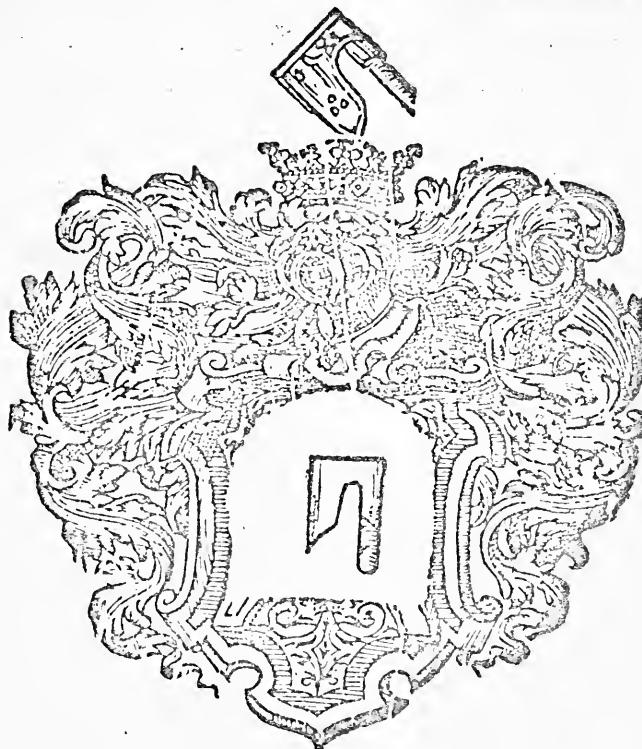
C R A C O V I A,

In Officina Typographica Francisci Cesarii.

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
Allen County Public Library Genealogy Center

<http://www.archive.org/details/orbispolonvssple03okol>

IN PERANTIQVM STEMMA
Illustrissimæ Gentis
OSSOLINIAE.
1686-169

Antiquum mediis, quod nam sit Nomen in armis,
ASClA Sarmaticis monstrat in agminibus.
Hac duce barbaricem nostris abrasimus oris,
Candoremq; bonis sculpsimus ingenis.
ASClA iura dedit Rostris, Martemq; dolauit,
Nunc quoq; Rostra regit, nunc quoq; Castrare regit.
Hanc fugiunt rapidiq; Scythæ, rigidiq; Geloni
Huius arbitrio, fors rata quæq; manet.
Fam. i vetus, seu fama recens compleuerit Orbem,
ASClA iam titulos nesciet ipsi suos.

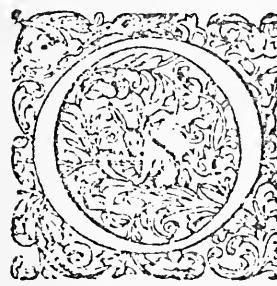
M. Ioan. Cyneriski Rachtamou ad S. Anna Decanue.

Illustrissimo, & Excellentissimo Principi
D O M I N O,
D. G E O R G I O
DVCI JN OSSOLIN,
S.R.I. PRINCIPI. COMITI A TĘCZYN
O S S O L I N S K I
SVPREMO REGNI POLONIÆ
C A N C E L L A R I O,
Bydgostiensi, Lubaczouensi, Lubomlensi,
Adzelensi, Ricensi, &c. &c. CAPITANEO.

D O M I N O E T P A T R O N O

Perpetuam Felicitatem.

Rbis caeli, qui mortalium piē oc-
cupationi & menti praeordinatus
est ab alto, monuit animum reli-
giosum, vt nisi mentis Regiae & Re-
gni Supremo Cancell:atq; grauif-
simi Senatus, vero belli & pacis tempore custodi
Orbem Polonum, fauoribus lætus supponerem.
Neq; solūm quia virtus excellēs possessoribus suis
authoritatem, miratoribus verò reuerentiam pa-
riat conferatq;. Verūm etiam, quia id, quod sum-
mum diuinus Plato computabat, ipsiq; naturæ re-

29. 1. 50.

rum pro collatis sibi, immensas laudes referebat, amplissimo exēplo author naturæ Deus, in Illust: Excell: Vesta abunde cumulasset. Gratias Superis, inquietabat Plato, quod me hominem marem, Græcum, Atheniensem, & Socratis tēpore nasci voluissent. Quali dicto, vitam animalium, sexum debilicrem, Barbariem ferocē, Thebanorum genia, & Pædagogorum insolentiam refellebat. Eam fortē, non quidem dii vani, sed ipse Vnus Trinusque Deus, seminator consilii sani, conservatorc; Christiani nominis, supposito Illustr: Excell: Vestræ, non simpliciter sed superexcellenter concessit. Hominem namq;, vt naturæ præcipuis donis, ingenio, prudentia, consilio, sapientia, facundia, fortitudine ditauit, ita nobilissimum genere, perantiqua in Regno Familia, splendidis in Senatu successoribus, cōtinuis in castris triumphatoribus, aboriginem nasci voluit. Nec marem sc̄lūm, sed omnibus his, titulo, præminētia, prærogatiua, vel coequauit, vel anteposuit. Nec Græcum, qui à Diuo Paulo reprehensionē meruerunt, sed Catholicum Mæcenatem progenuit, vt Sancta Ecclesia defensorem, fundatorem, ampliatorē nominaret, fides verò, blasphemiae extirpatorem cognosceret. Polonum verò nasci ordinauit, sed quem nedum Patria, Senatus,

¶¶¶¶¶

tus, Rex, desiderarēt, verūm ceteræ gentes & na-
tiones suum esse, ceu alterum Homerum conten-
derent, laborarent. Tali verò tempore natum,
quo Socrates cum Demosthene ori indicem po-
rarent, atq; vni & tibi honores referrent. Nec
infestō sermone perfricare auditum cupio, sed
cbruor summorum Dynastarum orbis gratiis
& honribus. Inde etenim Pont: Max: & Vica-
rius Christi V R B A N V S VIII. Ducem in Ossolin ta-
bulis & coronis Ducum inscripsit, Sac: Caſ: Ma-
iest: FERDINANDVS II. inter Principes Rom: Imp:
Te Principem nominauit & fecit. Sereniss: Reges
Pol: SIGISMUNDVS III. & VLADISLAVS IV. (quem
Divina clementia protegat & conseruet) Supre-
num Cancell: Regni Pol: fieri indixit. Neq; erit,
dicenti iam qui opponat, cùm res, tempus, locus,
edoceat, actum personamq; Superis conformem
extitisse, atq; Maiest: Regiae nomen, famam, con-
filio, legationibus supportasse. Tantæ igitur Illust:
Excell: V. Orbem Polonum hunc, qui toga sag-
que in Martis & Palladis virtute eminet, auspiciis
suppono, atq; in Dominum & Patronum Sacri
Ordinis, & meum suscipio & amplector. Cra-
couia Die 18. Iulii. Anno Domini 1645.

Illustrissimæ & Excellentissimæ D. V.

excavator ante Dominum & seruus humilis.

Fr. SIMON OKOLSKI, s. Th.
Prefessor, Ordinu Predicat.

Commissiones & Approbationes.

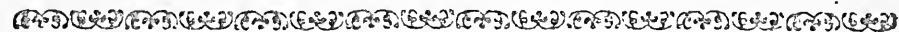
Fr. Hieronymus Grocholski S. Th. L. Prouincialis electus, ac Vicarius Generalis Prouincie Russie Ordinis Predicatorum.

Authoritate Officij Nostri tenore presentium, Tibi A. Reuerendo Patri Fratri Simoni Okolski, Sacra Theolog. Magistro, Priori Tysmienicensi, concedimus licentiam adeundi Cracouiam ad videndum ea que per te Typis sunt mandata: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. In quorum fidem. Dat: Leopoli die 14. Nouembris 1644.

A. R. P. V.

Conseruus in Domino

*Fr. Hieronymus Grocholski
S. Th. L. Prouincialis Russie Electus.*

Facultas Reuiden. Tertium Tomum Orbis Poloni. Data ab Adm.

R. P. Fr. Hyacintho Ginczeuio S. Th. Mag. Priore Conuent. Bochneñ. & Visitatore Generali Prouinciae Pol. Ordinis Prædicat.

Requisiiti sumus ab A. R. P. Fr. Simone Okolski, S. Th. Magistro, Priori Tysmienicensi Prouinciae Russie ciudem Ordinis, ut Authoritate Nostra destinaremus Reuiores Tertiij Tomi Orbis Pol. à p̄fato A. R. P. Magistro Fr. Simone Okolski editi: Cum verò indignum fore existimemus, ut aurum sub terra contegatur, & lucerna sub niodio abscondatur, Lucubracionesque quæ nedium Orbi Polono, sed & Toti vniuerso maximam lucem adferre possunt, tenebris inuoluantur, libentissime postulatis p̄fati Adm. R. P. Magistri annuimus, idque muneris Adm. R. P. Fr. Gregorio Othonouio Priori Conuent. Crac: Fr. Camillo Iasinski, Fr. Constantino Morski Regenti Studij Generalis Crac: Magistris committendum duximus, & de facto Senatore p̄fentium, nostri; authoritate officij committiimus, quatenus aurum hoc de gleba terræ Orbis Poloni erutum, purgatum, septuplum, communivisi redderent, lucernamque eximiam virtutum Illustrissimorum Heroum super totius Orbis candelabrum ponerent. Lucubrationes deniq; immensi laboris p̄fati Adm. R. P. Magistri huius operis authoris, ex tenebris in lucem proderent. Seruatis seruandis, insistero sanctitis, p̄fertim S. Consilij Tridentini Canonibus. In quorum fidem his sigillo officij Nostri nitis manum propriam apposui Cracouiae in Conuentu Nostro SS. Trinitatis, die 3. Julij. 1645.

*Fr. Hyacinthus Ginczeuimus, Mag. Comiss.
ac Visitator Generalis Prouincie del.*

Tomum Tertium Orbis Poloni, à Reuerendo Patre Fratre Simone Okolski,
S. Theolog. Magistro Ordinis Prædicatorum, Priore Tysmienicensi Prouin-
cia Russiae editum, qua potui diligentia percurri, legi, perlegi, hauſi, non exhausi:
in quo nihil denum ab Orthodoxa Romana Fide, nec bonis moribus obuium per-
cepi, quin plurima sapientissimorum virorum lucernis dignissima. Quid enim
in illo emineat an ingenium? an labor, an eruditio, discriminari impossibile vel
difficillimum, hoc unum certum, nullos non æquat, a nemine vincitur. Eapro-
pter non solum tutam & debitam Approbationem huius Tomi Tertiij, ut potè
qui inoffenso pede graditur iudico ut omnium manibus & oculis teratur, primo
in lucem emissus, & cum summo fructu & voluptate à gente Sarmatica legatur.
Cracouiae. die 12. Iulij. Anno 1645.

Frater Gregorius Magister

Prior Cracouiensis.

.....

EX Commissione A. R. P. Hyacinthi Ginczeuij Magistri, Prioris Bochnen:
ac in Prouincia Polonæ Ord: Prædicatorum Visitatoris Generalis, To-
mum Tertium Orbis Poloni, in quo Tesserae Gentilitiæ peruetusta Nobili-
tatis Polonæ recensentur, & plurimis sententijs ac Priuilegijs exornantur
à R. P. F. Simone Okolski Magistro, dicti Ord: Priore nunc Tysmienicen:
in Prouincia Russiae crudite descripti, Ego Fr. Camillus Iasinski Magister
ciusdem Ord: accuratè etiam singula verba expendendo summa cum animi
voluptate legi, & nihil in eo Fidei Catholicæ aut bonis moribus aduersum
deprehendi, quin potius ad Nobilitatis Polonæ splendorem magis illustran-
dam & ad eius successorum exempla imitanda excitandorum deferuiat re-
peri: quapropter dignum ut Typis mandetur iudicauit præsentibus datis
Ciacouiæ. die 8. Iulij. Anno 1645.

Idem qui supra. m. p.

Tomum Tertium Orbis Poloni, summa cura ab A. R. P. Simone Okolski,
S. Th. Doctore, ac Priori Tysmienicensi Ordinis Prædicatorum elaboratum,
ex Commissione A. R. P. Magistri ac Visitatoris Generalis Provinciae Poloniae
Fratris Hyacinthi Ginczeij, qua potui diligentia vidi, nullumq; ibi nomen in
rebus orthodoxæ Fidei vel morum deprehendi, sed omnia tuta & digna ut pu-
blici juris siant iudicatae. Cracoviæ in Conventu SS. Trinitatis, d.e 8. Iulij.
Anno 1645.

Sic censio Ego Fr. Constantinus Morski S. Th. Magister
ac Regens Studij Generalis Ord: Prædicatorum. n.. p.

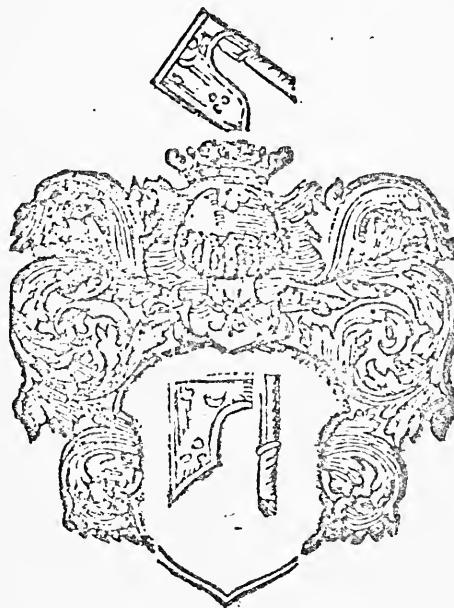
M. Laurentius Smiejkowic Medicinae Doctor & Professor, Aliae Academie Cracoviensis Procucellarius, ac interea Generalis Rector.

Qui Nobilium familiarum decora Gentilitia perscribunt, ij posteris earun-
dem viua ob oculos exemplaria ponunt, quibus ad res præclarè geren-
das, veluti domesticis ac hæreditarijs monitoribus, iure merito incitentur,
atque maiorum suorum gloriam, serie magnorum virtutum continuantes,
quoad fieri potest in hoc theatro mortalitatis immortalitatem æmulentur.
Quocirca non potest non vehementer collaudari conatus & labor hic ani-
mosus, ac in Reipublicam egregiè pius Adm. R. P. Fr. Simonis Okolski, Sa-
crae Th. Magistri, Prioris Tysmienicensis, Ordinis Prædicat. Preuincie Rus-
sæ: quem idcirco etiam S. R. Maiestas Dominus noster Clementissimus, ap-
probatione sua dignari voluit. Cùm verò præterea grauissimorum vi-
runtes testimonia prometeruerit, (quæ in fronte cuiusque Tomi patent) quod
in Ecclesiæ Orthodoxæ moribusque bonis aduersum; imò potius ut res
ipsa docet, quod ad virtutes quasque splendidas & magnanimas, atque ad
pietatem in Deum & Patriam fortiter præstandam necessarias, Nobilium ani-
morum instrumenta in se contineat. Proinde ego quoque perlubenter su-
scribo, ut post Primum & Secundum Tomum, iste Tertius in lucem feliciter
exeat; et proisque ut is laudissimus ocij Religiosi partus præclaris quibusq; e
Politici ingenij, ad similia monumenta, magno labore ac industria singulare
ex antiquitatis chao cruenda, lampadem præferat. Datum ex aribus meis
15. Iulij Anno 1645.

O R B I S
P O L O N I
T O M V S III.

S T A R Z A alias T O P O R,
Latinis A S C I A.

D E L I N E A T I O & O R I G O.

Multis non immerito depinguntur figuris Arma Starzonum, sed ab antiquo hic modus seruabatur unus. Ascia quasi iam ad secundum inclinata in insigne fuerat. Hunc modum usque in praesens traditio & diligens obseruatio Sacrosancte obseruat Monasterium Sieciechouense, in qua Religione usus obtinet ut sui Fundatoris insignijs, Acta Monasterij ratificantur. Eudem video modum in cupro esformatum ad sepulchrum Tarlonis Leopoli in Ecclesia PP. Dominicanorum. Modernis temporibus Asciam figurant in rectum dispositam coloris argentei, manubrium est aureum.

A

reum, intra Asciam lunæ medium cum circulis ponitur, campus est sanguineus, super coronam arma Topor seu infixa corona inferiori acumine. Adserit hic Paprocus in 2. Opere, quod differens sit Familia Toporum, alij vocantur Starzons & hi vtuntur Toporo in campo sanguineo. Alij verò Kolones, & hi vtuntur in campo vel cœlestino vel flavo. Ab illis (*inquit*) Ecclesia est Sieciechouensis fundata, & illorum primordia in Regno impossibile est ob antiquitatem assignare, sed vnâ cum Lecho ut Cathalogi referunt in has oras venerunt. Istorum autem iam poterint inueniri tempora. Evidem Toporum Familia, quæ in Oppoliensi Ducatu tempore Pauli Episcopi Crac: remansit, decreto aliorum Dominorum Toporum mutauit campum. Alij erant adsciti ad arma, diuersa quoque retinuerunt informatione camporum arma.

Habent præterea aliam delineationem arma Topor, sed ex additione prægrandi exurgentem. Carolus Imperator semper Aug. Aquilam Cæsaricam integrâ adiunxit Ascis Tenciniorum, Ferdinandus autem Imperator Romanorum addidit his Tenciniorum armis, leonem in parnia ad medium quadrati, super coronam autem leoni coronato, ad medium ex corona eminenti Asciam anterioribus tractare pedibus decenter, commendauit & præcepit. Originem verò armorum, obtam impercomputabilem annorum seriem, nūc possibile inuestigare. Dicent omnes Historici hoc vnum de Toporo: Arma illustrissima sunt magnis virtutibus, meritis, actibus perspicua, hincnam meritorum præriorumque sinceritatem referentia, amorem Patr. i.e. obseruantiam Regum, Senatus celsitudinem spirantia: sed originem nulli s'indagabit. Tentabat quidem Paprocus in primo Stemmatum Opere, id forte superficialiter arma conspicio. At quantum aberrauit à vero, p'smet in secundo Opere veniam praecando testatus est.

A N T I Q V A   A N T I Q V I T A S.

TOporum Gentem Illustrissimam, non annis nec seculis, sed aeo & æternitate mensurandam existimo. Quid namque antiquius in omnibus Senatu Pontificio & Ciuali veteribus populis Ascia esse potuit? Quod primis nobilibus in Gentilicum prius, quam Ascia cessit? non solùm ad probandum propositum, præflo mihi est in Tesseris Gentilicijs *Petra Santa è Soc: I: si*, qui colligit Ascia vtentes pro armis nobilitatis Familias in Gallia, Frenchorum, Remliorum; In Misnia, Gorliorum, Mutischeniorum; In Franconia, Streteniorum; In Bauaria, Lescheniorum. Sed firmant propositum antiqui Reges Lydiæ, *de quo Pierius*, Reges Romanorum, *de quo Plaut:* Reges Tunediorum, *de quo Aristot.* afferit, & de Græcorum Rep. docuit, sed superant probationem verba Psalimi 74. *In Securi & Ascia*. vbi interpres in bipenni & mallo, securim malleum vocat ab effectu & amputatione, sed foriè aliam antiquitatem attentio expectat Toporum in Regno antiquitatem,

Starza alias Topor.

3

tatem, ipsa inchoatio numeri annorum in Republica prima in Regno demonstrabunt. Hinc enim Topori & Toporei, Starza & Starzones, hinc Comites Magni seu inter primos Comites primi nuncupati existunt. Inter leges duodecim Tabularum apud antiquos Romanos vna fuerat dicens: *Regum Ascia ne polito.* Quid causæ obsecro, si reuerentia cuiuldam in aliciam magnum est, prohiberetur enim à fetido contactu & pollutione. Sed aliud intendebat lex, sicut Dempsterus lib: 8. Antiquitatum Romanarum habet: *Selbant (inquit) Romani nimio fastu & sumptu pyram & sepulchra struere:* Dicit ergo lex: *Hoc amplius nefacito, Regum ascia ne poluo.* Iam antiqui licet Pagani, & Gentiles Paganismum expolliebant, & eradicare intendebant. Aliae profecto Polonorum cum Paganismo sumpsit initia, & prima paganismum eliminavit. Hinc post decursum prima Familia Monarchi Gaci, inter duodecim Palatinos Toporum fuisse, ne dum literarum monumenta adstruunt, nedum antiquæ picturæ Topor ad portas vetustate consumptas Vuelnenses educent: sed ipsa quoq; amplissima circumcirca Cracouiam Toporum bona vel ante illis hereditaria, vel nunc etiam retenta, primos etiam fuisse inter duodecim aperte suggerunt. Hinc orti sunt Starzones Magni Comites, hinc Comites in Panigrodz, Comites in Pereginia, Comites in Krieg, Comites in Tenczyn & Olsolin, Pilca & labonna, &c. Procedunt namque à Toporo per Starzos & Strazones, ad Setegios, Othones, Zegotas, & inde ad Nauogios, Oucas, lascones. Et me hercule non aliter oido rerum Polonicarum expostulabat, nisi vt inter Lechica gentilicia primas Ascja possideat palmas. Nam sicut architectura omnis varios presupponit auctores, nec sine illis ars sua quicquam proficua est, ita alijs gentilicijs arma Topor præcedere necesse fuerat. Ascja namque fabrorum materialiorum doabro est, qua ad aspera ligna polienda vtuntur, secreto igitur consilio suo altissimus construendo Lechicum Regnum id effecit, vt Toporum Familia dignitate, honore, administratione, à primeuo antiret, vt verò antiqua hec antiquitas quæ usq; in præsens Polona in Republica proficit & floret, auferriè sioreat, antidotum subministrabo. *Iulius Cæsar Cappacio lib: 2. Impress: resert:* Quod in quodam templo apud Saitos erat sculpiæ conditio vitæ humanæ. In marmore apparebat infans, senex, accipiter, piscis, & Hippotamus. Quasi dicerent, nascimur, senescimus, viuimus, morimur, naturæ dissidio. Itæ namque effigies dictæ, liquidò ex sua natura commonstrant, optimæ certè vitam personarunt mortalem. Reddam igitur immortalē his subscriptendo: *Dominum Deum non ledas.* Magna quidem est misericordia Dei in peccantes, & maior quam vis aquæ maris, de quo dicitur:

Et quid scis quantum suscipiat sceleris!

Suscipit o Gelli, quantum non ultima Thetis,

Nec genitor Nymphaeum abluat Oceanus.

Antidotum igitur erit salutare aeternitatis, Dominum Deum non ledatis,
Deus vos non ledet.

A2

S V M.

S V M M V S H O N O R .

A Scie formæ & figura, ad primos summosq; fuit designata honores. Illa ante Senatores Romanos præferta maiestatis & iustitiae erat prognosticon. Illa in Republica Tenetidiorum legis iusta verum testimonium. Dum enim illorum Rex legem tulisset, ut in adulterio deprehensi eodem supplicio vterq; subijcerentur, filium contemptorem legis puniuit, atq; nummum vt in vna parte fieret ascia in altera capita duo humana, sculpsit. Hinc non modicus honor Ascia, dum etiam inter trophea numismatum assignetur. Sed altius quid referam. Antiqui Romani Alciam inter flagrum & mitram seu Albogalerum Pontificium in suis Medaglijs efformabant. *Docet lib. i. Iul. Cæs. Capaccio.* Quid causæ rei, *Summus honor.* Flagrum etenim erat antiquorum Regum insigne & ceu sceptrum, vt in historia Darij Persarum & Attilæ Hunnorum Regis legimus. Mediat igitur inter antiquum sceptrum Regum & Tyaram Pontificum Ascia, vt magni honoris summiq; indicium. Arma Topororum dum inspicio, non aliud à tot seculis intueor in viris illustribus ar:na, nisi summum honorem. Ab ea namq; temporum revolutione qua initia Lechia fuerunt, non fuit Seratus sine consilio Topororum, non Castra sine Duce, non coimmودum Reip. sine authore, non felicitas patriæ sine illorum triumphatore. Et quibus nil optabilius fuit quam recte viuere in Patria, nil vero speciosius quam fortiter occumbere pro Patria, Supremi quoque estiij decus virtute paruerunt. Vnde processit, vt ad eorum arma Topor, Leo excubet, eaquæ leo demuleet. Cimbri pro Symbolo fortis animi & pectoris securim in alabardum conuersam leoni tractandam iudicarunt. Erant enim profecto tam fortes & bellicosissimi, vt miretur Lector non sine ratiene, eorum lectorando Historias. Evidem familia Toporum non dissimilis fuit, Versa est illorum ascia in alabardum, dum sinceri, soleites, vigilantesq; custodes, Regum, Patriæ, legum fuerint. Versum quoq; alabardum in Asciam, dum ferocios hosti, vltores patriæ, Reipublicæ defensores, iurati protestatiq; manserunt. Quis igitur honor negabatur illi, cui Deus, Rex, patria, vita, primaq; cura fuit? Quam digne laudatur à *Val. Max. lib. 5. Africanus posterior.* Expugnata (inquit) Carthagine ornamenta templorum sanguini à Penis rapta recuperavit, atq; pristinis sedibus reposuit. Puerum, quem illi Quæstor ab illis qui sub hasta vendebantur miserat, cognito quod fuerit Regis amici populi Romani Masinisse, illum datis annulo, fibula aurea, veste laticlavia & equo ornato, ad Masinissam remisit. Ratus (inquit) ille maximes fructus victoriae, si Diis templorum ornamenta, Regibus sanguinem restitueret. Enimvero illustrissimorum Starzonum Magnorum Comitum in hoc amplissimo Lechico Regno, ordiamur à primis usq; ad præsentes, eorumq; fidem & fidelitatem in Regem & Regnum speculemur, animaduertemus subito, innatum

Starza alias Topor.

5

innatum fuisse mentibus ipsorum Dijs templa, Regibus sanguinem consecrare. Ego extrema templa pono, vos media colligite, quanto sumptu & prouentu fundata exectaq; ab antiquo Sieciechouensis Abbatia. Quanto quoque splendet apparatu & fabrica, recenter excitatum subleuatum funditumq; Ordini sacro Prædicatorum Climuntouense Monasterium. De sanguine verò inter hostes pro patria mente alacri fuso, atq; ipsa Regis pro Maiestate sèpius dato, Sethegij, Zegoræ, Nauogij, Tecinij, Ossolinscij, Koricinscij, Tarlones, Zaklicæ, ceteræq; Almae huius Topororum familiæ, triumphis, castris, titulisq; suis, latè clareq; acclamant. Inter Romanas antiquitates conspicio Commodi Imp. symbolum, clavam Herculeam viridi lauro circum coronatam, & mox Antonij Pij annexatur aliud: Caduceus nempe sed ad medium durus secans apponitur cultrax. Datur inter alias intellectus rationes. Aliquos esse patriæ ciues qui dominio, potentia, sortitudine firmant statuuntq; deiderabilem cunctis amicitiam & pacem, aliquos verò, qui pacis vincula trindunt, lacerant, absorbent. Hoc semper decorata fuit Topororum familia, vt hosti darent gladium, patriæ palnam: Hoc est, Semper defensores nunquam violatores publicæ pacis patriæq; boni. Non Asciam contra pacem, sed alcia tollebant malum, ascia radicabant bonum. Vnde omiinari domui Illustrissimæ Topororum iam plurimum debeo. Ut qui sicut ex arduis conseruant perpetuum nomen, eos quoq; ardens euehat ad æthera virtus.

PROPVGNACVLA SALVSQVE PATRIÆ.

TN antiquis monumentis magnorum viutorum ponebatur sculpta Ascia, inquit Pier. Valer. lib: 42. cum hac speciali subscriptione: *Sub osciam dedi-
vetuit.* Paucis verbis rem exponebant ingentem, dicebant: Erat propugnator, salusque Romanorum. Non possum non mirari, quod Demosthenes in magnæ felicitatis praesagium Atheniensibus recitet versum Solonis.

Nostra quidem ciuitas nunquam fato Iouis,

Ne j. Deorum arbitrio immortalium peritura est.

Vnde velim tam lati ominis originem habent? Referunt: Noctua in quæ omnis mali signum esse prohibetur, illis victoriae nota fuit. Cum enim hostes oppressissent ante partam victoriæ, noctua à muris ubi semper latitabat auolauit, quo cœu signo certo se potituros brevi hostes cognoverant. Hinc nedum illis natum proverbiū: *Noctua volavit, sed etiam sacram Mineruæ noctuanam voluerunt.* Ego quidem Topororum armis inspectis, multò verius illos propugnacula saluteinque Patriæ fuisse affirmabo. Illi enim fuerunt suntque qui hanc Patriam nostram dare sub Asciam, & exterminium fortiter vetuerunt. Sint velim ob oculos Reipublicæ huius bella omnia cœu ante speculum facies hominis posita, omnibus & singulis Toporier non desuerunt. Dices: *Quoniam alta satiataque per Regnum est pro-*

sapia. Et hoc dico est, quod Patriam iuuat, Rempub: delectat, Senatum firmat, Regem subleuat. Inde tot centena bellatorum mox inter eos consurgunt, mox ante septem vexilla illorum numerata, iam multo plura numeranda veniunt, & scribent de Patria in vexillis, *Sub Asciam non dabo.* Non modicum Stob.eus serm. 88. ad hoc argumentum deduxit testimonium ex Euripide, inquit enim:

*Non parum adfert momenti, si nobilis
Exercitus dux fuerit, & gloria fama insignis.
Honore enim afficitur, & animo suo reuolens
Patris nobilitatem, suis moribus proficit.*

Vobis igitur Illustriss. Toporei, quorum fortia piaque bella lenti dij aspererunt, vnicum considerandum apprimè inducam. Moschorum magnus Dinasta Iuanus Wasieciuicius, auditis nuntijs Tartarorum Percopscensium, qui violenti manu ab ipsius regno dona muneraque expostulabant, atque perpetuo danda diffiniebant, non verbis sed re respondit: *Ut sciatis libertatem me tueri in meo Regno velle, abscedentur vobis nasi, aures & labia.* Quo facto, porrexit illis Alciam dixitque: Duci vestro reddite dicendo: *Toller Asciam caput.* Stricottius lib: 25. cap: 2. Eit crudele factum, sed tyranno reciprocum, libertatem adimenti, vita demetenda. Ut verò ad propositum meum reducam calatum, non alio prætextu fineque ab Illustrissimis maioribus vestris Ascia vobis in insigne nobilitatis translat, nisi ut libertatem Patriæ, dignitatem Senatus, maiestatem Regis, iudicio, pectore, manibus, prostrando hostes, dilatando Patriam stabiliretis, retineretis. Et quoniam hoc egregium apud vos manet, fortiter hostem abiijcere, & infelicibus scire misereri: nullis iam oblitterabitur sepulchris, illustris Familiæ Toporum, lucidum splendensque cum fama nomen.

M A N E B I T I N Æ V V M F Ä L I X .

Iocundum reliquit Aristot: axioma: *Melius (inquit) est esse quam non esse.* Si sermo de hominis existentia est, magnum quidem est hominem esse, sed multò maiùs melius est bonum, sapientem, virtuosum, immortalē esse. Quapropter ominabor Toporeis, non tantum in æuum manere, sed etiam feliciter manere. Arborem in altum crescere vna res efficit, Ascia, dum scilicet in ramos distendi prohibet. Hinc Isaiae 37. *Mittet radices a dorsum, & faciet fructum sursum.* Neque alia produci potest duratiovis in æuum ratio, sed ea sola: *Ascia prohibere ramos distendi.* Eo uno melioris fructus attendet, eoque ipso, vnam sperabit salutem. Quocirca Clemens Alexandrinus Oratione ad gentes ait: *Planta calcis cum sit homo, ut e clisis quoque virtutum fructus ferat, inutilis vitiorum Stolones penitentiae ferro circumcidat.* Et S. Gregorius Papa aliud nutrimentum æui proposuit: *Intentioni animæ si exterior cuagatio clauditur, interior secessus aperitur;* quia E in

Starza alias Topor.

7

*E*s in altum crescere arbor cogitur, que in ramos distendendi prohibetur. Nam cum annus diuiditur ad multa, sit minor ad singula, tantoq; ei in una quilibet resurripitur, quanto latius in multis occupatur. Et S. Bernardus serm: 58. in Cant. nutrimentum cui diuersum ab isto ponit: Non potest virtus cum vitijs pariter crescere, ergo ut illa vigeat, ista crescere non finantur. Tolle superbia, & salubria surgunt, utilitatibus accedit quicquid cupiditati demis, demos operam putationi, putetur cupiditas ut virtus roboretur. Perfectio nulla cupiditas praeter illam: Cupio dissolui esse cum Christo. Quoniam vero haec omnia quae sub luna vivunt a Deo, Dei & propter Deum sunt, in ipso ex eum sperandum, & ex ipso immortalitas vera. Dicebant antiqui: Quercus Ioui, lucus Diane consecratus est. Quare de illa Q. Catull.

*Monium Domina ut fores,
Syluarumq; virentium,
Saltuumq; reconditorum,
Anniumq; sonantium.*

Vestrorum ergo erit cum sit eeu congenita vobis Ascia, in exiternitatis tempora feliciter, ut res forendo floreatis, ramulos insipidos aicia appetabis. Hoc equidem medio de Familia Toporum ille mirabiliter conseruatus a nativitate Episcopus Vladislauensis Matthias permaneuit in euum domum Asciam præmonstravit. Nam dum inter duodecim infantes uno partu editos ipse solus post baptismum superuixit, ne dum secundo virtutum suarum fructu spem utilis matei næ fecunditatis solatus est, verum etiam, abscisis quibuscumq; fortunæ virgulus spiritualem vitam sibi elegit. Sed quia virtus supernatans eeu oleum aquæ est, & lucerna in abditis tenebris semper luinen refert, ad Episcopatum Vladislauensem electus, abusus plurimos in administranda iustitia sustulit, flagellantium absurdam dejeuit, ipse quoq; senio confessus dum se recte iam minus posse Episcopatum administrare persensit, liberè alteri eligendo & electo viuetis Episcopum quiq; resignauit, rarum sed sanctum exemplum, plus animabus Christi quam proprio commodo desiderauit. Vnde de illo in Vitis Episcorum Vladislauensium R. D. Canonicus Steph. Damalewicz inter alia dixit:

*Pontificis iustos Matthias implet honores,
Et quos cuiq; suus dabat labor ille ferat:
Augustum caloz, ferens fastigia templum,
Et binas arcas nobile struxit opus.
Condidit obscuro huic cineres Sacristicia busto,
Matthia, quantus parvule Praeful eras?*

L I N E A F A M I L I A Æ S T A R Z A ,
s e u T O P O R O R V M .

STARZA erat ille, cui primum hoc cognomen attributum fuit. Est enim Familia Starzarum in Regno antiquissima præstantissimaque, & ab ipsis primis exercitoribus Regnorum Czechi & Lechi nomen suum dignitatisque autoritatem in Polonia retinens. Dicere enim licet, quod sicut Straconis nomen & genus magnum in uiolatumque fuit Alexandro Magno dicente Togo Pompeio lib: 18. Ita Lechitis seu Polonis Starzarum genus & nomen semper celebre & obseruandissimum fuit. Et quia peruetusta consuetudo antiquorum Lechitarum fuerat, non à possessionibus, sed ab armis & signis Gentiliciis cognomina desumere: Parvus Toporeorum, primo Topor, & deinceps ob primatum & ius dicendi inter nobiles, Starza nuncupatus erat. Nec difficile est in Privilegiis & diplomaticis nobilitati & Ecclesiis à primordiis Regni concessis, Topor cognomen inuenire, dum ipsius Historici Regni plurics Topores nomina uerint. Nomen quoque hoc Starza ab antiquo tempore usum dicendi & conservandi morem retinet, dum occurrente aliqua obſidione & violentia in bouis Toporum, conuocabant & convocabant populum vocando Starza, Starza, quod non aliunde existimandum erit, nisi à cognomine nobilis sic primitus dicti Starza, ut scilicet Domini sui officijque eius memores, nomen bona que illius defendere concurrant. Starzon, est nomen deductum à Starza, expositi enim quandoque modus dicendi, vel expressioris rei gratiā, vel politioris sermonis aliquod adiunctum & additum ad nomen. Strazon, hæc duo cognomina fuerunt antiquitus Toporum docet Anonymos, de quo Cromer. lib: 3. fol: 32. ait: Anonymos vetustus rerum Polonicarum adnotator. Hie ergo innominatus author ponit in questionem: An nobiles armorum Topor Starzones vel Strazones vocandi! videntur enim ab armis Starza (quo nomine antiquitatem immemozabilem Toporum significamus, atque primum Parentem armorum predicatorum in Regno innuimus) fore vocandi, sed vobis appellandi Strazones iam nuncupados edocuit. Hac ille. Crediderim tamen ego inī affirmo, quod sicut nomen Starzon à Starza nomine deductum fuit, nec aliud dictum additur, nisi explicat autoritatem & desert Euphoniam, ita nomen Strazon ex officio dignissimo in Regno, præcipue quod cuidam Toporum Starza, cura custodiaque Regni ab hostibus commissa fuisset, ortum acceptisse. Antiqui etenim custodes finium & preuiiores Strazones & Strozoncs cognominati fuerunt, sicut etiam Dlugossius sub Anno 1021. inuit. Et quoniam in tam per antiqua Toporum Familia, unum de illis fuisse in numero Palatinorum duodecim, quibus administratio Regni commissa fuerat per annos centum post Vandæ decepsum, inī affirmat Paprocus in 2. Opere stemmatum se vidisse sigilli ad antiqua priuilegia Ecclesiavuni affixa Toporum, ubi vir cataphractus super assidendo equo manuclavam erigit, & bipennem adequi

ad cuius dorsum deservit, in aliis vero sigillis ad pedes equi bipennem confixit: iam inde colligere licet, Topor cur uedum inter illos Palatinos Regni praeſentem fuisse, sed etiam quendam administratorem Regni supremum extitisse. Iuuat intentum Sarnicius, qui lib: 4. Annalium fol: 182. describendo predicatos 12. Palatinos inquit: Proinde ille duodecim uiratus inter bellorum tumultus vnum aliquem insigniorem virum è medio sui eligeret, quem vniuersis copijs veluti dictatore præficeret. Iuuant Et priuilegia Wagronicensis Monasterij à Toporeis A. 1153. crederi, ubi Starzones Et Strazones subſcribunt cum Zbiluthis. Non ergo corruptio existimanda est sermonis Starza in Strazon: sed ab officio custodis Conſinū Regni deriuatio. Hinc processerunt Toporoi illiſtres Et eminentissimi Tituli Magnorū Comitū de Panigrodz Et Luknia, de Denaborz Et c. Strazon Comes Magnus de Panigrodz, in multis antiquis priuilegiis legitur, cuius filius Petroslaus Strazon Comes Magnus de Panigrodz villam Ianusowę Tryzemesiensi Monasterio donauit. Petrus autem filius Petroslae Strazon Comes Magnus de Panigrodz, Secciechouienſi Ecclesiae à Toporeis in fundo proprio per Regem Serenissimum creolo, Et ab antecessoribus suis possessionibus aucto, villas sex, quas Papr. in 2. Operc enumerat, inscriptis, Et donauit. Zbiluta Comes de Panigrodz Et Luknia, hic vna cum fratribus Et conſorte sua Slawnikowna, exiit Et fundauit Monasterium Ordinis Cisterciensium in Wagrowiec Anno 1153. quod postmodum reparauit Miecilaus senex 1200 sub Eugenio III. Papa, Courado III. Imper. præſcribus Ianslao Archiepif. Gnieſuenſi armorum Griff, Stephano Epifcopo Pczianienſi genete Rolicio, Raduano Comite Prædilao cum filio Hebda, Preduogio Comite, Brodilao Comite, Georgio Prandota Et Petro germanis fratribus conſoris Zbilutae, ex quibus singuli singulas quoque villas inscriptiſerunt. Concludendo autem fundationem prædictam, dicunt: Superni iudicis sententiam sine misericordia incidat, infernus eum viuum niſi recipuerit absorbeat, qui fundationem hanc nostram violauerit. Quorum subscriptiones ibi ha legiuntur. Zbilurij Comites de Panigrodz Et Luknia atque haeredes, Haeredes de Danaborz filii Starzonis Et filii Strazonis.

Zbilutham Pal. Gnieukou referunt Priuilegia antiqua. Erat enim antecedentibus temporibus arx Gnieukouia nominis in Regno nō postremi, qua propter antiquā Provincię caput Brestiam translatū esset, Palatini Gnieukouenses nuncupati fuerunt. Refert etiā Catalogus Ecclesie Cracou. Zbilutas, vnum qui Rachelini Epifcopi Cracouenſi fratri donauit bona Wicieklice, à quibus bonis postmodum filius ipsius Nicolaus Canonicus Cracouenſi. Et Domarathus Vexillifer Cracouensis notabant Familiam suam. Alterum, qui bona Zbilitouice à ſuo nomine dicta, Wierzbietę armorum Iclitā donauerat, eius Wierzbietę posteri, Iacobus Et Petrus Canonici Cracouenses ab Epifcopo Zula Toporeo creati, familiam suam cum fratribus à Zbilitouice insignire voluerunt, Et notauerunt: Tam magnifica Familia Zbilitorum per plurima centenaria annorum

norum descendens, summos Reipub. Senatores & Patrie cives preduxit, qui singulari opera & prudentia, & electoribus similitudinem Patriae, pietate preseuum Ecclesiae propagarunt & stabilierunt. Insuper, nomen Zbylitorum conseruarij successores & propagines, re & appellatione in se retinuerunt, & conservarunt. Testatur hoc Episcoporum Vladislauiensium Author, dum Zbylitas Toporces recenti calamis ad Annum 1326. expressit, & Gelanczeios descripsit. Ait namque: *Matthias Episcopus Vladislauensis ordine & numero vigesimus secundus de armis Ascarum vulgo Topororum Galanceius, Patre Staniko Castell. Nakleni natu, unus de duodecim fratribus uno partu enixa remansit, & secundo virtutum suarum fructu fama felicitatis solatus est in parente. Anno 1323. à Iohanne 22. Auidione Episcopus Vladislauensis creatus fuit. Hic, cum Vernerus Magister Prussiae plurimes nobiles & Plebeios in servitutem ex arce Raciazensi abduxit, scilicet quadringentis mercis a Magistro redemit, & in libertatem afferunt. Qui cum post annos 42. centurorum officio deslititus esset, in favorem Zbyluthae de Gelincza Progeniti Vladislauensis Nepotis sui, ex Zbylutho Castellano Posnaniensi neto Toporo, Casimiro Rege consentiente & Urbano V. confirmante, cessit Episcopatu: muneris & dignitate. Obiuit Zbyluta Toporus Episcopi Vladislauensi officium: sed morte subsequente Episcopi, non cessat Zbylitorum Familia: super fuit enim Drogosius de Choberz Capitanus Stradicensis, de eadem familia & stirpe, qui licet non necessaria contentione apud Capitulum instabat, ut Nicolaus de Choberz Cantor Vladislauensis germanus suis, (cuius pueritiam Matthias & Zbylutas Episcopi Vladislauensi seducabant, Sacrisq[ue] ministeris addixerant) Pontifex Vladislauensis remuntiaretur.*

Sethgius seu Sibicus, nostris Sicciech, quem in Diuogis sub A. 1010. virum fuisse nobilem, & sub A. 1023. militem Regium de Domo bipennium, & sub A. 1025. Sanguiferum Regum adnotauit. Crim: autem lib: 3. fol: 40. hoc de illo: Monasterium Sicciechense in traç: in Sendomiria. Benedictinus Sedalibus Beleslaus Chabi i construxit, conserente patrimonij sui partem Sicciecho Palatino Crec. & Magistro militie Polone ex gente Topori: un: à quo Monasterium id nomine accepit. Serenissimus autem Rex Casimirus Magnus confirmingo Sicciechense priuilegium Anno 1352. dicit: A Comite Magno Sibeo ijsius claustri fundatore, à quo & nomen accepit, situs hic & villa duodecim tradit: &c. Compendiose igitur de Sicciecho scribendo dicimus. Erat Sethgius seu Sibicus & Sicciech Topor, Comes Magnus Starza, Starzon, Strazon, ex validissimo milite & Rothmag. Tribunus copiarum, Magister exercituum, Palatinus Cracoviensis, & Supremus copiarum Poloniae, de quo omnes Hisp: Regni ab anno 1010. clare retulerunt.

Lacza Comes de Sicciechor, qui eidem Monast. villas 13. adscripsit, ut priuilegia acclamant. Martinus Comes in Labonna, nepos Sicciechi, qui etiam villam huic Monasterio contulit, sicut Miechou: lib: 2. refert. I'apri: in 2. Opere adiunct: pri-

Starza alias Topor.

II

cit primitum Regium, predicti Monasterij gratiarum, exemptionum & libertationum folio 12. de Data 999. Ex his eorumq[ue] posteris plurimi extiterunt clarissimi in Senatu & bellicissimi in castris viri. Quorum lineam interruptam, dum ob antiquam antiquitatem, dum per longum atque ad amussum omnes persistere calamo possibile non videtur, hos ceteri indices praecedentium, ducere in medium consultum habebo.

Stephanus Archiep. Gnesnensis gente Toporeus, ut Ianicius in descriptione Archiepiscoporum Gnesnensium post eum afferit, maior enim in agatio erat Archiep. Cathedrae Gnesnensis. in describendis suis Archiep: corumq[ue] Familia per Ianicium quam Dlugossij, qui de hoc Archiep: ad finem A. 1038. differnit. Cum vero sub Antecessore suo Bossata Gnesnensis Ecclesia spoliata fuisset a Duce Bohemia, quanquam sic in corpore Gaudenij, successoris S. Adalberti, atque corporibus SS. M. I. quinque Fratrum, Ioannis, Benedicti, Isaiac, Matthei & Christiani, in iginem quoque Crucifixi de puro auro per Boleslaum primum Pol: Regem. brefacelum & trecentas habentem libras, item tabulas tres ex puro auro, & varis lapidibus preciosis, gemmisq[ue] superbris ab eodem Rege donatas, atque ceteras res, vasorum & clemodia rapuerat) ad Benedictum Papam IX. zelo compulsa, legatus conquerendi & recuperandi gratiam, direxerat. Ille Casimirum Monachum, & filium illius Boleslaum Audacem, in Reges consecraverat. Ille idoli utque paganissem est Regno funditus extirpanerat, Quapropter Ianicius de illo :

Fatidicos Stephanus Patriae Pythonas ab Orbe

Depulit, antiqui priscaque festa Louis,

Tunc periit Phoebe periit cum Castore Pollux,

Reliquiae veteris numina vana mali.

Lambertus cognominatus Zula, primus Episcopus Cracoviensis, Polonus Toporeus, vir de Etina precelsus, immo ob aeretram post diffensionem in electione per biennium institutus fuit. Sed quia non petiit ab Alexandro II. Pontifice Maxime insignia Archiepiscopalalia, nec sicut quo sacerdote, ut addit Dlugossij ideo Metropolis Cracoviensis in Suffraganeam permutata fletur. Inter cetera quae praeditis Patriae, Ecclesiae, & Regno Lamberti, hoc ipsum predicatorum, quod in Ecclesia Casimirie fundauerit 10. Canonicos nobiles, & decreto interposuit, ne in eam dignitatem plebeij assumerentur. Inter hos Canonicos ab illo fundatos erat Stanislaus Szczepanowski, postmodum Episcop. Crac: Sanctus & Martyr. Assumptus fuit Lambertus anno 1061. mortuus 1071. De illo Kanticus Archiep. & Episcoporum Cracoviensium collecter hac reliquit:

Crux potiorque perit titulus me Præsule primum,

Cum petere a summo differo iura Patre.

Sic meo vitio factum, seu fortis iniquæ,

Parce precor verbis Lector amice malis.

Sieciechus secundus, linea recta procedens, ex Cenitibus Magnis Starzijs.

Et Strazonibus Dominis arcis Siccicchow, Palat: Crac: Praefitus Generalis Exercituum Regni, sub Vladislao Hermano atq; filio ipsius, vir honore, titulis, auctoritate summus, nullumq; in Regno parem habens, ut potè eius mutu Respub. Et Regnum sic volente Rege gubernaretur. Maxima hic pralia cum Vladislao Rege feliciter confecit in Pomerania Et Prussia, ad Drenum ubi ab utriusq; aduersis pectoribus vulnera mortemq; excipiebant, ad Naklum ob fidendo Et profligando Bohemos. Quando verò Serenissimus Vladislau Rex, alteram expeditionem contra Bohemos ratione Prædislai, ob aduersam valetudinem pedum perficere non valeret, Siccicchum misit Et Boleslaum, filium nouennem, ad belli initia iam affectantem, eidem Sicciccho reddidit. Hanc præclaram expeditionem dum ex animo Patriæ cum Boleslao continuavit, aliam cum eodem Principe contra Pomoranos Et Cassubitas assumpsit Et finiuit. Sed cum hæc aliaq; his nobiliore tantus Dux exercituum atq; grauissimus Senator Regni toga Et sago testatus Patriæ fuisse, ali qui nobilium Et militum, præcipue qui legibus militaribus subesse Et iussis Supremi in Castris parere non annuebant, aliisq; præmia paucis suis meritis cripere satagebant, graue cdium contra ipsum concitauerunt, atq; insuper Sbignum notum Vladislai à Monasterio cuccatum, contra Regnum Vratislavium hostiliter edduxerunt, filium quoq; Regis Boleslaum, in aduersum Sicciccho diris excoigitatis rebus crudeliter opposuerunt. Inde persecutus in suo castro à Boleslao Et Sbigneo, (ó mutabilem fortunam) consilio Primalium Regni Et Regis exul in Russiam discessit, qui licet post annos plures placato Boleslao ad arcem Siccicchow rediisset, nunquam tamen ad gradum dignitatis pristinum peruenire potuit. Cromerus de illo lib: 5. fol: 70. Bielsc. sub Vladislao Hermano, Foriè non immixtiò quidam præmonebat Regum Aulicos:

Vitam, animum, operam, sumptus impendimus aulis,

Præmia pro meritis quæ retributa? Nihil

Wojlaus Toporek, proximus in sanguine Siccicchi, hunc amato à Curia Sicciccho, Et in Russiam transiunxit, Vladislau Rex in custodem, curatorem, Magistrum Et Pedagogum assignauit Principi Boleslao, Et dignitatis maioris gratia Præfetum Vratislauensem instituit, sed rerum mundi citò occurrit variabilis fortuna. Obiecta quasi ex proposito conspiratione cum Sicciccho, à Boleslao ex Sbigneo exiuit Præfetura, Et quia ipsi excusandi prohibitum tempus, consulendo vite, magnis itineribus atq; citato cursu ad Serenissimum Regem Vladislauum peruenit. Cromer: à fol: 68. ad 71. Bielsc. ut supra. Sanè recte Ouid: Fast. 3.

Viue tibi quantumque potes prælustria vita,

Sxuum prælustri fulmen ab arce venit.

Vlosto Cœnes Xianensis. Hic pagum à nomine proprio denominatum Vlostow in propagationem diuini cultus Ecclesia Trzemesensi, Et magnum partem lacus Goplensis obiulit. Testantur ibidem priuilegia Stephanum Palat.

Craco;

Cracoviensem, Comitem in XII:z, privilegia Andriciouiens: Monasterij referrunt. Petrus Włostowicz seu de Włostowice, Comes Xiazenensis, vir magni ingenij & consilij, ut cicit Cromer: lib: 5. sub Anno 1128. Hic maximo summo erat ergo Regis publici affectu commotus, Iaropelcum Khotiensem & Vlodimiriensem Ducem, caput rebellionis Russorum contra Sereniss: Regem ad mensam in villa cum ingenti periculo vita sua, comprehendit & confrinxit eti: ad Vladislauum Regem deauxit, unde non nisi auri & argenti pondere à Włodzio fratri sui filio redemptus, ad Ducatum rediit. Miechouius lib: 3. Stricouius lib: 5. sub Anno 1134.

Stephanus Castellanus Cracoviensis, Comes de Praginia. De hoc priuilegium Monasterij Tremesensi testatur 1145. Vclim hic Lector aduerteri: duas Praginas fuisse, unam arcem Scalensem de qua Cromerus resert folio 138. alteram quam in arcem Tencinensem Nauogius conuertit. Comites Toporei sunt de Praginia secunda, non enim possibile est, quod tam amplissime sylue Topororum, quas Praginas vocitabant, sine curia & arce fuissent. Ex hac igitur Praginia Castellanus Crac: Stephanus notabat Comitatum suum, per decursum etatis pars Pereginiae Topororum conuersa fuerat in aliud iugum Castrum à Peletino Sendomiricu. Nauogio, qui ibi Oppidum cum iure Teutonico & arcem Tencinensem, per Sandonicum suum Camerarium condidit & crexit. Quod paulo inseruus parebit.

Ianusius Palat: Crac: Hunc Boleslaus Pudicus cognominatus, ad Belum IV. Hungar. Regem Legatum vna cum Clemente Clementio. Cast: Crac: miseras, ut vel nouas fidera cum illo constituerent, vel antiquas firmarent. demum vi Kingani seu Cunegundam filiam Bel: in consortem & Reginam Boleslao disponebant & ducerent. Annus regni 1239. Janusius quod fuerit Toporeus, & Clemens Grifius, Bielsec. ex alijs Historicis habet.

Zegota & Ott: Hi eodem tempore superuixerunt, ut notat Dlugos. sub Anno 1271. & q: de bipennib: us fuisse affirmit. Verum alies & magni nominis viros Zegotham & Ottam, à quibus ut constat Familiae Topororum plurimi profluxerunt in Regno utq: ad presentia tempora durant commemorare intentur: manet. Zegotha Palat: Crac: Generalis Exercituum Regni Dux contra Prutenos & Lituanos. Hic dum pro Corrado Duce Masoviae temporum infusa colluvie prougauit, postmodum ut Serenissimus Rex Pudicus, post ruinatum Regnum per Bathi in eadem rediit, pro Rege suo pugnam bellumq: suscitauit. Cromerus de illo ab Anno 1242. vique ad annum 1285. Reliqui filios Zegotha Zegotham, à quo descendunt Zegothae. Nauogium, à quo sunt Tęczynscij & Oslinski, Ottoneum Dominum in Pilca, Andream de Pilca, heredem in Iablonau, à quo progeniti sunt Korycinscij. Setegius tertius Index Curiae, qui notabat Familiam suam de Subin, de illo Monasterium Tremesense in Anno 1287. ubi plurimi Subini subscripti serunt. Bistricus de Subin Thesaurarius Regni. Albertus de Subin Succamerarius Regni.

Sandiuogius de Subin Palatinus Calisensis & Generalis Cracoviensis, filius Alberti Succamerarij Regni, quem fundatio notabilis Aionasurij Tremi sicut Anno 1343. refert Generalis Exercituum Craconien, & Sandomiriens. Palatinatum contra Lituanos & Ruthenos Anno 1376. Graboucim, Horealb, & Seuclissam octo dierum cursu ademit, Cromer. lib. 14. Miechouius lib. 4. Hujus inter septem vexilia Topororum in bello contra Vallachos Dlugos Tomo 2. Anno 1376. meminit. Hic compescuit praedonum Litocinia in Pelenia maiori 1374. Idem à Rege Ludouico, qui Budae morabatur inter Triumviros Index omnium iudiciorum Regni Generalis institutus fuit simul cum Zausa Episcopo Craconien. & Dobesla de Kurozwank Anno 1381. Miechou. lib. 4. Bielsc. lib. 3. In Hungariam Magui Legati officio sumelius est à Repub. ad He lisabetam Regnui prossilia eius Hedugi in Regnum petenda 1383. Cromer. lib. 14. Miechou. lib. 4. Hic ex legera emittate Vngarie 60. milliaria Cra couiam intra 24 horas confecit in equis discessitis. Bielsc. lib. 3. Dlugos Tom. 2. Domus eius ornatissima in platea Castren. Cracoviæ ab Heduigi Regina pro Collegio Iuristarum est cõempta Anno 1300. Huius filiabæres Sub. n. & alii maxima bona & possessiones ad Naticios transfusil, ut literis Czarkierjcio rum testuntur.

Otta de Szekárzowice Toporeus Crom: sub Anno 1351. Ab illius fratre Familia clarissima reddens Patriæ illustria merita & sibi in praesens Tarlony & Zaklicorum prouenit, ut ibidem habet Crom: & alij Historici Regni. Hic velim consideret benignitas Lectoris, quod Toporum Familia hic à nobis à temporibus Lechi deducta, vñj. ad A. 1351. innumerabiles surculos ex diuersis ramis sculps eiusdem arboris & stipitis protulerit, quos singulos enumerare & longum esset, ita tempus ed. ex omnium sub luna rerum impossibiliter enim opponit. Hoc tamen certo certius est plurimas Toporum familias emissa, quorum nec memoria baberi potest, nec liber comprehendere. Hinc prefluxerunt Plazij, Starikaj, Nezandij, Zawisj, Daniborscij, Likubowscij, &c. à quibus aliae quoq; diuersæ Familiae prefluxerunt, & diuersis cognominibus appellatae fuerunt. De quo sunt litteræ Ca simiri in Anno 1366. Lagellonis in Anno 1428. quodq; antiqua sepulchra & inscriptions communstant. Naugius Comes in Praginia Palat: Sandomir: &c. Conditor Tencini Anno 1319. filius Zegota Palat: Cracoviensis, quod ex ipsa computatione annorum colligitur. Nam si Zegota Palat: Crac: & Dux Generalis creatus fuit circa Annum 1281. & Naugius iam creatus Palatinus, conditor factus Tencini 1319. vt Priuilegium Sandoni Administratori fabricæ concessum testatur, in tempora eadem incidisse ut; o que videmus.

Privilium verò fuit huius tenoris.

Proinde nos Naugius Palat. Sandomir. &c. nostra bona in vsis meliores eu pientes communicare, ac etiam inspectis fidelibus seruicijs discreti viri Sandomis nostri fidelis Camerarij, quæ nobis multipliciter exhibuit, & adhuc in posterum senebitur exhibere siluam nostram in Praginia iure hereditario nos tangentem, Telecina

Tencino vulgari nomine nuncupata, de mera ac libera voluntate consilioq; sa-
lubri indolumis & concensimus extirpandam, ac ibidem villam iure Teutonicis,
quo Civitas vicitur, quæ nouum serum in Silesia nuncupatus collocandam &c.
Si quis hominum propter aliquod commissum in villam prædictam aufugerit,
sive cuiusvis impedimento duabus septimanis tranquillitate pacis Domini Ducis
Cracou. & noctea persueratur. Actum publicè Cracouie 1319. in die Ascensionis
Domini, Præsentibus Comite Adamo Iudice Cracou. Comite Petro Vexillero
Crac. Comite Petro Iudice de Polonia. Nicolao Krzywosz, Gregorio de Pisary.
Dat. per manus D. Venceslai Capellani D. Nauogij. *sigillum ppensum in cara*
TOPOR.

Constat secundò, quod bona Zegoth.e Palatini Cracoviensis erant Peregrinia,
Pilcza, lablonia, Morawicā, Balice, & alia circumcirca Cracoviam, quæ
dum ad Tencinos, qui sunt unum cum Ossiliensijs, & Pileccios pertinerunt,
ex Zegota descendisse Nauogium, cuius filii Praginiam vulgo Tencinum di-
ctum auctoritate cessit cum B. lica & Morawicā, descendisse & Ottinem cum
fratribus, quibus Pilci, &c. obnenerat, claram erit. Nauogio erant filii 3.
Andreas qui a Tencino arce eret, a Tęczyński nuncupatus fuit. Iasko seu Ioan-
nes, cognominatus ob sinecūtatem & præstantiam morum Owca, Ianusius ha-
res in Morawicā, qui steriliter decepit. Hos autem fuisse germanos fratres
denovit etat Piuli gium Casimir Cracouie Anno 1316. Datum post Festum
S. Galli Confessoris, presentibus D. Petro Nieorza Palat: Sandomir. Wilczko-
ne Castell. Sandomir. Groikone Castell. Lublinei. Derslao Dapif. Cracouen.
Mscungio Successorar. Crac: Suiatopelco Ketardowski, Ianusio Cancellario
Cracoviensi, per eius manus datum est.

Tenor Piuli legij est.

Nos Casimirus Dei gratia Rex Poloniae, Cracouie, Sandomiriae, Syradiae, Lan-
ciae, Cuiaviae, Pomeraniae, Russiae, Dominus & hares. Notum facimus præ-
tentibus quāli iuris notitiam prætentium inspectutis. Qui veniens ad nostram
præsentiam Regalem N. Ailis Jacobus Koznicki Camerarius D. Andreae Wawro-
wicī Iudicis & Subiudicis Curie Nostræ, pronunciauit & manifestauit coram Re-
gia militate Nostra, quia Cmetones D. Joannis Plaza, & D. Zawisza, & D. Ioannis
Necardia de Grzegorowice fuerunt citati per Ciues de Lelouga pro quodam
facinore ad prætentiam D. Andreae Wawrowicki Subiudicis & Iudicis Curie nostræ.
Tunc D. Plaza stetit, & intercessit pro prædictis Cmetonibus iure suo, quia omnes
Bipenni & antiqui Equi essent, & processissent de uno Avo & de una progenie, &
quod haberent ab antiquo vrano ius omnes, itaque nemo hominum haberet iu-
dicare eorum Cmetones & seruatores, nec ipse Dominus Rex, nec Iudex, nec Sub-
iudex, nec vllus Iudicium, nec D. Palatinus, nec aliquis Dominus, nec aliquis iu-
titarius nisi soli DD. Bipenni & antiqui Equi, & eorum legitimi successores ha-
beat iudicare omnia iura & omnes vitios, & omnia iudicia cum eis facere &
exercere. Et hoc legitimè probauit idem D. Plaza cum testibus fide dignis, videlicet
cum D. Andrea Palatio Cracoviensi D. Iascone Owca fratre suo vterino ha-
bre de Morawicā, D. Ianusio ibidem de Morawicā D. Gisuwomito herede de Mie-
dzwiec D. Thoma dicto Szrebiec de Miedzwiecie, & alijs quam plurimis fide di-
gnis. Tunc D. Ioannes Plaza stetit, & petivit nostram Regiam M. vi dignarenus
confirmare eorum ius prædictum, quod ab antiquo habuissent à suis antiquis pro-
genito-

genitoribus, & quod proune probauit cum testibus fide dignis. Nos igitur inspectimus fidele seruitium D. Ioan. Plaza & praesentium suorum predicatorum testimoniū dignum testimonium, & ipsius dignam petitionem donamus & confirmamus omnibus in genere bipennis & Antiquissequis, & eorum legitimis successoribus praedictum ius in omnibus bonis eorum, ubi protunc habent & in posterum habebunt; ita, quod nec Nos Rex, nec vllus hominum, nec iudicium nostrorum, nec Palatinus, Dominus, Iudex, Iustitiarius non habet iudicare eorum Cnieiones nec servitores, nisi ipsi soli D. praedicti Bipenni & Antiquissequi, & eorum legitimis successorebus omnia iura, nec non omnes vltiones cum ipsis facere & exercere. Ita omnia singula iura donamus nostris sigillis Regalibus & perpetuatus perpetuis temporibus duratura 1366. Quod Privilegium confirmauit Vladislavus Iagello in Solec 1428. presentibus Reuerendissimo D. Stanislao Episc. Etocen. Sendiuogio de Ostrorog Pal: Poſnanie. Ioanne de Sz. zekv: n Lublinei. Domarabto de Kobylany Biectensi Castellanis, Powilà de Taczow Vapifero Crac: Nicolao de Cbrzazlen Glafifero Crac: & alijs. Datum per manus Vin. D. Ioan. Dcc. ni Crac: Regni Cancellarij, & Vladislai de Oporow Regni Vicecancellarij.

Andreas Nauogij Comitis in Præginia Palatini Sandomiriensis Conditoris arcis Tenczyn filius, qui primus a Tenczyn notare Familiam suam, & Tencincium se nominare voluit. Hic post maxima & laude digna merita, post alios honores & titulos in Castris & Senatu, Palatinus Cracovi: intitulatus, eratusque à Serenissimo Rege Casimiro fuit. Hoc aperte refert adductum priuilegium pro Plaziis datum 1366. Ab isto linea regla Tenciniorum in Tenczyn erum ducens, iam accepit periodum in linea masculi, per terminum vita Ioannis Palatini Cracoviensis. Iascus filius Andreæ Palatini Cracovi. Castell. Woynicensis, cuius progeniem dum Cromerus pronunciauit fol: 237. illius simul orationem in Comitiis Syradiensibus tempore interregni post Ludouicum Poloniae & Vngariae Regem prosequitur dicens: Vnus homo oratione sua mox omnium voluntates conuertit. Iascus is fuit sine Ioannes Tencinius Castell. Woynicensis Andreæ, qui fuit Palat. Cracoviensis filius, qui imperato silentio verba fecisse in hanc sententiam dicitur: Non equidem consensum istum & iudicia vestra repichendo Proceres, nec à Zemouito alieno sum animo, sed videte ne quam infamiae labem nomini Polono aspergamus. Ego si integra ea nobis res esset liberaque prorsus suffragia tamen de re tanta consultantibus amplius deliberandum esse censerem. Periculosa est enim in re qualibet inconsulta festinatio, & præceps consilium ferè penitentia sequitur. Nunc vero cum mortui Regis Ludouici Filii fidem nostram obstrinxerimus, perpendite cum animis vestris diligenter, an ea præterita recte nobis Regem creare possumus. Equidem fallendi iusurandi nunquam vobis sautor ero; Quod si quispiam est in hoc catæ, qui religionem illam iusurandi sanctissimum societas humanæ vinculum paruipendat, ab hoc mihi liberè dissentire liceat. Neque enim ego ita sum institutus, vt aut homines fidem meam secutos mientiendo, aut Deum mentium inspectorem, quem volens sciensque iusurandi testim adhibui, peierando

peierando fallam. A vobis quoque Patres, & à genero nostro talem memorem, seu verius amentiam Deus ut aueritat precor, &c.

Nuncius secundus filius Andreae Palatini Cracoviensis, hic in bello Valachico una cum Sbigneo Olesnicio, in clade ad Poloninas per Petrum Waimodam Valachie occubuit Anno 1560. vt Cromer: lib: 12. fol: 217. adnotauit. In hoc bello integrum Vexillum Familiae Toporum fuerat, ibidem Cromerius.

Ioannes Tenczynski Iasconis seu Ioannis Castellani Woynicensis filius. Qui dum in Patriam & Rempublicam maiorum exemplo antimum fortunamq; belli ac pacis tempore sanguine & fide protestatus fuisset, aliora pramia consecutus fuit. Creactus namq; Castellanus Cracoviensis, Serenissimae Regiae Ecdugis testamenti p̄ij & ultimae voluntatis executor extitit, & cum liberalissima Fundatrix Academie Cracoviensis fieri confundator meruit, de illo Cromerus sub Anno 1399. fol: 257. Reliquit filios quinque Andream, Sbigneum, Gabriclem, Stanislauum, & Niclaum, & filiam Odronazij conformatem. Obiit 16. Iulij Anno 1407. Sepultus in Krasnik, cuius pius assulus ad Christum Salvatorem & Beatissimam Virginem Mariam, ibi loco Epitaphij exprimitur.

Mundi fortuna, Regni curæque labores,

Et mortalis honor, gloria, lausque fugax.

Solicent alios: me me bone, me pie Christe,

Metua conseruet gratia me soueat.

A D B. V I R G I N E M M A R I A M.

Cælestis planta præciosior omnibus una,

Quæ fructum ferre digna salutis eras.

Hanc animam refice fructu semper benedicto,

Ventriss Virginei fausta M A R I A Parens.

D E I N D E ad A M I C O S.

Estè mei memores, mea pignora sis amici,

Suscagiunt lachrymæ sicut, pietati que, precessque.

Andreas Tenczynski primus filius Ioannis Castellani Cracoviensis. Qui duxeretur intentum morem auctus & exempla antecessorum, rumore manus a penetralibus maiestatis Regiae, vix alienus non succubuit, sed virtus eeu eleum supernatauit, innocentia ijs suis sole clarior stetit. Cromerus de illo sub Anno 1008. fol: 262. obiit sterilis.

Zbigneus 2. filius Ioannis Castell. Crac. Hic eeu alumnus Martis qui in Familia Tenciniorum cliviam regiminis fixerat, post trophaæ bellica officio Succamer. Crac. honoratus fuit A. 1465. vt Papr. in 1. Opere Stemmi. adnotauit. Reliquit filios Andream & Ioannem, & filiam Elisabeth Ducis Ratiborianensis conformatem. Gabriel tertius filius Ioannis Castell. Cracoviensis. Qui nefandum existimando esse degenerem a maioribus post liberales in Academia occupationes, rigida paucstra in campis & Castris occupauit animum, Regni denum constitutus Senator, quæ commune Toporum & quasi innatum fuerat, reliquit factorum illustrium imitatores filios Ioannem, Andream, Stanislauum, & filias tres, Palatini Russie Firley conformatem, quæ Ioannem Palit. Crac. Supremum Marschal.

Marschalcum Regni genuit, cuius post filia Anna Zbignei Osselski Palatini Sandomiriensis. consors Myskowscij coniugem, qua pregenuerat Niclaum Castell. Woynicen. Et Andream Castell. Lublineum. Et Wapenscij consortem, cuius filii erant Stanislaus Et Andreas Castell. Primitius, qui tempore Coronationis Henrici Regis, a Samuele Zborouio vulnere affectus, in arce Cracoviensi obiit. Quid Zborouiorum Familiae, atque ipsi Samueli plurimum laudi oblitus, atque domui non inmodicum detrimenitum attulit. Sib hec Gabriele filij ad nomina sua Et Gabrielis nomen apponebant, et pater in Epitaphiis in Krasnik. Stanislaus quartus filius Ioannis Castell. Crac. Hunc quia virtus majorum in tantum deduxit cubilis autoritatis; quantum prudenter sua atque fortitudo promovererat. Centrum matrimonij vinculo filias reliquit, Barbaram consortem Tarrensis, Elisabetham Mieleccij Castell. Zanichosteni coniugem, ex qua progenitifuerant Ioannes Palat. Podoliae, Sebastianus Cast. Cracoviensis, Et Valerianus Succamerarius Sandomiriensis, Dorothea Osselskij consors, cuius nepitis ex filio erat consors Ioannis Zamyski Supremi Cancell. Regni, Generalis Cracoviensis, ultima filia erat Beata nomine. Niclaus quintus filius Ioannis Castell. Cracoviensis, Qui cum in bello sanniam larem Et in Repub. insignia pro meritis pramia consequentur, fuisse, Palatini Belzenensis Senatoria ornatus, supremam maioram assequi consilio, prudentia, Et fortitudine desiderauit, que circa in Palatinum Russie promotus brevi remansit. Ex matrimonij vinculo suscepit eximiam prolem, Ioannem Et Stanislavum filios, Et filias Barbaram Tarrenscij Castell. Crac. consorem, alteram Szczecinensis Thesaurarij Regni coniugem, tertiam Opalinskij de Brin maritatem. Andreas Tenczynski, primus Zbignei ex Ioanne filius. Hic eb ingenem gloriam quam ex prudentia, iudicio, Et fortitudine, tam in Regno, quam in Imperio Romano collegerat, Et a Sereniss. Rege Pol. post alios titulos Et honores Palatinatu Cracoviensi honoratus fuit, Et a Carolo V. Imperatore, Primus Comes, Sac. Rom. Imp. renunciatus. Familiae sua per antiquae Et posteritati, mirificum splendorem attulit, Et vetustum inrouando claritatem adiunxit. Non enim ipsi sibi, sed etiam germano fratri, Et quatuor fratribus patribus, cum eos simul contra Orthodoxo Fidici hostes pugnantes ad Coritatum Sac. Rom. Imperij promoveri Et suscipi occasio meritis fuit, Anno 1527. In cuius renotium, pono Priviliegium illis concessum, atque adiecta honorificentia plurima armillorum Et gentilicia Topor.

CAROLVS Quintus Divina sauente clementia Electus Romanorum Imperator semper Augustus ac Rex Germaniae, Dalmatiae, Croatiae, Naucratis, Granatae, &c. Ad perpetuam rei memoriam. Deus Optimus Maximus genus humanum vario multipliciisque graduum & Ordinum discrimine sciungens hoc praecipue Imperatoribus & Regibus veluti peculiare ac proprium munus esse voluit, ut subditorum commodis atque incremento assida eura perennique studio inuigilarent & omnes conatus omnemque potentiam ad illorum dignitatem qui reliquis praeferuntur virtute & sanguine præstant, & veteris laudis se dotores clarissimorumque facinorum exempli existunt, augendam illustrandamque convenerent, cum nihil scilicet apius

aptius nihil; accommodatus ad reunendam ampliudinem Imperium; propagandum constituit posse videatur, quam si hi quibus Regnum habent modera- minati; committuntur in quan plurimos eosdemque de rebus humanis quam optimè meritos liberalitatis & munificentia partes exerceant: nam tantò cianus libertatis fulgor eluceat, quanto eius insignia latius patentissime extenduntur. Qnapropter considerantes Speciales sineceter nobis dilectos, Andream de Tenczyn Palatinum Crac. Ioannem de Tenczyn ilhus Succameratum Cracouieñ. fratrem germanum. Ioannem de Tenczyn Gladiferum Cracouieñ. Jeannem de Tenczyn Castellanum Lublineñ. Stanislaum de Tenczyn Succamer. Sendomiricñ. & Andream de Tenczyn iuniorem omnes fratres, Patruelis, quāo strenue contra hostes fidei pugnando, fortiterque militaria facta quamvis difficultate obeundo sibi immortale decus & splendidum nomen comparasse, cum denique tanta merita generosa, eorum referantur prosapia in Regno Polono, non bellum minus quam pacis artibus egregiae. Quod nos iure ea pro Cæsarea nostra liberalitate digno ornamento reddamus elatiora, ac ea potissimum unde filii & posteri sui non virtutis tantum specimen ad imitandum haberent, sed etiam unde perpetuum decus ceu ex perenni fonte haurire possint. Motu ergo proprio, animo deliberato & fano, Principum, Comitum, Baronumque nostrorum, & Sacri Imperij fidelium dilectorum accedente consilio, & certa nostra scientia, & Cæsareæ plenitudine potestatis praesentes Andream Palatinum, Ioannem Succameratum, Ioannem Gladiferum, Ioannem Castellanum Lublineñ. Stanislaum & Andream iuniorem, suosque heredes & successores legitimè natos & nascituros utriusque sexus, nostros & Sacri Imperij Comites facimus, crea-mus, erigimus, atrolimus, & ad Comitum gradum clementer eu-chimus & illu-stramus, ac Comitatus honoris titulo vigore praesentum & authoritate Romana Cæsarea gratiosius insignipius, nec non aliorum Sacri Imperij Comitum numero & consortio facultabili aggregamus decernens: & hoc praesente nostro Cæsareo Statuto cum editio firmissima; quod ex nunc in ante praefaci Andreas Palatinus, Joannes Succamerarius, Joannes Gladifer, Joannes Castellanus Lublineñ. Stanislaus Succamerarius Sendomiricñ. & Andreas iunior, & legitimi sui Liberi, heredes & successores in perpetuum ab vniuersis singulis cuiuscunq; conditionis, præminentie, status & dignitatis etiam Regalis, Ducalis aut Pontificalis existant, pro veris Comitibus habeantur, teneantur, nominentur, atque honorentur, prout Nos & eos & quemlibet eorum in solidum pro se & heredibus eorum ut supra Comites dicimus, appellamus, & nominamus, volentes & statuentes autoritate nostra & potestate prefata, quod omnibus & singulis Privilegijs, indultis, immunitatibus, libertatibus, iuribus, consuetudinibus, honoribus, dignitatibus, exemptionibus, gratijs & favoribus, vti, frui, gaudere & potiri, valent, pertolum Sacrum Romanum Imperium, ac alibi vbi cunq; locorum & terrarum, quibus ceteri nostri & Sacri Imperij Romani Comites sancti sunt, seu vti, frui, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum ex consuetudine vel de iure, dummodo Serenissimo Principi Dominio Sigismundo Regi Polonie, Magno Duci Lituaniae Fratri & consanguineo nostro charissimo, & successoribus eius Regibus Poloniæ pro eorum debito in omnibus obedientes & fideles sese praesent, diligenterque ae fideliter conueniant, & officij sui sint, prout antea excuantur & exerceantur: quo verò huiusmodi gradus Comitatus & illustrium luculentius claret; car, motu, scientia & potestate, quibus supra geniticia arma quaæ ad ipsos nuper Andream Palatinum, Ioannem Succameratum, Ioannem Gladiferum, Ioannem Castellanum Lublineñ. Stanislaum Succamerarium Sendomiricñ. & Andream iuniorem: nunc vero Comites quacunq; occasione deuenientur, illustrate quoq; & melioribus ornata additamentis dignum assecurauimus, videlicet: Scutum

cum campo rubeo, in quo bipennis suis aptè depicta coloribus continentur: Galeam quoq; torneamentalem super eminentem lacinijsq; rubeis & glaucis in summitate bipennis reddimitam, in hunc mutavimus, melioravimus, & exornauimus in hunc modum & formam, videlicet: Scutum in cuius prima quadra paterna aucta q; manent insignia vñâ cum galea sicut modo præmissum est, altera vero quadra campū diuisum habet, cuius niedetas alia alba est, alia vero rubea, cum aquila bicipiti media alba, rubea trasponis coloribus, ita ut pars aquilæ rubea sit in capo albo, & pars alba in campo rubeo. Galea torneamentalis in cuius summitate aquila media alba & media rubea extësis alis, in quarum singulis 5. pennæ coherent cum lacinijs alistarib; circum circa splenditissimis, prout haec omnia piæloris arte & ingenio hic in medio elaborata cernuntur, quæ & autoritate nostra Castarea, in quantum opus sit de novo concedimus, elargimur, & donamus per præsentes, voientes & decernentes præsenti editio nostro Castreto perpetuo duratori; quod præfati Andreas Palati, Ioannes Succamerar, Ioannes Castellanus Lublineus, Stanislaus Succamerarius Sendomiricu, & Andreas iunior corumque heredes & successores (vt supra) huiusmodi insignia sunt à nobis illustrata & adauata, ex hunc & in antea futuris perpetuis temporibus, in torneamentis, hastiliis, bellis, duelis, scutis & vexillis, sepulturis quoque, sigillis, signetis, ar. nullis & alijs elemis d:js seu alijs Comitum, tam ioco quam serio, vbi cuncti vii, sruj, & gaudere libere possint, & valeant. Non obstatrib; quorumcunq; conlueret dinibus & ordinacionibus, statutis & Priuilegijs præsentibus & futuris, quæ quecummodo contra huiusmodi illustrationem, & cœunctionem facere possint, quibus per præsentes exprestè derogamus, & derogandum esse volumus, prædicta citim auctoritate, solenniter, tem juris, si qua in præmissis requireretur & quemlibet desiderium suppleres. Nulli ergo hominu cuiuscunq; gradus, &c. Datum in Civitate nostra Imperiali Sbera, vñmis die mensis Septembri. Anno 1527. Regnum nostrorum Romanorum 9. annorum omnium vero 11.

Tanti igitur viri belli, merita, & virtutes, dum brevi filio clara tamen expresserit in centum bellatorib; Simon Starcius, modernis diuersis Collegiis & Ecclesiis Turnouensis Cantor. Hoc ipsi Epitaphium compendium: adiecit.

Andreas Comes Tencinicus Palatinus Crac: æternitate dignissimus Senator hic situs est. Cuius iniuncta vis animi & fortia facta Tartaricis, Puthenicis, Moscheniticis, Turcicis, & Vngaricis bellis enituere. Hominem mois extinxit Anno aetatis 62, sed extinxit uno in homine multas virtutes; Artis bellicæ scientiam eximiam, illustrem secundiam, perpetuam in omni vita moderationem, denique pietatem in Deum, humanitatem in omnes homines mirificam, sed in viros militares præcipue ingentem liberalitatem, quæ sublata ex oculis vigebunt in animis memoriaque multorum, decepit sterilis.

Ioannes Comes Sacri R. Imperij alter filius ex Ioanne Zbignei, Succamerar. Crac. post Palatinus Sendomiriensis. Hunc germanum fuisse Andreæ Comitis Sac. Rom. Imp. Priuilegium Caroli V. Imperatoris expressè nominat, consequenter non postrema merita illius fuisse, præcipue in castris Imperioliibus, satis abunde demonstrant. Et quia Succamerarius dignitas viris iudicio, frumentaria, & legum peritia magnis præcipue in tam Supremo Palatino cœferatur,

tur, illum fuisse virum ad magna & proficia Reipub. natum, ex tali officio concludendum liquit, sine prele sorte decessit. Gabriel Castellanus Cracoviensis, filij tertij filius primus Ioannes. Hic ob praeclarum ingenium, iudicium, & Castrenses triumptos creauit Palat: Sendomiriensis, Curiae Maiestatis Regiae Ma: schalcus, & Capit. Lublinensis, Lelouiensisq; cuius merita & successus resert Epitaphium in Krasnik.

Ioanni Gabrieli Comiti à Tęczyn Palatino Sendomiriensi, Curiae M. Reg. Marschalco Capit: Lublinensi & Lelouensi, viro ob ingenij præstantissimi gravitatem, integratatem animi, domi sorisque clarissimi, ac ceteris Senatorijs virtutibus, fide, iustitia, prudentia longè ornatusissimo. Qui à D. Sigismundo Primo Rege Pol: in Senatum electus, ac splendidis honoribus ab eius M. delatis functus, fideliis perpetuo ac bonus consiliarius fuit. Ad Sulimanum primò Turcarum Imper: postea ad Sereniss. Ferdinandum Rom: Imp: Vng: & Bohem: Regem missus, illustres legationes obiuit, post cuias deinde mortem ita Sereniss. Sigism. Aug. Pol: Regem, summa pietate & observantia colvit, vt & Patrono Ianterum præmiorum memoriam praestaret, & M. Regie fide, studio, labore, consilio, opera nullo loco ad extreum vijue spiritum defuisse agnosceretur, Mortuus 1553. Aet: 68. 20. Maij.

Reliquit filium Stanislauum Capit. Belzeni, cui post morte, Epitaphium pesuit Joannes Palatinus Sendomir. 1555. in Krasnik. Andreas alter filius Gabrieли Castell. Crac. Comes in Tęczyn, peritus corpore, sed ingenio & eloquentia summis, quem necum titulus ipse sed subsequentes quoque filiorum tituli magnum merito præstantem, sicut etiam avimo declarant. Reliquit enim Andream Palat. Crac. & Joannem Castell. Wymyslensem ex Anna Ożarowska, & filias Alixekorpiam Stanislauum Palatini Crac. secundum omarim unio, primo vero Zborzynskij Palat. Bresti. Landzkoronskij, & Zborzenskij consortes, illas filias ex Ożarowska, hec ex Zakliczankā de Gjżow, illas laudes magnificas Starouelscias in bellatoribus exposuit, sed nichil luctus illius in Privilegio Ferd. Imper. sufficit, de quo fab Ioanne filio illius. Stanislaus Gabriel tertius filius Gabrieли Succam. Sendomir. Capit. Tęczanic. postmodum Palat. Belzenis, deinceps Palat. Cracoviensis. Tanti viri in Repub. nomen, fama, & actus magnifica fuerunt, quod ipse progressus atque posteritatis dexteritas cum consanguinitate contrafacta cum summis in dignitate collusserat. Illius namque filius Joannes Baptista, Palat. Belzeni. Capit. Lublin cum Legationem à Sereniss. Sigism. Augusto expediret, Princepsam Suecic Ceciliam in consortem filii suorum parentum & virginis conciliavit. At fortuna iniqua & iniuria aliorum oblitus, nam tempus nuptiarum dum accelerat, proficisciens cum Ioanne filio Palat. Crac. fratre suo Rex Danie, in profundo mari interceptum ad vitæ incommunam & mortem diffusus, defortatum balsum in Regnum, in Krasnik sepultum qui fecit, scripsit Kachancius elegans: i carmine regressus satumq; ipsius in memoriale eternum Tęczniense & posteris.

Orbis Poloni Tom: III.
CVI ADDERE PLACVIT MONVMNTVM,
Q V O D

Omnibus natura concessit,

Illusterrimus D. IOANNES BAPTISTA TENCINIVS Comes, Palatinus Belzensis,
Præfector Lublinensis.

Genere, animi magnitudine illustravit, & virtute extendit.

C V M Q V O

B' eis ætas & summa gloria,

Aula & Regia,

Fortuna & constantia dimicarunt.

Sed parantem magna, Momentum vitae destituit & ad monumentum perduxit.

Ora hospes, & lege tuum in alieno momentum monumento.

Neq; in filiabus suis minoris fortunæ susceperebat vicem præxominatus Stanislaus Gabrieli filius, nam unica illius filia Catharina primum Ducis Sandomensis consors, ex eius filia progenitus fuit Leo Sapieha, Supr. Cancell. M. D. Lit. & Supremus Exercituum Dux, à quo superstes post alios fratres demortuus Casimirus Leo Sapieha, Marschalek Curia M. D. Lit. deinde erat coniux Christophori Radziwilij, Ducis in Bierze & Dubinki, S. R. Imp. Princeps, Palatini Vilnensis, Supremi Exercituum M. D. Lit. Ducis, ex qua progenitus est modernus Iannus Radziwilius Dux & Princeps, Supremus Camerar. M. D. Lit. & Catharina Chlebowicij consors. Ioannes primus filius Nicolai Gabrieles Palatinus Sandomir. ex hac dignitate, ut ex vngue cognoscere Leorem. Erat Leo in hostes, Pater in Patriam, erat corona Senatus, Prophanis Reipub. Amicus cultor seruusq; Maiest. Regum, Stanislaus cognimento Włosiek, ob politiem & competentes meres in exteris nationibus conquerit, honoratus Castellania Sandomir. steriles prole cum fratre, sed diuites virtutibus obserunt. Ioannes Andreez Castell. Crac. primus filius Castell. Wojnicensis, Succamerar. Curie, Lublinensis, Parcoviensis Capit. Hic in Aula Ferd. Imper. dum redderet obsequia summa fide & promptitudine tam tempore belli quam in pacu, obtinuit à Maiestate Cesarea Parenti suo & sibi cum fratre ecce posteris ad insigne natuum nobilitatis iam per Carolum V. Imper: adornatum Aquila Cesarea, iterata gratia Ferdinandi augmentum scilicet scutum medium parvum cum Leone, qui super galcam quoq; & coronam teneret coronatus pende anteriori exporre Elio Asciam Tencinianam. Quapropter Academicus Cracoviensis Petrus Sionacius describendo ipsius armadixit:

Conuenerit locos Iouis ales & Ascia, eosdem

Pone subit Lybicus terribilisque Leo.

Moxq; salutiferam pacis vim ciuibus augent,

Hostibus exitium pestiferamque luem.

Hinc Tenciniorum flexere ad limina cursum,

Illorum ut prioprius laudis hic esset honos.

Sed quia magnum gloria tibi um fama non emorta & biq; celebrare non desistit, hoc uno Ioannes Comes in Tenczin Castell. Wojnicensis felix exitit, nam cum

tum Deo dispouente liberes non precreas sit, fama celebris illum concomitata seculis loquitur. Quip. opter laudem illius ac parentis sui, donumq. Cesarcum iteratum. Familiae Tencinianae adauclum atq. priu. iegio exp. cissam, hic producere licet.

FERDINAN DVS, Diuina favente clementia Electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slaonie, &c. Rex. Infans Hispaniarum, Archidux Austriae, Dux Burgundie, Brabantie, Stirie, Carintie, Carniolie, &c. Marchio Moraviae, &c. Dux Lucemburgie, ac inferioris, ac superioris Silesiae, Virembergie, Tczke, Princeps Suciu, Comes Abspurgi, Tiroli, Foretis, Kiburgi & Goriti, Landgravius Alsatiae, Marchio Sacri Romani Imperij, Burgouia, ac superioris, ac inferioris Lusatiae, Dominus, Marchio Slaonie, Portus Naonis Salinatum, &c. &c. Magnifico ac Nobili sincere Nobis dilecto, Andreæ Comiti in Tenczyn-Palat. Lublinensi, & Capiti Sniatinensi. Gratiam nostram Casaream, & omne bonum. Cuius Imperator Magistratis dignitas atque amplitudo, à Deo Optimo Maximo, ad Suu notissimam gloriam, deinde ad humani generis decus, ornamentum & beneficium constituta sic, ut euæ immortalia euneta, eius uero & voluntate gubernentur: homines iuxta eorum merita debita præmia consequeuntur: & probi quidem ad quos cuncte labores, ob virtutem sebe undos acriores evadant: Improbiverò iustissimis præmis à sceleribus, & flagitijs deterrantur. Pac est qui hac Imperiali Magestate resulget: M: nis acie in primis circumspiciat, ut quos virtute aliqua praeditos esse conspexit, non gratijs suis solum Casareis, sed & vberioribus propositis præmis, ad longę pœnciora inducit. Nos igitur, quos summo illo opifici placuit, ad hoc labilem Romani Imperij fastigium euhere, quo magis id ab illius clementia recognoscimus, eo propensiore studio ad exemplandum manus nobis iunctum invigilare, ac totis viribus incumbere debemus. Hinc est And. ea Comes, quod nos considerantes egregias excellentesq; animi dores, probitatem, summamq; ueirtutem, cum Familiae dignitate communiam, ad haec praelatam tuam, maioremq; tuorum erga Nos, & Sacrum Romanum Imperium, incitamq; Nostram Austriae Do. num, obseruantiam & cultum singulari prætermittere non posuerimus: quin in eo nomine tibi nostram benignitatem, animique propensionem, talia Argumenta testata redderemus, ut eam etiam ad Liberos ac uniuersitatem posteritatem tuam transmittere possemus. Nam quod attinet ad vetustatem & splendorem Familiae tui, accepimus fide digna relatio. e Comitis in Tenczyn, ex antiquissima & celebri Toporum Familia, quæ ante mille annos, in Regno Poloniae originem habuerit, atque hodie etiam florent descendisse, & Tenczyni nomen eb. Arce quadam, quam etiam nunc possident Tenczyn vocata, ante trecentos & octuaginta annos, mutuasse Familiam: sancè cum rebus domi fortissime praelatè gestis, magnisque in R. P. meritis admodum Nobiliter, tum præcipue ac semper laude apud Nos ornata extitisse: qui omni loco & tempore priuata studia, & commoda publicæ utilitati postposuerit: nullumque fortunatum & honorum accessionem sibi viueni ac honestam duxerit, nisi quam fide fortitudine, aliquaque excellentibus virtutibus & sauis peperisset. Ob eamque causam ipsos Comites, communis Patriæ consensu, digna præmia retulisse: adeò ut memorias proditum sit, nullum in Polonia Tenczynum, nisi Regis Senatorem, aut in alio aliquo insigni ordine Regni constitutum vixisse, ac peculiare ipsiis ut plurimum fuisse, ut Oſſicium Castellani Crac: quem primum à Rege locum ferunt, vel Palatini Cracou: quem secundum esse perhibent, Regia munificentia obtinerent: Quemadmodum nuper quoque unus ex eadem Familia, munus Palatini Crac: obiuit,

obivit, & in eo ante paucos Menses extinctus est. Sic etiam tu Andrea, merito Serenissimo Principi Domino D. Sigismundo Augusto Regi Pol. &c. Filio & consanguineo Nostro charissimo, charus & gratus existis. Siquidem ab ineunte aetate, quemadmodum intelleximus in Polonia, affida contra Tartatos dimicacione, militibus artibus eruditus, summa cum laude versatus es: & sedecimo aetatis tue Anno, ferocem Tatarum in conspectu Duxis, ac totius exercitus, singulare certamine aggressus, strenue prostrasti ac neci dedisti. Porro ad maturioram aetatem prouectus, simil in iisdem etiam pietatis erga Patriam & fortitudinis, studijs, magis magisque progressus es: Teque acerrimum Tataris & Turcis hostem exhibuisti: & quacunque illi fero viam facere sunt conati, tu manu & per sonata obstruisti: adeo, quod summa laudem & gratiam apud Serenissimam Principem D. Sigismundum Regem Pol. &c. pia memorie Fratrem & consanguineum nostrum charissimum, ac viuissimum eius Exercitum, adeptus fueris. Ceterum, ut eandem virtutem tuam, alijs quoque principis Christiani Oribus Principibus, & praesertim Divo quondam Fratri nostro, Augusta memoriae, Carolo Quinto Imperatori, & Nobis declarares atque comprobares. Quando quidem Inclite Domus Nostra Austria semper fuisse obsecrantisissimus, studiosissimusque: non dubitasti in Hispanias usque penetrare, ut Dilicationi & Maiestati eius Caesar, operari subam contra Turcas & Barbaros osterves: neq; minorem profecto aut obscuriorum significationem dedisti tue eximiae fortitudinis & integritatis, anno 1532. Quando praefatus quondam Diuus Frater Noster, & Nos, celeberrimam expeditionem, contra Sulimanum Turcarum Principem, qui tum in intumetissimum exercitu, Regna & Dominia nostra aggrecessus fuerat, suscepimus: vbi videlicet tuis impensis, manum trecentorum atroxiorum ex Polonia adduxisti, tuamque in tutanda gloria Diuum nomen, ardenterissimum desiderium, & optimum erga Nos & Sacrum Romanum Imperium, Inclitamque Domum nostram Austriae, studiuni manifeste declarasti: magnamque a Nobis gratiam & nomen inivisti. Sunt quidem omnia, que iam enarramus eiusmodi magnam laudem atque favorem mereantur; Sed accedit aliud quoque donum tibi Diuinius datum, quod a nobis merito valde commendari & a te quoq; plurimi fieri debet; scilicet in educandis Libetis singularis quendam felicitas, ut qui prater tres filias Hedwigim, Zophiam, & Annam, animi dotibus ornatussimus, adeptus es duos filios aceritos, virtutum tuorum imitatores. Quandoquidem natu maior, Iohannes Napifer Noster, quod in Aula Nostra Cesarea versatus est, haud obscuram praelatae indolis significacionem multis in rebus dedit, & ita se gessit, quod ipsum summa benignitate complectamur, & ad ipsum ornandum & amplificandum valde propentum animum habeamus: idque eò magis, quod facile intelligamus præsumtum quoque Serenissimum Regem Poloniæ, idem de virtutibus eisdem Nobiscum sentire: ut quicum dignum iudicauerit, cui Capitanatum Rohatineum committeret. Minor vero Andreas, de sua indole & ingenio, ipse queq; haud exiguum expectationem omnibus excitas: dicitur: adeo quod non sit dubitandum in eiusmodi laudissimis paternis vestigijs strumque; perseveraturum, ac partam ate gloriam honestis studijs magis magisque amplificaturam. Quapropter, cùm tu, alijque iugis & Consanguinei Comites in Teczyn, antiquitus gestaueritis & habueritis à Meloiibus vestris hereditaria successione accepta, infra scripta, luculenta, & amplissima sunt oculi insignia: videlicet, Secum per longitudinem & latitudinem, in quatuor & quales areas quadruplicem diuisum: quatum arearum dextra inferior, & sinistra superior, sunt coloris rubri, & continet Secum fabrilem, quæ Lingua Polonica TOPOR vocatur, manubrio aureo Crocova signum antiquo Topororum nemini congruum: inferior autem sinistra, & superior dextra, secundum longitudinem, in

nem, in duas aequales partes distinguuntur: Eatum verò dextra pars coloris est olbi, sinistra tubei, & in se bicipitem Aquilam singuli continent, expansis alis, ita ut quæ in campo albo conspicitur sit tubea: quæ verò in campo rubro depicta est sive alba: Familia tua, ob eius in Sacrum Imperium Romanum merita, à Divis Nostris i.e. eodem Imperio Romano prædecessoribus, vnâ cum Comitatus dignitate & eminentia donatam & Scuto impositam, Galeam equestrem, Heroicis cancellijs apertam, supra cuius Conum, impendet acies Securis, similis ei, quæ iam supra descripta est phaleris seu tænijs coloris candidi & tubei ab vita clypei parte mollier defluentibus. Nos sanè volentes Nostre erga te & dictos filios tuos benignè voluntatis & obsequiorum, quæ alter ex eis nempè Comes Ioannes, nobis lucus que in Aula Nostra Cæsarea, summa fide & animo promptitudine presulit, perpetuum memoriā extare suprascripta tua & Familia tua insignia, vetera nobili aliqua accessione amplificanda & locupletanda, duximus: Itaq; in ipso clypei centro patrum Scutum coloris cerulei, quod creatum Leontem aureum caput corona aurea insignitum ostendat ad dexteram conuentum, cauda bicipiti in dorsum reflexa, ea pedum constitutione, ut ad pugnam compositus videatur, benignè ac liberaliter adiecimus: Galeam verò ditauimus & exornauimus, ac per praesentes ditamus & exornamus corona aurea & Leone simili illi, qui in parvo Scuto representatur: sed pube tenus tantum conspicuo, ac hiatici lingua que exerta & cauda bicipiti in dorsum reflexa, cuius caput aureo diadema decoretur è Corvo ipius Galæa prominentem: Is autem dextro pede Securim apprehensam teneat, tænijs scaphaleris ab vitro; clypei latere esclusis, à dextra tubei & candidi, à sinistra verò cerulei & aurei coloris quemadmodum hæc omnia in medio Cæsarei Diplomatis Filiorum manus ingeniosissimis elaborauit. Itaq; memerata Cæsarea auctoritate statuimus, atq; decernimus, quod tu Andrea Comes, & supra nominati Filij Ioannes & Andreas ac reliqui Liberti, heredes, ac descendentes legitimi viri usq; sexus in omnem posteritatem iam descriptam armorum insignia sic à Nobis aucta & locupletata ex hoc tempore deinceps in singulis honestis & decentibus actibus & expeditionibus, tam serio quam ioco, in hasti ludijs seu hastatorum dimicationibus, pedestribus vel equestribus, in bellis, duellis, singulatibus certanitibus & quibusconq; pugnis, eminut, minus, in scutis, vexillis, tentorij, impulchris, sigillis, monumentis, annulis, aedificijs, supceilatiib; tam in rebus iuriticiis, quam temporalibus, & mixtis in locis omnibus prout vobis libitum fuerit, aut necessitas vestra postulaverit habere, gestare, & deserte ac simul quibuslibet priuilegijs, immunitatibus, libertatibus, & iuribus, utr. frui, ac gaudere posse, quibus alij quoq; huiusmodi ornamentiis decorati videntur, si uidentur, & gaudient utr. & conlectudine. Nulli ergo, &c. Datum in Civitate Nostra Viconæ 11. April. Anno 1561. Regnorum Nostrorum Rem: 31. aliquotus verò 35.

Tantorum igitur meritorum fuerat Ioannes Comes de Tenczyn, ut Inuictissimus Imper. Feriamandus etiam Curia sua Dapiferum constituisse, atq; peregrinantem in diuersas nationes ceu germanum fratrem omnibus commendasse. Dicit enim in Epistola ad Sunnum Pontificem: Magnificus Ioannes Comes de Tenczyn Polonus Dapifer noster, præclaro quodam instituto ad pernoscendos hominum mores maioremq; experientiam consequendam, proposuit varias Christiani Orbis Regiones ac Provincias inuisei, prætermittere non potuimus, quin discedentem omni benignitate & clemencia nostra complectemur, cumq; Sanditatii Vestræ commendatum

redderemus. Est enim propter plurimas excellentesque virtutes vi:â cum Familia vetustate & splendore coniunctas, tum ob seruitia quæ nobis summa fide & obseruantia præstitit, atque ob eximum erga nos studium Patris sui viri magnæ authoritatis in Regno, & multis excellentibus ingenij dotibus ornatisimi, ut illi hæc & longè maiora velimus, &c. &c.

Cum verò extam longa peregrinatione & periculorum plena in Regnum rediit, totum se cum eo quod poruit Patrie obligauit, & Scruissimo Regi Henrico tam cordifuit, ut licet nulli magnatum de discensu suo in Galliam metuere voluerit, ipsi tamen soli per literas hoc significauit, quem superius in Comitiis felicis Coronationis sue 1574. in primarium Praefectum Cubiculi sui Succamerarium vulgo nuncupatum, cum obo millibus preventum in anno institerat & confirmaverat. Cum verò gubernaculi Regni Sereniss. Stephanus Rex promoueret, ille tuto tempore proprijs expensis militem sub Capitibus Gasparo Brzozowski & Gostomski paratum conseruauit, multa ad Czezoniam, plurima ad Gedanum ientans & persecuit, nam ad Laternem belicas mactinas ipse in persona inuasit & ademit. Ad auternam verò neminis sui gloriam prædictus Ioannes Castrum Tenczyn è lapide crevit, atq; firmam stabilitam.

Andreas Comes in Tenczyn 2. filius Andreæ Castell. Cracou. Hic ex Palatino Belzenſi, & Praefecto Sniat:nenſi Palatinus Crac. Oſuicimien. Zatorien. Rubeſouicn. Capit. creatus, benè, honeste, piè, & quæjiz in conspectu Numinis vivit. Maximus hic amator Patriæ fuit, præcipue hec patuſt dum tempore Interregnorum manu, confilio, prudentia, milite contra Tartaros Rempub. & Patriam defendit, reliquit cum Dębowſka Palatini Belzenſi filia armorum lellitas filios. Multi Scriptores prædictum virum commendarunt, sed magna laus quoq; ipsius ex Ferdinandi Imper. privilegio est, dum ad augmentum armorum Tempor per Leonem intrâ & suprà scutum concessum, illum quoq; cum parente & fratre admittit, atq; sorores eorum cum posteris, Hedwigim ſelicit, quæ primum fuit Zebrzydonſci Palatini Eſten. confors. post Stanislai Myſkowſki Pal. Crac. ex Anna Hieronymi Z. klika de Czajow natam Sophiam, Zboronſci Sz. dlonien. & Rumberg Praefecti, Annam Landkoronſcię Matogostensis Caſtellari, natas ex Hedwigi Oſironska. Erant filiae Andreæ & Comitis in Tenczyn confortes, Agnes Fürlei Niedzieli Palat. Crac. Pilznen. Nouaciuitatis. V. ſlie. Coſimir. Praefecti, Marci Sobiescij Palat. Lubl. Catharina, Ioannis Gostomſci Palat. Caſiſen. Sophia. Iſabella virginitatem consecrat Domino, Epitaphium Andreæ in Rubieſſ.

Gabriel. Pal. Crac. Andreæ tertij filius; Comes in Tenczyn Pal. Lubl. cuius filia So- bia vnicar reliqua Ioannis Danilowicz Thesaur. Supr. Regni confors, nata ex Eliſabeb Radziwilij Nicolai Christophori Ducis in Nieſwiecz & Ołžka Palatini primò Trocensis, tum Vilnensis filia. Andreas Caſtelli Belzenſi, ſecondus filius Andreæ tertij Palatini Cracouiensis. Ioannes Palatinus Cracouiensis tertius filius, Andreæ tertij Palatini Cracouiensis. Filij Ioannis Palat. Cracouiensis

couiensis s. E filia i. Gabriel, Christopherus, Stanislaus, nati ad ornamentum Familiae sue, & ad obsequia Reip. magni ex magnis, virtutibus meritis, sed inuidia mors eos florida aetate rapuit, auctu viuentem Parentem Illustriss. orbum filii relinquendo. Is. bella horum soror germana, consors Illustr. Luca de Enim Opalinski Succamer. Postuam c. ex qua progeniti veri Comites in Tenczyu, magna specie filij Ioannes & Stanislans, quos Deus Opt. Max. diu seruet in columbus. Et in hoc Illustr. Pal. Crac. Iauane, terminus Familiae Tęczynsciorum ex linea mascula ab Andrea Nauogij filio ex Toporijs, Starzonibus positus non excitatetus in eum conclusus tumulo quietescit, quos tamen omnes Patriae optimos ciues, & Senatores sempiterna memoria celebrandos, non porrident inselicibus fatis sed recenti florentia memoria, cœu boni & gloriose conservando. Seculis & praedicando non dabunt finem.

ILLVSTRISSIMA FAMILIA DD. OSSOLINSIORVM.

Quandoquidem Nauogjus Comes in Præginia, ex antiquis Magnis Comitibus & Starzombus ducens Originem, tres filios benedictione preciis diuinitus felices habuerit, Andream, a quo Illustrissima Familia Tenciniorum sue propagationis seriem deducebat, ut satis abunde & clarè diximus: restat, ab altero filio nemppe lascone seu Ioanne cognominato ob fincerissimam animi & innocuos mores Orcæ lineam Familiae assignare. Qued vero linea ab illo non alia sit, nisi Illustriss. DD. nunc de & in Ossolinis scilicet cum, nunquam interrupta & se series edocebit monstrabitq.

I. Postulare uires dicitur: Orcæ de Balice. Erat hic germanus frater Andrea Illustr. Pal. tui Crac: qui fuit Nauogjus Comitus in Præginia Conditoris Illustr. Orcæ ville, Tencyn filius. Clarum autem est hoc Illustr. ex divisionibus honorum Nauogjus cum bona sua tripla: tita esserint Andrea Tencyn. Ioanni seu lascone Balice & lauro filii Meronicæ. Secundò, quia bona Balice & qd in præsens habent in proprium & naturale in filiis Tencyniis, & ad Tencyni spæclaribz. Tertio, quia in hereditarium honorum Balice ad præfates annos penes Ossolinenses manet, licet possessio obligatoria aliorum translatata fuerint. Quarto, quia in privilegio Casimirii Regis Polonie pro Plazis Zariljs & Necandis dato Cracoviæ Anno 1366. dicitur. Probaunt D. Plaza quid fuerit de armis Topor & quid gaudere priuilegiis Toporijs est Starzkonis deberet sive d. quis testibus D. Andrea Palat. Crac. & lascone Orcæ fratre suo vicerino herede in Meronicæ & Ianusso: ibidem de Mordviciâ. Nemini autem incertum est Andream Toporeum Comitem in Tencyn, Nauogj suisse filium, tum ex computatione annorum, tum ex priuilegiis antiquis in Regno. Vtivz, cuius in priuilegio Historia Regni per Vincentium Kadlubek edita, Dominum Ossolinisciam antiquissimam Starzarum Familiam, nobilis & plurimorum Historiarum exquisitus indagator professus est.

Nicolaus lasconis Orcæ de Balice filius, cuius originem ex lascone & fortitudinem

nem simul maguanimi viri ostendit Dlugossus sub Anno 1377. dum Ludvici Poloniae & Hungariae Regis expeditionem in Russiam describit: dicit namque milites de Domo Bipennum septem in ea expeditione habuere Banderia. 1. Otto de Pilea Palut. & Capit. Sandomiricu. 2. Sandiuogius de Subino Capit. Crac. 3. Iasco Tenczyn Castell. Wojnicensis, 4. Niclaus de Ossolin Castell. Vislicen. Et vi duo à duobus filiis Nauegij immediatè fuerant progeniti. 5. Drogossius de Chroberz, Index Cracouien. & Capit. Sjradien. 6. Zakliká de Miedzygorze Regni Pol. Cancell. 7. Ioannes Kolczek de Lewinica, hunc Ciolkum errore Typographi Bielscius eadem enumerando vexilli sol: 249. nominauit. Dum vero Regni sceptra post Ludovicum ad M. D. Lit: Iegslovenem peruererunt, qui ablatus fonte Baptismatis suo Domini, & Magno Ducatu eandem gratiam à Domino celerum concidi postulauerit, accepit secum Episcopo Bozenta, & pluribus viris Spiritu libus & Religiosis, nec dum contentus assumpit in secces & co apostolos Fidei Prinates ex Legno, inter quos & Niclaum Ossolinseum Castell. Vislicen. ad tale negotium inuitauit, ut Michouius cap: 39. & alibi sub Anno 1387. Et quia virtus tendit in altum majoribus pro Patria obligatus à Rege laboribus ad bella exorta in Prussia, tum ad Dabrownam & Cercouiam fortissimi felicis rebur, manu & armis positiis imitandum reliquit, quorum iam Hereticum animum ventum is factus nulla atas tacere valbit. Si vero nullum meritum de congruo pramio careren potest, nesci illi à Seruiss. Rege denegatum benevolentia munus, cum bona W'eyslaw in Cracouensi Palu. ipsi priu. legij vigore collecta fuerint Halut in cunctum matrimonij Eliz. berbam de Kurie neptem Niclae de Kurie Archibishop. Gnesnen. de armis laniñá, reliquit ex illa filios tres, in quibus formata fuerat imago virtutis & honoris, Andream, Niclaum, Ioannem.

Andreas 1. filius Castell. Vislicen. qui à bonis Balice ab aliquibus Balicki cognominatus fuit. Ille post ornatam literis & Curie intimis obsequiis sui Principis totum se Marti strenuo educandum comulit. Quapropter ut in Hungaria ubi tunc bellum, uor rugiebat tyrcinia Castrensa, trophaeis coniungere & adornare postmodum valeret, reddidit primum obsequia in Sigisimundi Imperat. & Regis Hungariae Cesarea, ubi tantum in fortitudinis audacia & prudentia profecerat, ut continuo bellorum metus, Indus sibi gratus non periculum vita fierent. Quocirca ferio in illo probata habentes Prececess, bellorumq; Duces Regni Hungariae insolitam fortitudinis dignitatem, non cito cognomine ipsum quam Vices, quod est Heros & Hercules vocitabant. In eam verò apud Cesariam maiestate deuenit gratiam, ut ab illo plurima bona locaq; Hungaria teneret. Precipua autem fuerant, ut Privilgium commonistrat Comitatus Turzec, Arx Selanina, & Ciuitas Bárdio, sed quod defendu venit hoc vnum quod fortis & bellicos viri præmiantur vix duplii præmio. Fama scilicet & prole. Obiit ille sterilis. Eius Echo aures emiū pulsare potest.

Sint tibi diuinitæ, sint aurea vasà talenta

Plurima, seruorum tuibz, gemmaq; nitentes

Sist

Sint vestes varix, pretiosa monilia, torques
Sint aurati etiam niveo de marmore postes.
Et varijs placeant penetralia pulta figuris
Extra intrajus domus Regali fulgida luxu
Res equidem motu sunt virtus proles & omen
Aeternam capient eum gloria solem.

Nicolaus 2. filius Castell. Vislicen. Hic post strenuos actus, tam in castris militibus, quam in olosequiis Patrie demonstratos in dignitatem Senatoriam admissus Castellani Woynicen, currilim officiosa laude & fama consilio illustravit. Casmir Regis Privilégia afferunt Arcem in Ossolin, à quo Ossolinskiorum genus nomenq; clarum est, dum illius fabrica per antecessores debilior fierer, sectori reddidit structurā, atq; munitionē firmauit. Obit sterili, cuius mentio sit in Privilégis Regni iq̄si. Eius Etio ad superstites.

Prater amare Deum, cūr exetera deleat artas,

Hic sera quod plena postmodum felice metas.

Ioannes 3. filius Castell. Vislicen. Radomien. Castell. Qui ut nomine, possessione, fortitudine erat insignis, ita quoq; & titulo clarus. Hic ob diversas in diuersis dicitur libis bonis non unum quod, cūnuit agnomen à Balice, idem de Tenecyn & Klimontow, & hoc in Actis Crac: uocatur. In Actis vero Sendomiriens: d: Ossolin & Goslicz: scriptus legitur, quid praecipue ipsorum Cancelleriarum virtus iudicium qui iuxta districturn possessiones, non verò iuxta antiquam virorum appellationem, ponent deritatas denominationes. Cum verò & in Repub. eximiationis plurime, & in Senatu obseruantie status magnanimi teneatur illum in tutorem Vladislai III. Regi minorenis, simulq; in administracionem Regni una cum Castell. Crac: de Czj żow Ioanne, ē medio Senatus elegerunt & inslitterunt, contraf: o de: am: vinculo matrimonij cum Pachna de Oleśica sorore Zbignei Cardinale Episcopi Crac. & Ducis Seruerie, Nicolam, Ioannem, & Andream reliquit.

Nicolaus 1. filius Castell. Radomiensis, intra paucitiam extinctus.

Ioannes 2. filius Castell. Radomiersis sc̄erilis priuatam vitam exegit.

Andreas 3. filius Castell. Radomien. de Ossolin in Klimontow. Quem licet Historici nobis clare cui suam fuerit dignitatis & tituli non explicuerint, quia tamen innotescit Ossolinskij ac megra nasci hoc dicere ab illo presumendum quod in corde gestauerit Aris, qd: insituum, in celo Themi, ecclis: prudentiam, in pectore Scipionis robur, in fronte Fabritij virtutem, excelsu & superlatu. Sicut enim astra agunt in mundum inferiorem motu, lumine & iuuentia, ita praelata & illustris familia Ossolinskiorum, insfundit traditque vicejim suis posteris, ut intimum amorem Patriæ, sincram protectionem Reip. dextram obseruantiam Principi, piam religionem Ecclesie, debitum honorem virtuti, obligatum domini suorum natum, conservent, tribuant & augeant. Positis igitur rebus in ordine Heroi conuenientibus ut postmodum Familiae sue reddebet ex eius lir contraxit matrimonij Sacramentū cum Catherine de Ojno-

lice Osmulskia armori in Boncza, & suscepit filios & neucas clivorum in circuitu suo Ioannem, Procopium, Anicetum, Jacobum, Paulum. Cuius illustris martyris cum fratribus ab hac peregrinationis terra, ad permanentem & immarcessibilem vitam translatus R. P. Ladislaus de Gielnow, Ordinis S. Francisci de Observantia, cuius vitam miracula testantur Varsaviae, benignè in Domino consolando illam eiusmodi literis, una cum filiis natu maioribus, ad gratias Ordinis & participationem meritorum Religionis adscripsit, & suscepit per has literas:

Generosæ ac Nobili Dominiæ Catharinæ, nec non eius Liberis, Andreæ, Iacobo & Paulo, Catholicæ Religionis natis de Ossolin, Generosæ ac speciali Benefactrici Ordinis Seraphici Patris nostri S. Francisci multum deuotissimæ, Fr. Ladislaus de Gielnow eiusdem Ordinis de Observantia minoribus & Vicariis indignus, salutem & orationem. Reddens vicem beneficijs temporalibus ad spiritualia beneficia, quæ solita sunt fieri in Ordine nostro, omnes vos supra expiulos in Domino Iesu gracie suscipio pauperiter in vita & in morte, participationem conferens Missiarum, Orationum, Suffragiorum Diuinorum, Officiorum, tumq[ue] Ieiuniorum, Abstinentiarum, Disciplinarum, Panitentiarum, nec non Peregrinatum, & Omnim aliorum bonorum Spiritualium, quæ per fratres nostros licet indignes, dignabitur acceptare clementia Salvatoris. Et addens insuper quod pro animabus vestris idem erit officium, quod pro Fratribus nostris in Capitulis Provincialibus fieri solitum. Et tandem valeat Generositas vestra, vñâ cu[m] nominata dicta propagine vestra. Ex loco præ-excellentissimæ Virginis Marie, in Magno Opatow die Vereis in proximo arte Festum S. Marie Magdalene, Annorum Incarnationis Millesimo, Quadricentesio Nonagesimo Sexto, xiii. Calendas Augusti. Luna vii.

Ioannes i. filius Andree in Klimontow heredit de Ossolin. Qui ornata liceps & moribus inuentu[m] more majorum, in Aula Principis atq[ue] in Castis militibus consolidauit meritum & ne dum nomine Aulicus Serenissimi Reges Adalberti fieret; sed & experientia nunquam absens semperq[ue] promptus ad bellum, & decus pro arbitrio paratus. Video apud Astrologos Axioma acceptatum: Si Mars iacet in An. i principio in vna domorum Saturni, anno[n]e caritatis perveniet. Prefecto accidit plurimum quoq[ue], quod si fortium virorum & Martis se praedictum in initio etatis & adolescentia in aliquam tristem aduocationis semitam & glabrum Saturni ingenium inciderit: caritatem honoris, & annorum perplexam gloria inducent Familia, & præscindent merita à premio. Habet hoc singulari linea sanguinis de Ossolin, ut tredecim insituatione, libera educatione, exercitio solerti, virorum antecedentium in Familia, prudentiam, fortunam, virtutem & fortitudinem literarum ornamento, morum gravitate, fide & fideliteate asequi, ne dum contendant, sed etiam eminentia quadam illustrerint. Felix in eo fortunatusq[ue] erat Ioannes, idcirco

circo Est Aulicus illustris Est gratius, Est miles eximius Est strenuus, Regis Serenissimi voce omnium præferebatur. Et quia nedium conseruatio suppositi proprij sed etiam Familiae Magnates spellat data stipulata manu ad diuos filios Reges in sej: suscepit in connubio Stanislaum. Hic ut fieret potior succedendo Iunx carenti (parentem inter illo) vel familior virtutem in lunam, Fidem Christi in selem, Conscientiam rectam in plantas assumpsit. Et sicut desiderium erat parentis expleuit. Erat enim sui parentis scbillus,

Quod potui feci voluerunt plurime Parcae,
Præstebit Proles, quæque negata mihi.

Tenuit matrimonij conscritum cum Buczynska, ex qua suscepit filium Andream, ut sicut nomine affectus est magnorum Ossolinskiorum in Regno appellatiōnem ex Baptismo, ita quo j^e exprimere factis illorum virtutem fortitudinemq^{ue} in Castris Est Patria eniteretur. Et quia domus sue res, Est viuendi ratio, non in solo palo Est agricultura constituta vigeat exempla in speculum exposita inuendo, fortis fortia, ciuis Patrie, honestatis alumnus Regni, Est Reipub. p^{ro}ficua cogitauit, tentauit, fecit. Præstito deirum Sacramentali iuramento filia Zdrojowscij, filium Samuelem in benedictionis fruētu consecutus est, cui quia curauit, sci nitet, dies noxj supersunt, in antidotum fortuna stabilis distichon annecto:

Omnibus in rebus feliciter omnia cedent

Si statues finem principiumque Deum.

Spernere mundum, spernere nullum, spernere fese,
Spernere se sperni quatuor ista beant.

Andreas 2. filius Andreæ Ossolinski, hereditis in Klimuntow. Hic ut in palestra Studiorum, Est Castrensi militum studio Domini, Patrie, Est Familiæ obligatum ex sanguine reddidit honorem, ulteriora argumenta virtutum, ipsi cedere inuidit Lachesis: Est quia pietas in fine coronat.

Qui tantum ardenti Christum pietate professus,

In celo æterna gaudia pacis agit.

Iacobus 3. filius Andreæ Ossolinski, hereditis in Klimuntow, Aulam Principis quem tam antiquæ gentis amor fuit primò secutus, tum ad tropheæ in casulis, quæ singulari presidium ornatus fuerant, siderum Familiæ in Ossolin deduxit animum: Sed quia corpus humum, celos mens, spiritus appetit aures, id quo nil certius est mortalibus, vidit Est accepit mortem sterilis. Orimur, morimur, morsj^{que} ipsi ab origine pendet.

Procopius 4. filius Andreæ Ossolinski, hereditis in Klimuntow. Hic magnis prouatus Anis, Abauis, Astauis, Tritauis, alijsq^{ue} in tam profunda antiquitate, per illustris Familiæ de Tenczyn, in Ossolin Est Klimuntow, Dominis Est Hereditibus, et iterum libram inustice, virtutis Est honesti lauream meritorum, Est fortitudinis regimen ut meritò thesaurariorum Familiæ dixerim, à quo splendida lateralis linea culminis fastidium in Regno attingere iudiciorum patrem decer-

decernebatur. Clavis enim Patriæ, Regibus & Senatu, cum meritorum officiorum iucundum familie detulisse premium, contradicere per coniugium vinculo, cum proprij sanguinis filia in gradu 4. ex Tenczyniis Tenczynska non minus Dorothea, illos preduxit filios, qui florem Demus, fructum Patriæ, ramos Familie, odorem Regno, tutamen Reipub. sanctimoniam Ecclesie, Regibus humilem obseruantiam tulerunt, propagarunt, conservarunt: ut modū non sit necesse vel nouum invenire casum, vel formare ingenij apelogum, sed id vere affirmare, quod Aristoteles aliquando proferebat: In Cypio, inquit, nascitur aetate tantæ felicitatis, ut si in minutissimas partes seceretur, & ab agricolis seminetur, adserit fructum aureum & in decuplo: Et in Regno Lechico, sub nivea aquila gens antiquissima Starzonum Magnorum Comitum de Prægrena in Tenczyn, olim nunc in Ossolin de Tenczyn Familia in latam, & numerosam progeniem partita, aureos pacis presertim surculos, gemmosq; gignit familiarum fiondes. Reliquit enim praenominatus Procopius ex hac Tenczynska, Ioannem, Nicolaum, & Andream filios, ex quibus plurima Familia decus, & ornamentum detulerunt, Patriæ verò utile, honestum & delectabile, eeu ex area tritici defluxerunt.

Ioannes 1. filius Procopij ex Andrea. Hic florentem atatem solidis studiis instruens, ad hanc disposuit fortitudinis methodum, ut vir constitutus atate & moribus, ex acri gladio, & casside quassate colligeret nutrimenta gloriae. Quocirca vestitis iam castra & exillis, & atritis calcibus equorum bofibus aruis, in Signiferum Palatinatum Lublinen. Equestrisq; Ordinis incoleitus, datus, confitemutusq; fuit. Et quia extra statum spirituali agentibus, decentior via recte viuendi in secrete coniugal, & stipulata reputatur, dato iuramento in facie Ecclesiæ filie Orzechovskie, dics seculi feliciter compleuit. Reliquit unicam filiam, consortem magni illius supremi, Cancellarij Regni, & Ducis Exercituum Ioannis Zamoyskij, cum quo fundamento consanguinitatis primum incrementum fortuna tanti viri suscepit, & in alta deduxit. Quod siat successori magno auspicio, meliori fortuna, bono euentu, in tempore & fine metu.

Andreas 2. filius Procopij ex Andrea. Hic annuente Pallade, & fauente Marie, vel ut cl. riis verisue dicam, mediante institutione in literis, & causis forensibus, Reipub. negotijs, castrorum occupatione, optimi ciuiis Patriæ nomen recepit, ubi qd; viris bello, Senatu, & authoritate celsis desideratus & amabilis. Et quia & auulta florent quæ speciosi sunt, licet non filios filias tamen splendorem Ossolinciorum nitoribus matrimonij sui constitutione addiderunt, una etenim Wronieccij ex Ducibus Magnorum Ducum Lithuaniae, cum pruenientibus consors, altera Dunikowscy militis Regni, Patriæq; in castris exercitii Rukhagistri & Tribuni, postmodum militaris coniunx. Tam illustris viri ad posteros Echo.

Sapientia vitæ custos,
Ornatus vitæ temperantia,
Fundamentum famæ iustitia,
Amicos facit benevolentia,
Quod commodauit fortuna tollet,
Igitur viue ut post viuas.

Nicolaus 3. filius Procopij ex Andrea, cui generosus animus tantum præbuit vitæ
goris & vireris, ut ingenio, prudentia, iustitia, grauitate, benevolentia, &
humanitate certaret cum Pallade, Marte, ac Minerua, seu cum Professoribus
scientiarum artis bellicæ & magistris virtutum. Nam si naturâ impellente
non degenerem exquirit aquila prolem, ut Claudiianus notauit dicens:

Consulit ardentes radios & luce magistra.

Natorum vires ingeniumque probat.

Degenerem refugo tot sit qui lumine vitum

Vnguibus hunc seu s' ira paterna ferit.

Multò decentius magna altæ Profapiæ filijs, quales sunt fueruntq; ab anti-
quissima Toporum gente progeniti, a maiorum dignitate nec & nuguem degene-
rari. Hic verò tantusq; vir ex generosa contuge Strzyzowska, reliquit Hiero-
nymum, Procopium, Nicolaum, ac quibus inscrius dicimus, & filiam Annam
Gnievosj de Olexow confortem, que illi Nicolaum Secretarium Regni Maio-
rem, & Ioannem fratrem progeniuit.

Hieronymus 1. filius Nicolai ex Procopio: qui in normam & speculum vitæ ac
sanctimonie, quia Patronum Baptismi spectuli diligentia obseruare nitebatur,
detulit maximum encomium à bonis p̄ysq;, ut deliciae seculi ob morum suavitatem,
& vita innocentiam vocaretur. Creactus namque Abbas Copriuicen.
pretatem, religionem, cultum Dei sedulo obseruauit, veritatem, sinceritatem
in nullo laſit, bona animi recti constantiam apprimè desiderauit. Affectione au-
tem tanti vel potius honoris & cœrentie in Beatissimæ V. Mariae nomen sue-
rat, ut singulis diebus illam multus mysterijs & lenam cantilenam à S. Adal-
berto Martyre, Archiepiscopo Gnesnense composuit, auribus suis resonare
mandaret; sed multa paucis concludendo diagnum scriptorem in regno, quid
desuper illustri venerando summa nobili & præstabilis sapientia Dño Hiero-
nymo Ossoliiski, sed illum sacrorum Koprzywnicæ. Præside aixera senseritq;
adsero: Externa tua fatis omnibus placent: Nam ubiq; prudentia, grauitas
lepos rarissimi Comites. Cum semotis arbitris parietibus tuis te includis
Pæana gentis nostræ Bogatrodzicæ tibi concinnitur, tum demum te quiete
tradis. O si benignum Numen ex eiusdem sacre sanctæ Thesotocon Reipub.
te remouere vellet, qualem & quantum Deus bone nobis Senatorem dare: aut
quo tempore, si fines Reipub. aſpicis, ubique aut bellum aut preparatio belli,
aut infida pax. Si ipsam? Graues Principum amicitie &arma, & ignes
suppositi cineri doloso. Hact tuo saluberrimo confilio iunares, autoritate ful-
cires,

cires, opinione virtutis tuae conseruares. Hac in praesatione Historia Poloniae Episcopi Cracoviensis, viri Kadlubonis, placuit altissimo ex secreto consilij sui decreto, ut tempora Regni temperentur tempore, tam verò beatus vir cælestium numeretur consortio, seruus Dei morte regnum celi assumpsi. Eius Echo ad posteros.

Humanis nulla est rebus fortuna perennis
His mundi vicibus deniq; finis erit
Ne quarete afflictus, nec te confide secundis
Omnia tub paruo di'peteunt tumulo
Sed venerare Deum si mox cupis esse beatus,
In ora heu transferti tartara nos vitium.

Procopius 2. filius Nicel. ex Procopio. Qui attingendo perfectam vim rationis atque fortitudinem vires spiritumque assumendo, ea quae in Protoparentibus sua Familiis ac confinxerit in exercituum, & sum convertit. Et quia consilia seu insum sunt basi e iuuenium, in protectionem promotionemque Familiarum & Principis favorum, & Senatus amorem, & Magnatum benevolentiam, & militaris auctoritatem obsequio nobili complecti nouit, & morum grauitate sibi conciliavit. Quantam vero deducunt aliqui, quod in orbe nemo viuit iustus, nisi vir Romanus ingenij, Romani candoris, Romanaeque Fidei, ille cum ea, quam profitabatur sistem sub Rektoribus & Pontificibus summis, & sanctis Ecclesiæ, descendit quoque in discipulam cum filiis suis & iusto, largam Dominus contulit benedictionis gratiam, profixa namque sibi coniugali in Sacramento vita cum filia Bireccy, ista Reipub. lumina Patriæ obtrulit, Hieronymum, Nicolaum, Zsigneum, viros ac ferenda Patriæ commoda, hostiles ipsius reprimendos, amicos conseruandos, iura pacis, iustitia virtutis conseruanda legitimesque idoneos.

Hieronymus 1. Procepij ex N. colio filius. Qui cum in Aula Principis, Regisque collegiis et inceptu virtutum baroicarum, & in castris optimorum bellatorum duxisset nomen, protestatus est, se promptum fiducemque ciuem fore Patriæ, & sibi ac vita tempora. In hoc tamen passu, dum amica quies Regnum vendicare exibilare uerat, ipse quoque laborum recepit premium cum Capitanatu Zydaczowicis, contraacto postmodum matrimonio cum sanguine Iaztorieciorum Familiae, suscepit ex illa Constantinum.

Sis felix referas Patruum virtute Patremque
Sic te posteritas fortibus addet aus.

Nicolaus 2. Procopij ex N. colio filius. Qui ipsa virtus meretur præmium, virius autem non adebat nisi desuerim vita, a desuerit institutio, processit ille disciplinabilis regiam in studio in rectum & honestum naturæ insinuatu, inclinatione cœlestium exercitio proprio & delectatione boni. Igitur Cubicularius Regis, miles Regni, consultor Comitiorum, in Praesidium Radofiscensem institutus, ad altiores progressus dexteriori opera monet affectum Nobilium, & amoreni Screniss. firmato demum consensiui mui uero per Ecclesiasticum iuramentum, reliquit filium videntis spes Georgium.

Qui

Qui gestas nomen cognomen magni Proavi,
Illi vincas sortia facta tuis.

Zbignetus 3. Procopij ex Nicolaio filius. Hæc est ultima plinta germinans ex Andrea de Tenczyn, bærede in Ossolin & Klimuntow, per Procopium filium. At licet ultima sit, non tamen lineam sinit, nam & circuli hæc est pulchritudo, ut iungatur finis suo principio, non tamen perit. Et scientiarum hæc est perfectio, ut ubi una dejinit, altera mitium sumat. Et inter discursuam naturalium hæc est excellentia, ut supremum infiniti necessario attingat infinitum Supremi: Est quidem Zbignetus ultimus ob tempora, sed ob virtutem, prudentiam, ingenium, grauitatem, pietatem, benedictionem à Domino meretur. Quis scit iam in honorem Regni per officium Dapiferi Nurensis adscitus est, ita benignitate diuina robore, videlicet filios filiorum suorum.

Nicolaus 3. Nicolai ex Procopio filius. Quem quia alta progenies morum dulcedo, ingenij sagacitas & virtutum splendor in Senatorem Regni conscripserunt sub titulo Cancellarii Parauieris latissimum obtinuit campum merendi in Patria consilio, iustitia, veritate. Et pulchra erunt laboris præmia, palma, quies.

1686169

Iacobus 4. Nicolai ex Procopio filius. Hic ubi perspicaci intellectu cognovit & didicit, quod servire Deo & regnare est sanctius omne cum impedimento noeum & institutum Societatis Iesu amplexus est. Qui magnum visurus Chymum. Athenealq; domos vbi diis immisus, inanæ

Et curas & spes hominum lamentaq; ridet.

Paulus de Tenczyn Ossolinski 5. filius Andree, Iohannis And. ex & Procopij frater, cum hoc Pauli & Emilij Consulis Romani medium obseruarunt parentes. Ille dum nocti exploratoris militabat ad hostem, exarmatus mittebat, ut se armis tuendi ablata spe vigilantes in excilijs, scirtes in explorationis munere continerent. Cum hec autem circumspectus parvus ita procedat, ut collectis literis ad Principum limina nouas addiscerent curas voluerunt. Quibus cognitis in castro & militum algoris promouebat natum. Cum vero apprehendit digna trophy illud negotijs Reipub. implicavit, ubi nuntij munus dignitates & in partialibus Comitijs & Regni adimpluit, totum se & sua bono Patriæ, Regni, & Familiæ debere optimus parvus filio insinuavit. Et hac norma nomen & omen magnum perpetuumq; sibi Paulus ceperit & construxit. Iam vero firmata exate ut in posteris exemplar sui relinquere valeret. Zbigneua Stupacia in matrimonium sibi alligata protulit Regno unicum filium Hieronymum, & dicere licet splendorem Patriæ.

Hieronymus Pauli de Tenczyn Ossolinski filius, & optimus ex optimo, & magnus ex magno. Resert Fulgosil: 3. cap: 3. Paulus (inquit) 2. Pont. Max. cum Francorum Ruerum Saucensem ad Cardinalatum promouisset, & forte fortuna de eare cum aliis quibus verba faceret, dixit: Ex die successione suum elegisse, & successit sub nomine Sixti IV. extimus successor. Miki pro-

scilicet Hieronymum Pauli de Tenczyn Ossolinski, speculando filium non omire quodam successorem patris opt:sum, scilicet ipso re & veritate intuerer. Non enim easolum, quae Regia scientissime voluit, vel castra militaria menebant executus dextere st: enneq: fuit, sed illa quoque quae Patria desiderauit, & dignitas Senatoria expescerat personæ coluit & obseruanuit. Instante namque crudeli ciuentoq: ad Obertinum bello, cum Ioanne Comite à Tarnow Generali exercituum Regni, adeò hostes fertiter invaserit, & animosè exposit: id non nisi infinitis propè cinctus vulneribus, ex equo semimortuus defluxerit. Et quod exstitibus non est impossibile licet nobis mirandum, à S. Anna ut sibi videbatur linteo concectus, & ad sceleras constrictus, eadem hora qua ad Obertinum prægutum est, in domo Chirurgi Leopoli depositus fuit. Cuius viri poterat iam fortitudinem, ne dum Patria solim, sed ipsum quoque Senatus bellum sub Ianne de Medicis clarissimo Etruria Duce, sensit & prebauerit. His alijsq: domi forsi bellus clarus, in Castellaniis & Senatoriam Sandecensem, Woyniensem, & Sandomiriensem Praefectus Krzezouensis euclitus grauitate & prudentia apud Sceniss Reges plurimum valuit. Dum vero a sponsalia omnium deflexit, quod ratio Familiae, & propagatio demus expostulabat, Catharina de Zborow Martini Capit. Crac: filia, manum votaq: promisit. Ex qua Martinum, Andream, Zb:gneum, & filiam Sophiam Castell. Præmisliens Drohojowski antiquæ Familiae consortem. Referunt de illo Historiae, dum Interregnum post Sigism. August. Regem describere intendunt, ubi ad defendendam Rempub. & ad Iuris correctionem eligitur & destinatur. Bielsc. fol: 653. 655. refert.

Martinus i. Castell. Sandomiriensis Hieronymi filius. Qui sicut ex progenitore Martem in trophaeis ducentem lucem asperxit, ita quoque verus alumnus Meriti nomen, vitam fortunamque adscripsit, et si aliquid gloriae Minervas tibi concesserat id totum gloriae castrensi supposuit. Quicirca multipliciter à Historiis commendatus, nomen acuternum sibi suisque comparauit. In bello contra Gedanenses ad Dersauiam, dum Zborovius Dux Campi praæcesset exercitui, Rothmagistrum armaturæ grauis, præclarum triumphaterem fuit tibi Historici dicent, in aliis vero expeditionibus quantus fuerit, nullum dubium inferendum manet, sed omnia altè & gloriose intelligenda supersunt. Papr. in 2: Opero fol: 100. & Bielsc. sub Anno 1577. illius facta graua notauere. Pro magis liboribus in bello magna promeritus fuerat, sed postquam limci honorum, Praefectoriarum Krzezouensem in administrationem assumpit, mors inuidia virium conspectui hominum sustulit. Cui sit in Sepulchrale.

Robur militæ Decus Toporum
Martinus facet hac in æde cruda,
Castra invasit exuitque castris
Ad portum Gedanos. hostibusque fusis.
Victor occubuit: sed alma virtus

Pio pulchris meritis manuque prompta
Hic illi statuit perenne nomen.

Andreas 2. Castell. Sendomirien. Hieronymi filius. Eius quidem studia ac morum decentia ipsum floride decantabant, praecepit cum dictis animos, peccora fortitudine domalebat, aitcum quod commune omnibus de Ossolin est in eo praeferendum erit. Eadem virtutis honoris peccoris in theatro construxit. Quocirca non deficientem quoque lineam benedictione diuina continuauit. Reliquit namq; Nicolum Capitaneum Woynicensem Aulæ Regie omni numero diuinitatim, qui ut postscripti redderet continuum obsequium obtulit ex fructu matrimonij Patriæ ex Christ. Zofanna Wieszczycka Franciscum. Cui vt felix succedat vita, cuiusdam dogma reuoco in mentem.

Sis animo vulteque humilis, prodesse cuius,

Si licet & nulli sit nocuisse labor.

Sedulus in proprijs alijs aliena relinque,

Prudenterque fides cui sit habenda vide.

Multa audi, dic pauca, tace abdita, discere minori

Patcere; maiori cedere, ferre parem.

Sobrius & vigil, & verax simul esse memento,

Promptus amare bonos, & tollerare malos.

In primis reuerere Deum, qui cernit & audit

Omnia, quem prorsus fallere nemo potest.

Hoc faciens poteris peregrinos inter ubique,

Saluus & in media vivere barbarie.

Zbigneus 3. Castell. Sendomirien. Hieronymi filius. Eius vita compendium paucis differat. Erat grauis senator & prudens. Grauis & penna & scis, ut poti qui ex aliena luce lucem non queritabat, sed ab alto trahebat. Prudens, nam & aure indagare gelu. & cui fronti tradere fidem ita nouerat, ut dormiens posset excipere hostem. Et quia illi nihil dulcissus Patria fuit, & cito Pater Patriæ: et si uendum Principium corda oratione, sed ipsum quoq; calorem inclinare potuit, merito protector Patriæ appellandus fuit. Hic namq; & prima floridaq; iuventute studijs exultans in exteris nationibus non iam ad Academia-rua: illinuia sed in aula Supremi Galliarum Principis & Christianissimi Regis Caroli IX. ad mensam virtutis morum fertitudinisq; instrucliam patinis enuti, tasq; educatus, delicatum intulit Patriæ proposuitq; alimentum? victoriarum pacis iudicij & veritatis. Nam cum electio Poloniarum Rege Henrico IV. letio germino Principe Caroli IX. ut rediit Regiam Regni splendore morum illustravit & inter Cubicularios primus graui educatione fulsit. Cum vero insperatus e Regno discessus Regis Regnum commouit ad consueta dam Patriæ pacem vires animum & fori unam dispositus & reddidit. Et quia tardata mora redditus Regij laxabit quietem Regni ubi fors Deusque in Stephanum Bathorium sceptra coronauitque ex decreto incunmutabili adiudicauit,

ipse se Regi in omnibus bellis comitem & indiuisum militem obtulit, & consecravit. Et quoniam mors melior est vita turpi, ut auditu percepit in Comitiis Regni ultimis in quibus de honore Zborouiorum Aunculariorum eius agebatur, in conspectu Serenissimi Regis Stephani insitum vocem libera pro patriis legibus. Hec omnia mors Serenissimi cum interrupit Maximiliano quidem derulit, sed prostigato & capto Serenissimo Regi Sigismundo III. obsequia, fidem, fidelitatemque, & usq; ad extreum probatam firmam & roborauit. Claret illius in Principem & Regem effusus animus in Comitiis inquisitionis vulgo muncupatis, ubi cum Andrea Opalinski Regni Maioralle Supremo pro Regis innocentia murum se opposuit. Qued multis Senatoribus ex ore Regis adhuc est notum. Claret & in bello ciuili Rekoss vocato, ubi nedium Sezeniss. Regem nunquam deseruit, sed pati ardua & nociva pro innocentia Regis proposuit. At verò in hoc claruit illius præcipue amor & animus quod ad Ianuaciam inter instructas fraternalis acies imperante huc & illuc transcurrentis animo sua facundia & prudentia præmium iam penè capium diremit & partium Duces ad pedes Sereniss. Regis supplices adduzit atq; ita profusionem fraternali sanguinis fatalem pro tempore illo distulit. Deniq; post bellum Mosconiticum ab eodem Rege conspectum coniurates exercitus ad Bresten. Litu. eadem sua auctoritate à permisciosis faderibus ad obsequium Regis & Reipub. renouauit, & sedus illud in Ecclesia inspectantibus præcipuis totius exercitus capitibus manus sua combusit & misericordie plebem à tam gravi ingo insolentis & detrahentis militis liberavit. His tantiss. meritis in Regem & Patriam minimè quoque desuit præmium sed distinctis temporibus diuersos retulit honores. Nam post titulos in Regno sibi oblates antecedenter Palatinus Podlachie primum, deinde Senacmiriae creatus, annexas Praefecturas Debrzynensem, Stanislauonensem, Stebriensem administravit. Iam verò quietiorem vitam naelius à pacata Repub. ad cultum diuinum Dei & gloriam reflexit animum & Monasterium Ordinis Predicat. ac templum D. Hyacintho in fundo suo hereditario Climantouie ab ipsis fundamentis crexit, magnificè detinuit, & mirificè ornauit. Alijs deinde pietatis operibus in diuersas Ecclesiæ & Xenodochia collatis exegit vita annos 68. & mensim unum. Disfunctus 1622. in habitu sacro Ord. D. Domini Climentouie ad arem maximam sepultus est. In cuius aeternam memoriam aureis literis marmoribus sculptum.

Moribus insignis, recti basis indeole clarus,
Clrior & meritis Patrij servator honoris,
Clauditur hoc tumulo qui Topor Sbigneus Osolin,
Prudens consilio, summius & ingenio
Quisquis ad hoc pulchrum venies spectare sepulchrum,
Cernuus ante Deum flectere propter eum.

Habuit prænomina Hecos cum quatuor magnorum virorum filiabus in ramenata matrimonij, sed cum duabus duntaxat reliquit filios cum Hedwigis de Sierno Chriſta-

Christopherum & Maximilianum, cum Anna de Dabrowica Firley Ioannis Paluini Cracouicu. Supremi Marschalci Regni filia Georgium. In quorum quidem filiorum pectoribus viuit, semper quidquid praeiens necessitas Reipub. & Regni iniunxerit.

Christopherus 1. filius Zbignei Palatini Sendomiricu. Hic innatae propensiō nō bonum & virtutem ab ipsa adolescenti etate ad perfectam summis medijs & glorioſis actibus ad fastigium celitudinis deduxit. Non enim deficit ille in pofctū virtutis, qui semper proficit. Cum ille ex literaria disciplina ad iudicij vim atque discretionis peruenit tantus amator Academiarum exitit probatus ut in comitijs electionis Vladislai Sereniff. quem nobis diuina Maieſtatis sanum freunatumque conseruet, pro libertate & priuilegijs illorum, dulcem proficuum fecisset ad Senatum Regni sermonem. Vocatus aenam ex Successorario Sendomiricu. ad Senatoriam dignitatem per Castell. Sandecensem, primo & postmodum per Palatini Sendomiricensis authoritatem & honorem ſicut ingens in diem inuicti animi in caſtris conseruauit, atque vita sumptibus & praefentia Regno, Senatu, & Patria declarauit, ita honore Senatorio admonitus, hac & ut nobilitas Patronum, plebs afflita Parentem, legis custodem, Kephub. ciuem experiretur continuo procurauit. Quapropter occurrenti in limites hostili animo Turcarum Oſmano cum forti milite non defuit, iuſtantibus Comitijs Regni, praefantium non negauit, bonos, doctos, & fortes, benignitate nobiliter obſeruauit. Data vero ſatisfactione Patria & Repub. quia per eceſſum erat, ut ſua quoque Familia debitum referret ſacramento matrionij cum Sophia de Woſławice, ad strictus purpureum florem, obtulit Patria Baldinum filium, cuius minorem adhuc etas existimationi Academicorum, cum ipſe Sereniff. Rex Cubicularium, aulicumque ſuum bellum pacique consulturn, Praefecturis Stubnicensi, & Robciciensi in alta difpouerit, atque ingrati Senatus authoritatem incitatum annumerare ſtatuerit. Ergo illum ipsam fortunam, qua aspirante tam prospere processisti, conserues & vercaris Deum ſcilicet, & Dei Parentem Virginem.

Maximilianus 2. filius Zbignei Palatini Sendomir. Hic ut alto principio altissimum obtinuerit terminum, in etate singuli desiderio feneſcebat. Si diligenter literarum conſideraueris desiderio feneſcebat, ſcire expeririq; illa, qua Aristoteles cognoscere, qua dixere Vrani Scriptores, notare qua Regnorum ſint ſtabilimenta & politics, imprimere ea qua intellegetus Angelici ſpeculantur, totum ultimumq; desiderium. Si vero in Martem conſpiceris, fixit desiderium. Si bonitatis rationem feneſcit desiderio, ut merito quidam de illo ſcriptum reliquerit.

Vir bonus & sapiens qualem vix reperit ullum,

Millibus è cunctis hominum consultus Apollo.

Et tam grato Patria desiderio meruit ea, qua sui maiores in præmium virtutis & fortitudinis aſſumpſerunt gradum, ſcilicet tituli & honoris ad Principis latius

latus & aurem. Et qui in die electionis Sereniss. Regis Vladislai IV. ad asses-
sum ipsius Marschalci Generalis omnium ordinum Equitum deputatus fuerat,
hic modernis diebus curulem creatus Thesaurarius Curia & Marieburgensis
Capit. grauiter, prudenter, probitate & iustitia illustrat. Reliquit sua forti-
tudinis & pietatis viua exemplaria, ex Helena de Kázánow Ioannem Equi-
tem Miltensem Commendatorem Posnani. diu sicut in multis euentibus prati-
non didicit pauescere, nec aliquo lapsu summae rei diffidere: ita semper presto-
libatur. ut nonissimum spiritum suum profacie Patriae & aris par & ritutem
& fortitudinem effundat. Stanislaum Abbatem Koprzynnicen. cui sicut obse-
quia semel reddita Deo comprobat fidelitate & vigilantia ad Regiam mai-
estatem Sereniss. VI. dislai IV. ita amorem quoque suum Patriae & augmentum
honoris Familiae obligatum prestat & conseruat. Reliquit & alios filios Hie-
ronymum, Zbignevum, Georgium, Alexandrum, Vladislauum, quos unum educa-
tio generosi sanguinis celebritati coniuncta, spem amoremq; parit, & curebunt
illifacente Dño ex alto, ne illus sibile illud quod aliquando Romanis obueniat.

Defunctis Patribus successit prava iuuentus,

Quorum consilijs precipitata ruis.

Georgius 3. filius Zbignici Palat: Sandomir. Hic coronidem Atlantis peclore &
Minervae genio Familiae superposuit. Plurimis quidem antecessores adver-
runt corona, & triumphus bellicis claram hanc meritum & illustrem praimit: fa-
miliam, ingentibus quoque illam honoribus decorarunt & gloriarunt, sed quia in
hoc uno cœn in Pandoræ donis compendium fecerunt, decus amorq; Patriæ, ho-
nestum & vtile Reipub. lux intelligentia, iustitiaq; Senatus grauitas, autko-
ritasq; Maiestatis Regiae excelsum supremiensi omnium illi tribuendum
venit. Ille etenim post Academica studia in Regno peragratis, multis extero-
rum nationibus quo non illi amplius esset tædio labor insolitus, non lecus ullus
asper arduusq; itineris, non demum armatus hostis formidini in Patriam rediit.
Et quia gentes quocunq; ipsi terræ sua solo & celo acrius animantur, Vladisl.
Sigism. II. filio Princeps iunc Polonie adhaesit, atque cum illo inter cruda bel-
lorum cum Mischis incertina, motu, saltu, strues, & clades duravit & sic-
tit. Quoniam vero pax fit per bellum, & bellum propter pacem, datis legibus
caesis ad Sigism. III. rediit. Sed quia prudentia motum in Regno temperat &
quieti prouidet, iudicio prealto ipsius Regis & Senatus ad obtundas legatio-
nes destinatus missus fuit. In Angliam ad Iacobum Magnæ Britanniae Re-
gem iuit, unde contra Osmanum Tyrannum iunc cœn Leonem & Dracōnem
Poloniae imminentem (irritus aliorum legationibus ad alies Principes Christia-
nos missis) suis subdidia attulit & adduxit, quorum fama tantum ad cum serio
valuit, quo Turce ad petendam pacem compulsi sunt. Nil vero decentius cum
illi fuerit quam inchoatum semel obsequium semper offerre Regi & Patriæ,
bello Suctico in Prussia efferbescente festinare lente non proposuit, sed & pre-
sens Regi Serenissimo adesse, & milite propriis stipendiis condicito exercitum
Regis

Starza alias Topor.

41

Regis augere, & irritis pluribus conditionibus, & pacis traxit ilius tototriennio continuatus, nunquam teneat vixus fuit. Sed quia continuo bello illius renascitur fructus, ut dixit Seneca:

Si aeterna semper oda mortales gerant.
Nec expulsus vinciam cedat ex animis furor,
Sed arma salix teneat infelix paret
Nil telinquent bella: tum vastis ager
Squallebit aruis subdita teatis face
Altus sepultas obvuet gentes cinis.

Inclinatis partibus ad inicem Anno 1629. ad Altimarcum cum collegis suis inducias sexuales opportunissimo Reipub. tempore cum Regno Suctiae conclut. Sequenti vero tempore in Comitiis Generalibus Regni elector Equestris ordinis cum esset, tantam existimationem sui in omnium animu spernit, ut nullus de illo sufficauerit dicendo: nec fide nec diffide, aut fide sed diffide, sed dubit: Fide nec quando diffide. Quocirca maximas differentias que intercedebant inter populum & Regiam, atque prætorium etiorum Comitia turbabant feliciter composuit. Translato vero ad superos Sig:sm. III. Rege, a Vladislao p: imogenito Princ:pe, omnium Inter regnum confessorum moderator affi upas: eiusdem ad Ordines Regni, ad electi:onem congregatos legatus fuit. Quia feliciter peracta, alteram adeo est in Ordines Cracoviens ad coronationem congregatos, & morbo gravi electi Regis perterritos, obiuit, exequatus fuit. Quoniam vero instabile Regnum est ubi non est sanctitas, pietas, fides, quæ omnia ex obedientia Ecclesie confluunt paucò intercedente tempore diem coronationis Regis, ad maximum Pontificem VRBANVM VIII. cum obedientia legatus fuit, ubi simul omnia, quæ inter status spiritualis & secularem in loco Regno, a trecentis & amplius annis quietem populorum turbabant, per restricta brevium à Sede Apostolica allata composuit, et quod denum omnibus his controuersiis elector Equestris Ordinis Anno 1635. electus in utili ex sudato humore a prætentibus finem impescuit. Quia etiam in legatione Regis sui nomine apud Imperatorem Ferdinandum II. apud Venetam Remp. & apud Ferdinandum Hertruria Ducem officio legatus fuisse est. Quoniam vero Dij virtutem prouehunt in maius, recrudescente bello Suctico in Prussia Anno 1635. a Vladislao Regis Prussia gubernator cum exercitu impescuit, illam Provinciam usque ad sanctas indicias feliciter gubernauit, hostesq; dextere repressit. Anno vero sequenti ad Comitia Imperij Romani Ratisbonam misit, in electorali Collegio Ferdinandum III. Rom. Imper. nomine Regis sui suscit. & persuasit, & ante ipsum actum electionis declarationem septemviralem Regis suo attulit. Pro quibus multisq; alijs meritis, laboribus exemplatis, in Senatum adscitus, atque Palat. Sendomir. ex Thesaurario Curiae Regni renunciatus fuit. Sequenti vero Anno, dum ad introducendam in Regnum Cœliam Renatam Reginam, ad confinia Regni destinatus, maximo splendore & comitatu tantam hospitem, ad limites Regni salutatam deduxisset obtinuit, ut Vice:

F

Vice:

Vicecancellarius, demum Ca. cellularius Supremus, Regis iudicio, & Senatus suffragijs vocaretur, & custodiam legum, & salutis publicæ post Regiam Maestatem secundus obtineret. Et quia Catholicæ Fidei exemplar, vera virtus imago, optimi Principis Icon, Proteri pon amoris Patriæ est certum omen felicitatis magne. Idecirco à primis totius orbis Christiani Monarchi, maximis honoribus, præminentissimis & titulis, in perpetuum dotatus, donatusq; recessit. VRBA NVS VIII. post varios honores ipsi delatos, illum Ducem in Ossolin sine scitu iussus absentem creauit & prouinciauit, magnificoq; diplomate communiquit. Ferdinandus verò II. Rom. Imper. semper Augustus, eundem inter Sacri Romani Imperij Principes adscripti & commumerant, & ab Electoribus in Comitijs Ratisbonensijs, suscepimus & ratificatum gratulans est. In cuius rei memoriam æternam, viragz Prinlegia nfero.

Breue Sunni Pontificis VRBA NI VIII.

Romanus Pontifex, Altissimi Regum Regis, & Dominantium Domini, in terris Vi-
cecelzerens, intet gravissimas curas, quibus assidue premitur, hanc quoque solici-
tudinem peculiari studio suscipere consuevit, vt Viri generis Nobilitate, & metris
præstanties, præterim terras, & castra possidentes, Castorum huiusmodi inturū,
honoribus, & titulis sua, & sedis Apollonizæ benignitate decorentur, quo ipsi hoc
beneficio devinclti, & in deuotione, & fide erga eandem Sedem sincerè persi-
stant, ac eorum exemplo alijad similia præmia promerenda inducantur. Hinc est
quod Nos, vt Terra, seu Oppidum de Ossolino Cracovieni. Diximus, quæ seu quod
sicut accepimus, ad dilectioni filium Nobilem Virum Georgium Ossolinski Comi-
tem de Tchecyn, ac Curia Regis Poloniae Thesaurarium, nec non charissimam in
Christo Filij Nostræ Vladislai Poloniae & Succia Regis Illustris, ad Nos, & Sedem
Apolloianam. Oratores spediti, digniori tunclo decoretur, ac tam dicto Georgio,
quam eius heredibus, & successoribus quibuscumque, dictæ Terræ Ossolino, in
temporalibus Dominis, meritorum tamen ipsius Georgij intuui, dignitatum, &
honorum accessio sit, opportune prolidere, ac eundem Georgium specialibus
fauoribus, & gratijs prole qui volentes, & a quibuscum Excommunicationis suspesi.
& interdicti, alijq; Ecclesiasticis sententijs contra eum, & poenis à Iure, vel ab homi-
ne, quavis occasione, vel causâ iatis, si quibus quomodo libet innodatus existit, ad
efficiū præsentium duntaxat cōsequēcū, harum serie abstoluentes, & absolutum
fore censemtes. Supplicationibus Nebis per dilectum Filium nostrum Franciscum
S. Laurentij in Damasco Diaconum, Cardinalem Barberinum nuncupatum, S.R.E.
Vicecancellarium, nostrum secundum carnem ex fratre germano Nepotem, super
hoc humiliter porrectis, inclinati, Apostolica authoritate, tenore præsentium, Ter-
ram Ossolini præstatam, per ipsum Georgium ut probatur possestam, cum suo Ter-
ritorio, Districtu, Iurisdictione, dominio, Vasallis, Vasallagij, locis, Villis, terris,
prædijs, pustellionibus, lutiibus, & pertinentijs viuieris, prout ad Georgium prafac-
tum, de iure legitime spectant, illorum omnium situationes, qualitates, quantita-
tes, confites, denominationes, & veros annuos velores, ac Faniliae dicti Georgij
titulos, præsentibus pro expressis habentes, in nobilem & antiquum Ducatum, pro
dicto Georgio, & de eius Familia, in Terra huiusmodi, successoribus quibuscumque
dicta Terræ Dominijs, ita tamen ut ex illis, de præstata Familia, ille duntaxat huius-
modi Ducatus titulo fruatur, & gaudeat, qui pro tempore erit Dominus præfati
Oppidi, seu Terræ Ossolini, quæ Ducatus eretio facta sit, & censemtes cum omni-
bus &

bus & singulis Privilegijs, exemptionibus, facultatibus, immunitatibus, prærogatiis, præminentijq; antelationibus, favoribus, gratijs, indultis, & insignibus, alijs Ducibus, & quantumuis antiquis Nobilibus & Illustribus de iure, vii, consuetudine, aut privilegio Apostolico seu Imperiali, vel Regali potestate, vel alias quomodolibet concessis & permisis, sine tamen aliquius præjudicio, Apostolica auctoritate tenore præsentium erigimus, & institutus, ac Ducatus, nec non Georgium & Successores præfatos Ducis nominibus, titulis, dignitatibus, prærogatiis, & honoribus, insignimus, & decoramus; nec non dictum Georgium, ciuij; Successores præfatos, ut supra Terræ præfatae Dukes creamus, facimus, constituius, & deputamus, ac aliorum Ducum, etiam antiquorum numero, & consortio favo-rabiliter aggregamus, ac de Ducatu huiusmodi uestinimus, illiq; & illis, de more benedicimus. Insuper Georgio, ac eius Successoribus præfatis, quod in omnibus & singulis, ac quibuscumq; editis, proclamationibus, unctionibus, processionibus, Congregationibus, Conuentibus, pompis, consilijs, ceterisq; aëlibus publicis & priuatibus, tam in statu Ecclesiastico, quam extra illum, vñibiliter genitum, ac etiam quibuscumq; locis, prouincijs, regionibus, etiam Transalpinis, & transmarinis, & in Romanj Pontis Imperatorij, Regum, Ducum, vel quorumvis Principum & aliorum Curij, Conspectibus, & præsentijs Georgius, ciuij; Successores præfati, & eni & indubitate Daces sint, & habeantur, denominantur, reputentur & cœteantur, ipsique letales appellare, nominare, & inscribere, ac ab alijs cum effectu habent, teneri, reputari, & nominari facere, arniaq; & 10signia, à similibus Ducibus dicti terri solita, etiam cum Corona aurea geniti ornata habere, & publicè seu priuatum, vbiq; deferte & gestare; nec non præfatis, ac omnibus & singulis alijs Ducum insignijs, titulis, gradibus, dignitatibus, priuilegijs, immunitatibus, prærogatiis, antelationibus, præminentij, facultatibus, indultis, gratijs, jurisdictionibus, vasallagis, & ceteris iuriibus, quibus alij veri Duces quantumvis antiqui Nobiles & Illustris, tam Pontificij quam Imperiales, & Regij de iure, consuetudine, priuilegio, aut alias quomodolibet, vtuntur, potiuntur, & gaudent; ac vii, potiri, & gaudere possunt, & poterunt, quomodolibet in futurum, quæ omnia etiam si speciali nota signa essent, præsentibus pio expressis haberi volumus, in omnibus & per omnia, non iolum ad eorum instar, sed pariter, ac a quæ principaliter, ab ilq; villa proflus differunt, vii, potiri, & gaudere, liberè & licetè possint & valeant, etiam abiçue villa à nobis seu præfata Sede habita, & obtenta licentia pariter concedimus, & indulgemus. Præterea in virtute Sanctæ obedientiae, ac sub indignatione nostra & pena, præcipimus & mandamus dilectis filijs, nostro Hyppolito Sancti Angeli in foro Pisicum Diacono, Cardinali Aldobrandino nuncupato moderno, & pro tempore existenti, ciuidem S. R. E. Camerario, & Cameræ apostolicæ Praesidentibus Clericis, nec non quibuscumq; Legatis, etiam de Latere, & Nuntijs Apostolicis, vbiq; locorum existentibus, ac etiam ciuidem Ducatus Vniuersitatibus, habitatoriibus, iu-colis, vasallis, & iubditis, quatenus Hyppolitus videlicet Cardinalis, & pro tempore Camerarius, Praesidentes & Clerici, Georgium ciuij; Successores præfatos, vii eros Duces honorent, & agnoscant, ac ab alijs honorari, & agnoscendi faciant, & mandent. Vniversitas vero, vasilli atq; incola, & subditi præfati, illis tanquam veris eorum Ducibus, de cetero obedire, ac homagi & fidelitatis debita, aliaq; iuramenta, seruitia & iura, exhiberi solita, præstare & exhibere debeant. Ac demum hortamur omnes & singulos, Imperiali, Regali, Ducali, Marchionali, aut alia quacumq; superrioritate fungentes, ut Georgium & alios præfatos, si opus sit, ad Ducatus honores, gradus, & dignitates, aliaq; præmisla vbiq; recipiant, & admittant: illisq; in eo auxilium & favorem praestet, nec desuper à quoquam quouis quasit colore, aut præ-

textu directe vel indirecte molestari, perturbari, vel inquietari, permittant. De cernentes nihilominus propter mutationem & alterationem status, de simplici dominio terra huicmodi, ut supra in Ducatum & alia praemissa, per nos ordinata, nullum omnino præjudicium, aut onus Terræ præfatae, ciuij; membris, annexis, pertinentius, nec non Georgio eiutq; Successoribus, Vniuersitati incolis, habitatoribus, vasallis, & subditis prætatis illatum, adiectum aut impositum, illorumq; omnium Privilégia, immunitates, facultates, gratias, inuestituras, si quæ sint & concessiones ac iuta nullatenus immunita, alterata, abrogata, aut quoquo modo auita vel immunita, nullaniq; iurisdictionem, imperium metum aut mixtum, Georgio, & alijs huiuscmodi, præterea, quæ ante præsentem creationem habebant, attributam, aut attributam ceteri possè, sed solum & illæ semper fore & esse, ac in suo robore permanere, & tantummodo nouum titulum, nouamq; dignitatem, & honorem, adiecta & cumulata; nihil autem de ultimo statu, & natura, in qua nuper ante præsentem nostram concessioiē erant, detractum aut imminutum esse, &c. Datum Roma apud S. Petrum sub anno Pittoris, die xxiii. Decembris. M.DC.XXX.III. Pontificatus Nostro anno xi. M. A. Maraldus.

Diploma Romani Imperatoris FERDINANDI II.

Ferdinandus II, Diuina fauente Clementia Electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae, Sclauoniae Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundia, Brabantia, Styria, Carinthia, Carniola, Marchio Moraviae, Dux Lichemburgia, ac superioris & inferioris Sylesia, Virtembergæ & Teckæ, Princeps Sueviae, Comes Habsburgi, Tyrolis, Ferretis, Kyburgi, & Gorytiæ, Landgravius, Alsatiæ, Marchio S. Rom. Imp. Burgouiae ac superioris & inferioris Lusatiae Dominus, Marchia Sclauonica, Portus Naonis & Salinarum.

Illiuii syncretè Nobis dicito, Georgio Ossolinio Comiti in Tenczyn, Thesaurario Curia Regni Pol. Capit Bydgostieni, Pilznei, Ryccii, nec non Serenissimi Pol. & Sueciae Regis Vladislai Cameratio intimo, & Legato ad Summum Pontificem, ac Sedem Apostolicam Extraordinario, gratiam Nostram Cæstaream & omne bonum.

Etsi Nos pro innata Nobis benignitate clementiaque Summi ac immortalis DEI, qui cælestis suæ liberaitatis thesauros, in vnuersum hominum genes largissimè effundit, exemplo, postquam ab ipsis Diuina Majestate ad Mælestrem hanc humanam, & excelsi Throni imperiali solum euæctissimus hoc in primis cura habemus, ut munificentia Nostra in quotcunq; hominum ordines, quamvis id virtus & fides niecentur, amplissime extendatur exercetur;? Omnino tamen decreto existimamus, ut diligens & accurata habeatur ratio, quo præmia vincenq; & honores dignitatelque, pro cuiusq; meritis debito discrimine conferantur; ut scilicet unus ab altero, qui beldam quasi gradibus distinguitur, & qui clarioe loco nati, Nobilitatem à maioriis acceptam, nobilibus & præclaris actionibus, ac virtutum studijs, pro Patria, p:o Principibus suis, pro Repub. strenue laborando, magis magisq; illustrant, ampliori honoris & dignitatis præminentia decorentur; sic enim ratio æquitatis & iustitiae habetur, & reliqui mortales ad honestissimum virtutis & gloria certamen pulcherrimis exemplis prouocantur. Considerantes igitur Georgi Ossolini Comes in Tenczyn, non iam antiquissimi generis decus, & splendorem, quo Maiores tui, iam olim in Regno Poloniae, insigni cum nominis fama floruerint, semperq; eum primoribus eius Regni familiis concettauerint, sed proprias dotes ac virtutes Tuas, quibus supra omnem Tuorum modum, iam pridem

Terra-

Starza alias Topor.

45

Terrarum Orbis, ac imprimis Nobis ipsis innotuisti, quippe qui ab illo iam tempore, quo posuisse, in Vniuersitate Archiducali Civitatis Nostræ Græcensis, literatuni fundamantis, ac iam tum præclaris editis virtutum ac ingenij documentis; cum deinde laudabilium studiorum tuorum cursum tenueris, ut tametsi in magno omnino, apud omnes honore; apud inclitos vero Reges Poloniae & Succiorum, quondam Serenissimum Sigismundum affinem nostrum charissimum felicis recordationis, cumque qui nunc terum feliciter potitur, Serenissimum Vladislauum Nepotem nostrum item charissimum in dignatione sis ac fuis: ub eam tamecum prudentiam, rerumque gerendaturum dexteritatem, ac alia præclarata dona Tua, quæ iam alias, tum nupero ad Suimum Pontificem, Sanctamque Sedem Apostolicam, nomine dictu Serenissimi Regis Tui, ac Regni Poloniae, Legati obito munere, præcipuam cum laude Tua de nonstraris: non minus à Nobis, quam communi omnium iudicio, Maistris omnibus honoribus, ac dignitatibus sustinendis, ac adimplendis idoneus iudiceris. Benignè etiam perpendentes, singulare devotionis erga Nos, & sacrum Romanum Imperium, Augustamque Domum nostram Austriacam studium, quod inde à prima aetate præterfere, ac comprobare dignosceris, confisiq; omnino, te ab illo laudabilium actionum tuarum cursu, non modo non recessum, sed in posterius te ipsum quoq; superaturum, & exemplum posteris, quod imitentur relictum. Hinc est quod Te dignum iudicauimus, in quem singulare, ac eximium quedam munificentia Nostræ Augustalis documentum, quod Tibi ac toti posteritati Tæ legittimæ, perpetuo honori, ac ornamento esse, consecrandum statuerimus. Nobs itaque proprio, ex certa nostra scientia, animo benè deliberato, ac lano Principiæ, Comitum, Procerum, Baronum, ac nostrorum, & Imperij Sacri fidelium dilectorum, accedente consilio, eaq; qua fungimur Cæsarea potestatis & authoritatis prænitidine. In Nominis DEI omnipotentis, quem Principatum, honorum, & dignitatum, fontem inexhaustum, & primam leacturigenem agnoscimus. Te Illustrum GEORGIVM OSSOLINIVM Comitem in Tczczy, Tuolq; liberos heredes & descendentes legitimos, utriusq; sexus, in veros Sacri Romani Imperij Principes, & ad titulum atq; dignitatem Principatus Imperialis erexitus, exaltauimus, ac sublimauimus, alioru nq; nostrorum, & Sacri Imperij Principum numero, cætui & consortio aggregauimas, prout per præentes erigimus, exaltamus, sublimamus, & aggregamus. Decernentes & hoc Nostro Cœlato edicto firmissime statuentes, ut posthac perpetuis futuris temporibus, supradictè Illustris Georgi Ossolini, Comes in Tczczy, Tuolq; heredes, ac decedentes legitimi, virtute huius Nostræ Erectionis, exaltationis, sublimationis, & aggregationis, ab hac hora in perpetuum non emini, nuncupemini, & reputemini, tam in scriptis, quam viua voce, aut alias quotiescumque, seu quoniodlibet vestrum mentio facienda erit. Imperij Sacri Principes, taluis tamen, & in statu permanentibus, antiquis & genuinis vestris titulis & dignitatibus per manus acceptis, vtq; tanquam Imperij Principes, proximè asideatis alijs Principibus, Sacri Imperij induiti ac vestiti corundem Principum in solennibus visitato amiclu, & in actibus, vbi moris est, omnibusq; & singulis honoribus, dignitatibus, prerrogatiis, exemptionibus, præminentijs, libertatibus, iuribus, priuilegijs, in lignibus gratijs, indultis Regalibus, & alijs quibuscumq; in iudicio, & extra, in omnibus statutis, rebus, & causis, tam spiritualibus, quam temporalibus, Ecclesiasticis & prophanicis sessionibus, & alias vbiq; & in locis omnibus gaudere, vii, ac trui, debeatis ac possitis, quibus alij Nostrj, ac Sacr. Rom. Imp. Principes, per idem Romanum Imperium, & vbiq; locorum, & Terrarum, in dandis & recipiendis iuribus, conferendisq; & fulciriendis Feudis, & in alijs omnibus, ac singularis, ad Illustrum statum, & conditionem Principum spectantibus, gaudent, vtun-

tur, fruuntur, & potiuntur: & haec tenus gauisi, vni ac potiti sunt, quomodo libet, consuetudine vel de iure. Pratani tamen Seuerissimi Regis Poloniae iuriibus, ac superioritatisbus semper illassis, & saluis. Quocirea serio & expreſe mandamus vniuersis & singulis Electoribus, alijsq; Sacri Rom. Imp. Principibus, Ecclesiasticis & secularibus, Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Nobilibus, & Ignobilibus, Clientibus, & Capitaneis, Vice-dominis, Praefectis, Magistratibus, Procuratoribus, Officialebus, Questoribus, Ciuitum M agistris, Iudicibus, Consulibus, Heroaldis, Caduceatoribus, Ciubus, Municipijs, & omnibus deniq; nostris, & Sac. Rom Imperij subditis, & fidelibus dilectis, cuius-
cunq; status, gradus, ordinis, dignitas, aut præeminentia exstant; vt Te ſupradi-
elum Illuſtem G E O R G I V M O S S O L I N I V M Comitem in Tenczyn, diſloſq; Tuos
heredes, & deſcendentes legitimos, in infinitum, ex hoc tempore in futurum ac
peccato, pro Principibus Imperij reputent, & honorent: Voſq; Princeps Imperij
nominent, diſloſq; Priuilegijs, Iuribus, Inſignibus, Regalibus, præeminentijs, e-
xemplaribus, prærogatijs, gratijs, & indulgijs, liberte, pacifice, & sine omni impe-
dimento ac moleſtatione, gaudere, vii, frui, & potiri ſinant, nec aliquo paecto, in
ijs impediāt, ſeu perturbent, ſed potius tucantur, manuteneant atq; defendant,
neque contrarium faciant, fieriue quoq; modo permittant. Quaterus Noſtram,
& Sacri Imperij indignationem grauiffin, am, & Quingentas. Martas. auri puri mul-
ctam, pro dimidia Imperiali ſico ſeu arario Noſtro, pro reliqua verò parte iniu-
riam paſſi, aut paſſorum vſibus, toutes quoties contraventum fuerit, oneri ſpe ve-
niq; ſublatā applicandam, euitare voluerint. Quod hocce diſpliciat Noſtro Im-
periali manu propria ſubſcripto, & Bullæ Noſtræ Cæſareæ, appuſione munito te-
ſlatum voluimus. Datum in Ciuitate Noſtra Viennæ, die 20. mensis Ianuarij.
Anno Domini 1634. Regnorum Noſtrorum Romani 15. Hungarici 16. Bohe-
mici verò 17. F E R D I N A N D V S.

Anſelmus Cæſimirus

Archiepifcopus Agouintinus.
P. H. à Stralendorff. mpp.

*Et quoniam tam illuſtris viri dignitas, quam Sac. Rom. Ecclesia, & Imperator. S. August. extulerunt, & Familia quam illi magnis encemis & singula-
ri omni adcernarunt, omnibus honoris & admirationi eſt: Ideo alij gratit uinis
ergo ſui debitum reddiderunt honorem, alij plurimis laudibus unum henera-
runt, inter ceteros Academicus Crac: de illo tale in lucem edidit elogium.*

Sarmaticos inter Proceres dignissime Princeps,

Atq; Oſſolinij Pompa Ducalis agri.

Et Regi incoluem qui Te, Tuaj; omnia fundit,

Et pace & bello maxime Genius amor.

O quāni Te memorem? Tibi vel quæ Encomia dicant?

Quam tenues Muſas in Tua gesta ſero?

Omnis doctina, & cuiutq; idiomatis auspex

Et Fama es: Famam hinc totius Orbis habes.

Quis timeat catus, formidet & hostica tela.

Aſcia eſt, hæc nobis tua habitacula ſtruit.

Aſcia, Sarmatia tutus quāq; integer orbis,

Poſſit & amillum mundo apariſe decus.

Per hanc nil poterit terra nocuisse paternæ,

Per hanc antiquius Gens Tua nomen habet.

Stemma Tibi hoc decori eſt; ornat Te Sanguinis Ordo,

A quo & Cæſareum vertice germe habet.

Eivalis

Starza alias Topor.

47

Et validos artus, & maiestate tremendos
Herois vultus, Regia cuncta puces.
Congrua forma viro, facundia digna Stratego :
In summâ, quicquid dixerit nihil sacerit.
Quiq; idem vario rerum limatus ab vsu,
Dux, Princeps, Miles, consilio, arte, manu.
Perge ergo Tua vota & spes implere Tuorum,
Successus stuppeat Lechus ut ipse Tuos.

Et Pater Albertus Pigłowski Societatis IESV in suo Centenario.
G E O R G I V S O S S O L I N S K I

Naturæ hunc decus
lure dixeris
Expertæ in eo, quidquid patuit
Claritudo, eloquentia, prudensia summa
Tam bonam matrem optimus filius
Augustissimâ virtute perfecit,
Illam prompturus Orbij, Orbis theatrum habuit
Dignus Romanâ luce
Qui latere nesciret in Patria
Pro FERDINANDO Tertio Legatus Ratisbonam.
Et Imperatoribus imperia deposcere.
Et ad C. R. I. Vicarij pedes.
Regum coronas deponere se scire probauit.
Tantam magnitudinem
Insigni humanitate decorauit.
Minimæ Societatis IESV Mæcanas maximus
Eam dotauit Bidgostie,

Et quia tanto viro etatem consumere sine sacramento matrimonij nendum fatale,
sed etiam vitium Atheistarum esset, placuit in honorem Maiestatis Diuinae
Et Familiae procreationem cum Isabella de Zurow Nicolai Danilowicz The-
saurarij Regni filia iuramenta coningij stabilire, Et suscepit magna spei de-
sideratam prolem, Franciscum Capitanum Bidgostien. Et Lubacouien. Et tres
filias, quarun' maior natu Helena Tecla, Alexandro Lubomirski Comiti in
Wijnicz Capitanco Sendomirien. Et Zatorien. Serenissimæ Regiae Pocillatori
nupta est, alia vero due Anna Terefia, Et Ursula Brigitta, adhuc dum innu-
præ sponsæ tamen: illa Sigismundo S. R. Imp. Comiti à Donhoff Sokalien. Et
Boleslanien. Hæc Samuels Kalinowski Domino in Vsiatyn Bractauien. Lity-
nen. Lubacouien. Gubernatoribus destinatae. Quibus illud Orphæi Et Tem-
clis apud Stob. serm. 79. ad conseruandam perennem Familia lineam ceu quod-
dam antidotum offerro:

Iuppiter impicit illos qui colunt iura parentum
Et qui negligunt p̄r animi imprudentia
At illis quidem benignus & mitis bona largitur,
His vero insensib; indignatur per furias.
Sunt enī vehementes in terra parentum furiaz.
Qui ergo parentem timeret ac reveretur,
Hic in bonum ciuem euadet procul dubio
Et hostibus incommodare poterit.

Zegotij

Zegotij in Cracouieni. Palat. magna antiquitatis & magni nominis viri, quorum posteritas quia in tempora & tempora perdurata, iam vix quingentes annos Zegotorum nomen scripta & Historia circumferunt. Anno 1242. Conradus Mysuie oppugnante Sendomiriam & Cracouiam, eò quid in Principem non ille sed Boleslaus Calvus Henrici occisi a Tartaris filius electus esset, Zegota Toporeus fuiens Conrado legitur. Bielc fol. 169. Cromer. fol. 146.

Zegota Toporeus Cracouieni. Palat. armorum Topor sub Leschone nigro exercituum Praeses una cum Iauisio Palat. Sendomirieni. armorum Ianiua in bello cum Lituanis Anno 1283. Crom. fol. 174. 176.

Zegota de Morauica Toporeus Vexillifer Cracouieni. in bello contra Cruciferos & Pruthenos Lokietconis Regis victoriose oecubuit Anno 1331. in die S. Stanislai, ait Bielc. Cromer. Castell. Cracouieni. nominat. Dicit enim quod tunc eosi fuerunt 20 millia Cruciferum, ex nostris autem 30. vel 30 personæ.

Zegota cum Otto vierū Toporei Episcopum Paulum captiuuicrum, & in Syradam deduxerunt, Anno 1271. Sed hi mutatione armorum a Toporeus ipse fuit. Transferunt postmodum in Opolensem Ducatum, atque ibi domicilia sua constituerunt. Ulugoss. sub eodem anno. Et inde campus duxsus a sanguineo in Toporis habet ortum in Sendomiricu. & Cracouieni. Palatinatu illi, unde illi venditis possessionibus recesserant.

Zegota seu Szegota i' exiliis Nouogrodensis Tribunus Cracouensis praesens ad divisionem honorum per Spikonem Palat. & Capitancum Cracouieni. faciem inter Zaklikam Cancell. Aule Regalis Regni Poloniae ab una, & inter Spikonem Pincernam Sendomiricu. atq. filium eius Gregerium ob altera Annos 1326. Teneat hoc privilegium D. Petrus Zaklika & eius Successores. Modernis temporibus germani fratres Zegotyj de PodSole, in Stradien Palatinatu. Stanislus, Iannes, Albertus, Paulus, & Adamus. Patruales autem horum fratres notant familiam suam à Milakew & à vulgo vocantur Milakewij, Christoforus, Stephanus, & Stanislans. Ex his Zegotis aliqui transierunt in Volyniam. Militando namq. in confiribus tandem sibi elegi- runt & constituerunt domicilia in Volbinia. Ab uno illorum erat miles, scilicet modum factus i' ligatus S. Dominici Nicolius exitit proficius in Ordine, qui in Kod. lk priu. fundatione tam Oppidi, quam propugnaculi Regni a Turcis & Tartaris fundatis per Sereniss. VLADISLAVI IV. & Rempub. Ecclesiæ quoq. Ordinis Pred. erat primus Vicarius atq. ibidem quiescit Germanus filius uetus Hieronymus cum Kleczowksi & alijs in varijs expediti- nibus in Prussia, contra Tartaros & Cosacos.

Pileccij, heredes in labonna Toporei descendunt ab Andrea Pelatino Craci: filio Zegota Palat. item Craci: qui cognominatus fuit Comes de Pilca, & inde ab eo descendentes denominati fuerunt Pileccij. Hunc Andream Alta Terra Craci: in Anno 1335. referunt, & privilegium Monasterij Andrycouiein: in hac verba: Præsentibus his testibus lascone de Melstyn Castell. Craci: Andrea de Pilca Palat.

Palat. ibidem Icanne de Számotuly Cancellario Regni, Krzywosđone Succamer. Crac: & alijs multis fide dignis Anno 1336. Datum per manus Ezbignei P. rep̄sum & Cancell. Crac: tempore Casimiri Magni, is electo Xenodochio S. Spiritus certas villas inscripsit, ut pote Krowodrza, & alia in tractu Pilicensi. Reliquit filies lanuifum Castell. Sendomir. & Marinum Castell. Zawichosten. & Sandiuogium Pincernam Cracoviensem.

Otto Comes in Pilca Palat. Sendomir. filius Zegota Palat. Crac. unā cum Arce dicta Smolen heres, filiam suam Helisabetham quam unicam tuntum habuit, Vincentio Granouio de armis Leliwā Generali maioris Poloniae desponsante, Melchisio Castell. Crac. in matrimonium contulit Anno 1340. Dlugos. Tomo 2. Bielsc. lib. 2. de hoc Cromerus lib: 12. Anno 1349. ita scribit: Otonem Pilecium genti Toporiorum Palatinum: & Praefectum Sandomir. &c. Idem cunacem Predestinai Gotuchowij successorem in Praefecturam Maiorū Polonie & com-memorat. Homo splendidus & liberalis, ut quemq; de nobilitate factissimum, & sibi maximē adue/sarium esse nouerat, ita ex eius comitate & munificentia sua primitum obſtruxit, sic aliquanto pacatius deinde imperium eius ferri cœptum. Hic munere postea Generalis Administrationis cessit Sandinogio de Subin fratri suo patruoli, qui in Maiori Polonia plurimas tenet posſiſſiones. Eiusdem Ottonis meminī Dlugos. Tomo 2. Anno 1376. interficiens vexillū Toporiorum. Hic in templo Sanctissime Trinitatis Cracoviæ, requiescit unā cum Andrea Palat. Crac. fratre suo, relicta fundatione notabili, & can-tato Sac o quodidiano, ut Conuentus Craconiensis declarat.

Helisabeth filia Ottonis memorata, Granouij in matrimonium collocata, vidua derelicta uti ad summam queque è tantis Parentibus nata & educata, tandem fit postea Regina Pol. Vladislui lagelloni cor. for. & ab Iouanne Rzeszouio Archiep̄scopo Leopolicii, in Conventu Generali Crac: coronata, Anno 1416. Dlugos. Tomo 2. Haec Filio suo Vincentio Granouio de stemmate Leliwā, impetravera-tur à Rege, ut Comitis titulus de Pilca ex maternis bonis sibi assumpti frucre-tur. Sea quoniam multi Sexatorum huic petitioni eius instantibus Toporiorum erant contrarij, quapropter Comitatus eius per Albertum Iáſtrzeliec Episco-pum Crac. & Cancell. Regni, infelix & abrogatus fuit. Dlugos. Tomo 2. Miechouita lib: 4. Attamen occasione bonorum Pilca per Helisabetham memoriam de Gente Toporiorum in Familiam Granouiorum importatorum, ceperunt ijdē Granouij assumere nomen & titulum Pileciorum, respectu bonorum Pilca, cum non essent verè de gente Pileccij sed Granouij. Novi enim Pileccij stemmate Leliwā pro armis vtebantur ex Granouis. Pilca autem & heredes eius antiqui Starza, alias Topor arma geſſerē. Bielscius lib: 2. & 3. Hec Pilca & alia plurima bona in Palat. Crac. sita in Familiam Leliuarum transportauit, in Regio ſepulchro eſt funerata, in Arce Crac. in Capella Manfioniorum, que nunc Stephanii Regis nuncupatur Anno 1419. Miech. lib: 4. Lanuſius de Pilca Castell. Sendomir. heres in Iabbonna, Andrae Palatini Crac.

filius, Ottonis Palatini & Praefecti Sandomir. germanus nepos. Is praesens auctor ad confirmanda privilegia Monasterij Sandomir. tempore Casimiri Magni, cum Martino Castellano Zawichosten, fratre suo, qui in eodem quoque privilegio commemoratur in hac verba: Præsentibus Venerabilibus, ac Generosis viris, Ottone de Pilca Palatino Sandomir. Janusio nepote illius ex fratre Castell. Sandomir. hærede in Iablonna, Martino Castell. Zawichostensi, hærede de Iablonna, nec non alijs fide dignis Anno 1368. Datum per manus Domini Ioannis de Czarnkow Vicecancill. R. P. scripti in autem per Ioannem Canonicum Plocensem Notarium Aulae Nostræ Regalis. Sendinogius de Pilca Pincerna Crac. hæres de Iablonna Andrea filius tertius. Cuius priuilegium Monasterij Sandomir. meminit his verbis: Præsentibus Venerabilibus, ac Generosis Dño Sandiuogio de Subin, Capit. Crac. D. Sandiuogio nepote eius ex fratre, hærede de Iablonna Pincerna Crac: nec non alijs fide dignis Anno 1371. Tempore Ludouici Poloniae & Hungarie Regis.

Ioannes de Pilca Castell. Sandomir. Janusij filius, hæres in Iablonna. Hic in Pelet. Syrad. cum circumuiniciis possessionibus, accepit in sortem Korytno in A. 1357, Korytinskij in Palat. Cracevici. familia, consiliis fortis, militia flore vernacissima, singulari pietate fulgens, ac ardenti amore in Deum seruens, & sunt propriè successores Pilecciorum descendentes à modo dildö Ioanne de Pilca Castell. Sandomir. qui quia prædictum Korytnopræ ceteris ad inhabitandum sibi delegerat à v:enit suis primus Korytinski est dictus, ut Acta Terra Sredien. & Priuilegia in Domo Korytinskiorum rescrunt, & ab eo descendentes usq: modo vocantur Korytinskij. Hic Ioannes de Pilca Castell. Sandom. cum Catharina filia Ieannis de Lezenice, Palat. Mesouie de armis Nalcez. reliquit filios Thomam, Matthiam, Iacobum & Ioannem.

Thomas Korytinski, habuit filios Nicolaum & Andream. Ex his Nicolaus totus Marii deditus, ad confinia Regni (vbi militaris exercitijs, atq: meritorum in Rempub. campus sanguine & gladio renunciat) se contulit, atque coll. Eius trophae domicilia quoq: in Po. utia primis cum bellatoribus contra Acta co. serguinitate constituit. Habuit confortem primam Podphilipscij filiam, ex qua suscepit Florianum, alteram Potoccij Generalis Podolia Capit. Cracevici. filiam, ex hac suscepit Iacobum eximium bellatorum, qui in Moscœvia missum deduxit lauream, reliquit & filiam idem Nicolaus. Andras vero alter filius Thome, reliquit filios tres & filias duas, Albertum vexillifervum Halicien. qui in Podolia contra Tartaros & Moldauos pugnando, clarum Familia illustravit nomen. Pocutiensis era in posteritate quoque iussus famam celebrem venerata fuit. Stanislaum Aulicum Regine Isabelle, qui dum conceptum animum pugnandi pro Patria Domino consecrasset, fortiter & strenue cum hostibus Fidei Tartaris dimicauit, plurimos in captiuitatem excurrendo ad campos Tartaricos deduxit hostes, sed cum obrutus à multitudine, postmodum

viator

victor hostium succubit captus, cuius aurum caput in barbaricam terram deportarunt, & Nicolaum, hic excursione Valachica in Podolum nunc est obcessus occisusque fuit.

Matthias haec in Korytno, & Jacobus, filii Ioannis steriles decesserunt.

Ioannes Korycinski Castell. Syradicu. spectata virtutis, & ad negotia Patriae exercitum dispositus vir, reliquit filium Iannissium Castell. Zauichost. cum Barbara de Szydlowice Stanislai Castell. Zarnouicensis filia.

Iannissius Korycinski Castell. Zauichost. Capit. Brzezniceen. Hic prudentia in rebus Patriae, animi corporisq; fortitudine in bello hostibus terribilis Praefectus copiarum in Podolia, Lithuania, & Prussia per annos quinquaginta, ciubus vero Regni, ac Principi honorandus extitit. Reliquit Filios cum Dorothea Malecka Capit. Rutenensis filia, de armis Iclitae, Albertum & Nicolaum.

Albertus Korycinski Palat. Lancicien. Przedecen. Soleccen. Kłodawiensisq; Capit. Iannisi filius primus. Hic quantae estimationis, virtutis, meritorum apud Principes & Rezes fuerit, ipsa priuilegia, & collati honores sole clarius testantur. Eius merita litera Sigismundi I. ad recuperandam arcem Soleccensem cum antenibus villis a Christophoro Sobek datae Anno 1544. denunciant. Is in Przedec Arcem est fundamenitus extruxit. Extant in domo Korycensiorum hac de re Primitivi, vixit Annis 58. Obiit Anno 1555. Hic cum Petronella Komorowska de stemmate Korczak, Capit. Lancicien. filia, reliquit filias heredes. Barbaram Kdzanonsensem de armis Grzymala consortem, qua progenuit Nicolaum Rothmag. Sereniss. Regis optimè meritum in castris, & quibusvis expeditionibus Regni. Martinum Palat. Podoliae, Duce milite Regni Campostrem, Przeoborscen. Tlumacen. Nizinen. Bohuslawici senz, Capit. Hieronimum Vexilliferum Sandomir. Hec eadem Kdzanonska cum alio marito Spiritkone Zatusio, Succamerario Rauensi, Laurentium Zatuski Daficerum Rauensem, & duas filias reliquit, Annam Vchancio Palatinidae Pileci Przelaiensi, Daugosten. Capit. Incisor Regiae Anna, Petronellam Pieniazek, Pocillatoris Terra Crac. & Capitanei Neyscien. conseruem, Catharinam Ioannis Mojsynski Vexill. Syrad. consortem, Zusannam Matthiæ Zatuski, quæ quidem filie in diuersas familias transfluerunt, cum Korytno boni Korycensiorum.

Nicolaus Korycinski Castell. Zauichosten. Iannissij filius tertius, contra Turcas in Ungaria duktor sue legionis & que formidabilis, ec stragibus magnis, ijsque crebris editis ad posteritatem comminorabilis, vir cui temporebus suis vir ad optima belli pacisq; meditanda & consulenda, in Patria regeretur fuit. Huic in cenungem obuenit Barbara Olefsnicka de armis & Familia Dembno, quæ fuit vidua relicta post Pilecium aequum, Lublinen. Parcouien. Capit. de armis Leliwia, cum hac Praefeturam Pauonien. obtinuit, vixit Annis 63. Obiit Anno 1568. reliquit filios Nicolaum. Andicar, & Ioannem, & filiam Annam, Alberti Giebutowski Stephani Regis & Sigismundi III. Secretarij. viri in negotijs Reipub. optimè versati consortem.

Nicolaus Koryćinski, Palat. Lancicien. ex fratre neper, Nicclai i. primus filius, Hic religionis amore, & meritis in Patriam nemini fuerat secundus, omniibus acceptus, nulli molestus, iudicio & consilio in negotiis Reipub. pollens, enimibus licet honoribus aptius, nullam tamen unquam voluit suscipere dignitatem, missasq; vlo oblatasq; constanter aspernatus, praesertim Thesaurarij Regni officium, dignusq; potius videri quam illis potiri maluit, licet tamen procul à lumine honorum esse vellet, ultrò à Regibus ad maxima negotia vocatur. Augusti & Stephani Regum Aulicus, in stylo, consilio, vita, moribus, granis simus, & nouitatum omnium Osor acerrimus, Is ex Prowanczna Barbara de armis Columna, Troiani Prouanna Capit. Bendzinensis filia, reliquit filios Christophorum, Andream, Nicolaum, & filias duas, de quibus inferius. Ipsi plenus dierum, magno funere & luctu filiorum & amicorum, excisit A. 16.5. Ætatis jux 73.

Andreas bares in Vdorz, reliquit filias. Ioannes vero sterilis decepsit.

Christophorus Koryćinski, Castellanus Woynicen. Gnieukouier. &c. Capit. Magni Legati multoies sustinuit officium, ut ad Ioachimum Fridericum Elektorum Brandenburgensem, & Christianum Elefurem Saxonia Archiduces Austriae. Sec & ad Mattheiam Regem Vngarie, ac Imperatorem Romanorum, demissum ad Regem Hispanie Philippum III. idq; in magnis & arduis Reipub. negotiis, quas omnis legationes ita sustinuit, ut esset legatus etiam extensus, absclutissimum prudentissimi legati exemplar. In quibus obscundis actionibus etiam sumptui proprio non pepercit. Imberbis prope adhuc tumultuante Patria, & in armis civilia raptu sub Sandomiriensi Consuetu, ad factionem aduersam Regi cum legatione missus Anno 1606. tanta orationis gravitate, & verborum declinatione vulgari usus est, ut renuentium primum, deinde in verba eius intentorum, in seriam meditationem consilij senioris, animos omnium componeat, & in admirationem sui conuerteret, alicq; quam collimabant eorum consilia defleceret, in magnisq; Familiae, & arduis negotiis more maiorum ipsius stareretur consilio & iudicio. Hic talis tantusq; vir obiit Anno 1636. Corpus depositum in Aluerno PP. Bernardinorum Monasterio, Iudicis expectat ultimam sententiam cuius Monasterij dum viueret, erat ipse in propriis bonis hereditariis fundator. Hic ex Anna Chlewicka de Domo Oáronaz reliquit filium Ioannem Gnieukouien. Capit. magna expectationis post tantum parentem filium, linguarumq; exercitio variarum gentium imbutum. Et Annam filiam nuptiar post fata parentis Zbigneo Oleśnicki, nepoti ex sorore germana, Illustr. D. Lubomirski Palatini Crac. Opoczen. &c. Capit. de armis Dembno, sunt & aliae minorennes filiae.

Andreas Koryćinski Castell. Vislicensis Nicolai filius secundus. Hic iteratis vicibus Iudicis Trybunaliij & Legati sustinuit officium. Morum suavitate & candore conciubibus & vicinis notissimus, veritatis amantissimus, quare & munera contempnor, qua in re extant eius singularia exempla dum publico calculo

calculo applicaretur. Hic duxit in Coniugem Ursulam Tymuska de Iasiens-
ica heredem de Domo Nalecz, habuitque cum ea filios tres. Primum Alexan-
drum Aulicum Cubicularium S.R.M VLADISLAU IV. Hic primò in Aula
Cesarea FERDINANDI II. etate exoriēte iecit morum eruditionis fun-
damenta. Deinde in Expeditionibus, Moschowitzica, Prussica, Turcica, in
Martis negotia flexus, sumptibus non vulgaribus, Patriæ, animi magnitudinem
est contestatus in Annis 1634. & 1635. Vbi propè valetudine amissi, uxorem
duxit Ducissam Solomnecensem Castellanam Smolensensem. Vscoborumque
ad hæc usq; tempora in exteris nationibus peregrinatur. Boguslaum Inve-
nem studijs incumbentem magnæq; dum matuerit indilis. Suni & filiae è quibus
Helizabetha sponsata Christo in Sandomiriensi Monialium Monasterio.
Nicolaus Korycienski Castell. Sadecensis Oycouieii. &c. Capitanus. Nicolai fi-
lius tertius. Hic ab anno vigesimo, naturæ ipsius moxi auctuq; ad Reipub. ne-
gotia animum serium & integrum adiecit. Nec decrat digna tantis negotijs
& vox & factes, & morum grauitati cum suauitate mixtorum temperis,
conuersationi continua, & rebus gerendis apitissima, & rationi permixta ac-
cumulatili affectus: ita ut is sum natura ad publicas rationes formasse viāce-
tur: tantaq; rationum pro parte affirmante vel negante copia, ut dum aliquid
ab eo dicceretur, intenta ora animosque flexanimus Orator eo quo vellet deduc-
ceret. In expeditionibus publicis, ne & Toga & Sago deesse videretur sum-
pribus maximis non parcerat, ut patriæ hos, sed et si necesse esset, & vitam
ipsius profunderet. Sub Chocimium primum in expeditione contra Osmanum,
nec non in alijs expeditionibus praesertim Leopoliensi. Sed maximè Electionis
tempore, ut suum animum futuro Principi testaretur, -quare in splendorc &
apparatu equestri pedestriq;, inter primos primariosq; singulariter enituit:
legationibus continuo functus in Comitibus priuatis in Prossuicijs, quibus
sepe cum Mariscalci dignitate & prafuit & prœfuit, & publicis Varsaviensibus
Comitijs singulari dexteritate ve: fabatur. Vbi & calculo publico propè con-
tinuo admotus, & Oratorijs à publica Nobilitatis Corona functionibus ardua
negotia perplexaque pro parte Reipub. vel discussit, vel legibus illustravit.
Adeo ut tota eius vita propè ab annis virginis nihil esset nisi continua legum
formandarum & corrigendarum ratio. Vnde & ipsi debemus monetam pro-
uentumq; monetarium a Rege Sigismundo III. Reipub. donatum & Academia
sui negotij promotionem, aliaq; absque iniuria scribenda ac legenda. Reui-
siones bonorum publicorum. Deputati officium Radomiam, Rauamq;. Lega-
tum munus quod aucta legationis testantur. A Rege VLADISLAO qui Mar-
ti per fortunę f. suonios pacem raro in Antecessoribus exemplo conciliauit,
nunc nobis felicissimè imperante, ut Regalis felicitatis & fastigij candidato
ad Senatum Equestremq; Legatum Nuncius magna inter nomina, pro impe-
tranda Principi suo corona. Ruinam Oycouieensis Castri magno sumptu re-
staurauit. Sepultusq; in sepulchrali ad Diuum Stephanum hereditario Cra-
couie.

conie. Obiit Anno 1637. Is reliquit est Barbara Pukarzowska de armis Srenia-
ma I^amina le^{ll}issima filios, Nicolaum & Siephamum, & filium unum.

Niclaus Korzinski Capit. Oyconic. Aulicus Cubicularius S.R.M. VLADISLAU^{IV}. qui in exercitis nationibus in Belgica militia Montis vacabat per
aliquot annos exercitio. Sub tempore Interregni & Electiois, paterno sumptu
leuioris armaturae Equitibus fuit Praefectus. Nunc parentis vesti gis ins. stens
qua liberalitate, qua alius virtutibus in verum ciuem Patriae suscigit. Du-
xit in uxorem Helisab*e* hom^m de Kowalory de armis Kadowan, feminem meri-
bus le^{ll}issimis, est qua iulit sp*ec* in Familia proxim in Nicolaum, C. finirum.

Stephanus Korycinski, Dapifer Crac: Nicla*s* fil. us secundus. Qui in exercitis
nationibus linguarum litterarumq*e* eruditio opera data, ubi in Patrium re-
dijt, paternis cogitationibus animum adiecit, exiitq*e* in uxorem Petrowellam
Gembicka Pe latini Lanciensis filiam, de armis Nalecz. Ex filiis anni
Barbara nupsit Ioanni Adamo de Smigiel Scadnicki Peccatatoris Pe latina-
tus Crac: filio Castellani Pr*em* sienf*s*, vi^{to} om*ni* gna sp*eci*, & de Repub. optime
qua in Comitiis qua in Iudiciis merito. Porro Anna herum f*ec* er vero pri-
m*o*: Ch*ristol*ph*er*i, Andrec*s* & Nicla*s* fuit, Regina in matrimonium vocata Ge-
o:gio Grodzinsk*i* de armis Kujab*a* Colebian*i* Capitanco. Secunda vere So-
ph*a* nupsit Adriano Bronierski de Damborowic*a*, Magno Procuratori Arcis
Crac. viraq*e* se non rara prudentia, magna pudicitiae, maximae sanctitatis.
Iacobum Korzinski constitutionis in Anno 1607. cum morant, qui per Annos
50. Rothmag*er* officium strenue gerens, obtinuit pro meritis bona Regalia
Zukow, lando publico ad Annos quinquaginta.

Ioannes Castell. Osuicim*n* reliquit cum Tarkowiecka & Mecinska filios, Pe-
trum Cracouien. Louicen. Pulonien. Canonicum. Prepositum Syradensem.
Niclaum, qui in Maiori Polonia accepit in sortem bona sua. Stanislaus
Pincernam Crac. heredem in Zarki. Samuclum Aulicum S. R. M. Ale-
xandrum Vexilliferum Crac. cui nupsit Sophia Zborowska Alexandri Zbo-
rowski, viri insignis & de Republica benemer*at* filia. Albertum Canonicum
Crac. Prepositum Zarceen. & Rusensem. Maximilium virum bellis*co*-
sum, cohorts Illustrissimi Thom*e* Zamoscij, R. P. Cancellerij du^olo: em &
rectorem strenuum. Romanum, qui in militia ve*si*atur, & nunc sub linstr.
D. Stanislao Koniecpolski, Castellano Cracouensi Supremo Exercituum Duce
stipendia meretur.

Zaklicij Antiqua Familia à posteris Seccieborum descendens in lineam Ottomum,
à quorum germe no*nt* ex granissimis Regni Historicis opere habetur. Famili-
æ dux Zaklikorum & Tarlonum meritis, titulis, & priam*is* clarissime pro-
genite & propagati fuerunt.

Zaklik*a* ex larib*e* germani Ottonis de Szekarzowice viri potentis in Regno ar-
mis, viribus. & possessionibus emanauit. Cromer. & Dlugoss. ante ipsum, sub
Anno 1551. clare de hoc referunt dicendo: Ottonis de Toporcrum Familia,

Rex factus iugello, bona Szekarzowice procerum precibus exoratus, Zaklice Tarloni Ottonis Nepoti reddidisse. Hinc cum antiquitate harum etiarum Familiarum considerandum venit, eandem esse Familiam Zaklikorum & Tarlonum & unam ex alia processisse. Successu autem temporis Zaklikorum Familia à diversis bonis adnotarunt Familiam, nempe a Szekarzowice Bielic. fol. 23'. à Czyzow, à Miedzygorze, à Zakliczyn in Sandomiriensi terra, à Woyslawice, &c.

Petrus Neorius filius Ottonis, Palat. Sandomiriensis. qui Casimiri Regis Polonie priuilegium pro Plazijs datum Anno 1366. ut supra possumus subscriptis, ut testis praesens cum alijs. Huic filio Ianni, Casimirus Magnus ob praelata merita & fideles conatus in Senatu & Patria bona Miedzygorze 1370. contulerat in auxilium ius & dominium. Dlugossius, Bielscius fol. 238. Reliquit filium Ioannem, quem Palatinum fuisse Sandomiriensem Proponit. Observandum hic de Familia Zaklikorum erit, quod hoc nomen Zaklika, licet ante fuit, at nomen proprium, sicut ista nenia quoque Przedbor, Jordm, Wldek, Trojan, &c. Vnde Zaklika Abdak apud Bielsc, folio 295. Zaklikam, Korzecuticum; attamen in cognomen nobilitatis in bello ad Coroniam armorum Serokomlia, habet Dlugoss. & Biell. fol. 307. iam tractum ab antiquo fuerat. Quapropter dum in Historia Cromer. legitur, Zaklice Tarloni bona Szekarzowice concessa, erit sensus, Nob:li Zaklice Tarloni nuncupato concessa fuisse. Hinc accessoriū cognomen ad Zaklikas Tarlonum processisse, ex origine perquirere deductionem necessum erit. Et inde difficile discernere in Historijs & communis nominibus Zaklika & Tarlo, de quo sermo fuerit.

Ioannes Zaklikā Neorij Petri Pal:it. Sandomiriensis. filius, maiorum suorum observator in virtute & fortitudine acerrimus, post specialem familie actibus suis ornatum Castell. Cracouieni. Administrator Cracouieni. Sandomiriensis. Russiae Palatinatum, vinculo coniugij adstrictus, duas propagines fortuna & fortitudine celsas emiit seculo, Nicolaum & Ioannem.

Nicolaus 1. Ioannis Pal:it. Sandomir. filius. Tanta hic processit magnificentia meritorum in patria, ut titulis & aequaliter maiores & superaret. Num prater alios titulos in Regno amplissimos Cancellarij Regni lono: atus authoritate. Potest ex decreto Spikonis Palat. & Capit. Cracouieni. Vbi bona diuisit cum Zaklikā Cancell. Regni & Pincerna Sandomiriensi. Spikone & Gregorio filio eius, 1396.

Ioannes alter filius Ioannis Palat. Sandomiriensis. & ipse Palatinus. Hic nedum altis virtutibus & fortitudinis merito illustrauit Domum Zaklikorum, sed etiam ob matrimonij iuramentum, induxit in familiam ingentes possessiones, ob quas à plurimis nouum quoque retulit cognomen. Cum enim in consortium suscepisset Castellani Cracouiensis de Czyzow Ligauz filiam Administratori Terrarum Cracouien. Sandomiriensi. Lublinen. & Russia, Czyzowski appellatus fuit.

Quantus

Quantus hic vir fuerit in Regno & Republica, ipsa consanguinitas contra Ela cum filia tanti viri indicat. Castell. Craconensis fuit. Reliquit filios Ioannem, & ut Cracou: & Epitaph. dicit 1415. & Jacobum de Czyzow Zaklikam. Qui redditis patrie claris obsequijs in castris, in Senatu prout decebat tantum virum magnis ex Parentibus natum, cum filia Castell. Crac. Warss. armorum Ranicz contracto sedere coniugali, reliquit Patria Hieronymum.

Hieronymus Iacobii heres in Woystavice, qui tantum nomen reliquit in Pedelia, haereditatis comparatum, ut post multoties casos Tartares cunctum & carnem lauatis, vulnus de illo occiduisse. Tantæ vero probitatis fuit, ut cellatum sibi Palatinatum Sandomiriensem a Sigismundo Rege 1507. recipere noluerit dicens: Tractam etatem pluribus incommodeis in bello hostili & castris, quieti dandam in extremo hoc vitæ decursu constitui. Tenuit matrimonij vinculum cum Sienińska Anna Castell. Camenecen. filia serere Archicp. Lcopol. Reliquit filium Stanislauum & duas filias, Annam Koniecpolskj Castell. Koszpersken. conforem, & alteram Tęczynscij Castell. tunc Pelanicen. est modum Crac. qui Andreæ Palat. Crac. & Iannis Castell. Wejnicien. erat progenitor.

Stanislaus filius Hieronymi de Czyzow Castell. Pelanicen: gravis, prudens, & constans in negotijs Reipub. Senator. Et quod maximi nemini remississe peperit est. Veritas, quam etiam Principi commendabat, ex Dorothea de Nicicow armorum Ranicz, suscepit Sigismundum, Nicolum, Stanislauum. & Hieron. Sigismunlaus i. filius Stanislai Castell. Belzeris. Hic multorum heminum viator meritis & urbes cum Germaniam, Galliam, Italiam peragrasset, pluribus annis ibidem literas, dexteritatem, fortitudinem collegisset. Rediit demum in Patriam, & auians meritorum in Hungariam ad filium Regis Ioannem discensit, & militarem aulicam aliquot annis continuavit, in Patria demum Regis Augusti. miles & Aulicus, ordinatum in successibus morem per Comitiam & Nunciad O: dines Regni obsequiavit, donec in Senatoriam per Pelanicen. Caflaniam fuisse administratus, ex Anna Koniecpolska Capit. Vielunensis filia reliquerat preleui, sed minu rennes decesserunt. Obiit Castell. Belzeris.

Iacobus Zakliká, à quo ipsi Zaklicæ rebus linea moderni procedunt ex Choćimowaska armorum Oksa progenitus, & in aula Sigismundi educatus, post bellorum progressus, & Patriæ redditis obsequia, ex Szj dlowiecka reliquit duos filios. Andreas i. filius Iacobi, & ut dicitur Castellani Sandomiriensis, qui dum Aula, Castrorum, Comitiorum Regni peregit instituta, post decepsum parentis hororum divisione cum fratre heres in Miedzigerze, & Gerczyce in Sandomir. Palat. cum filia Marschalci Regni Capit. Krepicen: Wolski, suscepit sacramentum matrimonij, ex qua procreauit filios Stanislauum, Hieronymum, Christopherum, Iannem, & filiam Hedwigim. Quorum primi tres cum Duce Radzwillio Palat. Vlnen. Sierotkā nuncupato, plurimas expeditiones in Moschonia & ad Gedanum consummarunt, ut verò redierunt bona partita inter se scri-

scripte firmarunt. Stanislaus cum Lowieniecka Matthiae filia, ex qua suscepit filios 5. filias 6. Petrus ipsius filius, qui cum Ostrologio redderet adolescentem etatem in multis bellicis expeditionibus etiam in Livonia exacuit, demum in Moschouiam cum Palat. Sendomiriensi discessit, atq; ibidem post captiuitatem septem annis miles eximius extitit, ubi cum Chodkiewicz ad cunctos est sclopeto Iesu pede mutilatus fuit, continuando tamen militarem cum Michaelie Comite de Tarnow ad Chocimum, & in Prussia cum Palat. Crac: à Sereniss. Sigism. III. in aliqualem meritorum recompensam florenos trecentos, ex Thesauro M. D. Lit. quotamis recepit 1613. & à Vladislao IV. Aduocatiam in Casell Sendomir. sortitus fuit, tenuit matrimonium cum filia Stanislai Zborzynski de Zborzny armorum Łabęć, ex qua suscepit Vladislauum & Alexandrum. Procopius frater Petri, miles egregius in Confinibus Regni, & ad Chotimum sub signis Castell. Belzenis Zorawski obiit. Alij in iuuentute decesserunt, sorores horum Anna Malinowsçj, Hedwigis Iacobi Szepano-wscj consortes, Susanna sanctimonialis S. Brigittæ.

Cum igitur lineam ex Andrea deduximus, ad alterū fratrem Andreae, cuius nomen ignoratur descendendum venit. Ille cum Ossolinska Pal. Sendom. Amita tenuit matrimonium: & reliquit Ioannem, Paulum, Hieronymum & Nicolaum, omnes extimes milites & graues in Moschouia ad Polociam & alibi. Ioannes cum Micleccio miles strenuus, cum Skornicka armorum Bogerys suscepit matrimonium, cum qua reliquit Andream, qui in aula Ducis in Ostrogo postmodum apud Cancellarium Regni Krasiski educatus, miles ad Chotimum, demum Aulicus Vladislui IV. Post decessum vero consortis primæ, ex familia Ossolinskiorum, idem Andreas cum Ingosowska habuit Ioannem, Sigism. Paulum, Iacobum & Gabrielem. Iacobus & Paulus milites cum Steniawski Procopio ad Chotimum, sed Paulus in Cœcra cum Zolkiewio, in captiuitatem venit vulneratus, ubi rediit, iterum miles. Sigismundus in multis expeditionibus cum Chodkiewicz Gasiorowski contra Suecos, ibidem occubuit. Gabriel corona fratrum cum Czar-niecki, cum Chmielecki, cum Zolkiewski Luca in Prussia in pedibus mutilatus, remuneratus à Vladisl. IV. viuit. Nicolaus alter frater Ioannis natus ex Ossolinska, dum iuuentutem literis ornasset egregius, ut decentius Patriæ offerre volaret obsequia, totum se & sua castris militaribus applicauit, magnas expeditiones in Livonia & contra Tartaros confecit, in Comitiis particularibus & Regni nomen & gloriam retulit, humanus & liberalis plurimorum amorem sibi comparauit. Cum Elisabeth Czerna armorum Norindæ tenuit matrimonium, & reliquit Nicolaum, qui post mortem parentis marti & bellon: dedit manum, & quia humanitate nullus peccat ut dicitur, quia tamen sihi plurimum nocet sinistra fuerit, multis annis in Rokos & in Confinibus Regni prestatolo militarem fidem, bona à Cancellario quondam relieta, ut in privilegio nominatus superius obligauit, aliaq; Burzynscij, Trzemesciis vendidit. Erat vir iudicij magnus, unde respectus & authoritas conservata sibi fuerant.

rant, ex Trzemeska Barbara armorum Gozdawá, ex Gáleška nata reliquit Stanislaum & Felicianum, & breui ad meliora translatus est. Stanislaus 1. filius, ad studia & linguæ exoticæ gratiâ Gedanum missus, post decepsum parentis reuocatus, militarem in Castris elegerat, postmodum factus religiosus in Ordine S. Dominicæ, accepto nomine Hyppolyti militia spirituali presidit.

Felicianus 2. filius, qui post eruditam iuuentutis florem, liberalibus adisciplinis & per politis moribus in Aulis magnatum more maiorum castra militaria in prospectum Familiae & ornatum domus adiit, atq; magnis bellatoribus præcipue Stephano Chmieleccio adiunctus, quibus expeditionibus Patriæ gratus, gloriam consecutus fuit. Et quia virtus qua sola meritum maius in vivo excitat, ad altiora illum promouere dignata fuit, primo Danilowicco Supremo Theaurario Regni illum commendatum reddidit, deinde in prefectum domus & Aulicum ita disposuit, ut iudicio grauem, moribus insiguen, negotijs vigilem, mecaniam amabim, constituerit. Altiora ille meretur, qui constanti sorti q; peccato, e in honesto & decoro proficere intendit & conatur. Petrus & Andreas Zatklik ex Sendomir. Pal. it. electionem Vladislai IV. subscripserunt.

Tarlonum Familia Illusterrima ab Othono de Szekárzowice. De hoc Crômer. lib: 2. fol: 212. Rex bona Szekárzowice Othonis Zaklice Tarloni reddidit 1. 14 primi tamen origo ex Zegota per Nauogios procedit. Nauogius de Tęczyń & Szekárzowice Palatinus Sendomiriensis, vir etate & dignitate grandeus, ut in Arce Ianoviensi apparet, reliquit filium Othonem. Neorus Tarlo Palat. Sendomir. Zakliká Tarlo missus à Serenissimo Rege & Senatoribus in Cameneciam Podlachie ad Buczacium 1430. Andreas Tarlo in Szekárzowice & Bobrowniki heres 1470. vt Paproc. in 2. Operc Stemmatum habet. Ioannes Palat. Sendomir. cuius filius Ioannes etiam Palat. Sendomir. consors ipsius Ligezianká filia Ioannis Castell. Crac. Gubernatoris Pol. à Serenissimo Rege Vladislao Jagellone instituti. Frater ipsius Nicolaus Cancellarius Kęzni ex Vexillifer Scandimir. Ioannes Iherosolimensis Regis Sigismundi, eius frater Gabriel Officinalis Regine Catharinae, Ioannes Vexillifer Send. vir militia & fortitudine clarus, Ioannes Tarlo Castell. Radomien. Pilzen. & Lomzen. Capit. subscipit ipsit priuilegium Podlachia & Kijouia, Ioannes Vexillifer Leopol. cui in Terra Przemisliensi Czáples bona cesserunt, filia sua Henrica consors Siemiancij Palatini Russie, Halicien. & Cclomien. Praefeti, altera filia Anna Danielowicj. Nicolaus Vexillifer. Przemisl. subscipit priuilegium Kijouia & Podlachia. Adamus Tarlo Vexillifer Sendomir. Hieronimus Tarlo Podolia acerrimus defensor, Palatinatum Sendomir. à Sereniss. Rege Sigism. oblitum honoris fecit resignavit, Ioannes Tarlo Vexillifer. Leopol. ibidem quiescit. Paulus Tarlo Index Terra Russie Leopol. in Ecclesia Corporis Christi Domini: anorum quiescit, filius eius Paulus Tarlo Archiep. Leopolien. de quo Scrobisowius in Archicp. Leopol. multa prefert bona. Erat frater ipsius Stanislaus Sochaowien. Capit. Ioannes Carolus filius Castell. Vislicien. Olßinen.

Zwolenen.

Zwolenen. Capit. heres in Czaple & Janowiec, consors sua Ligetianka, quae de mun Ducis in Korec fuit, sepultus in Ecclesia Janowecensi, eius frater Paulus ibidem quiescit. Alexander Petrus Tarto ex Castell. Lublinen. Palatinus, vir ingenio & marte clarus, reliquit filium eximia specie & decoris in Patria, Sigismundus in Szczekarzowice & Melstyn heres, ex Castell. Sandecen. Belzen- si, natus ex Duciiss. in Zbraz, frater ipsius Andreas Canonicus Crac: Prapo- prius Tarnou. soror illorum erat consors Iannisi Ducis in Ostrog Castell. Crac. Plaz, antiqua Familia Toporum & Starzykoniorum, de quibus Andreas de Tenczyn, & fratres ipsius Ioannes Owed, & Ianusius Casimiro Pol. Regi de- derum testimonium quod verè sint Toporei, & iuremerito privilegiis exem- ptiom: n à iudice cum Tenczynis gaudere debeant. Datum Cracoviæ 1366. Ioannis Plazia meminit privilegium Casimiri Magni, quod confirma- uit Jagello 1428. N. Plazá Ornetæ præsidens, cum Radvánkowski à Magistro Prussia pressi. Bielsc. sub Anno 1520. fol. 546. Iacobus Plazá de Msty- czow 1479, cuius filius inquit Papr. in 1. Oper. Stanislau Plazá Capit. Oyconensis, & Burgrabius Crac. miles S. Sepulchri, qui bona fratri patruelè inscripsit, ne transirent ad lincam sexus mul:bris. Ioannes Plazá Capit: Lubiconiensis, ad defensionem Crac. oræ 50. milites post Sigism. Augusti interre- gno. Bielsc. fol. 652. Nuncius à Regno pro Stephano Rege, reliquit filios & fi- las. 1582. Nicolaus Plazá, cuius Epitaph. in Sieciechorice, qui obiit 1535. Ioan- nes Plazá de Msty czow Capit. Lubacoviæ. 1605. ex Stanisl progenitus 1540. Alexander Plazá Capit. Brzezin electionem Seren. Vladisl. IV. ex Pal. Crac. subscriptis, vir maiorum suorum strenuus imitator, succedens cum virtute in merita & premia. Et quoniam sequuntur primores, non ceu' umbra statuas, sed eus splendores viui, multa vobis praecari debemus. Ego quidem sic ad Arma:

Acriter hinc olim Proαι certare solebant,

Pro Patria hostiles nec timuere minas.

Vos igitur clari toga bello que potentes,

Viuite, Mars vires, ars ani numque regat.

Nekandij, aliás Trepcaj de Grzegorzowice, Gregorius Nekanda custos filij Lokie- tkonis Casimiri in bello cum Cruciferis ad Radzieciorum 1331. De hoc Ulugoss. & alij post Bielsc. fol. 220. Ioannes Necanda de Grzegorzowice in Priu- legio Casimiri pro ipsis & Plazijs dato 1366. Stanislaus Necanda dicitus Trep- ká à Sigism. Rege in Moschouiam nuntius ad Glinscium, quem Moschorum Dinalia duriter afflixit, ut secretum proderet, sed quia constans non reuela- uit, oleo fricare pedes eius iussit, ille tamen tenuit secretum. & postmodum in Patriam dimissus 1514. Dlugossius de hoc, & Bielsc. fol. 524. Andreas Ne- kanda vocatus Trepká, exercituum Dux in Hungaria sub Ludouico Rege, oc- cibuit cum eodem ad Mochacum 1526. Ioannes Nekanda Trepká tertius ho- rum frater, Allicus Sigism. Regis, cum Gomolinska Castell. Rosspercen. filia,

reliquit duos filios. Stanislaus 1. filius eximius miles in Podolia, & per omnes expeditiones Reipub. Hieronymus 2. filius, Aulicus Stephani Regis, & miles primus in Hungaria, post in Patria cum codem Sereniss. Rege, habuit in matrimonium Elisabeth Prouani Troiani Secret. Augst. Regis filiam. Stanislaus Trepká in Bukowiana clade sub Adalberto Rege occubuit. Eius filij Felix & Ioannes, Felicis filij erant Petrus & Balthasar, à quibus sunt, qui in Kamjek bonis sortes habebant. Ioannes, Felix, Petrus, Martinus, Iacobus, Niclaus, nam à Petro processerunt, Balthasaris vero filii Stanislaus, Valentinus, Sigismundus, Petrus miles eximius in Hungaria & Regno. Ioannes Stanislai secundum habuit in Wielkowiecko, reliquit filium Balthasarium qui Wielkowiecki à bonis nuncupatus fuit. Sed quia solum filias reliquit, illo clauditur Familia. Stanislaus Trepká Nekanda cum Nicolao subscriptisserunt electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis, ex Crac. Palat. Crescent in dies fortunatos illisq; maiestas faciat Principum, & qui majorum facta, re & proposito ornant stabilitatemq; hoc mecum omen dicite.

Qui castra Sophianique colis, cui docta Minerua,
Et Theuto & Latio contulit ore loqui.
Qui probitate Numam superas virtute Catonem,
Viuc; senis Pylti secula, viue vale.

Morscij. Hi propriè Necandij sunt, sed per divisionem honorum à Nekandij apellati fuerunt Morscij à bonis, in Crac. Palatinatu. Stanislaus Morski, heros antiqua fide & virtute, libertatis Polonæ acerrimus vindictor, à prima iuventu militari deditus, in multis expeditionibus bellicis pro Patria strenuam nauauit operam in Livonia & Podolia sub Augusto, ad Gedanum & in Moschonia sub Stephano Sereniss. Regibus, maturiori vero aetate officijs humanitatis certans, illi innatum fuerat præsertim in publicis Contentibus Patriæ ubiq; prodeesse, id illi unum in votis fuit, nullis parens sumptibus tam domi quam foris, & hac de causa fortunas suas, quas possidebat amplissimos prorsus amiserat, & in remunerationem suorum in Rempub. meritorum acceperat Tenutam Bochnen. Exactor Contributionum Regni in Palat. Crac. ex Comitiis Generalibus 1593. destinatus fuerat propter suas insignes virtutes, omnibus famabilem reddiderat, ideoq; multoties in Tribunalio confessu Index, in Comitiis quoq; sepissime legatus, à tota nobilitate Palatinatus Crac. electus fuerat. Obiit Anno aetatis sue 78. reliquit filios virtutum suarum heredes & æmules, ad omnia negotia Reipub. dispositos, Christopherum S. R. M. Secretarium Abbatem Sandecem. Alexandrum, Ioachimum, & Martinum. Alexander heres in Iwanowice, ex Treblowna ex Hungaria in consortium matrimonij accepta reliquit Stanislauum Pocillatorem Terra Sochacouensis, & Andream. Hieronymus Morski heres in Iastrzebniki, Religionis auctor & prosapia sue decus & ornamentum, animo fortis, in aduersis & prosperis immobilis, nemini molestus, omnibus charus, vicinistatis observator, pauperum patre.

patronus, priuileios etatis sue annos Marti dedicauerat, & postea pacatae viam elegerat, & in consortium thori accepta Christina Czárnecka, ex ea succépit filios Stanislaus, Nicolatum, & Ioannem Constantimum in Ordine Prædicatorum S. Theologiae Doctorem, & aliquando etiam Regentem Studiorum in Conventu Cracoviensi SS. Trinitatis.

Danaborscij, seu Danoborscij. Antiquissima Familia cum Comitibus de Pani-grodz bona diuisi tenuerunt, ut ibidem diximus. Venceslaus Castell. Nakiel-scen. Capit. Sluchouiensis, qui Georgio etiam armorum Topor & fortè consanguineo in discessu suo ad Regem Arcem Sluchouensem commendauerat, & in periculum posuerat, nisi Dominus aliter disposuisset. Bielsc. sub Anno 1463. Venceslaus Castell. & Præfectus Nakielscen 1465. illius fortè filia Gertrudis summam pecuniariam super bona Naklensis inscriptam in Koscielecciorum cum Danaborg Kráicnká. &c. intulit familiam, dum Iamuis Palat. Syrad. Generali Maioris Pol. nupta fuisse. Venceslaus Castell. Bydgosten. Vence-slaus filius 1499. Vladcus de Danaborg literæ Monasterij Tenczynsis refe-runt Castellianum & Capit. Nakielscen. Anno 1455. ex Palatino Inoulad'sla-uicu. natus Vladislaus Castell. Naklensis. De hoc Cromer. fol. 396. Ex his fortè processerunt, qui notant Familiam de Wasösse, ex quibus Matthias Wa-sojus genit Toporeus Palat. Caliscen. & Præfectus Nakleni. de quo Cromer. lib. 1. fol. 405.

Morawicciij, à Tęczynscij eorumq; antecessoribus proueniens Familia à Morawicci ditti. Petrus Morawicki eximitus bellator, reliquit filium Ioannem, qui sub Gedano existimationis sue fortissime sub Pieńascij signis retulit nomen.

Ostrowicciij, antiqua Familia cum Toporeis antiquis, Ioannes Ostrowicki Toporeus cognominatus Miażdy, per totum agmen Germanorum penetrauit, & vexillum militare quod solum unicum fuit, sicut etiam apud nos flos occiso vexillifero ademit vexillum & ad suos deculit, quo medio turbatus exercitus sucubuit. Belsc. fol. 307.

Lakubowscij de Ostrowicce antiqua Familia, sicut ipsi hereditas Ostrowiec aperte monstrat. Ostrowieci namq; & Ostrowiec non idein sunt. Quæ quidem familia de Ostrowiec multam retinet antiquitatem in Historiis. Ioannes de Ostrowiec, ex Hungaria adduxit Reginā Annam lagell. Regi 1400. a quo per bonorum successione in Lakubowscij veniunt. Andreas Exactor Cottib. Regni Pal. Scrd. reliquid filii in Andream, Notarium Castryren. Crac. Secr. R. M. Hisleric. & Poetam, & Christophorū Aulicum, & administratorem bonorum Petri Zboron'ski Pal. Crac. missus erat Legatus in Turciam & Hungar. pro Regina Isabella. Biel. A. 1547. Sunt plurimi in Historiis notati Lakubowscij, sed quin sunt diuysorum armorum, sunt namq; alij armorum Rozycz, ut in bello Grinualdico dicitur, quod insignis vir occubuerit. Ideò difficile determinare, de quibus Lakubowscij fuerit sermo.

Labiszynscij antiqua Familia, descendens ab his qui à Labiszyn metabant familiam.

liam. Mathiam de Labisyn Toporem in Coronouensi bello, refert Bielscius folio 307.

Brzozowscij in Masouia. Stanislaus Cancell. & Administrator Episcopatus Plocensis, tempore Petri Wolski Dunin armorum Labe, vir sapiens, perspicax, non solum sibi sed & populo viuens. Illo enim tempore Illustr. Pont. Wolski ad Greg. Pont. Max. XIII. in Moschouitico negotio, qui nolens cum Stephanu congregari, misit ad Pontificem ut si eo authore pax cum Rege conficeretur, se imperia sua ad obsequium Summi Pont. traducturum pollicebatur. Misit ergo Pontifex in Pol. Antonium Posseuinum Soc. I E S V in hoc negotio, cuius rei gratia ad Pontificem Max. miserrat Rex Episc. Wolskum. Hac author Episcoporum Plocensium, sed Brzozowscij non meminit, qui Paprocio, ut dicit in 2. Opere erat cognitus. Legimus plurimos Brzozowscios, sed quorum armorum difficile dicere. Ianussovius in Statuto meminit Lucæ fol. 317. Petri fol. 269. Constitutio Regni Anni 1591. Christini Succamerarij Belzensis, Legator indicabit de armis illorum.

Marcinowicij, eiusdem diuisionis bonorum cum antiquis Toporeis, optimi milites, & Patrie amantissimi custodes. Tres germanos fratres nominarunt Historici 1578. Mathiam, Stanislaum & tertium dignos fama & fortitudine Ioannem Marcinowski in bello contra Matthiam ad Wroclaw 1474. Bielsc. 464.

Mastomieccij, in Sradien. Palat. de Mastomaty. Hac Familia per diuisiones bonorum acceptis diversis cognominibus, antiquam denominationem oblitterarunt. Balicciij in Sendomir. Palat. antiqua Topororum Familia, Andream eximum militem in Hungaria Anno 1413. refert Bielsc: fol. 315. Hinco de Balice armorum Topor post deuictos Turcas in Bulgaria Budzini vexilla B. Virginis Mariae in Ecclesia appendit, una cum ceteris nobilibus Anno 1443. Bielic. & alij cum Cromero, qui de hoc fol: 211. Cur autem Topori de Balice Hinconem vocuere, docet Cromerus sub Anno 1345. quia videlicet Hinconem Tribunum exercitus Bohemicus captum in prelio deduxit viellum. Baliccium ad Obertium 1531, eximum Rothmag. referunt Historiae.

Tarnowieccij in Sendomir. Palat. Rothmagistrum in Moschouiam peditum aliqui meminerunt.

Lowienicccij in Sendomir. Palat. Nicelaum de Lowiennic Capit. Sendomir. referunt priuilegia. Matthias Lowiennicki, vir ad negotia Patrie eximius & apius, cuius filia nupta fuerat Stanislae Zakliki, quæ progenuerat illi 5. filios, optimos Patrie ciues & milites. Ioannem de Lowiennic Rothmag. inter septem signa militaria Toporum, meminit Bielsc. Anno 1376.

Tuskowieccij, in Sendomiriensi Palatinatu.

Ritersej. Petrum armorum Topor eximum bellatorem cum Vitoldo ad Dineburg, refert Bielscius sub Anno 1403. Et in Vartscensibus Comitiis cum Vicentio Kotho de Dembiány, erat inspecto Petrus Ryterski filiorum Regis Vladislai, Bielsc. fol: 336.

Pilczycij.

Pilczyccij. *H*is divisione bonorum accepta cum Mâstomiatciis hanc appellatio-
nem à vulgo assumpserunt, sed propriè sunt Mâstomidccij, quapropter & Fa-
miliam suam notant de Mastomatijs. Ioannes de Mâstomaty Pilczyck, ha-
res in Pilczyce, Borzykowa & Gorze, vir qui publici & priuati boni Patriæ in-
tegritatem, mediis virtutis desiderabat, reliquit duos filios, Adamum eximium
Rothmagistrum, & Stanislaum militem strenuum, qui vterq; animo invicto
& proprio Marti in bello Valachico occubuerunt. Falices animæ, quibus vi-
sum fuit dulce & decorum pro Patria mori.

Kunatij in Russia, qui si vere sunt Toporeci Starzones, constabit cum Sieciecho in-
exilium aëto, ibi sua statuua constituisse. Si verò non sunt Starzones, diuersa
erunt arma Topor illorum, à Polono Toporo. Erat hac Familia bello clara, ca-
stris accepta, continua namq; pericula faciunt bellatores strenuos, exercitatos
& practicos, periculorum vero Lidius & Schemma est Russia. Martinus
Kunath Rothmagister famosissimus, quem Nicolaus Mielecki Palat. Podolie
post Henricum Regem ad Prossowice cum Hieronimo Sieniawski in coadiu-
torem assumpserat omnium bellorum hostilium Interregni tempore Anno 1575.
de quo Vaproc. in 1. Operc fol. 1240. Magna iste Kunath fortitudinis ex-
perimenta Bogdanum in Palatinatum Moldauiae introducendo declarauerat,
cum sordida ignominia hostium. Habuit in consortium matrimoniale primò
Tasyccij filiam, post Lasicj Palat. Sendomir. filiam, qua primo matrimonio
erat Capit. Camenecen. Włodzok consors, qua quidem coniunctio cum his, qua
erant ex Pol. Palatinatibus inducit ex parte fuisse illū ex Toporeis Starzonibus.
Rykrskij, Petrum in bello ad Coronouiam Vexillifer in toto exercitu unus. Biel-
scius sub Anno 1410. fol. 307. Toporeum dicie.

Balchaccij in Syradien. Palat. Iacobus Vicccapit. Zarnouecensis, vir iudicio
& ingenio grauis, quo Magnates ad diuersa obsecquia Patriæ usi fuerunt, præ-
cipue Mielecki Palat. Podolie, & Rozrážewski Episcopus Cuiaviae, Iacobus,
Sebastianus, Stephanus & Stanislaus, electionem Vladislai IV. subscripsérunt
ex Cracouensi Palatinatu.

Slupscij in Paluki. Muthiam Slupscium à Cruciferis in captiuitatem abductum
1462. refert Bielscius.

Kamienecij ibidem, & eiusdem divisionis bonorum cum Slupscis.

Bialostwscij ibidem, qui cum Dánaborseiis divisionem bonorum habebant.

Obodzinskij in Maiori Polonia, in Pusaniensi Palatinatu.

Nosi, Ioannem Nos Toporeum in bello ad Coronouiam. Dlugoss. meminit 1410.

Bielscius fol. 307.

Przespolewscij in Caliseni Palatinatu.

Smoszewscij ad Posaniam.

Klosscij, in Kráinâ antiqua domus. Ex quibus aliqui in Podiam transierunt,
à quo progeniti eximij milites ex optimo milite, Marcus, Valentinus, Ioannes,
quorum ultimus cum Anna Lisowska tenuit matrimonium, reliquit prolem.

Modli-

Grocholscij ibidem.

Modliszewscij, ad Gucsiam excelsi Familia. Erant simul fratres decem ex Sophia Palecka armorum Brocl: więc, bona illorum Modliszovo, Rzegnowo, Re-decz, &c. ob discordiam ad alios possessores transferunt. Andreas erat Notarius Reginae Vngarie, Gabriel eximiū, & dexter in militari, tam agilis manu, ut obulum positum in vertice capitis pueri, tolleret cum impetu framea non laeso crine, sed periculum non amo. Laurentius Canonicus Posnaniensis. Stanislaus, Iohannes, Martinus, Christophorus & alijs. Sorores horum Zydonscij, Chłapowscij, Mruczenscij confortes. Andreas Capit. Lomzensis, ut Constitutio Regni 1591. Quoniam vero bona Modliszovo Dunin in possesso retinent etiam Modliszewscij vocantur, sed addunt Dunin Modliszewski ad differentiam Topororum a Labencris Modliszemsciorum.

Staroscij antiqua Familia, aliqui volunt quod à Starzonis Staroscij nuncupati fuissent, sunt in Maiori Pol. Erant magni milites uno partu editi duo fratres Steph. Rege regnante, quorum fama insignis manet, quorum patruelis fratres Sigism. Augusti Camerarij fuerunt.

Sieciechowscij, ut coniector à Sieciecho vocati. Andream Sieciechowski armorum Topor meminit Bielscius sub Anno 1402. fol: 285.

Trąbcenscij. Craconie est Epitaphium Thomae Trabczenksi, quem fera mors rapiuit Regis in obsequio. Erat N. in Soc. Iesu optimus prædicator, & descrip-tus senex pro Deo zelosus Camenetiae sepultus, ubi ultra annos 20. prædicta sunt.

Szawinscij, Stanislau in Vladislauensi Ecclesia Cathedrali Canonicum, I. V. Doctorem, & Scrr. R. M. 1550. Epitaphium respicit.

Jezierscij.

Konárcscij, quia alij sunt armorum Abdank, ex quibus erat Episcop. Crac. Lector iudicabit, de quibus Konárcscis sermo sit in Historia.

Wronowscij, in Lublinensi Palatinatu.

Xiażscij, à bonis Xiaż nuncupati, sed propriè Wronowscij sunt, diuisio inter fratres ex Sandiuogio, Otta, Zegota, Iacobo & Petro 1448. inciderat. Oriboviūs in Orationibus habet Xiażcium. Albertus & Andreas hæredes in Xiaż, ex Andrea quinque filij, Stanislaus Rothmag. & Christophorus miles in Moschonia occubuerunt. Ex Alberto vero filij 4. Andreas, Martinus, Iohannes Scholasticus Wojnicen. Stanislaus Notarius Castren. Crac. Index Deputatus Tribunalis, ex Palat. Crac. Anno 1644. Ex Martino Gasspar, miles post partas victorias cum Zolkiewski, ad latus Dux in Cecora interfecitus sanguine præmia meruit.

Solaycij, in Lenciciensi Palatinatu.

Niedroscij, in Plocensi.

Dlugoborscij, in Masouia.

Czyżowscij, Hi quia a bonis Czyżow deductionem faciunt, & insigniuntur armis Topor, a Zaklikorum Familia descendunt, quibus erant cum filia bona Czyżow applicata, ut superius sub familia Zaklikorum adnotauimus. Verum-

Krzesłowscij, in Masouia.

Boguscij in Masouia.

tamen

tamen Czyżowscij proprietate, quibus bona Czyżow ante hereditas fuerat sunt armorum Putkozyc de domo Ligenzorum, & hoc appareat in armis Putkozyc, ubi summam authoritatem Ligenziorum deduximus. Iстis vero temporibus Czyżowscij qui sunt Toporei inferiores cognomine primis erunt, sed antiquitate Starzonum antecellunt.

Odolikowscij, in Prussia.

Wąsowscij, vide Dánáborscij.

Golanczewscij, viri in Repub. & Ecclesia magni, ex quibus aliquot Vladislau Episcopi, vide superius. & Dlugossum atque Bielicium folio 217. Neque mirandum, quod in tam amplissimam progeniem Topororum Familia processerit, nam h[ab]et in Anno 1376. signa bellica Topororum septem fuerunt, quae erunt ad praesens tempus? Dlugosius enumerat. Primum erat Ottæ Pileccij Palat & Capit. Sandomiriensis. 2. Siedniugij de Subin Capit. Crac. 3. Ioannis de Tenczyn Castell. Woynicen. 4. Nicolai Ossolinscij Castell. Villicen. 5. Drogosij de Choberz Iudicis Crac. Capit. Syradien. 6. Zaklicz de Miedzygorz Can-cellarij Regni. 7. Ioannis Ciołek de Loniinicā. Idem Bielsc. fol. 249.

Kalinsci de Kalinā, in Crac. Palat. satis antiqua & clara Familia. Ioannes Notarius Terra Lenicicensis, exaltor & dispensator contributionum Regni, Anno 1589. Transierunt aliqui in Podoliam viri Marti dediti, eorum unus Serenissimum Regem è periculo vita Vassilius, in Ecclesia S. Ioannis sustulit. Lucas ex Canonico & Custode Leopolien. Episc. Nicopolien. sublimatus, Successori Leopol. ordine secundi dignitatem omni pietate administrauit. Felix eximius miles & Rothmag. Equitum & Peditum, in multis expeditiōnibus secundum rem felix, ut Epitaphium illius Barij 1624. affixum declarat dicens:

D. O. M.

Honori, Aeternaque memorie,

Felicitas Kalinski vexillum mæror suspendit. Vixit Deo, Patriæ, Familiæ, nam Deum vitæ suæ scopum elegit viuens, atq[ue] felix ut moreretur laborauit, Patriam armis defendit, dum Ductor peditum & equitum in Cecora cum Tartaris, ad Chotinum cum Turcis, Familia autem sua, quia genus maiorum imaginibus insigne altius meritis extulit. Ad ultimum, mortis adamantina iacula, quæ in tot bellis quasiuit animosus, in lecto exceptit intrepidus. Act. 52. 1624. 4. Non: Iulij.

Brzescij à Brzesce, ad ripam fluminis Pilca, origine sunt Zegotij sed nunc upatio superuenient a bonis Brzesce, concessis à Duce Masoviæ. Georgius Brzeski, ex maioribus titulo & honore descendens post nobiles actus occupationes & pro Patria laboribus cum Ostrowiska iuramentum thalami coluit. Petrus germanus suus post militaria specimina Ożarowsciorum sanguini iunctus est. Paulus literus, militari & legationibus ad Comitia Regni meritus Patriæ, natus ex Stanomirā, connubia cum Rupniorfska tenuit. Ioannes ex Boska progenitus, post cultam moribus iuuentutem, celebravit matrimonium cum Anna Blasjnska, & suscepit optimos Patriæ defensores & milites. Stanislaus qui

perpetrat Sacramentum matrimonij cum Barbara Gojska Pincerna Czerczensis filia, ex Kajowska progenita, Gasparum, Ioannem, Nicolaum, Alexandrum, Florianum Parochium Iasioneum. Et alios duos. Filii et ipsius erant tres, quarum una Kozielscij coniunx. Stanislaus germanus Ioannis ex Bosku natus, post digna Patriae data obsequia, ex Kamienka reliquit Ioannem maritum Anna Podkanska. Stanislaus, qui nups filie Dzik, et Petrum qui habuit in consortem filiam Dambrowski, soror illorum Jordani consors, Georgij vero Brzeski ex Ostrowskafili. Paulus miles egregius, qui Ducibus in Ostrog obsequia consecutus est, demum cum Sophia Kochanowska Daf feri Sendomirien. filia sponsilia suscepit. Stephanus qui cum Gojska Ena ex Ratomyska nata tenuit matrimonium. Andreas et Michael, crescent Deo, Patriae, Familiae.

Wolciej in Stezycieni districtu, in Palat. Senecionis ita. Hi proprie sunt Zakliczyni, sicut priuilegium legillonis datum Zaklicz de Szekarowice reserterunt: quia verò erexit villam post Zadobie vocatam Zadibka Wila, et possessores possessionum Wolcic nominarunt, diuisio facta annis regis anno 1603. in curia Stezyciensis facta. Transferunt predicta bona ad Paulum Gotuchowski Iudicem Stezycen. Valentinus Wolcik miles strenuus, contra eum matrimonio cum Sarnecka eliquit Christophorum, Stanislavum, Matthiam et Magichum. Christophorus celebs obiit. Stanislaus in curia Ducis in Ostrog Constantini Wlonskiei parentis, deduxit iure uitam et militarem perfectam, reliquit ex Catharina Grusiecka filios 4. Stanislaus militem, qui in Podolia constituit dominicia, haec ex Dimidecka filios, Gabrielem, Raphaelm, Michaelm, 2. Petrum eius filij Thobias, Hieronymus, Stephanus, Petrus, Christophorus. 3. Adamum militem cum Heriburth Castell. Camenecen. in Prussia, et contra Cosacos reb. 11. s. 4. Albertum militem in Prussia, et in exercitu Imperatoris Christianorum.

Gumowcij in Radomieni, notant Familiam suam de Kierwath maiorem. Bartholomeus ex Lenkorani reliquerat filium Ioannem virum pietatis deditum. liberalem in pauperes, tenuit matrimonium cum Dimitrovskae, corum Epiphia in Radom.

Decius seu Dicij, antiqua Familia Romana, que pro insigni descerebat primo scutum, post aquilam bicipitem cuius pars rubea erat in campo albo, pars alba in campo rubeo ab Imperatoribus. His in Regno Illustrissimi Tencinij ad arma sua receperunt et admiserunt ita quod ab aliquibus Tencynski vocaretur, ut constabat ex priuilegio Regio. Decius Iodocus Ludouicus filius Iacobi Andreæ, nepos Ioannis Iacobi, pronceps Iacobi Andreæ Deciorum, Comes Latranensis et Imperialis Palati, venit in Poloniam circa Annum 100. Patet hoc ex priuilegio dato filio ipsius Iusto Ludouico Decio, a Sigismundo I. in Comitiis Crac. Anno 1540. Vbi dicitur, quod in possessione ipsius Wola Chelinska 32. Annis est, his annis defalcatus, et annis parentis positus, aduentum illorum in Regnum iam habebimus. Inter cetera ipsius Iodoci Ludouisci, merita in Regno,

Regno, etiam est Historia conscripta de vetustatibus Polonorum, de Familia Jagellonum, de Sigismundi Regis temporibus, quæ omnia addita sunt Chronicae Matthiae Micchouij, Anno 1521 edita. Iodocus Ludouicus Decius habuit unicum filium & tres filias, filius prefatus Iustus Ludouicus, erat Secr. S.R.M. Carbarius Wielicensis, Aduocatus Petricouensis. Hic exerat Nobilem Krupczankam de Meykowice armorum Krupek, ex qua prægenuit tres filios, & filias tres. 1. Iustum Ludouicum, Administratorem Cracoviæ. & Carburum Olkusensem. 2. Ioannem Secr. R. M. qui in aulicis servitiis celebs obiit. 3. Ludouicus Secr. R. M. etiam Administrat. Crac. Carbarius Wielicensis steriliter obiit, Sorores horum 3. Ioachimi Glinski armorum Lstrzibice, Hieronymi Paczek armorum Orlicá, & Georgij Trzebinski consortes. Filiae vero primi Iusti Ludouici Decij fuerant tres ex Anna Roznowna de Brusnick armorum Gryff. 1. Barbara, Iacobi Konoicki dicto Dembolecki armorum Przedzic consors. 2. Helisabeth, in Conventu Torunensi Monialis. 3. Anna, Gasparo Stanislamski Succamerario Sanocen. nupsit.

Quorum Priuilegium tale.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Sigismundus Dei gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lituanie, nec non Terrarum Cracoviæ, Sendomiriae, Siradiæ, Lanciciæ, Cuiavie, Russie, Prussia, Elbingensis, Culmensis, Pomeranieq; & Dominus & heres. Significamus te: ore praesentium quibus expedit, vniuersitis, praesentibus, & futuris, harum noctium habituris. Quia venientes ad Majestatis Nostræ praesentiam, Magnifici & Generosi Andreas Coines de Tanczin Palatinus Cracoviensis, Rathnei, Chełmei, in Krasnystaw & arce Nostra Ociecz Capitaneus. Ioannes de Tanczin Succamerarius Cracoviensis, frater ipsius germanus. Ioannes de eadem Tanczyo Castellanus & Capitaneus Lublinensis & Curie Nostræ Marschalecus. Stanislaus de Thanczya Succamerarius Sendomiriensis. & Capitaneus Trębouliensis. Andreas de Tanczin Gladiter Cracoviensis, Iho & aliorum frattum atq; amicorum nomine exponentes nobis licet cognitum ipsis esset, non oportere eos nouis stemmatibus & insignijs cuthere, qui ante à prædecessoribus suis Regum atq; Imperatorum etiam testimo-nio insigniti, ac pro suis meritis remunerati fuissent, multum inuis etiam Majestati Nostræ commendandos fore, quos iam pridem sua fides, inducere, & in rebus agendis siue pro Majestate Nostræ, siue pro Republica studium sumum, & singulare commendasset sinceritas. Nihilominus tamen cum ipsis sati superq; perspecta esset, singulare in rebus Nostris & Republica Nostræ sincerum obsequium Nobilis Iostii Ludouici Decij Secretarij Nostræ heredis de Wola Chelinska & Przegorzały Aduocati Petricouensis. & Carbarii Wielicensi. fidelis Nostræ dilecti, licet ille propria sua haberet Clenodia, & arna: a simul cum nobilitatis luce Imperatorum etiam Romanorum literis corroborata testimonia, de quo certo ipsis constaret. Quia vero in hoc Regno longe à patria sua domiciliū suum iam firmasset, utriusq; sexus liberos procreasset, & bene possessionatus esset: sicq; praesentibus amicis illi opus fore: le prædicti Iostii tam erga Majestatem Nostram & Republicam Nostram meritis, quam erga alios omnes obsecrantia permotos: eundem cum omnibus utriusq; sexus liberis & eorum posteris legitimis, ab eisdem descendentibus in suam familiam & arniçtiam recipierent, illi ac illis clenodia & Domus luce Tanczynei arma, quibus ipsi soli ad praesens pertenerunt, hic ob oculos medijs literis

pictoris manu posita, tanquam ex eadem natis communicarent, participant, & ut illis simul cum proprijs & innatis tuis insignijs vbiq; serio vocé militari vterentur, concederent. Supplicantes Majestati Nostrā quatenus huiusmodi successioni, atq; susceptioni clementer annuere, cumq; & piolem ipsius, tanquam ex eorum medio unum habere, & gratia Nostra proles qui dignatemur. Nos ipius scientes Majestatem Regiam ex nulla re nominis vberiorem patere gloriam, quam vbi & dignis hominum virtutibus sua præmia largitur, maxime eorum qui se erga Nostrā Majestatem egregia fide & officijs non vulgaribus commendatos recididerunt. Reducentes ideo in memoriam singulare virtutes & grata fideliaq; atq; commoda seruitia in negotijs arduis & longo tempore indecessa, per ipsius Iostum impigre Nobis & Republicæ Nostræ præstata & in futurum præstanta, Volentes Nostra Regali munificentia & gratia tam ipsum gratia Nostra proles qui, quam alios etiam ad laudabiles virtutis edendos fructus & egregia officia praefixa, cognoscentes ab nobis debitum virtuti reterri præmium, inutari, moni proprio, animo deliberato, & ex certa scientia Nostra, Consiliariorum Nostri etiam accedente consensu, de plenitudine Regalis autoritatis & potestatis, suę ratiocinatam coram Nostra Majestate factam in eandem familiam assumptionem, eam in unicacionem, concessionem, & participationem, gratias ratamq; habentes, eidem Iostum ac posteris suis sic omnibus sic videntur, suendum, & habendum. & ut reliqui natū Regni Nostrī Nobiles gaudendum, concedimus, confirmamus, & de Regia Nostra clementi benignitate largimur. Mandantes ideo omnibus & singulis Regni & dominiorum Nostrorum subditis, cuiuscunq; status conditionis, gradus, dignitatis, ordinis, præminentia, præfecturae, vel officij existat ut præsens Iostum, eiusq; legatum posteros in huicmodi assumptionem, & Tanczyni, familia & amicitiae participationem non impediante, neq; impedire permittant, sed tam ea quæ ingenita sibi etiam Imperatorum testimonio corroborata, nobilitate & dignitate, sicut reliquos Regni Nostrī Nobiles, in omni loco, serio & ioco militari quiete ac pacifice sine omni impedimento vel difficultate & molestia, ut, si uis, gaude-re que, pro Regia Nostra gratia, & gravissima subeunda curia daq; indignatione peccitant, & permiti faciant inuulnerabiliter, arrasq; haec præsentibus medijs litteris pictoris manu formata, pereq; sua ac ciuitatis alterius ex genite Tanczyni, nobilis recognoscant, approbent, & testificantur, quandoquidem Nec ex consensu prænominatorum Magnificorum & Generosorum Consiliariorum & Subditorum Nostrorum illis ipsiis armis d' Iostum de iure vel consuetudine, liberè, securè, atq; omni impedimento penitus remoto, uu, frui, & gaudere, per præsentes literas Nostras, & de plenitudine Regia authoritatis & potestatis Nostræ permisimus. concessimus, & largiri sumus. Harum quibus sigillum Nostrum est impressum testimonio literarum. Datum Cracoviæ Feria quinta, die Festo Ss. Petri & Pauli Apostolorum. Anno Domini 1531. Regni Vero Nostrii anno 25. Præsentibus Reuerendis in Christo PP. Dominis. Petro de Thomieze Cracoviæ. & Regni Nostrī Vicecancellario, Ioanne Catekowksi Præmisliensi & designato Cuvavieri. Ioanne Chojenski designato Præmisliensi. Petro de Gamratis, Camenece. Episcopis Nec non Magnificis Venerabilibus & Generosis, Christophoro de Schydlowiec Castellano & Capitaneo Cracoviæ Generali & Regni Nostræ Cancellario, ac Sochacoviæ. Gostinei. Nouæ Ciuitatis Korcin & Lucouie. Capitaneo, Andrea Comite de Tanczyn, Cracoviæ, ac Belzei. Chelemei. Rathnei Krasnostavie. Capitaneo. Hieronymo de Łasko Sitadie. Ioanne Comite de Tarnow Russie, ac exercituum Regni Nostrii Generali, & Sendomirie. Capitaneo. Joanne Bochonicki de Oleśnica Lublinensi Palatinis. Nicolao de Schydlowiec Sendomirie. &

Regni

Regni Nostri Thesaurario, ac Radomieci. Krzepicei. Olsinei. Zatorieci. Owiaci-nensi, & Grodecei. Capitanco. Petro Kmita de Wisnicy, Woinieci & Regni No-stri Marschalco, ac Se-repuſieci. Praemislici Colei. Capitanco. Ioanne de Tanczyn Lublinei. Marschalco Curiae Nostræ, & Capitanco Lublinei. Stanislao de Sprowa Wielicieci & Capitanco Opoczensi. Laurentio Mylkowiski de Mirow Bieci. Stanislao Mielecki Zawichosteii Martino Mylkowiski de Mirow Wielunieci. Spikone de Tarnow Zarnouieci. Castellanis. Fälice Zamoyski Prepoſitio Tarnouieci. Stanislao Tarlo Archidiacono Lublinei. Bernardo Wapowski Cantore. Samuele Ma-cieciowski Canonico Cracouiensibus, Secretarijs Nostris. Ioanne de Tanczyn Suc-eamerio Cracouieci. Stanislao de eadem Tanczyn Succamerario Sendomirieci. & Capitanco Trębouieci. Siluestro Ozarowski Succamerario Nostro & Capitanco Zauichosteii. Simone Chlewiński Magistro coquinæ. Stanislao Tarlo de Szekar-zowice Incisore mensæ. Nicolao Kotwic Praeſcelo Stabuli Nostri. Et alijs quara plurimis dignitarijs, Officialibus, & Aulicis Nostris Testibus ad præmissa fide di-gnis. Datum per manus præfati Reuerendissimi in Cheilo Patrii D. Petri de Tho-mice. Episcopi Cracouensis. Regni Polon. Vicecancellarij, sincere Nobis dilecti.

S T A R Y K O N .

D E L I N E A T I O .

ST equus coloris albi, cum cal-cibus aureis in campo iubeo, per medium tenet coloris nigri latam zonam, cauda erecta, pes ante-rior dexter elevatus, sinister posterior itidem, quo exprimitur agilis cursus equi. Super galeam & coronam est aſcia quasi infixa coronæ per inferio-rem cuspидinem.

O R I G O .

TN villa Sieciechowice erant pro-geniti ex Toporo tres filij, Szedzi-uogius, Nauogius & Zegota, vlti-mus horum regionibus extraneis ille-tus, operam, artes, ingenium, & la-bores pluriſto tempore illis in regionibus consumpsit, quod tamen illum maximè commendatum reddiderat, quia in Caſtris, bello, & expeditioni-bus varijs, quod postmodum Familia & Regno adesse possint ornamento & honori conluniebat iuuentutem & ætatem. Tandem in Patriam cuius fu-mum quoque videre & mori iucundum est venit, sed à fratribus ceu ignotus

13 reiſcitur

rejicitur nec agnoscitur. Probauit ille deducendo Familiam suam, & nominando ea domi, quæ nullus scire posset nisi ibidem natus, & ex eisdem legiis iudicio & multorum contanguineorum assensu & voluntate, illorum esse fratres germanus declaratur. Cum verò tanta iniuria lacesitus, diversa arma à Rege Casimiro primo postulasset, equum album cum zona nigra, in quo forte seddebat obsequia Regi late stante in armo accepit, cognomen assimilatum cognomini Starzunni & dicta Stárykon. Asciam vero aseiuauit super coronam, ut domus & progenies Topororum per hoc notificata maneret, qui exinde Polonico idiomate *Záprzánec* à quibusdam appellatus fuit, & postmodum corruptè vel à flavis in capite comis descendens, ab illo Száfráme nuncupatus. Patet hoc ex Privilegijs, ybi duplii hoc cognomine scribuntur.

V E H I C U L V M A V G V S T V M.

EQuum militarem nedum vehiculum augustum, sed augustorum quoq;
E nominare licebit. Ad vehiculum atque titulum equi, non ouent me in-
stituta Nerua Imperatoris, qui in suis nummis eudit equum, cui sub-
scripsit: *Vehiculatione Italie remissa*, sensus erat *ut Fab. Vigil. Spolctanus re-
fert*: Quia Nerua tributum graue Italie quod invehiculationes, ut faciliter
magistratum Exercituum ies aliaque publica transportarentur, exolu-
ebat, sicutulit. Quapropter eum vehiculum augustum cum his literis in-
scripsit: *Vehiculatione Italie remissa*. Profecto si primo dia armorum ven-
tilauerimus, data & concessa sunt vehiculatione & ventilatione ortus Zego-
tæ remissa & caillata. Quapropter equus suus in armo adscriptus vehiculum
augustum mansit, vehiculatione questionis remissa. Sed aliud quoque est,
quod me ad hunc titulum mouit equo dandum. *Iulianus in Vita Falij Al. et Pier. lib. 4. Hierog. cap. 26. habet*: Verusta quadam lege nefas erat
dictatori equitare, siue quia maiores vites pedestribus eorumque copijs inesse
abitrauerint, unde presentes phalagis esse debebant, siue quia in hoc ipsius
authoritatem volebant parem esse proptilio. Designato vero Fabio Maximo
Dictatore, post cladem ad Thrasymenum, equus illi concessus fuit, ut prin-
cipatus magnitudo, moles & authoritas per hoc demonstraretur. Huic
equo potuit Fabius subscrivere: *Mefortes equus, alat Regnum*. Iam enim
equus ille Augustus & Augustorum erat. Ad Arn a oculos conuerto: Ve-
hiculum augustum dixi equum, at illi meritis, virtutibus, castris, fortitudine,
prudentia, equum suum reddiderunt augustorem, nam ante Annum 1080.
incipientes, usque ad presentem 1644. continuis profectibus & titulis pro-
traxerunt, illustrarent, curarent.

Scilicet ut redeat nunquam revocabilis annus,

Atque suum teneant festa sacrata diem.

Quapropter & Senatoria dignitate, & Republicæ necessitatibus, & Eccle-
siæ de-

lix decori, & castrorum felicitati, qui qualesque extiterint linea docebit. Sed ut perpetuitati Vestræ possit remediari, vnicum vobis obseruandum perpetuo venit. Nempe equus vester non volitet effrænis. Dixit enim Euripides: *In frenis oris, ex legijs, dementiae, finis infortunium.* Secede ergo ab equinis pedibus procul. Exemplo sit Themistocles, cùm mutatos eius mores ex procacissimo in maxime temperantem pleriq; admirarentur, dicebat: *An non videtis asperos & indomitos pullos, in optimos equos euadere?* Quapropter interpretationis loco inducam leges Lipsiani Horti in aditu expref-
fas, sub persona bifrontis Leidæ.

Prima

*Quisquis es, s[ic] lege, pare,
Janus ad hoc limen sic edico,
Horto & Hero fruendi tibi ius esto,
Sed illo ad asperatum, isto ad ferini nem,
Nisi oculis, quidquid hic satum...ut natum ne libato,
Tyro esto, manum apud te habeto.
Si s[ic] s[ic] ad tactum aut ad raptum,
Verbo dicam, te efferto.*

Secunda,

*Sed nec bero usq[ue] quod frutor,
Ante sextam vespertinam ne adito:
Post septimanam ne maneto.
Hore alie ad alias illi euras,
Heic cogitat heic pangit
Stylus heic est, ubi musæ
Quid si è cana, ubi musæ.*

Tertia;

*Sermones etiam ne exlegas,
Locari licet,
Narrare licet,
Rogare licet,
Sed nibil serium,
Gratiarum hic locus est.*

Quarta,

*Si quid amanius tanzen in studiis,
Inter ambulandum differe, doce, disce,
Et Musarum hic locus est.*

Quinta,

Tu qui furiosus,

Tu qui rixosus,

Existe,

Clusus ego sum vobis.

Sexta,

Canis preter unam emaneto,

Hecuba preter unam emaneto,

Habes? hoc etiam

Quoque teagis, te video.

E Q V E S P O L O N V S.

EQuites plurimorum Regnorum equus symbolum fuit. Romanorum quidem: Nam equum exultantem ponebant in nummis flore quodam superne situ, à cuius altero latere inscriptio erat: *Romanorum.* Sive hoc quia bello Punico cum Hannibale equis superiores ceperunt esse, vnde flos.

flos principium bona fruis indicat. Sicut Virgil. de Marcelli laudibus
Æncid: lib: 6.

*Hic rem Rominam magno trepidante tumultu
Sistet, Equis sternet Pænos.*

Mauri verò qui feroceſ ob magnanimitatem fortitudinis vocabantur, & sub Magistro Equitu.n pugnabant, equos duos in alba parma ſeſe quodam modo la. eſſentes præſerebant, ſubſcribendo: *Mauri feroceſ*. Et proſecu. opti.nis bellatoribus ſubſcribendum erit, qui qui ſunt vel fuerunt.

*De Patre bella ſuo traxit pecluſq; Leonis,
Pro Patria ſtas cum Pat: e leone leo.*

In Cephalænioru.n quoque clipeis equus ſignari ſolitus erat, ut ait Plu. tarbus. Cuique enim piaclarorum virorum Echo ad polteiros eſt.

*Equis ad bellum,
Amor ad Patriam,
Mons dux eſto,
Cogita, F. cito,
Te rēſpicio.*

Smyrnenses verò, quid altius quoque meditarunt, nam & fortunæ ſimu. lachrum pullus equinus capiti intidebat. Quaſi dicearent: *Si fortuna vellit* erit de Praetore Consul. Ei pluimis quoque alijs Regniſ equus ſignum boni & opūni equiſ tui. Arma hæc dum intueor, fateor quod Zegota Zapræmeccus equiſ ſuum candidum magnis multilque prælijs calcem in ſanguine hōſtili habentem madidam, & in aureum utilitatis & gloriæ cauſa conuerterent, Regi, ſuīque pretenauit, vnde merito ſibi equum in nobilitatis ſignu. dari impetravit. At ſicut Romanis Sibilla atſignauit periodum præ- canendo. Miles Romane Agyptum caue. Ita vobis cum fortuna eſt & fa- pet, omnia ſunt nulla & nihilum ut dice: e poteritis.

*Donec hurni ſonipes temeraria crura superbis
Imprimat. E tellus clunibus iſta tremat.
Mox ficiſ des lora manu, pariter feratur,
Obſequio parens manus uterq; tuo.*

Tali namque animo Scipio proceſit: Quapropter Antiocho per Legi- toſ pacem poſcenti in Asia reſpondit: *Id priuſ factum oportuit, non poſtquam* Eſfranum Eſſefforem accepi. Et durabit hæc fortuna, ſicut vobis prædixit Diuinus Deuter: cap: 17. *Non multiflicabis ibi eques, nec reduces populum in Agyptum.* Hoc eſt ut exponunt Scriptores: Non te extolleſ in superbiam, neq; decuſſa populum in lacrymas atq; vanitates. Superbiā enim equus, Agyptius affiſionem & vanitates deliciarum, dum ad ea conuertaſ fuerat de- notans. Equites Polonoſ vos eſſe decuit, docuitque tanta ſeries bellatorum in Familia veſtra, & quod in Republica Polona excuſſa Lugduni Batauorum dicitur de equite Polono, hoc totum in Familia veſtra obſeruatum conſer- patumque fuſit. Inquit ille ex Cromero: *Res militaris quoniam cum institu- togen:*

to gentis, tum temporum quadam conditione in honore fuit superioribus, atq; ad eò omnibus fere seculis extitere multi virtute bellicæ præstantes viri, & quamvis in diuturna pace & otio extant etiam. Nec emarcuit in Polonis vigor ille animalium laudisque bellicæ studium si qua se vñquam offerat idonea virtutis exercenda occasio. Sint igitur vobis hæreditaria, ut veri sitis equites Poloni & Christiani hæc 8.

*Credite parum p̄esse arma sine pictate,
Seruare scientiam, virtutem, autoritatem, felicitatem,
Non obliuiscaris prudentie sed in manu bellandi typum babe.
Non tam sc̄ bōnibus imperare, quām boni n̄c sc̄ esse noscas,
Catholicam Religionem cum vita periculo zelato.
Tantum in Uoce esse authoritatis quantum est virtutis scito
Cures habere amorem, reverentiam, timorem à milite,
Aduerte fugientem sequi honores & fortunam.*

CRESCANT IN AEVVM.

OMinari plurimi possunt cuique bonum, dare nonnulli, sed crescere in æuum, dare mortalis affectus nequit, effectus tamen dabit. Quocirca M. Aurel. Antoninus, efformato equo currenti addidit stellam Castorem suprà dorsum, & posuit lemmim: *Vi Superum.* Quasi dicat: Cresco in æuum cum hoc equo, sed vi Superum. In eandem sententiam docuit Psalm: 143. *Dominus docet manus meus ad prælium, & digitos meos ad bellum.* Si: ut enim vitis & hædera propter imbecillitatem innixu ad arborem, palum, vel murum egent, ita persuasum nobis esse debet, nos non posse alia ratione villa allurgere, crescere, vel florere, quam accessu ad Deum Opt; Max. & gloria eius pro viribus tuenda. Vnde quidam:

Pyramidis surgentem hædram munimine cernis,

Taliſ stat pietas ſulta fauore Dei.

Siquid tamen est quod ad augmenta in æuum mortales deducunt, hoc existimo unum. *Perseuerantia in fortitudine.* Sicut enim ille equus dicitur esse generosus, fortis, & ad bellum proficuus, qui in bibendo altius nares mergit, ita qui in multis bellis perseverat, & in hostium sanguine sèpius & profundius graditur, nedum generosus & magnanimus est, sed etiam plantat post funera æuum. Romanis ominasi qua perpetua & fælicia fuerant, ipsa cunctatione & perseverantia fuerant. Quapropter licet Ægypti antiqui Principatus, ut inquit Adamantius talis prædicatus mansit. Libidinem calcare, nequitiam cuitare, omnes corporis voluptates domare atque frænare: effecit tamen Romanus miles perseverantia, vt si quando desescerent à vero trahite & recto vieti subacti que manerent. Hinc apud Memphis in aurea columnâ literis Ægyptijs scriptum erat, tum demum Ægyptum liberam fore cum venissent in eam Romani fasces eorumque prætexta. Magnæ semper perseverantiae in bono & forti Starokonij fuerant, & magnum omnino periculum existimabant, ab asinis ad boues transcendere. Quapropter nomine

proprio non alio, ut plurimum quam Petri, quod soliditatem, firmitatem, & constantiam significat, posteros suos magnanimes ad fontem lacrum nominabant, ut mentio illud Spinola Ducis illis tribuendum esset.

Seruabant Catti Bredam Dux Spinola cepit,

Sic cautus Cattis cautor iisse fuit.

His namque tota cautio in bello, aut mors, aut vita decora, aut pax tutia, aut mors honesta consultumque fuerat, ut

Dixeris hos fortis quos nec formidine mortis,

Pro Patria latos occubuisse campis.

L I N E A S T A R I C O N I O R V M.

Zegotha, qui primus hoc differens stemma impetravit sibi & posteris à Rege. Záprzániec Zegotá, habent privilegia antiquarum foundationum Mon. superiorum inter subscriptiones 1080. Ibidem sub Anno 1100. Zegotem Záprzánscium Succamerar. Cracouensem referunt. Petrum Záprzániec Casillium Sendomiriensem Anno 1160. ibidem referunt, eius filius Ioannes Casillus Sadeccensis, Záprzánicum & Száfi áncium 1220. nominam literæ.

Gnieuomirum de Miedzwiedz, & Thomam Szczekice de Miedzwiedz haret priuilegium Casimir Regis, quod eisdem gratiis & privilegiis quibus vivuntur Toporei, & ipso Staroconi vivantur iure merito affirmatur. 1366. Confusione eiusdem priuilegij facta à Vladislao Jagellone 1428. Petrum Merzuecum Ducem exercitus curiae refert Cromer. lib. 17. sub Vladislao Jagellone.

Száfráme Petrus de Luczyce Subdatis Cracovi. cui Rex Ludouicus Pol. & Hungariae Rex tertiorum & Pieskowainskalam arcem denauerat A. 1. 77. Cromer. H: ex Kochna suscepit eximium & spirituali filium, Ioannem & Petrum. 1. filius Ioannes Száfráme Episcop. 29. Vladislauiensis, ex Decano Crac. & Regni Pol. Cancell. Vladislao Rege prominent, hacten in illa Ecclesi nullam teneret Ecclesiam. 427. Praesuit sex annis Vladislauensi Eccles. Obiit atatis circiter 70 Cracovie sepultus. Erat tunc Summ. Pont. Ergo. IV. Imperator in occidente Sigism. in oriente Paleologus. Illius vita Stephanus Dámalewicz Doct. Canon. Vladislau. & Crusius, describit a sol. 293. Demum carmine compilauit dicens:

Urbe Craci venit Praeful Satrancus, honoris

Antiquus stadium quam bene currit equus.

Vrget maiorum virtus hunc conscientia laudis,

Figit & in Patriæ pectori calcaramor.

Perge viam sonipes tanto sessore beatus,

Quam non annosæ deterat hora mortæ.

Lingua cui quamuis verbo non pronupta, sed implet

Hoc decus in miseros officiosas manus.

Largus ægenuorum tutor, castusque sacerdos.

Floruit insigni laude pudicitiae.

Pegaso cede polo, quo dignior iste caballus,

Non palcis, potas, hic at utrumque facit.

2. Filius Petrus Száfrániec Palat. Crac. de Pieskowaskálgermanus Episcopi, ut Collektor Episcorum Vladislauierium adnotavit, Administrator Podolia 1409. Cromer, de illo ante Annum 1435. Succamerarius Crac. & Dux Exercitus Polonici & Ruthenici ad Tucholiam contra Cruciferos ante Annum 1412. Cromer. fol: 276. de illo Starouolscius fol: 78. in Centum bellatoribus. Vix Annum 30. Aetatis attigit, dum Praeceptor Pedol:æ factus, Cubicularius R. M. & Succamerarius Cracou: Sic Patriæ & amicis vixit, ut eum vixisse non pudeat. Petrus Succamer. Crac. nepos Episcopi, ut notat Episcoporum Vladisl. Collektor. Per Ioannem Tenczynski magna authoritatis virum, ab extirpatione mala apud Regem, 1450. exculatur, Mitram Episcop. Vladisl. Ep. sc. post mortem accepserat, inquit D. Dávalowicz. de Silesia & infestatione & Regni, Dlugossus non bene nominat, vt Cromer. fol: 344. 349. scilicet Dlugossus zelo quodam in electum Episcopum Cracouensem Iacobum Sieninskiam, cum Dębno, quem Casimirus Jagellonis noluit, se a volvite Ioannem Gruszczynski, unde innescitur in executores Regis, & inobedientes Regi Iucut Dlugossus. Hic Petrus notabat Familiam de Luczyce, cœu a fratre descendens cum Petro de Pieskowa skálā. Dederat ei Rex eisterne Oppidum Sieczemin & villam Bjchnow 1461. Petrus Száfrániec Palatini Crac. filius Succamerarius Cracouensis. Huic Vladislauis Jagello confirmavit donationem factam per Ludovicum Pel. & Hungaria Regem, territorij & arcis Pieskowaskalā. Cromer. fol: 511. Petrus Száfrániec Succamerar. Curia, Capit. Novæ ciuitatis Korczyn, eandem confirmationem obtinuit ab Alexandro Rege 1504. Petrum de Luczyce cuius parenti Sieczemin à Rege datum fuerat Castell. Vislicieñ. Malborsecñ. Radomseñ. Sochaczewsem Capit. Alexandri Regis privilegium referit, ubi concedit illi velegalia eligenda de Sieczemin Anno 1505. reliquit Stanislauum.

Adseriat hic velim Lector, quod hoc nomen Petrus quo se omnes ferè successores in effecta linea & collaterali appellabant, peperit nunc magnam difficultatem apud Lectores in Historia, cum enim aliqui codem tempore viverent, cui Petrus datur virtus vel virtutum non facile dignoscitur. Et inde sunt contradictiones ortae ab aliis notata, vt in Paproctio apparet, quoniam attribuitur huic Petro, quod de altero Petro erat dicendum. Christephorus Száfrániec, qui dum etatem iuuenilem ad grandia maiorum suorum merita non dispesuit, in facta inconvenientia defluxit & fribiliter occubuit, Cracoviæ sepultus, apud PP. Bernardinos 1484. Stanislaus filius Castellani Visliciensis Succamerar. Crac. in Curia Regis dum obsequia reddidit, & Patriæ honorem & laborem omni occasione detulit, Capit. Corcinensis renunciatus est. Ex Sienenska reliquit filium Stanislauum, qui licet in iuuenilibus annis orbatus parente fuisset, placide tamen educatus, cam fortunam & fortitudinem est affectus, quā maiori bus suis aequari posset, nam ex Tribuno Sendomiriensi. sub Augusto Rege Castell. Biccensis factus, in Aula Regia dignare reddidit obsequia, atque in Castris retulit nominis

nominis gloriose trophea. Ad Pogueliam propriis sumptibus decoruit militem, & post egregi fastia Capitanci Leloniensis honoris præmatus fuit. Tempore Interregni verum se Patrie & uicem & tutorum uice uenit, & in Coronatione Stephani Regis Castell. Scandominiensem, factus, postmodum Pal. t. didic. decl ratus 1582. fuit. In Pieslowskiakam in cemmu. tam erexit, et in Debenska armorum Ruricę Castell. Crac. filia, reliquit Andream & duas filias, Szczepanom & Palatini Lublinensis consortes. Auct. eas pater Stanislai Capit. Leloniensi. exempli m. i. o. um glorios sequendo, nec uuln Regum depreclauit, nec castra omisit, nec quæ decent virum prospicie magna genitum neglexit, sub Mieleccio Duce Supremo exercitum Pal. t. Pedel a. ad Polociam & Sokolum maxima fortitudinis sua & virtutis indicia dederit, & quasi unum de antiquis suis triumphatoribus, exercitus vidit & prebarit, consensua Rzeszowska armorum Węzki 1582. Petrus Castell. Successor Capit. Sendomir. qui in bonis suis Włoszowa, aulam splenditam de muris firmatum ex fundamento erexit, v. l. quin filium Hieronymum Capit. Chelmensem, & Secr. R. M. Sigism. Qui ut debitum soluit Patrie & Reipub. con. lio, su. titulare, contracto matrimonio cum Kościelicka armorum Ogerczyk, reliquerat j. l. Zuzannam, Corbariem lafversij p. Et lecerie Cl. t. i. conj. r. i. m. & Annam Krzes de Bobolice, quæ intulit bona in Krzesorum uenium.

Synopsis: Nicolaus Starykow ad Coronacione se. bl. luma Cracoviaco adnectatur lib. 17 fol. 275. sub A: do 1534. not. bant fam. l. am de Zadaw. ce.

Bochnarij antiqua Femilia, prius Anna & tituli corum illuſtravit. Petrum Bochnar Castell. Biocessu. in litteris plurimis confirmatione. Alienus u. orum legimus 1340. N. uetus Bochnar Successor Crac. cuius filius Nicel. us er. t. Precessus Zapparum Crac. sub I. Ladislao lagello 1405. & tenuit huc officium octo annis.

Wielopolski, qui propriè sunt Bochnarij, nam Nicel. us ex Naugio loca Wielopole tenet, a quibus filius suus Ioannes Wielopolski Bochnar nominatus fuit. Ex Wielopolska Ioannes s. fecerit filios. Nicel. us qui scribit decessit, & Ioannem, qui ex Dedencka armorum Gozd. wā, filios 2. cliquit, & filias 9. Kiliensis si confertem, quæ matrem genuit Abbatia S. Crucis, Komakensij, Eboile, Wielogłos. sij, Rokosij, Zaduſcij, Stroncij, Bunko & Humnicki consortes. 1. Stanislau filius Ioannis, reliquit cum Jordanenij Alebacum, & Ioannem Audenum Augustum Regis, virum magnum gravitate, & iudicij ratione ferillus, & filias Annam Inciseru. Regis, & Capit. T. Souicen Szczecini confessor. post eius uitus decessum, Lászcz Szczeciner. Biżczeni. filio Castell. Czerzeń. & Capit. Chelmensem nupsit. Dorotha Potulicij Petr. Castellani tunc Prencen post Palit. Pl. ce. denunti. Biżczeni. confessor. Helisabeth iuncta Guthe seu Gucze. 2. Fe. ix Ioannis filius, qui cum Jordanenā etiam contraxit matrimonium, serore confitit Stanislau, cliquit filias Stanislau, Christophorum, Ioannin, Nicelau, & filias Annam & Sofiam. Stanislau Falcis filius,

filius, magna literaturæ vir, in Curia Illustr. & Reuer. Episcoporum Krasimski & Myszkowski duxit dies, villem Vesię ad montem c. i. um erexit. 3. Ioannis filius Ioannes heres in Kleczany. Hic cum Kielanowska armori am Pobog reliquit Stanislauum in exterris nationibus rellam institutionem in gratiuitatem morum deduxit, atque optimam spem in Patria de se conceptum præfatuē Reipub. consecravit. Alij filij erant Ioannis, Gaspar & Ioannes, electio n. em Vladislai IV. Regis ex Cracouie. Palat. subserpsit Ioannes Włodzimierski de Wielopole, Gaspar per multos annos custra militaria cum laude fecutis fuit, postea Subiudex deinde Iudex Terrestris, tandem Succamer. Crac. ex Ciekliajska quæ primo matrimonio fuerat coniuncta Bronowscij, suscepit filium Ioannem & filiam unicam confortem Gener. Francisci Dembuski.

Wielogłowski eiusdem divisionis bonorum cum Wielopolscis. Plurimi Familiam suam claris illustrarunt factis, & in p. agens illustrant. Georgius ex Cracou: Palat. electionem Sereniss. Vladislai IV. subserpsit. Christopherus Wielogłowski multo tempore fuit Vicecapit. Sandomirien. in iure Patrio peritus, & ad Reipub obsequia aptus.

Siemulzevicij in Przemyslensi.

Czartoryscij in Russia.

Polanowscij in Crac. Palat. de Polanowicze. Nicolaus Polanowski 1536. eadem bona consorti Hedwig Pernusdonau:t. Consort sua Anna consanguinea Lagornscij & Marborascij Orwinowska, ex qua suscepit filios c. filias s. ex quibus Ioannes ad bona & possessiones multas pertinuerat, & reliquit optimis filiis milites eximios, domu & in Hungaria Ioannem & Matiasm. Alter filius Nicolii Thomas, qui optime literis instruetus, factus religiosus S. Benedicti, & post Annos 30. Abbas Caluimontis electus & confirmatus, extat ibidem eiusmemoria. Successerunt post Kuczorscium armorum Roza, illi vero succes- sit Albertus Kielanowski armorum Pobog. Filii Polanowsciorum erant aliquot Monialis, & Matres in Staniarki, ut Registrum habet. Ioannes Polanowski vir insignis pietate, Camerarius terrestris in districtu Ksiaznei. in Palat. Cracouien, eo tempore, quo Stanislaus Chłowski fuerat Succamerarius.

Maj in Syradie. Palat. vii i bellicosis semper fuerunt, ex quibus Iudex Terra Syradie. Florianus Maj strenuus miles, tempore Screniss. Sigism. Augusti aliquot expeditiones contra Moschum & Sythas obiit. Felix Maj magna virutis vir, ex Balicka reliquit filium Stanislauum jurenum militem, qui in expeditione contra Turcas ad Chotimum, sub signis Mazovscis Francisci Capitani Nouæ Civitatis Korczyn militauit, ex Konicepska secundi matrimonij, suscepit filium Felicem Stephanum, Stanislaus vero filius illius primi Felicis Maj, ex Ksiezka reliquit duos filios Florianum & Felicem, magna expectationis inuenies.

Wronicci in Crac. Palat. quorum bona Rudniegorne ad Proszowice.

Giodeccij ad Sacz.

Zarscij in Cracou: Palat.

S T A R Y K O N Secundo.

FEST quoque antiquus equus in Silesia, sed differens ab equo in Regno. Equus enim hic præcinctus alba stolla quidem est, sed è lana, ita quod fimbriæ pendeant, campum tenet cælestinum, super coronam verò inter duo poma est penna vigilantis galli. Utuntur his armis in Silesia Ermbergouij antiqua & clara meritis Familia, maximam consanguinitatem retinens. Quia verò plurima inducta fuerunt arma in Regnum, dum Silesia coniuncta fuerat, immò etiam post auulsionem à Regno, non immodica introducta arma ex Silesia & Moravia in Regnum & M. D. Lith. manent, si reperiatur. inter nobilium, arma & talis equus, Lector differentiam obseruabit.

D V C V M SANGVSZKONVM.

D E L I N E A T I O & O R I G O.

A Roma sunt Ducum M. D. Lithu: ultimò assumpta. Nempe, eques cum vibrato gladio currens impetu equi. De origine herum armorum diximus in primo Tomo Orbis Poloni in Korybutio. Originem verò Sanguszkonum ex Lubarto filio Gedimini, apertè Historiæ afferunt. Cromerus lib: 14. Bielcziu: fol: 622. Stricouius folio 461. ita loquitur: *Olgierdus Gedimini filius, suj: pit ex prima consorte Ducis Vitescensis filia nomine Vlianna filos sex, a quorum ultimò erat Fedorius Sangusko, parens Ducum in Kosser & Kowel.* Inquit Cromerus consortem habuisse Ducis Vitescensis filiam dicens: *Obuteneras etiam Olgerdo in Russia Vitescensis Dominatus, cum unicam Ducis eius oræ filiam uxorem accepisset.* Idem Micchou: lib: 4. cap: 36. fol: 265. hunc Lubarthum Fedorium circa Annum 1353. Ducem Volhynie & Luceorii meminit. Micchouius lib: 4. Et clarius Stricouius fol: 438. quod Haliciam & Zauichostiam inuaderit & spoliauerit. Quia vero in ritu Graeco baptisatus Lubarthus fuit at, nomen Fedorij hoc est Theodori assumplit. Inde Stricouius Fedorium, ciuitque successores Duces in Koszary & Kowel nominavit. Circa Annum: 861. Gentem fuisse bellicosam Kosserorum, meminit Stricouius fol: 216. & folio 127. inquit: *Stanislaus Ichorowicz nepos Ducis Kuryk, contra Koszars seu Kosseros gentem Rukenam, que ex illius pectestate se se extrahere & educere tentaverant exercitum monuit, atq; illorum arcem firmissimam Bielwiesia nuncupata expugnauit & recepit.* Antiquissima igitur atque illustrissima est & fuit Familia Sanguszkonum, genere, possessione, titulis & meritis. Quod luce clarius in Linea Familiae apparebit.

V I C T O R I A P L E N A.

Maximus titulus est hominis bello clarissimi VICTOR, sed si viator plenè fuerit, erit illi hic titulus summus: *Planè pleneq; viator.* Hinc

Hinc dixi: *Victoria plena.* Illa etenim victoria plena dicitur, quæ nedium pericula est, sed quæ illa perfectione perfecta esse cernitur, ut soliditas pacis, hostium subiectio, inimicorum strages & internecio, ea denuncietur firmeturque. In cuius rei laudem Sennones, de quibus refert *Liuius lib: 10.* de victis Romanis ad Clusium fluvium insignum plenæ victoriarum pectoribus eorum appenderunt capita cæsorum. Et Romanorum Dux Tigranne Regem devicto, coronam, gladium, ipsumque Regem prostratos ad terram, pedibus subiecit. Quapropter ad plena in victoriā consequendam, lamblichus in Epist. ad Olympium hæc de fortitudine militari reliquit: *Fortitudo primaria intelligatur, quæcumq; immota intellectus facultas, & maximi vigoris intellectus aetas, mentisq; constantia & immutabilis habitus intrasese: huiusmodi sanctæ fuerint species, que in vita spectantur fortitudinis, sine per se subsistentes, siue saum robur communicantes, ad eum qui in verbis elucet solidum firmumq; statum.* Vnde Octavius Cælaris plenarii victoriā, ut gratus declareret autem temporibus Senatus, erexit illi victorialem statuam tali modo. Formauit feminam grauis gratiique aspectus, quæ supra columnam marmoream itabat, & in manu una tenebat victorialem palmam, in altera tenebat coronam regalem, quam duo serpentes circumdabant, & tertius serpens intra duos interplicatus fuerat. Additum lemma fuit: *Asia recepta.* Dum diversa arma M. D. Lith. Dynastarum & Principum intueor, atque Vithenis, Gedimini, Olgerdi, atq; duodecim filiis victorias diversas summasq; intueor, aureis adnotare literis clarissimè licebit: *Victoriis pleni.* Recepta enim ab eis Molchouia, Russia, Podlachia, Halicia, Lublinum fuerat, Tauri, Moschi, catetraq; finitima cum Crucigeris gentes fugatae & disceptae fuerunt. Et ne in antiquis triumphatoribus immorter, Sanguszkōnum sufficiat ad praesens Familia, de quibus nobis sermo est. Illi namque ut cum Nazianzeno Orat: 20. loquar: *Majores suos equino & generis in petu effequebantur, nec a scimmis illorum agitationibus aliquo intervallo distabant.* Fædorius Sanguszko, perspicua intellectus specie, dum Fidei sacram Catholicam ex gentilitate conuersus, viam virtutis calisque vera agnouit, quanta trophyæ de hostibus detulerit, ipsa Volhinia hoc non sufficit dicere, sed Duces M. Lith. & prostrati hostes liquidò acclamarunt. Erat namque Dux Seueriz, haeres, Volhyne, & Luceoriae Dominus, cum verò ex filio ipsius Demetrio tres filii & beilatores natū Duxes Luccorici, Kossarienses, & Kovelenses nuncupati fuerunt, ipsis trophyis hostium spolijsque militaribus curias areasque munitionum impleuerunt. Circumspecta verò Progenies maximis honorata titulis, ea in Repub. & Regno Pol. administravit, quibus antiqua gloria, splendore in decoremque suum haberet teneretque. Admonebat Salvator filios Abraham: *Filij Abrahæ estis, opera Abrahæ facite.* concludam: Sicerit benedictio vestra, & stabilimentum Domus.

S P L E N D O R P A T R I A E.

Patria cùm nil iucundius desiderabiliuscū sit hominibus, illam varijs illu-
strare luminibus omnes conuenit. Triā verò sunt media, quibus con-
tinuus splendor in Patria optimi ciuis relucet. Primū, Honor maio-
rum in filijs. Quæ circa Cassiodorus libro Epist: inquit: *Laudabilis vena suā
seruat originem, & fideliter posteris tradit, quæ in se gloria transmissione pro-
meruit.* Hinc Romanarum matronarum amplissima Patens, mundum mu-
liebrem in monilium torquiumque valore & splendore constituentem, &
delectantem admouit dicens: *Isti sunt ornatus splendoresq; mei, filios intruēs.*
Secundum est, Sacra fides. Dicit enim D. Christo: *Vna est veritas & non
parva, & sicut qui margaritam pretiosam habet, ipse nouit quantum diues est,*
ita qui faciunt veritatem derident, morunt quod diuites sunt, quas infideles ignorant,
*nim fides religionis Catholicæ lumen est animæ, ostium vita, fundementum sa-
lutis eternæ.* Tertium est, Defensio Patriæ. Inquit enim Seneca: *Nemo Pa-
triam diligat quia magna, sed quia sua, Ulysses ad sexa Ithacæ properat, Agame-
mon ad Arijanarum muros.* Profecto illustrissima Domus Sanguszkonum,
erat quondam sol M. D. Lith: si Vitienem, si Gedimin, si Olgerdum con-
siderabimus. Erat sol Regni Pol. si Jagelonem Vladislavum, Sigismundum,
Augustum spectabimus, si verò Duces Seueriæ, Luccorii, Volhyniæ à Lu-
bartho inspexerimus, maxima fuerant lumina. In Ducibus verò Koscieren-
sibus & Kouclensibus, splendorem Patria conseruat. Vnde contrarium
illis ab Alphonsi Aragonum Regis erendum est monumentum: Ille tres cy-
phras cataphalco inscrispit addendo lemma: *Nil sumus, nil sumus, nil erimus.*
Innuiebat mortem, omnes enim præcipiti sorbet mors tu: bida fato. Ducibus
verò in Koszary & Kowel, scribendum triplex D D D. vt significetur, *Duces,*
*Domini, Dynastæ quingentibus seculis, quingentibus populis, quingentibus me-
dijs & vicibus Patriæ lumina dederunt, conferunt.* Constantino Magno
(inquit Baronius sub Anno 312.) quod Senatus Romanus venienti Romam,
obtulerit signum Dei aureum, & paulò post Italia obtulit eidem scutum &
coronam auream. Addit Panegyristes, sxpè debetur, & diuinitatis simulachri
aureum, & virtuti scutum, & pietati corona. Profecto Ducibus in Koszary &
Kowel, pro Fidei sacræ propagatione, & multarum Ecclesiarum unctione,
debetur signum Dei, Benedictio scilicet ab alto & præmium cœli, pro virtute
verò & fortitudine debetur scutum, honoris scilicet & Regiæ benevolen-
tiæ, pro virtutum semine & incremento debetur corona. A nobili scilicet
optimi affectus, à Clero piatum orationum, à plebe lingua: prædicantis en-
comium. Legi simile gratitudinis memoriale. Vindicauit Senatum, Po-
pulumque Romanum Constantinus Magnus à Tyranide, & subito crucem
crexit cum inscriptione tali: *Hoc salutari signo vero fortitudinis indicio, ci-
tatem vestram tyranidis iugo liberavit, & S. P. Q. R. in libertatem vindicauit,*
pristina

pristinæ amplitudini & splendoris gloriam. Meruit hoc idem Theodorus Sanguisko, meruit Demetrius, meruit Komanus, ceteraque magnæ Sanguiskorum Familia propagines. Sed vos feruor bonæ voluntatis quem niens prohibere nunquam valet, certis populorum indicijs manifestare non neglignet.

L I N E A I L L V S T R I S S I M Æ
D O M V S S A N G V S Z K O N V M.

LVBARTH *sextus filius Olgierdi, ex Ducissa Vitcepensi Vlianna, sicut Stricou: lib: 12. cap: 13 habet. Hic in Græcam fidem baptisatus Feorius nominatus fuit, habuit in consortem Ducis Vlodimiriensis Volodimiri filiam, erat postmodum Volodimirie & Volhinie Dux, multas postmodum regiones tenuit, ut Stricouius fol: 408. & fol: 428. Haliciam & Zauclostum spoliavit, innasit, Stricou: 438. Ab isto Lubarthouia erecta fuit in Volhivia scripta Russorum affirmant, captus à Casimiro Rege 1351. religioni suscipienda fide data dimissus fuit. Cromer. fol: 212. Fedifragum Casimirus ex Russia eiecit, & Alexandro Duci Michaelis Coriathi, filio Gedimini, nepoti eam oram Vlodimirensem reddidit, quam ille latericio muro munivit. Cioner. fol: 218.*

Fedorius Lubart Sanguisko, D. Vlodimiria à lugellone Scuericen. Ducatum impetravit 1396. Stricou: fol: 495. 502. filium Demetrium Volhiniæ, Luceoria, &c. hæredem reliquit. Hic reliquit tres filios, Fedorium, Michaelem, & Vasilium. Fedorius post decessum parentis, omnia bona tenuit cum essent minores fratres, notantur bona in quadam concione funebrali Samuelis Simeonis Sanguiski, Vlodimiria, Halicia, Sluckum, Leopolis, Luceoria, Kowel, Kossiria. Facta verò inter fratres diuisione Fedorio cessit Luceoria, Michaeli cesserunt Kossary, Vasilio Konulum. Fedorij filij succunt, Fedorius Capit. Vlodimiriensis, & Marschalcus Volhyniae, Stricou. 754. Demetrius alter filius Iaromiri sepultus, de hoc Stricouius folio 265.

Romanus Palat. Bracławien. & Dux Campestris M. D. Lib. Zytomirien. Vin-nicien. Capit. & in hoc linea Fedorij Sanguisko defit, illius gesta clara in bello & castris Historie Regni referunt, quod sub Sigism. August. Vlam, & Sunum arces expugnauerit, 30. millia hostium Moçchorum fuderit. Nouissimus Simon Starouolscius in centum bellatoribus tale illi Epitaphium formauit.

Romanus Sanguskus Palat. Braclaw: & Equitum M. D. Lith. Magister, rarissimum gloriae militaris exemplum, ob egregia facinora cunctis carissimus, sed præcipue Regi Sigis. August. cognato suo, in floræ etatis magna rerum expectatione præreptus, hic tegitur depositus. Viator die strenui bellatoris manibus bona verba, & scias eum fuisse ortum in Russia familia vetere & honorata, atq; ex Principib. Lituaniæ.

Progenitifuerant Demetrius & Romanus ex Anna Despotowna, ut Paprocus describendo in 2. Operæ actus bellicos Romani. Ex Chodkiewiczowna Castell. Vilnensis, & Supremi Duci Exercituum filia, suscepserat filium Romenum, atq;

num, atq; filias Mariannam, Alexandrā & Fedoram, sicut Papr. fol. 648 enumerat: De hoc Romano Papr. in Nido fol: 1235. Sainic. fol: 402. Stric: fol: 775. Duces in Kesser à Michaelē Sangusko Lubartowicō, Demetrij filio descendunt, & a bonis Kossary, Kossarscij Duces nuncupati sunt. Leo Dux in Kossary, cuius filius erat Chzeborius, sicut patet ex literis directis ad Ducem in Korec Bohusum, Capitancum Luceorensem.

Adamus Sangusko Lubartowicz Dux in Kossary, minorennis relatus una cum sorore (quaecum Leopoli in consortio Monialium S. Francisci de Observantia pie obiit deuota soror) applicuit annuum ad decentes literas, & profectu cum incremento virtutum collecto, ornamentum Patriæ extulit, ex Palatino Podolia in Volhy niensem succedens decora domus, lumina Patriæ resplicit, religione verò Monasteria & Ecclesiæ erigit, humilitatis Politia & maximus obseruator, cum Daniłowiczomna tenet consortium matrimonij. Soror Adam: Sangusko erat consors Georgij Krašicki Capit. Dolincū ex qua suscepit filios tres, nunc hæc edes post mortuum patrum Palatinum Podolia, & Capit. Præmislien. in Krašiczym, ex quibus Martinus accepit in consortium filium Maximiliani Oſſiński, Thesaurarij Curie Vladislai IV.

Duces in Korec a Vajlo: filio Demetrij Sangusko Lubartowicō descendunt. Et hoc medio Duces Sanguscones, in Duces Luceorenses, Kossarscij, & Kouclensis excresuerant.

Simeon Samuel Lubartowicz Sangusko, Kouclensis Dux ex Castell. Mscislau: Palit. Vitescensis, Capit. Surazensis, qui in exteris nationibus cum indelem literis domi & in Patria ornatum maiori experientia ornasset, atq; tyrcima bellicis linguarum peritia iucunda Patriæ detulisse, Secundissimo Regi Sigism. III. obligata nobilitati in Principes obseruantia, solerter reddidit obsequiorum dignitatem, aptam verò ad martem etatem in conselio M. D. Lith. Exercituum C. rolo Chodkiewicz in Liwom, & ad Kokenbaustum strenuo animo hostes inuidebat, nullo habito respectu, quod virtus filius parentis fuisset, in etate verò maturiori & infirmitatibus fracta, quam promptum ad Vicecum in incursione Moschonitica detulerit subisdum, omnium ora gratitudinis officio respleta referunt. Contracto demum matrimonio primo cum Anna de Familia Zauissiana hercede in Kakor, ex qua suscepserat proliim. Secundo cum Helena Marciella Coruini Gastowski Palatini Smolenscensis Alexandri filia contraxerat coniugium matrimonij. Filij ipsius Ioannes Vladislau, Capit. Surazensis, qui cum Ducissa in Klęcko Radziwilia tenet matrimonium. Casimirus, & tertius inter Societatis E.S.V Collegij Patres sacerdos consecratus, in obsequiis Parenti sui & Ducis sacrificium Domino pro anima ipsius obtulit. Auditur quod Societatem deseruerit, ut via in gloriam in speciositate inueniat. Filii Simonis Samuelus D. in Korec, Ioannis Steckiewicij Vexilliferi Orsanensis consrs, altera Sanctimonialis S. Benedicti, vobis relictis posteris depingendum in recordis erit. Si sol extinctus est, alstra fulgeant. Est enim

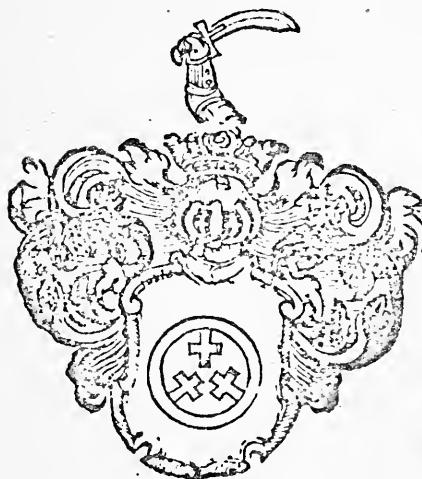

enim sol sole in orbe deficiente. Qui astris tribuit lucem, sine sole deficiuntur.
Depingendum secundo: Moriendum hic, vivendum ibi. Vbi? Ibi: & unde clu-
sus, nec dolor, quia priora transferunt.

In notariis demortuorum Kiouiensium Monasteriorum Gracivitius, video
hos de Ducibus Sangusciis adnotates, Theodorum, Anaream, alexandrum,
Duces, & Auxentiam Ducissam.

S A L A W A seu S Z A L A W A,

Aliás N A W O R O T N I K.

DELINEATIO.

FEST circulus coloris flavi, in cuius medio ponuntur tres cruces lateræ, æqualibus lineis formatæ, tangentes uno latere circulum, crucis aureæ in campo lazurino. Super coronam est extenta manus armata, fratreæ strictæ ad secundum, & vulnerandum diuigens.

O R I G O.

VOldorodus Russorum Dux multis cladibus Gracis invovatis & uiternè notus, dum à Ioanne Ze-

miska Imperatore Constantinopolis, cùm tec millecentenis Russis profigatus, pacem pro bello amplexus fuisse, legatum Constantinopolim misit vi-
rum eximium, ac fortè sanguine sibi iuncti, qui vt mores, deuotionem, pie-
tatem, Sanctorum miracula, ceteraque virtutes cum cu' tu Christiano Græ-
corum conspexit, adiecit ani num ac Fidem Christi cum ritu suscepit, atque
Baptismo sacro, atq; cruce salutari se animamque nunciavit. Qui in Patriam
dum redijt, ac fæc Christianum profiteretur, à primoribus derisus, in bla-
sphemiæ nominis Christi Paganis occasio fuit, commotus in iram, vt pro
fide vera & sancta cum ipso armis agerent, omnes tres prouocat, tacto igitur
circulo ad duellum in terra, educebat infideles. Hunc lingua sua dixerunt
illi Szalonij, id est in eis captus, at ille pro gloria Dei pugnando & fide, famam
inde sibi futuram asseruit, certarunt illi verbis, sed ille factum acclamat, & inci-
tavit vt procedat in duellum, quo communis, omnes interficiant ab illo fuerunt.
Quapropter ob tantam famam nominis sui & Christi, arma hæc circulus cum
crucibus illi à Duce Russia concessa fuerunt, cuius proclama Sátiná, id est fa-
ma, & quia primus Fidem Christi Russis ipse Roxolanus commendauit, &

ad Christum conuertit, lingua illorum *Narvorotnik*, hoc est Conuersor di-
quus, atque appellatus fuit. *Refert de illo Baron Tom: 10. in vita Ioannis Ze-
myška, Paprocus in 1. Opere ex Russorum notatis*, dicit virum hunc suisse ante *Hátká* nominem, & addit, quod occisos quoque ad vitam in praesentia
omnium revocauerit, assignat Annum ex Privilegijs eorum 971. Sed quæ sunt
impossibilita apud Deum? Infinitus est thesaurus hominibus IESVS Chri-
stus. Quapropter & Imperator Zemiská, post tam insigne & insperatum
bellum cum Russis, erexit in auro crucem Domini, & subscrifit: *I E S V S*
C H R I S T V S R E X R E G V M . Ioannes Chucerus in Hislor. Zemiskeæ.
Aduerat Lector, quod Wolha primum receperat fidem, & ritum Græcum
Constantinopoli, cuius nepos ex filio Suiatoslao Volodimirus assumpsit iterum
fidem Græcam. Nam dum misisset per vniuersum orbem ad indagan-
dam fidem, inter quos Hátká post Szabolá & Narvorotnik nuncupatus mis-
sus fuerat, Græci ritus fide suscepit, eandem Wolodimiro commendataam,
ob propinquitatem sermonis ieddiderunt. Clarè dę hoc *Bielsc. fol: 54. & 55.*
S. Iacobi fol: 139. 140. Surnicins 217.

R E L I G I O N I S S A C R A E P R O P A G A T O R E S.

Maximi sunt honorati titulis Propagatores religionis. Inde namque profluxerunt Catholici, Christianissimi Reges, inde Ecclesiam & Fidei tutores, zelatores, defensores. Nam cum summum fuerit animæ bonum religio vera, summis quoque honoribus colendi honorandique veniunt qui eandem propagarunt, defenderunt. Etsi quando graue auditu est, ut religionis destructores, Cacodemones, Apostata, Tyranni infernales &c. vocentur, nec hoc tamen satis est, sed tandem iudicium tempiternum cum damnatione merito suscipiunt. Suave igitur erit omnibus medijs, modis, respectibus promouere, & coronis adornare veræ religionis propagatores. Vnde ad propositum *Cedrenus* de oppressore & tyranno populi & Ecclesiæ Nicephoro imperatore reliquit: *Hic dum iugularetur, attolebat manus cum voce in cælum dicendo: Domine miserere. Adiuua Deipara.* Nec tamen tam misericordissimis Rege cæli & Regina obtinuit gratiam. Ratio. Sanguis, oppressio, lachrymæ pauperum, ob quæ & quanta, dum palatium nro securitatis gratia cingeret, ex aëre audierat: *O Imperator, si ad cælum educes filij, intus existente malo, facile captu mumentum est.* Quocirca admonet tacra pagina: *Simulatori & callidi provocant iram Dei, neque clamabunt cum vincili fuerint, morietur in tempestate anima eorum, & vita eorum inter effeminate.* *Iob: 36.* Dum flecto oculis in aima Saluatorum, tam insig-
nem originem, pietatem, fidelitatem, fidemque veram explicantem: merito propagatores sacrae religionis vocitabo. Fecit namque primus patens eorum, quod Dux strenuum & religiosum, quod piem, sanctum quoque virum conueniebat & decebat: *Occidit hostes sacrae fidei, & vita pristina resti-*

restituit. Referat ex vita S. Chrysostomilib: 7. Caulinus. *Bacchabatur (inquit) in agororum vastationibus Leo furialis rabie, nec hominum fisti & ulli remedijs poterat, ecce D. Chrysostomus iubet in loco certo crucem humanam scutus vixillum erigi, mane ad tropaeum crucis leo inuentus est mortuus, non humanis machinis, sed ligni salutaris vi & præstantia.* Multò maioris periculi tuerat audire & mente sancta percipere blasphemiam in Deum, fidem & Ecclesiam Salaui, vnde ardenter atque audacter, vel mori pro fide & Christo, vel occidere blasphemos desideravit. Dicit namque Apostolus: *Eiusmodi viros post primam & alteram admonitionem deuita, at melius denitari non possunt, quam si è medio eradicentur, colligenda zizania de medio tritici, & igni danda.* Fecit Salaui as Deo iubente, iustulit hostes fidei è medio viuorum, & spectantibus infidelibus, vt Christum dominari in suis cognoscant, eodem iubente, mortuos ad vitam reuocauit.

*Agnus enim vice mirifica,
Ecce leonibus imperitat,
Exagitansq; truces aquilas,
Per vagas nubila perque notes
Sydere lupsa columba fugat.*

H E R C U L E V S G L O B U S:

Herculis clavam quantis laudibus Scriptores extulerint, referunt satis Scriptores, sed p: accipua laus quod Herculis clava, Virtus fuerit virtus. Fugans canes. Abigens muscas. Rem Solinus narrat initio Polyhistoris. Sacellum Herculis in foro Boario est, in quo argumenta coniuvij, Potitiorum, & maiestatis ipsius remanent, nam illò nec canibus, nec muscis ingressus est. Etenim cum visceratione sacrificij litaret, Myagrum Deum dicitur imprecatus, clavam verò in auditu reliquisse, cuius olfactu refugerent canes. Si igitur Herculis clava tantæ virtutis, erit & globus Herculis non immodecæ artis. Nam si globus Herculis est, iam nec Perlicum erit pomum, nec nux Græca aut Tarentina, sed exoticus, nec communivalijs triumphatorijs existimandus erit. Maximi etenim nominis viri, maximè cogitatus, maximè aggressus, maximè effectus subsequi solent. Lego globum Pompeianum in Dion Nicæo, qui licet ex resina, canapo, pice, sulphure, alijsque fomentis liquorum, & ardentis igni conflatus fuisset, tanti tamen vigoris & potentiae fuisse expertum est, vt quo ipsi magis aqua resistebatur, tanto magis ardebat, & quò fortius à muro auellebatur tanto magis adhuc erbat, consumabat omnia sursum, deorsum, muros, lapides, vallos, & vniuersa cœcumiacentia, donec ipse consumeretur. Maximi roboris & artis fuit hic globus, superat virtute & arte admirabilis Herculis globus. Audaci timor est, nomine ipso terret & fugat. Est Herculis Herculea, pilla & balla. Referunt Apothecariorum præcepta, quod ad globum conficiendum odoribus fragrantem, necessario veniunt Cyprus, Turcia, Ili-

ricum, Moschia, &c. Requiritur enim puluis Cyprius, Orientalis misturia ex Turcia, Ircos Illiricæ, Gumi Tragacanthæ, Moschi grana, &c. Ad globum verò Herculeum in quo elucet Cyprorum ingenium, demolitur Turcarum potentia, diuellitur Thracensis fortitudo, anhilatur Lyrica machinatio, conteritur Moschi astutia, quæ necessario veniunt? Ea, quibus gloria virtus immortalitas splendeat Herculis ruina, interitus & finis appareat hostibus. Arma Saluatorum Globus quidam est, & globus Herculis, nam ex ossibus hostium formatus, ex bellicis apparatus conflatus, ex circulis & crucibus aureis, quæ Christianorum cognata & honores sunt, & manu armis, gladio compositus manet. Globus est, qui nedum potentiam humana confundat, sed subterraneam quoque conterat. Globus est, qui insigne Regum, maiestatem Imperatorum, grauitatem Ducum commorstrat & exprimit. Sandum Ceslaum Sacri Ordinis mei, habeo comprobatum Historijs, globo igneo à Vratislavia exercitum sexcentorum milium cum Bathy abegisse & confundisse. Globus ille erat sed cælestis, inde igneus, fulmineus, mouens ipsam terram in confusionem hostis, conturbans aethera, aquam & ignem instruens, in agmina, & hostium cladem & luem, sanctitas, conscientia & oratio, erant tormenta bellica huius admirabilis globi, Herculis noui, & cælestis in terra bellatoris. Non absimilia arma vestra Salavij conspicio, efformat circulo orbem, crucibus Trinitatem, auro verbum diuinum, campo cælum, ferro terram, manu hominem. Breuibus proferam, Arma vestra sunt Herculis Globus. Reuocent Lectores in memoriam Nauroticum Duce, de quo Cromer, libro 5. ad Annum 1126. In hoc bello Boleslai cum Volodoro Præmisiensium Duce, præstabant inter fortes & insignes viros Nauroticus & Zalitnicus. Reuocent hæredes de Romanow & Swiersz. Halkos, Stryzos, Swierscios, quos merita & præmia in Regno, fortitudo & prudentia in castris, nequaquam ab hominibus abesse patiuntur. Igitur nobilissimi successores, discite tempora temperare tempore, nec ventis velle rœflare.

L I N E A F A M I L I Æ S Z A Ł A W A.

Halka, qui postmodum Szátawá & Narvorotnik nuncupatus fuit. Si ille primus fuerat cui talia arma à Russorum Duce Volodoro concessa fuerant, meritò nomen primum obtinebit cum Pafrocio. Si verò alias ab Halka fuerat parvus armorum Szátawá, Narvorotnicus dictus Szátawá principium incelabit. De Halka in Origine diximus. Petrasius Halka Russus, de hoc Ioannes Briger sub Venceslao Rege Pol. & Bohem. Iucunt (inquit) eo regnante quietæres in Polonia, præter quod minores Poloni irati aduersus Russos, cum vetusta Lublini crepitione, tum nova in Sendomir. oram excursione, expeditiō nem suscepserunt. Ibi Petrasius Halka cum non contempnendo exercitu Ruthenorum, apud Lublinum nostris imprimis occurrit, &c. Anne 1306. sed de cōdem

dem Duce Exercituum Petro Halká armorum Szálárdá, Bielsc, sub Anno 1300. reserit. Raphael Halka de Romanow, meritis & virtute generosus, Leopol. sepultus 171. Stanislaus Halka, vltimus de hac Familia, Leopoli in Ecclesia Ord. S. Predic. quiescit ad maius altare cum tali Epitaphio:

Generosus D. Stanislaus Halka de Romanow, vir nobilis, suis, Ordinibusque Regni perquam gratus & largus, vltimus domus Halkanæ palmarum, ex hac vita in aliam transiit, die 5. Jun. 1600. Quem Deus in aeterna luce collocet.

Naworotnicus & inde *Nawrotinski*, vt Dlugossus reserit sub Anno 1125. dum bellum Volodori, & filij sui Volodmirij Præmisli. *Ducis* cum Boleslao describitur.

Duo (inquit) insigniores milites, & in armis strenui, videlicet Nawrotinski & Zawszytinski casii. *Habet de illo Cromer*: lib. 5.

Strzyzij in Russia, moribus, doctrina, & militari virti dignissimi & celsi. *Ioannes Strzyz*, iudex Terra Halicie. hunc notantes arma Szátawá, efferrunt magnis encornitis. Sed præcipue Papro. in 2. Opere Stemmi. carmina qua de viro & ciue optimo, Eobanus Hessus subscrivit illi accommodauit, ceu beatæ viuenti, veritatem intelligenti, & de illa consultanti.

O felix nimium felix, qui fæta malorum,
Impia conspiciens, noluit villa sequi.
Cui via dispergit pro veris falsa sequentum,
Perditus incautum ne gradetur iter.
Qui neque concendit danuosa fulcra Cathedrae,
Quam derisorum turba maligna tenet.
Huius erit dominilex infinita voluptas,
Nam labi ex animo tempora nulla timet, &c.

Hunc Strzyz de domo Szalki dicit Papro. in Stemmi. fol: 1240. sed corrigere debet domo Chatki seu Chalconum. Reliquit filium Hieronimum, cum Anna Skarbownikarmorum Abdank, qui educatione peroptima, animum, doctrinam, fortitudinem genitoris in se, vt in exemplato realiter expressit. Filiæ sua Sophia Ciechanowska, Helisabeih Glinczyna, & tertia filia Hedwigis. Nicodemus frater germanus Ioannis, sed extra gremium Ecclesiæ Cathol. Rom. Hic in terra Præmisliensi domicilia conseruabat, vir aliás literis, consilio & castris clarissimus, reliquit prolem.

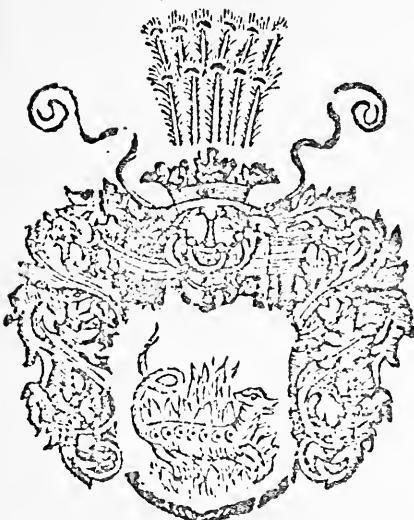
Swirscij de Romanow & *Swierz*, clara plurimis meritis ab antiquo Ducibus Ruffis Familia. Theodorus sive Fedorius de Romanow & Swierz, Palat. 1. Chyuite, quem sepulchra ibidem referunt apud ritum Gracum. Ioanne Andreas Swierski de Romanow & Swierz. De hoc Cromerus in Oratione funebrali Sigismundi I. Obsensem illam celeberrimam, & cum omnibus ferè omnipium gentium atque seculorum victorijs comparandam, Constantino Ostrogio Princeps, & Ioanne Suirzoulo Ducibus, octoginta millia Moschorum belatorum exsa, quis est qui nesciat? *Hlebus de Romanow* & *Swierz* Capit. Colomici. & ductor militie in bello cum Valachis sub Praefecto Supremo Ioanne Tar-

ne Tarnowski, ubi labentem vexillum propriis viribus adiunxit occisus duebris ex Valachis. Mentionem faciunt privilegia eorum Ioannis Swirski, quibus donatio exprimitur illi & posteris eiusdem à lagellone, & Palat. Halicie nominatur. Stephanus & Alexander, fratres in bello ad Socalum cum Strussiis occubuerunt. Andreas de Romanow & Swirz, Cavalier Malensis Caroio V. Imperatori per 18. Annos militaria reddidit obsequia. Hic dum exercitus duetus in Aphricam versus Tunedum, inopia pressus labefactus fuisset, & scationem meditaretur, in aqua & farina se posse Tunedum venire & redire sociis affirmauit, quod etiam posito vadio confirmauit. Audit rem Imperator, laudat militem, mollesq; & languidos ob defectum vini & carnis arguit dicens: Tunc ego Imperium Romanum illud grande restituere, cum talium militum decem millia haberem, sed militibus nostris cum delicijs & luxu prius bellandum esse, quam cum hostibus video. Antonius Lenain Commentariis rerum gestarum Cayoli V. Idem Andreas in Lombardico bello Careli cum Francorum Rege Francisco primo, ad S. Quintianum multis vulneribus affectus, & inter mortuos monoculus derelictus, à Cæsare conquitus, curatusq; remansit. Idem in bello cum eodem Cæsare contra Franciscum Gall. & ad Roys d. ceb. t: Hostem quidem uno oculo amissio perfecte aspicere nequeo, sed sanas manus vtralque dum teneo, hosti grauis, acerimulq; fore su-nmopere desidero. Fecit quod pronunciauit. Hinc Carolo V. & filio suo Regi Hispaniarum Philippo maxime charus, ab ijsdem prouisus, ibidem vitam carmine commutauit. Andreas tertius huius nominis Swirski, Ecclesiam in Swierz è lapide adficanus & large dotauit. Christopherus Sieirski Castell Halicien. virili actu & probitate nonen optimum conseruat inter bonos. Procopius Swirski eximius miles & Rothmag. sub Praefectura Sieniawscij, qui Tartarorum strages magna fuerat. Simon Swierski miles in Valachia occubuit. Ianusius Swirski, Marschalcus M. D. Lith. & Canonicus Vilneensis, sub Augusto Rege Anno 1569. Ianusius in Statuto fol: 342: Lucas Swirski, Marsch. Samogitiæ ab eodem Augusto Rege creatus. De illo lanusou: in Statuto fol: 778. Petrus Swirski, strenuus Rothmag. cum Zamyscio contra Michailum, &c. pugnauit. A Sig. Smundo III. bona pro meritis tecubat, ex D. Rozynska suscepit Kiricum seu Cyrillum eximum Rothmag. qui in sepulchro Dominorum Swirsiorum, in Sacello ab antiquo ab illis eretto & fundato apud PP. S. Dominici Leopolis, relieta prole quisicit in Domino, cum Hieronymo ibidem 184. sepulcio. Albertus Swirski, totus marti & trophyis bellicis in vescovia Linon: &c. deditus laudem eximiam in Patria sub Praefecto Zolkiewio promeruit. Quapropter eiusdem Supr. Cancell. & Praefecti Exercit. Regni: frarem. ex Kurzawiska in consortem matrimonij suscepit. Auxit decim Ecclesiæ in Swirz. Nicolaus de Romanow Swirski, Canon. Cathedr. Chełm. S. R. M. Scr. Prap. Polanezen. vir doctrina & pietate insignis, non aliud intendit nisi profectū Ecclesiæ promotionemq; sacrorum. Hominis namq; est ponere, Domini autem dirigere gressum.

S A L A M A N D R A.

D E L I N E A T I O.

EST animal subtile & paruum, lumbricis associum, flavo colore vestitum, vita: n præstat soli qui mortalia cuncta consumit, puta ignis, in igne enim Salamandra viuit, expansis igitur alis super ignem residens Salamandra feralis bellua hæc arma sunt, tanto enim frigore constringitur, ut flammis ardentibus temperetur. *Hec de Salamandra Cassiodorus lib: 3. var. Epist. 47. ad Faustum Präpositum urbis Regis Theodorici.* Super coronam cauda lauonis.

O R I G O.

Cesserat Salamandra in Symbolum Franciso primo Regi Gallorum, siue quod inter miseriarium incendia triumpharet, *ut dicit Causinus.* siue quod de Helvetijs quorum insigne Vrsus est, & de Germanico Cæs. Carolo V. cuius insigne aquila ratione Imperij, de quo Duce Mediolanensi, cuius stemma gentilicium serpens est, victorias reportaret, *ut refert Alciati Commentator in Symbolo folio 58.* Cernitur enim in regia ad saltum fontis aquæ bellæ talis Salamandra, cui aureis literis subscriptum legitur.

*Vrus atrox, aquilaq; leues, & tortilis anguis,
Cesserunt flammæ iam Salamandra tua.*

Tam præcelse dignitatis symbolum, transiit postmodum in insigne nobilium in Bohemia Chrancoujs siue Chranscoujs, tunc ob singularem in bellis fortitudinem & audaciam, quam inter sulphureos ignes, & bellicas machinas demonstrarant, tunc quod in ductu bellico inter lapidum, scopulos & aduos rupes venenosis serpentibus plenos, draconem, igne adposito ad specum (quod sibi proximum ad consistendum pro noctis quiete contigerat) occidisset.

V I T A I N I G N E.

Diuersarum sententiarum opinionem colligo de Salamandra. Sunt qui affirment Salamandram in igne & igne viuere. *Ita Aristot. 3. de Gen. animal. cap: ii.* Vnum quodque elementum sedes & domicilium est aliquorum, quæ in ipso nascuntur & degunt. Dignum enim est, ut sicut in tribus

tribus elementorum regionibus terrestria, aquatilia, & volatilia degunt animalia, ita quoque aliqua sint quæ in igne degant tractu, alias id quod certe ris nobilitate præstat poneretur incultum & insuevens. Confirmat hoc Vielius de Operæ sex dierum lect. 23. vbi ait: *Repertum in India genu auium, quæ in sublimi semper feruntur, nec pedes habent, quibus terram pierdent, & super aliarum auium aorsi pariunt oua & tam d. u incubant, quoad exirent facta.* Confirmat quoque Seneca Quæst Nat. lib: 5. cap. 6. dicens: *Ignem qui omnia consumit, quædam etiam creare & generare.* Optime igitur affirmarunt de Salamandria, D. August. lib: 21. de Civit. Dei, & Nazianzenus cum Rhodigino, quod in igne vivit & igne nutritur. Negavitam vero partem aliqui probant, quia nullum animal potest vivere sine cibo, simplex vero elementum non nutrit, tum quia perpetuo tale animal vigilaret, quod nec leoni concedit Philosophus, licet ille modico utatur somno, & apertis dormiatis oculis, tamen quia omne mixtum complexionem habet primarum qualitatum quod in igne conservari nequit. Sed quicquid sit de negativa, omnes probant doctores viri Salamandram in igne vivere licet fortè non solo & semper, sed tamen conseruari igne semper, & nutriti consequenter. Quocum Salamandria plerumque plumis elatis super ignem pingitur & delineatur, ut sibi subscriptio hiceat: *Vita in igne.* Arma nobilium Regni Poloniae & Bohemiae dum Salamandram intruerit, meritò illis eeu suis audaciis usque in bello & contra hostem Patriæ, & fidei viris, & triumphatoribus addam lemma: *Vita eorum in igne.* Puta artificiali & tormentario, illorum namque merita cum Turcis & ad Varnam esseceunt, ut bona concessa ad fines Bohemiae Chiacowę Wola tenerent hereditatio iure, ac denum cum Stephano Rege incole Regn: sancti, scutitia Patriæ reddiderunt, & viisque in praesens reddere non negligunt. Salamandra, loue tonante, scuientibus nimborum procelis, & fæda inbrium cluie longè lateque omnia inundante, prodit in lucem: *Causimus lib: 9.* Ita vos quibus talia insignia nobilitatis concessa fuerunt per medias tempestates, hostium anima & manus, nomen dignitatemque obtinuitis.

Sic gens cremato fortis ab Ilio,

Iactata Tuscis & quoribus, sacra.

Gnatosq; muturosq; Patres,

Protulit Ausanas ad urbes. Horat. Od: 4. lib: 4.

LINÆA FAMILIÆ SALAMANDRA.

Pilefij, qui verisunt successores parentis armorum, à quo Pilefij Familiae diuersæ, ob honorum acquisitorum, diversa nominia acquisierunt.

Chroncij seu Chrzaſcij, à Chronczowę Wola in Confinibus Bohemiae. Samuel Chrzaſczer haec in predicta Wola. Hi verè sunt Pilefij, ex Báránowska armorum Grzymałi reliqui Martiniū eximium militem, & postmodum Rostmagistrum

magistrum à Gedanum. Hic constituit domicilia sua in Regno in Pilzneñ. districtu. contra Etio in matrimonio cum Lisowska, cum qua habuit Ioannem. Seneyrinum, qui in auls magnatum obsequia continuauit, & Stanisl um bono, um parentis custodem promosoremue. Cum altera aemum conforde Dobrzechowski armrum Poray, reliquit quatuor filios. Marciunum, qui in Aula Principis colligebat virtutem cum meritis, Venator Regum Sigismundi Terij, & Vl. distai Quarti obiit. Samuelem, qui in Vngaria expediti- nibus militaribus cl. ix. conracto ibidem in matrimonio obiit. Ioanneim, qui in castris Cesareæ Majestatis seruitia castrrena amplexus fuerat, in expe- ditione contra Turcas occubuit. Alexandrum, qui à prima adolescentia ca- stris deditus, expeditiones plurimas in Prussia contra Gustavianos. & domi contra Scythas & Kasakos cum Illustrissimo Campiductore Kazanowski, & fi- lio ipsius Notario Gen. Castrensi, & Nicolao Potocki per Annos 25. continuas miles, confisus sua Sophia Sptawaska.

Kasycij in Podgoria, moribus & possessione clari, Adalbertus modernis tem- ribus evona Familia, ob maturitatem iudicij & piæstantiam conuersationis. Deszkowscij ibidem. Nil tuendius generi splendido, quam maiorum facta ini- tari virtute, fortitudine, constantia.

S A M S O N alias W A T T A.

DELINEATIO.

Sámsonis effigies cum actu disla-
niationis leonis fortissimi, & Re-
gis animalium: Samson & Leo co-
loris flavi, campus ælestis. Super co-
ronam tres pen. & Situji.

O R I G O.

P Lurimos in Polonia Maiori his
partn. insigni video, sed origi-
nem non lego in Historijs nostris,
nisi in Paprocij primo Opere, qui or-
tum in M.D.Lith. habere dicit fol:ii89.
Apparet tamen, quod pro insigne me-
ritò & actu, talia arma in nobilitatis
insigne cesserint. Assimilabatur ille
fortitudine Samsoni, victoria Leoni,

utilitate Patriæ, dulci sauo mellis faucent posteritati vestrae.

*Flores & Rosa,
Dum res & artas, & sororum,
Fila trium patientur atra,*

FORTIVM SVNT FORTIA ET COMMV-
NITATI SALVTARIA.

Fortis animi vir, non duntaxat est alterius mentis, quām probata expe-
rientia & senectus experta. Moderando namque præsentia, intropipi-
cit futura, & reuoluit niemoria præterita, nec vltra æquum & iustum, sa-
num & decorum, vnguem attellere concipit. Et si fortis robore dicibat La-
conum miles, dum pro signo victoriali in clypeo deferebat minutam muscā.
Signum est nre tam proximè ad hostes accedere, vt musca ab eis internosci
possit: iam fortis animo vnter lumina mentis, hoc quoque vnicum effor-
mabit: *Fortia & salutaria*. Nam plus manibus bello si opus est, quām mul-
tis non in bus id viro animo forti maximè conueniet. De huiusmodi viro,
refert Cearinus p. 542. sub Nicophoro 2. Qui dum exodus populo murum re-
gle circumdaret, & fame populum vltro atque flagellis premeret, omnes da-
bant nomen contra Tyrannum militiæ. Inter quos fuerat veteranus miles,
sed tenio confectus multo. Hic interrogatus, cur senior iam dedisset nomen
militiæ? respondebat festiuo dictorio: *Robustorem nunc esse scinem, quām olim*
iuvemis fuerat. Tunc enim dimidij auræ frumentum tollere nequivisse, iam
duorum facilius sustinere. Agit hic miles fortibus fortia, & communitati
salutaria. Arma nobilitatum vestrarum sub titulo nomine & virtute Sam-
sonis diuulgata, quid quæcio aliud nobis referunt, quām *Fortes in fortia, & sa-*
lutaria omnibus. Quo vnico nedum falices in prosapia, magni in Repub-
licam in Scyatu extiterunt, quotquot nomine & gloria excelli fuerunt, sed
etiam ante Regem Regum, & Dominum Dominantium, florida repererunt
merita, & congrua reulerunt præmia. Refert Ariost: lib: 9. Italic. Quod
Valeria Luperca dum ad auerruncandam pestem ex oraculo erat immolan-
da lunoni. Aquila victimarium cultrum rapuit, eundemque bubulae iuxta
templum pascenti infixit. Facit Causinus Apodosim, quod repentinum à
Deo & insperatum auxilium turbidis sèpè rebus influit. Quid igitur non in-
fluet viro animum foitem seruanti? *Fortis fortia & salutaria distillabit*. Ergò
clara posteritas illud Satyricum x. Iuuinalis vestrīs exarate sedibus.

*Bellorum exuiae, truncus affixa tropaeis
Lorica, & fracta de casside buccula pendens,
Humanis maiora bonis credite.*

L I N E A A R M O R V M S A M S O N.

Bylenscij de Bylencim antiqua Familia, Ioannes Bylenski eleitus Plocen. Epi-
scop. qui privilegium nobilitatis Krzyżewscij cum aliis subscripsit Sigismundi
vt Paproc. in Stemm: fol: 85.

Sámson alias Wata

93

Watta antiqua Familia, unde arma Samson Watta dicitur.

Proscij, qui à bonis Prochy per divisionem bonorum cum fratribus sese attingentium Proski nuncupati. Erat ex illis Dapifer Posnaniensis. Gaspar a Prochy ex Margaretha Łaczka progenu. t Mariam Soc. t ESV Sacerdotem. Nicolaum, qui in consortem duxit Catharinam de Rożacow Cielecka Episcopem Posnaniensem. Andrea Szotrski sororiam, Stanislauum cui consors erat Barbara de Buin, nunc est Generalis Camerarius Posnaniensis. Secret. Aubur, Cuicularius Sereniss. Vladisl. IV. Videtur quod erant Trachij, sed ut a bonis dictis Proscij, ita & arma Trach mutarunt in Samson, vide Trach.

Já o.nu scij, ex quibus Ensifer Posnā, qui relicta filia herede, domū Familia clausit. Kokalewscij, ex quibus Ioannes Gnesnei. Posnaniem. Pultouensis Canonicus, Gnesne Epitaphium illius,

Arma virum quamvis monstrant hic esse sepultum,

Crudele non est stemma parentis hoc est.

Sedulus, clemens, magnanimus pietate, benignus

Virtute insignis progenieque fuit. Obiit Aetatis: 75.

Nepos ipsius ibidem Canonicus Anno 1581. fuit.
Olcwintcij de Olewin. Floriani eximius in castris vir, ut ipsius declarat Epiph. Leopol. apud PP. Præd. cat. Habuit Dorotheam filiam Garnisj in consortium matrimonij, cuius filius strenuus in militia contra Gustauanos. Scythes & Kojacos vir. Ex fratre vero Floriani filius, in Ordine Prædicat. militaris seruus Domino.

Máslowscij de Máslowice, in Syrad. Palat. ex quibus unus erat Vicecap. Vincencij, alter Exactor Contributionum Regni.

Roliccij in Mławi Pol. claram profipiam virtute ornant.

Zakrzewscij ibidem, dederunt nomina coronis.

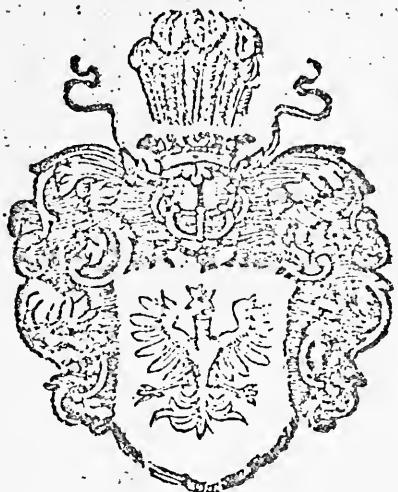
Łojecki ipsis armis utebatur, Cantor Præmisliensis. vir literatus, cui Regina Anna Ioannem Zaliniski filium Castell. Gedanensis, ad instruendum literis & moribus reddiderat.

Koficci de Koficz. n. Wattā, ex quibus unus heredem in Prochy coniugem habuit, & à Trachiis bona Prochy translata in domum Samsoniam.

Karczowscij de Karczow in Palat. Posnaniensis. Michael post legitimam consuptionem statu, ex Gnisynska reliquit Albertum militem s. enuum & Martinum, ille cum Ociejska Catharina, Cancellarij Regni f. atris filia, habuit Melchiorum eximium militem cum Dorostayski, Marsch. M. D. Lith. contra Sudermanum, qui contra dicto matrimonio cum Dorothea Retkowska suscepit Ioannem, Vladislum, Alexandrum, & filas tres. Martinus vero post militarem cum z. Gorā occupationem ex consortibus Poninska & Tarzecka reliquit tres filios, Petrum militem, qui ex Norowierska suscepit filiam sanctimonialem Posnanię. Danielem militem, qui ex Modlissenska reliquit filium Alexandrum, qui ex Liskolecka reliquit filios.

S A S Z O R seu ORLA.

DELINEATIO.

EST aquila extensis alis cum cauda absque capite, sed postmodum in locum capitum accepit stellam candidam, aquila est coloris rubei in campo albo. Super galeam & coronam regalem ponuntur pennæ quinque Strutij. Alij tamen vtuntur eadem aquila sine stella, *vt notat Bielsc. fol: 339.*

ORIGO.

ALiqui Originem armorū in Germania, aliqui in Hung. ponunt, sed quicquid sit, à Cæsarea maiestate concessa fuisse ipsa aquila edocet. Cōfinia namq; Alemaniæ ad Vngariam & postmodum ditione in Vngaria obtinuit fortè cognomen diuersum originis armorum, dum alij in Vngaria, alij in Germania initia horum armorum assignarunt. Occasio tamen originis traditionis vigore hæc fuit. Inter fratres, quoniam ob parentum bona rara seruatur concordia, unus illorum lacesitus ut libi apparebat à fratre illum vita sustulit, quapropter inter sceleris vindictam & pænam à iusto iudice ille & posteri ipsius truncata in aquilam assumptionerūt. Et quia contingit fortuna rotata ex Principe fieri nobilem, posteritas fratricidæ, attrita ægestate & titulo diminuto, maxima in castris, summa in periculis cum hoste tentauit, ac fauente cælo palmarum victori & hosti eripuit. Quapropter Cæsarea maiestas illis in locum capitum aquilæ stellam addidit, *vt* & fortitudo illorum & benignitas cæli à periodo termini familiali auocans, denotaretur iterum florida. In Regnum autem Poloniae ante Iagelonis Regis gubernationem illata, tam benignè & laude celebri reforuerunt, *vt* in hæc quoque nostra tempora Regnum adorment. *Bielsc. sub Anno 14 1.* Ex Vngaria in Regnum allata fuisse affirmat, ibique plurimos ex his annis inueniri, quos *Sifaniæ* vocant. Adnotarunt aliqui originem, quod aquilæ abscederit caput in nido souerti partum, atque unus ex posteris in bello, Turcam cum signo stellæ ornantem caput quia occiderit, stellam ad aquilam obtinuit, sed magis videtur fabula.

T E R R O R N O N E R R O R.

Erit secum tanquam in sinu, hoc nomen *Terror, errorem.* Etsi perspecto consideraueris genio, *vt plurimum, terror, est error.* Annibal dum superare

perare in iuios montes atque hostili dextera munitos vellet, adinuenit nocte silenti & tenebrosa centena boum, ut igne admoto inter cornua, ante exercitum transmittaret, qui lucem deferant, iter faciant, hostem terreat. Felix initium belli, & ecce dum excurrunt ductores boum, exercitus autem sublequitur, lumina affixa cornibus deficiunt nondum superatis collibus montium & verticibus. Adurente itaque igne capita boum, partes in diuersas eos faciunt discurrere, exercitum disturbare, hostibus audaciam adferre, confusione Duci parare, versus est terror in errorem. Arma hæc nobilitatum vestrarum Safzor, sunt terror quia aquila sunt, error quia sine capite. Rex quidem auium est Aquila, & consequenter Terror, sed si Aquila sine capite est, nec nomen Regis iuste deferet. Ut aliquo symbolo exarare valerent inimicitias inter duos potentes, puta viros, fratres, Principes, depingebant Aquilam cum Dracone pugnantem, est enim inter illa perpetua inimicitia, ut inquit Plini lib. 10. cap. 14. *Acrior (inquit) est cum Dracone pugna, multoq; magis aecessus, etiamq; in aere.* Lapsa enim grauiore ruunt, fit terror error, & non econtra. Discordia seminauerat errorem. Discordia abstulerat terror. Discordia fecerat Aquilam non Aquilam, dies secunda fuit, & factus est Terror non error. Reculit Lucanus de Aquila.

Vtque Iouis volucer candido dum protulit Ovo.

Implumes natos, solus convertit ad ortus.

*Qui petuere pati radios, & lumine recto
Sustinuerat diem, cali seruantur in usus*

Qui Phœbo cessare, iacent.

Eum amplexi fuerant modum nocui in fratrem. Sustinuerunt dies in causa, bellis, pugnis, expeditionibus, in astate & hyeme, contra hostes Fidei, Regni Imperij, & maiestate ab Augusto, stellam retulerunt augustam, in locum Aquilei capitii.

Iam nequeunt rabidi contra constare Icons.

C V I Q V E S V V M.

Potentissimus in Christiano orbe, & sapientissimus inter Catholicos Principes Imperator Carolus V. ad Aquilam addidit dogma. *Cuiq; suum.* Si verba ad hominem & Imperatorem sensus erit. Malis iustitia: afflictis clementiam: bonis præmium: amicis amorem: hostibus terrorem: magnatibus honorem. *Cuiq; suum,* puta conferam. Si vero est sermo ad alios est sensus. Redendum debitum cuique Regi obedientia, ex lege & iuramento, servitum ex subiectione, iuxta conditionem & dignitatem referant Principi quæ debent. Proprie, sincere, sine diffidentia, sine fraude, fuso, simulacione. Turpe namque est una manu porrigere panem, altera lapidem. Hanc admonebat Paulus Macius Emlb: 49.

*Altera dat panem manus, obtulit altera saxum,
Allicit illa, ferat vulnus ut ista cani.*

Affenta-

*Affentatorum mollissima verba caueto,
Esca mandat, animo vulnera dant animæ.*

Dum arma Ortu considero, iuspiro ad Echo. *Cuiq; suum.* Gloria quidem alta est, atria ornata conspice et maiorum victorijs, triumphis, at illa in auctem suurrant. *Cuiq; suum.* Lætitiae plena res, arma, loricam, substantiam, ro- men, ipsa nque parentis famam audire presentari videre. Sed Echo exurgit, *Cuiq; suum.* Vestræ quidem erant haæ Aquilæ & Principes declarabat, auillsum caput ab Aquila aliud orbi mox de vobis personuit, & ni postea is ex vobis adesset cuiq; suum, puta meritu & præmium, actum esset de Aquila, Officialibus Regni adscibunt hieroglyphicum Pierij, qui ponit caput leonis cum anterioribus pedibus ultima veio leonis sunt bos, & in stuit gemon: *Regnans seruo.* Magnum profecto officium est esse nobilem. *Regnat* Esfruit, regnat inter pares Esplubeios, seruit paribus Esplubeios. Officium illius est, defendere Patriam, augere Kempub, ornare familiam, Regem honore, leges obseruare, subditos tueri, pericula tollere, nobilibus non decesse, & quod supremum primumque est, Fidem Christi & Ecclesiam, totis viribus promouere. Profecto quæ Familia clarissima reddit cuiq; suum, illa regnans seruit non ut seruat, sed seruit ut regnet. Erit & officijs & pietate sacer.

LINEA FAMILIAE SASZOR.

D. de Rogow tempore Jagellonis Regis Es Vitoldi dignissimi viri. Olbiegium apud Vitoudum Ducem exercituum ponit ex certo Autore Paproc 112. Opere, qui reliquerat filium Castell. Rauensm, cuius bona erant Rogow, Kalinie, Olffe, Rawice, Brononice, Rapoty, Wazry, Mrogie, quæ bona a posteriori ob masculæ prolixi defecatum cum filiis ad diversos nobiles translatâ fuerunt. Chynca Rogowski, Polonus cui Sereniss. logello arcem Brescensem, Es Praeclaram in Lithuania contulerat, allata arce a Vitoudo A. 1390. Stric. lib: 13. cap: 7. Rogowski de Rogow Chynca Castell. Rossercen: Es Regni Vicecancellarius, meminat ipsius Januloviis in Statuto fol: 46. Stanislaus Rogowski, Camer. Sereniss. Stephani Regis in expeditionibus ad Pscouiam, Wielkolucum, Pieczary, Turoliam cum Korzck: socio accepit, in congrecessu bellico cum Nieselis Chwost Es Aliessied, vincit Kegi deduxit insignes. Bieltius Clincois de Rogow armorum Dzialas fuit fol: 269 Hinc afferentes collige Rogowskios. Sasowscij in Zatoriensi Es Ojuecimensi districtu, antiqua Familia Es meritis excepsa. Bielsc: lib: anno 1431. S: sonis ab armis Sasor nuncupatos voluit esse. Palczewscij, eiusdem diuisionis bonorum cum Sassonscis. Stanislaus post literarum notitiam in diversis Regnis eximus miles, postmodum Vicecapit. Es Burgrabiis Crac. Sigismundus Palczewski Iudex Terrarioris Zatoriensis. in negotiis Reipub exercitatus, multoties ad Iudicia Tribunalitia Iudex Deputatus, ad Comitia Regni ex illo Ducatu Nuntius electus erat. Christophorus Noztarius terrestris ibidem, Praeclarus Es Ioannes, omnes bene mereri de Repub. cipientes, in illo Ducatu in possessionibus diuites. Iato.

Iarogniewscij, Ioannes, qui cum Bartholomco de Wirsemburg armorum Nałcz, & Dobrogost Koliniski, & aliis congregata manu in terris Cuiaviaen. & Dobrzenen si in Cruciferos in ruerunt, omnes trucidarunt ad flum Wini. Theodoricum Marschalcum Liuonie, & septem Commendarios Prussie captiuos Regi reddidicrunt Anno 1431. Bielscius.

Bardcijs, à bonus & arce Barda seu Barisa, de qua Cromer. lib: 27. confagratam Bielsc. refert fol: 9. modo notant Eum: liam suam ob Oppido Wizensiu. Mscislau Bardzki Vladislao Jagelloni & Reipub. amantissimus, ut poic qui agminii Theutonicici Ordinis hostili incursu in Pol. Maiorem influentia arcebatur, & strage non modica affligebat. Patet hoc ex priuilegio eorum, ubi legitur. Idco ilium Vladislau Rex Parens noster (inquit Cajm. rus III. Rex) ad gradum Palatinatus Posnanien. euexit, & Praefectura n Bydgostentem commisit. Reliquit filium: Matthiam verum successorem moribus, vita, honore. Nam ex Cubiculario Regiae Maiest. Casimiri III. post decessum parentis Capit. Bydgošči. & Praefectus Regij Stabuli post Subinium effellus, ut sonat p. iurleg. um Petricouia datum 16. Novemb. 1457. Floriana a Wizensia Bardzki Cajell. Landenouien. vir in consilio magnus, in iudicio grauis, habuit in consortium matrimonij Suidua Samotulscy Castell. Caliscensis filium, ut ibid. m. Aelia & reformatio testantur, suscepit ex illa Matthiam Dapiferum Posnanien. qui in consortium in matrimonij habuit Annam a Gostyñarmorum Odrowaz, ex qua sustulit tres filios. Christophorum, qui post decentes & militares aetate in exercitis nationibus cum magno Zamojscio, & domi in diuersis expeditionibus, iunxit connubio Annam a Bradow Mielzynska, sororem duorum Castellanorum Gnesnensium, ex hac superfuere filij Albertus & Andreas. Andreas quidem strenuus & obſidionalis in Metropoli Meschouiticā, miles cum Illust. Duce in Zbáráz Christophoro, ex Helena de Mirkowice armorum Szellgá reliquit Albertum militem cum Illust. Campiductore Regni, soror illorum Hedwigis Sobociej de gente Doliuorum confors. Lucas al. er filius Matthei, ex Grudziecka reliquit Christophorum Canonicum Posnan, & Falcem, qui cum Pogorzelska sterilis. cum Wilczynska reliquit prolem. Mattheias tertius illorum uterius Surirogator Posnan. vir iudicij maturitate, & rerum in Repub. gerendarum prudentissimus. Erat Commissarius compositionis inter Regnum & Cesaream Maiest. aliisq. Ducibus confinia Regni tangentibus in Anno 1591. destinatus. Celebravit m. matrimonij vinculum cum Anna Castell. Rogozneñ. Opalinski filia, ex qua suscepit Ioannem, qui ex Elisabeth Niszczycka Palatinæ Belzenis filia, reliquit Petrum heredem, Mattheia altero filio, postquam in Pruthenico contra Gustavum bullo arcendiq. Mansfeldorum copiis, a Maioris Poloniae simibus præclara gessisset facinora, priuatos intra parietes, vita lucuoſe ſpoliato.

Chobienicci de Chobienice, eiusdem diuisionis bonorum cum Bardzciis. Erant viri dignitate, militia, poffſione celebres, ſpectabant ad Chobienice villa 12.

Cum vero proles mascula desist, cum filia unius Chobieniccy translatata fuerunt bona ad Broniewscium Succamerar. Posnaniensem.

Gieraltowscij eiusdem diuisionis cum prænominitis. Hos Saxon scies esse instruit Bielsc. fol: 643. Ioannes Gieraltowski etiam bellator, Et duktor ceptiarum ingentium in Hungaria, occisus Vienna fraude à nobili Barone, quod Cesaream Maiestatem plurimum in dolore induxit. Bielsc. sub Anno 1571. Dobrogostus Canoni. Posnaniensis. sepultus in Pieniany. Ioannes vero Viennæ sepultus. Kielbowscij ad Kosciánum, virtuti & honesto dant operam.

Ligoccij, Leuitatem nescit qui infantie morum grauitate maturescit. Id obsecuare nituntur.

Orlowscij, Antiquitatem Familiae monstrat dicta cognominatio, nam ab armorum proclamaz deducitur, verum hereditaria bona à quibus norant Familiam Orlow in Varsauie. Terra docent cognominationis vim. Fuerunt viri clari in Regno ex hac familia. Andream Orlowski Canonicum Crac: refer: Catalogus Cathedr: Albertum Capit. Varsauie. aula testantur Castrenia. Matthias Orlowski ex Barbara Petrikowska armorum Kujßabia, suscepit Stanislum Canonicum Vladislau: cuius iudicio Parlamentum Regni inscrenans Lemblii detulit ornatum & laudem.

S C H A L E C.

DELINEATIO.

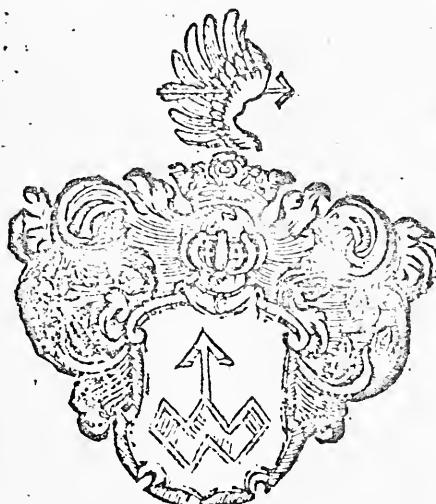
SVNT arma Abdank, ex quibus prominet sagitta à medio. Super coronam est vulturis ala, sagitta per medium transfixa.

ORIGO.

APparet ex ipsa additione ad arma Abdank, adscitos fuisse ad arma ab illis, qui in vnione ad Regnum arma Abdank in M. D. Lith. assumpserant. Addita fuit sagitta, & ala vulturis cum sagitta, ob speciosum progetsum in castris ac victoriae triumphum à Ducibus M. D. Lithuaniae.

SAGITTA IN CÆLVUM.

SI vox imperantis esset, vt quis dirigat sagittam versus cælum, nedum prophanuni sed sacrilegum foret. Sed quia in titulo hoc est vox & nomen dicentis, nil absurdii ferret. Evidem noui sagittarium inter planetas, quid

tas, quid causæ, nisi quia sagittat vel in cælum, vel in terram. In cælum, ut dirigat mentes hominum in sagittarium iustitiae, qui inebriat sagittas suas sanguine. In terram, ut influentia vim à Planetis intelligamus. Vnde etiam sensus fieri potest in verbis *Sagitta in cælum*. Imperantis & instruentis genus mortalium. Egregium quid Darius fecerat, ut resert *Herodotus in Terpsichore lib: 5*. Audito (inquit) hoste, quæ sicut quinam essent. Responderunt: *Athenienses*. Id quum audisset, arcum dicitur poposcisse, eoq[ue] sumpto sagittam quam impoluerat in cælum excussisse, & ea in aëre excussa dixisse: O Iuppiter, contingat mihi ut *Athenienses* vlciscar. Atque hæc locutus cuidam famulorum præcepisse, ut sibi semper apposita cæna ter diceret: *Here, memento Atheniensium*. Quis his lectis non dicet Darij mississe in cælum sagittam, non tamen erat ignominiosa vel superbè imperans sagitta, at precatoria & honorifica. Mos quidem Darij gentilis, & intentio laudabilis. Arma hæc Schalcia ferunt sagittam in cælum, testificantem scilicet quod victoria sua è cælo procedens honorem fauente loue domui Chalecciorum concessisset. Theodosius Constantinopolis olim Imperator, dum ad bellum procedebat, prius in ultimis suburbis Constantinopolitanis, descendens in Ecclesiam Deum deprecabatur, atque errores suos deslebat, tum pugnata conscientia exercitum mouebat. Ioannes Chodkieuicius Generalis Regni & M. D. Lit: Præfectorus supremus Exercituum, ante congressum prostratus in terram in modum Crucis Deum exorabat, tum pugnam incipiebat: *Si enim Deus nobiscum quis contra nos?* Ita sagitta Chalecciorum, in Domini laudem, & protectionis diuinæ testimonium, super monticulos hos exaltata permanuit, ideò clara extitit.

Ingenium hinc Pictas inde corrusca nitet.

L I N E A C H A L E C C I O R V M.

*M*ichael Chalecki eximus miles, & linguae Tartaricae peritissimus. Hic ab Alexandro M. D. Lith. ad Tartaros missus, ut tanquam amici contra quemcunq[ue] hostes illius cum exercitu 30. milliū certis conditionibus præsto adsint. Igitur Sachmat Zanovscensorum Princeps Tartarorum traciebat fluminibus Holcha & Tanai venit in auxilium M. D. Lith. contra Mojches quem ducebat Michael Chaleccius, qui Novogrodum Seueria obcessum recepit & alias ciuitates versus Branscum, quas omnes eidem Chaleccio in præsidium reddidit, ut M. D. Lith. conservaret. Facto demum prælio cum Tartari. Per episcopisbus & Mindikiereio eos devicit, deinde misit Legatos ad Alexandrum D. M. Lith. significando quod auxiliares copias, contra suos hostes in centum millibus adduxisset. Bielsc. fol: 491. Anno 1500. Ioseph Exaeter Contrib. Reg. Lidenis Anno 1589. Demetrius Chalecki de Chalec, Thesaurar. M. D. Lith. de quo Constitutio Regni 1590. Christophorus de Chalec Chalecki, Ensifer M. D. Lith. Capit. Olkintœn. qui cunctitulis doceat virum in Patria, castris,

castris, gubernationi, iudiciis esse idoneum, perpetuam sui memoriam commendat. Iosephus Ioannes Chalecki, ex Falczonka natus, incela Chyonicu, in Rysscow, ex Eua Ioannis Aksak Iudicis Ter. Chyou, filia, reliquit Michaelem militem, qui cum Anna Szwajkowska Succamer. Vitepsa filia tenet matrimonium. Soror Michaelis Barbara Santimonialis Leopol. ad S. Catharinam Senensem facta, Iohannae nomen retinet. Frater Iosephi primus Petrus, alter Franciscus a Cosacis occisus.

SZABLA Hoc est FRAMEA.

DELINEATIO.

FEST framea per diametrum in campo positata, ita ut capulus sit ad dextram, acumen sursum disponitur, campus est tubeus. Super coronam sunt quinque pennæ Strutionis. Framea tamen est rupta ad puncturam.

ORIGO.

IPSA Arma & campus declarant virum Polonum, fortis manu in bello laudabilem triumphum deduxisse, coquè meritum fuisse, ut eadem Arma quibus meruerat, in præmium sibi conuerterentur.

FRAMEA VLTIONIS.

NON sine mysterio dicebat Psalm: 21. de Framea: Erue à framea Deus animam meam. Vindictam & vltionem quæ nedum feriat corpus, sed vitam animamque corporis lñdat frameæ ictus significabit. Quapropter illi qui vltores erant honoris Principum, maxima dignitate honorati fuerunt. Testis erit Dion Cassius in Hist. Rom: lib: 59. cap. 4. Caij Caligula fuit in omnibus rebus atrocissimis administer nomine Protogenes, solitus libellos duos semper circumferre gladij ac pugionis titulis insignitos, hic in curiam forte quali aliud propter negotium ingressus, cum omnes vesti solet eum salutarent ac dextram iungerent, Scribonium Proculum infesto vultu intuitus. Quid (inquit) tu me etiam salutas tanto Imperatoris odio flagrans? id reliqui audientes Senatorem eum circumfusi discerpscrerunt. Eo facinore delectatus Caius, in gratiam secum Senatu redire significauit per decretum, tum vici sim ei decretum ut in tribunali excuso in ipsa quoque Curia omnibus alijs sublimior federet, ac ibi quoque militari præsidio vteretur. Arma præsencia cum video, frameam vltionem contemplor, non illam dico

cere

Szachownicā alias Wczele.

ICI

ceremonialem, quam præstant Tartari ab antiquo Regibus Poloniæ in signum amicitia fidelis, dūm supra acumen framearum mittunt aquam dicendo: *Ita funditur sanguis meus hostil' framea, si mimicus Sereniss. Mates' fuero.* Et supposita manu ad frameam haurientes decidentem aquam bibebant manus. Sed contemptor in armis vestris realem vltione n, quam ad prætentiam suorum Magnorum Ducum Lith: exhibitam conseruatis, cùm contra Moschos, Tartaros, aliosq[ue] M. D. Lit: hostes in castris & bello adfueris, vitimque & sanguinem pro illorum tranquillitate & salute donasti. Ita quod Familia vestra illud Senecæ in Hercul. Oeteo non posset accommodari.

*Licet tua vulga in aula,
Centum pariter limina pulsat.
Cum tot populus stipatus eas,
In tot populis vix una fides.*

Arurophilax lapis est similis argenio, cuius vis est, ut Plutarch. de fluminibus notat, vt depositus ad thesauri limina, sit fidelis custos auri. Nam si fures venerint, lapis emittit tubæ clangorem, quo auditio fures per præcipitia feruntur. Sed abeant vanicum fai portentis, illi quibus pro armis est nobilis framea, sunt veri custodes thesauri Regnorum & Patriæ. Vnde Furæ Tartari, Sarmathæ, Vngari, Moschi, Valachi, Dalmatæ, &c. magnum deferrunt honore in frameis, illisq[ue] qui eisdem vntuntur, optimum conseruant omen.

SZACHOWNICA Alias WCZELE.

DELINEATIO.

EST Tabula sexta lineis rectis & transuersis in quadratis, quadra ta niuitim ponuntur aurei coloris & albi. Super coronam est virgo Maura, corona regia insignita, frontem fascia ligatam gerens, guttae sanguinis infra faciem delabuntur, mariibus ad pectus similem tabulâ defert. Bielsc. addit, quæ si filia hæc esset Regis Granata, fol. 340.

ORIGO.

Milles ex Sclauonia Holub cognominatus in Mauritania militarem exercendo, per ora hominum volitabat, quod Schaccorum ludum peroptime nouisset. Et cùm in regione

gione prædicta filia Regis primas in eodem ioco & lusu deferret, vocatus fuit ad opus. Quærerit miles quid loco præmij referrat victor? Audiuit: *Nescis quid illi, qui cum filia Regis contendentes deferant ea tabula lusus perforabitur caput.* Spectantibus igitur Rege & Senatu, succubuit filia Regis in optato intento, & cum admirabunda sedisset, miles tabula arrepta contulit pro armis tabulam, ac virginem fronte & capite lœsam. Posteritas tanti militis in diuersis locis & Regnis, dum sibi constituit domicilia præcipue in Sclauonia, in Silesia, in Regnum Poloniæ aliqui horum ex Silesia sunta gloria Boleslai Chriuoultij incitati & permoti ad Annū 1103, descendērunt, atque perpetua statua fundāvūt.

T A B V L A G L O R I Æ.

Neminem commouere debet, quod tabulam lusoriam *Tabulam glorie* dixerimus. Si enim antiquorum mente in ludi conspexerimus, non ignominiam fraudemque intelligemus, sed virtutem politicam judicabimus, quæ circa & tabulam lusoriam, tabulam gloriæ affirmabimus. Quæ mens erat in adinueniendis ludis? *Rosinus lib: 5. antiqu. Rom: cap. 1. instruit.* Ludi, ut in publicæ celebritates, quæ vel placandas Deum iræ, vel pio salute populi, vel gloriæ populi demerenda causa sunt editæ. Finis eorum erat, tam religio quedam, qua antiqui opinabantur se deis rem gratam illis ludi tanquam proximam facturos, tum populi voluptas cui & Reges & Respub. & Imperatores natiue studebant, quo homines voluptate demulsi, in officio coatinerentur. Scriptor autem de Inuentoribus rerum lib: 2. cap: 13. quando Herodotum, inquit: *Cum grauitate annona Patria framatur apud Lydos, sic famem consulari solebant, altero quidem die cibum sumentes, alio, o ludus operam dantes.* Cum igitur ludorum finis fuit secum laudem iuxta antiquos & modernos, conueniet plurimum ipsam quoque tabulam lusoriam gloria donare. Arma vestra Wczele & Szachownica nuncupata, ex ludo elebri & militari, non immodicam referunt gloriam. Vnde huic tabula Schaccorum licet inscribere, quod tabulis inscriperat Augustus Caesar viro Bruto & Caisio, atque sopitis ciuilibus bellis. Scribebat ille: *Libertatis Pop. Romanæ vindicta.* Considerando namque originem Schaccorum & figure, non alium habeo nisi libertatis populi vindictam insinuatam. Refert hoc ita Polydorus lib: 2. Inuentum olim circa Annū Orbis conditi Ter millesimum Dc., XXXV, à viro sapiente Xerxe, qui ita tyianni sauitiam coercere metu, ac eum documento monere volens, ostendit maiestatem sine viribus hominumque adminiculis parum admodum valere atque tuam esse, quando per istius medi ludum satis patet hæ regem facile oppressumiri, nisi insegnaret à suisque defendetur. Vocant hodie hosce calculos seu scrupulos suuçulosuē, quibus præliando ludimus, (est enim certamen instar prælii) Schacos

Schaccos à scandendo forsitan dictos, quod calculi cùm mouētur, in alteram aduersariam partem scandere videantur. Tantam igitur tabula veatra ferat secum laudem, meritò tabula gloriæ nuncupanda erit. Sed satis hoc & inde clarum est, quod gloriam stemmatum & ludo cum filia Regis audaci & perfecto retulerit retinueritque.

*Nunc tolle animos & tecum fringe triumphos,
In nostras Rhodius depluit imber opes.*

VICTORIÆ SPES.

Spm victoriæ aliquando ipsi strenui viri faciunt, vnde in pugna Leuctriæ imminentे quidam Lacedæmoniorum exclamauit: *Hic dies declarabit virum.* Alij loco, tempore, re, & occasione, victoriæ spem meiuntur, ipsæ enim circumstantiæ bellicæ, spem non modicam pariunt. Verum etiam ex armis præseniibus, tabula nimurum Schaccorum, spes victoriæ concipi potest. Ioannes Ferus in theatro Impresariu[m] depinxit tabulam Schaccaria[n] cui subscriptis hæc tria: 1. *Longè alius.* 2. *Porrigit hora.* 3. *Sors nequaquam.* Talis subscriptio docet geneiales regulas speci in victoria. Unde cit: *Longè alius, alludit ad reginam, Rochos, popones, m[er]ites, qui à longè prospicientes aduersarios, incertos, ē medio tollunt.* Regula victoriæ. Reni prospicere imminentem à longè, ne disturbans exercitum vox succedat. Non putaram: aut edocet ut pugnantibus adsint copiæ auxiliares à longè seu à tergo. His namque ab hoste conspectis, audacia illorum minuitur, fortitudo attenuatur, spes labefactata perit. Si verò à longè noh videantur copiæ sed turimatim omnes pugnant, facilis confusio, subita oppressio, à latere & tergo, totam spem deprimit. Dicit secundò: *Porrigit hora.* In pugna Schaccorum dum arte & prudentia scanditur & præoccupantur nocua loca, lodus deducitur in horam, victoriam tunc porrigit hora. Evidem in bellō parvus error in principio, magnus fit in fine; at cum initium prudenti fortitudine stabilitur, hora fortunæ rota vix mouetur, aliquando nostra, aliquando aduersæ parti Mars fauet, aliquando mutantur animi & nutantur, sed hora porrigit spem, ut qui legem victor parabat, victus postmodum suscepit legem. Vnde quidam: *Fidem futi virtute sequamur.* Alius. *Inter utrumq[ue]. Puta constans maneto.* Hoc est, placida & aduersa fortuna pugnato, spem porrigit hora. Dicit tertio: *Sors nequaquam.* Puta in ludo Schaccorum, sors locum non habet, artem, ingenium, circumspectionem exigit. Alij quidem ludi sorte gaudere possunt, sed lodus Schaccorum ipsa experta scientia determinat rem. Regula hinc victoriæ speci habetur. Quod sors parva in bello laudem victoriæ non adserit, sed pernecessum est, fugientibus non dare fidem, abiijentibus spolia non credere, spolijs & sorte prima non occupari, at ulteriore finem & progressum præmeditata ratione videre. Sic authori horum gentilium processit, & victor eusit.

LINEA ARMORVM SZACHOW NICA,
ET FAMILIAE WCZELAE.

HOlib, id est Columbus, huic primitus concessa hæc arma fuerunt, ut resen
Dlugossius,

Lebno, ab eisdem armis cognominatus, Schauonica namque, lingua Lebno hæc armæ
vocantur à contuso capite, quod nos Euphonie & gratia Wczele vocavimus.

Tumigrala Nicolaus, quem etiam Sieconium appellabant, Cuiusve P*re*fectorius cir
ca Annum 1432. De illo Cromerus: Wczelius is gente fuit, cuius insigne est
latruncularia tabula. Bielse. de illo sol: 340.

Mielinscij in Maiori Pol. Alexander in exterris nationibus virute & fortuna
collecta, Sereniss. Regis Augusti Aulicus expeditionem militarem primum,
tum Legati munus ad Reges obiuit. Denium Abbas Tremesiensis renunciatus,
maximam sui memoriam in adiutorio organis, Bibliotheca reliquit. Postmodum
à Sereniss. Steph. creatus Episcop. Vendensis in Liuonia, plurimos labores pro
Ecclesia propaganda suscepit. Nicolaus frater ipsius ex Tribuno Calisensi
Dapifer, ibidem bonum Patriæ cohonestando, moribus, virtute, aetibus, reli
quum filium Nicolaum linguis, Germanica, Italica, &c. ornatum. Christo
phorus tertius horum frater, etiam ex Tribuno Calisensi Dapifer, ut Consili
zio Regni 1588 d:cn. Experiencia magna in castris, & in publicis Regni
negotiorum, reliquit ex Kotsczowna tres filios, Albertum militem strenuum in
omnibus expeditionibus sui temporis praesentem. Stanislauum & Alexandrum,
quorum initia linguarum Moguntia exitit, Bielscius sub Anno 1578. me
minit Mielinsij Nobilis Poloni, qui in Silesia Bramum, à quo in Consinibus
plurimum lacesitus fuerat in captiuitatem arripuit, quem nec dimisi donec
sibi satisfaceret.

Gniazdowscij in Maiori Pol. Ioannes Abbas Mogilensis Suffraganeus Gnes.
vir doctus, atque ad Reipub. negotia dispositus, obiuit plurima munia pro Pa
tria. Michael frater ipsius egregius miles, adiunxit ad honorem Familiae
lauream fortitudinis.

Droszewscij, eiusdem diuisionis bonorum cum Gniazdouiis, sed à bonis nouum
assumpserunt cognomen.

Iabikowscij in Maiori Pol. literis, Iurisperitia, ceterisque virtutibus ad Reipub.
negotia prompti & nati. Erant germani fratres Albertus & Venceslaus, Alij
fratres patruelles his fuerunt, Clemens, Ioannes, Georgius, Swientoslau.

Precificij seu Pretwicij de Gávron, ex Silesia in Podolia confederunt. Bernardum
cum Illustriss. Ductore Sieniawskij, magnum defensorem Podoliae, ac persecu
torem Tartarorum, usque in Oczakow referunt Historici, de illo Cromer. in
Orat. Funeris. Sigism. Regis, & Bielscius sub Anno 1541. Cum Zaricka
reliquit coniugem Chodorowscij, & filium Iacobum, qui pro meritis & triumphis
honoratus fuit Praefectura Barcensis, De illo Starouolscius inter Centum bel
latores. Iacobus filius disciplina militari, morum gravitate, benevolentia &
humanitatem.

humanitate maximè omnibus gratus, relicto filio ex Ciotkownd Ioanne ac filia, maximus amator factus est Ordinis Prædicat. cui Ecclesiam ex lapide erexit in Szarawka, atq[ue] facta fundatione ornata præiosis monilibus, apparetamentis sacrario, maximum augmentum Fidei in locis desolatis inter Schismatics, promotione Ordinis, SS. Rosarij stabilituit, à Sereniss. Regibus pro graciæ merito Palatinus Podoliae, & Præfettus Treboulia renunciatus fuit.

Huic bona Szarawka pro meritis concessa euiternè fuerunt, ut Ianu. fol: 125.

Kicznawscij in Maiori Pol. Regibus reddunt obsequia, ut Familia sua prodeesse valeant. Refert enim Xenophon, quod supra forum Traianum descripsum legebatur: Potentissima dos in Principe, Liberalitas & Clementia.

Ludzislawscij in Maiori Pol. Rebus honestis & Reipub. necessariis dederunt operam, si enim Imperatorem stantem oportet mori, ut Vespasianus dicebat, profecto nobilis in quiete & otio, Familia sua adserre ornamenta minus poterit.

Lutenscij ibidem, viri probi & humani. Pium antiqui dixerunt Aurelium Antoninum Imper. quia maluit unum citum seruare, quam mille hostes occidere.

Włoscieiewscij ibidem, Patriæ seruire intendunt. Nam si gloria Principis est, iuxta Tacitum Rempub. magis amare quam filios, maxime decebit eum optimum, plus velle Patriæ quam filii.

Karmienscij ibidem, optimi viri domi & foris, semper enim in ea Repub. subditæ & proceres sunt boni, continentes & strenui, ubi ipse summus magistratus Reipub. est talis.

Rumiencij ibidem, Regi & Patriæ obsequentes. In eo namq[ue] incolunitas Regisita est, ait Xenophon, si Principi promptè omnes parcant etiam Proceres. Mylleccij ibidem, ponunt merita ut præmia afferuantur. Præmiis namq[ue] milites ut plurimum ad magna facinora edenda incitantur.

Dzbierkowscij ibidem, Militari subleuant domum, ita enim successus familiarium augentur.

Nalefcij ibidem, Commune est nobilium de aula & castris familiam curare dominus, eadem constitutione posteritati fauent.

Dzieleczynscij ibidem, eruditio nem in literis & disciplinam in castris fouent.

Otium namq[ue] segnities omnium seditionum in castris & domi origo est. Pogorzelscij ibidem, Moribus & doctrina instruunt posteritatem ad recte fideturq[ue] seruendum Reipub.

Rzegnowscij ibidem, Felix initium vita curant; nam ubi initium est bonum, speratur progressus rerum iucundus.

Chwałkowscij ibidem, Laudabiliter reddunt obsequia Patriæ.

Gałęscij ibidem. Pugnabant pro Patria intrepide, nam qui miles iniuitus & coactus pugnat, facile vincitur. Libere, & recte seruerunt Patriæ.

Włosowscij, non fuerunt suspecti Patriæ, ideò ea tribuenda illis, quæ optimo ciuii & militi conueniunt.

Trzecij, non cessant Reipub. ferre honesti commoda, idcirco sine occasu felices.

Cema in Prussia, post Crucigeros Regibus addicissimi, & Reipub. optimè meritati, cum Sambia Malborgum ipsorum administratione concessa fuerant, fidelitatis sue & amoris monstrarunt obsequia. Fabianus Cema Palat. Malborgi, Praefectus Tucholensis & Starogardensis, cum Achacio Cema Palatino Pomerania, Praefecto Stumensi & Gniensensi subscripsérunt priuilegia cōiunctis ad Regnum Podlachiae & Volhynie. Modernis temporibus erat Fabianus Cema Castell. Chelmensis, Praefectus Sztumensis, ex quibus titulis faciliter colligere licebit, quanta praecesserunt merita tantorum præmiorum.

S T A N K A R I N.

DELINEATIO.

EST aquila nigra integra, extensis alis in dextram prospiciens, coronata corona aurea, & pedes coloris flavi, in pectore campus sanguineus, intra quem est luna alba sursum cornibus versa, quam pugio gladij in medio tangit, gladius integer. Super coronam est vexillum bellicum, partim extentum, partim lanceam tangens.

ORIGO.

IN Ducatu Mantua, belli & pacis tempore, terra marique gloriam Familiae acquisitam origine, conseruarunt. Historia inter Florentinos & Pisanos, Guelphos & Gibellinos de illis referret. In Regnum Pol. 1547. Sereniss. Regc Augusto sceptra gubernante per Franciscum Stankarum Mantuanum, filium Michaelis Vexilliferi Ducatus Mantuani illata fuerunt. Fuerat eorum indigenatus sub Sigism. Augusto Anno 1569. & confirmatio atque renouatio priuilegij à Vladislao IV. ut infrapatebit.

L V C E T E T F E R I T.

MAgne debentur tituli his tribus: *Aquila*, vt Reginæ. *Gladio*, vt terrori belli. *Et Luna*, de nocte lucenti. Iunctis autem ad inuicem histribus, iam summi porrigiendi tituli. Mihi arrisit plurimum ad arma præsentia titulus: *Lucet & ferit*. In Theatro Impressarium Ioannis Feri, video Aquilam cum steila cuiusdam Cæsaris symbolum, cui additum lemma: *Fulget Cæsaris astrum*. Dùm verò in præsentibus gentilicijs video lunam & gladium

gladium pugientem, licebit appone te: *Lucet & ferit. Sed eò potissimum
lucere hæc arma dicam, quia illis subscriptum legebam inter radiata lumina.*

Mantua me Ducibus sublime coequauit auitis,

Signat Regales, armiger ales opes.

De tanta celebris mox agit sorte triumphos,

Illam Aquile hos rutilans fronte corona nitet.

Feriunt autem hæc arma, quia non sine causa gladium vexillumque portant. Qui Italicam Historiam eorumque bella ardua perspexit, quomodo quaue arte Stancarij lucebant & fericabant facile iudicabit. Si autem Regnum Poloniæ videamus, non modicum luxerunt dum illis indigenatus, Regni tituli, Curiz honores, collati permanerunt. Profecto erant duces in hostes & clipeus, ferientes hostem, protegentes Regnum, si Martialis signa eorum, ordinibus equestribus annumerata & recepta fuerunt. Supposuit quidam Aquila in præminentia Symbolum dicens: *Et visu & volatu, puta superat omnes Aquila, nam in solem intendit indefesse visum, & nulla auium tam profunde versus cælum perniciue volatu potest, vt Aquila.* Ita Familia Stancarorum dicendum venit: *Et gladio & telis, & Marte & consilio, in Curis & in castris, in pace & in bello, Ducibus & Regibus, nocte & die, suam protestati fuerunt operam & fidelitatem, vt de illis dicendum esset, quod aliquando Lampeitus in Alexandro de familiaribus ipsius & socijs reliquit: Erant viri amantes Principis sui, qui de illo nec ipsi riderent, nec risui esse vellent, qui nihil venderent, nihil fingerent, ad bonum facile consentirent.*

LINEA FAMILIAE STANKARORVM.

Michael Stancarus Venillifer Ducatus Mantuanæ, cuius filius Franciscus, Hæbraicè, Græcè, Latine, ipse Italus doctus in Regnum Pol. venit, atq[ue] laudo Regni à Sigismundo Augusto indigena, cuius, & nobilis 1569. vñā cum consorte ex Illustri Loffiorum Familia declaratus & recepitus fuit. Reliqui filios Franciscum & Ioannem Ambrosium, & filias Annam Strzyczowsçij, & Paulinam Przyjowsçij consortes. Franciscus filius, post liberales disciplinas & reddita Patriæ obsequia, assumpit in coniugem Bararam Marsenska, ex Karska genitamariorum Madrostki, ex qua suscepit Petrum & Adamum, & filias Agnetem Bialobrzesçij, Annam etiam Bialobrzesçij primò, post Węzki Wjdançij, Euam Myslowsçij, Sophiam Achlery primò, tum Otuinouij secundo & Hedwigim. Petrus ad exteris nationes literarum & militaris gratiâ missus, diversarum linguarum studia recepit, in Patriam rediens in aula Magnatum, in publicis Regni negotiis summoperè versatus, dignum se se præstavit Patriæ incolam. Habuit in consortem Marinam Petri Bogusowicçij, quam Catharina Rejowna Dapiferi Lublineñ filia geniterat, sterilis illa decessit, unde altero matrimonio copulauit sibi Cristinam Adami Zolkiewskij filiam, ex qua suscepit Alexandrum filium & filiam, ob literaturam & pecuniam

iuris nobilium, à Gabriele de Rytwiány Zborowski Notarius Caſtrenſis Horodeclensis, a Vladislao IV. Sereniss. Rege Secretarius ſuæ Maieſtatis, demum Tribunus Grăbouiecenſis iſtitutus fuſt, multas eommisiones, nuntia, deputationes dexti. rē & ſalutiter peregit. Adorius frater Petri non diſſimilis fratri, ca defiderauit in Patria perſicere, que illum Familiamq; ſuam aternitati denarent. Ex Anna Laurentij Lubedinſki filia, Subiudice Terræ Busceriſſis armorum Slepovron, fuſcepit filias Deedatam & Sophiam. Ioannes Ambroſius ſt. l. v. Franciſci primi, qui dum adoleſcenti morum grauitate ſibi comparauit ad actus nobiles gradum, primò Regens Cancellariae Crac: ultrā decennium, demum Notarius Caſtrenſis Praemilienſis fuit, ex Sophia Strademſka armorum Prus plurimam fuſcepit prolem, ex quibus Michaēla Tartoris in captiuitatem abductus, & Stanislaus unus ex ſeptem fratribus ſuicifites, cum Barbara Biencicka ex Zajdecka progenita tenet matrimonium. Obiit Ambroſius Ioannes 14. Mayi 1616. Cui tale Epitaphium appenſum in Bilel.

Ambroſio Ioanni Stančaro, Generofiff. l'arentib' Fiancile Stančar, ex iluſtr. D. Mart. ſt. rpe oriundo, mox Regis Auguſt. beneficio, ſuoque merito indigena Pel ex Magd. Loffio edito. Qui cum ob iſig. eni prolixtatem, eloquentiam & iuri peritiam omnibus acceptissimus eſſet, priuūm in Castro Cracoviensi Vicenotarij, deinde in Praemilienū. Nō tam in uite & cu o laude functus eſt, &c.

Neariē aliquid de eſſe videtur nobili Familię Stančarovum ex opinione bo- nīnum, et j. v t d. Ela ſcriptaq; l. ac haberent ſuum fundauentum, profero in medium Privilegium Indigenatus illorum. Sigismundi Auguſt Regis tenoris huuſmodi:

S I G I S M V N D V S Auguſtus Dei gratia Rex Polonie, Magnus Dux Lithuaniae, Russie, Preſſie, Maſlowie, Samogitia &c. Dominus & Heres. Significamus praſentibus literis Noſtri, qvorum inter eſt viuiversis & ſingulis Praten- tium noſtitio habituſis. Quod quamvis Nos Iapientiſſimo in ſtuto Pradeceſſorum Noſtrorum, omnes Regni Noſtri Ordines ſingulis praerogatiis ac cunctis libeſtibus ſatis abunde locupletauimus; tamen eō libentiū etiam id facimus, dum ab eis, qui tanto libertatum ſplendore à Nobis exornati ſunt, debitem quoq; eſteruantur ſymbolum, & ſummae gratitudinis deus Nobis exhiberi cognoscimus. Cūm itaq; non modo Proceres & Terrigena Regni Noſtri, ſed etiam ex tra- nei in ſecuritate & tutela regi miris Noſtri fæliciter degentes, in dies maioriibus in Noſt: bene meriti ſtud: ſumma cum laude, virtutumq; ſuatum ſplendore erit certe dari & expieri. Nobis certe grauifimum exhibent officium. Pati modo & ratione, optimè de Nobis meritum & à Senatu Noſtri multis modis ha- benus comendatum Nobilium ac Egregium Vitium Franciſcum Stančarum Man- trarum, Michaelis Vexilliteri Ducatus Mantua Filium Illuſtris Proſapia Ducum Mantuae cognatum in Regno Noſtro Polonie longo iam tempore commorantem, haec non huius neſt: eſtum meritum vero & officij ſuis erga Nobis clarum & plenibus eucomijs adornatum, I beratam Regi Noſtri, quibus fulcitur & ſtabilitur maximè auidum, ac illis omnino dē gaudenti volentem; Nos benigno respiciens animo, in primis tum integratam, probitatem, prudentiam, ingerij dexteritatem,

morum

morum nobilitatem, vita synceritatem, dilectorum, innatam constantiam, & alias virtutes eximias, quibus praeditus Nobilis Franciscus Stancarus Mantuanus fidelis Noster dilectus, prædictus ornatusque esse prædicatur, tum eius quoque fidelia & prompta in Nos contestata obsequia & merita, quæ nobis haec eius fidelissime præstvit, & futuris queque temporibus præsticurus est: vique virtutis, probitatis, & fidelium meritorum tuorum aliquem fructum à Nobis te accepisse sentiat, ex speciali gratia Nostra, consensu Nostro, & Senatus Nostri assensu accidente, voientes eum ob prædictas eius virtutes & merita singulari favore nostro prosequi, & gratitudinis Nostræ, votiq; ipsius reddere particeps, pro Indigena Regni Nostri assurimus, adiungimus, ceterisque omnibus Nobilibus associamus, appropriamus, incorporamus, & inuisceramus, prout de facto assumptissimus, adiunxi-
mus, associauimus, appropriaui-
mus, incorporauimus, & inuiscerauimus, omnibusque libertebus Regni, Privilegijs, & concessionibus, ac honorum quorumvis gradibus, dignitatibus, iuriu-
m immunitatibus, & prærogatiis Nobilium vniuersitatis, iuxta consuetudinem Regni Nostri, omnibus Proceribus ac Nobilibus consue-
tus & obseruari solitus, donamus, dotamus, præsentibusque donauimus ac dotaui-
mus. Utq; is idem Nobilis Franciscus Stancarus Mantuanus, cum sua legitima p:ole ex Magdalena Illustris Losiorum Familia, tam masculini quam feminini sexus legitimè progenita, & in post progenitura, utriusque sexus familia sua, omnibusque & singulis supramemoratis Procerum & Nobilium Nostrorum libertatibus, Privilegijs, dignitatibus, honoribus, ac prærogatiis, pariter ut ceteri Nobiles Re-
gni Nostri iisdem potiuntur, & fruuntur, cum successoribus suis gaudeat, participet, & pacifice fruatur temporibus perpetuis permittimus, & hisce præsentibus literis Nostris permittimus". Ceterum prout prædictus Nobilis Franciscus Stancarus Mantuanus, Maiorum & prædecessorum suorum Clenodijs & stemmatibus, ab antiquo gaudebat, & nunc propemodum iisdem quoque (quæ ipsi ex innata benig-
nitas Nostre clementia concessimus, & vti, strui permitimus) cum sua omni posseitate gaudebit & structus perpetuo cœcedimus, & libenter permittimus, eunq; ut prædictum est communis libertati omnium Nobilium Nostrorum, cum stem-
matibus & insignijs suis, quibus nunc vitetur, & in futurum quoque cum eadem posteritate sua vitetur & structus adiungimus, appropriamus, & incorporamus, ac pro vero Nobile & legitimo Indigena Regni Nostri iusticiam, indicamus, & in Patria Nostre gremium aggregamus adopiamusque. Vismū itaq; est Nobis ea-
dem Familiæ ipsius Clenodia, insignia & imagines, cum armis & stemmatibus suis,
titè & suo solido ordine, natu-
lisque coloribus depingendas, delineandas, describen-
das, ac præsentibus inscrendas, ipsi concedi. Quatum prior Aquila nigra expansa alis, rostro & pedibus flavis, erecta stat, cuius pectori medic, in rubro campo ensis albus vibratus, seu gladius districtus insitus appareret, post modum in apice gladij luna media corniculata, cornu utroque sursum erecto emicat; Insuper Aquila prædicta vertice capitis sui coronam auream superimpositam habet, tandem ex ea corona vexillum rubrum ad instar prælii dispositum, rutilans & corruscans eminet. Quæ eiusmodi insignia ac stemmata à Nobis visa, tenore præsentium benigniter confirmamus, ratificamus, approbamus, iamque de sancto confitiamus, ratificavimus, approbavimus, & robur perpetuum præinsertis omnibus impositum, permittentes prædictum Nobilem Franciscum Stancarum Mantuanum, fideliter Nobis dilectum, cum sua successura postitate, præfatis Clenodijs & insignijs, nec non supra recentis omnibus beneficijs, libertatibus, privilegijs, concessionibus, dignitatibus, honoribus, atq; iurium & immunitatum prærogatiis vniuersitatis, à Diuis Majoribus Nostris, vel etiam à Nobis ipsis Nostris Incolis benigni-

ter concessis, & in Regno Nostro Poloniae de Iure & consuetudine gentis huius inelytae, nunc & ab antiquo receptis, obtentis, & in futurum recipiens, & obtinendis, cum ceteris Proceribus & Nobilibus Nostris, liberè nunc & in futurum perpetuo pacifice vii, frui, & pouri. Qui d' vniuersis & singulis Regni Nostri Senatoribus, Provinciarumq; Nostrarum Dignitatijs, Officialibus, & Praefectis, curatisq; hominibus ex Nobili sanguine procreatiss noctum facimus, edicimusque ut ex exemplo nostro, tam locupletis testimonij honore, merito à Nobis decoratum facias quoq; suo, ac consortio Nobilitatis dignum recipiant, & pro vero Indigena & Nobili, ac si ex inelytae huius gentis sanguine progenitus sit, reputent & iudicatum habeant. In quorum omnium fidem, & evidentiis testimoniorum praemissorum omnium, hasce praesentes literas Nostras, manu Nostra subscriptissimis, & sigillo maiori Regni Nostri obsignari mandauimus. Datum Lublini in Comitijs Generalibus Regni, die 5. Augusti, Anno Dñi. 1569. Regni vero Nostri 40. Praesentibus Reuerendissimis, Reuerendis, Magnificis & Generosis Iacobo Vchánski Archiep. Gnesnei. Legato Nato & Regni Nostri Primate. Adamo Konarski de Kobylna Posnaniensi. Petro Myškowiaki Plocensi. Alberto Statozelski Che mei. Episcopis. Sebastiano Mielecki Castellano Cracouie. Capitaneo Biestei. Stanislao Myškowiaki de Mirow Cracouie. & Rathnei. Capitaneo. Petro Zborowski Sandomicie. Capitaneo Stobnice. Ioanne Sierakowski Lancicie. & Przedeccei. Capitaneo. Ioanne de Barćin Krotowski Univladislauie. Ioanne Fierley de Dam-browicā Lublinei. Regni Nostri Supremo Marschalco, Capitaneo Rohatinei. Andrea Dembowski Belzei Capitaneo Rubieszowice. Arnolpho Vchanski Plocen. Capit: Wisłogredie. Fabiano Czemia Marienburg. Capit. Tucholiei. & Stęgadie. Achacio Czemia Pomerania Capit. Stumci. & Ne weń. Palatinus, Stanislao Sobek de Sulejow Sandomir. Regni Nostri Thesaurario Capit. Tyssoucei. & Miłogosten. Adamo Drzewicki Junuladislau. Capit. Golinei. & Inhowodei. Stanislao Herburth de Fulstyn Leopolicie. Capit. Samborcie. & Drohobicei. Stanislao Ślupecki Lublinei. Andrea Comite de Tęczyn Belzei. Anselmo Gostomski Plocen. Capit. Rauen. Sigismundo Wolski Czerwieci. Capitaneo Varsanien. Hieronymo Osloliński Sadecei. Ioanne Tarło de Szczekárzowice Radomici. Capitaneo Pilsnei. & Lomasei. Nicolao Ligęzā de Bobrek Zawichostei. Capitaneo Biecenzi & Zydačovien. Alberto Przyiemski Ładensi. Ioanne Sienienski de Sienna Zarnowici. Ioanne Krystoporki Wielunie. Ioanne Sienienski de Gologory Hašciei. Ioanne Herburth de Fulstyn Sanocen. Stanislao Kryski de Drobnino Račazei. Capitaneo Dobrzymynei Castellanis. Valentino Dembienski de Dembiány, Supremo Regni Poloniae Cancellario. Francisco Krasinski de Krasne Präposito Plocen. Regni Poloniae Vicecancellario. Stanislao Bárzy de Blozew Marschalco Curia Nostra. Capitaneo Sniatynensi. Stanislao Oslowski Curia Nostra Referen. dario, alijsq; quam plurimiis Officialibus, Capitanis, Aulicis, & Secretariis Nostris. Datum per manus Magistri Domini Valentini Dembienski de Dembiány, Cancellarii Nostri sincere Nobis dilecti.

SIGISMUNDVS AVGVSTVS REX.

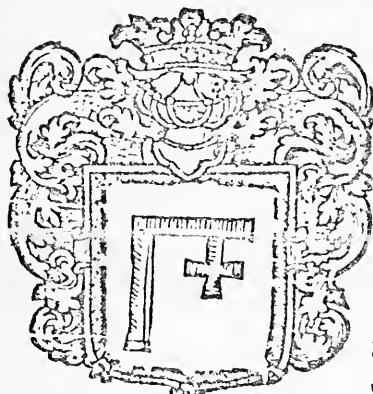
Relatio eiusdem Magistri Domini Valentini Dembienski de
Dembiány, Regni Pol. Supremi Cancellarii.

SIENIV.

SIENIVTORVM.

DELINEATIO.

ET medium vexillum latum in campo rubeo, crux quasi pendens integrâ coloris cælestini, vexillum coloris albi,

ORIGO.

ADucibus Russiae & Volodimiria concessa fuerunt militi dicto Sien, qui ex Volhynia militem ducebat. Sien Ruthenum, Scianum latinè seu Simeonem significat, à quo filij Sieniutij & Sieniuta atq; Sieniutouicij nuncupati fuerant. Antiqua & multis meritis clara Familia apud suos

Principes, quod ipsa linea Familia atque diueriae illorum posseses. ones demonstrant, atque tituli cum dignitatibus Regni edocent. Originem vero armorum Simoni militi inde concessam ipsa genulitia instruunt, quod in bello cruento nedum fortiter & stabili animo pugnauerit, sed medios inter hostes suorum in victricia signa iam ab hoste pressa & lacera, prosperè eduxerit, hostesque prostrauerit,

MANEBIT VICTORIA.

CVM Alexander Magnus, tertio pugnando cum Dario, iam duabus vitorum amissis, in medium prælii processisset, & ingens multitudo hominum Darii, in milites ipsius terrorem inducebat, fertur dixisse: *Manebit victoria.* Assumpsit verba Macedonis in Symbolis Salomon Neugebauerius, depinxit signum militare medium inter cuspidines hastarum, & inscriptis: *Manebit victoria.* Vnde obsecro victoria spes viro circumdato hastis & sagittis? Respondet: *Fugam victoria nescit.* Quasi diceret: Sic circumdato vndique exercitu ab hoste, non iam meditanda fuga est, sed data resolutione, vitoria speranda. Nam licet mors subsequetur, dum hostis quoque tubito & turmatim à resoluto exercitu cadit, & vitor profligatus, cladem suam potius, quam vitoriam nominabit. Arma hæc nobilitatum vestrarum o Sieniutij, vexillum lacerum cum cruce, ferunt non aliud Echo, quam *Manebit victoria.* Manebit per æuiteina tempora, cum vos militibus deditos, ad omnem Patriæ expostulationem promptos, latoisque semper offertis. Manebit per mentes hominum, nam gratum genus mortale meritorum in Patriam, deuouent dics vestros æternitati & saluti. Manebit per ora hominum, illorum enim est famam perennem nobilium, posteritati sua

sux in existimationem altam & prototypon imitationis deferre. Hinc Petrasanta in Tesseris Gentilicijs asserit, quod ad laudem & ueritatem domui sux comparandam Assamonæ, in vexillo habebant nomen Regis æterni & Dei exercituum, & successit felicitas ipsorum posteris. Quapropter alludens quidam in curriculum fælix humanæ naturæ talia reliquit Poemata.

Ascendo ut rursus descendam, adolesco ut senescam,

Flores ut arcem, viuo breui ut moriar.

Sed rursum ut viuum morior, mirabilis ordo.

Vita mihi mors est, mors mihi vita noua est.

LINEA FAMILIAE SIENIVTIORVM.

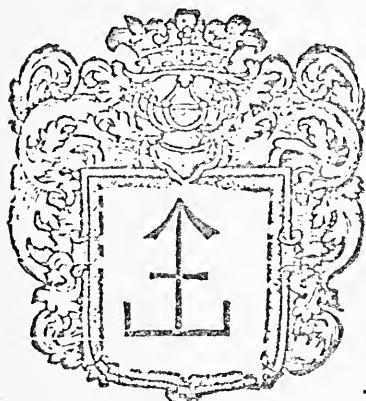
Sienius seu Simeon, cui primum talia nobilitatis arma à Duce Volhyria & Vodolimiria concessa, ob præclaras in castris & bello merita fuerant. Sieniutowicz filius Sienij, a quo cognomen posteritas ex nomine proprio assumpit. Sieniuta cognomen antecedens Sieniutowicz, inter nobiles Polones, aliam terminacionem accepit nempe Sieniuta, eo itaq; cognomine Familia prædicta etiam in praesens nominatur. Supronius seu Sempronius Sieniutowicz, alias Sieniuta reliquit filium Iuscum seu Iosephum, qui reliquit filias tres, 1. Nowosielecej, 2. Kurrowsij, 3. Hołenierscij confortes, & filios duos Chrebiorum seu Gregorium & Romanum sine Remigium. Chrebiorius suscepit ex coniuge duos filios & 4. sittas, Matthæum qui sterileriter decepit, & Fedorium sine Theodorum Tibunum Cremencen, vt Paproc. in 2. Operæ, qui reliquit Nicolaum sterilem, Abramum cuius filij Petrus, Anna, Dorothæa, Catharina, & Christopherum, qui sumptu proprio in Moschouiam deduxit vexillum, Fundator Ordinis Prædicat. in Lachowce, dum ex Calvinismo redierat ad gremium Ecclesie S. Roinanae, sed postmodum Arianus infelices finiuit dies. Filiae Chrebiorij erant Sophia Bobouitinijs confortes, que reliquerat filias, 1. Mälinscij Daniellis Vexilliferi Volhyensis, 2. Wielchorcij, 3. Szaskieuicij confortes, altera Anastasia Szumijs, tertia Catharina Czaplicij, quarta Elisabeth, que primum Capitanei Zytomiricñ. Denisko, post filij Castellani Volhyiae Myssko confortes. Romanus alter Chrebiorij filius, reliquit Chrebiorium & Iuanum seu Ioannem, Chrebiorius 4. filios reliquit Alexandrum, qui habet filios Georgium, Venecslauum, Romanum, Alexandrum & Annam. Andream Moysen, & Constantium. Iuani autem filij Nicolaus & Andreas. Petrus Sieniuta ex Abramino natus, heres omnium bonorum unicus Christophori Sieniuta, in exterris nationibus literis, linguis, & militari ornatus, adhibet intentum ut Regi Patriæ & Reipub. digna præstet, more maiorum & antecessorum obsequia, tenet matrimonium cum Wilami filia, ex qua suscepit prolem, natus est Petrus ex Sophia Zborowska, quam progenuit Konarska, Parentem verò suum genuit Firlejownd. Crescat in profectum & dignitatem Familiae, memor sui Patrui & evidenter omnia Dei, qui ut ipse unus est, ita unicum habet sponsam.

sam Ecclesiam, iniiciatam, & cui non praeualebunt porta inferi, una quoque si de profundiis ab omnibus nos quidem ac totus Ordo Prædicatorum pro successore fundatoris hoc unum debemus, ut seruientes Domino, Missam facere incipiamus, sicut inonebat S. Ambrosius lib: 5. Epist. 33. Et dicemus sicut Apostolus Domini Andreas ad Proconsulem affirmabat: Ego omnipotenti Deo, qui unus & verus est, immolo quotidie, non taurorum carnes, non hircorum sanguinem, sed immaculatum Agnum in altari, cuius carnem postea quam omnis populus credentium manducauerit, Agnus qui sacrificatus est, integer perseverat & unus.

SIEKIERZ.

DELINEATIO.

EST sagitta crux & munitio rupta, in scuto expressa. Originem propriam difficile ob antiquitatem inuenire, vnu constat à Ducibus Lituaniæ nobilibus non data fuisse nobilia signa cuin sua libertate, nisi pro summis laboribus in castris contra hostes.

INSPERATA VICTORIA.

Multis exprimitur insperata victoria: Si namque; victores sunt qui erant purgamenta urbium, qui effundebant se in luxum & epulas & nocturnos cætus, qui largius merum circumferri iussi: sunt debellaturi hostem super mensam, quam cogitarunt ingredi castra, qui cum galcati lepores, habebant vim ad capienda pecora & cito fugiendum. Insperata profectio victoria suit. Non ita me hercule horum gentiliciorum Domini insperata victoria gaudent honore, at considerantes quod victoria amet curam, nec hostes posse melius quam cura, sedulitate, consilio superari spreuerunt inertiam, luxum, rapinas, & virum fortem, nobilem, vigilem assumperunt, & cui vim non suppeditauit natura, illam arte, exercitio & labore consecuti sunt. Franciscus Medices Dux Hetruriæ, & Sfortia Palauicinus assumperant pugnando in symbolum Mustellam cum ramo ruitæ, qua enecat bufonem. Exprimebant insperatam victoriam, cautè & arte pugnando. Me hercule in arma Sickierzorum mentem deuoluendo, gladios, sagittas, fortæ vallum, palos & munitionem considerando, aspectu primò nulla sperabatur belli fortuna, sed cum fortiter tentando & pugnando superavit Sickierz inaccessibilem munitionem eamque fregit, meritò insperatæ victoria titulum reportauit. *Causimus in Symbolis habet ex Pausania in Eliacis lib.*

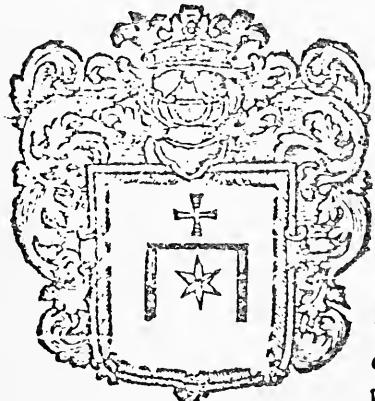
cis lib. posteriore. Baotium puerum nomine Glaucum, qui cum agricultura operam daret cum patre, & dilapsum vomerem manu pro malleo vsui restituisset, coniecit parens ex eo foitem fore, & duxit in Olympia, in quibus certauit, cumque ab aduersario ut certaminis imperitus grauiter vrgeretur, exclamauit è multitudine pater: *O puer, istum ab aratro.* scilicet ictum inflige. Hac voce inflammatus adolescens, ingenti plaga aduersarium percussit & vicit. Fuit hæc insperata victoria *inquit Causimus.* Arma vestra hæc quicunque speculabitur, ea ferunt intellectui, in peratam victoriæ.

LINEA FAMILIÆ SIEKIERZORVM.

Sienkus seu Semianus Sickierz, in Minskensi Palat. Basilius Sienkonicz Sickierz. Fedorius Sickierz. Bochdanus seu Deodatus Sickierz. Semianus seu Simeon Sickierz. Bochdanus Siemienowicz Sickierz, omnes viri bellici fuerunt clari, nec atatem suam vanis consumere occupationis passi. Quam forte felixq; Regnum, quod proprium militem domi exercitatumq; alit. Nullus enim amans: ic Patrie, nullusq; fidelior esse potest, quam qui eam Patriam, in qua natus est defendit & protegit.

SEMI ONOWICZ.

DE LINEATIO.

EST vexillum latum coloris albi, extremitates trium partium quadrati coloris caelestini, in medio est stella candida, supra vexillum est crux in medio.

ORIGO.

Propriam originem ob multam revolutionem annorum præcipue ubi notationes rerum non obserabantur difficultè indagare. Hoc tamen certum est signa militaria non fuisse concessa, nisi optimis strenuis, & vita periculisque gloriam acquirentibus militibus. Tria igitur posita in armis nobilitatis, tria significant: *Vexillum militare*, instruit illum virum cui concessa fuerant arma fuisse ductorem copiarum. *Stella*, docet ipsum noctis silentio industriam victoria porrexisse bellatoribus. *Crux*, notat fuisse bellum cum paganis, illumque insignitum Christiano nomine.

FORTIBVS NON DEERVN T.

QVI fortis est robore & fortis fide, ille verè fortis est. Nam & Deus pugnat pro illo, qui fidem Dei tuetur. Vnde Salomon Prou: 3. *Ille*

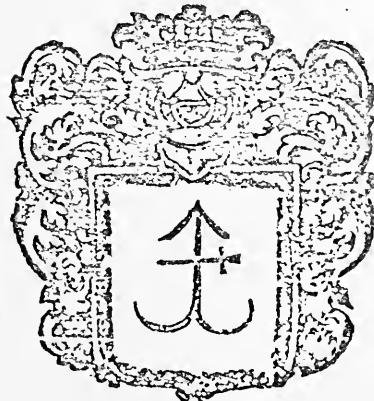

erit à latere tuo & custodiet pedem tuum ne capiaris. Fortem verò robore, omnibus populus extollit, & cum Davide dicit: *Saul percussit mille, & David decem millia.* Nunquam vota Deusque defuerunt fortibus, nisi ipse obstat votis ipsi quoque Deo. Deo inquam: Nam louicura est verendi Principis, ut inquit *Theocritus*. Pessimū autem. Aspiciunt oculis superi mortalia iustis, inquit *Ouidius*. Cuius versum si comate ad superi seces, erit sensus, Pessimū, puta Principem virum, hominem aspiciunt oculis superi, & decernunt mortalia. Iusta. Votis verò obstat id quod *Plin. in Panegyrico optavit*: Ago cum Deo uti sospitem te incole memique præster, si tu cæteros, si Rempub. benè & ex utilitate omnium reges. Si contra; ille quoque à custodia tui corporis oculos dimoueat tecum relinquat, vota non suscipiat. Arma nobilitatum vestrum dum inspicio, crucem, stellam, vexillam militare, visus incitat linguam, & dicere iubet: *Fortibus non decurunt.* Nec vestris defuisse Ducibus, qui talia monumenta in hereditatem vobis concesserunt, restat ut in præsens deesse nolueritis. Reges nunc sunt fortes potentesque Domini, & Magni Duces M. D. Lith. deesse sic fortibus, manu, consilio, substantia error. Ioan. Ferus in Theatro Impressarum Dardæ peditum decurionibus subscriptis: *Fratella magis feriunt.* Innuendo non solum, quod fracta in vulnere Darda maxime scrit, sed quod nunquam deesse fortibus cupit. Ita milites Agesilai Spartanorum Regis fecerunt: Dum enim in Baotia ad urbem Coronam cum Thebanis dimicasset, atque ibi vulneratus esset, reserit Xenophon, tam acre prælium stetit à milite, ut nullum suo tempore fuerit acrius. Profecto, & fortibus hi non defuerant, & fracti in capite & Rege, magis feriebant. Eo vobis eundum exemplo, qui tam splendida defertis arma, & tanti parentis autoritate dignamini.

Vivunt præsentibus armis Semionowicij in Osmianensi districtu, in Magna Ducatu Lithuaniae.

S I E S T R Z E N I E C.

DELINEATIO & ORIGO.

EST sagitta ad medium dislocata ab auricula incipiendo, per cuius medium est gladius quassatus, campus videtur esse rubeus. Concessa autem militi dicto Siestrzeniec, vel ob aliquam consanguinitatem, vel ex aliquo medo loquendi appropriato, qui communis est magnatibus vocare optimos milites Fratres, Rothmagistros, Capitanos, licet adhuc titulo tali non gaudcent,

deant, nisi in actu signato ob præclara suamerita. Qui quidem Siefrzeniec inter arduos gladios & sagittas acutas, palnam victoriæ vel acquisiuit, vel acquirendam medio excuso proposuit.

P E R T E L A, P E R H O S T E S.

SVmmum est encomium militis, imò optimi iam Ducis exercituum & gubernatoris, dum inter ignes, bombardas, tela & gladios nouit conseruare vitam, non alio antidoto quàm audacia, prudentia, fortitudine & arte. Illi a nobo aureis apponere literis: *Per tela, per hostes.* iuit, vicit, triumphauit. Tyrtheum Pectam Athenensem pede claudum, Duce in tamen belli Lacedæmoniorum contra Messenios, qui tanto animo penetravit per tela & hostes ut ipsum Aristomenem Duce, qui sua n:anu in uno prælio trecentos Lacedæmonios interficerat, represserit. Aliud magnæ admirationis adducam: Antigonus Macedonum Rex, cùm ad Regiam dignitatem recens ascendisset, id quæ graniter ferret populus, virtute fretus, in populi conspectu diadema sceptrumque posuit dicens: *Si alium quempiam se Regno dignorem inuenirent, ad eum ex arbitrio diadema sceptrumq: deferrent.* Ibat animi magnitudine per tela, per hostes, quapropter nullum se dignorem Regno asseverabat. Erat Siefrzeniec transiens per tela & hostes, non dico ille, qui cum Koziegłowscio & Confinibus Regni ducebat iurgia, de quo refert Biels. fol: 351. Sed Parens horum armorum, cui non ita vtile placuit quàm honestum, idcò ad assequendum, non cedebat nouercanti fortuna, sed fortiter resistebat, aduertendo s:epiùs, quod exiguis momentis subito inclinentur omnia quæ in bello geruntur. Igitur obiecta confidentia & audacia, ibat per ignes, tela, & hostes, donec assequeretur desideratam sibi posterisque gloriam. Ergo vobis:

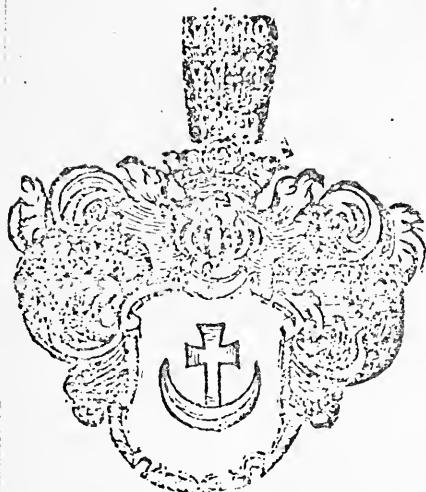
*Hic murus abeneus esto,
Nil concire sibi, nulla palefere culpa.*

Viuntur his Armis:

Siefrzeniec in Magno Ducatu Lith. cui primum talia arma collata fuerunt à Ducibus Lithu. Eius posteritas vocatur Siefrzencouicij, viri ante semper bellicosi, modo Exoticu linguis Marte & literis ornati, digna obsequia Ducibus Rádziviliis, demum Regibus in castris reddiderunt. Vocantur aliqui illorum Bohusij.

S Z E L I G A.

D E L I N E A T I O.

ES T media luna coloris aurei sursum cornua tendens. Alij volunt medium anaulum esse, sed communiter media luna pingitur, crux exurgit è medio lunæ etiam coloris aurei, campus est sanguineus. Super coronam est cauda pauonis.

O R I G O.

Diversam originem adnotarunt. Aliqui existimant originem habere in Regno ab armis Ostioia, adempta scilicet vna luna, sed magna

mutatio armorum Szeliga ab armis Ostioia declarant diuersa inter se arma. Alij quod veritati conformius dicunt, militi dicto Szeliga continuò in armis & solerti concessa fuisse affirmant, quod ex Lituano exercitu cum spolijs ex Regno redeuntibus deduxerit Lesconi Nigro, virum Lituanum ex medio hostium arreptum, ex cuins viri noticia, fælicem hostium stragem atq; suorum eliberationem incepit habere & habuit. Quapropter viro Szeligâ & militi suo concessit medianam lunam, quod de nocte virum arripuerit, crucem, quod paganum, campum sanguineum, quod cum sanguinis effusione successerit pugna, & pennas pauonis ob oculatam eius prudentiam; aurei autem coloris crucem & lunam, ob fortunatum auratumque belli & liberationis captiuorum progressum.

A L M A P R O T E C T I O.

QVIA protectione nulla est maior, securior, diuturnior, illa alma protectio est. Habet Cuspinianus similem: Rudolphus Habsburgensis in Regem Romanorum electus, dum iuramentum à quibusdam Principibus exigeret, & illi absentiam quorundam, quibus præcipue sceptrum Regni commissum fuerat excusaret, ille accepta Crucifixi imagine dixisse fatur: *Ecce signum in quo saluatus est mundus, hoc sceptri loco utemur.* Moti hac re Principes, crucem exosculati, fidelitatis iuramentum præstiterunt, auxilia contra rebelles, & qui Imperij loca violenter sibi usurparunt promiserunt. Alma haec suit protectio, & Imperatoris & Principum. Protectio armorum Szeligâ non dissimilis est protectio Bozentâ Archiep. Gnesnensis Szeligius,

de quo Cromer. lib: 13. ad finem, & Bielsc. sub Anno 1382. quām alia protēctione Regis ab Urbano VI. Pontif. Maxim. in hanc dignitatem peruenit ex his colligit. Obstabant Capitulum, Dux Plocensium Zemouitus, electus Dobrogostius Nouodrouius Nalecz, sed protectio alma Regis & Venetorum vicit omnia. Neque minus differendum venit de alma protectione Regni à Seligitis. Illi namque fide Christi ac fonte Baptismali abluedo Jagellonem Regem M. D. Lith. almae protectionis Regni extiterunt origo. Illi summis in expeditionibus contra hostem magni milites, strenui & vigiles Rothmagistri, qui & captivitatem hostilē, & mortem pro Patria sustinuerunt, continui fuerunt. Julius Guilem. Zincgrefius polita luna in Symbolum, addidit illi: *Acceptum communicat orbi.* Ita profecto Patroni & tutores veri armorum Szeligā, acceptam fortitudinem bellicam à suis maioribus, eandem sedulū ac prudenti instituto in castris successoribus suis communicarunt, & reddiderunt. Tales tibi aperte referent Historici Niemojewscies, Magieros, Trojānowscios, Charzewscios, aliosque in hac Familia & gentilicio insignes bellatores. Precabor igitur Familiae vestræ, quod precabantur navi Granuelæ, ut habeat Iul. Cæs. Capaccio Impressarum lib: 1. cap: 28. In omen felicitatis scripserunt navi ac nauigantibus in ea: *Durate.* Ita Familia vestra precor, *Durate.* Omen autem erit hoc prosperum, si vos rebus seruabitis secundis. *Hoc enim addicbat Poeta:* Secundæ autem res sunt, si bellum iustum pro Patria conseruanda, statu defendendo. Si vita cum innocentia, cultus sine Dei offensa, Fides sacra ab Apostolis & Petro tradita, conseruabuntur. Quapropter sit Echo animæ vestræ sursum ut cuiusdam fuerat dicentis:

*Deus ut sit mens misericordia in corpore sano,
Atque tibi faciam gratias virisq; bonis.
Deus ut viuem mandato tuum; et fungens,
Et benè propositum, te duce cedat epus.
Suscipte me tandem mortis cum veneris hora,
Placatus nati funere, summe Deus.
Summe Deus, miserere mei, mihi morte secunda,
Contingat melior munere vita tuo.
Vita ea quae requies est, ac eternæ voluptas,
Exultans plena cognitione Dei.*

LINEA FAMILIÆ SZELIGA.

Szeligā cui primum collata fuerunt hæc nobilitatis arma, Paproc. in 1. Operे penit nomen illius Borislau. Clementem Szeligā de Iencwice Vexilliferum Syradien. referunt privilegia Regni in Anno 1436. ait Paproc. in 2. Operē. Thomam Szeligā Succamerar. Syradien. ad Coroniam à Cruciferis in captiuitatem abductum, dum ab exercitu cum Dabeccio armorum Griff, & Wizcinscio armorum Rozyc, refert Bielsc. sub Anno 1410. ante hos duos Vislans Szeligā de Szelig; propè Kunowiam in Terra Sendomiriensi.

Borzena filius prædicti Vislai de Szcligē ex Canonico Crac. & Procuratore generali Regio, ut ad diit Crom: Archiep. Gnesn. per promotionem Ludouici Pol. & Virgariae Regis, sedis annis 7. Obiit 1389. De hoc Ianiclus in Vitis Archi-episcoperum Gnesnensium.

Tempore Bodzentæ Christi se fonte lagello
Tingit, Lechiaci sceptra capitque soii.
Catera si desint, erit hoc memorabilis vno,
Lituanis veram quod dedit esse fidem.

*Andreas Episc. Vilneñ. ordine octauus, acris ingenij & abstinentis de annis
Szcligā, ut Catalog. Castell. Trocensis D. Alexand. Stusskā refert.*

Niemoiowscij, antiqua Familia & Reipub. amantissima. Nicolaus Index Terra-
re Inuolocensis. De hoc Priluscius in Statuto fol: 591. ubi (inquit) Sereniss.
Rex Sigism. Aug. Sunt autem per nos designati lurium & Statutorum cor-
rectores, Gen. Nicolaus Niemojowski, Iacobus filius ipsius Orator sui
temporis magnus, sed religione Caluinus. Alterius germanus ibidem Ve-
xillifer, sed religione Arianus. Albertum meminit Iauusorius in Statuto
fol: 385. Ioannem Iudicem Castren. Inuolocauich. refert Constitutio Regni
Anni 1589.

Majerouij in Belzenſi Palat. de Przerodom, erant quatuor filiae unius Magier
viri dignitate & possessione magni, ut apparet ex dispositionibus filiarum ipsius.
Sophia Majerowna Herborthi Castell. Belzenſis conſors. Anna Niszczyccij
Palatinide Plocensis coniux. Barbara Nocolai Belzecki armorum laſtrębiec.
Catbarina Karapczewscij armorum Ostoa conſortes. Nicolaus Magier v.
nicam reliquit filiam Seigniencij conſortem. Chriſtianum Magier refert
quoddam priuilegium Pocilluorem Sendomir. Anno 1444. ex Magieriis in
Sendomir. Palatinatu prognatis, descenderunt in Russiam aliqui, & ciuitatem
Magierow fundarunt, que postmodum cecidit dotalicio Belzeccis

Mireccij seu Miereccij, qui proprii sunt Magierij, sed à bonis Mireccij cognomi-
nati. Simon vir bello & prudentia celebris.

Bielenſcij in Rauenſi Palat cognominantur Psragonie, & hi propriè sunt Ma-
gierij, sed à bonis aliter vocati fuerunt. In Sendomiriensi Palatinatu erat An-
dræs Bielenſki, qui ex Grodowska armorum Lubicz reliquerat prolem, alijs in
Russia sua elegerunt domicilia.

Zloccij in Vislic. districtu. Cum humanum genus arte & rationibus viuat, ideo
ingenium ad liberales artes, iudiciū ad nobilem viuendi rationem diffuserunt.

Trojanowſcij in Sendomir. Palat. Andreas Rothmagister ad Obertinum in illo
felicissimo congressu cum Valachis communem reportauit palmam, habet de
illo Bielsc. fol: 565. Reliquit duos filios ex Anna Czarnocka armorum Lis.
Stanislaus primus filius syluarum Bielſcenſium custos, denum Rothmagister,
& Theſauri in Tykočin fidelis curator, nam post deceſsum Sereniss. Augusti
multis promissionibus labefactatus & donis, ut faueat Cæſare & parti, fecit ſe
iniobi-

immobilem & constantem. Sorori Regis & Regina, quæ decimū Seren. Steph. Batorio nupserat, cum Jerzykoniczownd armorum Lelind reliquit prolem. Gaspar secundus filius non dissimilis fratri, virtute & pietate celsus, cum Komorowska reliquit prolem. Ioannes de Trojánowice Trojánowski, Not. Terr. Mielniceñ. electionem Vladislai IV. subscriptis.

Zabawscij, Ioannem exadlocorem Præmisliciñ, refert Constitutio Regni Anni 1588. sed propriè sunt ex Palat. Cracouierſto.

Boitowscij in Sendorinicuñ. Palat. de Boſtowa, Anno 1568. positus est Epitaph. in Caluo monte G. Pauli Kæredis in Boſtowa, pietate, moribus, consilioq; graui.

Chärzewscij ex Vayſauienſi. Paulus eximius miles in Vngaria, dum cum Deſperib; pugnauit, in captiuitatem Turcicam uenit, qui ex trircmbus cura fratris Stanislai liberatus.

Mirzeiewscij in Lomzenſi Terra. Quia experientia artem facit, inexperience vero casum, idèo illi in aulis Principum & Magnatum, aemium in casuſris sua rennerunt exercitia.

Szulinscij in Ciechanouienſi Terra. Quoniam signum sapientis est posse docere, ideo illi eximis milites in caſtris, optimi viri domi & inter nobiles existimati sunt, aliorumq; exemplar.

Goreccij in Syradieñ. Palat. & in alijs. Sunt alij armorum Roža seu Poray, idèo difficile in Historiis cognoscere de quo sit sermo. Matthiam Gorecki Vexilliferum Posnan. refert Janusouius in Statuto fol: 762. Georgium Exadlocorem Bracław: habet Constitutio Regni 1588. Alexander Gorecki ex Posnanię. Palat. subscriptis electionem Sereniss. Vladisl. IV. ex Szradianſi vero Palatinatu subscriptis candem Petrus Gorecki.

Zernicciij in Syradieñ. Palat. Humana natura quia multipliciter est ancilla, obtrulerunt illam curiis magnatum & caſtris, & nisi Regi & Reipub. famuletur.

Stánislawscij in Syradieñ. Palat. Quia in fundamento naturæ nihil est diſtinctum, idèo literis, factis, moribus, commendarunt intentum Reipub. & caſtris.

Szeligowscij in Syradienſi. Omnia biſoli docent qui canſas de singulis dicunt, ideo illi exercitio in Academiis, aulis heroum, atq; in militariſbus caſtris, singulare experimento rerum noticiam affecuti sunt.

Lafowscij in Vielunensi. Sensus viſus quia multarum nobis rerum differentias demonstrat, plurima inter vires nobiles, milites, magnates, videre desiderarunt.

Potoccij in Syradienſi Palat. antiqua Familia, ex hoc Palatinatu electionem Sereniss. Vladislai IV. Stanislaus, Martinus, Adamus subscripterunt. Eernardum in Opere i. ponit Papr. bellatorem eximum, sed illum Historici cuius gentilitatis fuerit non adnotarunt. Clarum tamen est cum Supremo Duce Kámenieccio armorum Pilawá fuisse Potoccium Bernardum in bello cum Vlachis Anno 1512. nec dissimile est Rothmagistrum illum fuisse Pilauitam & effinem Kámenieccij de Cracouienſi Palatinatu.

Wysokienſcij, in Podlachia & ad Czerwinski. Si antiqui Philosophi acquisitis necesse

necessariis vita incepérunt Philosophari, multò conuenientius nobiliter natis, nobilem adornare Familiam.

Primum scij ad Czernskum. Quia vniuersitatem rei optimum in omni natura est verē bonum, virtuti ergo & bonitati qua optimū ciuem collocant operam ponunt.

Markowscij in Maiori Pol. & alibi; Erat Albertus Lituonie Exauctor Contrib. Regni in Anno 1589.

Gorscij ibidem, eiusdem diuisionis bonorum cum Márkowscis.

Czarnotulscij ibidem, eiusdem diuisionis bonorum.

Dąbrowscij ibidem, eiusdem diuisionis bonorum.

Dobieszewscij, eiusdem diuisionis bonorum.

Zuchlinscij: Est Alberti Epitaph. Cracovia: Hic iacet R. Pater D. Albertus de Zuchlin, Praepositus Lencicieñ. Calisiensis, Custos Sandomir. Canonicus Gaels. & Crac. ac Regni Pol. Vicecancellarius defunctus, Anno 1471.

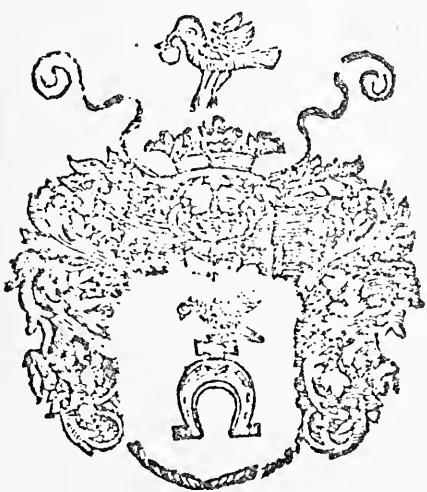
Slowski, Andreas ex Volodimiriensi districtu.

Chłistowscij, in Minscensi Palatinatu.

Przeckowscij, in Lomzeni Terra antiqua Familia. Albertus Thesaurarius Lom. zinci. ante, nunc Notarius Terræ Rozanensis.

S L E P O W R O N.

DELINEATIO.

EST solea equi calcibus inferitis versa, super verticem est crux de super cuius est coruus, annulum aureum iostro gestans, campus est violaceus, coruus niger. Super coronam idem coruus cum annulo.

O R I C O.

IN Regno Poloniae acquisita, ex vione duorum gentiliorum, Coruini scilicet & Pobog. Vir enim de armis Coruini ex Vngaria Regno defluens, ex Valerio Messala Coruino Romano, & consequenter ex Ioanne

Huniade Duce & Gubernatore Vngaria dum reddidit cum fratre obsequia militaria Regibus & Princibus Masouia, uterque domicilia quidem sua consternerunt in Regno, sed unus conseruavit nativa gentilicia Coruini, alter vero o'd coniunctionem matrimonialem cum Familia Pobogorum, adiunxit arma Cor-

ma Coruin ad arma Pobog, & consensu Principum superposuit cruci. Quia quidem arma successu temporis, & nouum preclama assumpserunt, nempe Slepovron. Habent antiquitatem arma praedicta in privilegio Conradi Ducis Ma:ouiae Domini & hæredis Plocensis, Cerner Rauensis. Dato Varscho- uiæ Anno 1224. vt in linea Familiæ patebit. Vnde etiam patet à bonis Slepowron, illos Slepowronios, & arma Slepovron nuncupata fuisse.

C U M T E M P O R E C R E V I T.

N Edum lunæ orienti, sed etiam cuique magna fortitudinis animali, puta Leoni, Pardo adscribendum est hoc lemma: *Nisi enim ad etatem dignam peruererit leo, nequit fortitudinem suam probare, sed cum tempore crescedo fit fertissimus.* Idem asserendum venit de viro forti: *Cum tempore crevit.* Hinc de corde hominibus Varro tradit: *quæd hominis amiculi cors sit quarum drachmærum, quinquagenerij centum,* & ab eodem tempore rotidem minuitur drachmis quæ excreuerat. Ut igitur cordi subscirendum esset: *Cum tempore crevit, ita & viro fortis, non enim crescit in gloria, prudentia, actibus, nisi cum tempore.* Hinc quidam ad Struthionem allusit: *Dura placent fortibus, mollia puberibus.* Nobilitatis Slepovron arma dum inspicio, dicam: *Crescerunt cum tempore.* Nam oītum ex armis lâtrzibec acceptum in Lubicz deduxerunt, post in Zaglobam incidentes, præstata pietate Pobog armæ acquisierunt, vltimò Slepovronium amplecti destinarunt, hoc est, composita arma ex Coruin Romanorum, Hungarorum, & Germanorum, cum Pobog armis ob coniunctionem Familiarum assumpserunt. Crescerunt igitur arma hæc intus & extrâ Regnum. At si insignitos talibus armis in Regno contemplaueris, videbis, plurimum cum tempore creuisse, ex strenuis magnisq; Rothmagistris, Duces exercituva erant, & Præfecti Anno 1224. ex magnis ciubus optimi Senatores, ex Senatoribus Summi in Regno Pontifices. Crescerunt cum tempore summi. At quia tempore diuersa fata sunt, ut quidam:

*Tempus idem non est; vario protempore fata,
Mutantur pluviis proxima sole dies.*

Vt cum tempore non decrecatis, sed vos maneant altæ cathedræ, prime Senatorum Curillæ, sitisque sua sorte contenti. Duo vobis proponere audeo: Primum, *Fouere se mutuo.* Nam sicut scintilla ignis sciuncta ab altera focum nec componit, sed ab illis exurgit Echo: *Extinguimus si disinguimus,* ita necesse est ut se mutuo soueat, exemplo Sciluri, qui inuictos & gloriosos fore filios si os duodecim prædicabat, si mutuo sese fouerent, Virtus enim unita magis fortior. Secundum propono: *Faæcis addere faæta,* nam licet mereantur plurimum maiorum faæta, sed non preniantur nisi propria. Vnde quidam illudebat Struthioni, quod pennas haberet & non volaret dicens: *Non penne sed vifus.* Ita cauenda subsannatio cuiusdam Scythæ. Tu quidem gloria

glorix dominus tuus es terminus, ego vero sum initium. Maximè namque differentiae sunt notæ. Erat, Eſt, Fui, Sum. Hinc de gloria triplici reliquerat distichon:

Gloria magna piis numerare parentibus ortum,

Qui celebri ducunt nobilitate genus.

Gloria maior humo propria clarescere laude.

Ingenij studio militiæq[ue] bonis.

Gloria sincero pietatis maxima cultu,

Aeterno pura mente placere Patri.

LINEA FAMILIÆ SLEPOWRONIORVM.

Coruinus, qui primum coniunxit arma Coruin cum armis Pobog. *Hic ex Pannonijs ante tempora Huniad & Matthei Imperatoris centena in Regnum Poloniae venit, sicut ex literis Slepowroniorum à Slepowrony appetet.* Vartislaius de Slepowrony, hunc Conradus Dux Masouia Dominus & heres Plocensis, Cernei & Raueni. ius Teutonicum & alias immunitates contulit hoc privilegio: Nos Conradus, &c. Consideratis & inspectis pronis ac fidelibus seruitijs nobis per strenuum militem nostrum Vartisslum Curia Nostræ Praefectum fideliter exhibitis ac impensis, & in posterum Christo Duce Nobis & successoribus Nostris vñà cum ipsius posteris eò celerius impendendis, præmissorum meritorum ob respectum villas ipsius, sive hereditates Slepowrony, Strachowa, Brodzino, Wola vulgariter nuncupatas in districtu Ciechanouensi suas de iure Polonio in ius Teutonicum transferrimus, &c. Dat. Varsavia, Anno 1224.

Wawrzetadę Slepowrony, de hoc Eysko Castles Pofian. dum cladem ad Suchodol referi 1224. Ibi Wawrzetadę Slepowronius cum nonnullis Masouitis, & cum ipso Duce Conrado in sylvis se abscondit, postea in Masouiam non multi reuersi sunt. Anno vero sequenti Conradus post cladem Lituani, Piutlenis, lacuini-gis contra Boleslum Pud: cum praefecit eundem Wawrzetam Slepowronium.

Slaoumirus de Krasne. *Hic temporibus Ludouici Regis Pol. & Vngariae, & Ioannis ac Zemouii Masouia Principum, vixit 1:77. Anno, ut literæ referunt in domo Krasinsiorum, cuius nepos Slawko Index Terræ Rozanensis & Malouicensis 1412. Quem Dux Masouia Ioannes à certis obligationibus & contributione vñà cum posteris liberum auternè pronunciauit Anno 1427.* Reuicit tres filios Nicolaum de Krasne Dapiferum Ciechanou: Iacobum de Picnic Dapiferum Zakrocimensem, & Slaoumirum de Szuk. Ex his Nicolaus de Krasne, erexit villam Anno 1460. quam Krasinska Wola appellavit, comparatis demum villa Zaleśie, Listow, Mosaki, illas Ecclesiæ Parochiali in Krasne coram Petro de Chotkovo Episcopo Plocen. 1482. legauit & inscripsit. Hs habuit tres filios, Ioannem virum Ecclesiasticum, Iacobum militem, qui in Vngaria Matthei Regi Vngar. in exercitu nigro reddidit obsequia. Andream,

qui in Bukowiana clade in Valachia, Couradi Duci Masovia Rothmag. occisus 1497. fuit. Prædielus verè Andreas cum Alexandra Dzierzgowska reliquit duos filios, Nicolaum Canonicum Vladislauieñ. & Ioannem Dapiferum Ciechanouicñ. huius Ioannis filij cum Catharina de Mniszow armorum Lubicz reliquit Franciscum Episcopum Crac. Ducem Seneric, qui dum esset Canonicus Gnesn. & Louicen. atq; Archidiaconus Calisien. erat Legatus ad Paulum IV. Carapham Pont. Max. Post decepsum Dzierzgouij Archiep. Gnesn. ad Sigism. August. Regem directus, per Przerębscium Archiep. Gnesn. ab illo ad Maximilianum Imperatoem legatus iterato missus cum dignitate Regis eaudem perfecit. Praepositura Plocensi suscepit Procancellarius acclamatu, demum Episcopus Crac. creatus, morienti Sigism. August. sacram Eucharistiam porrexit. Interregna post Sigism. August. & Henricum Valesium prudenti ratione moderatus est, contra Tartaros Russiam inuidentes post Henr: cum ico. equitescum Stanislae Krasicki armorum Rogálá in defensionem misit, contrà Gedanensem sub Rege Stephano 200. pedites, 50. grauita armatura equites cum Stanislae Pękostawski expeditiuit. Obiit in Bozencyn, ubi & sepultus est cum tali Epitaphio: Franciscus Krasinski de Krasne, olim Regni Procancellario, qui in negotijs executionis Legum & Unionis M. D. Lith. cum Regno Pol. Sigismundo Aug. regnante, ac duobus periculis Interregnis, egregiam operam R. P. nauavit, Episcopus demum Cracou: creatus. Obiit Anno quinto Christi 1577. Etat: 52 De illo Kamscius.

Excipit inde gregem Pastor Krasinius orbum,

Et tanto dignum se docet esse loco.

Vir bonus & moderati animi, prudentia cuius:

Auerit Patriæ multa pericula suæ.

Bella gerit qui vis, solis sapientibus almæ.

Auctores dici pacis, & esse datum est.

Albertus Krasinski Castell Sierpcensis, qui ab adolescentia in aula Siercniss. Aug. Cubicularius, reliquit cum Ciemiewska Nicolaum Succamerar. Rozanensem, qui in aula Imperatoris Maximiliani dum collegit profectum viri illustris, in Patriam rediens detulit Patriæ ornamenta, demum cum Szawinska Castell. Lencicien. Capit. Sochacou. & Ochmagisiri Reginae Anna filia suscepit matrimonium, & reliquit prolem. Nicolaus germanus Alberti Gnesnensis & Crac. Canonicus. Stanislaus Krasinski Archidiaconus Cracou. ad Sanctissimum Pium IV. à Clero legatus fuit, apud Franciscum Procancellarium fratrem suū erat in Cancelleria præsidens iuris Casaret & Pontificij, à Stephano Rege Commissarius in Hungariam cum Stanislae Száfraniec Castell. Sendemicin. & Christophoro Komorowski Castell. Osieccinensi, quam cum lande ad hominem si nem perduxit. Andreas Krasinski Index Ciechanou. cum Castell. ad Reipub. negoti dignissimus, reliquit ex Czerniecka Ioannem Cantorem Crac. Scholasticum Lencicien. Gnesn. & Louicensem Canonicum, virum literis, linguis, moribus

moribus ornatum. Scriptis libri n. intitulatum Polonia 1573. Scripti etiam Orationem de Eleccióne Regis Henrici, maxima negotia proficia Regno multis legationibus dexterè confecit. Franciscus germanus suus Tribunus Rozenensis, Germanica & Italica lingua guarus reddidit Patriæ digna merita, cum Sereniss. Steph. ad Pscoiam perpetuus miles. De primo horum habet Ianusius in Statuto fol: 769. de secundo fol: 768. Stanislaus Vexillifer Plocensis, post Palatinus, in exteris nationibus amplexatis virtutibus, reddidit debita Patriæ obsequia, ex: Sobieska filias habuit Dorotheam Wodinska Castell. Liucensem, & Annam Rádzanowską, de hoc Constitutio Regni 1501. Franciscus à Krasue Krasinski, Index Terra Ciechanou. & Ioannes Casimirus Palatinus Plocensis, Sereniss. Vladislai IV. Camerarius, subscripti erunt electionem Vladisl. ex Terra Ciechanouensi. Ioannes Krasinski Castell. Varsauicu. Stanislaus Succamerar. Ciechanou: optimè de Repub. meriti, maiorum suorum vestigijs inharentes.

Drodzencij seu Drožencij, Christinus de Drodzino, qui tempore Ludouice Regis 1377. vixit, scripta Dominorum Krasinskiorum referunt. Plurimi ex hac Familia fuerunt viri militares & spirituales. Albertus Drozenksi, plurimos quidem filios habuit cum Anna Podoska, & dignos per martem & literas ad Senatum & castra militaria, sed citò dies finierunt, ex quibus Iacobus, & Matthias Ducis in Ostrog, Constantino reddentes obsequia in casulis ibideant occupuerunt. Obiit pradielus Albertus 1582. in Ponjko sepultus.

Wroblewscij, ex his Canonicus Plocen. 1584. Sunt in diuersis terris in Masovia, in Bielscen, in Ciechanou, in Lenciciensi. Martini Vicecapit. Ciechanouicu. filius, Ioannes eximias & strenuus Rothmag, cum Chodkiewicu in Liuonia, & in Confinibus Regni Capitanus Treboulcii. Balaban Vicesgerens in castris a Cosacis rebellibus cum quibus multipli citer pugnauit, occisus est in congressu bellico ad Zolnimum. Albertus ex Terra Ciechanouien. Ioannes ex Palat. Lenciciensi, electionem Vladisl. IV. subscripti erunt. Est etiam eximij Rothmagistri Epitaphium Laticouicu.

Młodzieciowscij de Młodzieciowice, in Sandomir. Palat. Stanislaus Castell. Radomscensis, de hoc Priluscus in Statuto fol: 29. Petrum Tribunum Sandomiriensem. referunt priuilegia Anni 1340. Stanislaus cum Zaborowska arinorum Ráwiecz reliquit Ioannem Abbatem Pokrzynicen. virum moribus & doctrina insignem. De loco Epitaph. Sandomiria in Ecclesie B.V. Mariae.

Qui recte vixit gratus fuit omnibus, illum
Vera laude vehet nescia fama mori.

Hyacinthus frater germanus Abbatis Thesaurarius Curia, Krzecouicensis Piascensis Capit. Zupparius Crac. in omnibus expeditionibus cum Sereniss. Stephano praesens, cum Wielicka armorum Iunofa, Iudicis Sandomir. filia tenuit matrimonium. In cuius arerna ita quidam lusit de ipso.

Quid pugnacis equi ferrum? quid passio Christi?
 Ore terren autum quid nigra signat auis,
 Nempe virum fortem qui ex aliis duvinae fretus,
 Protinus ex humili scandit ad alta loco.
 Fortunæ etenim gressus ita dirigit omnes,
 Ut nihil à recto deviet officio.
 Id quia præclaris gressus Hyacinthe sacerdos,
 Virtuti meritô hæc seruit imago tuæ.

Sorores horum erant Stephanowska cuius filius Ioannes Notarius Thesauri,
 Młodecka & Lacka cuius filius Franciscus cum Bathorio Præposito Miechowensi Romæ incubuit literis, erat armorum Brodzic, burrus Hyacinthi Besançarij filius, itidem Hyacinthus Vexillifer Terra Liven. & tempore Imperiorum
 1632. post mortem Sigismu III. pro Eleccióne Vladisl. IV. ex illa Terra Nuntius.
 Pniewscij, unius termini bonorum cum Krasne de Pniewnik. Targonia de Pniewnik reliquerat filiam Nicolai Minski consorem, hæc bona Pniewnik & Kobylkā induxit in domum Minscorum. Petrus Præposit. Vladisl. Canonici Gnesnen. in Privileg. cum Pruthenis.
 Pieńcicij. Hi descendunt à Iacobu Dapifero Zakrocimensi, qui divisionem habuit
 cum Nicolao Dapifero Ciechanouensi.
 Laniecicij, Etusdem divisionis bonorum cum Pieńcicij.
 Rembowscij, Ex his erat Castellanus Ciechanouiensis. Gabriel egregius miles
 & Rothmagister in Podolia.
 Sczuccij de Sczuk, descendunt à Stanomiro Slaukonis filio, qui Slauko erat Iudex
 Rozancensis & Makowensis.
 Wierzbicij, in Lomzeni Palat. de Bogáćice. Nicolaus Notarius Caſtren. Lemzenſis, & Ioannes ipsius germanus Tribunus ibidem Surrogator & Exaltor
 Contributionum Regni.
 Romocicij in Ciechanou. Adamus Vicecp. Plocensis, Valentinus Vicecap. Bielscen.
 Sromscij, in Plocensi Palatinatu Sarnowscij, ibidem.
 Simborscij in Plocensi Palat. Refert Epitaphium Varsavia apud P. Bernardinos, Stanislaum Canonicum Varsau: in Piasecno & Stanislawow Parochum
 qui obiit 1561.
 Grochowafcij, in Plocensi Palatinatu.
 Ciecielscij de Ciecielko, Cosnas Rothmag. dignissimus ex strenuo milite cum Goſtomski. Alij notant Familiam suam de Cieciorki in Ciechanouensi Terra. Familia viuentibus Ducibus eximia.
 Slepowonscij in Sochaczowicj. Forte ex ipsa cognominatione armorum ducunt
 denominationem.
 Kownaccij ibidem, viri virtuosi & prudentes, nam sicut oculi præludent corpora,
 ita non est virtus sine prudentia.
 Mnichowscij, ex quibus Franciscus in Plonsk in Ecclesia occisus, ubi plus est per
 riculi, ibi maior est adhibenda cautio. Warcicium refert Bielsc. sub Anno 1397.
 Albertum Caſtell. Zauichofst. idem fol: 394. Spado-

Spaduwscij in Sowlacouienſi distrikto, unus eorum ad Kumeyki miles, cum Tivo-
m Zamojski Supremo Cancell. Regri, ibidem occisus à Cesarc.

Topczewicij, in Lomzeni. Terra de Lessczki, Gaspar in Russia elegit domicilia.
Węzij in Podlachia, distrikto Drohicensi originem ducunt à Wierzcenta, viri
in armis & toga excellentissimos restantur Acta in Sechacow. Ioannes Waż,
Vladislai Dux M. senie vice Thesaurarius ob meritam sua in præliis contra
Lodzwingones, dotatus est ab eodem Principe multis vilis in distrikto Drohi-
censi, ubi à nomine suo fund. un villam dicalem Węzę, is ex Margareta Kri-
skj filia Leonis Kryski procreauit Nicolam, Nicolaus 6. filios, tres spirituales,
reliquos seculares, de quibus unus erat Martinus Subiudez Terrestris Drohi-
censi, tis in marie & doctrina præclarus, qui quando iudicia Tribunalia
ordinaria Regni Pol. originem sumeb. int, primus inter ceteros Iudex fuit, ex
Rzeciwna habuit tres filios, inter quos erat Christophorus (qui duxit Regi-
num Kurczowna Palatinidem Derptie.) Ioannem & Adamum in expeditio-
nibus Moschouiticis viros peritos. Adamus ex Anna Bokiciownd Laurentium
Vexillif. Mielnicen. & Indicem exercitatum in expeditionibus moris com-
muni contra Turcas, qui ex Generosa Anna Belicka. filia Pocillatoris Ter-
re Chelmenfis, & sororina Magnifici Andreje de Lipe Lipskij Episcopi Crac.
procreauit filios, Vladislauum, Stephanum, Ioannem, Franciscum.

Bazienſcij ex Wafosc. Quoniam qualia studia sunt, tales sunt & animi, ideò illi
literis, viri, iuri nobilium dant operam, ut Reipub. & Patrie sunt profici.
Nahorowſcij in Ciechanouienſi Terra, erat unus illorum Aduocatus Coloniæ
in Pocutia.

Slepewſcij in Belzenſi Palat. Certamina quia indigent bonis & fortibus viris,
illi castris & educatione acquirunt.

Olszewſcij ibidein. Rebus iustis & bonis dulciter & honeste utuntur.

Ha:bowſcij ex Drohicensi. Laudem amant demus, vituperium fugiunt.

Milewſcij in Lomzenſi.

Iosiewſcij ibidein. Salutem Patriæ & honestū Familiae omib[us] rebus anteponunt.

Milkowſcij, in Podlachia optimi milites, unde in præmia, titulos, alimenta, immunitates habent.

Gutowſcij in Wyſensij. Natura, exercitio, & bona educatione gloriam conseruant.

Sarnicij in Chelmenſi. Doctrina & profetia domini seruiunt. Stanislaus Hislo-
ric Regni adiutorator latino idiomate, & statuti Regni vulgari lingua.

Trzeiſcij in Lukouienſi. Probris omnia bene cedunt, nam improbi nil per se valere.

Piotrowſcij in Præmislienſi. Equitate & publica utilitate proficiunt Patriæ.

Kurpiowie in Szradienſi. Inuidiam & contentionem fugiunt, turpe enim pu-
tant omnia vocare in crimen.

Laskiſcij, in Lomzenſi & Lucouienſi. Ioannes Subdapifer Lublinensis 1489.

Adamus Vexillifer Chełminensis in Bieszcza heres. De his Acta Lublinensis.

Andreas ex Marina Alzoczkowna armorum Nieczuia reliquit Adamum,

Aulicus

Achicis Regiae Annae pluries in Succiam Nuntius, qui tenuit bona in Stebniensi & Visliciens pro meritis Capitaneatis, ex Gralenksa armorum Sulimae reliquit 4. filios, Stanislauum, Adamum, qui uterque spirituales viri. Dominicum, qui cum Anna Burkowska armorum Ossoria reliquit prolem, & Albertum Casinum literis ornatum, & in exteris nationibus & linguis peritum. Swiderscij in Wiscensi Terra, Sebastianus post exercitia in castris & aulis magnatum, bona sua Dobrzycce. Reliquit filios omnes bello deditos, Ioannem, Kowium, Hieronymum, Andream. Ex his Ioannes in districtu Radomiersi, in villa Myslisorice reliquit 5. filios, Valerianum, qui factus Dominicanus, nunc est Theologus. Alexandrum, Sigismundum, Norbertum, & hic Dominicus. Ioannem & Nicolaym, crescent Parentum benedictione, & conservacione virtutis. Ioannem dictum Mrožik eximium militem in Podolia contra Turcas, Tartaros & Valachos, resert Papocius in 2. Operc.

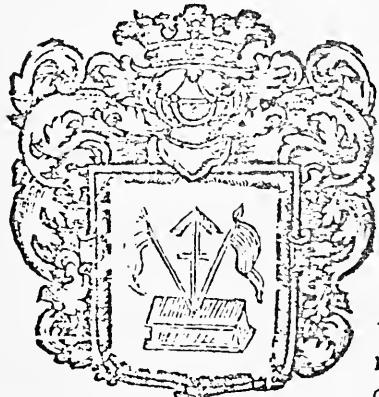
Mirozewscij in Cuiavia, Reipub. & Patria alumni, unde ad plurima pro ea perpetranda incenduntur & impelluntur.

Idzikowscij in Ciechanou: unus illorum apud Duces Burgundie magnus triumpator ex hostibus, accepit ab eis in præmium caput S. Sigismundi Reges Eurgundie, & attulit ad suam possessionem Krelewa, & quia steriles erat, Ecclesiam Parochiale fundavit, ibidem & ius praesentandi dedit Slepovronijs. Post decessum ipsius, illa ecclesis & Sancta Reliquia transportata est ad Ecclesiam Episcop. Plocensem.

Gorlicij in Lucouensi. Salutari Patrie & illustria Familiæ curant.

Romanij ad Prajnsiam. Fecunda prole Familia, tenuit commune Scriniolum: ad tuendam Familia conservacionem medius debitum.

S L E P O R O D. D E L I N E A T I O.

EST tumulus quadratus, è cuius medio exurgunt duæ Dardæ seu vexilla pediditum, in quorum medio est sagitta fixa tumulo, defendiculo framea per medius grauata, aut cruce salutari munita.

O R I G O.

AMAGNIS Ducibus Lithuaniae originem retinet, sicut etiam ad Vitescum ornantes actibus arma viri nunc reperiuntur. Patet igitur acquisita fuisse in bello contra Moschos vel Cruciferos, dum plurimos prostrauit vel manu vel consilio, vel vigilia. Hinc Tumulus, Dardæ, Sagitta, gladij rupti & crucis in arma exaltati visuntur.

VIRTVS

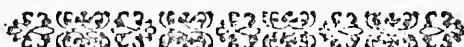
V I R T V S E T V M V L O.

Potentissimus Samson dum iconem saeuentem discerpsit, è tumulo suam excitauit virtutem. Num bases cum consulitoribus conuulsit, fortitudinem cum tumulo extulit. Themistocles genie & genere magnus, vt triphantorem conditionis leuioris conspexit, tumulum in pincernis alteri reliquit, & ipse excratus in tanta sedula sepulchro, virtutem assumpit, ac splendidae sue Familiae iam enormi vitiorum propriorum congerie labefactare & surcere, encomio fortitudinis radiare effecit & compulxit. O quam iucunda est virtus exgecentibus ipsam, vnde neminem oportet mercede conductere ut benè vivat, ipsa etenim virtus abundè magnum est sui præmium. Est igitur non modicis præcanda laudibus horum armorum parentis virtus, si è tumulo & obliterata memoria suam florescere virtutem, maiorumque excitare memoriam studuit & solitus fuit. Sed oritur mihi quæstio: vnde sopitæ domus & antiqui ruderibus obiectæ & effluunt iterum in clarum & celebre nomen. Astrologi atque cælestium motuum inqagatores in hoc passu requisiti, respondebunt revolutionem cælestium, quæ tantæ toboris est, vt nisi supremi astrorum motoris dispositione immutentur, fieri ea quæ cum revolutione veniunt necesse est. Si vero Poëtas requiremus, Atlantis negotiū mutationi Phætonina sapponent. Aulicus autem quæstione accepta, sorti & fortunæ deuouebit. Mihi vero hoc vnicum placuit: *Virtus è tumulo gratia Dei excitata.* Hæc infantes eloquio facit perfectos. Hæc ex arte, et qualido euocatio in Principes & Reges constituit. Hæc ead facitque quod Psalmista edocit: 112. *Quis sicut Dominus Deus noster qui in altis habitat, suscitans à terra inopem & de stercore erigens pauperem.* Fauerit sensum apud Virgilium Æneidorum 4. Annibalem contra Æneam & Romanos votis ex ossibus euocans:

Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor.

Quis face Dardanis ferro, sequare colonos.

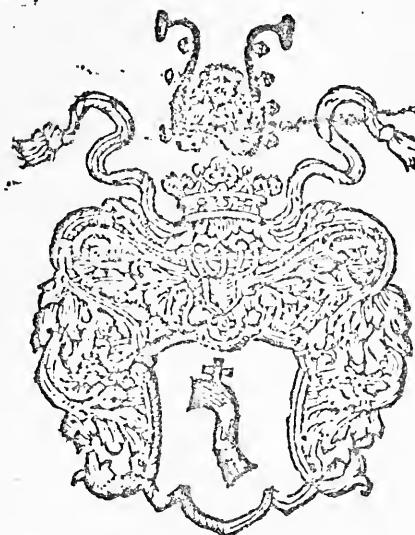
His Armis utuntur in M. Duc. Litbu. Sleporodij, ex quibus Mattheus erat Notarius Castri Vitepscensis.

S R Z E N I A W A.

DELINEATIO.

ST fluvius albus cruce signatus, in campo iubeo. Super coronam inter duas tubas sedet leo prospiciens, erectam caudam gestans. Alij sine leone tubas deferunt.

O R I G O.

Vci militiae qui cum Principe Opolensi contra hostes fidei pro Boleslao Chrabri Rege Pol. ad fluvium Druzyná pugnauit concessa fuerunt. Dlugosius describendo Martirium S. Stanislai Episcopi Crac. distinguit arma Srzeniawá aperte, inquit enim:

Milites cum Rege ac tribus Domibus ac Familij erant, iā ſzembej, Sreč, a. & qui fluvium Srzeniawá cum cruce, & qui fluvium ſine cruce qui ſe Druzyna appellant, pro insigni deferunt. Idem Cromerus habet fol: 61. sub Anno 1079.

P R O P V G N A C V L V M R E G N I.

TOcum ex ingenio hominum desideratur, totam seruitutem non pati, nec totam libertatem amittere. Quapropter propugnacula sibi & Regni adinuenerunt, sed quæ Regni propugnacula aſtrinabimur. Aliqui tenent in propugnacula, muros, foſtas, vallos, sed talia magis faminas esse demonstrant, quam viros declarant. Aliqui stagna, aquas, paludes, sed hæc magis ianis & serpentibus fauent quam in hominibus. Ingentes aquas cunigulis & lacubus viri bellicosi exſiccarunt, alij rebus venenosis inutiles reddiderunt. Placuit inter omnia propugnaculum Laccdemoniorum: Adhæret vir vito, pes pedi, ſcutum ſculo, galea galeæ. Consimilia ſunt propugnacula Turcarum, qui non pariete & præſidio regna defendunt, ſed ipſi ſemetipſos, conſenſu communi, ingenti numero & magnis machinis bellicis hosti præſentant. Vnde Chryſoſt. Homil: 33. in Epift. ad Corinth: de ſpiritu rituali præſidio, ſcilicet Episcopis loquendo dixit: Seipſer ante exercitos locutus paratiſerū, minas excipere primi, ut a vīni vice ſanguis profundat ex exercitu ſpiritu. Quocirca Liuius lib: 22. de bono præſidio & præſidiariis Regni dixit: Nullus terror cum omnia bello arderent fideſcios demouit, quia iusto regabantur imperio. Eodem processerunt medio Srzeniawite, dum ipſis peccatoribus,

ribus, vultu conspicuo, fronte exposita, in hostem eiusque potentiam irrue-
runt corumque triumphos, spolia, vires subiugarunt. Refert Clemens A-
lexandrinus, quod in Magorum Regione inueniuntur tres montes eminen-
tissimi, si aliquis ad primum peruenierit, audit vocem clamantiū mulivm ho-
minum perinde ac si essent in acie; ad alterum verò si peruenierit maiorem &
evidentiorem strepitum apprehendit, ad tertium ut perueniet, audit canen-
tes Paana, perinde ac si vicissent. Docet tali sonitu mo. s. les natura, quòd
per labores ac pugnas itur ad triumphos. Tot tantosque Respub. Polona
cognovit vestros labores ut Historiæ impletæ, memoriæ mortaliu:n delecta-
tæ & instructæ (qui scilicet labores pro Patria sint sustinendi) permaneant.
Hinc felici omniè quidam vobis precabatur.

Vnde perennis eas crescentibus auctior vndis.

Et nunquam glacie te mala claudit hyems.

M E M O R I A B E N E F I C I O R V M D E I .

Solennes memorias virorum magnorum celebrarunt Ægyptij, Græci,
Romani, &c. ut templa, pyramides, colosso illis erigerent, ludos, obli-
gationes sepulchralia constituerent. Christianis verò non ita vana &
transitoria meditantibus, quām cælestia & æterna, beneficiorum Dei me-
moria curæ primæ adesse debet. Præsentia arma nobilitatum vestrarum,
est quædam imago memoriæ beneficiorum Dei; nam Christianis paucis nu-
mero pugnantibus cum multitudine paganorum collata est victoriæ benefi-
centia, pro qua & in qua palma armorum vestrorum crux & flauius enituit,
atque in vos descendentes à tā fortunato Duce profluxit. Quid igitur gra-
titudinis ergò Omnipotenti Domino exercituum referemus? Exemplum
Ægyptiorum instructionem suppeter. Dum Ægyptum fecundat aquis Ni-
li inundatione leonis sydus, refert Sidon. Epist: II. lib: II. instituerunt ut cana-
les tubi & Syphones, qui aquam eructant per terebrata foramina in Iconi-
na capita aquam admittant, ut è leonis rictibus euomi videatur. Conuenit
nos non minùs gratios fieri sed superare Ægyptios. Crux igitur Christi exal-
tu: in cordibus, domibus, ac Familijs vestrīs, in æternum memoriale Do-
mini, dicentes & docentes: *Hæc mihi semper erunt.* Superabitus inquam
tanto memoriali Ægyptios, illi enim leonem colūt & nemo cælum appellat.

Oppida tota canem venerantur nemo Dianam, nos verò ipsi Domino cæ-
lorum & Seruatori nostro veram deferemus laudem cum Rege nostro Inui-
tissimo Stephano Bathoreo, qui in loco pralij ad Gedanum erecta cruce
Christi, scripserat: *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo sit gloria.* Ita
enim fiet ut è cælo suaui quadam sibilo percipiamus salubre nuntium. *Fugiet*
dolor Ægemitus.

L I N E A F A M I L I A E S R Z E N I A V I T A R V M .

Miroslaus Comes de Nakiel. Hunc parentem armorum affigunt fuisse Priui-
legia Ecclesiistarum illum referunt ab antiquo. Transierunt bona Nakiel à

Srzeniauitis ad Griff:s. Wierbeslaus Comes cuius consors uno partu ediderat liberos viuos 36. 1269. Anno. Marcum Episcop. Plocensem refert ex his armis suisse Paprocus sed fallitur. Aperte enim Dlugossus sub Anno 1068. dicit, prae dictum Marcum non fuisse Polonum, sed Italum Lucensem, & sub Anno 1087. ubi est viuis sublatius fuit dicit: Octava Augusti Marco Plocensi Episc. mortem operante Stephanus I. natione Polonus Italis neglectis electus fuit, cunctante & Italum promouente Victore III. Pont. Max. Quod etiam Author Episc. Plocen. balet: Latium huic Patria fuit natus in Lucanis, &c. unde uero sub Druzyiis numerandus erit. Petrus Archicp. Gnesnici. 1166. Hunc Dlugossus sub Anno 1165. de domo Srzeniawá fuisse, & per electionem successisse ab Alexandro III. Papa, prouisus & consensu Ducum Pol. subnixu, Srzeniawá cum cruce quod sua fuerint arma lanicus habet in Cathal. Episc. Ille Suleioniensis Monasterio Ordinis Cistercienc. multa adiunxit à mensa Episcopali ex decimis, ait Paproc. in 2. Oper. De illo Ianicius.

Non alia Petrus licet esset laude proborum,

Laus magna est, quoniam summus amator erat,

Talis & ipse fuit, quales complexus amore est,

Namque sibi similem roitis & agnos amat.

Raduanus Episc. Posnan. de domo Srzeniauitarum à Ianislao Gnesnensi confirmatus, & in Ecclesia Vnicionensis de consensu Mieclslai Maioris Pol. Ducis consecratus fuit. Dlugoss. sub Anno 1156. Przybislauus milles genere nobilis de domo & Familia Srzeniauitarum, qui in monte Equineo ad Prostowice Ecclesiam ex eoclo latere erexit & fundavit, motus beneficio quodam diuino. Dlugos. describendo montes Pol. sub Koniuszā. Srzeniaitarum Familiae vexillum Miechou: refert lib: 4. contra Valachos sub Casimiro Magno 1364. Nicolaus Archicp. Gnesnen. & Episc. Vladislauie. simul 1402. Srzenianus enim cruce ut lanicus adnotauit, filius Clementis Comitus natu in Kurow ad Euchnense oppidum, plurima bona nepotibus congregauerat, que post decepsum ipsius cito amiserunt, ex equo delapsus post dies paucos obiit. Bielscius 285.

Kurowscij, ex nepotibus predicti de Kurow descendentes. Petri de Kurowscis Episc. meminit Bielsci. in quodam negotio de Regina Sophia sub Anno 1427. Petrum Kurowski Castell. Sadeccū refert Janusou: in Statuto fol: 86. Multa refert de his fratribus Author Episcop. Vladislauie. fol: 273.

Kmitij. Antiqua magnis praemitis remunerata Familia, que primas summasq; in Regno detulerat sedes. Iascus sine Ioannes Kmita, gente Srzeniauius Praefectus Syradieni cum nobilitate Syradieni ad restringendum gliscens incendium (puta per Vladislauum Monachum) praefectus est. Cromer. ante Annum 1576. Iascus Kmita Praefectus Crac. dum tumultum sedaret inter Hungaros Regine Elisabetha & seruos Praetorij Brzezij ortum propter femur sagitta Virginica in cervicem iecit, ex equo defluxit & expirauit. Furentes defuneti incessu & familiares 160. Virginos occiderunt, & triduo arcem cum reliquis obsederunt, in solatinum necis paternae dedit Regina filio Iasci Petro Praefeturam Lencicen. Cromer. lib: 15. fol: 275.

Petrus

Petrus Kmīta de Wysnici Marsibalcus Regni, Scopulicenensis & Sandecen. Capit. subscriptis privilegiis Ioannis Adalberti Regis, quo confirmat statuta Castri iuri parentis sunt, atque propria auctiuntur anno 1454. Stanislaus in eodem privilegio de Wysnici Castell. Premisiū. lego Papro. in 2 Opero Dubi: Stanislaus Castell. Wysnicensem 1434. ponit, & alterum Dobieslū in Castell. Lublini. 1473. Stanislaus Kmīta Palat. Belzen. 1509. Petrus Kmīta de Wysnici natus ex Stanislaw & Catharina Tarnowic, ut maximus scrutator vite ipsius notauit. Hec primos etatis annos in Germania, & apud Maximilianum Cesarem in militia & morum cultu excexit, atque illi summa charua fuit, dicit etiam Cromer: tol: 560. Venit ad aulam Sigismundi I. Regis, ubi proceritate statuta, oris dignitate, animi magnitudine, ducendi copia & inlustre a meritis Marsibalcus Curie Regis post aliquot peractas legationes creari, demum ad Mag. Marsibalcum Regem cœctus, ut Cromer: fol: 602. ad ceteros Magistratus v' deliceat Castell. Wysnicen. Palatinatum Sandomir. mox ad Cracoviū. unde cum Prefectura Capit. Scopulicen. ramis Colenijscj promotus fuit, initium est etiam esfirio me aduersario, virtutes & fortia facta maiorum in Rempub. & sereniss Reges declarata & persuincta. Equestris ordinem sibi bencouentus comparauit, sortis uires fons, doct' & amauit, matrimonij honestatem ac fidem pudicè seruauit, beatis ex exercitu est, in S. Apostolica Catholica fide Rom. na immovilis permanxit, habuit duas uxores Annam Luce de Gorka C. scull Posznen. & Capit. Majoris Pol. Generalis filiam, quia sterilitas disfuncti sua perduxit Barbaram filiam Ioannis Hieronimi Dobromilski, qua nulla prole reliqua stirps in asecula in eo terminatus est, reliquo aut plissimo patrimonio filius ex sororibus Barzis & Stadnickis, obiit prius Cal. Novem. 1553. Etat 76. sepulchrum cum suis maioribus Crac. in Cathedrale. Et qu'a Familia Kmītarum in Crac: Plat. vixit, post mortem ipsius & viiges, inde defecisse in eo prolem, sedulam in Episcopo, & in Elegijs Padmei scripta coniunctio, quia ramus procedens in recte a sapiente arbore Familia terminum in sexum masculo per ipsum assumptus, at procedentes Kmīte ab altero ramo ipsius collaterali adhuc germinarunt in benedictione Domini.

Lubomirscj eiusdem Familie cum Kmītis & Stadnickis, Patruelis autem Lubomirsciorū sub armis Drużynā nominatorum, Theodoricus temporibus Nicol. Szylowicij Capit. Zatorieū. Vicecap. ibidem in Zator A. 1524, è viuis siblat & conditus. Sebastianus Capit. Sanocen. Joachimus Capit. Iuslen. Iudicus Crac. filius, hi duo aulas Sigismundi Augusti, & Stephani Regi. militiamq; & castra quoad vixerunt non deseruerunt, ex quorum lumbis tres fratres germani in aulis Regum & castri versati. Nicolaus Capit. Tymbarcen. Procopius Wilnae mortuus, Sixtus Tenutarus Glinicen. qui reliquit filios tres, Nicol. Canoniciū Crac. virum eruditissimum & Poëtam non vulgarem. Ioachimum Tenutar. Bukonieū. Sextum Tribunum Crac. qui adhuc in viuis est cum desiderio magna expectationis filio, filias itidem 3. Hedwigim Alberti Nieradrowski, Catherine Petri lordan consortes, & Sophiam quæ in Cenobio Zwierzynceū. cum magna opinione in filiatis mortua, ibidem sepulta quiescit. Ex ramo vero Stanislaus Vicecapit. Sandecen. vir militaris, cuius filius Sebastianus idem Capit. reliquit filium Christophorum, in exterorum castris educatum, hic cum de Patria bene mereris studet immatura morte præuenitur, & in Wysnic quiescit.

Advertat Lector benignus, quoniam tam Arma Srzeniawā cum cruce, quam sine cruce eadem appellatione nuncupata sunt, est perdifficile cognoscere quae nam domas sumi ne cum cruce & quæ sine cruce utuntur. Quapropter illos ad arma Drużynā notatos videat lector benignus, sicut etiam hic sub Srzeniawā confidere Drużynjos.

Srzenauouij ab armis qui nuncupantur cum cruce strenuos viros suisse notat
Paproct. in 1. Operc. sed qui relicti fuerant erant minorennos. Petrus Regis
Stephani Subdapifer, & miles in omni expeditione. Andreas maior dominus
apud Zboronium Petrum Palat. & General. Crac.

Tęgoborci in Cracoviensi Palatinatu. Feruidos gerant animos ad profectum
vitæ & dignitatis.

Charzowscij in Palat. Crac. & Sendomir. Descenderunt etiam ad Palat. Lubl.
eiusdem sunt diuisionis bonorum cum Rupniorwscij, sed à bonis Charzowice de-
nominati sunt. Nicolaus Aulicus Sereniss. Regis Sigism. 1. Ioannes strenuus
miles in expeditione contra Turcas occubuit. Adamus Nicolai filius miles de-
cemnio Turcicam captiuitatem passus, in Patriam rediens cum Karaska matri-
monium tenui, & arcis in Charzowice. Gaspas ex Iárocka progenitus Laurentiu-
m, & cobum, Ioannem & Stanislaum, viros militari præcipuos; ex Laurentio
erant filii Stanislaus, qui contra Successos Ferdinando III. Imper. scruiendo miles
occubuit & Laurentius, ex Christophoro cum Szypowska, Adamus, qui in Ce-
cora cum Zolkienio pugnando in captiuitatem decuenerat, inde sumptibus pa-
trimonij liberatus cum Barbara Lipska coniugium tenet heres in bonis Cichá-
wa. Albertus Alexander, qui iuuentutem suam in aula Ducis in Zbaraz,
vilem etatem in Castris Ferdinandi Imperat. consumpsit, missus nunciis in
Turciam, pericula à Turcis imminentia Regno, Patria denunciauit.

Szypowskij à Bielscij de Biata descendunt in Crac. Palat. Hieronymus, Christo-
phorus & Sebastianus extiterunt Anno 1553. vt diuisiones bonorum declaravit.
Adamus Canonicus Crac. qui Capellam Musices ibidem erexit. Sebastianus
heres in Szczowice, Szczecze, Silbowicze, vir literis & militari clarus, cum
Margareta Kwaśniewska reliquit Ioannem à Biata Szypowski, qui ornatuli
teris iuuentute miles cum Zamyski tam extra quam intra Patriam continuus
strenuus, tenuit cum Anna à Tagoborze Tagoborska, quæ cum post 34. annis
sterilis decessisset, accepit in confortem Isabellam Zaleska reliquam Zielenscij.
Przyłecij, vi, i literis, iuriis prudentia atque iuris nobilium Regni ornatissimi. Ma-
rianus post decessum Sigismundi Augusti corrector iurium, vt Bielsc. notat
fol. 653. Hermolaus de Przyłek Aulicus S. R. M. Hieronymus Dapifer
Crac. Achacius Seer. R. M. electionem Vladislai IV. subscripsit.

Klusij in Russia, antiqua & bello clara Familia. Clementem Kluss strenuum mi-
litem referunt Historici.

Mroczkowij in Sendomir. Palat. vt Paproc. notat in 1. Opere, sed Bielsc. diuer-
sorum armorum notat tale cognomen in Regno. Alij sunt inquit Nalecij, alij
Leszczyccij, unde in Historijs de quibus si sermo iudicare, opere præcium erit.
Gartbowscij in Sendomiriensi nobili occupationi dediti.

Pisarscij in Crac. Palat. Epitaphia in Rudawá cum cruce Ioannis Rothmagistri.
Nicolai Pisarskij cum filiis Ioanne Rothmag. & Stanislae 1570. Eiusdem quoque
Stanislaus filius ibidem depositi sunt. Ioannes & Stanislaus Achacius de Pisary
Pisarskij, electionem Sareniss. Vladisl. IV. subscripsit.

Ojacewscij, in Calisensi & Cracoviensi Palatinatu. Petrus Orazewski vir iudicio, facundia, & probitate omnibus amabilis, ad Tribunalia & Comitia Regni sepius nunciatus fuit, cum Elisabeth Vlenska reliquit prolem. Stanislaus de Przybylski, vice Deputatus ad iudicia in electione Sereniss. Vladisl. IV. cum Stephano electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripsit.

Lubowicci in Gnesneum. distritu, heredes in Lubowice, Familia clara virtutibus & meritis. Iohannes eximius miles & vexillifer ad Chocinum. Petrus in obfitione Smolensciana ante signanus Praefectus, ibidem diem ultimum clausit, successit illi frater Venceslaus eximius bellator in Moschouia. Paulus militando in captiuitatem Turcicam deuenit, liberatus obiit in Patria. Iohannes Franciscus Seer. Sereniss. Regis Vladislai IV. & Aulicus Caroli Principis Plockensis Antistitis. Alij illorum Notarij & iudices Terra Nakielje fuerant. Alij viri spirituales Canonici & Propositi extiterunt. Alij Camerarij Principum & Sereniss. Regum, virtute iter ad honores meruerunt.

Korlakowscij in Syradiensi Palatinatu. Honesto atque fidelitate deducunt servantes Familiae honorem.

Poniatowskij in Syradiensi Palatinatu. David Custos Gnesnen. Posnaniensis. Crucisicensis Canonicus, Epitaphium Gnesna 1550. Adainus & Matibies Poniatowskij, electionem Vladislai IV. subscripsierunt.

Strachanowscij, in Syradiensi Palatinatu. Dies & hora sunt, quae exaltant & deprimunt homines. Dant fortunam & adferunt cladem. Det nobis Dominus bonam diem & horam.

Bielenscij ibidem, quia è variis sumendum est optimum, ideo illi elegerunt Regibus praestare olesquia.

Boryslawscij ibidem. Sunt quoque alijs armorum Rozycz, ut Bielsc. notat fol. 469.

Kurzewsckij, in Calisensi Palatinatu.

Sadlowij de Zbludowice. Thomas Sadlo 1504. Hunc Aetate referunt.

Mitowscij in Cracoviensi. Rozembarscij. Porębscij, ad Szacz.

Bierouij in Crac. ex quibus Stanislaus Bier Camerar. Terrestris Crac. Anno 1584.

Lidaida, qui tempore unionis suscepit talia arma à Regno in M. D. Lithu.

Charaymouij, viri belli & pacis tempore in Ducatu illo proficui.

Rachozij, erat unus Cancell. M. D. Lit. Vasiliu: Vexillifer Curie M. D. Lit:

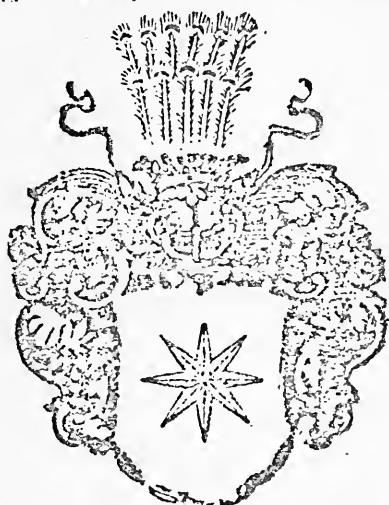
Eius frater Iudeo Terra Minsem: cuius filius Demetrius eximius miles. Gabriel Rachozza ex Palat. Minseensi, electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripsit, erat Archimandrita Kyjowensis unus illorum.

Skinderij in Luccoriensi distritu. Skinder Notarius Lidenensis, Janusouius in Statuto folio 361.

Amsor in Minseensi Palatinatu. Michael vir militaris.

SZTERNBERK Alias SZTEMBERG.

DELINEATIO.

EST stella cum octo radiis amicis in medio clypei castellini coloris. Super coronem patonis cana. Ita Paproc. in primo Cefere, Herblinum in Stemmatibus.

ORIGO.

Dlugoffus sub Anno 1241. ita rescribitur: Moraviam dem vastat Batty vel lo obstante & Rege Bohemico Venceslao sepe in loco tuto continet ad Olomucz statuia posuit. Dux Tartarorum genere & armis apud illos me-

gnus ad mænia urbis processit, & à militibus Moravianis captus fuit, ei qui eum capiueruit pro insigni data est stella, & castrum Sternberg, à Venceslao o Bohemie Rege. Belfi. f. l. 168. Petam fuisse praenominatum Ducem Tartarorum affirmat, verum Crumer. lib. 1. fol. 143. Petam per Silesiam & Moruianam in Hungariam ad Batty & Kaydanum venisse notauit. Alius igitur Dux ad Olomucz captus, & alius forte fuit etiam occisus, idcirco Dlugoffus captum Tartarorum Ducem, & Belfius occisum afferuit.

REGIBVS. IN VIAM.

Quasi naturale sibi Icmma omnis stella fert: Monstrat Regibus viam. Auro: am namque ita Italia illustrat, ut præsis solem dicatur. Ne hercule si Priuates Regni suis Regibus monstrant viam in bello, intumultu sedendo, habebit pacem Regnum ex omni parte in circuitu, sicut 4 Reg cap. 1. dicitur. crater sydus inter defeciones maiorum syderum ostentur, dicunt Astrologi. Quapropter subscribunt huic stellæ, sicut Petra Santa in Symbolis habet: Inter eclipses prior. Ita si cum Rege unica virtute, Senatus, Republica, Populusque in hostes mittit liberas manus, ex multis periculis faciliter erumpent, pacemque conciliabunt. Cum ludos Circenses Romæ Appolini i eddebat nobilitas, adferunt nova tristia ad choros ludentium. Annibal cum exercitu hostiliter in Romana properat, solvunt ludos, cessant pergere circulos, unus verò senum ut omnes abire videt, non desit ducere chores quoadvitque redirent in theatrum ad sacra Appolinaria. Quod ubi nobilitas populusque vidat, acclamauit: Salutem, salutem finem. Prosecdit salua

salua res erit, si Regibus, Regni magnates erunt in viam, salutem, consilium, fortitudinem, stabit namque in æcum talis Respublica, & senes læti ducent dics nouos: Senibus enim licet corpus annis infirmum, ingenium tamen sapientia validum est, dicebat Sallustius. Ideò bono fama & gloria Patria visa senex saltabit in gaudio: vbi vero discordes, Rex & Senatus, Respublica & populus, Clerus & nobilitas, omnia in pessum, cuncta in ruinam, plurima in nihilum verti, necesse est. Plutarchus in Pirrho clarissimè id declarauit dicendo: *Pirrus Epirotarum Rex cum Aquila ab omnibus vocaretur ob magnitudinem vittoriarum.* Respondebat: *Aquila si ego sum? vos alæ meæ estis.* Quasi si diceret: Ille tantusque sum, quem qualeunque vos me esse, audacia, fortitudine, fidelitateque vestra exoptasti, sed sine vobis sum ut aquila sine plumis. Habuit hanc virtutis gratiam parens armorum Stemberg, monstrauit Regibus viam: Cum enim Rex in iutis locis castrisque ob ingentem Tartaruui exercitum sese contineat, è medio obsessorum in vrbe contra hostem obsensis insidiantem processit & viam Regi monstrauit. Hinc arma & ark. Hinc requies certa suorum laborum.

LINEA STEMBERGIORVM.

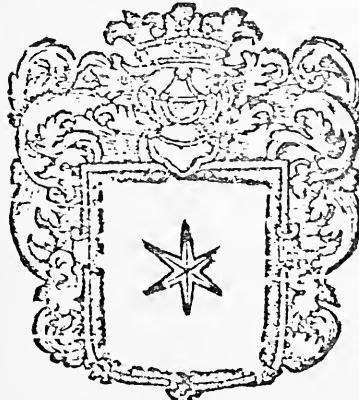
Sztemberg, cui castrum eiusmodi appellationis collatum fuerat, sub Ostromucienſi obſidione dum Tartarorum primatem excuſione faſta & ciuitate in captiuitatem reduxit, circa Annum 1241. Zdenko Stemberg Burgrabiū Pragensis, legatus ad Serenissimum Regem Casimirum Jagellonicum, a tota nobilitate Bohemorum, vt ipſorum Rex fieri non dedigneatur. Bielcius sub Anno 1467. Erat quoq; Canonicus Cracouensis Stemberg, ſicut Epitaphium Cracovia in arce dicit Anno 1527. Stembergiuos in Sandomiriensi Palatinatu adnotauit Paprocius in 2. Opere.

Gorſij in Masovia, in Varsauie.

Wolſcij ibidem.

SZTEMBERG Secundò.

DELINEATIO & ORIGO.

EST stella cum sex radijs, qualia arma inueniuntur inter Romanam nobilitatem, cuius coloris & quæ nobilitas eisdem vteretur, consule sub stellis *Petrā Samam in Stemmatibus.* Arma talia Sztemberg secundò dixi, non ob augmentum vel detrimentum aliquod ab armis Stemberg, quæ radios oculo in sua stella exprimunt, sed quia plurimi pinxerunt arma Sztemberg stellam cum sex radijs. Excludendo igitur errorem pictorum, & differentiam in Regno armorum stel-

rum stellæ cum oœto radijs à stella cum radijs sex ostendendo, Sztemberg secundò iuxta aliquorum opinionem qui nullam putant in hoc differentiam sed solummodo stellam respiciunt posuimus. Arma enim Sztemberg primò & iuxta veritatem Anno 1241. ad Olomucium acquisita fuerunt. Arma verò Sztemberg secundò & opinata, introducta fuerunt ex Roma per Ioannem Baptistam Romanum Episcopum Crucificiensem ordine sextum, qui præsul illi Ecclesiæ annis quindecim, Anno 1082. De quo consule vitas Crucificiensium, & Vladislauiensium Episcoporum, ita de illo habet:

Crucifixias, sacra dat Praeful Baptistæ, per oras.

Gregorius vigil his in uigilare iubet.

Romulea natu celebri de sanguine gentis.

Pallas huic rosem sparsiferat ore decus.

Spiritus irradiat superis, Ecclesia charis.

Pastoris cineres Crucificiensis habet.

I N T E R S Y D E R A S Y D V S.

DOCTISSIMI Astrologi non immodicam inter sydera ponunt differen-
tiam. Aliquas etenim stellas errantes, alias stellas fixas, alias
Polares vocauere. Quibus omnibus stellis quametsi adscribere sigil-
latim liceat inter sydera sydus cum omnes certam influentiam tribuant ter-
ræ & cælestibus, nec impartitum sibi à sole iument negant ministrare sublu-
naribus, attamen talis tituli virtus stellæ Polari, primario conuenier. Illæ
namque stellæ septem, à quibus septentrionalis regio desert nomen, quæ
Polares vocamus, non ita influentiam agunt terrenam ut terræ adhærent,
sed cum hoc ipsi attendunt polo nec mouentur nisi circa polum. Hinc de Po-
laribus stellis dicere fauor & veritas erit: *Monstrant Regibus viam.* Arma
hæc, stella aurea in campo cælestino radicata est, *inter Sydera fuscus.* Nam in-
ter feruidos & valentes milites Rothmagistros & Tribunos Castrenses, unus
parens horum armorum, factus est vir virorum & speculum fortissimorum.
Est stella hæc monstrans Regibus viam: quia nedum protexit Regem Bohe-
morum Venceslaum, & ad Regnum illi iter demonstrauit, sed etiam Regi-
bus Batho, Caydano, & alijs potentiaæ Tartaricæ Satrapis, viam abeundi à
Moravia, Silesia, & Bohemia, & citatis itineribus, ut gnomon minaci motu
insibillauit: *Tanquam sepulchrum timuit Batho Olomucium.* Eandem vobis
fulgoris speciem ominabor, ô Illustrissimi protectores Familiaæ horum armo-
rum, ut sitis inter sydera sydus, nam contemplata posteritate ex his armis,
quæ tam titulo fortiorum, quam deuotorum à Politicis insignitur, hæc est in-
tentio eorum fuitque, sit aliorum seruire Deo, nostrum adhædere. Vnde il-
lorum Echo semper ad cultum fuit ceu virorum. Iustitiam omnium virtu-
tum matrem, nutricem, custodem, inuito & prouoco, illarum verò ut ma-
tronarum echo spargebatur. Dones Domine ut lucifer in corde exoriatur.

Sialis

Si aliquis utatur praedictis Armis in Regno, prater prénominatum Illustrissimum & Reverendissimum D. Episcopum Cracoviensem, habebunt ansam optimè merendi in Patria.

STRZEGONIA Alias STREGOMIA, ET KOSCIESZA.

TA M in Tomo Primo Delineationem & Originem armorum posuimus, quapropter remittimus benignum Lectorem. Modò aliquot Familias adiungemus, alias verò latius declarabimus.

Chodkiewicij in M. D. Lith. de quibus licet dixerimus in armis Kosciessa & Chodkiewicz, hic tamen arborem veram puncemus. Iuanus seu Ioannes Chodkiewicz, Palat. Vincencensis, Sereniss. Regis Casimiri Exercituum Dux in Bohemiam Anno 1454, cuius frater patruelis erat Alexander Chodkiewicz Palat. Novogrodensis, quapropter ab utrisq. lineam Familiae deducemus. In Comitiis Chodlensibus, ubi ad arma nobilitatis Polonæ recipiebantur nobiles M. D. Lith. Anno 1413. Chodkiewicz nominatur sed nomen non ponitur, vide Bielscium fol. 313. clarum tamen est suisse Iuani vel parentem vel patrum. Ex Iano Palatino Vincencensi natu est Hieronymus Chodkiewicz Castell. Vilnensis, Exercituum M. D. Lit. Dux, Orator ad Christianissimum Imperatorem, Comitis dignitatem in Sklow & Myß obtinuit, Liuoniā post defendit, Moschorum 50. millia vno praelio decucit. Floruit tempore Sigismundi Augusti, reliquit duos filios, Georgium & Ioannem, Hieronymum Castell. Vilnen. Marschalcum M. D. Lit. & Dux Exercituum, qui magnis laboribus auxit togę & sigiz̄ decus. Ad Sextum IV. Pont. Max. erat legatus, reliquit Ioannem Castell. Vilneń. Samogitiae Capitaneum, qui Liuoniā sibi commissam dexterè & cum gloria Patriae gubernauit, reliquit tres filios, Hieronymum qui sterilis decessit, Alexandrum Palat. Trocensem, Capitaneum Boryssouicium. Fundatorem Ord. Prædic. in Alba Russia, ex quo erant filii: primus Felicianus & Euphrosina Procopij Sieniawski confors, ex qua nunc unicus Sieniawskie Hieronymus est, qui cum Potocka Palatini Podoliae filia tenet matrimontium. Ioannes Carolus Chodkiewicz, frater Alexandri Palat. Vilneń. & Magnus D. Exercituum Lit. & ad Choiatum contra Osmannum Turcarum Imp. habuit filium Alexandrum & filiam confortem Sapibæ M. D. Lit. Marsch. sed iam hac ex Iuano familia periodum accepit Familiae. Alexandri verò Chodkiewicz Palatini Novogrodeń. filij Hreborius Castell. Vilneń. Exercituum Dux M. D. Lit. & Georgius Castell. Trocensis. Ex Hreborio filij erant Alexander Capit. Grodzensis, & Iarosiu: seu Hieronymus M. D. Lit: Subdapifer. Georgij autem filij erant Conflantinus qui steriliter decessit. Georgius qui sine prole finiuit vitam, & Hieronymus Castell. Vilneń. Capit. Brestensis, bellator con-

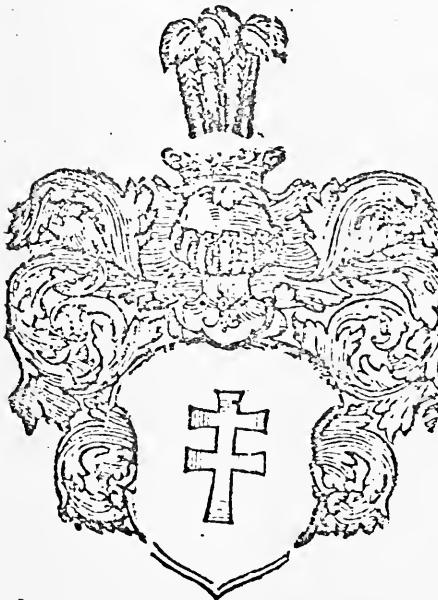

tinuus & plenus amicorum ob benevolentiam & humanitatem plausibilem optimis ciuibus. Reliquit Christophorus qui nunc per plurimos dignitatis gradus Palatinus est Viluensis, vir pietate, benevolentia, largitate & militaria scientia notitia incomparabilis, eius germanus frater Ioannes M. D. Lit: Subdapifer. Extant ex Christophoro Palatino Viluens. filii tres ex Kiszczanká progeniti. Ioannes Praefectus Regij Stabuli in M. D. Lit. Christophorus & Hieronymus, qui dignitate maxime fulgentem armis & virtute familiam, Casistris, Senatu, Titulis, virtute, pietate, religione propagabunt, illustrabunt, reseruabunt, atq; laboribus in Patria fessi, vitam immortalitatem consecrabunt.

Rákowscij de Rakow in Viscensi Terra, Ex his Stanislaus & Georgius domicilia sua in Prussia constituerunt propè Rastembogum in bonis Pustniki, ut primogenia in Ziburk inducta latius habent. Georgius verò in Episcopatu Varmiensi in bonis Pudlak residet, reliquit iste Ioannem & Gasparum, ille reliquit Adamum Parochum, & Bartolomeum militem, qui in Polocensi Palatinatu constituit sua domicilia. Gaspar verò filios habuit Ioannem militem cum Sapibâ in Moschouia, qui post Presbyter factus, & Iacobum heredem in Pudlak, reliquit filium Petrum militem in Livonia cum Fercusbecho, sed postmodum Presbyter factus.

Stanislawscij, idem quod Rákowscij, sed à Stanislao vocati postmodū Stanislawsij, Pudlinscij, idem quod Rákowscij, sed à bonis Pudlak cognominati Pudlinscij.

S W I E N C Z Y C.

DELINEATIO & ORIGO.

Vnt cruce duæ in vna linea coloris albi in campo cœlestino, tres pennæ Strutij super coronam. Antiqua sunt hæc arma in Polonia à primis fortè Catholicis suscepita, vel ex spolijs Cruciferorum concessa, quomodo etiam in armis M. D. Lit. conspicuntur. Videmus hæc arma in Bielscio fol: 242. ad effigiem Sereniss. Regis Ludouici Hungariae, Poloniae, & Dalmatiae Regis, & aliorum superiorum Regum, etiam in civitate Korczyne in arce & in Ecclesia PP. Franciscanorum in antiquis fenestris conspiciuntur. Vocata verò Swienczyc quia sunt cruces, vel quia sunt à militibus religio-

religiosis, demum in vnione M. D. Lit. cum Regno in Hrodlo 1413. eadem arma à nobili Lituania suscepta sunt, vnde in Lituania, & in Volhynia nobiles eiusdem vtuntur armis.

N I L S I N E D E O.

NI symbolum & notam ingenij quidam assumperat spheram Astrologiam quam manus hominis è celo tenebat, & supposuit: *Nil sine Deo.* Maximè laudabilis doctrina, de illa enim Eccles. 10. *Vtilem Reclorem fisiabit tempus.* In quæ verba S. Chrysost. Hom. 22. in Gen. *Quando apud homines desperatum est, iunc potemus & sapientiam suam Deus declarat.* Arma praesentia nobilium dum inspicio, & video crucis salutares, à magnis bellatoribus honoratas, & à summis Ducibus altè observatas, dicere potero: *Nil sine Deo.* Imò addere licebit: *Omnia vanitas & nihil sunt sine Deo.* Hinc d. Augustinus in Psal. 103. *Totus splendor generis humani, honores, potestates, diuitiae, tumor, & flos feni est.* Quapropter Anacharsi Philosopho consideranti Athenas quidam Græcorum dixit: *Vidisti Solonem?* Respondit: *Ita.* Et ille: *Omnia iam viso Solone conflexisti, hoc sunt Athene, hoc ipsa Gracia.* Si ergò unus homo tota pulchritudo Græciae & honos, profectò unus Deus, bonum, pulchrum, aeternum omnibus, & sine illo nil homo, nil omne est quicquid est, sed hæc surdo narratur ut fabula. Reintegrat enim illorum intentum Psaltes 13. *Dixit in corde suo non est Deus, corrupti sunt & abominabiles facti sunt, non est qui faciat bonum, non est ad unum.* Hinc unus Scriptorū:

*Rarus amors amor, vi tutus nullus amator,
In pretio pretium nunc in honore bonus est.
Diniti & præstant, emitur pecunia nummis,
Et sua iam virtus, præmia vilis emit.*

Habeo tamen de eisdem armis in Volhynia, qui consideratis rebus ut inspexit nil esse & posse mundum sine Deo, relicto schismate cum Deo & Ecclesia sancta Romana esse voluit, secuti exemplum illius vxor & fratres, vna cum filijs. Et dicunt: *Si Camillo manente Roma capi non potuit, iam fide vera in cordibus nostris regnante, Deus nobiscum erit.* Hunc dico Adamum Korczewski, qui bonorum suorum heredem Saluatorcm Christum, & S. Dominicum constituit ac fundavit in Grodek Conuentum Prædicatorum. Viue igitur Ecclesiæ quam adamasti, Familia quam adornasti, viue Ordinum amiti, Heroum votis, posteriorum exemplo.

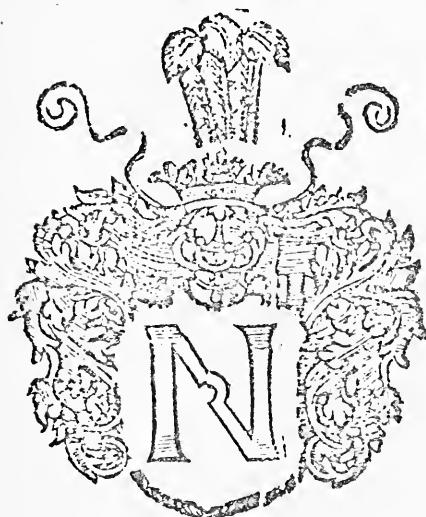
LINEA FAMILIÆ ARMORVM SWIENCZYC.

Antiquissime Familia vtebuntur his armis, scđ in Regno iam forte non super sunt, quapropter in Scriptoribus non nominantur. In alijs tamen partibus Regni extant, qui ciuiusmodi armis insigniunt Familias. Korczewscij in Palat. Kijouensis, & in M. D. Lith. Iuanus, qui ex M. D. Lith.

Lith. in Volbyniam & Podlachiam venit, eximius strenuusq; miles, qui pro boni meritis certas accepit possessiones, in quibus excedit oppidum Gredek, dictum modo Adamgrodem. Iudamus, qui a schyzmate ad gremium Ecclesiae S. rediit, militaris disciplinis praeclarus, cum Christina Modliszewska tenet vinculum matrimonij, fundarunt in oppido Adamgrod nunc nuncupato Ordinem Sacrum Prædicatorum. Iuanus patruus Adami hæres in Polonia & Eiezwow, ex Anastasia Stawiecka suscepit Alexandrum militem, qui postmodum cum Steckat tenet matrimonium, & hic vnde cum uxore ad Fidem Catholicam venit. Martinus & Abram milites eximij, germani fratres ipsius. Iannus a Lwovick Præpositus Micchouicis, utribatur eisdem armis, sed magis religionis gratia quam nobilitatis.

S W I E R C Z E K.

DELINEATIO.

EST litera maiuscula N. cuius linea media transuersa in medio litteram C continet, in campo celestino, aurea arma. Super coronam, in galea tres pennæ Strutionis.

ORIGO.

EX Græcia originem assignant. Quapropter quid sint, & ex quibus composita sint, & qua de ratione sic composita, difficilis est ratio cognitionis. In Regno verò Polonia iam antiqua, nam illorum meminit Dlugossius, & viros suis pacificos sub his

armis adnotabat. Militem verò in Polonia Swierczek nuncupatum suis primum qui his armis utebatur, à quo & clara, & potens Familia postmodum in Russia processit, lázlowiecciorum inscriptiones & monumenta in illorum arce propugnatoria, consortes, de hac Familia magnorum virorum effeunt.

VIRTVTIS MERCES.

Decantatum pluribus est: *Mercedem virtutis esse honorem.* Non enim auctoritati sed meritis ipsis tribuitur. Vnde Demosthenes Olypth.: Quanto quis plura & grauera supra dignitatem conditionemq; suam fecit, tanto apud omnes admirabilior existimat. Juliano nondum Imperatori, sed optimo Patriæ defensori Socrates in Historia Ecclesiastica sinnit in triumpho eius

pho eiusmodi figuram. Duas columnas decenter eretas & ornatas extulit, a quarum cæcum inibus pendebat sericea corda tenens coronam lauream, quæ ut veniebat Julianus subito rupta deniisit coronam in caput Iuliani, quod vbi conspexit populus, acclamauit: *Imperator futurus.* Eande in triumphalem formam victores ad Delphos, & Marius triumphator de Cimbris ante detulerat, vnde luuenalis: *Nobilis ornatur lauro collega secunda.* Quasi dicent: *Virtutis merces corona.* Præsentia arma nobilitatis dum perspicio, inter duas columnas video coronam, medium quidem; sed quia ex literis constat hæc arma, iam hæc litera C Cidaram & coronam significabit. Quasi innueret: *Ferunt hæc arma non medium meritum, nec medium præmium, sed totum & plenum.* Significant enim coronam omnium honorum, de Laurio, de Mиро, de Oliua, de Cedro, quales scilicet deferabant: Cæsar, Papilius, Marius, & alij antiqui triumphatores. Tunc enim pulchra sunt monumenta, cum ea vir fortis tueretur. At unum vobis hæc arma tacite dicunt: *Corona hæc licet coronam significet integra, re tamen ipsa media est.* Res autem & significatum, ut inter se differunt, ita distincta quoque significant, unus autem significationis fundamentum res est, si ergo res est media, hoc est, si corona est media, significabit rem medium & coronam medium, quod profecto decrementum prælagit. Quocirca ne deciescat Familia vestra, tria vobis seruanda manent, Fides, Virtus, Fortitudo. De Fide ipse dicit Apostolus: *Sine fide impossibile est placere Deo.* Deus autem quia unus est, una quoque de illo fidès est. De Virtute etiam Demosthenes, & alieni ab Ecclesia docuerunt: *Civitas pro saxis ac mænibus incolentium virtute munienda est, quos si iungat concordia, nullus potest esse murus inexpugnabilior.* De Fortitudine aliquis dicebat: *Majestas dignitas & regia, non vestrum splendore, sed prudenter ac fortitudine paranda est.* Gladius enim fortitudinis organum est, puta honoris, felicitatis, dignitarum, & gloria perennis.

LINEA FAMILIÆ SWIERCZEK

Swiercz, in Podolia, & Russia clara quondam dominus, ex quibus magni bellatoris Lázłowieccij erat consors, ut aliena à Fide, in arce in Capilla una cum marito sepulta est Lázłowieccia.

Kijewicij, in Poszaniensi Palatinatu.

Rádziewscij, *ibidem*.

Kráykovscij, *ibidem*.

S C E P T R A.

DELINEATIO & ORIGO.

SVNT duo sceptra regalia in crucem disposita, coloris aurei in campo saphirino. Talia arma Serenissimi Regis Vladislau lagello contulit Academie Cracoviensi, Anno 1401.

P A R E N S V I R T V T V M.

ENARRAT Berodus, quod Noe post diluvium assumperit in arma sua duas claves in medium crucis dispositas, per quorum medium erat sceptrum regale. Innuebat ut existimat nouam & salutarem disciplinam ad exercitium virtutum reliquæ genti & successoribus illorum. Dicebat enim in hoc secreto: Tenuit homo clavem ad cælum in paradiſo, nam transferri debuit lege diuina in cælum; amisi clavem & potestatem, dum eiectus ex paradiſo exul factus in malediclo opere suo, & quia oblitus pænae iterum peccauit Dominuſo subsequens hominem, soluit Catharacta cæli Dominus, & diluvio viventia cum homine deluit, atque ita ō heu sensit clavem ad inferos. Proposuit ergo iterum Noe nouam & salutarem disciplinam, ad consequendum cælum & fugiendum inferos, Crucem ex claviis constantem Petri scilicet & Christi, sic namque durat sceptrum in terris & consequitur cælum à praedestinatis. Idem quoq; docebat Sem: Nam ex clave & sceptro formata cruce in suæ dignitatis gentilicia innuebat omne bonum, æternum, & sanctum ex disciplina crucis manere. Arma præsentia Academiae Cracoviensis doctissimæ, & Sanctorum virorum resplendentis gloria dum intueror, Parentes esse fuisseq; virtutum sine hæſitatione alero. Nedum quia Serenissimi Regis Vladislai lagellonis hoc primum ultimumque fuerat fundationis Academiae intentum, ut patentes virtutem plantantes in cordibus parvulorum fierent. Sed quia virtutum seminat Deus, illos non ad diuersum negotium dispositus. ERICUS X!V. Rex Vandalorum & Suetiæ ad sceptrum addiderat scriptum: Deo d. et cui vult. Cum ergo Dominus Academæ sceptra concederit, quia voleit illis dedit. Dedit vero ut patens virtutem fieret nominareturque. Neque alia intentione Hedwigis Regina Serenissima testamento legauerat ædificandam Academiam Cracoviensem, quam ut virtutis, pietatis, iustitiae sit perpetua patens & Domina.

*Audite hanc thalamo nobiliore sati,
Doctrina in quoq; pulchra est, sed pulchrior ipsa
In vobis: armat Martis ut Artis honor.*

Eandem

Eandem Academiam Cracoviensem totus Equestris ordo electi Regi Pol. Henrico inter conditiones posuerat, vt eam restauraret, & proprio sumptu viros doctos conseruaret, Bieſc. fel: 698.

V I R O R V M A C A D E M I C O R V M N V M E R V S A V R E V S .

Beatus Joannes Cantius Magister in Academia Cracoviensi & S. Th. D.

B. Simon de Lipnica Ord. PP. Bernard. Bacc.

B. Michael Gedroc, Ord. B.M.V. de Metro Bacc.

B. Stanisl. de Horzis, Magister Acad. Crac 1450.

Beatus Marianus de Leżewka, Art. Bacc 1491.

Beatus Martinus Iſiowitz Patrum Excalcatorum in Italia miraculis claret Baccalaureus.

Beatus Stanislaus Cosimiritanus, ad Aedes Corporis Christi.

Beatus Elias ad Sanctam Catharinam Laureis Academicis insigniti.

Nicolaus Tęczyński Pal. t. Russ. Baccal. 1453.

Sigismund Olesnicki Cardin. Episc. Cracoviensis Magister 1455.

Ioannes Tęczyński C. stell. Crac. Magister 1456.

Gabriel Tęczyński miles egregius cum Adalberto Rege Baccalaureus.

Andreas Rose Arch. epif. Gnesn. Magister 1458.

Ioannes Lubrinski Episcop. Posnani. etmo- rum Godzianka, Magister 1478.

Iacobus Ligęza Ruthenius de Bobrik. Castell. u. genicu. Magister & b. leſoph. 1491.

Bartholomeus Samotulski N. tęcz Bacc. 1463.

Achazius Jordanus de Zalkiczianum armorum Liaby Baccalaureus 1506.

Stanislaus Ozus Cardin. S. R. E. Episcopus Larmiensis. Baccalaureus 1521.

Martinus Cromerus de Bicez, Episcopus Lar- mensis. Baccalaureus 1530.

Stanislaus de Korczyński, armorum Rosa Cam- cell. Regis, Episc. Cracoviensis. Baccalaureus.

Andreas Opawski Sulima Episc Vlad. Mag. st. Petrus Tomicki Lodzia, Procanell. Episcopus Posnaniensis Magister.

Gregorius Vigilantius Samboritanus S. Th. Pro- fessor, Poetarum Phenix, vite integritate conspicuus. Hic primus B. Stanislaw Kosciuszko in eleganti carmine confitit, alijs plurius oœcos monuicentia in Archivo Act. d. rel. quid, exitu vite mirabilis.

Georgius Myśkowitski L. ſl. ſebies, M. gifter.

Ioannes Ociejski L. ſl. ſebies Magister Cancell. Regni, & Generalis Cracoviensis.

Iacobus Gorski I. V. D. Archidiacon. Gnesnensis.

Cracoviensis Plocensisq; Canonicus. Archi- presb. Cracoviensis, Plebanus Torunien. Pro- cancell. Universitatis, armorum Szelyga.

Stanislaus Sokolowski S. Th. D. Frapofitus S. Floriani, Canonicus Cracoviensis. Wysauiensis. Concionator S. R. M. armorum Gozdawa.

Albertus Wędrogojus Tibolosophus & Orator insignis. armorum Trz. ſka (phria).

Joseph. Irzendorius, Princeps facilè in Philoſo-

Stanislaus Kurzelowius, Profess. Acad Med D. Petrus Sloucius, Medic. Doctor.

Martinus Foxius, Physicus Med. Doctor.

Stanislaus Myszkowski. Gallus Cbraplenyki.

Martinus Viazdowius.

Ioannes Szreniensis Concionator Eccl. Catbed.

Iacobus Karunius Canonici. Gnesnensis.

Basilius Fabricius, Grecus & poëta.

M. th. W. Semirski, Mag. ster.

Nicolaus Koczworski, Mag. ster.

Gaspar Celindrinus Matbemi. & H. florius M.

Martinus Szachenski Tibolos & Poëta. Magist.

Stanislaus Zarawki eloquentia vir insignis, ob ingenij acumen circa promotionem co-

gnominatus Picus, Physicus, Medicus, Con-

ſul Cracoviensis & Professor in Academia multis vicibus simul Rector Universitatis

& Proconsul Ciuitatis, ob eloquij suauitatem Regi sceptano quem in primo illius in

Regiam urbem Craciam ingressu nomine Ciuitatis & Academie salutauer. et admira-

ratus fuit.

Ioannes Ceruinus in Academia Cracoviensi, primùm lauria Episop. ea decoratus, postea

Franciscanorum Conuentualium sodalitati adscriptus, in Divinis scripturis ad supo-

rem eruditus. In eadem Religione Adamus Psidren. Mag. ster Artium, integritate vite

fuit alijs ex. exemplo, Religioni vero sua erudi-

tione ornamento.

Petrus Ekárga in Academia Cracoviensis laureatus Philosophicus ornatus, Collegio Canonicorum Leopolini, simul cum munere Concionatoris Ordinarij adscriptus, postea in Soc. Iesu cooptatus, quam sanctitatis exemplo destrinxerat, & proflantibus ingenij monumenta in lucem editis mirum in modis illustrans, apud Serenissimum Regem Sigismundum III officio Concionatoris per annos plusquam viginti funditus eiusq[ue] ad ultimam suam decrepitudinem etatem. Hic in vita S. Cantij non exiguum virorum Acad. sui auferceret Catalogher ad quem te Lector remitto.

Stanislaus Ritskonus Doctor Theologie, Canonice Crac. Fuit ipsi cure studiose inuentus disciplina & celestium rerum contemplatio.

Martimus Plocensis eximus Theolog. secundissimus Orator, Concionator celebrissimus doctri-
naris sua Acad. vi Luna nocte illuminans. Andreas Schoneus D.Th. quam volita viginti annos in Acad. magna cum laude & Auditorum frequentia profensus est.

Adamus Falck: Theologiae D. Prepositus ad aedes SS. Omnim Cracoviae.

Ioannes Clobucius Theolog. Philos. & Historie. Simon Italicius Orator, discretissimus & Philosophus Theologusq[ue] acutissimus, qui omnem suam Bibliotecam librorum copiam resertissimam diversis Religiosorum Canib[us], & inter eos Canib[us] Cracoviensis SS. Trinitatis, se-
stamente legauit primus Orator Tiliianus.

Petrus Gorcius I. U. D. Canonicus Ecclesie Cathedr. Crac. qui 15. vicibus Rector Aca-
demie feliciter presulue.

Beronymus Gorecius I. U. D. Prepositus ad S. Annam Crac. à sapientissimis viris Rome oraculum Lechi propter eruditiorē & viis ingenij ac memoria facilitatē appellatis fuit.

Simon Sirenius Medicina D. qui idcirco potissimum, clarum nomen inter Medicos obsi-
nuit, quod in berbarum cognitione excelle-
ret, earumq[ue] virtutes ac proprietates patrio sermone libro conscripto & in lucem edito,
expressas reliquit.

Iacobus Janiszowius, Philosophicis disciplinis excultus peracris ingenio ad Iuris studia con-
uerso, arcana illius scientie tanta celeritate complexus est, ut omnibus doctis admira-
tioni esset. Doctoris in Iure Romie insignibus decoratus est.

Valentinus Fontanus Med. D propter artis ma-
dendi peritiam omnibus amabilis, proprie-
tates & disciplinas in quibus excelle-
bat, etiā Sexto V. l. t. Max. commendatus fuit.
Sebastianus Petricius Medicina Doctor ob exi-
sitionem in ea arte peritiam magnam gratie
& auctoritatis lucum olim obtinens apud
Cardinalem Bernardum Matricionum, de-
inde apud Demetrium Moschorum Princi-
pem, eo quod in Mathematicis etiam dis-
ciplina, i. q. scriptio librorum diuersorum
excelleret. Eius quoq[ue] filius Joannes Inno-
centius Medicina vector, ad patrem l. uadem
& gloriam historicas lucubrationes medita-
tus, in parte in lucem edidit, sed morte ini-
di preventus perficere non potuit.

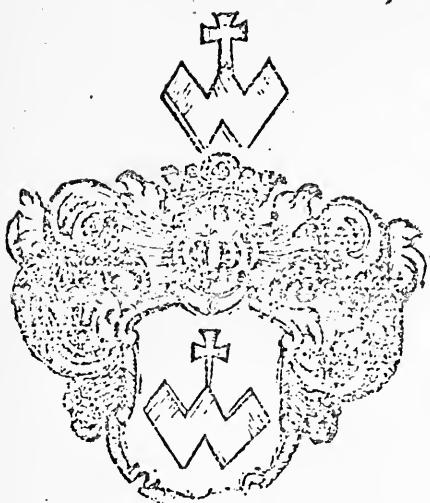
Martinus Vadiotus bilois. & Theolog. insignis.
Jacobus Nzymian I. V. D. celeberrimus, Cano-
nic. Eccl. Casbed. Crac. Archidiac. Pileczi.
Ioannes Foxius I. V. D. Archidiaconus Cracou.
Fabianus Bircouius prosa & carmine insigni-
ter excultus, Graecę singula per tuos, multo
rum discipulorum in arte Oratoria in Aca-
demia Praeceptor, in quo gradu Magisterij
suscepit postea mundi honoribus & blandi-
tij contemptu. FF. Predicat religionem in
gressus, Doctor Theologie creatus, & re ipsa
Terbi Diuini Predicator efficitus, in Eccle-
siastem Serenissimam principi, postea po-
tentissimo Regi Poloniae Radislovo IV. deus
ipsum ad Cisla sub Chocimium contra Tur-
cam, & postea in Moschouiam secessus fuit.
Scriptis festillam in ann. totius Dominicar
& festiuitatis binos sermones continentem.
scriptis & dia multa opuscula tum latina
tum vernacula lingua, quibus scriptis &
nomen suum clarum reddidit, & Religiorū
sue ornamento fuit.

Ioannes Praelatides, Excellens Orator, S. Th. D.
Ioannes Rybkowic S. Th. D. Prepositus ad San-
ctam Annam Crac. (cad. Crac.

Jacobus Piotronicki Profess. S. Scriptura in A-
Plura binius... odi decora Alme Acad. Crac. pe-
petui seminarij insignium virorum, Prince-
pū in Repub. & in Ecclesia Dei b. b. R. D.
Simon Starcowski Canonie. & Cantor T. s-
nowicii. in Oratione Laudatoria binius Acad.
ad ipsum remitto benignum Lectorem, ego
prolixitatem vitando brevitatē studeo.

S Y R O K O M L A.

DELINEATIO.

SVNT arma Habdank, sed ex medio excrescit sursum aurea crux, arma sunt candida, campus sanguineus. Super coronam eadem arma, ut Bielsc. & Paproc. in 2. Opero.

ORIGO.

Veniunt ex additione pro meritis viro militari dicto Syrokomla de armis Abdank, ut notauit Bielsc. fol: 277. Cum enim insolenter Pruisicus miles Vladislai Loktek temporibus 1331. provocaret militem nostrum in theatrum duelli, atque inter obiurgationes diras Christi quoq; nomen & gloriam ignominia repleret, nobilis de armis Habdāk pio motu affellit contra iniquum militem processit, atque dira minantem diris supposuit manibus. Lætus Rex euream crucem mercenti nobili in præmium obtulit, & armis adfixit. Antiquitatem armorum etiam indicat, quod Episcopus Ploensis de his armis Iacobus Anno 1391. fuerit.

GRATIA DEI ET REGIS.

NON immerito ad crucem erectam in Theatro Impressarum Ioannes Ferus apposuit Christianum dogma: *Pignus diuini amoris.* Ipse namque Salvator incitando mortalium genes instruebat dicens: *Vide si est dolor scut dolor meus.* Summa hac gratia fuciat Dei, summum quoque pignus crux sancta existit. Hinc D. August. lib: de Catech. Rud. *Amarorem illius qui amore tui amoris descendit in uterum Virginis,* & ibi amorem suum amori tuo copulauit. Arma praesentia dum inspicio, considero crucem, considero & militis amorem, considero Dei adiutorium & Regis gratiam, & subscrubere illis iam licet: *Gratia Dei & Regis.* Henricus 2. Borbonius Nauarræ Rex, refert Iacobus Tipotius in symbolis deuoti humiliisque erga Deum animi gratia formauerat symbolum literam H, à quatuor partibus ornata in rosis, & addidit legendum: *Gratia Dei sum id quod sum.* *Nil hoc vero verius est.* Idem & Syrokomla miles suis exprimit dicens: *Gratia Dei qui instruxit manus meas ad fugnam profide Christi.* & *gratia Regis qui auræ crucis fulm collusstravit mecum, sum id quod sum.* Expressit gladio & affectu quod instruc-

instruebat D. August. *Constrans & perfetus debet esse amor noster, ut si necesse fuerit, amore illius moriamur, qui amore nostri placide ac benignè mori dignatus est.* Placuit in proposito Illustriss. & Reuerendiss. Scipio Gouraga Presb. Card. & Patriarcha in Hierusalem, qui ad crucem in manu imprimere docuerat: *Potius mori quam fidem fallere.* Ait Typotius: *Qui enim Christum confessus fuerit certam hominibus, confitebitur eum Pater qui in celis sit.* Iustinus Imperator secreti cuiusdam gratia in nummis suis imprimi decrevit literam M, quam crucibus & stellis à lateribus adornauit, cui subscriptis: *Cuius pudet, pugeat.* C. Iul. Cxv. de Numin. Rom: Si coniectura placebit docuit, quo virht magnus, & quo minimus: *Amore & Pudore..* Amor enim Dei & Patriæ, pudorem, laborem, modum, consilium non habet; sed totus scopus sic amantis est Christus & Deus: & eo fit magnus, atque illi splendores, honores, lumina stellæ lucebunt. Minimus vero in Regno & Familia sit, non amore non pudore, vnde Apocalip. *Qui fordanus fidei sunt adhuc.* Pugnauit sic D. Martinus amore, pugnauit Themistocles pudore, dum Mitridatem humiliter natum triumphantem conspexit. Rehortat igitur in posteritate Parentis Syrokoma meritum & militia accedere præmium, Gratia Dei & Regis, non segniter incipiet. Igitur itote per annos seculaque & priscae titulos praecedit famæ.

LINEA FAMILIAE SYROKOMLARVM.

Syrokoma miles egregius, cui primum talia arma collata fuerunt anno 1331. *S*citus in Origine diximus, cui quoniam bona collata quedam fuerunt villam Syrokoma fundavit in Cracoviensi Palat. Ekrianus miles de Kordwanow in Crac. & Plocensi Palatinatibus, floruit circa Annum 1380. Iacobus filius Floriani Episcop. Plocen. à Bonifacio IX. Papa missus ex Doctor Decretorum & Palati Apostolici Auditore creatus, de illo scribit Dlugossus, quod cum esset Parochus Alba Ecclesiæ propè Cracoviensem versus Ilkusum, & se videret minus idoneum ad curam animarum obmodicam scientiam, & non haberet subsidia, continuis sacrificiis obsecrabat Deum & B. Virginem, ut suis votis in acquirenda scientia annuere dignaretur. Accidit ut oranti media die in Ecclesia solo marsupium pecunia plenum super altare appareret, reseruant, centum marcas grossorum Pragensium inuenit, Bononiam tuit, fæcilius Doctor, Palati Apostolici Auditor renunciatur, atque per Pontif. Max. dum Roma Episc. Plocensis. Mamphiolus decessisset, promotus fuit. Hic imagines Iesu Christi Salvatoris & duodecim Apostolorum ex puro auro thesuro Ecclesiæ Plocensis intulit, item imagines septuaginta duorum discipulorum ex argento puro fabrificas eidem Ecclesiæ donauit, ornauit alii multis apparamentis dictam Episcopam, sicut Author Episcoporum Plocensium refert. Obiit 1425. postquam rexit Ecclesiam Annis 29.

Korzekwicciij, In bello ad Korenouiam inter præcipuos Rothmagistros Dlugossus meminit Zaklicæ Korzeckniccij, & Bielsc. sub Anno 1410. fol: 307.

Grochol-

Grocholscij de Grocholice, in Sandomir. Palatinatu. Ere^rores Ecclesie & fundatores ibidem leguntur. Iacobus Grocholski Canonicus Crac. & Andreas fratres germani de Grocholice me fieri fecerunt Anno 1460. Alij diuisione bonorum accepta cuperunt notare Familiam suam de Grábow ex distictis Radomieñ. erant enim Nicolai & Stanislai fratrum germanorum bona Grocholice Grábow & Paciorkowa Wola. Hinc processit quod ob diuisionem inter se bonorum variè cognominati fuerint. Niclaus Grocholski, vir iudicio graui, habuit filios 2. Albertum & Andream, ille contra^rto matrimonio cum Margaretha Wielogorska habuit filios Valentimum & Matthaeum, qui postmodum factus religiosus in Ordine Prædicat. erat Magister S. Theologiae & Provincialis, filia ipsius Szártawska & Míkowska. Andreas vero egregius miles in Podolia, post diuersos bellicos actus cum Elisabeth Wydzanká de Kryczyce sorore Subiudicis Leopol. vinculum sacramenti matrimonialis tenuit, & reliquit filios, Stanislaum qui vota reddidit Deo in Ordine Prædicatorum. Ioannem strenuum virum, Ezechielem, qui consecrauit dies in Domini calorum negotia, & est Thcol. Lector inter Prædicat. & in Provincia Russie ipsorum Provincialis in A. 1644. Andream & Christophorum milites, quorum soror Luca Guzelphij erat consors. Stanislaus Nicolai frater, ex Barbara de Podchaice Welska reliquit Lucam, Andream, Georgium & Ioannem, & ex altero matrimonio Iobum, Georgius in Rokosz occisus, a pedibus equorum conculcatas, dum Regias partes defendet. Iob ex Sulimiriska reliquit prole, Thomas miles. Kienscij in Lublinen. Palat. clari titulis, possessione, & auctoritate bona Syrokoma tenuerunt, antequam ad Fierleios deuenierant, erant heredes multorum bonorum, Pliszczyn, Ciecierzyn, Baszki, Lagiewniki, Bystrzca &c. Ioannes Index Terræ Lublinen. Petrus Index Terræ Lukowieñ. erat Castell. Zawichoſki, qui tenebat bona Syrokoma, notant Familiam nunc a bonis Kijany. Michael Kijnski ex Szczekocka natus, heres in Kijany, Krzesimow & Gorka, ex Megleniska armorum Lewart reliquit Kristoposcij conseritem & filium Stanislauum, qui cum Myloniska reliquit Adamum eximiam militem & humandum virum. Andream, qui in Ordine Prædicat. S. Theol. Baccalaureus fuit, & Florianum Andreæ filij cum Omakowska, Gasspar, Stanislaus, Praeslaus, quibus benedictio Domini santeat, ut crescant uon decrescentibus annis.

Swieškowscij, in Sandomiriensi Palatinatu.

Stephanowscij in Sandomir. Palat. Ioannes vir literis, ingenio, industria & iudicio magnus, Sereniss Stephanus Regi apprimè dilectus, Notariatuum Theſaurarij Regni, reliquit Iacobum, qui in Palatinatu Calissensi domicilia sua constituerat, ex Dorothea Szelingowna suscepit Thomam & Ioannem, ille literis & iure nobilium celebris in Curia Palatini Brestensis Sczawinscij ut plurimum degit ex Elisabeth Gorecka suscepit Lucam, Franciscum, qui facti religiosi S. Dominici, Stanislaus, Ioannem, qui Societas Iesu suscepit institutum, Ia-

rum, Jacobum & Thomam filia Marianna dicata altissimo Lancicie in Praemonstratensum obseruantia.

Cl. ybicicij in Scandomir. Palat. quorum alij in M. Ducatum Lithu. transferunt. Albertus magnus Moschorum bellator Sereniss. Stephano Rege bella duecente. Mingal Jacobus, qui primus in M. Duc. Lit. accepit arma praedicta in Comitiis Hrodlenisibus 1413. Paproc. in i. Tomo fol: 1178. Illorum domus est mentio in unione ad Regnum per Lituaniæ Duces & Primate facta 1401. sicut inter Privilegia apud Herburtum lego, folio 662. Jacobum Mingal habet etiam Privilegium, ut Herburtus in Statuto folio 667.

Zołędżij in Russia ad Haliciam. Hi ex Lituania post unionem ibidem ad Halicz resederunt, in bello ad Leopolim cum Turcis & Tartariis tres nominantur capitini bellatores, reperiuntur adhuc domus, casulis delectantur, Potoccis referunt studia bellica & obsequia.

Dziewoczkouij, in Grodnensi districtu.

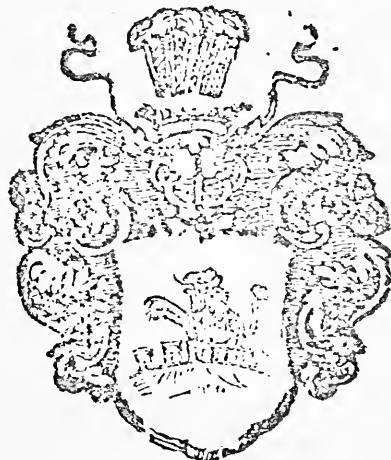
Masłouij, in Ośmianensi districtu.

Puciatiij in M. D. Lit. Fridericus Puciata Capit. Nicatensis eximus bellator 1577. Nicolaus & Thobias electionem Vladislai IV. ex Vilnensi Palatinatu subscripsierunt.

Konratowscij: Sebastianus cum Rothmag. Solohub ad Vlc eximus miles.

S Z E D Z I N S C I O R V M.

DELINEATIO.

EST Leo cum lingua è faucibus exta, medius cum cauda erecta, pedibus anterioribus tangit mruū, sub mro est campus ceruleus, campus verò in quo spectator Leo sanguineus. Vocant hæcarma alij Prawdzic sine circulo. Super coronam pennæ Struthij quinq; alij cundem Leonem efformant.

O R I G O.

Videntur habere originem ex armis Prawdzic, docent hæc Murus & Leo, mutationem & crescentiam concernunt duo campi ceruleus & sanguineus, decessentiam ruptus instruit murus atque circuli negatio, similitudo verò ad Prawdzic adscitos indicat. Vnum tamen ex his originem habet tacitam, quam tamen meriti fundamentum statuere magis applaudet, virtuti enim debetur honor.

AD NVLLIVS PAVET OCCVRSM.

MAgno iudicio ventilauit lo. Ferus in Theatro Impressarum suarum, dum tale lemma apposuit leoni: *Non enim nudum confexerat titulum dum Regem animalium Leonem aduertebat, sed eos quoque quicunque nomine vel stemmate insignirentur, magnos esse & fore sciebat.* Magnum est symbolum leonis etiam dormientis, sicut Iul. Guilem: Zingelstius in Symbol, ednotavit: *Dormit leo; sed tamen parte vigilat, nam dormit & caudam manet.* Sed nequonomen neque stemma portatum parva docent. Nomina enim sicut earum quae sunt in anima passionum nostrorum, ita si sunt personarum magnorum illis persuadebunt, & præcipue ne ad cuiusquam paucant occursum. Quod si in symbolum cum nomine assumetur magis exprimet intentum. Hinc Hispanus primus Hispaniarum Rex, & Ion primus Graecorum Rex, quia primi & magni, potentes & viatores, dum hic mari nomen dedit suum & ille potentiam regni stabilivit, leonis formam in stemmatum dignitatem assumpserunt. Quasi dicerent: *Ad nullius paucus occursum.* Similes profecto septem viatoribus, de quibus Aeschylis ita loquitur in Stobæo, serm: 7.

*Viri enim septem ferocius ductores cohortum
Taurum maillantes, in scutum ferro compactum,
Et attingentes manu bouinum sanguinem.
Martem & Bellonam & sanguine gaudentem metum:
Sancte turarunt: aut urbe euersa.
Perdituros se oppidum Cadineorum vi:
Aut terram morituros prius commixturos sanguine:*

Quapropter & Serenissimi Princes Austræ, ex quibus nunc Imperatoria Augusta Romanorum magnum defert laudis nuntium ad leones suos, nesciebant aliud imprimere quam *Sic denique vittor.* Aut *Requies ea certa laborum.* Præsentia igitur arma dum intueris ad ipsorum leonem seu figuram Regis animalium subscribere non habitarbo: *Ad nullius paucus occursum.* Quod licet in armis Prawdzic apparuit, in his quoque indubie erit assertendum. Talia namque armanobilitatis, quibus Szedzinscij (*& quicunque sunt alii*) virtutur, audacem animum, forte manum, impavidum pectus, cor martis efformant & affirmant.

*Porrò etiam maiora manent meliora merentem;
Intercasspebus fuesce fuiere tuis.*

LINEA FAMILIAE

Szedzinscij.

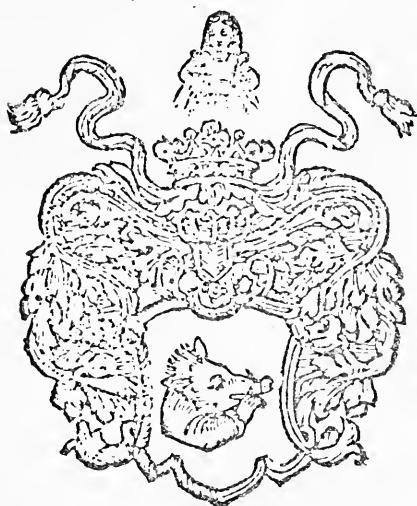
Kascij de Kaski in Palat. Rauensi. His benedixit Deus in vita, nam Stanislai pater vixit Annos 130. Stanislaus filius vixit Annos 116. consors vero sua Petrykowska vixit Annos 95. Albertus Stanislai filius habuit filios, Ioannem militem

militem cum Kuzanowski CampiduElore, & Adamus occisus in bello in Germania rati ex Dorobea Szymonowiska Patrui Nicelatus & Iohannes vocati ante Litrinensis a bonis Baranow in Lublinensi Terra. Transiit ad Lesszynsciu.

SWINKA seu SWINKI.

DELINEATIO.

ET caput apri, cuius inferiorem partem saucium manus hominis vestita cerulco panno consregit, campus est rubeus. Super coronam est virgo media, manibus ad se compositis cum coma diuincta in veste viridi distans.

ORIGO.

COncepsa à Duce Syradiensi, confirmata à Crispone Boleslao Chriuostij filio Rege, circa Annum 1148. militi dicto *Percus*, unde *Porcaria* vocata sunt, quia Porco pro Porca donata. Cùm enim Dux Syradia venationis causâ moueret gressum in nemora, iocando

intulit militi Porco virginis nomen cui affectum *Porcus* consecrabit, venantibus occurrit porca sylvestris, firmant gressum, colligunt arma venatoria & premit, dimitunt venaticos canes, porca cum canibus dentibus lusit & lexit. Vt videt Dux canem succumbere, dicit: *iunct aliquis canem, spondo manum fauentem*. Occurrit velociter miles *Porkus*, agiliter conseedit porcam, auribest tenet atque premit, tum cito manu saucibus immissa consergit inferiorem mandibulam, atque gladio absedit caput, rediit ad Ducem, perit manum bonam, & benignitate Ducis intulit prædicta arma cum virgine quam exposcebat, atque ditatus bonis recessit.

VERA FORTITUDO.

REM iucundam habet Lipsius in Polyticis de bello & fortitudine. Manus Romanorum strenuus bellator, eligebat militem grandem, Cato Major risit, dixitque: *Tu eliges granies ego faciam fentes*. Instruebat fortitudinem residere veram in animo, non in corpore. At in utroque stabilitate fortitudo nec nullum erit inconueniens. Dicitur enim communiter: *Vana est sine viribus ira*. utrumque Cæsari necessarium fuit, & liber & gladius, & manus &

nus & ingenium, sed quod spectat Heroem corpore, militem praedictum non in scenam vocare licet. Veram enim expressit fortitudinem dum se uentis apri mandibulam abstulit, Samsonis sunt haec vires, Achillis animus, Herculis fortitudo. Reges Persarum ducunt pro honore Regio deferre pro Stemmate aprugni caput cum sagitta ori infixa, sicut dicit in *Tesseris Geniticiis Petrifanta*. Sumimusque Pontificum Alexander secundus Papa, eiusdem detulit caput in insigne Familiae, profecto non aliud exprimebat tanto stemmate, quam veram fortitudinem. Animosum enim est animal aprugnus, fortitudinem vero Aristot. in lib: de virtutibus definiuit: *Est virtus animos per quam non facile mortis ingruit, accedit enim fortitudini audacia, & animi præstantia, & fiducia & confidentia, ad hæc industria & tollerantia.* Arma agitur præsentia nobilitatis, caput apri manu confractum, veram inducit fortitudinem tum corporis tum animi, quam si quo modo in animo non expressit strenuus miles parensque modernæ Porcariae, profecto Archiep. Gnesn. Swinká cum Krzyżanowskij, &c. id sedulò perfecit, vnum vobis in cautelam ex libro 3. Iul. Cæs. Capaccij adseram. Delineauit porcum glandinibus sub quercu intentum, oculis clausis ob lucentem solem docendo: *Quod plurimi i cperiantur, qui laudes aliorum splendidas & magnas videre recusant, virium verè scis vel minimum adju, illud propalant & luci exponunt.* Assumo ideam symbolum at in alio sensu: *Qui proficere cupit, non sibi tantum nec suæ domini suum, sed aliis quoque præcipue communi bono Patriæ incumbant, non enim nobis nati sumus.* Ita creuerunt omnes in Patria, ita conseruarunt honores, ita obtinuerunt nominis claritatem; castra, rastra, claustra, optimum generant: ciuem Patriæ & Seniorem Reipub.

*Tempus erit quando unius stupefacta vetus fiet,
Totius voluet gesta canetque Domus.*

L I N E A F A M I L I Æ P O R C A R I Æ, Seu S W I N K I

Porkus cui primum talia insignia ceu militi strenuo & audaci etiam in seras concessi fuerunt circa Annum 1148. Stancikus de Ruda, qui sub Vladislao Duce Maioris Pol. fuerat arcis Posnaniensis. Praefellus.

Swinkouij, ex his erat Iacobus Swinká Archiep. Gnesnij per Summi Pontificis Martini IV. inaugurationem contra electionem legitimam Vlastiborij Decani Gnesnij, habuit enim familiaritatem prima etate contractam cum prædicio Sanctissimo. Quapropter facile obtinuit ut Episcopos electos in sua Archidiecessi confirmaret, sicut primum Episcopum Vislaum Vladislauensem. armorum Zabivá, atque Geruardum de Coryllorum Familia confirmauerat. Habet Author Episcoporum Vladislauensium fol: 200. & seq. Plurima hic Pastor adiunxit Ecclesiæ bona, inter alia Episcopatum Chelminensem, quam prætentebat Episcopus Rigensis per Legatos Apostolicos adiunxit. Erexit quoque Monasterium

magisterium Vniuersitatis ad S. Georgium, nunc S. Nicclai dictum, Regule S. Benedicti. Henricum Probum Vratislauieii. Duxem, qui Themam Episcopum cum sacerdotibus popularerat ex Ducatu, quod sibi pecuniam pro milite non concedebat et eum communicauit. De quo clarius quae inde incommoda forent habent Historici, ego Bielsteum folio 195. vidi, sed et Annis 27. Obiit 4. Martij 1310. Adamum Swinkā Canonicum Crac. Notarium Regium refert Miechou: lib: 4. cap: 52. qui etiam Zauissio Negro Epitaphium pscuerat. Jacobus Episc. Vladislauicen. ex Preposito Plocensi qui obiit 1300. atq; ibidem sepultus ait Papr. in 2. Operc. Sed forte hic prius erat Episcopus, nam inter Vistulam & Genuardum Vladislauicen. Episc. nullum ponit mecum Collector Episcoporum Vladislauensium. Hec milii sufficit quod horum armorum fuerit, et si ob iij Vistulam 1300. & Ceuardus confirmatus 1301. illius quoq; annus erit 1300. Swinkā vir geniosi animi à Tartaris Ponozanos defendit, Cromer. lib: 28. fol: 426..

Zieleni cij in Palat. Plocensi. viri prudentia & ingenio ad Reipub. negotia doctissimi, hinc dignitatibus effulserunt. Grigorius Palat. Ficeni. Capit. Zakrocimensis subscriptus Sigism. III. confirmationem paclorum, ut potet ex Constitut. Regni. Erat postmodum & Mlauensis Capit. Illius germanus erat Notarius Zakrocimencis alter vero Pincerna Plocensis Adamus Zielenski, sicut habet Ianusovi in Statuto fol: 769. Presenti tempore ad subscriptionem electionis Sereniss. Regis Vladislai IV. fuerant Zielensijs, Valentinus Castell. Ilocensis, Ioannes Dapifer Plocensis, Vladslaus Zielenski, Albertus, Sigismundus & Martinus, clarum igitur est quod viri tunc & heroicis aribus prefererint in Regno, quo nomine gloriam & pietatis officia ab omnibus bonis dignarentur, crescere sine interpretatione politice & heroicè..

Grzebsciij in Plocensi Palat. & eiusdem divisionis bonorum cum Zielensijs.

Krzyzianowsciij in Syradieii. Palat. magnis encomiis celebrata familia, quibus ad armis nobilitatis sue admittere externos non erat opprobrij. Matthias Krzyzianowski, qui maiores suos magnitudine indicavit artigerat 1520. correllt. lurnam & Statutorum delinatus fuerat, tunc Subiudeo Posnaniensis. Eius filij qui Ioannem Polak virum post in Regno magnum, autem vero Aulicum Regis Bohone ad Arma 1563. assumpserant. Hieronymus Abbas Tyniecensis, Ioannes Tibinus Posnaniensis, Martinus Sereniss. Augusti Regis Aulicus. Electionem Sereniss Regis Vladislai IV subscripti sunt, Ioannes ex Palat. Posnaniensis. & Stanislus ex Sendomiriensi. Hinc liquet in quam distinctis Paletinatibus Krzyszianoviorum Familia ornatum dominus & Patriæ commoda obseruat:

Czacz in de Czac in Syrad. Palat. eiusdem divisionis bonorum antiquitus cum Zielensijs. Secutus maiorum suorum dignitatem Andreas de Czac Czacki, qui ob uitacij dexteritatem & doctrinæ excellentiam pluribus Episcopis dilectus extitit. Ille Oceanus Wloclauieii. Cantor Posn. Canonic. Gnesnien. celebre nomen reliquit, præcipue cum in iudicis Tribunalis Regni vicibus viginti septem, insitiae cultor, vindicta & vitor scuerat: Quapropter ad correctionem luriplures in

ries in Constitut. Regni destinatus. Ex his celebris matrona Cracca Anna de Bloßczyska Gienjki censors virtutum ornata clara, amita Reuerendiss. D. Episcop. Posenaten. Szotarski, ex qua filius Albertus, & Elisabeth Pogorzelsk. Prefecti Ponidien. consors cum Catharina Lefszczynska.

Piorowici antiqua Familia, atq; in continuo profectu virtutum & literarum, quae circa Cancellariis iudicij addiceti, unde honor cum gratia Regali proueniunt. Ioannes Cuslos Sandomir. Scholasticus Lancicien. Canonicus Crac. De-canus Posnan. & Secretarius S. R. M. Illius frater germanus Stanislaus multarum linguarum peritus. Iozannes verò Noroxius Terra Posnaniensis, obseruitatem cordis & viæ, ab omnibus honori habitus. Gasparum Canonicum Varsianum, reuocanti bonorum Regis in Masovia habet. Constitutio Regni 1563. ex his Piotrowicis Annam progenuerat Rokoszowska Iacobii Thesaurarij Regni j. ., que postmodum erat censors Andrea Miaszkowski armorum Lelwia in Polianen. Post et ex primis Miaszkowscis Balchisay Suffragancus Wreclawie fuerat, vir doctrina, sauctitate insignis. à cuius patruo erant filii Iohannes Decanus Wielunen. Canonicus Posnan. Stanislaus Sevr. R. M. Sigismundi III. viri maturi in aetate inueniti. Albertus Aulicus, & Dapifer Regis Sigism. III. per annos 43. Cuicagi Patriæ retulit obsequia. Post munus Mariscalci Iudiciorum Tribunalis Regni dexterè peractam, atq; primum militari in Livonia, Moschouia, Podolia, & Corsinibus Regni fortiter deduxit, ad Imperat. Christianissimum Rudolphum II. bis Legationem expeditum, binc. Dapifer Podoliae, tandem Succamerar. Terra Leopol. à Sereniss. Rege creatus, in meritorum supplementum in Turciam ad Ibrahimum Dynastam Turcerum nouiter institutum magnus Orator missus, ad mentem Reipub. & Senatus omnia dispositus & terminauit, & cum aliquot centena captiuorum e compedibus liberavit, etq; in libertatem, & in Regnum deduxit, dies canicie splendidos redux Domino in iustitia & pietate offert. Sigismundus quartus illorum fratres in Ordine Praedicatorum Theologus, ad anima desiderium componit celestibus mentem. Lucas quatinus frater post litterarum studia, eximus miles cum Zolkiewio & Koniecpolscio, Supremis exercituum Regni Ducibus, dum trophya deducit ad Cecoram in cupinuistatem Turcicam deuenit, non tamen ut redijt (non sine reputa pecuniaria summa) miles esse destitit, derium pluries in Regni Tribunalia Iudec et Eglas, Subiudicis Terra Podoliae dignitate iustitia, & veritate exequitur officium. Alexander ultimus illorum frater maiorum vestigia imitando, anorem & honorem obtinet. Andreas filius Succamerarum Leopolini domi & in exteris nationibus literis, & morum grauitate conspicuus, spem Patria, parentibus dulcorem, virientibus honesto virtutibus gizuit atq; efformat. Soror Visula educationis ingenia gerrina intra sacramenti vinculum cum Romano strenue milite Iohannis Castell. Osiuicimensis Kojecinska filio, prefert atq; contemplatur.

Regiencij in Syradiensi Palatinatu, viri docti, sed quod delendum super Iohan-

nem, cuius opera extat Lexicon Latinopolonicum, quod Athosifice viuendo manus sibi intulerit.

Dziuoslis in Syradensi Palatinatu.

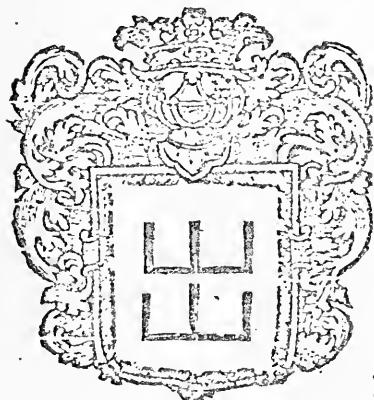
Gawronscij in Syradensi Palatinatu. Kákánowscij *ibidem*.

Záiacouij *ibidem* & alibi, qui ad Regni saporem & leporem virtutem & prudentialiam adstruunt. Electionem Sereniss. Vladislai IV. subscrivserunt Venceslaus Záiaczek Iudex Palatinatus Cahiensis, Stanislaus Casimirus Záiaczek & Albertus, ex Posnaniensis verò Adalbertus Záiaczek.

Deuknetowicij in M. D. Lit. Andreas qui in vnone ad Regnum primus adscriptus fuit ad presentia nobilitatis armæ.

SWISZEWSCHIORVM.

DELINEATIO & ORIGO.

VNT columnæ tres iteratae inscripsi ligatae ad demissam columnam, super secundum militare: Originem, si antiquissima sunt arma à Ducibus M. D. Lit. qui columnas in armis deferebant reuinent. Quod si non tantæ antiquitatis sunt, quia habent magnam conformitatem ad arma Knjitorum, Czarnobylsciorum, ab illo Duce bellicissimo & strage Moschorum initia seruapt. Columnæ verò hæc, vel vexilla exprimunt, quibus meruit eorum patens in bello & castris insigniorum præmium, vel sunt munitiones castrorum & urbium, nam in eiusmodi formam Moschorum & Colacorum ex arboribus construi munitiones obseruauimus. Bellatoriigitur & irruptorij in hostes concessa fuisse apparent, & in Volhynia habitanti.

M A N E B I T V I C T O R I A.

Resonabit in hoc medium ipsius fortis viri Echo. Alexander Magnus. Ultimò pugnaturus cum Dario, licet pauca manu in quater centena millia procedebat, insonabat tamen suis Manebit victoria. Et ne multitudine hostium confundi valerent, efformauit vexillū vt scutum ipsius. Undequaque ordinibus sagittarum iteratis vallatum, impeteretur ex recto. Et appesuit syngraphē: Manebit victoria. Etsi tēm considerābimus & finem, Alexander victor triumphauit. Profectō erat echo fortis atque magnanimi viri. Finixerunt Poetæ arborem cuius rami aurum, & dixerunt: vt inquit Iul. Cæs. Capaccio lib: i. Impressarum. *Vno annulo non deficit alter,* Me lierū culey.

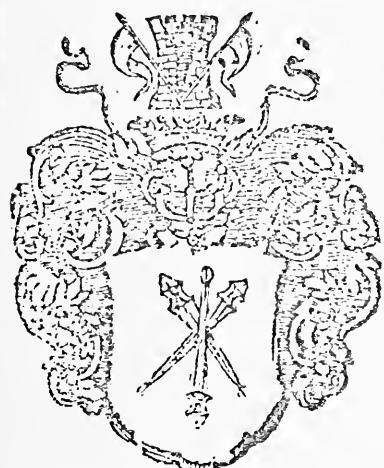

cple, quando quidem bono militi succedit in bello optimus, & optimo non deficit succedere, alter subscriptiōnū exercitui venit: *Manebit victoria.* Præsentia arma dum considerō, ad columnas siue illa sint vexilla bellica, siue monitiones vibium robusta iam illis subscriptibere non pigebit: *Mansit victoria.* Dicunt enim tacitè, infraestim pectus, cor audax, robustas manus, verum ut maneat victoria illorum exumq[ue] in posteris contineat hoc vnicum remedium. Corallus dum inter profunda est, & mollis & colore non pulcher conspicitur, eductus ex profundo maris, indurescit ab aëre, atque inde pulchrior & fortior evadit. Ita Familiae nobilium ominabor, quæ ex bella cruento & periculoso evadit vegetior, brevi pulchrior & fortior apparebit, tum quia illi dulce bellum non erit vt c[on]s[erv]o inexperto, tum quia satagenti ad bellum, non quidet murmurantem. Parua sunt arma foris, si non sunt consilia domi.

Oslaphium Swiſzczowski fortiter pugnante[m] cum Iacobo Niezabitowski ad Grodecum contra Ducem Tartarorum, cum Bákáio refert Paproc. fol: 338. in 2. Opere sub Anno 1574 sub Izdoveccio Exercituum Duce.

S Z Y D L O W S C I O R V M.

DELINEATIO & ORIGO.

SVNT tres hastæ militares coloris flavi in campo rubeo. Super coronam est turris quassata duabus vexillis, ab imo coloris flavi & rubei à parte dextra & sinistra ornata. Initia ipsius sunt 1582. ad oppugnationem urbis Plescoviensis, dum Notarius Thesauri Sereniss. Regis Stephani, Christophorus Bernardus Szydłowski, in tota expeditione ad Plescoviensem semper alacrem & viii fortis animum re ipsa declarauit, atque inter primos murum subiuit, hostilem munitionem concenderit, atq[ue]

cuius hoste fortiter dimicando vulnus reportauit. Hinc commendatum ad Sereniss. Regem Ioannes Zamyski Dux Supremus, vna cum alijs quos supradicti nominauimus, atque ex terro[rum] quos in linea hac adducemus, ad Sarij Teslam Ielita assumpit & adscriptit.

V I C I F A T A . S V P E R S T E S .

Grandis est pugna, si militis nudi cum armato, tyronis cum veterano: maior tamen pugna vincere fatæ fortunæ. Quapropter renitenti

multe tuis cum aduersa fortuna euidam dextro nobili & militi, & sapienti
bullo e, tandem valero so victori addidit quidam symbolum, truncum queri
enulsi m à terra, è medio plantam viridem laxamque habentem, & adscriptum:
Vici n ea fata superflles. Quod dñm. quidam miraretur, eandem Carolo V. au-
sus est inscribere, vt lib: i. Impress. Capaccio habet, dicens:

Oceanus moueat licet omnes undig, fluetus.

Et potit Rhenum Theutonam terra suum.

Non cedet Imperium Roma quo tempore Cæsar.

Praerit, ac solus publica facta reget..

Sacra Ioui Quei cui, nam sic radicibus heret,

Et tamen exidulas huic rapit aura conas.

Profectò arma horum nobilium, quos ad sua Gentilicia fortissimus Dux
Zamoyscius ex sorte humili natos admissit, non aliud habent in ore & cerde
translati ad dignitatem nobilium, qnàm *Vicimus fia fata superflles.* Adsum:
profectò plurimi fortes natura, graciles ingenio, saeves memoria, duites
fortuna, altiorem tamē gradum & statum sumere per castra & bella, per ho-
leges, ignes & gladios, nihil curant. Incitat peccus, iuuat natura, vires capiunt,
substantia non negat, virtus accedit, literæ commonstrant, at illi respon-
dent: *Sufficit quod vivam.* O impudicam vocem! sic ne vos ferire iuuat?
Merito igitur vos Lucam Sernij, Christophorum Bernardum Szydłowski,
Stanislaum Pacholowiecki, Gasparum Wielkolucki, Valentinum Łapczyn-
ski, Petrum Frąckium, Albertum Słowinskum, Gorlewscium, cæterosque
viros, qui virtute, iucensi sus non suissis sorte contenti, sed ad militaris eque-
sti ilique ordinis honorem animum meritis fortibus appulisti, magnis laudi-
bus celebrare licet. En vos Serenissimi Reges benignè aspexerunt, he-
roes inter arma nobilitatis suscepserunt. Zamoyscius in iuiclus Dux Sariorum
landi honoriique adiungere desideravit. Unicunq; igitur posteris faciendum
restat, nimitum vt ab oris singulorum in tantum floreat, vt videntes profere
quideant: *Aurea insula dabit.*

Omina nifallant, Fama tu fana locabis.

Ambiguo interea fluet illa pede.

L I N E A H O R V M

Quos cum Szydłowiecio. Illustrissimus Zamoyscius Magnus Dux Exer-
cituum ad Gentilicia sua suscepit.

Christophorus Bernardus Szydłowski, Notarius Thesauri Regis Stephani
ad Plescounum pugnator 1582. admissus fuit, & inter nobiles a Steph. Ser.
Rege adscriptus cum posteris.
Sernij, Lucas Centurio Sereniss. Regis Steph. in Gallia miles ad Liberonem Del-
phinatus. G. Illici arcis; & ad Liuronum cum Hugonem, & in Patria in expe-
ditione Vieliculacana & Zakolociana ubi Centurio fucrat, & postmodum ad
Ostrenum

Ostionum & P̄sociam in Comitijs Varsaviae 1581. unā cum parente Bartholomeo Procuratore Scandomirensi, ceterisq; eius filiis & filiabus inter nobiles Regni adscriptiis fuit. Stanislaus Serny ipsius germanus frater ad Pieczary magnae fortitudinis & audaciae commonstravit indicia, quibus laudem promeruit. & hos ad Gentilicia sua suscepit Ill. D. Ioannes Zamoyski Supr. Exercituum Dux. Defecit super coronam inter duo militaria vexilla unicum Ecclesiasticum cum cruce & inscriptione Salvatoris nostri I.N.R.I, militaria tranuer- sim albis & rubris plagiis distincta. In labro, fascia flava crux aurea.

Wielkolucki, Gaspard tunc miles prouocatorius Regis. Hic Gaspar Wieloch de villa Miaszkow hereditario Iohannis Laski in Pal. Masoviæ in oppugnatio- ne Vielicolucensi accepta licentia à Supremo Exercituum Duce Zamoyscio igne consumere turrim, à qua bellicis tormentis abstrahebantur plurimi e nostris, constituit. Ad pedites nostros igitur vexilli albi descendit, atq; inde magno ausu cum igne ad turrim munitionis venit, ascendit, sed è sclopeto per utramq; scupulam vulnus accepit, & desiliit. Sequenti die ligatis vulneribus idem cum alijs tentauit, sed per peclitus & brachium transfixus fuit. Cum verò mortem contempserit & tanta ausus fuerit in medio hostium & armorum, ornatus di- ginitate nobilium & ad arma Ielita suscepitus fuit 1580. Arma illius tres hastæ nigre in campo albo super coronam turris ardens in memoriam nobilis conatus. Arma Sernij, & Vielicoluccij habet Papr. in 2 opere ad Ielita arma.

Słowinskij cognomento Wnukowie, Albertus Slowinski Wnuk, cui primum ar- ma hac ad intercessionem & commendationem Illustris D. Iohannis Zamoyski concessi, fuerant. Ille quoq; nouam Zamoisciā ut in ciuitatis decorē disponeretur commissam habuit. Cousors sua Catharina Branicki armorum Regis filia, Filios reliquit duos Andream in exteris nationibus literis deditū, in auli Serens. Regis Sigis. III educatum, in Multania, Succia & Liuonia mi- litarem continuauit. Cousors sua Anna Czechowska armorum Okša, qui re- liquit filios, sex Martinum militem, Iohannem Soc. Iesu confratrem, Albertum in Mathematicis eruditum & ad belli rationes bene instructum, Franciscum, Andream & Georgium. Alter filius Alberti Iohannes militauit per 24 annos Rob: magister ducitorum peditum fuit, in Cecora cum Duce Zolkiewski fortiter occubuit. Arma illorum Sartana, super coronam inter duas aquillarū alas expensas ponitur crux coloris rubei in campo ceruleo, hastæ sunt colo- vis flavi in campo sanguineo.

Gorl. & scis etiam admissi ad Sarrij stemma, cum differentia super galbam. Aliorum verò sicut Lopczynscij Geometrae, & Pacheloriccij in superiori To- mo seimus mentionem.

SOKOLA.

DE LINEATIO:

EST dimidium silvestris apri cum capite, & dimidium nigri vrsi cum cauda, ad inuicem iunctæ bestiæ, per medium est cinctura coloris rubei. Super coronam est medius vrsus, ceu stans cum anterioribus pedibus, versus dextram prospiciens.

ORIGO.

Casmirus primus Rex duobus fratribus Sokola dictis, contulit præsentia arma ex hac occasione. Medijs & densibus in sylvis cum Rex iter haberet gratiâ venationis, aduertit vrsum latitantem contra apri-

gnum, ubi proprius accessit vrsus, constituit Rex finem spectando, & ecce irruit vrsus fortiter seuereque in apnum, sed fortior tunc famelico vrsus aper euasit periculum, atque insequivs vrsus non desinit, concurrunt bestiæ, intendunt irati alterutrum odiosæ vitæ, quod dum fit, duo germani fratres Sokola in bestias miserunt manus, unus apnum auribus tenuit, alter vrsum, correptis demum gladijs, seuientibus & lassis amputarunt capita. Grata hæc fuerat Regi scena, sed magis magnitudo animi & fortitudo corporis, quo circa iunxit illis in arma nobilitatis apnum cum vrsso, & super coronam in medium nigri vrsi apposuit, plurimaque bona & loca deserta in possessiones concessit.

SINE THESEO.

Magnarum rerum magna sunt encomia. Pulchrè Seneca 31. Epist. Si que per laborem rectè feceritis, recedet labor, gloria semper manebit. Quod si labor fuit sine Theseo, hoc est sine socio adiuuante, sed perte ipsum tuum solius meritum, tuus honos, tua gloria. Profectò isti duo fratres Sokola, magnum retulerunt in conspectu Regis attoniti nomen, dum sine Theseo vrsum & apnum opresserunt. Non potest satis mirari Oppianus apri vim & fulmineum robur, quandoquidem in venatione iam oppressus, dentes adeò ignitos præseferat, vt etiam occumbenti si trepidanti adhuc setæ de collo auulæ dentibus admoventur, quasi prunis ardentibus applicatae concit-

concrispentur, dum igitur audent sic avide in aptum & visum alijs timentibus & trepidantibus, & non accurrentibus, referunt nomen gloriae SINE THESEO, Fortibus non deerunt. Democritus naturam cancri dum speculatur, vnicum posuit secretum contra fortitudinem silvestris apri & suis, ita quod nil amplius valcat dictum Aristophanis in Lysistrate: *Si per Deas hodie me commoueris, soluam ego suem meum.* Imò nec illud Psalmi: *Singularis serus depastus est eam, nisi forte extra literam eamus.* Vis secretum? Profert: *Qui cancri vngulas ad pedes alligatos gestauerint, ferocitatem & impetum istius bellum & facile declinare possunt.* Evidenti Sokola in deserto remedium tale non portarunt, attamen lauream retulerunt. Quapropter ut fabulosè iocatur Plato, Herculem aduersus cancrum desudasse, sicut etiam aliqui Elephantum cum Gambari cauda depingunt, ita puto vngulas cancri ad pedes alligare fabulosum est. Attamen & inde documentum Politicum sumere licet: In aquinoctiali circulo satis progressus & regressus omnino fit à capricorno ad cancrum, à cancro ad capricornum. Ita in circulo mundi à luctu ad gaudium, & contra, ab alto ad imum, à vita ad mortem, & contra, in bene viventibus & morientibus progressus & regressus secernitur. Vincenda igitur sunt vobis sper lasciviar, vrsus iracundia, & qualibet vita animalis, vt non sine Christo & Deo, Sanctis & cælo permaneatis. Adsit igitur vobis in documentum cancer, cuius proprium est non mutare gressum. Hinc Aristophanes: *Reclum iter ut carpat cancer non viceris tuncquam.*

LINEA FAMILIAE SOKOLA.

Sokola duo germani fratres, cui primum arma talia sub Casimiro primo collata fuerunt. Hi exercent ex cognomine suo bona Sokola. Comes Pomeriorum de Sokola erat Anno 1256. tempore Boleslai Ducis Maioris Polon. Msigneus. Comes de Sokola tempore Lesci Nigri.

Galencij in Maiori Pol. Martinus Custos Posnaniensis. Praepositus Loniensis. Gnesi, Lancicie. Canonicus, in eius Epitaphio Gnesia legitur: *Vir optimus, religionis Catholicae tenacissimus, iurium Ecclesia defensor & propagator, cui executor testamenti Erazmus Milenski Gnesi. Crac. Posnaniensis. Crucuicen. Canonicus extruxit ut consanguineo 1579.* Nepotes illius ex fratre fuerunt, Iohannes Cantor Gnesi. Scholasticus Vladisl. Canonicus Crac. S. R. M. sicut in Constitutionibus Regni in iuramento Sigism. III. legitur. Alartinus qui tenuit. Skarszewo, Sebastianus qui tenuit Wierzbo, Stanislaus tenuit Paduchy, eorum miter tenuit Naddärzyce.

Piglowscij in Maiori Polonia, Martinus ex Palat. Kaliscien. electionem Serenissimi Vladislai IV. subscripsit.

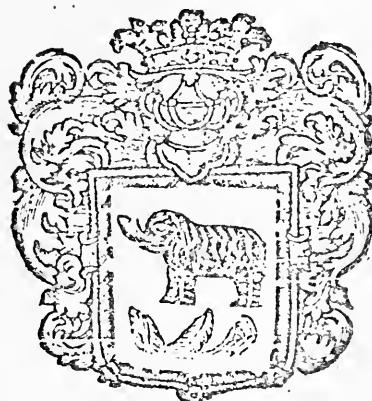
Goreccij in Palatinatu Kaliscien. & Posnaniensis. Alexander Gorecki ex Posnaniensi Palatinatu electionem Vladislai IV. subscripsit.

Dordienscij in Volhynia, cognominati Vlc. Michael Drozdienki Vlewicz à Tataris occis: 1576. eximius profigator Tartarorum, sed a multitidine oppressus.

S L O N seu E L E P H A S.

D E L I N E A T I O.

E S T Elephas super tres montes, slans
cum vigilanti aspectu.

O R I G O.

A ntiqua sunt arma & à multis Principi-
bus usitata, quorum etiam usus fuerat
primitus Caesar Iulius, ut etiam Com-
mentator Alciati refert. Aliunde igitur in Re-
gnum sunt introducta, quibus quod nobiles
quidam adhuc usantur in Regno, vidi in te-
pulchrali in Podolia, in Ecclesia Laticouien-

si Beatae Virginis Mariae Ordinis Praedicatorum.

G V B E R N A T I O . O P T I M A.

M agnorum virorum in gubernio & administratione Principatus, ele-
phas symbolum fuit optimi regiminis. Quocirca de illis dicitur: Nu-
men Regemq; adorant. Hinc Madagliæ seu encomia optimorum
Principum Titi, Commodi, Seueri, Antonini pij Elephas erat. Tria vero
sunt quæ optimam gubernationem conseruant, Victoria, Misericordia, Ho-
nos, omnia hæc Elephas exprimit. Victoria, quia nil fortius Elephante. Hinc
Antiochus Soter data manu inuicta exercitui Galatarum, seus Praefectus
Teodora emisit in hostes undecim Elephantos, quo hostes repressit, fuga-
uit, vnde Alciatus. Occiderabamur ait:

Bellua seruasset ne nos fædissima Barrus,

Vt superasse iuvat, sic superasse pudet.

Misericordiam vero docet: Quondam enim puerum parvulum pungen-
tem se attractum Elephas super aera leuavit, ut dispergeretur in frusta colli-
sus, sed ut audiuit planctum, lento motu demisit in terram illæsum. Hic cre-
vit de Elephante: Compescit molliter iras. Addit Plutarchus: Existimatem
tanto metu iniecto, satis illum pænarum peperdisse. Honos vero, quia Elephan-
tes (inquit Plinius) Regem adorant, genua submittunt, coronas porrigitur.
Quocirca Martialis:

Quod pius & supplex Elephaste Casar adorat,

Hic modo qui Tauro tam metuendus erat.

Non facit hoc iussus, nulloq; docente magistro

Crede mihi, numen sentit & ille tuum.

Quocirca

Quocirca Oppianus affirmat, quod inter se Elephantes retineant certum sermonem, cui etiam assentit Clemens Alexandrinus dicens: *Animalia omnis generis habent suum dictum per quem se intelligunt & honorant.* Merito igitur inspectis praesentibus armis gubernationem tutoribus armorum, & hanc optimam addidimus & inscriplimus.

His armis utebatur D. Sierawski, qui innatus a prædonibus domi in villa ad Grodek in Podolia spectante, crudeliter occisus fuit, sepultus Laticoniae in Podolia.

SLONCE hoc est SOL.

DELINEATIO.

SOL omnibus notus, nam etiam talpæ sentiunt solem licet non videant. Sunt qui solem nesciunt, illi nimirum, qui contra solem versa facie loquuntur, attamen negare non possunt solem habere acutum gladium.

ORIGO.

Svmmum operis heroici quia declarant arma, virum quoque inter Senatores & nobilces pugnæ & pacis deditos pro Patria demonstrat; sicut enim sol inter planetas Regis officium tenet, ita ille primum summumq; honorem obtinuit oriente sole, sed quod fuerit meritum tanti premij, Historici non tulerunt posteritati. In Regno si acquisita fucrant satis dictum, si vero aliunde importata sunt, vtuntur enim sole pro steinmate nobiles in Gallia & Alsacia, & alibi, ideo non modicum honoris, si in Regno ab Anno 1391. Praefeturarum dignitatem administrarunt.

HONORIS SPLENDOR.

Honoris secreta admonitio. Non est dignum vt inde exigas honorem vnde refugis laborem. Ergo vaticinare: *Cui honoris splendor, cui splendori honor a beatur.* Rudolphus secundus Imper. innuendo vtrumq; vt inquit Salomon Neugebauerius in Symb. docet: *Sit medium Deus & virtus.* Quapropter efformauerat currum, quem ducebant quadrigæ; assidebat currui sol, quo posito Politicum quoque solem & mundi splendorem, virtutem insinuabat, vnde suppoltum scriptum: *Sic ad astra.* Puta honos, splendor, via. At igit propositionem Christost. super Math. *Quicunq; desiderat priuatum caelestem, sequatur humilitatem terrestrem: non enim qui maior fuit in honore ille maior, sed qui insiior ille maior.* Ita est honor splendor, & splendor honor.

honor. Argutè dicebat Seneca: *Pecunia ex quo in honore esse capit, verus honor rerum cecidit.* Hinc argumento manet, non esse honorem splendori, nec è contra, nisi iuncta sint Deus & virtus. Prouidè in Proverib: Seneca: *Quiescere non desidia sit, Et cum ab alijs luditur, tu sancti aliquid honestum tractabis.* Reddiderunt me hercule (vt sine tergiuersatione loquar) honorem splendori parentes horum armorum, cùm ipsum solem oculum mundi & lumen pro armis militariibus assumperunt, significarunt nullum inter illos orcum & chaos, abyssum tenebratum & antri extare, ideo lumen tutores fecerit. Desiderauit idem Carolus V. Quapropter in splendorem alti honoris assumperat symbolum dicente Neugebauerio: Super altissimam rupem extrixit arcem altitudinis praetextæ, desuper formauit Zodiacum cœli, in cuius summitate affixit splendidissimum solem, & apposuit dignum sui præconceptus lemma: *Non in auge.* Quali diceret: *Nec hoc sufficit.* Altiorum splendorem, altiorum honorem requiro, aucupor, verè hic lumen tutor & præses desiderauit fieri. Io. sauente vobis præsidibus horum armorum hoc video concessum, vt quod alij desiderarunt, vos sicut conseruetis.

LINEA FAMILIAE SOLIS:

Antiquitate donus digno honore coronata, ab inferioribus inchoanda prosequor. Maszkowscij, Zymbranus, quem Vladislaus Jagello Rex, Praefatum in Camenecia Lituaniæ expulso Vitoldi præsidio constituerat Anno 1390. vt habeat Bielsc. fol: 375. Nicolaus & Ioannes Maßkowksi ex Lenciciensi Palatinatu, electionem Screniss. Vladislai IV. Regis subscripsérunt.

SOLTAN Alias SVLTAN.

DELINEATIO.

SVNT duæ crucis à gladijs, super basis fundatam in montium cœu arma Abdank formam habentium, in summitate basis est stella lucida, pingitur super scutum in campo rubeo, arma candida, stella aurea.

ORIGO.

PRæfert ex nomipis significatione habuisse originem à Tataris, qui Dynastrum filios Soltans vocant. Quæ quidem appellatio transumpta est, postmodum ad honorem personis dignis exhibendum, ut quod latinis est: *Sua excellentia, hoc illis Sultanus fertur, quod*

quod tempore Vitoldi D. Litu. dum Kiiouiam occupauerat, Tartari versus Kiiouiam irruerunt, congregatus Russorum exercitus, parentem horum armorum custodem posuit, quem dum oppresserunt Tartari, die tota cum illis conflixit, & usque ad noctem stellis lucentibus rediit. Hunc salutantes in casis eum victorem & magni animi virum, lingua Tartarica *Sultanum* vocauerunt. Huic talia arma Dux Vitoldus dedit, nec à noua appellatione remouit.

L A B O R E E T I N D U S T R I A.

Inarduis quæ honestum & utile Patriæ generant, hoc vnum pernecessarium: *Labor & industria*. Seu singulare studium & cura, ubi enim natura deficit, ibi solertia suppeditat. Hinc proverbio dicitur: *Vincit solertia vires*. Vnde Polybius de prudentia Xantippi Spartiani scribens, qui Romanorum copias profligauit antea insuperabiles, & Carthaginem collapsam erexit ait: *Et quid vires sine solertia? periculosisimum impedimentum*. Comparanda est solertia bonum cum Phanice quis singularitate famosus posteritate monstruosus est. Hic dum seipsum funerat, renouat. Et ubi iam nemo, iterum ipse, & qui non iam aliud idem. Ita de solertia imaginandum venit, quæ ipso labore & industria comparatur. Hinc miratur Plutarchus coruos Africanos, qui potu indigentes lapidibus inieciis in aquam ipsam subleuant & bibunt. Et canem vidisse dicit: qui esuriendo mittebat in vas olei lapillos, & saturabatur. Quomodo (*inquit*) nouerat grauioribus immisis leuiora sursum elabi? quomodo nouit duo corpora vnum locum eundemq; non capere!

Mira est ingenij vis & solertia coruus.

Natura ut doceat quam sit ubiq; potens.

Parens armorum præsentium qui sortem hostium manum retinuit & debellauit, laborem, industriam, & solertiā edocuit. Antiqui ut hæc tria insinuarent posteris, aratum commendarunt, quod tanti gaudij & honoris fuit, ut etiam sceptrum regium in formam aratri effigient. *Pict. lib. 48. cap. 13.* Nouerant enim quod labor & industria solertiā generant, solertia industriam & laborem conseruant. Totum hoc diligentē opera tutores armorum præscriptorum in bello, castris, iudicijs, & senatu mirificè propagarunt & promouerunt. Viuite & auratis mutate vestibus atras.

L I N E A S O L T A N O R V M.

Soltan, cui primum talia arma collata fuerunt à Vitoldo Soltan, qui imaginem B. V. M. claram miraculis Zoronicensem inuenit. Habent hi originem ex M. D. Lit. nam anno 1390. castra Litu. contra Lancastrum Anglia Principe metata fuerant, ubi Soltanorum curia postmodum fuit, Stric: fol: 487. Iuanus Soltan ad Sextum IV. Pont. Max. legatus cum Zachoronscio 1476. de illo Hippatius Pociey. Soltan Alexandrovicz miles Sepulchri Domini, & quei velleris Hispanici obseruator, Thesaurarius Cosuniri in M. D. Lit. &

Orbis Poloni Tom: III.

Ioannes frater iunior Thesaurarius Supremus M. D. Lit. Fedorius Soltan Aulicus Sigism. Augusti. Notarius Terrestris Vlodimiriensis. subscripti priuilegium M. D. Lit. 1563. eius filius Bogdannus, eius filius Fedorius, eius vero Alexander Vicesgerens Capitanci & Palatini Kijouienensis, Thoma Zamowski Cancell. Regni. Iuanus Soltan germanus Fedorij Notarij erat Iudeo Castrensis Kijouienensis. Iuanus Capit. Propositi. Fedorius Rzeciciensis Subdapifer. Erat ex hac Familia Iosephus Soltan Episcopus Ruthenorum Smolenscensem, quem Latinum ob unionem sanctam scripta Moschorum referunt: Hunc Alexander M. Dux Lit. ad Helenam confortem miserat, ut instrueretur in Fide Catholica, erat postmodum Metropolita Kijouienensis, post Macarium Archimandritam Vilnensem post Annum 1499. Hic de unione & Florentino Concilio ad Niphonem Constantinopolitanum Patriarcham scripsit, post decessum illius Schisma in Russia usque ad Michaelem Rachozam qui Clementi VII seddit obedientiam.

S R O C Z N I K.

D E L I N E A T I O.

EST pica super aridum & decisum terrum stans in campo sanguineo.

O R I G O.

Campus cruentus ostendit in campo Martis acquisita fuisse, ac militi Sroká nuncupato concessa. Est enim ominis boni pica atque bellicum sonare potest, vt in discursum patebit. Quocirca militi Sroká dico etiam picus in armā nobilitatis cessit.

A D B E L L U M V O C O O B P A C E M.

Fuctus belli Pax. Qui igitur classicum sonat ob firmandam vel acquirendam pacem, non dicendus ille tyrannus cum nolit sanguine innocuimus, sed Pater Patriæ nuncupandus erit. Pica vocabat quandam ad bellum, ait Plutarchus. Auditis (inquit) Romanis buccinatoribus, obstupuit vestigio & siluit, que loquax tunc erat, post dies aliquot quasi expergesfacta, omnem buccinavum sonum harmoniam & numeros summa admiratione omnium reddidit. Vocavit igitur ad bellum, verum ob firmandam stabiliendamque pacem. Domestica namque ales quietem exoptat, dicitque: Nulla salus bello pacem querimus omnes. Quocirca miles Sroká non tyrannicus

nies dominiij vltor, sed Regni pacifici miles, bello pacem quæsiuit, gladio pæcæ firmavit. Lego pacis symbolum picam fuisse bellatoribus, in Pier. lib. 23, cap. 17. Ezelinus in Feltrinos mouerat bellum, pica obuiam facta in eius delapsa humerum, vel ut alij volunt militari signo infedit, quam manu captam in omnibus expeditionibus contulit. Sequitur ominis effectus, mænibus ut appropinquauit, populus cui plurimum in loquendo studium, misit ex urbo legatos, qui se Duci dederunt, pacataque ad eius arbitrium omnia nunciavint. Strenuo huic bellatori infedit hastæ vel humeris cademales, ideò ceu victori in signum honoris cessit.

LINEA FAMILIAE SROKA.

SRoká miles, cui primitus hæc arma collata fuerant.

Rocheiccijs, ex quibus à Maximiliano & Imperatore venerat ad Msciboniense concilium ad M. D. Lit. Dominos, cum omnimoda authoritate & litteris, si in Regem eligeretur, sed quia iam coronatus in Regem Sereniss. Stephanus Bathorius fuit, recessit. Bielscius folio 735.

S V C H E K O M N A T Y.

DELINEATIO.

EST tuba venatica nigra argento. Decorata ligatura argentea crux ad ligaturam. Super coronam tres pennæ Strutionis.

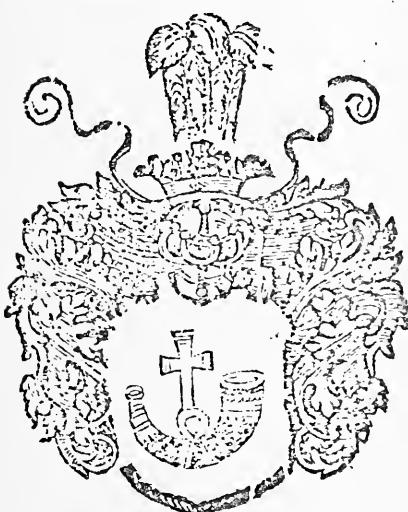
ORIGO.

Apparet auulsa à tribus tubis. Dum enim Ducas exercitus seruaret honorem, unus ex tribus tubis in bello contra Pruthenos pro Duce Masouia, militi fortiter & victoriösè pugnanti, concessit unicam tubam variegatam argento cum cruce, atque conciliauit à Duce in Masouia ad

Ciechanouiam bona Suchekomnáty, à quibus bonis & miles & arma sumperunt originem suæ appellationis.

GRANDIA CANO.

Vitrum armaque cano, cuius est aut vincere aut mori. Herculeus namq; animus altaque cogitatio triumphantis, nulla esse alia vel potuit vel fuit. Rescit Plinius & Diadorus, canes duos dedisse Regem Sophitæ Alexan-

Alexandro Magno, quorum hæc auditas fuit, cum solo Leone vel Elephante pugnare. Quapropter Iul. Cæsar Capaccio lib: 2. Impresarum depinxit hunc canem ad dorsum leonis consternati, & dedit legendum: *Nec cæsus cedam. Profecto clari & fortis bellatoris est ita velle vincere, ut nec læsuscedat.* Tuba bellica accendit vires bellicosissimi equi, ut Iob 39. dicitur: *Vngula terram fodit equus, exultat audacter, in occursum pergit armatis contumini pavorem nec cedit gladio, ubi audierit buccinam oacatur bellum.* Quod si equus sumit vires audita tuba, quid cogitandum de viro forti & triumphatore, quo scilicet peccatore victoriam statuit, si verò vincere Bellona aduersa non permituit, mortem invocat, mortem cupit. Hinc vnius triumphatoris in helio eccisi insculptum sepulchro legitur: *Virtus sepulchrum condidit.* Præsentia Arma nobilitatis non aliud me hercule parenti eorum insonarunt, quam vel vice-re vel mori, & hoc vnum causa honoris ratioque triumphi extitit: *Grandia cecinit, grandia in premio obtinuit.* Videbam symbolum, ubi gallus vigilans super iacentem bellicam tubam stabat, & vocem edebat. Quid queritur cantus eius ad cantum buccinæ? Equidem plurimum: Vbi sic cecinit gallus, pax obuenit, ubi vero canit bellica tuba, classicum surgit. Igitur grandia canite pacis, grandia canite belli, sic grandes grandibus, grandiora obtinebitis.

LINEA FAMILIÆ SVCHEKOWNATORVM.

Vchokownacki miles, cui primum collata sunt talia arma, Est bena à Ducibus Masoviæ, in Ciechanouensi districto sunt bona Suchekomuaty, quæ fuerant concessa prædicto militi in hereditatem.

Kownaccij in Ciechajouensi, antiqua Est numerosa Familia, clara meritis.

Milanowscij in Palat. Cracouensi, ex quibus aliqui transierant in Poaoliam, viri bello clari, meritis præmia meruerunt. Ioannes cum Sereniff. Stephano eximius miles, cuius bona in Palatinatu Cracouensi ad diuersos nobiles perforata sunt.

Huchrowieccij, alias Hurowieccij in Palat. Crac. unus illorum erat Burggravius Cracouensis. Nicolaus inter 12. Est in Podolia viri triumphis, iudicio, Est possessione clari.

Vrowieccij, qui eximia rei militaris contra Tartaros experientia ad dignitates Est possessiones plurimas peruererant. Nicolaus Rotkmag. Sereniff. Regis Stephani magnus bellator, Moscho, um strages, super Dzwianam fluum cuo supersuit pontem pro toto exercitu cundo versus Sokolom 766. Bielscius, ex totis expeditionibus Moschouiticis clarus, habuit Vicecapitanatum Cracou: ipsius germanus, vir in negotiis Reipub. Est legationibus summe pernecessarius fuit. Venceslaus Vrowiecki Succamerar. Chelmensis, unionem Ducatum Osuiecinei. Est Zarorensem subscriptis 1562.

Drabinscij in Plocensi Palatinatu, de parvo Drabin. Petrus cognominatus Kania eximios filios marti Est virtuti deditos Reipub. pregenuerat.

Kaznowscij in Lublinensi, de Stepkom vocantur Sopotij.

Słowiakowscij in diversis Palatinatibus, ex Makouensi districtu excircunt. Iacobus eximius miles sub Luccoria.

Tuczkowscij, Ioannes Vasilievicz corundem armorum.

S V L I M A.

DELINEATIO & ORIGO.

EST media Aquila expansis alis in scuto supernè coloris nigri in campo flavo, infernè verò habet scutum tres lapides pretiosos in modum trianguli dispositos in campo rubro. Super coronam media Aquilæ cum expansis alis. Germania originem dedit, in Regnum illata sub Boleslao Chriuoustio, circa Annum 1125.

RERVM PROSPERITAS.

Nulla fortè gens est quæ Aquilæ ceu Regulis avium non plurimum daret. Perse ante Romanos multo tempore auream Aquilam pennas extendenti similem obtulerunt sacris. Anacreon scribit Iouem aduersus Titanas, prefecturum sacrificium cælo fecisse, aquilæ volatum prospero auspicio victoriam protendisse, atque inde insigne bellicum auream Aquilam gestasse. Hinc huic alitiatatum & aurispicum omnium consensu id honoris datum, ut magnarum rerum semper prosperi euentus significatione auspicia ficeret. Quocirca etiam circa Platonis sepulchrum volitantem posuerant, cui inscriptis in Platone D. Laertius.

Cur Aquila ad tumulum hunc volitas? dic nunquid ab astris,

Hic habitare Deum fortè aliquem intuita es?

Imò anima extinti sum diva Platonis Olympum.

Quæ colo, sed corpus terrigenum Attica habet.

Rerum prosperitatemi mérito tutoribus armorum præfigere licebit, si Aquilam, & hanc expansis alis ceu volantem, atq[ue] ornatam lapidibus prætiosis conseruant. Dicit Pier. lib. 19. cap. 2. quod, in huiusmodi augurijs obseruant veteres, quo gestu Aquilam spectassent, nam si volantem conspexissent, faustissimum & citra puluerem augurium putabant; si verò, sedentem ani-

Ymaduer-

in aduentissent, præclarè quidem rei angurium ponebant, sed laboris plurimorum pernecestarivm ad adeundum. Hæc igitur Aquila nostra cum & volare videatur, & aurum atque lapides preciosos deferat, maiorem felicitatem propter endit quam Tarquinio Prisco cui pileum Aquila abstulerat. Quocirca & 'graues in Republica Senatores, & magnos in Castris triumphatores, & digniores in Patria ciues hæc Fanilia tenuerit, aluit, seruauit. Hinc de Oporouio Sulimeo Vladislauiensi Episcopo dicitur:

Fecit Oporouio Iurisperudentia Nomen,

Abstinetuit tamen hic lige quietis amans.

Aequat humo templi sublimia tecla prioris.

Quæritur in qua suo machina prisca loco.

Sic nomen volverus referens illustre parentum.

Gemmatas frustra haud stemmate condit opes.

LINEA FAMILIÆ SULIMA.

Sulima miles, cui talia collata fuerunt arma in Germania, ex cuius lumbis in Regnum Poloniae descenderat unus, cuius posteritas magno splendore illustravit nomen & Regnum. Habuit filios quinque, qui in horas deduxerant animi fortunam, atque illorum in Podoliā descenderant, atque sua domicilia constiuerant, nunquam mutato cognomine ab armis qui ad Annū 1600. durarunt. Ultima Matrona Sulimæ in Podolia Camenecie curiam meriendo donauit nouiter fundandis S. n. et monialibus S. Michaelis Ord. Prædicat. In Sendomiricensi Palatinatu abhuc Dei benignitate extat Sulimorum Familia, & inde suu scriptu Electionem Sereniss. Regis Vladisl. IV. Georgius Sulima ac Czarna. Komka Ioannes Episcopus Kratislauiensis consecratus a Iacobo Swinko Archiepiscopo Gnesensi 1292. ait Dlugofsius.

Zauissius Niger, qui magnopere Zauissiorum Familiam illustrauit, De quo Cromer. lib: 18. & 19. Bielle. iub Anno 1403. & in bello Crimualdensi, & in Coronatione Regine Sophie, qui plurimes hospites dic Veneris Cracoviæ qui tunc Coronatione cum Casare Sigismundo aderant hospitio excepti, & multa benevolentia tractauit, erat Capit. Seepaschein. Hic Legatus missus ex Coniunctis N. polonicis ad Casarem Sigismundum occupatum bello Bohemito, captus ab hereticis & Praga detentus multo tempore, ex qua dimissus capitulitate iniit contra Turcas Anno 1428. cum Sigismundo Imperatore, sed cum Caesar reduxit exercitum pedem per Danubium, maluit fortiter pugnare, quicquies a Turcis & deductus ad Tyrannum ex contiouerbia inter duos orta, a quo nam capi plus propriè esset, occisus ab uno fuit. Vir erat orni vita, bellis, paciis artibus clarissimus, & sempiterna memoria dignus. Extat illius memoria Cracoviæ apud PP. Franciscanos, ubilegitur:

Armatæ fulgent sed non hic ossa quiescunt,

Dux memorix miles ô Zauissa Niger,

Duos etiam optimos Patriæ cives amisit Regnum, Zauissios Nigros per tyram dem Turcarum ad Varnam seu Dionisipolum Martinum & Stanislaum Auno 1444. de qua clade & captiuis atq[ue] occisis Cromerus ad finem Libri vigintimi primi. Erant sily Zauissij Nigri, ut adnotavit Cromer. Unius horum filia Barbara erat consors Comitis de Tarnow Castell. Crac. M. Duci exercituum Regni, quæ vixit 70. Annis, mortua 1517.

Fatureij, eiusdem cum Zauisio domus & fratres, vnde Cromer: lib: 16. Erant in Aula Sigismundi Imperat. plures Poloni equestris Ordinis, in primis Zauissius Niger, Ioannes & Farureetus, Garbouius, fratres gente Sulmei. Hi nobierunt cum Imperatore adesse pugna, quæ pro Pruthenis contra Regem Pol. fuerit, ut notat omnes nobiles iis Curia existentes Casarus Bielsc. fol: 292. Paulus Farurey Tartaros ad Miedzibozum circa villam Radzinice profigauit, ad tertiam noctis pugnando occidit 400. Bielscius sub Anno 1516. Hic adverte quod Farurciorum Familia sit antiqua, & quod ex nemine Farurey nuncupati sint Farureij, qui exant ante appellati Gárbowscij, quod liquido apparet ex Bielcio fol: 33.

Garbouij, de quibus Cromer. & Bielsc. ut supra diximus, est Epitaphium in Kotwincisam lapidi. Generosus Ioannes de Gárbowo cæsus apud Choynice, hic sepultus 1490. Fuisse hunc germanum Farurey docebat Cromerus, ut supra, verum Bielscius sub Anno 1413. Garbouscios duos etiam meminit Ioan- nem & Farureium ex Dlugosso, qui Budzini militares hastas cum decore Fa- miliae peragebant, eosdem folio 307. in bello ad Coronouiam.

Wlodek, Bartholomeum Wlodek Cromer. lib: 18. habet, qui contra Albertum Episcopum Crac. cò quod Petri Wlodi filiam in consortem habuisset, & inimicitias conseruaret, non leuiter insurgebat, ni Tarnonius & arx scrata obstitissent. Ioannes Wlodkowicz armorum Sulmæ heres in Kniehynice Castell. Halicien. Leopoli in Ecclesi. Metropol. altare B. M. V. fundauit, quod Odrowaz Episc. consecravit 1441. Ioannes inter occisos vitam seruauit patientiam bello cum Tataris: Herburthus folio 261.

Chärbinowscij, Stanislaum Chärbinowski qui Regi significauerat de Henrico Plauenio Magistro Prussie, quod magno exercitu ad Coronouiam à Tuchola tenderet, Bielsc. fol: 303. & Cromerus ante ipsum lib: 17. Petrum Charbi- nonium Pæfectum Podolia refert Cromer. & in bello Grunoualdensi Charbi- nouicius ponitur à Bielscio fol: 295.

Oporowscij, antiqua & clara meritis & titulis Familia. Nicolaus Palat. Lan- cicensis, vir grauis maturitate iudicij & Reipub. consilio, quales illa etas li- benter reucrebatur, subscriptus priuilegium Vladislui sub Czerwienisko 1422. Confo: s sua Christina, ex qua suscepserat filios sex, Stanislaum, Stephanum, Bo- guslaum. Petrum, Nicolaium & Ioannem. Quorum primus Vladislaus Regis Poloniae Procancell. Decretorum Doctor, Decanus Crac. Praepositus Lanci- cien. Canonicus Vladislaujen. fuit, sicut patet ex Priuilegio Vladisl. Cracouia

dato 1433. Denim Anno 1434. Vladislauicū. Episc. unanimiter ex beneficio Regis Vladislai electus per Eugenium IV. Pont. Max. confirmatus, & ab Alberto Iastrzembec Archiep. Gnesnensi Sbigyco Cracoviensi, & Ioanne Chelm. Episcopis, in Ecclesia Ord. FF. Prædicat. Lancicie 19. Septemb. consecratus fuit, qui cum Annis sedecim & Mensibus octo Ecclesia Vladislauensi præfuis- set, ad regimen Metropolitanæ Gnesnensis, post Vincentium Roth per Nico- laum V. Pont. Maximum Anno 1449. translatus fuit, quam cum annis quatuor & dimidio gubernasset Paralisi obiit Oporouij 1454. & ibidem in Ecclesia S. Pauli primi Eremitæ epulus fuit. Petrus eius germinus erat Vexillifer Len- ciciensis, postmodum Palatinus, cui ille omnes pene thesauros vna cum Oporo- uensi arce testamento legavit. Habuit enim sibi inter alios fratres magus di- dictum, sicut Author Episcoporum Vladislauiensium post alios refert, subscri- psit Privilegium Vladisl. pro libertate Ecclesia 1433. Palat. Lancic. Ioannes erat Palat. Bresten. 1475. Andreas Oporouius Iurisconsultus Archidiaco- nus Gnesnensis, Canonicus Plocensis, quem cum non plenè Capitulum Plocense in Episcopum elegerat, nam sex ex intentione Friderici Imperat. Casimirum Boieslai Vratislauensis Duc. filium, duodecim Siborium Pielscium gente Przerouij Archidiaconum Plocensem, & sex Andream Oporouium, illum Casimirus Rex Pol. literis designatione & Nuncio Nicol. Chrzałowski Vexil- lifero Cracoviensi impensis promovit, sed Sixtus IV. ut omnibus satisficeret Casimirum Duce Amos 18. habentem Episcopum Plocensem renunciavit, & Oporouium Episcopum Varmiensem translatu Nicolao Tungeno in Came- necensem constituit Anno 1471. Cromer. lib: 27. fol: 4c8. Erasmus Oporo- wski Castell. Crucuicū. cuius manu & subscriptionem eeu benefactoris & ceteros in iij lib: bet Monasterium Mogilucentse, confors ipsius Kameniecka armorum Pilawa, ex qua suscepit filium Stanislaum. Crucuicæ plurimorum cernuntur Epitaphia, ubi Praefecturas tenebant, quoruin unus Capit. Crucu. habuit consortem Castell. Belzenis Herburth filiam cum qua reliquit prolem. Stanislaus Oporowski Decanus Crac. Protonotarius Apostol. Procancell. Regni Priuilegium Vl. dislai libertatis Ecclesie & personarum subscr. psu 1433.

Slużewscij de Stuzewo in Cuiavia antiqua Familia, Ioannes Castell. Brestensis 1475. Wałko Vexillifer Brestensis 1436. ut dicitur Privilegium apud Prilulicum lib: 5. cap. 3. Ioannes de Sluzewo Palat. Brestensis, Capit. Conineū. Legatus in Prussiam, Bielic. fol: 6:9. subscrpsit Priuilegium unionis ad Regnum Duca- tus Osuicimicū. & Zatorien. 1562. sepultus in Stuzewo.

Szropci, eiusdem diuisionis cum Sluzewscius. Nicolaus Index Bobrownicensis, Petrus Tribunus Dobrzynensis.

Chodowscij, eiusdem diuisionis honorum in Bobrzynensi Terra.

Gámráj, Familia antiqua & magnis honoribus in Ecclesia clara, veniunt à quinto filio Sulim. e qui in Regnum venerat. Ioannes Gámrath Nuntius ante Legatos ad Sigismundum Imperatorem ut nepotes suas filias Adalberti Ar- chiducis

chiducis Austriae unam Vladislao, alteram Casimiro concederet, sed male informauerat ignarus rei Imperatorem, cum futuros legatos dixisset, ut in cura ipsius Vladislau Isagellowicz Rex fieret, Bielsc. fol: 351. Stanislaus Gimirath Castell. Polanecensis subscriptus in Icalia Privilegium Vladislai Regi libertatis nobilium Ecclesie. Petrus Gimirath quem blanda fortuna Eone Sfortiae Regiae benevolentia ad magnos in Ecclesia Poloni gradus evenerat, nam ex Archidiacono Pultouensi, Decano, Varsau. Parochio Vizcouensi Episcopus Camenecensis 1532. translatus ad Premisl. eñ. 1537. inde ad Plocensem postquam Choienki ad Cracow: Pauli III. Pont. accidente consensu 1535. cum ad Cracoviensem post decepsum Choienscij 1538. tum per Martinum Cromerum per literas obtinuit quod simul cum Archiepiscopatu Gnesuensi teneret quoꝝ Cracoviensem post Ioannem Lataliski 1541. Obiit Cracoviae Aetatis 58. 1545. De hoc Ianicius:

Vir gaudiis ac constans & Regi gratus & Aula,
Et Christoph. Kantki in Crac. Episc.
Extulit & rara & patrio memorabilis orbi,
Sors Petrum geminx sedis honore suum.
Nec male norat eam gratuas, constantia, magni
Largaque dextra viri conciliare sibi.

Author Plocensem Episc. ita de illo: Ceditur certè quod cum supremis fatis ad non eretur, longè dicens genus vite quam quod in iuuentute vixerat sufficerisse, & ob præclaram liberalitatem quæ erga cogenos ferebatur, alijs quoꝝ virtutibus cum eximia virtiorum detestatione miriem pie & feliciter obiisse. Est ipsius effigies Cracuiæ apud PP. Franciscanos in clausulo mortuorum, spulchrali vero ipfus manet inscriptum.

Gimirathuni Regina potens Bona Sfortia Petrum,
Cracoviæ & Gnesnæ Pontificem statuit.

Nunc iterum hoc nomen Gimiratus aliqui assumpserunt; Ex Belzen. Palat. Iulius scriptus electionem Sereniss. Vladisl. IV. Gimiratus Ioannes de Przemyski.

Przylaski in Biecenfis districtu, viri literis & honesto dediti, ex Gimiratijs descendunt. Jacobus vir iuris nobilis peritia insignis, cuius memoria est, statutum Regni compilatio, in quibus contra libertates Iudeorum, quod illas Boleslaus Dux Calisia Atavus Casimiri Magni non debunt & contrarias legibus concedere insurgit sed illi forte negabunt dicta Prilusij & confirmationem ab aliis Regibus & Pontificibus etiam producent, ut habet Sarnicus fol: 284. Ralziuil, qui ex M. Duc. Litu. suscepit hæc arma ad Chrodlo: 412. Bielsc. nunc vivunt illus Ioannes Sawicz Kyczgorzki, Gotunkowij Ioannes, Bartholomaeus, Martinus ex Strawninska nati.

Milonscij, notant de Oporow Familiam, sed quia Vladislau Operomski Castell. Inonułdskuien. bona Milonice obtinuerat in Lenciciensi Palat. vocatus fuit

Milonski, vixit circa Annum 1498. Nicolaus Castell. Brzezineń. emit bo-
na Slawosßow 1468. quæ in eorum possessione est. Ioannes & Nicolaus fra-
tres filii Castellani Inouloislaueń. diuiserunt inter se bona. ille accepit in Ter-
ra Lenciciensi, iste in Maiori Polonia. Hinc à bonis Grocholino Grocholinski
muncipatus fuit Anno 1534. Stanislaus, Ioannes, & Sebastianus Milonscy
fratres germani bona inter se diuiserunt. Hieronymus heres in Slawoszwo
eorum patrue lis, post militarem Secret. R. M. Bonorum regalium reu:for in
Maiori Pol. Administrator Zuparum Wielicensium, Tribunus Syradiensis,
rum Castell. Rosperscen, procedit virtute ad maiora. Eius parens Sebastianus
atq; Annus Sebastianus Autlici Sereniss. Regum, hic Sigismundi I. ille Sigism.
Augusti.

Liczkowij in Pilzneni districtu. Ex his erat Martinus Praepositus Tarnouien.
cuius nepos Petrus Lyczko: Epitaphium in Tarnow.

Zabokrzecij in Lenciciensi Palatinatu.

Szalowskj in Sandomiriensi Palatinatu.

Borkowskj ibidem.

Oziembłowcij in Sandomiriensi Palat. & in Samogitia, unde Hieronymus ele-
ctionem Sereniss Vladislai IV. subscripsit.

Vlanow ejus in Maiori Pol. Ioannes Castell. Rogozinensis 1413. cuius meminit
Priliscius lib. 5. cap. 3.

Sulkowicij in Lenciciensi Palatinatu, & in Podolia.

Przyborowskj, Dobieslius Notarius Caſtrensis Posnaniensis. Martinus fra-
ter ipsius Canonicus Posnaniensis.

Kilewscij, Stanislaus Canonicus Gnesn. Decanus Pultou. Epitaph. Gnesnia 1550.

Trzcienskj in Palatinatu Crac. ex Gamratis veniunt, quia enim Gaspar Ga-
mrat in societatem matrimonij assumpserat sibi Czarnkowska ha: edem in
Trzciány, & alijs possessionibus inter Sędziswo & Rzeszow a villa Trzciány
vocatus fuit Trzcienski, cuius filius Gaspar ineditatem horum bonorum ven-
dedit Dominino Sępichowski, & hic Gaspar tres filios hanc vitam mortalem in-
tucri fecit cum coniuge Skotnicka de Familia Ligęzom, Christophorus, Stan-
islaus, & Venceslum. Christophorus duas uxores duxit, primam Kwikli-
ski, cum qua edidit filios Georgiam & Ioannem. Georgius homo maxima di-
dignitatis & sapientiae, & apud Rempub. bene promeritus. Ioannes verò
steriliter decepit, alteram coniugem duxerat Rzeszowska armorum Węžyk,
Adami Rzeszowskij filiam, cum qua filios progeniuit, Adamum, Stanislaum,
Christophorus, & Nicolajum. Huiusque tres Adamus, Stanislaus, & Nico-
laus, vitam suam Patriae inseruientes militiae consecrarunt & de Repub. bene
erant meriti. Quirtus tandem nomine Christophorus Archipresbyter &
Praeochus Ecclesie Beate Mariæ in Circulo Crac. vitam honestissimam tali
honoris congiuam & condignam, totiq; Virbi amplissimæ notam multisq; annis
præclaram duxit. Huius frater uterius Adam, qui adhuc in viuis extat
duos

duos filios huic vita mortalibus superflites edidit. Nicolau[m] qui in Ordine Societatis IESV praeclarus visitavit Alexandrum, qui primo in Aula Illustrissimi Martini Sz. Skowrski Episcopi Cracou, tandem post decessum eius in Aula Nepotis ipsius Illustrissimi Episcopi Varmiensis, multis annis: suo praeclaris meritu bonum nomen magneque estimationis apud homines nunquam morituram famam sibi comparauit. Tertius tandem Georgius nihil a vestigijs progenitorum suorum decedens ad obsequia charissimae Patriae paratus, malâ valetudine compulsus est propositum suum mutare. Alter filius hujus Gasp[er]i Stanislaus accepit Buchowska de Terra Premonstrensi, unicumq[ue] tantum Stavislau[m] nomine reliquit, hic tandem sociando fibi in coniugem Rzesowska quam Marchocka progenuit, filios produxit Christopherum & Ioannem, qui in variis expeditionibus contra hostes Patriae cum magna Familiae sue atq[ue] immortalis fama decertarunt, quorum viuis nomine Ioannes apud Turcas captiuus viribus fratelus, huic vita misera valet dixit. Tertius huius Stanislai filius nomine quoq[ue] Stanislau[s], in Aula Illustriss. Domini Dinoſſ Palatini S[an]radie[ri]. Filiusq[ue] ipsius sua obsequia praestans ceteras nationes, Italiam, Galliam, ac Hispaniam petijit, tandem ad paternum solum Deofuente rediens, in huius praeclarissimae Familiae obsequiis vitam ducit. Tertius filius Gasp[er]i Venceslaus de Czarnkowska genitus, tres filios exceptit, Ioannem, Martinum, Stanislau[m], qui confessiones suas Dominio Dębicki vendentes, steriliterga viuentes, de hac vita migrarunt.

Sulikowsi ex Lenclcienſi.

Iacobus in Scij in Podolia. Paulus Aulicus Regius reliqui[t] filius Christopherum & Andream Christopherus habuit consortem Hynko filiam, que prius erat Pisecij consors, erat eximius miles in Meschouia & alibi, ex duabus consortibus reliqui[t] Stavislau[m], Ioannem, Petrum, & Paulum eximios milites, & filias Annam Laskowskij, & Sophiam Ioannis Stomowski consortis. Hic reliqui[t] filium, qui in Ordine Prædicatorum Theologus, ut tuosi splendoris colligit incrementa. Ex Paulo filio est Ioannes ex Choćimiraska natus, qui contra El[eu]to matrimonio cum Chomętowska reliqui[t] prelem. Adrianus quem alii Andream dicunt, erat Legatus in Turciam Pocillator Podolicæ.

S O W A siue N O C T V A.

Hostem latitatem forte exprimunt haec arma,
quem vigilans miles diuturna expectatione fatiga-
uit, & oppressit. Quod si ita est, dicere poterimus;
In vos nempe omnis celi pelagiq[ue] rapina est,
Et fatale rapit, quem manet exitum.

D E C H A R I B D I I N S C I L L A M.

Adversæ fortunæ quæ ad sublimia deiecitum non leuiter promouer, sed
funditus deprimit, conuenit diuīum, sed etiam hosti infeliciter bellanti,
qui vitam, fortunam, substantiam, & famam simul amittit in bello,
quædiuare potest, nam sic depresso, si fugit à compunctu leonis incidet in
vulnus, si propria n adierit domum, ei obueniet serpens. Tutoribus igitur
horum armorum linceis oculis præditos esse necesse est, ut Xenophoni quon-
dam suo Cyro dicebat:

Et muros penetrant fulgentia lumina Lyneis,
Et secreta acies perspicit ingenij.

Fo enim paœ non caditur de Charibdi in Scillam, atque eodem hostes.
Patriæ truduntur in Charibdim ut veniant in Scillam. Noctua in die dormit
in nocte vigilat. Tu die noctuque vigiles. Illa latitat, tu la tare define, si
vigilare cupis, sic tibi exanimi sententia omnia succedent. Noctua Athe-
niensisbus indicium victoriae fuit, ait Suidas. Quapropter ipsis feliciter æ-
gentibus crevit dictum: *Noctua volat.* Quocirca & in nummis vbi ex una
parte poteratur Pallas Galleata, ex altera ponebatur Noctua. Omnia hac
in nomen fortunamque his qui tuentur arna præsentia, nec patiuntur in æ-
ternam lumina claudere noctem.

L I N E A A R M O R V M.

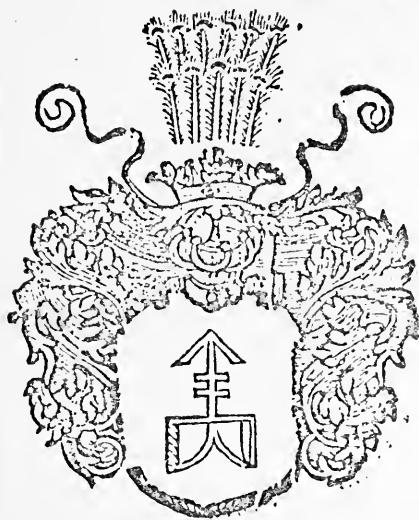
Sowá ab Armis miles vocatus.

Piaskowskij, unus illorum sepultus in Buczac quiescit cum his armis, cognomi-
natus Sowá.

Sowá, ieo sunt differentes alij armorum Prawdžic, vt patet in Bielscio fol: 253.
Alij armorum diminutiæ dicuntur. Iuanus Sowká Pontium Curator,
ex Terra L'uescensi. Recessum de vniione Litu. 1563. subscriptus.

S T O L O B O T.

DELINEATIO.

EST sagitta fundata super duos triangulos, ornata in medio duabus crucibus. Aliquot arma nobilitatis iam adnotauimus cum simili fundamento duorum triangulorum. Venit mihi in mentem non hic exprimi Mathematicos triangulos, sed casta Tartarorum, illorum enim tentoria ignobilia sunt, quas Kotarchas vocant, formantur vero in modum triangulorum saepesepius, & ibi ab iniurijs caeli sub Iaponicijs deliteatcunt. Apponunt his alij super coronam caudam Pauonis.

O R I G O.

A Ducibus M. D. Lithu. ortum habet, vbi & sedes suas primas retinet, sed quia miles Stołobot in Seueria Moschouitica vulgo dicta domitilia habuit qua Russis iuncta est, ideo conformitatem ad Volhynensia. arma retinuit. Itaque castra seu Tartaricum Kossum eversum in armis representat, sagittis & framcis funditus quassatum.

V T C R E S C A S.

O Mnibus sub luna degentibus id est celo concessum ut crescant: Sed diuersa res adeo est, crescere generatione, & crescere virtute.. Omnia nobilium catui quibus arma sunt insigne generis, est quoque speculum virtutis, quomodo scilicet eorum maiores creuerunt, & quo ipsi quoque debeat crescere modo. Apud Iulium Capacio, video libro primo expoliata auream pateram, ex qua triticeae pendent graues grandesque spicæ, additum legenti: *Falci numine crevit.* Profecto certior modus crescendi haud est. Nil sine Deo. Nil sine Fide. Nil sine conscientia crescit. De Primo: *Omnia possum in eo qui me confortat.* De Fide: *Sine Fide impossibile est placere Deo.* De Conscientia: *In maluolum anumam non introibit spiritus sapientiae.* Hinc Aug. lib: 4. de Ciuit. Dei. Rerum, gentium, nationumque Imperium penes Reges erat, quos ad fastigium honoris non ambitio popularis, sed spectata inter bonos u. oderatio prouehebat. Quapropter sanguine & virtute ha-

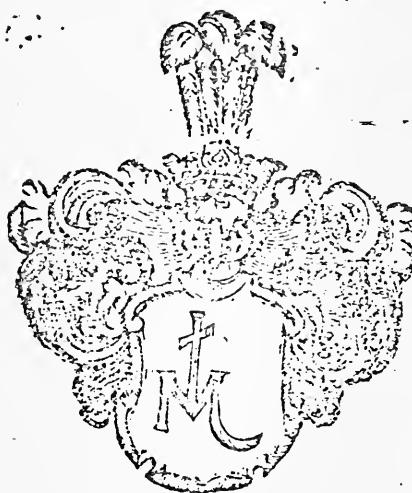

um heroica præstantes, non instant ut sibi honores proferantur, sed ipsa R[eg]is subdigressus iudicat honore. Gloriam enim & honorem non debet sequi virtus, sed ipsa virtutem. Ita Catoni ciuitas alma ob eius virtutem non petenti dectulit honorem. Parens armorum præsentium, quia creuit, præsupponit meritum non auri vel argenti, sed obsequiorum Patriæ & Ducis, in gladio, sanguine & vita. Restat tutoribus modernis, responderet factis, *Sequimur, vincimus morimur.*

LINEA S T O L O B O T I O R V M.

STOLOBOTH primus parens armorum miles styrenius, Wincouij eximij in castris. Semianus Winko in Russia à Sigismundo Augusto suscepit bona pro meritis. Iuanus Winko ad Wiclikoluki virtute heroica præstans miles. Basilius Winko occisus ad Drobobuzum. Nicolaus Rothmagister ad munitionem Bialkumensem in Lithuania è tormento bellico vitam finiendo, fortis animi sanguine descripti trophya. Manent in districtibus Konenensis, Volhyniae & Trocen. Palatinatus.

S Z A S Z K O.

DELINEATIO & ORIGO.

EST litera M cum cruce. Hanc differentiam tenent arma hæc ab insignijs Masalsciortum, quia in illis litera M omnibus lineis recta, & crux rectis lineis constans. Hic vero Linea una à recto declinans, & erux non in rectum formata, quod communiter Ruthenis proprium, ut transversum crucis deferant inclinatum. Opinor quod nomen militis vel loci, in quo Christianus ex paganis trophya deduxit. Super coronam sunt tres pennæ Strutionis.

P O S T T E D I A B E L L I:

PVgnam aliqui describunt Ciconiæ cum serpente, & post longa rædia bellii, serpentem draconem Ciconia deuicit, & tale obtinuit grammam. Evidem deiecit barbaris à fidelium consortio & Regno, barbaris inquam, prædam & sanguinem exposcentibus, eodem lemmate illi gratificandum.

dum venit, audacter enim obstante hosti, protestati Patriæ & Ducibus, fidem & constantiam. Quondam Agamemnon leuavit in scuto caput leonis ad terrorem hostium, vidit Pausanias & risit: *Quid (inquit) iuvat supereructus ē apprens in superficie terror?* Si intus in radice pectoris deerit audacia, prudenter, fortitudo, terror, error, à vilissimis enim confunditur, dispergitur, tollitur. Ille solus resert tenetque laudis & hoaoris præmia, qui re, actu, effectu, Martis trophya, Herculis dona obtinet. Quapropter Greg. Nazian. Oratione 18. ait: *Id singulare semper obtinet felix bello & Marte, felix iudicio, consilio, veritate: ut continua numeret præmia.* Arma præsentia ipsa facie Martem acclamant, Mineruam præsentant, vnde Mercurij thesauros retulerunt. Exprimunt & conceptum & factum, idè tenent arma & parma, non illis vnicum bellum, non priuatus campus, non segnis congressio, non afflatus tantum hostis fuit, sed continuus labor, perpetua vigilia quælibet occasio belli, usque ad tedium quedam fuerat, ideò militis optimi signum & literam, seruentis Christiani crucem & nomen, de arena triuiphali deportauerunt. In nuptijs cuiusdam Ducis Monte alto ad dona sua opposuerat legendum: *Sit fecundus amor.* Suius in aliud ipsum dogma: Semper Reipub. & Senatus fecundus est amor, in amantes Patriam & Reipub. ut quantum quis tenet amorem in Patriam, tantum de debito imo maiorem miretur in se & suos. Igitur nobilissima posteritas, præstata Patriæ dona numerate, ut ad beneficia consueta boni iudicis, animus inuitetur.

L I N E A A R M O R V M S Z A S Z K O.

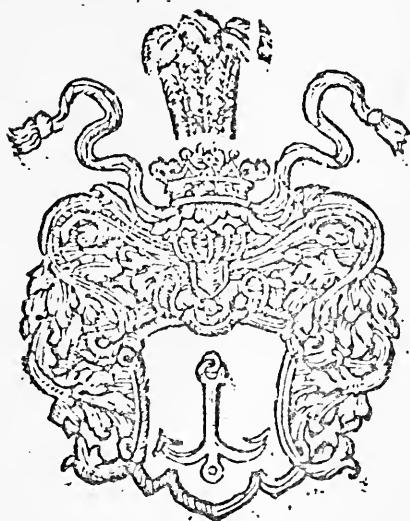
Szaszko, cui collata arma primitus fuerant. Tychonius Szaszko in Palatinatu Bracławiensis electus à nobilitate exæclor Contributionum Regni 1601. Quod prefecto & iudicis sum & probum virum commendat & probat. Nicolaus Vexillifer Bracławiensis eximus in castris milie, obiit 1624. De hoc Constat. Regni 1607. Eius soror Anna Czerlenowska.

S T U M B E R K

D E L I N E A T I O.

Sunt arma similia armis Radžic. Difserunt in hoc quod ibi adduntur stellæ hic non, etiam hic anchora est cum vrcis sagittarijs campus rubeus. Super coronam tres pennæ Strutij. Veniunt ex Germania, quomodo in Regnum illata non dicunt Scriptores. Attamen cum Regina Bona vel Henrico Rege venisse, patarem, nam illorum moderna scripta solūm facient mentionem. Ab his armis vocabantur Stumberkouij. Discursum vide in Radžic.

*Ventorum contemnit rabiem fluctusq; so-
nantes,
Anchoram ad felicitatem iecit.*

S T R U P I N S C I O R V M.

E D E L I N E A T I O.

EST scutum per medium in latebra duo sectum, ita quod duo consistuantur campi, supernum & infimum, seccatura est lata, campi albi, cinctura nigri. Super coronam manus cum gladio vibrato. Alij vocant hæc arma Kotficz, vtuntur his in Grodnensi districtu, & inde in Præmisliam & Volhyniam venerunt Strupinsciij, Lenkieuicij & Kalenkieuicij, & notant Familiam de Strupino, vide arma Kotficz primò, notant Annum in Regno, 1281.

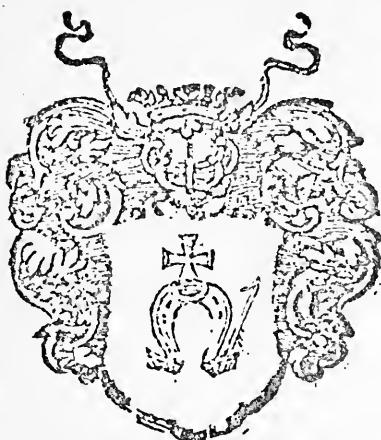
S Z E P T I C.

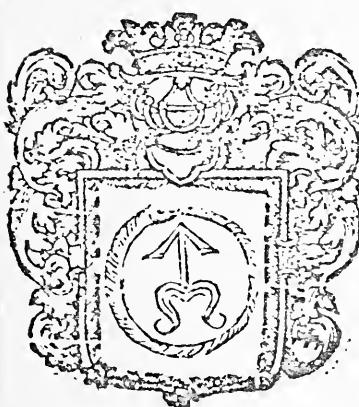
S Z E P T I C C I O R V M .

D E L I N E A T I O .

EST solea cęu Pobog, sed ab vna parte vnci habet sagittam, vbi & qua ratione assignata fuerint ipsi dicent. Vtitur his Petrus Szepticki de Ucherce, tenet matrimonium cum Christina Promienska.

S Z Y D L O W I E C C I O R V M .

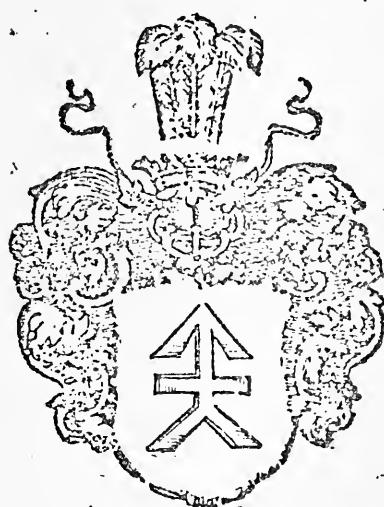
AVta arma sunt Odrowanzia, circuit enim Draco allatus illa, ponendo caudam serpentinam in faucibus. Possefiores Opatouia: Szydłowieccij cęu potentes titulo, honore, & bonis arma sua Odrowazia sic munire voluerunt. Patet id ad portas Magnae Opatouiae. Quibus etiam armis vtebatur Illustrissimus & Reuerendissimus Dominus Radziwil Cardinalis Episcopus Cracouiensis, ex Linea materna.

—
S / C / S —

STRZAŁA ZIELCAMI.

Hec est: SAGITTA cum cruce frameæ.

DELINEATIO & ORIGO.

EST sagitta inauricula disiupta ad medium, gravata antiquo more serio, per medium tenet defendiculum manubrij frameæ. Super coronam tres pénæ Strutionis. In bello acquisita fuisse it. M. Duc. Lith. puto cum Tartaris, ipsa edocent arma, & sic quidam dicebat scribendo in hæc arnia: Bellis a' triuit fortunam, gloriam, cruentauit, purpuraui non et.

IN COR PLUTONIS.

Hec nittente sagittam, scopus cer vel caput. Qui enim pugnando intendat auferre vitam, prin-

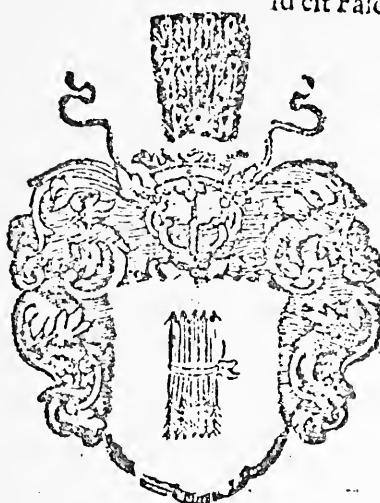
cipalia membra hominis ferit. Igitur ex aduerso letiferam tu quoque mitte sagittam, quæ sita in felix pugnator fueris, ut ipsius ariupta sagitta terendas arcum, mitte in cor ipsius ceu tui Plutonis. Lego apud Pier. lib: 42. Herculea sagitta vulnerati melle cor Plutonis. Dicitur quidem est de infernali Deo, sed intellectus ponitur de alio. Sunt qui interpretantur etiam de Philosophia, nam *vt inquit Nazianzenus*: Philosophia omnes latebras penetrat. Quocirca cum latitans queque in inferis tenebris Pluto à Philosophia inspicitur & penetratur, feritum cor Plutonis Herculea sagitta singitur, sed verius non iam interpretatum erit, quam de hoste tyranno. Pluto est, & arte Plutonis quoque tolli consuevit. Non enim diurna eius potestas esse valet qui semper & ubique est timidus, nec Deo nec hominibus gratus, ceu inusitator & violator boni & pacis. Sagitta hæc armorum nobilium ornata cruce, sanguine madens, & scissa per med. u. n. Herculea profecto est, nec tenet nisi in cor, & hoc feluum tyrannicum, abominabile. Aristarchus usus fuerat sagitta iupta cum cuspidine acri sine cruce in damnationem & submitionem carminum adulterinorum apud Homerum. Vesta quoque sagitta sit in eundem terminum, seruat Patriæ, tollat ipsius hostem.

Vtuetur his Armis in M. Duc. Lit: ad Novogredum, & in Czerniechonensi Oranscij, ex his Jacobus Oranski Subiudec Czerniechouensis, Index in Tribus, Regnifuit.

STRZAŁY W TUZINIE,

Id est Fasciculus Sagittarum...

DELINEATIO & ORIGO.

Sunt sagittæ simul iunctæ sicut fieri solent in pharetra. Concessa fuere optimo sagittatori ex arcu, contra non ignauos sagittarios, in campo ru-beo. Super coronam cauda Pauonis.

SEMPER FERIT.

Scio Horatium dixisse: *Non semper feriet quodcumq[ue] minabitur arcus.* Quid diuina quoque docebat Scriptura Psalmi: 46. *Dcus conteret arcum eorum & urna confringet.* Fert expone nte in eos, qui postposita pietate spem

omnem in ferocitate sua posuerere, conteret. Quo concessio de barbaris & sceleratis dicendum venit: *Semper ferit sagitta.* Quare Agesilaus dicebat: *Tria ginta millibus sagittariorum se pulsuni fuisse Asia.* Dicebat ille quidem de sagittariis in numeris, qua summa corrupti fuerant Athenienses: sed verius de realibus & propriè cictis sagittariis intelligendum venit; quod feriant semper. Sagittas Apollinis semper ferire, docti Graci affirmarunt, de qua Psalmista 126. *Sicut sagittæ in manu potentis, ita filij excusorum.* Cumulum sagittarum inspicio, ut non possint ferire denego, quia aptitudine effectum generant. Proponant igitur posthumi sui parentis militare in prudentiam trophæa: Semper feriant hostes Patriæ, in campo tamen Martio, hi namque merentur præmia. Unicum tamen reuocabo vobis in mentem, quo ut tempore beli colligitis trophyæ, ita quoque tempore pacis conseruetis præmia. Est autem quod apud Videatur obseruo in Olymp. Od. 2. *Tela, vocat verba: pharetram, sententias.* Et ait: *Multa inhibi tela velocia sub cubito in pharetrasonantia exaudiuntur, propter orationis acumen, & laudationum oportunitatem.* Vtisque igitur telis pugnandum vobis est, & sermone graui tempore pacis in senatu, & sagittis tempore belli in campis. Et si semper serieatis atque conuinctis bellacorem, cum triumpho recedentes, Nomen, Domum, Patriam ornabitis.

Vtuntur his armis Giebelkomscij:

STRZEMIE Latinis STREPA

à Strepitu, & STAFFA à Staffo.

DELINEATIO.

ES T Staffa in quo pes quiescit dum vir equo insidet, Scriptores Regni Strepam vnde gentem Streparum vocant. Machinula enim illa, vt ipsam Ambrosius Calepinus vocavit siue ferrea sit, siue lignea epiphigio alligata reddit streporem quandoq; in equitando. Coloris est flavi Staffa, campus est rubeus. Super coronam sunt quinque pennæ Struthij.

O. R. I G. O.

Habet originem à suo inuentore. Romani enim antiqui vt in marmoreis conspicitur statuis vtebantur Staffis, vndē quo nomine appelleatur, apud Authores non legitur, *notat Polydor*. Qui ergo primus inuenit modum vt vterque pes commode stet & quiescat homo levius in equitando, illi talia arma concessa in insigne fuerunt, prout etiam ei qui soleas equi adinuenit, solea in insigne apud Polonorum equites cessit. Vbi autem atque in quo Regno collata fuerint, nostri non referunt Scriptores, sed quid in diuersis Regnis eiusmodi arma inueniantur non tacuerunt alij. In Belgio his vtitur armis Motenbaiæ Familia, refert in *Tesseris Gentiliciis R. Petrasanta Societatis IESV*. Attamen horum in Regno gentilitiorum originem exprimunt fuisse sub Boleslao Chrabry, nam Ruthenam gentem dum infestaret Dominis proprijs aduersam, vni militum Polonorum cecidit incursu equus, quem dum hostis persequitur traxo pede cum strepa avulsit & corrigium simul, arreptoq; gladio occidit hostem, dumq; exonerat à Staffa pedem eucurrit alter hostium traxo gladio, ille abducta strepa cum corrigio hostem allisit vitamq; dato illi in faciem vulnere liberauit. Traxit igitur hostem captum & Regi præsentauit, cui ille Staffam in Tessera in sibi ac Familia ut assumeret concessit. Ita nitis modis Dij ludos faciunt hominibus.

S E R V I . I N . E Q V I S .

Dominis ac terrarum Principibus parantur equi, vt ipsis supersedeant, vnde Asuerus: *Sic honorabitur, quem Rex voluerit honorare.* Esther 6. Puta effidebit equo, & primus seruorum ducet illum. Cur igitur Sapientissimus Salomon dixit Ecclesiæ 10. *Vidiseruos in equis & Principes quasi seruos*

seruos ambulantes. An voluit exprimere amantem Patriam? Qui enim Patriam amat, seruire illi toto affectu desiderat, sicut qui aliquam non amat Patriam, vel malum illi, vel praesesse illi optat, quod patuit in Pompeio & Tigra- ne Dario & Alexandro. An vero expressit, quod Rex non amicos subditos, sed omnes seruos habet, vnde qui suo Regi non seruit nec seruire intendit, fieri Princeps videtur. Hinc in Euangelio dicitur: *Principes quarebant Christum occidere, populus autem voluit cum facere Regem.* Ratio, Quia hi seruire desiderabant, illi praesesse cupiebant. Sed ego virumque affero cur seruum equis etiam à Salomone nominati fuerunt: Et ob Patriæ amorem, & ob deferenda obsequia Principi. Fabius Cunctator formauerat in petra pretiosa Symbolum intentionis suæ in hunc modum: Efformauit caput equi altum, in pectore sculpsit faciem hominis, pedes addidit gruis, caudam formauit galli. Exponit satis industrie *Iul. Caf. Cuppaccio in 2. lib. Impress.* vt virtutem suam in bello & castris presentaret: posuit caput equinum ut exprimeret suam prudentiam, notam faciei virilis barbati adscriptum: ad insinuandam verò prouidentiam, pedes posuit gruis: ad docendam verò suam vigilantiam & victoriam, gallum triumphantem seu caudam ipsius erectam adduxit: digna consideratione interpretatio. Adseram tamen non contemnendam: Explicauit his qualis fuerat Senatus, Populiisque Romani seruus, defendebat equo Patriam, souebat eam optimo consilio, obstabat hostibus seruo vigilabat omni tempore. De quali seruo dicebat quondam Moyses Deutoron. 17. *Quicunq; Rex fuerit constitutus, non multiplicabit sibi equos nec reducet populum in Aegipium equitatus numero subleuatus.* Arma vestra dum Staffam secessoris in equo video, seruos vos esse iam inde scio, sed seruos Regum & Principum ad Senatum iudicia, & Patriæ muros destinatos, non fuit iam vobis fortuna seruendi pedester, licet Regi obsequia reddebatis, sed seruire in equo & in militaribus castris, omen vestrum ipsis ex gentilicijs fortunatissimum Pyrrhum Epirotarum Regem in Sicilia Erycem arcem oppugnantem vobis proponite, de quo in Panegyrico Joannis Chodkiewicij Philosophiae Doctor Stanislaus Roszinski ita habet:

Primus iter capit, primus sumitq; labores,

Arcem dum oppugnans Pyrrhus ad arma vocat.

Agreditur primus muros, reliquosq; peroptat,

Exemplum potius quam sua dicta sequi.

LINEA FAMILIAE STRZEMIENIORVM.

*S*Trzemic, cui primum talia arma in Regno fuerunt concessa, ab armis namq; ē gentiliciis primitus nobiles denominationem suam obseruabant, circa tempora Boleslai Chrabri post 1008. Hos aperte dicunt Historiae Regni, dum S. Stanisli Episcopi Martyrium Anno 1079. describunt, vbi Cromer. fol: 61. loco primo Strzemienios ponit. *Mariatum Archiep. Gnesuei. Romæ consecratum*

tum Ord. Prædicat. à Nicolao 3. in Fratribus Prædicatoribus enixa favoris datum, qui Bononia sepolitus apud Prædicatoribus quiescit. Polonus Pæniteniarus Romanus, qui Martinianam in Casibus, & Historiam Pontif. ac Casorum Romanorum scripsit, ex his fuisse armis Paproc. ex quadam Catalogo, ut inquit Dlugossij ass. ru. Sed quia Dlugossius in fonte describendo hunc Archicp. sib Anno 1278. armorum illius non meminit, & Lanicius Archiep. Gnesnentium Collector, illum ex ar. nis trium litorum in medio scuto decussatum positorum admodum armorum Kierdita ponit, iudicio Lectoris relinquo. Gregorius de Sanok Archiep. Leopolensis, vir arte & Marte ante a præsignis armorum Strepa, vt Miechou: lib: 4. cap: 56. & in Sepulchrali Leopoli apparet. Pugnauit ad Varmiam, vt habet Callimachus lib: 3. de gestis Vladislai Pol. & Hungariae Regis, denon ad Vratislaviam Agmen. Episcopo rescript. t. anno 1451. Arct iep. Leopol. factus, Dunaouiam a Tartaris defendit, in cub.culo Kakolnicie distensis manibus mortuus pronus repertus fuit 1479. vt Scromisou. Canon. Leop. adnotauit, vitam ipsius scripti Callimachus, vt Crac. refert. Strzemieniorum seu Streparum potentissimam Familiam, & latissima prele amplissimum ita quod sub Casiniro Magno Strzemieniorum vexillum contra Valachos integrum sufficit, refert Dlug. s. lib Anno 1364. & Miechouius lib: 4. Quod ipsum quo j. Priuilegium Fundationis S. Iacobi Cracoviæ in Czsmiria m A. 1462. monstrat. Incepit enim: In nomine Domini Amen. Quia geita hominum humana consuevit ratio testimonio scripturæ, propterea roborare, vt ipsorum perpetua in posterum haberetur memoria, proinde Nos Nicolaus de Korzena in Chodel residens, Castell: Czechuensis cum fratribus, Nicolaus Buczynski de Olszyny cum fratribus, Ioannes de Trzeciez cum fratribus, Albertus lezowski de Grábow cum fratribus, Ioannes de Schalowa cum fratribus, Stanislaus de Zambocin, Stanislaus de Kiany, Iacobus de Szulow cum fratribus, Andreas de Janowice cum fratribus, Nicolaus de Leta cum fratribus, & Christinus de Wroblowice hæredes Patronique & præsentatores &c. &c. est in 2. Oper. Paproc. hoc Priuilegium.

Trzeciez ijd: Trzeciez, Iacobum, Stanislaum, & Ioannem referunt Acta Cracoviensi in Anno 1463. qui talem inter se diuisionem fecerunt. Iacobo cesserunt ville Siedziswice, Strozna & media lancowra, Ioanni Mojkowice, Nyczow Lipnic. i. Stanislaw Chrościna, Zimnowodká, Plawnia, Trzeciez & medietas, Iancovia. Olechno Trzecieski seu Alexander, cum Barbara Dzieci sniakorna de Korznic. i progeniti ex Odrozawonna de Sprowa reliquit Ioannem, Catharinen Buczenka, & Annam Zarnowiecka. Qui quidem Ioannes habuit filios Andream, Alexandrum, magnum virum ad Reipub. negotia peragerenda, tenuit in urimontanum cum Mielecka Succamer. Sandomiriensem filia, Stanislaum & filias. H: dñz Pet: i Lysko de Rygluce confortem, Sophiam Branicka matronum vnu ex parte p. eutissimam genitum ex Wielogłowska armorum Starykom, ex.

kom, ex altera vero con sorte Wierzbickianus idem Ioannes suscepit filias Agnetem, Barbaram, Deodatam, Catharinam. Andreas Trzecieski Secr. S. R. M. maximus ornatus literis, Poeta & Orator excellens, ipsa scripta commendant hominem. Alij Trzeciescij in Ducatum M. Lituaniae descendenterunt, atque ibi sua dimicilia constituerunt. Christophorus, Victorinus, Ioannes, & Petrus posteritas descendens ab Ioanne in Podgoria bona Kozuchow tenuerunt hereditate, quorum sorores Sophia Dedencka, Anna Pierzbialina, Regina Wierzbowska, Catharina Tęczyńska.

Thasyccij de Luczlawice, antiqua & meritis, & literis, & iudiciis clara Familia, nam plurimi illorum erant Iudices Terrae Cracoviensis, ut ibidem Acta & monumenta testantur, sicut etiam Annales Orichonij referunt doctissimum virum in maximo totius Pol. Conventu, ad Leopolim sub Sigismundo 1537. Nicolaum Thasyckij Iudicem Cracoviensem prouectum etate, qui facta Oratione tripli:ci ad Sereniss. Regem, ultimò demum gratias egit Sereniss. Regi pro dato comeatu. Stanislaus de Luczlawice Thasyckij, vir quidem ex suis antecessoribus Patriae gratus, sed haeresi infelix Arrij, Bielsc. fol: 657. Ex tribus consortibus habuit filios viginti & filias tres, non enim alio medio remunyantur bona facta extra Ecclesiam degentibus, nisi rebus temporalibus, ex Wierzbowska habuit filios Nicolai, qui Rothmagister obiit in bello cum Nalewajko. Matthiam, qui reliquit filios duos & filias tres. Samuclum, qui reliquit etiam filios duos & filiam unam. Praeclaram, quisterilis & Arrianus obiit. Matthei filij Cyrilus, miles per multos annos, qui contra electo matrimonio cum Szczepanowska sterquilis decessit. Sigismundus haeres in Luczlawice reddidit obsequia militaria Duci in Ostrog Castell. Crac. & quod ipsum commendat omnibus bonis rediit ad gremium S. Ecclesiae. Filij autem Samuelis, qui Fide vera cognita Catholica Romana cum Zamoyscio & Duce in Ostrog, & in Vngaria per annos quindecim reddidit Patriae obsequia, & domini honorem. Ex Sophia Polanowska filius Stanislaus, miles cum Palatino Belzeni Lesczynski ad Chotiznum, in Podolia posuit statua, seruitia reddendo militaria Ducibus in Ostrog & Zastaw. Vladislavus alter Samuelis filius, in expeditionibus plurimi in Confiniibus Regni, in Prussia contra Gustauum cum Herburti Capit. Scalensi, in Moschouia cum Kalinowski, nunc Palatino Czernichowensi Vexillifer, contra Cosacos rebelles, & iterum in Prussiam cum Myszkowski Margrabio Profecto Grodeccisi, occisus in bello Rothmagistri locum tenens a Cosacos ad Zolinum cum triplicatis vicibus hostem impeteret, optimus miles & leonidi pectoris, sepultus in Konstantynow apud Prædicatores in Parentis sepulchro. Ex altera vero coniuge Iordanowna Stanislaus aliquot filios & filias suscepit, ex quibus Achacius sub Tarnouia in Swierczkow degit, ex tertia vero con sorte Konaryska erant aliquot filii & filiae, ex filiis Ioannes & Daniel in Palatinatu Crac. propè Luczlawice degunt. Stanislaus Thasyckij electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripsit.

Wroclawscij eiusdem Familiae, viri literis, prudentia, possessione magni. Ioannes cum nisi filium Annam reliquisset Procopij Caualerij Pieniazek Capit. Rumborscen & Dzisniencen. Kochmag. eximij de armis Odroraz confortem, omnia bona in eorum ditionem transierunt.

Buczynscij de Olßyny, Nicolaus unus ex praesentatoribus utriusq; partis Parochialis S. Iacobi in Casimiria extra muros Cracouenses anno 1462. Hieronymus qui reddidit militaria obsequia Bogdano Palatino Moldaviae & fratri ipsius Petro, cum quo & Constantinopolim adierat, rediit cum Andreia Taranovski armorum Belina legato ad Turcas in Patriam, licet ab Iuona tunc Valachia Principe Tyranno in periculum vita venerat, nisi literis Basae sibi consulaisset. Sunt quoq; Buczynscij in Dobiciensi districtu corundem armorum ex Cracouensi Palat. Stanislaus de Olßyny electionem Vladislai IV. subscripsit.

Sulowci, Iacobus de Sulow cum Fratribus Praesentatores & Confundatores Ecclesie S. Iacobi in Casimiria extra muros Cracou. ut Privilegium Anni 1462. demisstrat. Petrus & Christophorus germani fratres ante annum 1582. Stanislaus Sulowski Secret. R. M. Abbas Tyuccensis, qui virtutibus alius meruit eternum nonen, atq; Familiæ sue decus laudesq; reliquit, cum vita, religione & pietate alius perficerit. Christophorus frater suus notabat Familiam suam de Skolissyno, qui omne suum posse & velle in bonum Patriæ obligauerat, nec a recto tramite virtutis pedem dimouebat, cum Gostomiska temuit vinculum matrimonij. Christophorus Castell. Zarnouicæ. deputatus ad iustitiam distributuam in Comitijs Electionis Vladislai IV. postea Palatinus Rauenfis.

Iezowscij, Albertus de Grabow cum fratribus Ecclesie S. Iacobi Cracouia extra muros confundator anno 1462. est Privilegium. Iohannes de Iezow Iezowski Episcop. Olomucensis, Orthodoxæ Fidei defensor acerrimus, egenorum patronus eximius, vixit annos 48. Obiit 1599. Stanislaus frater suus Epitaphium illi ponendum curavit in Ecclesiâ S. Francisci Cracouie. Felicianus Iezowski qui seruiebat Sigismundo I. in diuercsis expeditionibus Moschorum, Valackorum. Tartarorum, & Sigismundo Augusto tempore belli cum Magistro fanatico militie arrognari Lituaniae, tanquam filius Sarmaticus in potentissimo florentissimo Regno Pol. magnanimus, cuius quondam antique Familiae materibus addiderunt Stapedie Pilavam, ut appareret in Epitaphiis aliorumq; Monumtorum, cuius filii superstitio Iohannes Episcopus, & alij Epitaphium instar armati viri in Aedibus S. Stephani posuerunt, vixit annos LXXIV. obiit in Ecclesiâ Diuisionis SS. Apostolorum anno D. 1577. Athanasius alter frater magnus in literis & disputationibus, Germanice, Italicae, Latinae lingue peritis simus, Rome ubi plurimos annos consumpscerat 1564. obiit. Iohannes Iezowski miles & Rothmag. cum Sereniss. Principe Pol. nunc Rege nostro Vladisl. IV. in Mechouiam ibidem obiit. Stanislaus Iezowski in Iure & Philosophia dignissimus, ex Promienska reliquit Vladislavum, Stanislaum, literis deditus, edidit Occidentem nobilem anno 1638. & consultationem Matronarum anno

1639. Et Ioannem militem in Prussia, et apud Imperat. semper August. uterque in Germanica lingua excellentes, Ieżowski ex Sandomirien. Palatinatu, electionem Vladislai IV. subscripsit.

Zamboccij, Stanislaus de Zambocin, Confundator Ecclesie S. Iacobi Cracoviæ extra muros. Antiqua hec est Familia et multis meritis clara, unde Comes fuerunt. Nicolaus de Zambocin Comes, cuius consors una cum sororibus suis tempore belli cum Ruthenis, dies suos in turri Campanarum Ecclesie Zambocensis per aliquot annos usque ad aduentum mariti sui clausa traduxerat honestatis respectu, resert hoc Vlugoſsus & alij.

Szalewicij in Bięcensi districtu.

Koczanowscij in Cracoviensi Palatinatu.

Korzenescij in Sandomirensi Palatinatu.

Kleczenscij in Pilzneensi districtu. Krolewscij in Sadeccensi.

Boianeccij in Cyricensi, Ioannes Boianecki ex Cracoviensi Palatinatu, subscriptu electionem Sceniss. Vladislai IV.

Rudniccij in Lublineñ. Palat. Stanislaum resert Paprocius in 2. Operæ, quod diuina prouidentia singulari saluus evaserit ex periculo vita. Mattheus Rudnicki post altam etatem in nobili occupatione cum Anna Gisowska contraxit matrimonium, suscepit ex illa Christophorum ad res militares dignè compostum. Germanus Mathei Stephanus in Swidniki districtu Vrzendouiensis, nomen patrum honestate conuersationis reddit celebritati.

Wroblowicij in Crac. Palatinatu, Christinus de Wroblowice Fundator Ecclesie S. Iacobi Casimiriae extra muros Cracovienses. Nicolaus Canonicus Crac. Anno 1501. de hoc Bielcius fol. 493.

Marszynscij in Cracoviensi Palatinatu.

Wielopolscij in Crac. et Lublineñ. Ioannes Wielopolski de Wielopole, electionem subscriptu Vladislai IV. ex Crac. Palat.

Zaborowicij in Dobrzynensi Terra.

Lilowieccij in Brestensi.

Wysoccij in Cracoviensi.

Ianowscij in Cracoviensi, Stanislaus de Opatkowice Subiudex Terra Crac.

Kłepouij in Cracoviensi Palatinatu.

Zbylitowscij in Palatinatu Crac. et Sandomirien. Familia autissima cum multis Familias præclarissimis federe amicitia nec non sanguinis coniuncta, de Repub. atque ipsis Regibus semper bene merita, hec viros omni seculo admirandos, Patriæ Ciues optimes, literarum ac rei militaris peritissimos, Regno editit feliciter. Testantur hoc Literæ seu Privilegia ipsorum Regum. Et primo Literæ Casimirii Magni Regis ex Data Cracoviæ Anno D. 1363. mentionem faciunt Sucuostl. et Zbylitowski Succamerarij Regni, viri certè ex magnis nemini postponendo, omnibus vero in amore Patriæ imitando, quem non sibi sed Reipub. natum dices. Secundo, Literæ Elisabethæ Reginæ Vngariae quæ

Gołkowscij in Masouia.

Rempub. Polonam administravit ex Commissione Regis Ludouici filij sui) Gre-
gorio Zbylitowski Anno D. 1375. Cracoviæ, ubi subditi in villa Zbylitowice, &
in alijs suis ditionibus eximuntur à iure Polono & iure Teutonico subiecun-
tur, vocatur à præfata Regna Aulicus noster. Tertiò, literæ Regis Cas-
imiris Iagellonis Conrado Zbylitowski, datum Cracoviæ Anno D. 1450. nonam
Popinam in villa sua Zbylitowice quam liberam fecit suo diplomate ab omnibus
oneribus & iurisdictione, prout tunc adhuc mos fecerat. Et hic etiam a fra-
dicto Rege vocatur Aulicus noster. Ex hac eadem Familia ante centum
quadraginta Annos prodicrunt duo Zbylitowscij, Nicolaus & Stanislaus. Ni-
colaus sine filii decepsit, unicam tantum habuit filiam, eamq; matrimonio iun-
xit M. il: scjowski de Mâliszowa, qui cum sua uxore accepit omnia bona paterna
hereditaria. Stanislaus vero hæres in Zbylitowice, Iankowice, Czajczce,
procurauit filios tres, Ioannem, Felicem & Nicolaum. Ioannes vitam Spiri-
tualem p[re]fissus est. Felix unicam filiam reliquit, quam Suchodolski in ma-
trimoniū dedit, & hæc bona paterna hereditaria ad maritum suum transflu-
lit. Nicolaus vero accepit in uxorem Włodkownę armorum Zabawrā, ex qua
suscepit filios q[ui] Jacobum, Stanislum, Ioannem & Sebastianum. Jacobus vi-
tam et[er]nā Deo reddidit. Stanislaus vir quietissimus atq; deuotissimus, to-
ram vitam suam in orationibus, meditationibusq; posuit, hæres in Gora Zbyli-
towicka & in Zagorzce, uxorem habuit Rożnownā de Brušnik armor. Grifff,
quæ ipsi genuit filias & filios, Andream & Sigismundum. Andreas erat vir
doctus atq; moribus compritus, multas extereras nationes non sine magno parentis
sumptu, sed non cum minori R[ep]pub. fructu peragravit, in Patriam reverens
Stephani Regis se presentauit, & ad Regelja obsequia dedit, quibus v[er]sus ad obi-
tum ipsius Regis strenuè & laudabiliter funeris est. Mortuo Stephano Rege,
Sig. suundo III. cum suis se obtulit sei uitius, cum quo in Svecia coronando fuit,
necc. ab eius obsequiis nisi per ipsam mortem absolui voluit. duxerat in uxorem
Tiżecuska armorum Rāwicz ex Palatatu Rauenſi, ex qua suscepit duces fi-
lios Stanislum & Andream, quos in minorenitate mortuus reliquit. Ioan-
nes vero erat vir omni sculo memoria dignus Aulicus & grauis armature
militium prefector sub Augusto Rege in Meschouia ad Pojuale, quem utinam
vobis celut in tabula de pictum representare possem, videretis sapientia sumi-
lachrum. fortitudinis columnam, liberalitatis penu, & certe ita liberalis erat
ut penitus in dies suas facultates minores redderet, sc̄q; prorsus exhaustaret.
Huic erant due uxores, primi matrimonij Potocka armorum Pilawā hæres in
Svecice Trzonowe dictis, qui Potocci ab aliis Svecicis à villa Svecice voca-
bantur, ex hac suscepit filium Ioannem adolescentem optimè speci, amatorem
scientiarum tenerrimum, ex quibus collegarat profundam doctrinam, quam su-
per omnia admanuerat, ita ut relictis alius viuendi conditionibus solis liberorum
affi luis electionibus vacaret, & ideo frequentius penes Academiam Cracou:
quam alibi permanebat, ut cum doctissimis Academiz Professoribus dulcissimè
conuer-

conuersaretur, secundi matrimonij uxorem habebat Barbaram Viteyska, qui
Vitezij originem suam de Rupniow dicebantur armorum Srzenianā, erat hac
mulier insignium virtutum ac pietatis, ita ut vulgo diceretur mater orpha-
norum & pauperum receptaculum, benedixitq; eam Deus in prole, quam sicut
vit is abundans marito suo preculit, decem enim filios genuit filias tres, quatuor
filiorum in pueritia deceperunt, sex vero ad etatem adultam peruenierunt, Pe-
trus, Christophorus, Sophonia, Nicolaus, Stanislaus, Samuel. Petrus Zbyli-
owski, filius Iohannis ex Viteyska Subiude Terrestris Crac. etatem suam inue-
niens non in plenis otiosis, sed in studiis bonarum artium collocauit, ad quas
summoperē ex natura sua inclinatus erat, proinde annos 8. natus Alma Acad.
Crac. ingenium suum fertile excolendum dedicauit, ibiq; integro octennio vñq;
ad annum etatis sue 16 pietatem cum literis coluit, nec modicum exinde emolu-
mentum capi, bonis literis instruclus apprimē ad aulas Magnatum Regni se
contulit, scilicet illorum Comitum de Gorkā ac Czarnkouiorum in Maiori Pol.
vbi propter suam admirandam dexteritatem raram sobrietatem, imitandam
diligentiam oculos omnium in se conuerterat, summoq; in amore & gratia apud
suos Dominos erat, ideoq; prefectus domus, alias Maior domo apud illos erat.
Hinc magnam experientiam aff. curius est, adcō ut nemo illo antiquitatis peri-
tor, nemo legum & institutionum Patriæ scientior, & qui in explorandis ar-
duis, & difficillimis consilii singulari quadam prudentia & facilitate magis
pollere hab:us fuit, omnibus affabilis omnium in se amorem conciliare noue-
rat. Hic cum Sigismundus III. in Succiam coronam Regiam accepturus se re-
cepérat, illi se comitem dedit ut nauigationes & tempestates maris experire-
tur, expertusq; est nam in maximis periculis fuit, inde iuersus in confortium
thori duxit Barbaram Slupskā, in Maiori Pol. filiam Magnisci Veneslai Stu-
pki de Slupia, armorum Lesczyc alias Brog, heredis super bona Wielkiet-
zorā dicta, distancia 4. milliaribus à Posnania, & Sophie Bronikowska nepitis
ex fratre Illustri illius Hieronymi Ponodouij Canonici Cracou. & Posnanién.
Erat hęc matrona singularium virtutum & admirande pietatis, quae con-
cordi matrimonio optime proliis educatione diligentie domesticæ familie admi-
nistracione multas superauit fæminas. Edidit viro suo 5. filios paterna
virtutis hæredes & amulatores. Hieronymum, Paulum, Stanislaum, Petrum,
Suentoslaum, ex quibus Hieronymus & Stanislaus primi annis militiae dediti
in ipso etate flore pro Rep. in castris occubuerunt. Suentoslaus pupilla oculi
patris sui, & unica spes parentum, quem baculum sue senectutis fore spera-
bant propter eximias qualitates à natura & Deo sibi attributas, scilicet ingenij
excellentiam, forme præstantiam, corporis pulchritudinem, animi magnitudi-
num, virium robur, fortitudinemq; inustitatam stupendum robur, quindecimo
enim etatis sue anno onera insolita leuabat & superabat, vincula ferrea quasi
filariumpetabit, solecas frangebat. Adolescens proficisciit in exterias nationes,
& ecce o triste fatum 16. agens annum moritur Colonia ciuitate, in Germa-
nia ce-

nia celeberrima seculitur non sine tristitia parentum nunquam sefienda. Paulus frater eius, prius in Aulis Magnatum, postea in casulis exercitatus, modo rei familiaris ac domesticæ vacat. Petrus spiritualis vitam elegit Canonicus Ecclesie Collegiate Lancic. factus insigni virtute & pietate prædinus suæ vocationi attendit. Sorores horum Sophia Råssowska primi matrimonij armorum Grzymałá. secundi matrimonij Grábkowska armor. Iastrzébiec, Agnes Báranowska de Rzeplin armorum Råwicz, Barbara Rupnowska armor. Srzeniawá, Catharina Sieracka armorum Osloia, Constantia primi theori Waxmanowa armorum Mažzbroyny, secundi Gájowska. Sed licet adhuc à filijs & filiabus ad patrem redire. Hic cum iam iustam etatem attigisset à Proceribus huius Palatinatus Crac. maxime obseruabatur ac proinde multoties vñanimi consensu Index deputatus ad Iudicia Tribunalitia Regni. nuncius ad Comitia Generalia deleitus fuit, in quibus omnibus functionibus virum magnum & ciuem bonum pro amore Patriæ & Reipub. se præliterat omni priuato commodo postposito vnde cum frequentius in comitiolis ad id munus postularetur honorificè se excusauit locum alijs bene merendi relinquendo: semper enim contempitor honorum nec non duciatarum erat. Tandem cum ad preuectiorem etatem peruenisset persuasionē & promotione Illustriſſimi & Magnifici Stanislai Comitis in Wiśnicz Lubomierski, Palatini Generalis Crac. Benef. & Promotoris sui singularis duclis personam Subiudicis Terræ ſtricte in Palat. Crac. suscepit. In quo nuncre Dei conſciencię atq; obligationis iurare semper inclemor iustitiam ſtricte adminiſtrat ita vt iure merito os iustitiae dici poſſit.

Fratres sui Germani Christophorus ſcilicet & Stanislaus strenuè pro Patria dimicando ſub armis ſteriliter vitam ſuam clauerunt, Sophonias in Maiori Polonia magnis Comitiibus in Czarnikow ad ornamentum ſuæ familie reddebat obsequia, ibidem duxerat coniugem nobilissimam Barbaram Pigłowska ex qua ſuccepit 6 filios nunc adhuc minorennes & vix adulos consummatus in breui expleuit tempora multa, mortuis ac Posenavia ſepultus requiescit.

Nicolaus eiusdem Subiudicis uterius omnibus charus ad obsequia Reip. natus & ad eadem ſemper paratus in Anno 1527. in diſtriectu Proſouicensi. Ex-actor contributionum Regni delegatus fuit. Hi duo tres vinculum amoris & affectus fraternali nunquam penitus ad ſuporem omnium interruperunt, & ne- dum in vita ſua verum etiam & post mortem diſuniri & separari voluerunt proinde commune ſepulchrum in Ecclesia B. M. V. in Circulo Crac. Capella ad Nives dicta de nouo ſibi extruxerunt & pro eadem Capella notabilem fundationem in bonis ſuis hereditarijs inscripferunt ianiq; ex nunc ibidem à duobus Altaris ſis incrementum Missæ Sacrificium ad intentionem ſuorum fundatorum celebratur, ubi etiam prædictus Subiudex conſortem ſuam mortuum in ſtus depositus, cum qua per 43. annos in ſumma ac rara planeq; admiranda cordia & amore coniugali vixit. Samuel eorundem Frater natu minimus Dei militie in Societate I E S V nomen ſuum consecravit, ubi vita exemplaris

pliri, moribus religiosis, ac praedicatione Verbi Diuini quā mirificè claret, proximos edificat. Sebastianus frater illius Magni Ioannis natu minimus homo bellicosissimus, nulla re magis quam armis pro integritate & incolumentate Reipub. delectabatur, quibus cum adhuc in tenera etate sub Augusto Rege vna cum Fratre suo Ioanne se accinxisset, nunquam ea depositit, sed totam suam etatem in ipsis consumpsit. Multas expeditiones militares sub Rege Stephano strenue peregit, in quibus incredibilem animi magnitudinem superdemonstravit. In Nijschouia Ciuitates sub Pscovia expugnauit, & primo vices Rothmagistri tandem & ipsum Rothmagistrum gessit, ut testatur Bielcius & Guagninus. Clarissimus hic miles in celibatu vitam finivit, & bona sua hereditaria ex nimia liberalitate & humanitate, apud milites in obsequium Patriæ collocauit. Iste addi meretur quod hæc Domus vetustissima, nunquam ne leui saltu labe seu peste execrandæ heresis infesta fuit, nullusq; viriusq; sexus in ea hereticus consigilii per Dei gratiam repertus est, sed omnes sicut Catholicam semper tenerrime profitebantur & profitentur, eam tam priuatim, quam publicè descendunt acerrime.

Chwalibogij de Ianowice in Palatinatu Cracouieni, in districtu Sadecensi & Czchouensi. Familia ab antiquo militia & meritis clara in Regno, sicut ex dispositionibus illorum in Actis Cracouieni patet, nec non ex Privilegijs ipsis à Serenissimis Regibus concessis. In Anno 1347. Casimirus Rex, Petro, Clementi, & Ioanni de Ianowice militibus strenuis, atq; illorum Filiastris Alberio, & Dirfoni, corumq; Patruis Ceslao, Aproslao, & Falibogo, atq; Stanislao Fulimiro, Benissio, Roslao, & Iamissio, ipsorum Fratribus patruel. heredibus de Ianowice concessit, ut prædicta illorum bona in ius Teutonicum transferantur, habeantq; iudicandi potestate in subditorum, neq; ab aliquo Iudice vel Palatino evocentur. Insuper concessit adiacentes sylvas eradicare, & bona Ianowice dilatare absq; omni onere contributionum. Præsentibus Ottone Cancellario, Tomislao Vicecancellario, &c. Andreas de Ianowicze vna cum alijs de armis Strzemię, Præposituram in Ecclesia S. Iacob: Cracouie in Casimiria fundauit 1462. sicut sonat Privilegium.

Chwalibogij Fratres germani sex, ex Iordanowna de Zakliczyn progeniti. Iacobus miles eximius multis in expeditionibus, ex Narowowska suscepserat Venceslaum, qui in expeditione Valachica in captiuitatem Turcicam deductus fuit. Habuit consortem Notarij Terr. Cracouensis Lukomskij filiam, ex qua suscepserat Boguslaum, Stephanum, Michaelem, & filias quinque. Petrus in castris viri trophya militaria deduxit, ex Wielowicyska suscepserat filios Sbigneum Stanislauum, Andream, Ioannem, & Petrum. Ex quibus Petrus vir prudentia & fortitudine illustris, consilio grauis, unde Exactor Generalis electus fuit. Cum Krz. p:cka habuit Petrum, Stanislauum, Franciscum, Ioannem, & Nicanor. Sbigneus Stanislauus militie deditus, habuit consortem Burzynscij filiam. Andreas vero ex Oleśnicka suscepserat Petrum. Ioannes vero miles

tam in exteris nationibus quam domi, ex Boguslawsko suscepit Stanislauum, Ioannem, & Casimirum. Andreas tertius, Petri & Iacobi frater, ex Konopicka habuit Ioannem, Iacobum, Remigianum, Sebastianum, Sigismundum, Petrum, Andream, ex quibus Iacobus Notarius Terrestris Cracouie. vir ut prudentia ita pietate insignis, Consors ipsius Wiktorownd. Ioannes quartus illorum frater miles strenuus in exteris nationibus & domi, sterilis obiit. Stanislaus quintus illorum continuus in castris, obiit sterilis. Samuel ultimus frater horum, miles & ornamentum Familiae in multis expeditionibus, & tempore Interregni Rothmagister districtum Sadecensis & Czchouensis, ex Trzemeska suscepit tres filias. Regnante vero Serenissimo Rege Stephano, tres germani Chvalibogij Iacobus, Stanislaus, Petrus, in Moschouia, Liuonia redditiderunt obsequia militaria cum dispensio vita, ex quibus Petrus reliquit eximios filios milites strenuos, qui maiorum laude accessi: totos sece Marti consecrarent. Zbignenus Stanislaus Rothmagister in Moschouiam, & custos Castrorum institutus a Serenissimo Rege expugnabat Smolenscum Sigismundo III. Rege regnante. Andreas illius frater ibidem reddidit audacis animi in Patriam amorem. Ioannes eiusdem Petri filius cum Demetrio Nischorum Duce in Regno aulicus & miles in omni fortuna feliciter aduersa indiuiduus comes. In periculo vita, sustinuit etiam periculum cum grandi cultro per viscera transfixus fuit. Deinde captivitatem Moschouiticam post militares actus ad Stolicam Serenissimo Regi reddidit. Proprijs vero in laribus ubi quienuit a labore Rothmagister electus a Nobilibus Palatinatus Cracouie. contra Turcam & in Prussiam, aliasque occasiones non neglexit, cui cum prouicia etate sanitatis valetudinis gratia concessa a Domino est.

Garliccij in Cracouensi Palatinatu.

Swieborowcij Martinus eximus miles ad Newel & Oczakow, & cum Serenissimo Stephano Rege in Moschouia ad Polesiam, Pscouiam, Wielkoluki. Miechowiam in libro 10. folio 316. 317. Ioannem aliquoties repetit. & Bielscij 1455.

Lenczowcij in Cracouensi Palatinatu, Hermanum & Dobkonem de Lerez armorum Sivepe seu Lauffora, respexit Priuilegium Balconis Ducis Theissensis, & Domini Osiuecimci. & Glegouia Majoris. Anno 1406. Iacussus de Kowki ex his procedere directe, probauit eidem Duci, unde declaratus fuit ab antiquo nobilis per allegatum Priuilegium. Patet inde Lenczonisciorum Familiam maxime antiquorem suisse ante Annum 1406. aliquot centenniis annorum.

S A S.

D E L I N E A T I O.

EST Luna alba cornibus sursum obuersa, aurei coloris stellas ad cornua tenens, medium Lunæ, quatit sagitta cuspidine prægrandi, ad sydera directa, campus cît sanguineus. Ex corona, pauonis cauda onerata per medium sagitta appetet.

O R I G O.

IN Saxonia originem habuit ob excelsa merita & victorias triumphalis, quod lumina nocte lucentia, ipsa quoque sagitta exprimit. Inde in Vngaria post militaris tripudij pal-

mati, factus Thesaurarius Regni continua recepit præmia, sicut in aureis nummis Vngarorum appetet, ubi arma Sas conspiciuntur. Hinc Russiam tubam repetentibus Ducibus post Colomanum Halicæ Regem, Huyd Comes de Familia hac præstantissimus militiæ Dux, ad Danielem Duce Russiæ cum numeroso exercitu deuenit, cuius banderium erat tali stemmate notatum, atque desiderata militiæ obsequia contra Reges, Ducesque Poloniæ, Sendomiriae retulit. Quem altis clarum meritis, consanguineæ propriæ Rex Russie Daniel, Parcens Leonis Ducis vinculo matrimonij constrinxit. Hec dum filium suscepit, Rex in baptismo Danielis nomen puero insignivit. A quo demum Danielouicij nuncupati fuerunt, atque diuina prouidentia & benedictione in præsens nuncupantur, clarè de his retulit sub Anno 1236. Albertus Stropa. Ecce, inquit, tempore Comes Huyd cum non contemnendo exercitu venit ad Ducem Danielem, Masouiam omnem Duce orbam Leone Duce cum Russis & Lituanis populante & peragrande, &c.

Et quoniam Saxonico idiomate ut plurimum loquebatur, retulit vir cognomen Sas, iuxta sermonem Ruthenum, atque insignia quoque ipsius Sas dicta extiterunt.

C A E L V M F A V E A T.

Sosue magnus Israëlitarum Dux in campo, non modico retulit experimen-
to præalti cœli favorem, dum in forti cum hostibus acie, eleuata contra
solem vocē dicebat: *Sil non mouearis.* Et stabat immotus sol. Ioannes
Ferus

Feris in Symbolis adscripterat media Luna: Redabit. Innuebat dicto, non posse magis ad fauorem cœli aliquid conformius fieri quam Lunam. Illa enim semper redit, sit enim ex media plena, ex plena media, ex clara ecclipsata, & post eccliplim redit clarior ut appareat. Luna subito cœlum fauens sibi cognoscit. Neque Luna præsens in insignijs his deducet alio coherestanda tunc erit, perfectissime enim fauorem cœli exprimit, nam sagitta sanguini immersa, subsidio lunæ victrix successit, cum non defectuosæ sed stellis lucecentibus illustri, totque oculis pauonaceis conddecorata innitur. In Sapientissimo Salomone Proverb. 15. lecto: *Lux oculorum latificat animam.* Si de oculis carnis intellectus est & sensus, nullam relationem ad animam habet oculus illius. Quæ lux ut illam latificet? Si vero de oculo animæ est sermo, latificat quidem lux oculi interioris animam, sed sapientis intentum non tangit, qui de oculo corporis intelligit. Quis quoq[ue] erit sensus, ut lux oculorum corporalium latificet animam? Audi Tobiam lamentantem & dicentem: *Quale mihi est gaudium, cum lumen cœli non video!* Audi, inquam & intellige: Lumen hoc cœli, illuminans oculos corporis, radios certos & secretos usque ad animam demittit, ut sicut lux oculos illuminat, ita animam eadem lux illuminat. Quocirca Eccles. xi. *Dulce lumen & deletabile est, oculis videre solem.* Dulce, representat animam. Deletabile, innuit corpus, à quo visio corporalis derivatur. Vera hæc sapientis est explicatio, sed ad nostrum propositum deducenda. Alma præsentia lux oculorum sunt, à sole enim qui est oculus mundi stelle cum luna lumen sumunt, latificant vero animam Familiae Satorum, dum successores tanti monumenti insigniorum recognitando antecessores, magnos virtutes, fortis prælio, grandes auctoritate, claros sapientia, sinceras amicitias, interna latititia sic audite perfunduntur, ut ipsis quoque agiles in castris & militia, lati in vulnera & Victoria, pudentes in consilio & cogitatu, vires in opere, fieri veraciter desiderarunt. Ergo saueat Familia vestra cœlum, nec vos fluctus habeant, versentque in littore venti.

L V X P A T R I Æ.

Errunt reciprocam vicissitudinem: Patria & Incola. Fit namque incola clara ex clara Patria; fit quoque Patria clara ex dignissimo incola, sed nunquam unum sine altero prodest. Sicut enim sola Patria clari, modicam reserunt laudem: ita clarivirtute, meritis fidere nequeunt. Quocirca Petrarcha de Remed. vtr. fort. lib: i. Dialog: 15. ait: *Dicis nobilissima in Patria viuo.* Notissima ex Patria sum. Respondeo: Malim per te Patria, quam tu propter Patriam notus sis, nisi vero per te fulseris, quid tibi lux Patriæ præter tenebras allatura est? Armorum præsentium tutores, ornatum Patriæ continuis seculis, dum augere ingenio, potentia, virtute, in Ecclesia, Regno, & castris præcipuum habent, verè lux Patriæ sunt. Erat Illustrissimus Co-

mus Comes Huyd lux Patriæ suæ & Patriæ Leonis, dum auxilio periclitanti non defuit. Ita enim Brasidas in Orat. ad Milit. *In prælio auxilium quantum-uis exiguum ex insperato pro nobis hostibus ostentatum vel in eos irruens, etiam vultores in fugam vertit, nam formidolosores sunt hosti qui pugna interueniunt, quam qui pugnant.* Erant posteri illius illi que quo ad insignia susceperebat sua lumen Patriæ, nam ut Thucidides refert: *In Duce peregrini exercitus, virtus & continentia, & in exercitu modestia, conciliant fauorem, in quorum regione & oculi sic versantur.* Profecto talis lux splendebat in posteris illustriss. Comitis, dum tot seculis vigent virentque. Tenebat lumen illorum Vngaria, dum arina præsentia in aurea moneta cernuntur. Tenet Podolia, Pocutia, totaque Ruthia, dum Thesaurarios Regni, Marte, consilio, prudentia insignes admiratur, ipsisque felicia & prospera ex alto exoptando præcatur. Habet Petrasanta inter Tesserias Gentilicias: Lunam medianam quæ ad cornua elata pedes leonis retinet, additique quod istis armis utatur familia nuncupata: *Bona dies.* Non satis colligo cur ex tanta impressione cognoui tale consurgere poterit, si ob deficientis lunæ rem, quæ ante auroram aliquatenus splendet, valeat ut valere potest. Verum arma præsentia dum considero, merito illis subscribere lemma potero: *Bona dies.* Qui enim extiterunt lumen Patriæ, splendor Senatus, radij castrorum, victoriarum fulgor, consiliorum stellæ, Regum decora, illis exoptanda est *Bona dies.* Sed quod me mouet ad dicendum, lemma tale est: Video lunam ornatam illustratamq; stellis lucentibus, quæ noctem atram resellunt, diemq; representant, hinc prætor & exopto Diem bonam, & nunquam noctem tristem turbidamq;.

S P L E N D O R E C C L E S I A E

Admirabat Lunam medianam à Fero in symbolis positam, subscripterat enim: *Piorum obitus. Felicissima vita.* Efficiunt namque hac verba in disruptum sensum, efficiunt & disianctum, utrumque vero Lunæ eum figuræ, p̄i obitus & felicis vitæ apposuit. Considerabat ut opinor, crescentem lunam & acribis: *Piorum obitus.* Significando, quod crescendo de virtute in virtutem & videbunt Deum in Syon. Considerando postmodum decrescentem Lunam lumenque amittentem, addidit: *Felicissima vita.* Significabat, quod decrescendo quotidie à vitijs, & moriendo mundo & concupiscentijs, felicissima vita peragitur & perennis assequitur. Sic namque dicebat quidam: *Qui rectè Philosophantur, mori continuò meditantur.* Moriuntur ergo p̄i hanc ducendo vitam, imp̄i vero quia aliam sequuntur, auferunt lux sua ab eis, puta felicitas, benedictio, gratia, cælum. Equidem digna est consideratione talis subscriptio lunæ. Non minoris gravitatis presentibus armis lunæ media onusstæ fulgentibus stellis, sagitta, atque oculis patonaceis subscribere licuit: *Splendor Ecclesia.* Tribus enim radijs

splendet Ecclesia: Fide, Pietate, Virtute. Fide namque reverentur Deus & Sacra mentia. Pietate excitatur deuotio, fit quoque pauperum subleuatio. Virtute vero comparatur meritum & corona in celis. Quæ omnia, nedum figura Symbolica hæc exprimit, sagitta enim hæc salutis est lumine vigilatrix, splendens exemplo, proximo, confessione Ecclesie: sed etiam quia posteritas dignissima tutoresque veri præsentium armorum, splendorem Ecclesie elegerunt, proposuerunt. Hinc erectæ sumptu excelsæ Ecclesie & fundatæ, officia laudis B. Virginis Marie in Vchanie, Zurow, & Olesko institutæ, apparatus Ecclesiæ pretio ingenti comparati, pietatem spirant declarantque. Et quod maximè splendorem Ecclesie prædicat, votis onusla & miraculosa imagines B. Virginis Marie in Castro Vchenen. & in Ecclesia Znouiensi, cum ingenti saerarum reliquiarum cumulo; & dulcedine tabernaculæ altaris Domini. His namque ornatibus dum subscribunt illud Petrar chæ. Quærenda est nobis non peritura domus, addere licebit ipsorum armis: *Splendor Ecclesie*. Ornamenta enim tam in Greco, quam in Latino ritu Ecclesie fuerant, ut Luccorienses campanæ ab antiquo personarunt. Ego splendete splendentes splendore.

LINEA FAMILIÆ SAS.

Illustriſſ: Comes Huyd, qui primus ex Hungaria cum armis & exercitu ad Daniēlē Regem Italie & Vladimirie in Russiam venit atq; cum ipso & filio eius Leone contra bestes pugnauit, ut Albertus Strepa in Chronico habet. Dāngielo filius Comitis prædicti ex filia fratribus Regis Daniellis pregnatus, cui Rex Russie in baptismo nomen proprium indidit & Daniēlē ad baptisterium nominauit. Dāngielo:cz (amizqui enim Selauones litera g pro i vrebūtūr) filio Daniellis ex filio Huyd, à quo clariſſ. Familia Dānitouiciorum hanc clarissimā denominationē retinet. De quibus in Menelogio Zureuicē. ad Slonimium ubi Duces quoq; nominantur clariſſ legitur. In hoc vero præmonitum volo esse lectorum, quid in M.D.L. reperiuntur quoq; Dānitouicij à Danièle parente nuncupati. & antiquam originem clara virtute & fortitudine prouident, sed sunt diversorū gentiliciorum, nam pro insigniis nobilitum utuntur a missis Rols, ut patet in Comitijs Hrodensijs, ubi in Anno 1413. Nobiles Lituanicæ arma Potonorum seu gentilicia ob maiorem amicitiam & unionem cum Regno recipiebant. Dānitouicij vero à Duce Danièle suo in Russia orti, arma nobilitatis Sis, longè ante unionem prædictam, clara in Russia meritis & triumphis, reddiderant, plurimosq; ad specimen fortitudinis donatione corundem armis rūm alliciebant. Quorum Sedes Russia Rubea districtus Sanocensis, & Poccia, fuerant. Iam vero benedictione divina in Regno Polonie altis honoribus & titulis ob zirens maturumq; iudicium in Senatu & Castris, à Serenissimis Regibus enecti, Familiam in eum pietate conseruant. Sed quia ab antiquo deducere linacum utrium foret, eos qui presentibus Illustriſſ: Daniēlouicis

Iouicij lunina fuerant in virtute & fortitudine in seriem reducam. Stanislaus Danielowicz Vexillifer Leopolien. vir in sago perpetuus, Tartarorum agmina pluries decurbanit, quassavit. Vastam dum collegisset gloria Rothmagister strenuus & militum Tribunus, Vexilliferi dignitate ornatus, ut gradu presenti arioris dignitatis premia resumeret. Sed invida mors oblitit glorie. Reliquit ex Tartowna filia Vexilliferi Leopolien. duos filios. Sepultus Leopoli in Ecclesia Ordinis Prædicatorum, ubi ipsius splendidus cum Epitaphio manet Sarcophagus. Nicolaus primus Stanislai filius, hic vna cum fratre Ioanne, post fata parentis in exteris nationibus virtutem cum literis, fortitudinem cum audacia collegit. Quapropter premium virtutis in Tribunali Castris, in Curia & amicorum societate, reportauit. Huic triumphanti militi Capitanatus Chelmenis & Drohobycensis collatus fuit. Et quoniam legationem à Regno dextere apud Turcarum Imperatorem Amurazhem perfecit, Castellanus Leopolien. item Thesaurarius Curie, demum Thesaurarius Regni atque Capitanus Krasnostauien. Samborian. Parcovicen. Bielscen. Czerwonogrod. renunciatus erat. Sic viro virtutibus alto, alta cesserant premia. Extat pietatis illius opus inter thesauris animo operis Ecclesia Patrum Societas IESV Lublin, quam laminis contextis areis. Ex Anna Pauli Vchan-ski Palatini Belzensis filii suscepit filios quinq; & filias tres. Sepultus in Vchanie. Ioannes Danielowicz alter filius Stanislai Vexilliferi Leopolien. post exercitatem adolescentiam in literis & varijs linguis apud nationes diuersas, castrorum militarium obseruantissimus, virum sepe in toga & sago præstantissimum Patriæ & Senati præstitit. Quocirca Capitanus Buscensis, Corsunensis, Czechrinensis, Mostensis, ac demum Palatimus Russiæ à Serenissimis Regibus renunciatus erat. Ex Consorte prima Catharina Krasicka Palatini Podolie sorore, suscepit filias Mariannam Stephanii Koniecpolski conseruem, & Sophiam Firley Capitanci Casimiriensis. Ex altera vero consorte Sophia Zolkiewska, Stanislai Supremi Duci exercituum Regni & Can-cellarij filia, suscepit Stanislauum Capitanum Corsunensem, Czechrinensem, Mostensem, eximium summeq; audacie bellatorem. Patuit illius in adolescencia fortis animi declaratio ad Smolenscum in præmia Serenissimi Regis Vladislai IV. Neq; erat, qui non plurima in tam subiecto ad Martem nato, si non proponeret futura, sed invida mors expectatam à Patria triumphatorum. Tartarico tumulto per Cantimirum struculo ipsis in mediis campis, constitibusq; Regni captiuitati molestè illum commisit, demum tumultus atriq; Tartari communis peclus, ut occisi filij sui ad Vscie Pocutianum in Russia veliceretur, quocirca à filio Cantimiri, o heu vinculis constictus, iussu parentis effetus vulneribus occisusq; fuit. Delatum in Patriam bustum, cura Palatini Russiæ Sobieski per Ziclonkam, in Ecclesia Zolkiewensi hereditate propria conditum manet. Sorores sue erant Theophilus, consors Iacobi Sobieski Palatini Russiæ, & Dorothæa Abbatisa Monialium Sancti Benedicti Leopoli. Illustris

Illusterrimus parens illorum Palatinus sepultus in Olecko, in Ecclesia quam fundatione & adficio auxerat Parochiali. Ioannes Nicolaus, primus filius Nicolai Thesaurarij Regni. Hic ubi concepit animo se filium esse tanti tamq^z magni Heros, noluit aliquem alium in exemplum animo & speculum corpori sumere, quam ipsum progenitorem. Nam licet Xenophontis consilium sanum est in libro de Republica Lacedemoniorum. Dicit enim: Puerorum industria & corpus aliquo honesto certamine ac præmio proposito publicæ priuatiisque exerceatur ac excitetur: nullum tamen saluberrius consilium filii, quam parentum suorum magnorum illustria acta ingentioq^z proponere exempla. Quocirca cum exemplar vita fortunæq^z exprimere in semetipso parentis sui Ioannes Nicolaus desiderauit, cohonestam literis adolescentiam, cultamq^z moribus ac virtutibus ulteriore etatem, Marti cum brachio, Palladi cum ingenio obtulit, at q^z eo medio triumphator in bello, benevolas in Patria, desideratus in Aula constitutus, Regum deliciae, nobilitatis amor permunxit. Hinc plurimis honoratus Praefecturis, Præmisianis, Samborianis, Drohobicensi, Ratnensi, Colensi, Brunsicensi, &c. Supremu Thesaurarij Regni refert titulum officiumq^z. Magne religionis defensorem, religiosèq^z pictaris obseruantem, Sacramenti Sanctissimi Altarisue veneratorem praecipuum, piorum hominum vota, nunquam de illo silentium ponent, cum mihi parciorem in sermonis de viuis loquendo necessum est. Consors illius prima Helena Ofalinscij Marschalcii Supremi Regni filia, altera Dorothea Tenczynska Palutini Lublinensis filia, cui sit benedictio ex alto. Petrus alter filius Thesaurarij. Hic ad beneplacitum parentis dum floridam etatem dispositus, in virtutibus claris & optimis moribus ipse quoq^z floruit. Quo medio in Principis Aula, & militum castris decus nomenq^z deduxit clarum. Creatus Incisor Regnie ex dexteritate processit, ut Cremeneensis, Parcoviensis Capitaneus nominatus esset, plurimaq^z ob celitudinem meritorum comulasset honorum encomia, nisi decreto mortis paruissest, tenuit vinculum matrimonij primò cum Samotulska, ex qua suscepit filium Helenam, secundo cum Ducissâ Wisniowiecka, ex qua habuit filium Carolum. Sianislaus tertius filius Nicolai Thesaurarij, qui non immori studio ad virtutem à parente Illustriſſ. stimulatus, ingenij digna præstitit indicia, quæ scilicet & Patriæ & Regi, & Senatur & castris, proficiuerent, unde à Serenissimo Rege Praefectura Czerwonogrodensi honoratus fuit. Cum Marina Siemaskowna Castellani Bracławensis filia tenuit vinculum matrimonij, ex qua suscepserat filium Ioannem, sed virum ad magna natum, transtulit ad maiora diuina clementia & sapientia. Sepultus in Vchavie. Nicolaus quartus filius Thesaurarij Regni, quem dum virtus glorioſum, mores conspicuum, acta grauen, religio pium firmaverat, hæredem in Felszyn & Blozow ad Succamerarij Chelmensis dignitatcm vocavit Rex & Nobilitas. Consors illius Appolinara Niemojowska, ex qua suscepit filios & filias. Franciscus quintus filius Thesaurarij Regni. Hunc ipsa natura ad alta promovit, dum

uit, dum ingenium, linguarum beneficia, morum gravitatem, stature decorum, corporis firmitatem ipsi contulit. Est in quo delectetur Mars, teneat expectationem Patria, speret consiliorum utilitatem Senatus. Quocirca ad altiora alliciendo Serenissimus Rex, Praefecturam illi castri Czerwonogrodensis obtulit, tenuit matrimonium cum filia ex M. Duc. Lith. Sapieha, erat pientissima matrona, qua sepe sepius in Czerwonogrod visitabat desolatam Ecclesiam, vel potius aram Ecclesie Ordinis Prædicatorum, in qua plures sacerdotes & Fratres à Tartaris & Valachis occisi fuerant, ibiq; deuotionem lachrymis orando, suspiria consolatione spiritus fouebat. Sorores illorum & filia Theofaurarum fuerant tres, quarum una erat primum Sapieha, postmodum Illustrissimi Domini Marschalci Supremi Regni Opolinscij consors. Altera Isabella Illustrissimi Domini Cancellarij Regni Ossolinscij, ex qua filius Franciscus cum Palat. filia Dzianynska sacramentum matrimonij tenet. Tertia Ursula in Ordine S. Brigidæ Samboria Sanctimonialium mater.

Tarnawscij antiqua & multis meritis ornata Familia in Sniocensi Terra. Stanislaus Canonicus Præmisiensis, vir literis ornatus, magnam bibliothecam reliquit. Nicolaus frater ipsius reliquit filium Stanislaum Vexilliferum Sanoccensem ex Stadnicka, ex Humnicka verò Iosephum, Sigismundum. Andreas tertius frater, reliquit filios Nicolauum militiae & literarum amatorum, & summe hospitalem, ex Probancka reliquerat prolem, qui cum parente sepuli in Dembicâ. Christopherus illius frater Rothmagister, cupidus laudis & honoris ad Oczakouiam excurrebat, & cum Seremissimo Rege Stephano oinnem expeditionem ad Pelecciam & Wielikoluki saliciter persecut. Vir Cathelicus, Eleemosynarius, sine coniugio vixit. Iosephus sacerdo tempore religioni sese & Deo reddidit.

Latinicij in Lenciciensi Palatinatu. Ioannes miles cum Báworowski & Charkinski in Prussiam. Pavens ipsius miles cum Sieniawski strenuus Stanislaus, mater Zaledzionna Barbara. Frater ipsius Ioannes miles, ad Vinniciam domicilia habet. Alij ex illorum Familia Notarij erant Lencicini, & Vicecapitanei. Orlowskij de Orlow in Culmensti Terra. Orlowski ex Elzdnowska duos filios suscepit Matthiam, cuius filius Ioannes, à quo Michael Canonicus Chelnenfis & Stanislaus. Exfratre germano Mattheo Orlowski filij, Andreas Chelnenfis coniudex. Bartholomeus miles & à Turcis in captiuitatem deduxus post annos decent redijt. Ioannes & Stephanus qui omnes suscepserant prolem aptam Reipub. negotijs & obsequijs.

Stanislaus Dziedoszycki de Dziedoszyce in Sokolow, eximij aetius in castris bellis miles, cuius Epitaphium Leopoli in Ecclesia Prædicatorum: Georgius Dziedoszycki Castellanus Lubecouiensis contra Baglebergum, Nalewajkum, & Michailum Wáydá bellator. Obiit ætatis 65. Erant due sorores de Familia Dziedoszyceiorum, quarum una copulata fuerat Tarnouio Castellano Zarnouicensi, quæ reliquit filium Euphrosinam Ductis in Wisnioriee consor-

tem, altera erat consors Illustrissimi Domini Alexanri Chodkiewicz Palenii Trocensis, magni fundatoris religionis Dominicanæ, in teta Alba Russie et in hereditaria urbe Sklow, cuius occasione etiam illa maxima benefactrix exitit Ordinis Predicotorum. Sepulta Leopoli in Capella E. Virginis Mariae, vna cum filia eiusdem Illustrissimi consorte Vexillifer Regni Procepj Sieńawski.

Buchowcij in Russia, in Præmisliensi districtu notant Familiam suam de Rusbocyce.

Zawilij in Russia, viri militari et castris dediti.

Skotniccij in Russia, ex quibus Paulus Vexillifer Haliciensis, eximius et strenuus bellator.

Chodkowskij de Bubin. Lucas eximius miles et leco tenens Rothmagistri in Moschouia, quiescit Iauorotie in Parockiati Ecclesia.

Krusielniccij eximij in castris, humani in conuersatione viri, que in Valachia cum Turcis Krusielniccius egerit, in Anno 1572. refert Biellius folio 645.

Solaticcij in Russia strenui milites, N. Rothmag. Petri Potocki leco tenens.

Blasewscij castris et bencuolentia conspicui. Sigismundi meminit Constitutio Regni 1589.

Wojcieccij in Russia, quorum omnis educatio militaria castra.

Dubrawscij milites eximij, erant aliqui Subiudices et iudices Haliciensis.

Huherniccij in Recutie milites in castris, aulici domi, Strujjs, Kázánowscij, Potoccijs reddidere unit obsequia.

Swistelriccij in Pocutia, antiqua et clara militari exercitio Familia.

Nowosielscij, fortes et audaces viri.

Kłodniccij milites strenui, et ad eum Reipublicae idonei.

Rozniátowskij militari dignitate præcipui, qui manus Rothmagistri in castris et bello feliciter trastauerunt. Fedimum in bello cum Tartaris ad Dubno meminit Vaprocius sub Anno 1577. folio 339. in secundo Opere. Alexandrum Soloma dictum et Christophorum Rothmagistrum, et Albertum pedatum arcis Camerecensis caput. Petrum qui in Turciam ad Wezerum Agnum legationem obiuit memoria habet militum filij Alberti. Alexander, Athael, Ioannes in Ordine Predicat: Theologus S.R.M. et Albertus.

Woriseccij milites optimi. Iuanus strenuus miles reliquit filium Vasilium, qui cum Duce Romano Sangusko nullam expeditionem neglexit.

Tyssatowskij, ex quibus erat Ieremias Ruthenorum Leopol. Haliciensis et Canecensem Władyka Schismaticus.

Ratzko, Procopius Rassko Notarius Castrensis Haliciensis, parvus quicquam statura, sed magnus ingenio et audacia fortis.

Hreblecki in Palatinatu Belzeni.

Kropiwnicki de Kropivno in Præmislién. Terra et Bracławieú. Michael Notarius Castrensis Linnicensis, in bonis Obodne alij militarem in castris continuavit.

SCHÖN BEGK IN MARCHIA BRAN-

deburgensi, nunc in Polonia SZEMBEK.

DELINEATIO.

EST scutum tribus campis distinctum; supremus est coloris caelitini, in quo est Ibex versus dextrâ currens; medius est coloris flavi, in quo sunt tres rubetæ rosæ in lineam disposta; tertius est coloris sanguinei, in quo idem Ibex currit. Super coronam vero auream, duæ alæ expansæ, rosis adornatæ, medio stantem Ibecum circumtegunt.

ORIGO.

Antiquitus Gerlacum à Schonbegk post deuictos Saxones à Carolo Magno Aquisgrani Nobilitatum primā stirpis Schonbegkianæ originē

extitisse, cuius Successores propagati per Henricum, Fidei icum, vique ad Petrum; ut patet ex Priuilegijs Henrici VII. & Caroli IV. Romanorum Imperatorum, quorum tenor sequitur talis:

HENRICVS VII. Dei Gratia Romanorum Imperator,
Lucemburgen: Comes, &c.

VNIVERSIS Sacri Romani Imperij fidelibus ac alijs praesentes litteras inspecturis, quos opportunum nosse fuerit, in perpetuum gratiam nostram & benevolam voluntatem. Regum Regi cuius ineffabili Clementi: in Specula dignitatis Imperialis constituti, Romanis imperij monima gubernam proflare osequiun abieramus, cum omnibus Christianis ac cunctis Nostris Imperij subditis pacem & commodum preparamus. & eorum meritis nostram munificenter & liberaliter, item impertimur ac exhibemus. Sancte igitur licet Nobilis Henricus de Schonbegk p[re]dicta Nostra dilecta ex predecessoribus suis Att[u]is, Proauis, & Auis, cum sua posteritate, titulo, & armis, ac militariibus ornamentis ex longo fuerit insignitus, ac de munificentia illustrium Antecessorum nostrorum Rom: Imperatorum annos ante quingentos dotatus; de Nostro tamen specialis electionis ardore, quo psu[m] complectimur, b[ea]bito rispetu virtutum ac meritorum praeuti Henrici Schonbegk ac favorabiliter ad ipsius actus pios ac strenuus inclinati, quibus cultu[m] Nostro assiduo pernigil, non parcens periculo, personæ, ac substantia sue placere meruit, & pro Nostro ac Imperij Nostris statu, cum in alijs multis locis, cum potissimum ad Irrem Romanum, eius etiulus & adversarius Noster Ruprechtus Rex Auplie barceret, & fortunam sibi contraria volens impedire Coronationem nostram experiret strenue & laudabiliter defudavit; ad ipsius electionem exercitatem inclinationem quadam ducimur naturali ut in illo liberali-

liberalitatis & gratiae Nostra Cesarea vestigia relinquemus, & testimonium meritorum ipsius Nobis sinceriter prefitorum perhibemus. Quocirca de speciali Muestria Nostra nunc ipsius ipsum per manus Nostras, una cum multis Nostris, alijq; Nobilibus fidelibus Nostris duci, tempore Coronationis Nostrae in Romanum Imperatore super glorioso solio Nostro Cesareo, i ipsi publico verbere i-signatum. & in Equitem creatum & nominatum h[ab]emus & h[ab]emus ad ornamen-
to, meritis ipsiis competenter i-signatum omnibus & singulis cursumq; gradis & c[on]stitutis
bonimib; tam aliorum quam Imperij Nostris subditis decunctorum & publicorum presonam
scripti patrocinio, ut iherus amplioribus Nostrae gratia favoribus ipsius sentiant ex tractu de-
claramus, annunciamus & confirmamus. Decernentes eundem saepe non innotatum Henricum
Schenbegk, vii verum & legitimum Equitem omni dignitate & iure optino frui debire & ca-
lere, quo ex eius hoc Equestris dignitatis splendore i-signatu, gaudere constuerunt. Nulli ergo bo-
rinum &c. Dat. in Castris apud Imperialarem montem supra Florentiam, per manu[m] Vicera-
bilo Henrici Tridentini Episcopi, Aula nostra Cancellaria presidebat ac principes. g. Calend.
Februar. Anno Domini 1313.

CAROLVS IV. Divina sauente Clementia Romanorum Imperator
semper Augustus & Bohemiae Rex.

AD perpetuam rei memoriam, ad superni Regis exemplum, cuius maxima-
lu gratiae dono uniuersis per orbem terrarum regnantibus, altissimes ex officiis fulli-
mates agnoscimus, personas Nobiles & militiae deditas, extinctorae nobis in iustitia
dine & munificentia gratiosis fauoribus libenter praesequimur, & de eorum lico-
re statuq; honesto iungi sollicitudine inter alias incumbentes. Nobis seruas accentes
vigilamus, Jane à nostra non excidit maiestatis memoria, sicut etiam milites ipsi
Principibus exitit & fidelibus subditis manifestum, quater imperiis retro-
cis clare & sonante memorie invictissimus Princeps Henricus Imperator alias
Nester, glorijs ac illustris quondam Ioannes Bohemiae Rex, Genitor noster dile-
ctus, in variis bellorum expeditionibus opera Nobilis Henrici de Schenbegk, in-
ducenda tripla Gallicorum q[ui]si fuerant, & eidem multa milicie deuora contul-
rant. Constat etiam Nebris quomodo supranominatus Henricus Schenbegk, cui
cum dilecto Genitore nostro in bello Gallico paucis ante annis p[ro]grediens glorie
ad Crescicium accubuerit, ac seruitiorum suorum Stirpi Nostrae praeservare lau-
dabilem sive in impoferit. Nos cum ob strenua seruitia extincti Henrici, tum
etiam ad exercitarios milites nostros, quoscunq; & ad demonstrendam grotitudinem
praefitorum seruitiorum uniuersiusq; Curieris nostro Nobili Friderico Schenbegk
de mortuus filio, ab fidelia quoque opera ipsius, quibus nebris maiorum suorum vesti-
gij iussi sensi a iuueniis suis annis, potissimum vero in pugna Lombardica ad
opiam S. Felicis, ac postmodum contra Böleconem Principem Zeganensem &
Antoniu[m] Bergen. cōpl. cuit, ac animum sincerum sua fidelitati Nobis scripter exhibi-
bit ex liberalitate Nostra & munificentia Cesarea, stipendum Patris ipsius tre-
centos & videlicet numeros aureos soliti p[ro]deris pro scelario anno ex perceptis arari
nostris durante vita ipsius dandes & soluendos statuimus & assignavimus, ac ad
maiora ipsi gratiam nostram Cesaream ac filii Sebaldo videlicet & Henrico
ipsius, prima quaq; occasione promptam oneramus. Praesentibus vero obligamus
successores Nestros in h[ab]ita Domus Nostra, ut si aliquando durante vita Nostra,

supradicto

Supradicto Friderico Schonbegk non exoluueretur, extunc immediatè & demum etiam post obitum Nostrum, quem Altissimus diu auertat omnibus impedimentis procul motis annuatim semper à Praefectis & Magistris contributivorum Nostrarum iam existentium & in posteris futuris solvatur. Nulli ergò hominum licet hanc paginam nostræ Maiestatis infringere, vel ei quouis a usu contrariè contrarie temerariè, si quis autem contrarium attentare præsumpsérit, grauissimam indignationem nostram eo ipso se nouerit incursum. Testes huius rei sunt Venerabiles Fridericus Rotisborich, Ioannes Lutomyslensis Sacrae Imperialis Aulae Crucellarius, & Theodoricus Mindensis Ecclesiæ Episcopi, Illustres Ruperthus Senior Comes Palatinus Rheni, Sacri Imperij Archidafifer, Bolco Falckensteensis, Petrus Borbonensis Duxes, Speciabiles Burchardus Burgrabiis Magdeburgensis Imperialis Curie Magister. Albertus de Anhalt & Henricus de Swartzburgk Comites, nec non Nobiles Iodocus Ulricus & Ioannes, Fratres de Rosenbergh, & Heribortus de Ianoricz, & alijs quam plures Nobiles fide digni, presentium sub Imperialis Maiestatis Nostræ sigillo testimonio literarum. Dat. Prague Anno Domini 1555. Indictione VIII. 5. Calend: Septembris, Regnorum Nostrorum Anno Decimo. Imperij vero Primo.

Cuius successores à tempore Henrici III. Imperatoris, uti ex originali luculenter demonstratum perirent, ac postremum successione cum in Henrico Schonbegk, qui ad Cresiacum in Gallijs auctoritate militare occisus est. Tum in Friderico Schonbegk, occisi filio Careli IV. circa Annos 1356. & ulterius claruè, ex qua linea prouenient Petrus Schonbegk, Maximiliano I. Imperator Romano sua scutis a nautica presulatu, qui postea eodem anno incendi, Imperatores periculis venationis Dammarum & Ibelium Comitatus Tirolensis in Territorio Oenipontano de monte non inato Send Martinus, ad miraculose liberato, maximam laudem & premium obtinuit. Postmodum verò idem Petrus Schonbegk, reliquo & filiis ex Margaretha à Lebeyritz Nobili M. sanguis, Petru videlicet Henrico, Eduardo, & Bartolomeo Schonbegk à procreatus intra tria annos postquam mortuus est, quicquid ephebi egressi in mediocri estate varia mundi plages circumsonitu suis elegerunt. Primus enim tu Petrus Schonbegk, vix Chronicorum Prusiarum, per M. G. Sparum Schutzin conscriptum, & postmodum per D. Davidem Chytreum continuatum, ac anno Anno 1559, impressum folio 416. testatur. Anno 1507. Imperij Maximiliani I. Ronan, Cesaris, Reg. minis vero Sigismundi I. Regis Pol. anno Primo in Russiam perirent, ubi duæ in uxorem vidua Anna Czapka, ex illa Joannem, & deinde ex Anna Sarenberg a Benediclus suscepit. Henricus natu z bonorum Tirolensium ex premio periculo illius. educatione Maximiliani I. Imperatoris acquisitorum sorte continebat, n. Coniit. tu eodem remansit, cuius successores legitimi & ad nos fratres tempor. permanent. Eduardus natu tertius in Marchia Brandenburgensi solo ac Patria antecessorum suorum delectatus, ad ultimum terminum vissus sue recessit. Bartolomeus quartus & ultimus Petri filius in Marchia quoq; pecunaria sorte constituta, vita pacificam duxit, ductus in uxorem Athelise Dudissi, ex qua Bartolomeus una & tristis procreauit, fungens officio Rotulmagistri Electoris Brandenburgensis in ciuitate Manduia Marchionis moritur. Huius filius Bartolomeus ex Marchia in Poloniā cum Legione Marchionis Brandenburgensis perirent, ubi delectatus amaritate regionis, duxit prius in uxorem Elbingi Stanowna, & dein ipsa mortua, secunda Margareta Schillinger, ex quibus multam prole, uti Bartolomeum, Nicolaum, Stanislau, Joannem & Margaritam. Lechenbergij Isnygorski, Elsabitbam ac Hedwigam Patronymi consortes reliquit. Et Bartolomeus oī singularia merita tum & commendationem Itafrissi, Alberti & Friderici Marchianum Brandenburgensem, & in Crussia, Stetini, ac Peueranie Ducum, quam ex fideli- bus sermis

bus seruitis olim Serenissimo Sigismundo Augusto Regi Polonie praesitis, Indigenatu ac incorporatione inter alios Regni Nobiles cum filiis & Nepotibus, ab eodem Serenissimo Augusto anno 1566, Varsavia, 25. Mensis Iulij condecoratus, cuius Indigenatus tenor sequitur talis.

SIGISMUNDVS Augustus Dci Gratia Rex Polonie, Magnus Dux Lithuaniae, Russie, Prussiae, Masouie, Samogitia, Liuoniaeque Dominus & Hæres.

Significamus presentibus litteris nostris, quibus expedit unius. Qued cùm sex authenticis testimonij Serenissimorum Romanorum Imperatorum evidenter Nobis constitisset, de outa & gentilite Nobilitis & sucre Nobis dilecti Bartholomae Schonbekg Marchiaci, tum & singulari commendatione Illustrium Alberti & Friderici Marchionum Branucbus genfium, & in Prussia Sietini & Pomerania Ducum, consanguinorum Nostrorum Charissimorum, tum ex fidibus seruitis ipsius ab ipso Nobis praesitis, quibus à Nobis Inauguratum ac incorporationem inter alios Regni Nostri Nobiles, contendisset, & cum submissa instantia affectasset. Nos lubentes tantam gratiam cum in præmium virtutis, quæ in illos sat luculentem refulget, cum ob respectum commendativis homini praescitum de nobili sanguine creto, huc denegandam existimauimus. Idecò authoritate Nostra Regia, eundem suprænominiatū Nobilem Bartholomeum Schonbekg, omnēsque illius filios ac nepotes legitimos, in perpetuū praesentibus hisce litteris Nostris, inter ceteros Regni Nobiles, eorumq; ordinem, ritum, cœtum, & statu, asserimus, aggregamus, & incorporamus, volentes ut idem Bartholomaeus Schonbekg, & cum suis successoribus iisdem libertatibus, & prerogatiis, quibus ceteri Regni Nostri Nobiles gaudent, vixatur, gaudeant, & fruatur. In cuius rei fidem & evidens testimonium praesentes litteres Nostras, manu Nostra subscriptissimus, & sigillo Nostro communari insinuamus. Datum Varsaviae 25. Mensis Iulij. Anno Domini, M.D.LXVI. Regni Nostri verò Anno XXXVII.

Sigismundus Augustus Rex.

A D S P I R A T F O R T V N A L A B O R I .

Maximus in consideratione letimatum Iul: Guil: Zincgessius, prospere naui, felicique vento nauigantibus nautis inscriperat hunc prænominatum titulum: *Nec iniocundè*. His enim tribus, labore, vento, & gracili fortuna, felices ad portum naues veniunt. Sed dum modernum considero scutum; flos, sanguine, auro, lobicibus decoratum, concinnè quoque scriptum adiectum manebit: A D S P I R A T F O R T V N A L A B O R I . Cùm enim in tanto vita periculo Imperatoris, succurrat oportunè parens horum armorum, atque pro merito & labore fortuna adspirante tale insigniorum gentiliorum augmentum suscepit, iam lobicibus additis adscribendum venit. Misceretur decori virtus, scuto autem

ceu propiori & propinquiori stemmati, adscribendum erit: Vires animique ministrat. Rosis vero: Semper inclyta virtus. Meruit namque laudes, qui gloria insignis, Principis amans fuerat. Plurimas ego aduerso capras in insignia Familiarum Nobilissimarum concessas, quæ referunt non voce emotua Familiarum ornamenta & merita, sed his graciiores dignoresne non video. In Bauaria, inquit Petrasanta in Tesseris Gestalcijs, vtitur capra pro insigni Familia Moscheimorum. In Franconia Familia Vestenbergiorum. Illius capra quibus ornamentis dclineata fuit, ignoro, istius est vermiculata argento, at vestræ Capræ niueæ, aureum campum & sanguineum cum rubenibus rosis calcantes, atque inter aquilas alas saltantes & balantes, multa superarunt decora. Quocirca, quanto superatis decore, tanto virtute sacra, fortitudine bellica, prudentia vi-
giæ, amore patriæ eisdem excellere contendite. Igitur, labor excitet for-
tunam, fortuna autem adspirabit labori.

LINEA FAMILIAE SZEMBEKORVM.

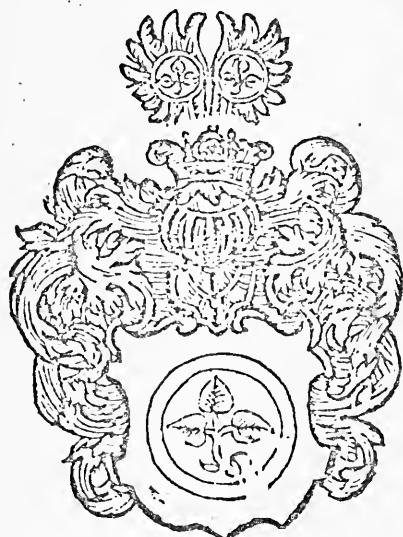
Illius Indigenæ Filij ac Nepotes quamprimum Regni huius libertate gaudere cedebant, nullum tñquam occasionem benè merendi de Repub. prætermittere possunt, etiam cum extremo vita sua periculo. Nempe Hieronymus & Alexander Szembekij Bartholomci primi Indigenæ Nepotes, virtutem quasi iure hereditario ad se deculpatam, eximia contentione amplexi, magnum matronum sacrum splendori fortibus contra hostes Regni editis facinribus decus ediccerunt. Nam Alivacle Moldauo hostilis signa contra Rem: pub. efferente, p. in's Illustriss: Ioannem Zamyscium Supremum Exercitus Duce, & post Carolo Sudermania Duce infestis armis contra fas & gentilicium iura Lituaniæ lassante, sub signis Illustriss: Ioannis Caroli Choakieicij Exercit: Ducis Libu: & Palatinii Vilnei: militavit. Deinde in Moschowitzico bello, oppugnatione, q. ifja Smolensciana penes Inuictiss: Sigismundum III. in cunctis Cen-
tralibz: redditum ea virtutis constantiae & fortitudinis amore Alexander incen-
sus, gloriosè occubuit. Hieronymus vero, varia facinora, quæ non nisi à forti
& amanti Repub. viro expectari poterant strenue præbuerat. Fridericus
Eduardus frater in Religionem Soc: IESV anno 1599. ingressus, post exinius Theologus.
Gabriel Sereniss: Regis Sigismundi III. Secretarius & Zupparū Ma-
zo: it: icarum fidelis Administrator, vir rectus & pacificus. Stanislaus Se-
reniss: Regum Sigismundi III. & Vladislai IV. Secretarius, hic ob summam dex-
te rit. item & probitatem Zupparum Wielicicium Administrator factus, hoc
mentis fideliissime obiuit, pronentus Reipublicæ per multos annos tenens auxit.
Sigismundus Religionem S. Francisci de Observantia ingressus, post hac exi-
mus Theologus. Hieronymus exterarum nationum peritus invenitatem suam
in servitj Illustriss: Regni Procerum consumpsit, vir rectus & sincerus.
Cui: Stephanus, & Paulus, Principibus placuisse viris, liberales in pauperes, &
Religio-

Religiosos munifici. Alexander Burgabius Arcis Cracoviensis & Sereniss: Vladislai IV. Regis Secretarius, iuuenilem suam atatem in exteris nationibus trivit, in publicis exactionibus sedulus, Illustriss: Senatoribus Regni charus. Sunt & alij ex his quatuor huius Indigena filijs procreati Nepotes & Pronepotes, qui numero & multitudine per Dei gratiam superant, sicq; in linea sua non deficiunt.

S C H I L L I N G.

D E L I N E A T I O N.

EST clipeus sanguineus, super cuius medium circulus coloris argentei, in medio est ramus viridis de arbore Tiliae, subtus duo ramusculi excrescent, quarum quilibet habet folium Tiliae, ramus quoque in summitate habet folium unum. Supra clipeum est galba tormentalis, ex qua alae dux coloris rubei eminent expansae, eadem arma in medio retinentes, adornat laciniæ alarum & rubearum pennas alarum aquilinatum.

O R I G O.

SAnguis & color rubeus. in clipeo & in aliis expressus, in Martis & placentis sanguine campis, acquisita fuisse

clarè commonstrant. Viror arboris que apum pascua opima gerit, fortem triumphatorem & prouidum militibus, summæq; utilem ad victoriae palmam commendant. Quocirca Maximilianus Romanorum & Vngariæ Rex atq; Christianorum Imperator, antiquam meritis & gloria Familiam Schillingorum, dum in plurimis expeditionibus conspexit nobilitatos pridem, & hastis ad nobilitatis suæ Tesseram adornatis, in talia arma cum galea tormentali & decoribus ipsis benignè conuertit, atque illis Anno 1507. 2. Maij Constantiæ concessit. Quos in Regno Poloniae Serenissimus Rex Sigismundus I. 1543. in Indigenas & Nobiles suscepit & approbavit. *Habet de illis Iodocus Decius in Chron: Jagellona sub Anno 1503. fol. 108.*

P A R A L I S.

ASpecu primo apparent arma Schillingonum parcam memoriam tenere, sed introspicienti rem, grauem referent autoritatem. Et sicut virentes surculi ramo colligata diuturnitatem commonstrant, ita ab antiquo & in praesens arma hæc, tacite hæc duo ingerunt, non decident sed alijs

alijs paria erunt. Ioannes Ferus in symbolis Leoni addiderat lemma: *Magnos vana fugient*. Exprimebat naturam Regiam in Leone, qui vanis non occupatur & patuis. Profectò ita concessis folijs Tiliae, in gloriam æviternam Familiae Schillingonum à Cæsarea Maiestate magis subscribere licet: *Vana fugient magui*. Tilia etenim antea&is temporibus Legislatoribus Academicis Notarijs & Bibliothecarijs subministrabant diligentiam ne dicam materiam: Nam in corticibus Tiliae Iudex sententiam ferendo scriptori adnecandam offerebat, Academicci ex illis libros conficiebant, & quod maximè notandum venit ex Theophraste: *Cortices Tiliae in vittas Cæsareae & triumphales conuertebant*. Hunc igitur in modum Cæsarea Maiestas ramum Tiliae Schillingijs obtulit, virenti ramo fortitudinem, sagaciam, prudentiam, audaciam expresit; Campo sanguineo, corona & alis triumphatores nominauit; Galca tormentali in hostis agilitatem animauit. Ergo libentius classicum audite, intonate, tenete.

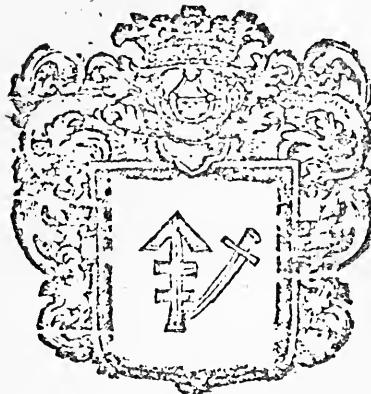
LINEA FAMILIAE SCHILLINGONVM.

Indigenæ adscripti Regno Polonia A anno 1543. Erasmus Iodocus, Christopherus, Georgius & Fridericus, & ab hoc ultimo familia propagata in præsens manet. Augustinus ex Friderico Schilling cum Kruczankâ habuit Erasmum heredem in Koczanow, qui reliquit Sigismundum & filias sex. Ioannes Schilling frater Augustini I. V. D. ex Præposito S. Floriani, & Canonico Vratislaviensi, ad Canonicatum & Præbendam Cracoviensem post Petrum Konarski Custodem Cracoviensem per Apostolicam prouisionem promotus fuit. De cuius nobilitate & per literas, & viua voce à Regia Maiestate sufficiens testimoniūm fuit 1518. Obiit redeundo ex urbe peracta legatione a Serenissimo Rege in Feldkirch Carinthia oppido, sepultus Cracovia, est ipsius Epitaphium Cracoviæ in Arce. Nicolaus Schilling, ex Szpaczkowia suscepit Ioannem Canonicum Vratislaviensem, cui in anno 1552. Andreas Przecławski, & Petrus Myszkowski Canonicici Cracoviæ tale Epitaphium Cracoviæ posuerunt: Virtu pio, literato, & qui in rebus humanis tranquillitatem animi, summum boicum esse putabat, ea de causa alienus ab omni ambitione ita semper vivit, ut nemini molestus, omnibus gratus ac iucundus esset. Erasmus qui cum Chrzałowska tenuit matrimonium, natus de Christophoro herede in Miogaj. Serores habuit quinque, quas viris magnis copulauit oncere matrimonij. Ieremias heres in Hendrikow & Wieprz, eius filia Elisabeth Mariami Przytęcka Castellani Osięcimensis consors, erat matrona pietati dedita, quæ & Ecclesiam è lapide in Hendrikow erexit, & Montales è Silesia bellorum tumultu pulsas, toto anno cum Confessore, & servitoribus sustinuit & prouidit. Ioannes Notarius Thesauri, cuius filius cum Duce in Koree in Valachia pugnando contra Turcas & Tartaros occubuit. Speciebat Patria animorum progressus, & onus meritis, altis adjicit honoribus.

SAMSONOWSCIORVM.

DELINEATIO & ORIGO.

EST sagitta manubrijs framcarum onerata, cui gladius antiquus adiunctus est. Est additio facta ad arma Lis Sapuchō nobili viro in M.Duc. Lit. qui à bonis Sámsonow, Sámsonowski postmodum nuncupatus fuit.

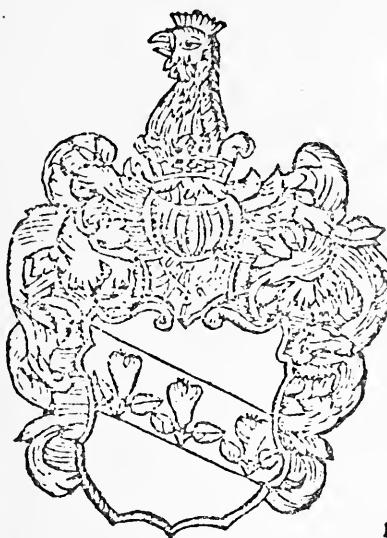
VIREBO NI AVELLAR.

NIL extra sphäram & locum naturale valet & viger. In profundo mari eballus in frondes videntes excreverat, avulsus ien. ei à radice & aquis dum in littore quietuit, aruit & colorem mutauit, cui Petrasanta in symbolis adscripsit: *Ante virebam*. Profecto hic est fructus finisque optimi eius, sortis militis, nobilis veri, ut domui & Familiæ viorem odoremque ferat. Qui si non auellatur à bono & recto, à lige & Deo, à conscientia & virtute, virebit in auum. Anulus caderet, exapabitur, euclletur. Vnde Prophecia Baruch 3. ait: *Vbi sunt qui argentum thesaurisant, & aurum in quo confidunt homines: exterminati sunt & ad inferos descendunt, & alij loco illorum exstirraverunt.* Ita omen Samsonowicj, crucibus adiunctus gladius manebit, cum gloria in ipsorum nomen, quousque fides ab illis auulta non fuerit, & honor Dei laceratus non sit. Sanctus Casimirus Dux M. D. Litu. hoc inter carcerem petijt ex voluntate diuina à Rege & parente, vt heresim non tollat, schysmata compescat, Ecclesiæ collaplas non sentientes cum Ecclesia Catholica restaurare non permittat, neque novas erigere concedat. Dura namque corda, silice acri perfricanda erunt, Quid si vidisset ex Catholicō viro fieri schismaticum & pertinacem manere. diceret: Qui sordet sordecat, nec cum iustis regnum possideat. Zelus pius & pro Deo magnus, euellite & virebitis.

Etuntur his armis Sapuchciij in Magno Ducatu Lithuaniae, & Samsonowciij in Pocutia.

SPYRN alias KIPPENHAN.

DELINEATIO.

EST scutum ceruleum, trabe can*'i-*
da in duas partes æquales per trans-
uersum sectum, in qua trabe, tria
pyra ordine subsequentia, quorum vna
pars rubei, altera aurei coloris est, sub-
tus singula pyrabinis solijs ceu nunc de-
cerptis ab arbore ornantur. Scutum
aurea corona gemmis interstincta tegit,
supra equestrem galeam & clatrata m
firma. Ex corona, gallus albus pe*cto-*
re tenus se*se* exerit, collum erectum, ceu
vigilem decet, retinet, crista & mentum
rubea, rostrum aureum, scutum ab v-
traque parte color albus & ceruleus te-
nijs circumfluit.

ORIGO.

Aquisita ab Imperatoribus ut priuilegia ipsorum testantur. Cùm
enim vigilantiam in castris, & invictum pe*cus* multis in congressi-
bus cum hoste militis animaduertisset Imperator semper Augustus, ceu
cuidam Pyrrhi fortissimi triumphatoris æmulo, post triumphalē vi*ctoriam*,
grati animi tria pyra virentia, aurea benignitate onusta, Imperator parenti
illorum in signum obtulit, atque in symbola nobilitatis concessit. Sic ergò
Kippenhan arma nuncupata à Pym in Bohemia originem duxerunt. In
Regnum Poloniæ circa Annum 1442. appulsi obsequia in castris, & Regali
Aula reddiderunt, atque cuin nobilium Familia, vincula consanguinitatis
contraxerunt, vt Historiæ declarant. Postmedium varijs fortunis agitati,
à Sigisimundo Tertio in Ordinem dignitatemque nobilium, ob præclara me-
rita & fidelitatem Pauli Pyrus, qui corruptè Pernus vocabatur, Aduocati
Cracoviæ, circa Maximiliani tempora ob*sidentis* Cracoviæ adscriptus fuit.
Quod quidem Privelegiū indigenatus, & confirmatæ Nobilitatis, quod etiā
habet disquisitionem determinatam cum ratificatione, tam in Castro Craco-
viensi, Anno Millesimo sexcentesimo vigesimo septimo, quam in Iudicijs
Generalibus Tribunalis Regni, istius tenoris est.

In Nomine Domini, Amen.

Ad perpetuam rei memoriam SIGISMUNDVS III. Dci Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithuaniae, Russiæ, Prussiæ, Masouïæ, Samogitiæ, Liuoniæ, &c. nec non Regni Suetiæ proximus Hæres, & futurus Rex.

Sigñificamus presentibus hisce quorum interest, huias & futuri temporis Vniver-sis & singulis. Ita semper nos statuisse, ut cum omnium rerum publicatum & regnum, non maxima ut plurimum initia, incrementa aliquanto maiora, ac certi ad perfectionem gradu sint, nulla ferè re ut maximè Princeps, quæc; Reipublica fuerit, vel magis creuisse, vel altius se exulisse, quam fortissimis quibusq; virtutis, in tandem Reipublicæ ac iuris communionem recipiendis. Fiebat enim hinc, ut non solum ipsa Reipublica quo plures fortes Viros sibi adsciscerent, eo maiores vires atque opes acquirerent: verum externi etiam multi, cum eos qui pro aliena Republica præclarè aliquid fecissent, summum virtutis sue præmium referre viderent, quo eadem præmia ipsi quoque consequerentur, nihil non pro eadem Republica ipsi etiam suscepserat, ac vel vitam ipsam profundere pro ea non dubitarent, Quod quidem institutum quo præclarus est, eò magis id non alias solum amplissimas qualitatibus Reipublicas, verum cum hanc etiam Regni Nostri, tum Maiores nostros Reges Poloniæ amplexos secutusque videmus. Nam & omnibus temporibus, & ab omnibus ferè Regibus complures, vel externos, vel plebeios, qui ob virtutem, Ciuitatem, aut altiore ordine digni videntur, in Nobilitatis ius atque ordinem receptos intelligitnos: & de ijsdem recipiendis, modoque at iure eius, publicè etiam leges latae constitutasque videmus. Quo libenius Nos etiam facimus, ut partim Reipublicæ utilitate, partim Maiorum Nostrorum exemplo adducimus, in quo vel excellenter aliquam virtutem, vel præclara in Nes. & Rempublicam Regni Nostri merita animaduertamus, eundem in plenum etiam Reipublicæ Regni Nostri, quod idem nobilitatis est, ius atque ordinem adsciscendo, Nobis Reipublicæque Regni Nostri eò magis devincamus. Quo in numero P A V L V M PERNVS Iudicem sc̄u Adlocutum iudicij ordinarij Ciuilis Cracoviensis, vel maximè referendum nunc existimauimus. Fraterquam enim quod iam ante, quenammodum fide dignis testibus & monumentis demonstratum Nobis est, Familia honesta, & ab Imperatoribus nobilitata (antiquitus Kippeuan nuncupata à Pyrin, à quo Familia cognomine nomen manxit) Patre vero Valeriano Pyrus, seu Pernus Consule Cracoviensi, Viro doctissimo & de Republica Ciuitatis illius optimè merito, cuius in Urbe Nôstra Cracoviensi vita ciuilis, plenaque honestatis ac elegantiæ, ac in omnes officij, omni prædicatione adhuc celebratur: Matre vero nobili Agnete Fogeluedria editus sit, ipse etiam à prima pueritia in Literarum ludum deductus, inde pleno quasi imperutorum se tradidit castissimis honestissimisque Musis: atque cum earum studio exterras gentes celeberrimaque quæque gymnasia adiisset, in omni doctrina præseruit vero iure, cuius in hominum societate maximus est usus tantum perfecit, ac ita ad res prudenter gerendas instructus in Patriam, Ciuitatem nimirum nostram Cracoviensem rediit, ut statim in Secretarium Ciuitatis, Aldorumque publicorum Notarium electus esset, in eo officio per annos non paucos existens, multas Ciuiiles Legationes feliciter absoluit, imò vero Serenissimis etiam cum Suecia diuæ memorie, Matre Nostræ desideratissimæ, tum Polonia materterat Nostræ carissimæ Reginalibus ab ipso Senatu Cracoviensi commendatus, ad Illustrissimum Ducem Iullium Bruntuicensem Legatione functus est. Quo in mare, ubi pietatum & industria, & ingenium, & rerum usus, & fides, ac integritate maximè

maxime spectatur, ita se gessit, ut probitate, innocentia, dexteritateque sua gradum quasi ad ampliora officia dignitatemque maiorem virtute sua libi pararet. Deinceps cum ob ingenij, doctrinæ, morumque elegantiam, carissimus omnibus existaret, Aduocatus iudicij ordinarij Cracoviensis factus ampliorem campum virtutis sua excedendæ natus est, maximè tamen tempore Interregni, quod diez memoriae Stephani Regis Prædecessoris Nostri mortem subsequitum fuit, singulariter in Nos atque Reipublicam constantiam ac fidem vel maximè testatus fuit; Illustrissimo enim Archiduce Maximiliano, à paucis quibusdam contra publicam libertatem, moremque Majorum nominato, eodemque cum exercitu ad Cracoviensem oppugnandam progeslo, hic inter primos ad Vrbis defendendæ curam electus, cum à Senatu Vrbis illius pulueris & globorum tormentariorum administratio demandata ei fuisset, ea omnia quæcumque ad id genus munitionis prouidendæ pertinerent, sic ad vigiliavit, ut neque dexteritas, neque industria, neque fides illius villo in opere desideraretur: cumque totius quidem belli gerendi defensio- nique rationem, Illustris & Magnificus Ioannes de Zamošcie, Regni Nostri Cancellarius, & Exercituum Præfetus, ut qui cum Imperio ibi esset, administraret: in societatem autem eius Illustrum & Magnificum Andream Comitem in Tczyna Palatinum Cracoviensem affectuisset, itaque cum eo comparasset, ut si forte pro tempore & belli vsu, longius etiam ab Urbe excurrendum sibi esset, eandem defensionis curam idem Illustris & Magnificus Palatinus Cracoviensis sustineret. Pernusius ita in commissione fidei sua munere sese tractauit, ut vigilantia atque singularis industria eius, non solum Ciuitati, verum virisque etiam Illustri & Magnifico tam Palatino Cracoviensi, quam Regni Nostri exercitus generali vici esset. Praterquam enim quod rem sibi commissam egregie expediisset, singulari stratageme de inuentis pulueribus animos omnium ad alacritatem excitauit; portam cuam ad quam irruptiore hostis impetum fecerat, strenue cum ceteris tutatus est, neque villo labore, neque vigilis, neque periculorum metu, neque præmiorum spe, à constantia munerialique sui procuratione, ac fide in Nos & Republi- canum inquit deduci se pastus fuit. Quæ cum pro Republica tam insignis virtus atque fides ipsius, et si omnibus penè Regnicolis, præsertim vero Nobilitati, Palatino Cracoviensi fuisset notissima, publica tamen Ciuitatis illius testimonio admoniti Nuncij Nobilitatis vniuersitæ in hinc generalibus Regni Nostri Comitijs congregati, vito spacieque sua per Generalem Stanislauum Karlsnicki, iudicem Terrarem Stradiensem, ab vniuersitati Nobilitatis Collegio, publica ad Nos facta prolocutione ac solenni petitione, diligenter à Nobis postulâtunt, ut cum ipse ante virtute sua dignissimum Nobilitate se præstisset, Nos nostra etiam autoritate, in Regni huius Nobilitatis Ordinem, eum nos solum cooptare & adscribere; verum etiam condigna laborum, ipsius ratione habita, præmio aliquo, quo gradum Nobilitatis tanto honestius tueri posset, prouidere digneretur. Ad quam cum accessisset, deinde commemorati illustris & Magnifici Ioannis de Zamošcie, Regni Nostri Cancellarij & Exercituum Præfetu, præclarissimum de virtute eius testimonium, ac diligentissima commendatio, e libentius pro Nostra in omnes, qui bene de Nobis ac Republica mereri student, clementia, ad tam diligenter Regni Nostri nunciorum intercessionem, faciendum Nobis existimauimus, ut eundem P A V L V M P E R N V S, quamuis iam ante Maiores ipsius à DD. Imperatoribus Nobilitatis ius assequuti fuissent, tamen inter Regni Nostri Nobiles ex vniuersi Senatus Nostri autoritate atque consensu, publice referremus, pleniusq; Reipublicæ Regni huic ad cuius dignitatem atque ornementa ab insunte atate, omnia studia sua retulisset, et eide in tribueremus, quemadmodum quidem præsentibus hisce de consilio ac sententia Senatorum Nostrorum, omniumque adeò Ordinum, præsentium Comitiorum authoritate, verum genni-

numq; Regni Nostri Nobilem, tūm ipsum, tūm omnes virtutēs sexus legitimā posse
ros ipsius, quos vel iam natos habet, vel in posterum suscepimus est, creamus, pronun-
ciamus, promulgamusque, eo nimicū iure, quo quicunq; in Regno Nostro, vel &
majoribus Nobilis procreatus, vel à DD. Decessoribus Nostris Nobilitatis iure dona-
tus optimo, in Regno Dominiq; Nostris sit vel fuerit, ita nimis, ut ad omnes di-
gnitates tam Ecclesiasticas, quam Sacerdotes, aequē cum alijs Nobilibus peruenire,
munera, honoresque Nobilium gerere, omnibus immunitatibus, vacationibus ac li-
bertatibus, quibus alij Nobiles Regni huius, Dominiorumque eidem adiunctorum,
vel iure vel consuetudine vtuntur, fruuntur, ipsi quoque publicē semper ac liberē vi
possint, neque vlla in re deteriore conditione, quam quicunq; alij Regni Nostri No-
biles esse soleant, sint aut habeantur. Quo autem publicē etiam Nobilitatem pro-
fiteri, & eius in se nostrā beneficentia monumentum perfesse possint, more & con-
suetudine Majorum. Insignia etiam Nobilitatis certa eidem posteritatique eius vni-
uersitate tribuenda, seu eadem potius que iam ante à DD. Imperatoribus Familia Pyr-
nenia habet, Nos quoque confirmanda existimauimus, quemadmodum quidem
tribuimus, confirmamusque præsentibus hisce. Scutum nimis extrellum, trabe
candida in duas partes aequales per transuersum sectum, in trabe autem commemo-
rata ordine scelē subsequentia tria pira, quorum quidem extremae partes una rubet, al-
tera aurei coloris sint, subtus autem binis singula solis, & extrema parte rami vestita,
eam speciem præferant, quam nuper decerpta pira, maturitate sua grata præter-
re solent. Scutum galea clarrata equestris, galeam corona aurea gen: mis: in eius
statuget, ex hac gallus albus in plumas elatus, crista & mento tubeis, rostro autem pe-
ctore tenus se exerit. Scutum verò ipsum ab vitroque parte carulei & albi coloris,
tem̄ ambigentes circumfluunt, quemadmodum artificis pictoris manu expressiūs
& ad viuum depicta ea hic sunt. Quibus quidem insignibus, ut cum memoriatus
PAVLVS PER NVS, tūm omnes virtutēs sexus legitimā posteri ipsius, in omnibus
& singulis honestis, tam ludicris, quam bellicis causis ac negotijs, pralij, duelli,
torneamenti, vexillis, scutis, tentorij, auleis, tabulis, picturis domiorum, aedificio-
rumque ornamenti, signis, annullis, sepulturis, omnibus deniq; temporibus, lo-
cis & actibus, pro suo arbitrio aliorumque Nobilium more, publicē priuatiq; re-
tantur, volumus: ea ipsi gestare, heroldis & quibusvis ministris nobilium imponere
& ligare valeant. Præterea vero quemadmodum supra ianuā nobis tributum illis
est, alijs etiam viribus, Priuilegijs, Immunitatibus, libertatibus, qua Ordini Nobilium
de iure vel consuetudine in Regno ac ditionibus Nostris competet, tanquam veris ac
genuini Nobiles, de stirpe Nobili claroque sanguine, ab Auis, Proavis, & Maioribus,
per directam lineam ex vitroque latere descendentes, atque ex vitroque parente pro-
creatis, ipsi quoque gaudent, fruuntur: Honores ac dignitates tam Spirituales quam
Sacerdotiales, beneficia ac officia omnia & singula, pari cum reliquis veris Regni Nostri
Nobilibus, iure capere possint, decernimus sanctissimeque, eodemque omnino iure
ac conditione vt sint, qua alij Nobiles sunt, qui in Regno Nostro sunt optima. Quæ
cum omnia singulaque supra scripta rata, firmaque esse velitus, ad omnium Regni
Nostri aliarumque ditionum Nostrarum, Magistratum ac Dignitatum tam Ecclesia-
sticorum quam Sacerdotalium, omnium deniq; ac singulorum, maximē autem Nobilium,
notitiam deducenda duximus, quemadmodum & præsentibus deducimus,
mandantes vniuersis & singulis, vt præfatum Nobilem PAVLVM PER NVS
omniq; legitimā ab eo deicendentes, non modo pro veris ac genuinis Nobilibus
recipient, habeantque. Nobilitati eorum nullo vel dicto, vel factō, à quoquam de-
rogetur, verum benevolentia etiam ac favore suo eos prosequantur: ad honores con-
tendentibus faueant, omninoque alienē virtuti non inuidentes, vnde sua protesta sit,
testentur. Quod vt omnes virtutis amantes ac vere Nobiles, etiam sine celiortatio-
ne Nostri

Nostra factus non dubitamus: ita si quis tamen existat, cuiuscunque statutus conditionis aut dignitatis is fuerit, qui in contumeliam praefati Nobilis P A V L I P E R N V S posteriorum eius, autoritatisque Nostræ Regia imminutionem, Nobilitati eorum obrectate illis detrahere, dicto denique factoque vel Nobilitatem eorum vel existimationem impugnare praesumeret: cum censueris p[ro]nis, quæ in diffamantes Nobilem verum Regni, legibus statutæ sunt, Nobis iudicioque, ad quod à parts Ista citatus fuerit, ipsiusque parti læse subiacere volumus, quamprimum quotiesque præsente hoc Privilegio Nostro, quod ad omnem probationem Nobilitatis sufficere volumus, Nobilitatem suam ad tenorem Privilegij, si eius forte copiam non habuerint, alijs idoneis monumentis in iure probauerint, docuerintque. In quorum omnium fidem & evidentiū testimonium hæc manu Nostra subscriptissimus, sigilloque Maiestatis Nostræ communiti iussimus. Datae Varsovia in Conventione Regni Generali, Die decima quinta Mensis Aprilis, Anno Domini Millefisco Quingentessimo Octagesimo Nono. Regni vero Nostri Secundo. Praetertim Reuerendissimis, Reverendis, Illustribus, Magnificis, Venerabilibus ac Generosis, Stanislawo Karsikowski Gnesnensi, Legato Nato ac Regni Nostri Primate, Ioanne Demetrio Sochowski Leopolodi Archiepiscopis. Hieronymo à Rozdrażew Vladislavieni & Pomeraniæ. Luca à Kościelec Polanieni. Petro Dunin Wolski Plocensi. Bernardo Maziowiski Luceotiersi. Alberto Batorowski Przemyslensis, & Regni Nostri Vice Cancellario. Petro Kosk[us] de Stęzienberg Culmensi. Laurentio Goslicki Chełmensi, Episcopis. Christophoro Rādzīwił Duce in Bierze & Dabinki Palatino Vilnensi M. D. Lithu. Exercituum Campidictore, Solecenzi, Botniouensi, Kokenhausenisque. Ioanne Kiszk[us] Castellano Vilnensi, Samogitiae, Breslensiisque. Petro de Potulice Calissiensi, Vilnodiensi. Ioanne Chlebowic Tocensi, Radomieni, Vptensiisque. Alberto à Laszko Śiradiensi, Mariaburgensis in Liuonia. Nicolao Christophoro Rādzīwił Duce in Olykā & Nieśwież Castellano Tocensi, Saulensiisque. Nicolao Heubre Russiæ. Ioanne à Stenno Podolce, Hrodensi, Czortinensiisque. Gregorio Zieliński Plocensi, Mlouensiisque. Stanislaw Kryki à Drobnin Mazoviæ, Plocensi, Dobzynensi, Sian slavouensiisque. Stanislaw Radziński Podlaßia, Liuensi, Caninensiisque. Stanislaw Gostomski de Leżenice Rauerti, Radomieniisque. Nicolao Działyński Culmeni, Bratianensiisque Palatinis & Capitanis. Stanislaw Comite à Tarnow Sendomicensi, Bucensi, Stobienskiisque. Ioanne Comite à Tenczyń Woydicei, Lublinensi, Parcousensi. Ioanne Dussia Culmensi Thesaurario Regni, Brancensi, Suicensi, Surasensi, Rogozeni, Derschauensiisque. Ioanne Leśniowolski de Obory Cernensi, Parrauensiisque in Lachonia. Martino Leśniowolski de Obory Podlaßia, Zatoriensi, Losicensiisque. Christophoro Komorowski Sandecensi. Nicolao Firley de Dabrowica Bæensi. Referendario Cuius Regni Corezynensi, Casimirensiisque. Georgio Miniszek de magna Konczyce Radomieni, Sanocensi, Samboriensi. Ioanne Mytkowski de Matorz Zarnouieni. Ioanne Osłowski Polaccensi. Hieronymo Gostomski Nalewki, Valensiisque. Stanislaw Mniški Zaktocieni. Ioanne Bykowski Conatiensi, Lanciens, Siradiensiisque, Castellanis & Capitanis. Andrea Opalinski de Brün Małkhalco Regni Maioris Polonie Generali Srenensi, Leżanicensi. Alberto Rādzīwił Duce in Olykā & Nieśwież, M. D. Lithuania Matschalcu, Caunensiisque. Ioanne de Zamostie Cancellario & Exercituum Regni Generali, Belzeni, Marneburgensi, Kuisiueni, Miedzyrzecensi, Derpatensiisque. Leone Sapieha M. D. Lithuania Vice Cancellario, Słonensi, Macowieniisque. Theodoro Skotnik M. D. Lithuania Thesaurario, Oliteniisque. Stanislaw Przyjemski Matschalcu Curia Regni, Kommerensiisque, Oliseralibus & Capitanis. Petro Tylicki Præposito Gnesnensi, Caunoico Cracoviensi, Varnensiisque, Secretario Regni Maiore. Ioanne Tarnowski Referen-

Referendario Curia Regni Cracoviensi, Vladislauensi, Lenciciensi, Crusnicensi que
Præposito. Ioanne Piotrowski Decano Posnaniensi, Canonico Cracoviensi. Ioanne
Krásnicki Cantore Cracoviensi. Simone Rudnicki Custode Gnesnensi. Hyacintho
Młodzieciowski Thesaurario Curia, Krzecouensi, Piascensiq; Gasparo Maćiejow-
ski Stabuli Nostræ præfecto, Scipuciensi, &c. Petro Opalinski de Bnin Incisore
Mensa Nostræ, & Rohatinensi. Stanislao Krasicki Curruum Nostrorum Præfecto,
Lubomlensi, Boleslouensiq; Capitaneis. Procopio Sieniawski Pocillatore Curia.
Petro Srzeniawá Subdapifero Nostro. Baltasare Stanislawski Culina Nostræ Magi-
stro. Et alijs quam plurimis dignitarijs, officialibus, & aulicis Nostris, nec non
Terrarum Nuncijs ad præsentem Conuentum Regoi congregatis.

Sigismundus Rex.

Reynoldus Heydenstein

S. R. M. Secretarius.

L I N E A A R M O R V M S P Y R N.

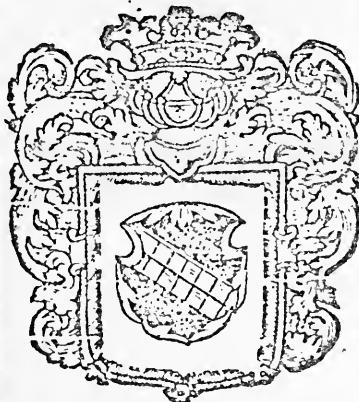
VALERIANUS & Melchior germani fratres Pyrnes de Pyrn, in Imperio illaré-
tulerunt præmia, quæ fortis bello, graues moribus concernebant, illi: in sag-
clarus, hic in toga insights. Erat enim Episcopus Nicopolitanus, Si:ffraga-
neus ac Decanus Olomicensis, Viatislauensis, & Bruncensis Canonicus, Præ-
positus Sternbergensis, Sacra Cas. Maiestatis Consiliarius. Paulus Pyrnes
sen Pernus, cui in Regno Polonia laurea nobilium à Serenissimo Sigismundo
III. Rege in Comitiis Regni Varsaviae Millesimo quingentesimo octuagesimo
nono collata fuit. Tenuit matrimonium cum Nobili Fogeluedria, ex qua ju-
sccepit filios Danielem, Tobiam, Alexandrum, Samuelem. Daniel hæc es-
in bonis ad Tarnouiam, ubi domicilia constituit. Samuel qui pro benè me-
ritis à Serenissimo Rege Sigismundo Tertio, bona Pierjekowiec possidet.
Tobias in M. Duc. Litu. post militares actus mansionem cum matrimonio
constituit. Hi posteritatem reliquerunt tām filiorum quam filiarum. Ale-
xander illorum quartus frater ad militarem animum adiecit.

T A R C Z A W E S O Ł A

Seu S C V T V M . L Æ T V M .

DELINEATIO & ORIGO.

ET scutum coloris nigri, habens cincturam in medio, à leua ducendo lineas in dextram transuersales per medium factas ut exprimat duos campos lusorios per longum, unus est coloris albi, alter rubei. Aliqui affirmant talia arma fuisse S. Bernardi & habere Proclama suum *Gaudium*, sed in Regno in Pruss. Ducat. eisdē nobiles vtuntur.

H I N C . V V L N V S , S A L V S ,
E T . V M B R A .

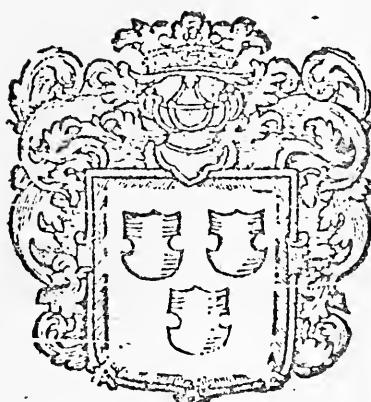
NVlla forte regio est, quæ militum scuta non habeat menti, sed quam sint utilia militi, ipse miles edissere poterit.

Dant illa umbram, nedum à sole, sed à quo cunq; impetu telorum, sagittarum, lapidum, pilarum. Dant salutem, quia attingendo scutum tela, franguntur; nec ledunt pugnantem. Dant vulnus & graue, nam si impetum sustineant, cum globo & sagitta, infiguntur corpori & scutarum fragmenta. Quapropter Scutum, quandoq; officit, non proficit. Quocirca tale Syrabo-lum ponebat Dux Nuceræ. Portabat adolescentis palma ramos ex quibus sagittæ procedentes laniabant ceruum sub arbore in umbra quiescentem. Hic visse sensit vulneratum, inuenit ibidem iacendo Dictatum, quo sumpto recuperabat salutem. Et apposuit scriptum, *Hinc Vulnus, Salus, & Umbra*. Cum verò hæc tria habeant hæc præsentia nobilitatis arma, restat ut contra vulnus Dictatum requirant & inueniant. Est verò, inclita virtus, quam posuere Dij sedore parandam. Illa enim est ut Claudianus de consulatu cuiusdam exponebat.

*Ipsa quidem virtus pretium sibi, solaque late
Fortuna securè nitet, nec fascibus ullis
Erigitur, plausique petit clarescere vulgi:
Nil opis externæ cupiens, nil indiga laudis,
Divitijs animosa suis immotaque cunctis
Casibus, ex alta mortalia despicit arce.*

T A R C Z E.

DELINERATIO & ORIGO.

TNtra Scutum magnum, sunt tria scuta parua, in triangulum disposita. Magnorum victorum quia sunt talia arma, (significant enim priuationem hætiorum & castrorum) ideo ex iudicio & forti ratione concludendum manet fuisse virum fortitudine clarum qui hæc primum concessa fuerant.

MEMORIA ÆTERNA.

TOtius orbis sublunaris, hoc intentum ante immortalem vitam fuit, ut nominis sui relinquenter perpetuam recordationem.

Hinc virorum magnorum est. Pugnare pro æquitate, Lahorem ducere pro virtute, Mori pro veritate, ut vivant memoria viridi in posteritate. Alphonsus primus Rex Portugalæ natus ex Henrico Comite Lotharingia & ex Teressia Alphonsi VI. Regis Castillæ, cum à Saracenis recuperaverat Lisboam deuictis eorum quinque Regulis, erexit arma & symbola victoriæ sive scuta quinque in magno scuto, non in aliud, quam in perpetuam de victoriæ Regum memoriam. *Capacius Iulus Cæsar 1. parte.* Cum itaq; pietate intueror arma, scuta hæc memoriam refricant, & perennem reddunt. Ut verò perenniter sint, maximè cauendum, ne sub illis latent anguilla, luxus scilicet & luxuria, sic enim intingueretur facile memoria. Anguilla enim est Symbolum memoriae pestis obitum extinctæ ut Plinius dicit. Omnes enim pisces mortui superfluitant, sola verò anguilla mortua in profundum vadit, atque ibi computrescit in luno, ubi nata est. Celerius memoria impij hominis perit & evanescit. Dicit enim Psal. 56. *Vidi hominem superbum exaltatum & elevatum, transi et ecce locus non est inuentus eius.* Ergo meditare illud Horatianum. *Nube solci pulsæ candidus ire dies.*

Vtuntur talibus armis Streikowscj.

TACZALA

T A C Z A L A.

DELINEATIO & ORIGO.

EST scutum à superiori parte coloris nigri, duas intra nigredinem continens stellas coloris albi; à parte inferiori est grus cum eleuato pede itans, caput tenet altum, in campum usque nigrum protensus, itat in campo flauo. Sunt alij qui vtuntur Grue sine stellis. Vemunt ex Bohemia in Regnum utraq[ue] hæc arma. Quaverò ratione concessa fuerint, scriptores licet non assertant, ipsa tamen arma loquuntur tacitè suam originem. Milti custodiam de nocte agenti vigilantissimani in hostes, (ceu grus vigilat dum custodiā agit lapidem perstringendo) qua & successus fortunatus detulit gloriam a uternam, concessa fuere. Exprimitur ego vigilia sua grue cum eleuato pede, noctis verò vigilia proponitur stellis.

C O N G R V I T B E L L A T O R I.

AD strenuam militiam & congruam, quinque requiruntur. Animus, Fortitudo, Labor, Vigilia, & Obedientia. Quorum si vel unum defuerit, oleum & opera vana. Animus enim instituit, fortitudo instar, labor suadet, vigilia animat, obedientia victorianam ministrat. Omnia hæc Grues demonstrant, sed præcipue vigilantiam. Hinc laudamus M. Alexandrum, cui si quando peruigilandum esset, ne somni violentia opprimeretur, vas aheneum propè thorum possidebat, supra quod brachium extendebat pallam, ut Ammianus ait, Argenteam manu complexus, que si quando ipse somno vinceretur, clapsa sonoro strepitu, somnum abrumperet. Sed magis laudamus Iulium Cæsarem, qui sine omni instrumento, quoties & quantum toluisset, euigilasse profitetur. Habebat id quod congruum erat habere bellatori. Quapropter vos quibus honori sunt præsentia arma Democratiam hanc in vestris animis firmate, hæc nimur quinque congrua bellatori satagae. Nam sicut Grues nunquam vagantur vni, sed se plures congregant, volunt & pascunt, quo etiam congrue degunt; ita quoque vos gruum more, ut congrue viuatis, vniuersi virtutibus, honori, consilio, Marti, dies tranquillos ducite. Video ad vigilantiam omnemque prudentem actum, formatum fuisse Gruem bicipitem, eo solo, quia nobis clangore suo, ver & hyemem nunciant. Vester verò Grus tam vigil, quid nobis nunciabit? Argum ad cælum. Oculis namq[ue] proprijs terram inspicit, stellis verò duabus, contemptibilem horro-

horrorem atrum, amarum verò hominibus cælum, indicat. Igitur simus cooperatores gratiæ Dei, non enim dormientibꝫ prouenit regnum cælorum, nec otio delidiaque torpentibus beatitudo æternitatis ingeritur; sed quia si compatiniur conglorificabimur, illa nobis currenda est via quam ipse Dominus se esse testatus est. *S. Leo serm. 5. de Epiph.*

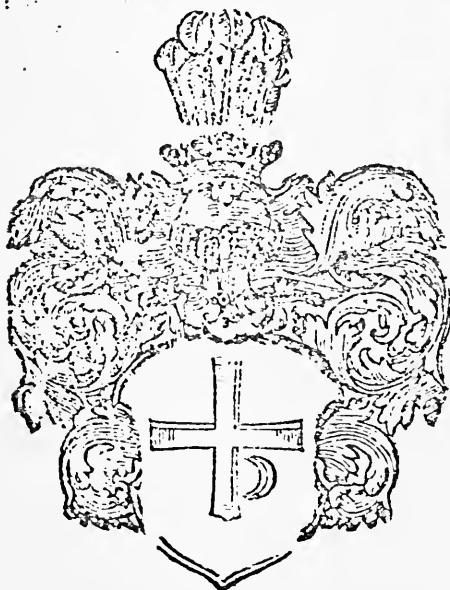
L I N E A A R M O R V M T A C Z A Ł A.

Glerkouij, Henricus Gierko qui primum talia gentilitia arma intulit in Regnum. Erat vir prudens & ad negotia honesta dispositus. In aula Zgorki num obiuit officia prima, suisq; meritis apprimè honoratus ab omnibus fuit.

Bartkowscij in Radomscensi districtu, in Palat. Sandomirieñi. In hoc districtu plurimi reperiuntur Nobiles horum armorum, sicut dicit Bielsc. fol. 541. sed sine stellis eis utuntur.

Roznowscij ibidem in Radomscensi districtu. Euenit forte incuria scriptorum quod neglexerit dicere de stellis, ideo tacentur. Nisi forte ecclipsis fulgentis hororis obumbraverit stellas. Si namq; Gierko intulit ipsa in Regnum & cum stellis, posteritas ad libitum tollere stellas, nefas reponere diceret. Quodsi diversa sunt arma Gruum, rego sententiam, edocitus verò adaptare calatum desidero.

T A R N A W A.

D E L I N E A T I O.

EST crux lata, coloris albi, in campo sanguineo, ad cuius angulum inferiorem sinistrum est media luna ad crucem cornibus obuerfa coloris aurei. Super coronam, sunt quinque pennæ Strutionis.

O R I G O.

IN Regnum allata sunt à Rhodiorum militum Viro Bochuchualo, seu Boguslao. Cui ob dexteritatem maximam in bello sub monte Tarnawa Boleslaus secundus addidit ad crucem Junam, atque imposuit nomen à loco & monte, Tarnawa, quo etiam cognome miles ille vocari incœpit.

COLLI-

COLLIGABIT ADVERS A.

X Sydereo clypeo & cælestibus armis ad inuicem colligatis, non aliud
E elicio titulum atque spero effectum, quam virium aduersorum colliga-
tionem. Augustus ille Cæsar Ægyptio pacata, Crocodilum animal hor-
ribile ad palmam, arborem catenâ religatum, in nummis cudi voluit cum in-
scriptione: *Nemo antea religauit.* Profectò dum arma præsentia considero,
atque video lunam cruci Salvatoris colligatam, magis ominari præiunctio, quod
cutores horum armorum colligabunt aduersa. Puta, hostes patriæ, inimicos
crucis, dominus infortunia, virtutum aduersa. Si enim militia est vita hominis
super terram, iam omnibus in victoria inhiare licebit. Sed præcipue dogma
datur ex nobilibus armis cruce & luna, his quæ talibus insigniuntur armis, ut
exā duntaxat militiam teneant, cui subscribendum foret: *Colligabit aduersa.*
Plurimi bellatores magnanimitatis suæ illustrandæ gratia adicatum sibi vole-
bant præsente in titulum, quapropter varijs figuris animi promptius nem in
hostes cum fortitudine declarabant. Alexander Medices Dux Magnus He-
truriæ crexerat symbolū resert Petrasanta Rynocerotem, cui tradidit lemma:
Non redco nisi vicerim. Ordines equitum Alcantaræ in regno Legionis, &
equitum Ausitorum in Lusitania, dum fortis animi viriumq; indicium contra
Mauros conscribendo militem, proposuerant, extulerunt crucem liliatam ad
cuius stipitem auiculas duas efformabant. Dicebant enim, promptos, faciles,
vigiles, nos debere esse contra hostes, qui crucem Domini defendere, ipsiusq;
gloriam efflorescere desideramus. *Franc: Mennenius in originib. Ordinum mi-*
litariu[m]. Profectò nil Equites hi atque ipse Dux desiderauit præsentibus suis
symbolis, nisi colligare aduersa. Sed neq; arma vestra alterum illi struunt in o-
dium. Crux contra infideles, luna contra cœlestes portigunt, vires colligen-
dæ à vobis, & venerandæ sunt. Nam cui cruci omnes seruant reges, vobis
illuminanda relinquitur. D. Augustinus in verba ad Gal: 6. *Mibi ab' t gloriari*
nisi in cruce Ec. ait. Crucem ut in ea gloriemur, Dominus suo getans huime-
to pro virga regni nobis commendauit, quod est grande ludibrium inpijs,
grande mysterium pijs: & vnde mundi Philosophus eiubuit, ibi Apostolus
thesaurum reperit: quod illi visum est stultitia, Apostolo factum est sapientia
& gloria. Virtute igitur illuminandam vobis crucem concessam, ornandam
quoq; fidei sacra præconio Sereniss. Rex voluit, ut hac dupli via, & hostis
corporis, & inimicus animi colligari possit. Ergo

*Sic habites terris ut te desideret aether
Post ad parta tibi sydera tardus eas.*

LINEA ARMORVM TARNAWA.

Boguchualus miles eximius, qui ex Rhodijs militibus in Sarmatiā venerat
primus, & cui Rex Boleslaus II. lunam addidit ob graue specimen bellicum ad
Tarnawâ montem, contra hostes præstum. circa annum 1068. Ianusius ex

*Præposito Gnesnensi Archiep. Gnesneū. 20. Maij, ab omnibus Capitularibus
vnanimiter electus 1260. Erat vir virtute & doctrina ornatus, miserat
quidem ille legatos Romanum pro confirmatione Canonicos Gnesnenser, Henri-
cum Decanum Posnanię. Egidium Archidiac. Lencicieū. Pribislaum Ca-
nonicum Gnesnensem, sed quia noniter institutum fuit, ut nulli Episcopatus con-
cederetur nisi se Roma presentaret, ipse Romanum ad Alexandrum III. Papam
discessit, & Feria 6. ante Dominicam inuocauit 1260. obtinuit, sed Annis
12. Oppidum Zwin ipse erexit. Successit illi vt Dlugossus habet sub Anno
1272. Philippus Præpositus Gnesnensis, sed electio non erat confirmata per
annos sex, ob crebras vacationes, & alias causas sedis, cum redibat duo ipsius Ca-
nonici Romanum missi Henricus & Pribislaus mortui peste in Lombardia. De
illo Ianicius.*

Doctrina, virtute potens Janusius hic est,
Vnanimi ad tantum leitus ouile sono.

Esse putas qualem? cui cunctis posse placere
Cohtigit, & testes tot statuisse sui.

Targowicciij in Lublinensi Palat. Ioannes à Gramacki occisus, reliquit filios Si-
gismundum Præpositum Cracou: Sereniss. Regis Sigismundi Secret. & Mar-
cellinum quem Zolkiewski occidit. Soi or eorum Anna Christophori Szydlo-
wiccki Castell. Crac. consors. Cleophas Targowicki filius Michaelis apud
Matthiam Vngaria Regem Supremus Dux Exercituum contra Turcas, vt
habet Bielscius folio 431. Qui dum rediit in Patriam sub tempore belli cum
Cruciferis, erat gratius hospes apud Casimirum Jagellonicum Regem, à quo
Præfecturas Pjzdrensem, Koninensem, Koleensem accepit, & ab Auunculo
suo Archiep. Gnesneū. Roza tenuit Louiciam, in bello Prussico sterilis decessit.
Stanislaus Targowicki, in clade Bucouiana in captiuitatem Turcicam vna
cum Ioanne Tęczyński Sbygnici Succamerarij Crac. filio & Petro Pruchnicki
deuenit. Bielsc. fol. 486.

Broniewscij à Bronierice eiusdem distionis bonorum cum Targowicciis. Hi
quandoq; ijdem vocantur & Targowicciij & Broniewscij. Sunt in diuersis Pa-
latinatibus Sandomiricā. Lublineū. Præmisliē. distr. viri bello clari, virtu-
te alti, grauitate & titulis magni. Paprocius in 2. Operc dicit fuisse ex illis
Episcopum Præmisliē. & Chelminensem. Georgius Canonicus Leopolien.
Plebanus Drohobicensis. Martinus Broniewski, cuius filii erant Nicolaus
Dzirtrichus Canonicus Præmisliē. Stanislaus, Michael, Joannes, Marti-
nus. Niemira filius Nicolai, qui adolescence aulico Regis Wierzbicę dum
contulerat ad altiora exercitandam, in bellum Valachicum cum illo iuit, sed
dum in Bucouiana clade equum Dominus amisiit, subministravit illi equum cui
affidebat, acquisiuit sibi alium, & innenit parentem suum maxime vulnera-
tum, dedit parenti equum, & deduxit illum in castra securum. Stanislaus
Niemira frater ibi in illa clade captus occubuit, & ibidem filij sui Joannes &
Martini-

Martinus. Michael reliquit Cleopham filium, qui etiam Targowicki vocatur, ut supra diximus. *Ioannes* qui etiam Targowicki vocatus à Gamracio occisus, reliquit Sigismundum. *Martinus* ultimus illorum germanus, in Aula Sereniss. Regum Casimiri, Adalberti, Alexandri, & Sigismundi redditus dignè obsequia, Ochmagister Elisabeth Reginæ. Faclus demum peregrinus locorum sacerorum visitator, qui dum redit, creatus Capit. Lubaconien. & Burgrabius Crac. reliquit filium Martinum Notarium Leopol. cuius filius Stanislaus ad Pscouiam occubuit, & Vincentium optimum militem & Stanislium. *Ioannes Capitaneus Medicensis.* Stanislaus Burgr. Cracoviæ ex fratre filius, Aulicus Regum Adalberti, Alexandri, Sigismundi, filius Stanislaus occisus domi, filius Martinus in Turcica captiuitate obiit, & Nicolans apud Carolum V. Imperatorem, & Ferdinandum eximius in castris. Stanislaus Martini Burgrabiij Crac. tertius filius, Sigismundi & Augusti Regum Aulicus, Vexillifer & Praefectus Stabuli Regij Piemislieñ. Praefectus Medicensis, vir diuersarum linguarum & militiæ peritus, legationes aliquot expediuit. Filios diuisit in bonis, ipse deuotioni senex deditus, præcipuum habuit deuotionis & decoris Ecclesiæ suggesta Prædicatorum fabricare, sex Ambonas in diuersis Ecclesijs crexis, Xenodochia funduit. Filij sui 5. *Ioannes Medicensis Capit.* vir militari clarus, & Reipub. ob ingenij dexteritatem proficiens, adolescentia mortuus, & quia resignauerat ei parens Capitaneatum, non recuperauit iterum pro se parens. *Stanislaus Aulicus Stephani Regis,* Legatus in Turciam, in Vngaria, Germania, Turcia militiam exercuit, Bielsc. fol. 586. *Sebastiaaus Praef. Eius Regij Stabuli Premisl. miles & Aulicus Augusti, Henrici, & Stephani Regum, linguarum Germanicæ, Vngaricæ, & Latinæ optimè gnarus.* Confessor sua Tribuni Sancensis Ligeze filia. Petrus doctrina & ingenio excellens, multorum hominum mores, fortitudinem, linguas cognovit, ad negotia Patriæ & Reipub. promptus & idoneus. *Martinus bello & ingenio eritus, legationem in Turciam & Tarearium expediuit 1583.* Bielsc. fol. 750. Eorum fratres Patrieles viri digni & Patriæ seruientes.

Tudorowicciij in Sandomirensi Palatinatu.

Tarczowscij ibidem.

Blankouij ibidem, Stanislaus Slanka de Lépsow Sandomirensis Terra Index, sub ripa concordiam Iagellonis cum Prussia in Brestia Cujauensi 1436. Erat quoq; Buscensis Monasterij Monialis Sopnia Mater sororum, ut Epitaphium ibidem 1579.

Petrikouij ibidem Petryk.

Borycij ibidem.

Gorzkowscij, in Chelmeni Terra, & in M. Duc. Lithu.

Rádlinscij. Gotardus Confederatorum militum caput. Bielsc. 437.

Sinicciij in Lublinensi.

Stryienscij in Lublinensi.

Gálczowscij ibidem.

Kleczkowscij in Masouia.

T R A B Y.

DELINEATIO.

SVNT tres tubæ nigræ orificijs ad sinuicem iunctæ, in locis quatuor auro ornatae, circulum in medio habentes, in campo candido. Super coronam sunt quinque pennæ Struttionis,

ORIGO.

DIuersa ratio est Originis horum armorum absoluta, ab Origine in Regno. Absoluta origo est, quod in venatione cum Rege aut Duce cuidam militi concessa fuerint, gra-

vis verò ratio adfuit, cùm auro ornatae concederentur & trinæ. Utuntur his armis trium tubarum in Belgio Chorniorum Familia, & in Halsatia Jordaneorum Familia. Quapropter rectè putarem quod in Regnum Poloniae unus de Familia lordancorum eximius miles venerit per Italianam. Quocirca Romanum aliqui putarunt, & ob antiquitatem in Regno Genus Polonicum fuisse dixerunt. Fabula igitur de Scytha Ordano, qui Regi conduxerat venationibus incumbenti sub Cracouia Tartaros semouenda erit: quia Familia hæc antiquior est quam Tartari ex Taurica ad Regnum Pol. venerunt, sed aducnam fuisse & Nobilem de Træbis Jordanum ex Halsatia partibus primum parentem in Regno Pol. existimandum. *Bisfc. folio 51. de Origine adnotauit sub Anno 966. Cetera in Linea Familia dicimus.*

T V B A S A L V T I S.

Constituta tuba cornea Ioannes Ferus in Symbolis ausus supponere: *Spiritus aliundē*. Sit demus splendidè ornata tuba, ponderet auro & gemmis, sine spiritu muta est, aliundē spiritus salutarem quoque redet. Habet *Serarius in Caput 24. Iosue*, Rex minoris Armeniæ Schoba ingentes copias aduersus aciem Israelitarum direxerat, Iosue qui tum summæ rei præcerat prodijt obuiam, mater Armeniæ Naga beneficijs famosissima, filio velificata, suis carminibus Hæbreos iuxta septem turrium ferrearum septa conclusit, territus Iosue, alligata epistola ad columbae alas eandem ad Ducem Ianiah, & sacerdotem Phineas auxiliij implorandi causâ demisit, illi repente aduolat, & Phineas ut à Iosue erat monitus reflexa tuba clarissimè personat.

sonat. Mirum hoc sonitu, ad singulos clangores singuli muri corrunt & paulatim totus ille ex ferro Labyrintus quo Israelitæ tenebantur circumuersi, dissoluitur. Noa immerito igitur spiritu aliunde contracto, tuba salutis dicetur. Profectò erunt ille salutares tubæ, quæ nil contra Deum, Ecclesiæ & sacra moliuntur, sed ipsa seclera ceu vindices ab alto puniunt. Quocirca ne tubis nostris nitentibus auro aliquis supponat vaticinium Sybillæ Erythrea. Flet victus, sed viatorum mors atra periclit. Adducam ex *Orosi lib: 7. cap: 29.* Quomodo Roma per Gothos irrupta fuerat depredata & incensa, solis Christianis tutis & liberis, quod scilicet salutari tuba & observantes Ecclesiæ. Adestit inquit Alaricus, obsidet ticipidan, Romam; irrumptit, dicto præcepto ut si qui in sancta loca, præcipueque in Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli Basilicas confugissent, hos in priuinis inuiolatos securosque esse sinerent, tum prædicti inhiantes à sanguine temperarent. Rauennæ tunc Summus Pont. Ieronimus fuerat: discurrentes igitur per vibem, reperit vinas Monialem, quæritat aurum, argentum; producit vasorum plurima sacra, obsequiæ & illa, hæc Petri Apostoli sacra ministeria sunt, præsumesi audes, de facto tu videris, ego defendere nequeo, contendere non audeo, retulit hoc ad Alaricum, iussit ille tuba canere, conuolant milites, & ille: *Istas res & virginem & omnes Christianos secundum ad Basilicam Apostolorum deducite.* Educati illi gladijs ceu custodes, deportarunt super capita vasorum omnia aurea & argentea, & populum Christum latdantem in Ecclesiæ tubis canendo, saluos conduxerunt. Hæc ille. O verè Tuba salutis. Arma vero non recebunt à proposito nostro, nam plurimos Archiepiscopos, Episcopos vigiles, & rectos de Familia vestra tenuistis, vt etiam in Sūmnos Pontifices Romanos eligi dignarentur. Quid de fortissimis bellatoribus Spirkone, Swierkouio, Mackicchio alijque plurimis referam? omnia sua, laborem, animum, vitam, obsequijs Patriæ & Regum detulerunt, & tubas venaticas in bellicas comitatarunt. Omnibus igitur post se successoribus hoc Echo relinquitur:

Situs, ardor, arenæ,

Dulcia virtuti: gaudet patientia duris,

Lætius est, quoties magnis fibi constat honestum.

LINEA FAMILIÆ TVBARVM.

Jordanus nomine & cognomine simul descendens ex Jordancorum Familia in Halsia armorum trium Tubarum, qui primus in Regnum veniens è Roma Anno 66. à Ioanne Papa ad instantiam Mieczislai & Ducisse Dambronkā, cum alijs missus, primus Episcopus Posnaniensis Ecclesiæ Apost: Petri & Pauli creatus fuit. Quos omnes Egidius Tusculanus Cardinalis in Poloniæ veniens Legatus confirmavit. Dlugoss. sub anno 966. Bielscius ibid. & notat arma trium Tubarum. Cromer. Ioannem XIII. Pont. Max. nominat. lib. 3. fol. 32. dum institutionem Jordani describit. Nomen ipsum erat Prochorus seu Prochorinus,

unde patet quod Iordanus erat cognomen, cui successit Tymotheus Italus Romanus. Dlugosz sub anno 1002. Mortuum Brandenburgi dicit Paproc. ex Dlugosz in 2. opere, sed non lego in fonte. Quidam ad ipsius promotionem ex Bohemiam a qua Regnum Poloniae accepit fidem per Reginam Dambruskam alludebat.

Quod lupa Romulidis, hoc egens Vrsina Polonis
Fascibus illa, sacris hæc tulit auspicium.

Iordanem Hcuricum Notarium Regis Boleslai Anno 1039. antiquorum Monasteriorum scripta referunt. Vilhelmus Trabavir bello strenuus et patrie amans; qui ex Elisabeth conserte suscepit Nicolaum filium Pro cancellarium Vladislavum regem, cuius obiurgatione Ioannes Zarnouius Bohemus cum suis redire ad exercitum coactus, nostris fuerit causa victoriae et Cruciferorum fugae, dum scilicet putarent nouum exercitum Regi aduenisse, quod erat in die Divisionis Apost. 1410. Cimber. lib. 16. Quia vero ad spiritualem dignitatem aspirabat, cum Praepositura S. Floriani Cracoviensis et Prabendis Gnesnensis. Cracoviensis. Caliseni. Sandomir. Saneti Georgij Cracoviæ. S. Viti in Crusuvicien. Castris, et Altari in Ecclesia Cracoviensis Archiep. Haliciensis, per Ioannem XXIII. Papam Successor Iacobii 1411. 14. Kal. Iulij datus est. Eodem anno ab eodem Papa ad Gnesnensem Archiep. præter Collegij Gnesnensis voluntatem, quod Albertum Jaslrzebecum Episcopum Posuaniensem postularat translatus fuit. Vir erat pius, in omnes liberalis et munificus in egenos, naturam mansuetia et benigna. In Concilio Constantiniensi plurimos anteibat scientia, virtute, dotibus, fama; qui propter in Pontificiem Max. eligi dignus a pluribus indicatus fuerat. Non in honoreatus tamen inde discessit, nam primitualem dignitatem sibi, et successoribus Archiepiscopis Gnesnensis in dicto Concilio obtinuit, atque sic noua dignitate auctoritas, in patriam Primitam Regni rediit. Extant illius statuta Provinciae Gnesnensis 1420. approbata a Martino V. Papa. Ille Gnesne Collegium Alansoniorum fundauit. Ille Ecclesiæ in Wieluni crevit, fundauit. Ille Ecclesiam Simegorouensem decimis auxit. Legationem in Hungariam ratione summandæ pacis dum peragitus, in villa Lubicz Diœcesis Strigonensis obiit 1422. die 4. Decembris. Conductus Gnesnam ibidem sepulturam tenet. De illo Ianicijus.

Hunc fieri Papam voluit Constantia, rati
Munifici, placidi, mota fauore viri.

Metropoles uno ille duas accepit in anno;
Dignus fortunæ prosperitate sur.

Ioannes Iordan Castell. Biocensis, Scopulensis, Osuiecinensis, Capitanus et
Magnus Procurator Cracoviensis, notabat Familiam de Zakliczyn. Zupas
regales obligatus sibi tenuit, quas Sigismundus Rex Bonari Cuius Cracoviensis
successio datis quatuordecim millibus ungnerorum recuperavit, inquit Paproc.
in 2. opere. Obiit 1507. Sepultus ad S. Catharinam Cracovic. Bielscius fol. 507.

Terrall.

Terram Scopifensem ab eodem datis 12. milibus vngarorum Boner Regi recuperauit Sigismundo. Nicol. Iordan de Zákluczyn Castell. Woyniciei. Scopfus. Camenecen. Capit. Magnus Procurator Cracoviensis. Obiit 1521. Sepultus Cracouie ad S. Catharinam, unde apparet filium fuisse Ioannis. Iordanus Castell. Woynicicensis, qui in consorte habuit Spirkonis Tarnowski Palatini Cracoviensis. filiam, cum qua bona Melsztyn & alia accepit. Laurentius Spytek Iordan de Zákluczyn in Melsztyn, Castell. Cracoviensis. Capitaneus Przemyslicensis, Camenecensis, Czechowicensis. Etatis anno 50. obiit in Mogilany. 1568. Ex consorte Sieniawska Nicolai Palat. Russia filia, suscepit filias Elisabetham Bonarij postmodum Ligęzā Castell. Visliciensis consorte, Annam Zebrzydowscij Palatini Caliensis, Magdalenanque prius Vapouij post Castell. Sandomir. Schek consors, Barbaramque prius Petri Ducas in Zbáráz Palat. Trocensis filij consors, post Andrec Zborowski Marschalci Curiae Capitanei Radomscensis, & Sophiam Samuelis Zborowskis consortes. Spytek Iordanus de Zákluczyn, magnus bellator ad Dersauiam cum Gedanensibus & Moschis in diuersis locis & occasionibus, erit Thesurarius Regni vigilansissimus, nam irruentibus Tartaris obuiavit in nisi nero belli Castellano Cracoviensi. Bielle. fol. 594. De illo Christopherus Waszawicki in oratione ad Stephanum Regem, vir perpetuæ laudi & in exercitu muneribus excusus in R. P. natus, tot hostibus captis, tot interfectis, tot continuis vigilijs fatigatus suam & exercitus tui Zamisci perseverantiam ita probauerat, ut non modo Legatis Moschouiticis ad conservandam pacem si nulo fuisse, verum etiam vniuersitatem Moschouiae terrorem inexcusse, dici & videri queat. Presertim cum Spirkone Jordano Prefecto, & cuiuslate generis & speclata virtute commendato cerro militum numero in peniciora Moschouie immisso, agrijsq; vasatis & hostium eccisis plurimis armorum suorum vim & terrorem in ipsam Novogardiam intulit. Jacobus Iordan cum Mieleccio Rothmagister eximus, cum tormentorum bellicorum cum Bogdano in Valachiam deduceretur, commissum habuit, atq; cum Tuncis & Moldanis ad Stepanowce fortiter pugnauit. Bielle. fol. 645. Consors jra Castell. Belzenensis Herburth filia. Ioannes Iordan Rothmag. eximus, in comedie prælio pro Bogdano strenue dimicauit, & victoria magna occasio extitit, ex Podzhipiska reliquit prolem. Spytek Iordanus de Zákluczyn, eximiè laudibus efferendus Rothmagister in bello contra Gedancenses, qui suo & exilio magnoliteris aureis notato: Aurea libertas bellum instituerant, de quo Bielscius folio 746. Erat postmodum Palat. Crac. & unionem Ducatus Osiecinei. & Zatorieñ. subscripsit. dum esset Capit. Przemysliensis. & Kamionensis 1562. Stanislav Iordan de Zákluczyn in Mogilany & Szczekocin heres, qui in Hungaria tyrocinia bellica exercuit, atq; contra Tartaros multoies ad Bialocerkiewiam pugnauit. Cuius dexteritatem Sereniss. Rex Sigismundus III. Dapiferatu primium Cracoviensi, tuin Succamerariatu rceon: pensauit, reliquit filium Nicolaum consilio & armis excellentem, altiora dominus ad-

spirabit. Tram̄ba Nicolaus Procancelarius Vladislai Jagello, & consiliorum secretorum de bello Pruthenico dextermissus consilior. Bielscius folio 290. Puto ab armis denominatus.

Stoiewscij in Crac. Palatinatu, descendens ex Iordanorum Familia, Ioannis Stoiewski Epitaph. apud S. Catharinam Cracovię 1513. Laurentius Stoiewski ibidem sepultus 1567. ubi legitur: Generosus D. Laurentius Stoiewski prius religionis vir.

Stoiewscij ijdem quod Stoiewscij, de Zakliczyn quia notant Familiam, declarant unicam esse cum Iordanorum Familia. Christophorus Stoiewski de Zakliczyn, & Bartholomaeus Stoiewski electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Cracoviensi Palatinatu subscripsierunt.

Swierczowscij in Lublinensi Palatinatu. Ioannes Castell. Visliciensis, Capitanus Lublinensis, nec non Supremus Capit. M. D. Lith. Sepulus Lublini in Ecclesia Predicatorum 1528. De quo Cromerus in Oratione Funebrale Sigismundi I. loquendo de bello Orsiniensi ait: Constantino Ostrogojo & Ioanne Suiercouio Ducibus octuaginta millia Moschorum bellatorum, qui nostros abigere flagris in Moschouiam destinauerant, ingenti strage delerere. Ipsi tyrocinia bellicis progressus, animositates, & titulos Castrenses, cum diversis trophaeis bellicis sub virus bello & victoriis claris reserat Starovulscius in centum bellatoribus, cui etiam Epitaphiuin tale formauit.

Deo Trino & Vni,

Ioannis Swiercouij Castellani Vislicieñ. & apud Sigismundum I. Regem Pol. sapientissimum Exercitum Poleniarchi, summorumque illa aetate inter Sarmatas bellatorum. Constantini Ostrogij & Nicolai Firley collega, animi magnitudine & artibus militiae praestantissimi, cuius praeclera in Rempub. bellis Tartaricis, Moschouiticis, atque Pruthenicis merita extani, humana hic ossa quiescent.

Wazzycej in Podgoria. Fortunam virtute fūlent.

Brczinski ibidem, ex quibus Martinus Canonicus Cracoviensis fuit.

Wicarscij ibidem. Duo inter fratres ex illis litigabant, unus Angelus alter demon vocatus fuit, notabant Familiam de Gerzeiowa.

Kowinnicij in Przemyslici. disiicitus erat unus militum Confederatorum caput.

Miekickij in Przemisl. milites steenii in duabus expeditionibus. Sigismundi filij Andreas Tribunus Lubacoviensis, qui cum Pedoboreeka armorum Eyzki reliquit Christophorum, & filias Annam & Magdalenam Porudensciorum censes, & Sophiam Bak Vexilliferi Camueicensis. Erat Christophorus eximius bellator tempore Interregnicum Tartaris, cum Anna Koniecka Misopadowna Venatoris Sendmiriensis filia armorum Labe, habuit Hieronymum, Andream, Ioannem, & tres filias, qua defuncta habuit conseruam Annam Broniowski Succamerarij Peszaniensis filiam, cum qua habuit Christophorum & Stanislau, & filiam Barbaram. Stanislaus Miekicki miles in Podolie, &

in M.

in M. D. Litb. vir clarus meritū, & possessionibus ibidem auctus. Valentinus Mickicki miles, occisus in Valachia cum Cosacis pugnando contra Iuaniam Valachum 1544. Florianus Mickicki electionem Screniss. Reg. Vladisl. IV. ex Velbymia subscriptus.

Ciaszynscij, Epitaph. refert Varsauiae in æde D. V. M. Decanum Louicerensem, Canonicum Cracouensem 1538.

Pakoszewscij in Sanocensi Terra. Erant Ferens, Philippus, Georgius, & Petrus ibidem. Sunt quoque Pakoszewscij armorum Kádwan.

Kolkouij in Biessensi districtu. Ioannes Kotek plurimas tenuit possessiones in Cracouensi Palat. Eius filij Bartholomeus, Valerianus & Nicolaus.

Falczewscij in Palat. Calisieni. Erat ex illis Capitaneus Dobrzynensis & Pinenensis. Alij in Polonyam transferunt.

Sosniccij in Calisieni. Ioannes Sosnicki cum filiis optimus ciuis Patriæ.

Kolniccij in Calisieni, videntur tamen Rosi inter tubas, unde differentia ex additione sunt arma a presentibus.

Gorzkowscij in Chelmeni Terra, & in M. Duc. Lithuaniae.

Ostycouij in Magno Duc. Lit. qui & Radzinilij vocati sunt, nam Hrechorius Ostryk Radzinilius a Jordano Castell. Woynicensi, frater germanus Archicopiscopi Nicobei ad armis huc in Hodolensibus Comitatu receptus fuerat 1413. Erat Nuntius Ostycomicz à Castaldo & Monuido missus ad Imperatorem Tartarorum Sudaciem a 1452. vt Miechouius lib. 4. vel vt Bielsc. fol. 393. ad Sacrum. ubi in captivitate Ecingerio P. acco scersi Dynastæ venit. Georgius Ostryk seu Hrofik Palat. Myslauiensis, Stricou: fol. 772. Hrechorius germanus illius Korbinag. capite plexus, Stricou: fol. 785. reliqui filium Hrechorium in gurum bellatorum & fidelem Regi & Reipub. Hrechorius Hrofik seu Osetik cum Constantino Duce in Ostreg contra Moschos pugnando 1499. in captivitate una cum Duce Constantino deuenit. Qued Tibis pro armis & tantuq. undis hoc est sine aquilla, Paprocios habet in 2. Opere fol. 655. & Bielsc. fol. 489. Niemir Ostryk 1499. priuilegium M. D. Lit. subscriptus. Woyssynd eius filius Radziuil subscriptus priuilegium Lit 1401. Her. fol. 663.

Wolkouij in M. Duc. Lit. Ex quibus Capit. Pinnenensis ad Olisanicam magnus miles, reliquit non dissimiles filios Fedorium & Nicolaum.

Kumáiewscij ibidem, militari occupatione clari.

Dawidouicij in Wilkomirensi districtu.

Wojnij in M. D. Lit. clara Familia meritis, titulis, & autoritate. Stricou: fol. 758. a Chricinios procedere dicit Paprocios in 2. Opere fol. 657. sed armorum Korczak Chricinios & Wojnios ponit. Clarum vero est armis Tuba- rum condecorari Wojnos. Benedictus Wojna Episcop. Vilnensis 1600. consecratus, vir pruuentia, ingenio, dexteritate, & pastorali cura insignis, ut merito quidam sibi & Wojnarum Familiæ praecatus esset.

Vive Perillustris Woynarum gloria Stirpis,
Omnibus ut vigeat gens Generosa plagis.

Abrahamus Woyna Episc. Vilnensis, ex Episcopo Samogitiae, ex Cancellerio M. D. Lit. Cui Academia Parthenica Vilnensis ita ominata fuit, excitando semper ipsam in laudes virtutum.

Eia, age festiuos felix Academia plausus,

Obvia Patrono pone Theatra tuo.

Inclitus eia venit tibi Cancellarius, Eia

Erige fautori digna Trophæa tuo.

Pontificis caput in nota venerare Tiara,

Oscula in augusta dulcia fige manu.

Occine Praeful aue Vilnensis Episcope mundi,

Sol Lithauum, Patriæ Magne Senator Aue.

J decus, i fausto per prospera compita gressu

Laus, Lumen, Columna, Maxime Woyna meum.

Gabriel Woyna Pro cancell. M. D. Lit. vt habet Janusouius in Statuto fol: 734. Petrus Woyna Dapifer M. D. Lit. Capit. Volkouicensis, ex Novogrodenst Palatinatu electionem Sereniss. Regis Vladislai subscriptis cum Chororio Woyna Iasieniecki. Vladislans Woyna Cionius Vzciencensis, Capit. Gorzdouicensis ex Samogitia cum Michaelle Vexillifero Samogitiae, Capit. Poniarscensi, & Stanislae Polagoniensi Capitaneo, electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Samogitia subscriptis. Michael Woyna Capit. Pieniensis, ex Polatinatu Vilnensi Vladislai IV. Regis electionem subscriptis. Christopherus Woyna Rumieilo de Iasienicâ, & Constantinus in Vitebscensi Palat. electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis subscriptis.

Chrycini, quos superius cum ex illis sunt Wyñij penvere necesse est, si tubis tribus pro armis utuntur. Matwieius Chryczynä habuit examinos milites & Rothmagistros, Kierdeium qui cum Rádzinilio Duce pugnauit strenè contra Allobchos in Bolince, Wysniacz, Iezierzysko & Bojsagle, & Woynam Succanerarium Pincensem, Capit. Ossensem, magnum bellatorem cum Georgio Rádzimir. Reliquit Laurentium Woynam Thesaurarium M. D. Lit. reliquit prolem ex Kłodzinka. Alij fratres sui fuerant, Capitanus Polonouensis, alter Rothmagister strenuus, tertius Præpositus Trocensis.

Rzeczkowscij de Rzeczkow, militem Meſchouiticum & Liuonicum, Tartarium, postmodum resert Chyonic Epitaphium apud Patres Prædicatores. Faciem occisum à Tartaris ad Trjilisy, Anno 1615.

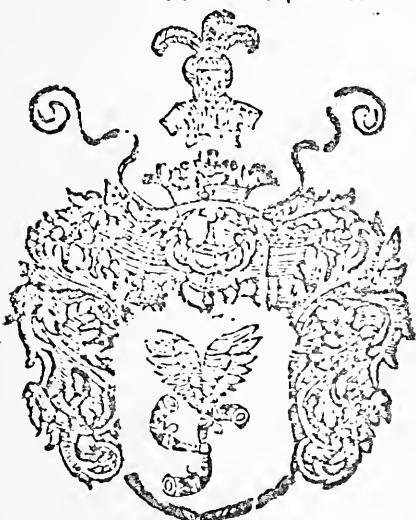
Oswinowscij in Crac. Pal. ut viri in aduersis nationibus educati, militari & varietate linguarum Patriæ proficiui. Ioannes Camerarius Granicorum Biceensis districtus ex Kotkewna filios quinque, ex Wyszycka alios quinque fecipit. 1. Valerianus multoties Index Tribunalis Regni, Poëta eximius, nunc Subdapifer Sandomiricus. 2. Hieronymus milles strenuus cum Ioanne Zamojscio & Ioanne Potocchio, S. R. M. Scov. ad Sultan Qsmannum Nuncius sed ingratius,

ingratus, nam bellum contra Regnum per ipsum Sigismundo III. Sereniss. Regi munciabat, rediit ob securitatem per Venetias, in Pokrzyniceū. Ecclesia sepultus 1620. 3. Samucl, post militares aëlus cum Palatino Bracławensi Potocki in Turcia ratione lingue decem annis mansit, rediit in Patriam S. R. M. Secret. 4. Andreas, adolescens mortuus. 5. Remigius ad Smolenscum miles occubuit. 6. Sigismundus, in Hungaria primum miles, ut rediit in Patriam, vñā cum fratre Ioanne in Moldauiam pro Constantino, cum Stephano Potocki iuit, sed Sigismundus occisus, Ioannes in captiuitatem deductus Turcicam, qui dum pecunia liberatus esset, in Danubio dum scilicet lauaret, à pisce in profundum traélus submersus fuit. Petrus Constantiopolim gratiâ scripture Arabicae & lingue missus, ibidem peste sublatus fuit. Nicolaus Rothmäster peditum ad Kokonauzen, usq; modo idem officij peragit militare. Alexander miles cum Kalinowski Vinnicensi Praefecto, ad scalam, à Tartaris captus, post liberatus, ad Sultan Ibraium Turcarum Imperatorem nuntius fuit

T V B Æ Secundò.

DELINÉATIO & ORIGO.

Sunt eadē tubæ tres in clypeo, sed supra tubas in eodē clypeo sunt duas alæ aquilinae extenta, brachijs sese contingentes. Super clypeum est vir armatus, super galeam deferens tres pennas strutionis. Habant additionem hanc ob diuersa maiorum suorum meritæ, in diuersis Dominijs clare progressu bellico cum arduis hostibus proximitate. Duo namq; hæc celeritas & fortitudo, audacem, prudentem, & præsentem sibi in bello requirunt virum, vnde meritò honorandum & multis amandum.

V O X M A R T I S.

Triplicem inuenio vocem Martis in antiquitatibus Romanorum; alia est vocalis, quam scilicet in vigilijs obseruare desiderat, vocem puta humanam, alia est semiuocalis, quæ scilicet per cornua tubam aut buccinam datur. Indubitatis namque sonis, per hæc agnoscit exercitus, vtrum stare vel progredi, aut certè regredi oporteat, vtrum longè persequi fugientes an receptui canere; alia muta, vt vexilla, pennæ, Aquilæ, &c. Quocunq; enim hæc ferri iussit Dux, necesse est signum suum comitantes milites peragant.

pergant. Signa hæc Armorum nobilium dum intueor, vocem hanc triplicē auribus subito percipio. Vir armatus vocalem promit vocem, tubæ semiuocalis, alæ & pennæ mutam vocem. Quasi apertius dicerent, Paren's prædictorum Ar:morum, omni ex parte fuerat Martis discipulus, filius, amulus. Qui nedum occasionem aliquam non intermisit pugnandi pro Patria & Principe, sed quacunque voce bellica motus, paratum se esse & vincere, & mori declarabat. Neque rumorem faciat tubam esse corneam & magis venationi quam bello aptam. Antiqui enim tubâ, buccinâ, & cornu, in bellis utrebantur iuxta gentium consuetudinem, vt Vegetius habet. Tuba enim apud illos dicebatur quæ recta erat, buccina quæ in se ipsa reflexa fuerat, cornu vero fiebat ex vris agrestibus argento nexum, temperatum arte & spiritu emittens canentis flatum. *Rosinus de Antiq. Rom. lib. 10. cap. 5.* Meritò igitur tam multiplicibus & ornatis tubis, vocem Martis apposuimus, vt inde triumphatores de hostibus tutores, horum sincerè concludamus. De quibus quondam Matthias Sarbiewscius Societat. Iesu in Lyricis ita occinuerat:

Tres nuper Diue Bellona, Diana, Thalia
De Rudomineis dimicare tubis.
Nostra Tuba est Bellona (inquit) Tuba nostra Diana est,
Hec inquit potius nostra Thalia Tuba est.
Audijt & Getico Mauors subrise ab Herno,
Nil mibi cum vestris numina docta tubis.
Vestra Tuba est Bellona inquit, Tuba vestra Diana est
Iestra Thalia Tub. est, sed Rudominus meus.

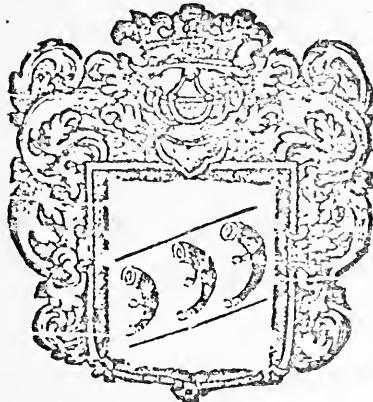
LINEA FAMILIAE RUDOMINORVM.

Rudomina qui primus à Duci bus Lithu. obtinuit tam nobilem armorum additionem ad tubas Osty kouianas in M.D. Lithu. & Jordaneas in Regno Polon. Qui in M.D. Lithu. plurimis meritis in Patria & in Castris, non mediocres honores & titulos reportarunt, atq; postea spissenter progressu virtutum lucefere, consuluerunt. Ioannes Kudomina altæ familie sue tutor & promotor virtute propria. Ex Chlebowicowna reliquit filios quinq; Ioannem, Rudominam, Dussiajscium, ad differentiam à fratribus cognominatum, qui ex optimo Rothmagistro ad Chotinum & Vexillifero Novogrodensi in M.D. Lit. Castellanus ibidem creatus fuit. Reliquit ex Christina Hrdeyska filium. 2. Petrum qui ex Vexillifero Braclauiensti nunc Castellanus Derpsensis. 3. Christophorum Marschalcum Braclauensem, virum moribus & militia strenuum, cum Biatorowna tenet matrimonium. 4. Andream qui Societatem Iesu ingressus peregrinationi ad Indias contulit animum ibi inserviendo Catholicis occupavit. 5. Georgius Aulicus Sereniss. Regis Sigis. III. in expeditione Chocinensi à Turcis occisus.

T R A B Y Tertiò.

DELINEATIO & ORIGO.

Sunt tres tubæ nigræ in campo sanguineo per medium clipei recto ordine posite in campo stricto. Aliunde venisse in Regnum constat ex differentiâ tubarum, attamen nisi in bello forti & acclamato acquisita fuere. In Regnum per Episcopum Vendensem introducta sunt, ut ex Calendario Fontani habetur.

PRÆCO CORONATVS.

Intra præcones magna interest differentia, sunt enim præcones verbi Dei, & præcones iustitiae, & Senatus. Neq;

mens mihi est de præconibus huius sæculi, sed antiquos præcones reuoco in mentem, quorum erat ante inuentas tubas & buccinas victores & triumphatores pronunciare & proclamare ante testimonium corona triumphalis impositum. *Hinc Eumenius Rhetor in Orat. pro Schol.* Fortissimi viri in sacris certaminibus, summo labore atq; etiam vita periculo, solam vocem præconis & coronæ testimonium petunt. *Vbi inquit Iunianus ver. 3. sat. 13.* Nam antiqui tubas non habebant. Posterioribus verò sæculis adhibitæ victoribus denuntiandæ & declarandæ tubæ, ait *Stat lib. 6.8* alij ante & post. Et Coripus Africanus de laudibus Iustini Aug. lib. 2. num. 6.

Iustino vitam tercentum vocibus optant,

Auguste totidem Sophia plebs tota reclamat.

Mille canunt laudes, vocum discrimina mille,

Iustinum, Sophiamq; pares duo lumina mundi

Este pares, regnate pares in secula dicunt

Felices annos dominis felicibus orant.

Sed cuiuscunq; dignitatis præco ille fuisse, coronam dum laurea & oleastro pronunciabat, sed non coronabat nec coronatus incedebat. Armorum præsentium patronum, coronatum præconem & Episcopum, coronatum Catholicum Romanum affero & veneror, qui tubis suis coronandos in cælis desiderat votisq; à Domino præcatur. Illum inquam præconem cuius vita & mors nunquam eclipsari potuit. Nam si sol cum defecerit spectatorem non habet, cù amplius præco verbi Diuini, non habebit Deum spectatorem præmantem, si defecerit, sed punientem. Hinc quidam Præconem admonebat Diuinum;

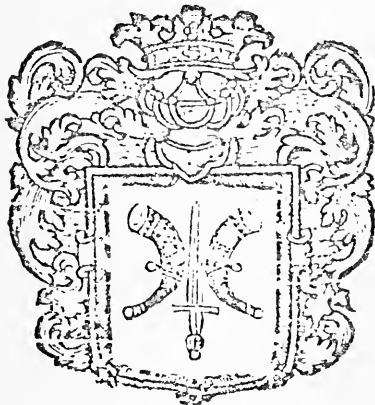

*Cerno tubas? timeo: fors inquam, bella parantur.
Sed cum nulla sonent pralia, rursus amo.
Quid secura tibi faciet fiducia plebis
O Praesul: si te diligit ipse timor.*

Illustriss: & Reuerendiss: D. Otto Schenek Episcopus Vendensis, qui nobis præsentia arma nobilitatis in Regno præsentauit, verè coronatus præco fuit, non nomine, sed reverus Pastor, animo & desiderio, cui fuit in gestu grauitas, in incessu honestas, cui nihil dedecoris, nihil lascivia, nihil petulantia, nihil insolentia, nihil leuitatis inerat: animus enim in corporis gestu appetet, & species corporis simulachrum est mentis figuraq; probitatis. sicut Isidorus lib. 2. Soliloquiorum instruebat.

T R A B Y Quartō.

DELINEATIO & ORIGO.

SVNT duæ tubæ nigrae, orificijs sursum versæ, dispositæ ad normam duarum lunarum mediariæ, inter eas est gladius nudus. Fertur quod concessa fuerint talia arma cuidam militi à Duce quodam, qui in captiuitatē venerat Moschouiticam, vnâ cum familia. Cum enim liberos voluisse habere fideles sibi seruos, dato verbo pro illis, unus illorum non recessit à Domino, sed totam curam culturæ patrifamilias concessit, ut Domino commodiū dare subsidia posset.

Die igitur latori contulerat manus, & nocte gladio turrim muratam perforabat, eonec eduxisset Doninum & Ducem. Quapropter gladium in arma nobilitatis, & tubas in signum militaris occupationis inter gratitudinis symbola assumpsit.

T V B A R V M L V S T R A T I O.

SAcrum quid etiam apud Gentiles ferebat, Iustratio tubarum, qui licet sacra scire nequivant, qui Trinum & Vnum Deum non profitebantur; id tamen per Iustrationem tubarum intelligebant, quod per fæditatem earundem suspicari poterant. Hinc Antiqui Romani x.Cal.April.Tubilustriū constituerant. De quo Ouidius:

*Summa dies è quinq; tuba Iustrare canora
Admonet, & forti sacrificare Deæ.*

Agna enim Iustrabantur tubæ in atrio futorio, ait Varro.

Leschus

Leschus iunior Princeps Pol. post parentis sui deceßum dominari cupiēs, maiorem natu fratrem sub specie venationis euocauerat, atque occiderat. Quem fīcto dolore quod lapsus ex equo occiderit dolebat, sed vindicta Deus fuit; pingitur ille cum tuba & gladio; sed hęc duo fādauit sanguine fratrī, non lustrauit. Et ecce lustratio iam adeſt tubarum insipientibus arma. Ille etenim miles lustrauit tubas militares sinceritate & fidelitate in Ducem & Dominaum, Dux verò lustrauit easdem gladio medio interposito tubis. In quem sensum dicebat Silius lib. 2.

*Pubescit castris miles, galeag̃ teruntur
Nondum signata flava lanuine mala.
Nec requies cui nota, exanguesq̃ merendo
Stant prima inter signa fenes, letumq̃ luceſſunt.*

Proſectō lustrabat miles ille tubas non sanguine agñe, ſed proprio ſanguine, non in atrio futorio, ſed in theatro militari, ideo lustratur quoq; in p̃reas ipsius nonien & gloria omnibus heroico animo ſplendentibus hiſ p̃ſentibus armis, tubis & gladio. Igitur o generosa posteritas p̃æ oculis habeto:

*Excubias vigilanter agas, tibi ne irruat hostis
Ceu vigil extemplō te monet ordo tubæ.*

Vtuntur his armis in Samogitia Familia Rufeicorum. Erat ex illis Notarius Terra Samogitiæ vir literatus, reliquit Gafparum cuius posteri Familiam ornare factis curant.

T R A C H.

DELINEATIO.

EST ſcutum in duo latera per lineam redam diſectum, in vna parte eſt draco coronatus aureus extensis alis, caudam protensam gerens in campo lazurino, in altera parte ſunt tres campi aurei, duo mediantes lazurini. Super galeam & corōnam alijs ponunt medium draconem, alijs ut in ſtemmatibus Regni Bohemiæ appetet, vuntur tribus pennis Struthionis.

ORIGO.

Primam originem inuestigare non mei quidem eſt propositi, qui inducta fuit in Regnum video, atta-

men ipsa res docet, à Draconarijs Romanorū militibus originem tenere. Quorum aliqui in Germaniam, aliqui in Franconiam, tandem in Bohemiam

& Silesiam, tum feruente bello Pruthenico in maiorem Poloniā deuenire. Extat priuilegium Ioannis Trach de Brezy, qui dum Sereniss. Regi Augusto præsentauit antiquum domus suæ priuilegium, in quo nominabantur Patrii sui quatuor ante quingentos annos, & aliud à Casimiro Principe Tessinensi scriptum 1495. in quo inserti fuerāt 4. Trachij eximij bellatores, obtinuit omnimodam confirmationem. Quod etiam Ducum Opauiensium & Ratiboriensium, apud quos Supremi exercituum erant Ductores, testificantur. Quod verò spectat Dominos Trach in Regno, ab antiquo de Prochy notabant suam Familiam, alijs à bonis inter sc diuisis, Gnino & Zie Eg.

D R A C O N I S A V S P I C I V M.

Fortunæ pergrandis Draco symbolum fuerat, nec aliud quando diuersum viro Dracone, nisi auspiciū dignissimum, exponebant, ut felix fortunatus; esset progressus militantium, nedum antiqui Vexilliferos Draconarios vocauere, sed etiam insignia cohortum Draconem exponere cupiebant. Quapropter Ammianus Marcellinus pompam Constantij Imperatoris describendo, dicit: *Erant Dracones hastarum aureis gemmati, summitatis illigati, hiatu vasto perslabiles, & ideo velut ira perciti sibilantes, caudarum volumina in ventum relinquentes.* Quapropter non immodicam firmatatem fortiitudinemque horum militum ut significarent, purpureum signum Draconis fieri volebant. Erat igitur Draco illis Auspiciū belli. Habebant quoque Draconem in auspicio Imperij, ut ostendebat Suetonius in Augusto. Spartacus, inquit, vñalis cùm Romani delatus esset, deprehensus est dum quiesceret, habere sub capite Draconem in spiranti complicatum, quem cum Thracia mulier conspicata vaticinandi peritisima, signum esse dixit magnæ cuiusdam & formidabilis potentiae. Observarunt idem plurimi draconem amplitudinis fuisse notam. Mamæa Alexandri Seueri mater pridiè quam eum pareret, somniauit se Dracunculum enixam edidisse. Idem de Olympia & Alexandro Macedone dicitur. Idem de Pomponia Africani Scipionis traditur. Idem de Dracone in corpore picto Aι matris Augusti Imperatoris legitur in Pier. lib: 15. cap: 13. Neque solum draco viuus & somnatum optimi nota ominis fuit, sed spolium quoque ipsius auspicij loco fuerat. *Ait enim Suetonius in Nerone cap: 46.* Nero serpentis spolium à matre pro amulcto commendatum, brachio alligatum aliquandiu gestauerat, inde memoria materna tædio abiecerat, tunc id perquisuit in cassum, cùm omnia contra se fremere compcrisset, maternæ erga se pietatis sero memor. Hrc ille. Illustria hæc nobilitatis arma dum intueor, quorum origo Roma progressus, Franconia augmentum, Imperium; Statio, Silesia & Polonia est, auspiciata fuisse auspiciūque esse affirmabo. Si namque Duces fuerunt exercitus, præsuppono inter illos extitere Tribunos, castrorum metatores, Rothmagistros, & strenuos milites. Si ingenia, literis, iudicium animi legibus subjequarunt,

leuarunt, bono auspicio Patriæ & Reipub. fuerunt. Si verò iustitia, Regnum stabilierunt, gratum omnibus amulethum reliquerunt. Cauendum igitur vobis qui his ditamini armis, ne quando intrepidus adscribat.

Majoris minor esca fera, velut esca Draconis

Serpens, ergò potens opprimit innocuos.

LINEA FAMILIÆ TRACHORVM.

Trach qui in Silesia domicilia sua constituit in Brzezie, & in Opoliensi Ducatu Trachenberg ad Grymberkum fundauit, vel ipsius posteri fundarunt. Ex quibus Hinzel Ioannis Duci Opoliensis & Ratyboriensis erat Aulicus & Tribunus. Petrus Dux exercitus ad Landecum. Ioannes Iudex Terra Opoliensis 1487. qui fortè erat, qui privilegium Casimiri Duci Stetinensis Trachiis collatum antiquos quoq; referens Traches 1496. Augusto Regi Pol. confirmandum obtulerat. Ioannem Iudicem & Venceslauum de Brezy heredem in Sośniewska Koznicā Gentilicia nobilitatis Silesianæ & Regni Bohemiæ referunt. Horum Trachorum de Brezy erant duæ filiæ, una consors Andreæ Zborowski Castell. Osieccimensis, altera Ioannis Sienicki apud Casaream Maiest. Oberstieri de Palatinatu Cracoviensi, habet de illis Paprocius in Stemmatibus Silesiæ, vide etiam arma Dolinwā. N. Trách in Regnum Pol. Maioris venit, & plurimorum victoriarum trophyis Principi commendatus, cum cæteris dignitatibus, heres bonorum Prochy firmatus fuit, cuius posteritas varijs dignitatibus militum & literatorum honorata, diuersos retulit titulis, & Notario Terra Posnaniensis, erant filij Ziemek, qui fundauit Zienin Stanislaus & Andreas. Ottomem Trách de Prochy Acta Posnaniensia & Cesariensi referunt, addendo strenuus miles, quod plurimum dignitatem & præstantiam viri militaris commendat. Bona ipsius erant Prochy, Gnino, Zelęcino, Boškowo, Lechow, Kowalowo, Lenki, &c. ut ex diuisionibus appareat. Ex Boiaiowska de Boianow reliquit tres filios Ioannem sterilem, Laurentium cui Prochy cesserant relinquit Laurentium, qui habuit Ioannem, sed spem conceptam de illo mors deleuit, bona Trachy cum filia ad Koſcicis de Koſycyn Wattow transferunt, qui cognominati à bonis fuerunt Proskij armorum Samson. Tertius illorum germanus Stanislaus qui bona Gnino cesserant, reliquit Ioannem & Petrum, & hic Ioannes primus seſe subscribere literis capit Ioannes Trách Gninski.

Gninsciū igitur Ioannes Trách Gninski de Gnino, reliquit ex Pieckáiska armorū Leszczyc Laurentium, Petrum, Gasparum, Albertum, ex quibus Petrus virum Reipub. dignum Notarium Caſtreń. Koſcineń. Matthiam cum Przetocka reliquit, & Laurentium qui cum Dambrowkā habuit Stanislaum & Matthiam. Gaspar Petri germanus iudicij excellentis vir, erat Vicecapit. Bydgostensis. Albertus illorum frater reliquit filios quinque. 1. Ioannes, in Aula Sereniss. Regis dum reuerenter statu duxisset, Canonicus tum Cu-

stos Posnaniensis spiritum animumq; religioni & fidei addixit, cui cum virtus, denotio, pietasq; cum humanitate cordi esset, exemplo omnibus presuit. Sepulchrum Posnaniae 1596. cuius laudes & spiritus marmori incisa Epitaphia dicunt.
 2. Stanislaus, vir prudens & clarus virtute, pacis amans, & dissidentium concors. 3. Albertus, majorum suorum & nulator in castris & irophais, ad Bathorium Palatinum Transilvaniae cum legatis veniens, eximium effectum in se conuertit illius Palatini, pro eximis meritis honoratus Capitanus Cseccensis, ex Sobanska susceperebat Ioannem a quo fuerant ex Grzymalinskā duæ filie. 4. Gaspur, qui breves obtinuit atates, ex Dorothea Woznicka armorum Rāwicz, reliquo Ioanne Patriæ & Ecclesiæ dignissimo filio, nam Canonicus Posnaniensis creatus, mox Cancellerius & Archidiac. Propositus Euvicenii. Gnesnē. & Varsaviæ. Canonicus, Administrator perpetuus Abbetiae Lubicensis, Episcopus Ennensis, Suffraganeus Posnaniensis, & Sede vacante Administratio, erat gratius Principi, suis honori, Ecclesiæ speculum, amicis ornamento, omnibus amori. In cuius armâ ita quidam luserat.

Sive gradus sive fors Campos in stemmate censes,

Ir gens Trachorum signat utrumq; decus.

Terrigenæ cuncti camporum munere viuunt,

Virtutum ducunt nos super astra gradus.

At quem primeva gentes trepidare solebant,

Graeciadum Generi seit diadenia Draco.

5. Iacobus, amicorum corculum, virorum corona, cum Barbara Kreska Dziedubowska armorum Pomiæ. 4. reliquit filios, Samuelem eximium militem cum Sceniss. Sigismundo III. in Moschouia, & in Confinitibus Regni cum Tartaris, qui ubi bona hereditaria occupauit Gynno & alia fidem Catholicam quam miles fuisse veram & cognovit, promouere (à qua maiores sui multò ante defecerant) incepit, unde reconciliatus Deo, & gremio S. Ecclesiæ adiunxit, Harericorum delubra in bonis suis erecta illico demolivit, & Ecclesiæ veras fieri curauit, erexit, fundauit, dñauit, atq; per Illustriſſ. & Reuerend. D. Andream de Brin Opalinski Episcopum Posnaniensem consecravit, & dotem obnilit. Idem fecit cum Ecclesia Laniensi & Bagrouiensi, Xenodochia quoq; vetera renouauit & dotauit, aliaq; ad Ecclesiæ prædilectas erexit prouian. & qui erat utilis Patriæ, consilio, fortitudine, utilis quoq; anime sua extitit. file, pietate, commiseratione. Habuit in consortem illustrem virtutibus matrem Annam Buczkoowska armorum Bogorya, que & marito in operibus sanctimonie præauit, & stimulo incitatorio non defuit, habuit filios Ioannem, qui optimæ spei indicia literis probauit, moribus comprobauit, aptus namq; & militaribus sudoribus Patriæ reddere obsequia, & ingenij iudicijq; felicitate professe amicis, domui, & famæ, habuit unicam quoq; filiam. Albertus Samuelis germinus, in exteris nationibus virtutem cum scientiis & linguis ubi collegit, rediit in Patriam, electo status spirituali, quem gestu & moribus profitebatur.

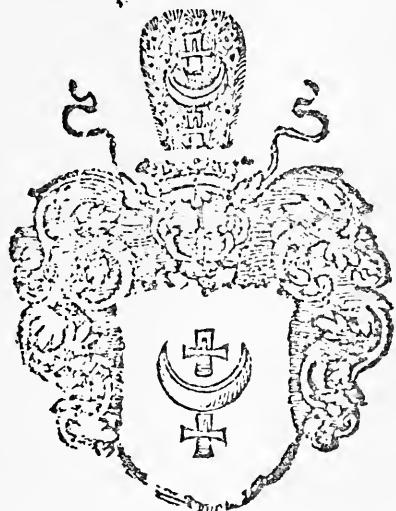
tebatur, Canonicus Posnaniensis. tum Cantor, Praepositus Kozmineum, Grodziec, Zwoleńscen. nominatus creatusque fuit, Secr. R. M. Vladisl. IV. Nuncius missus ad Comitia Siedensia Administrator Episcop. Cui auctoritas, dextere omnia effecit, ad altiora dispositum promouebit Dominus, cuius honorem tam in propriis laris, quam in Ecclesiis sibi commissis prosequitur. Georgius tertius horum germanus vir maiorum laudibus accumulando proprias, ex Catharina Mierzenka Venatoris Posnaniensis filia, suscepit Casimirum et Stanislaum, qui cum succo literarum ambrosiam virtutum et morum colligendo spem generant ciuibus optimis et domui. Stanislaus quartus horum ex Cielecka Subiudicis Terra Posnaniensi. reliquit Ioannem, Ignatium, Albertum et Stanislaum. Hec sunt notatae de Familia Trachorum Gvinesiorum.

Zelccij de Zelcino in districtu Koszineni in Maiori Polonia. Petrus Trách Zelecki, filius Stanislai et nepos Ottonis Trách de Prochy, habuit filios Christopherum, qui post diuersas expeditiones bellicas ut rediit obiit, et Petrum qui ex Viejska armorum Grzymalā suscepit Stephanum, qui eximiè deduxerat in Hungaria, et superiori Valachia trophya bellica, sed mors inuidit forunam, cum ad propria redeuntem, diu frui quiete non permisit sed sustulit. Ioannem cum Borowski Castell. Gneznensi contra Gedanenses militem, quem dum gloriosam famam vita et securitati praetulisset, mortem sequentem suscepit, et nomine clarus et memor posteritati remaneret. Stanislaus tertius illorum germanus post decepsum germanorum, ultima spes Familiae Trachorum, Zelcinorum contra contractu matrimoniali Sacramento cum Iaktorowska armorum Poray suscepit Sigismundum heredem in Zelcino, virum virtute, præstantia, moribus et vita grauem, qui ex Marianna Niegulewska Iudicis Terra Posnaniensis Ioannis filia, suscepit Ioannem et Vladislauum, quorum etas iuvenilis iam senilis ad maximas res attentandas et peragendas pro domo et patria, non modicam generat expectationem, et sicut illorum genitor tantè dexteritatis ardorisque in Fidem Sanctam fuerat, quod Heresim de Zelcino extirpauerit, Ecclesiam Catholicam creixerit, fundauerit, et Iaktorowensem igne consumptam exadificauerit et dotauerit, atque Index Tribunalis Regni electus, et in leco Illustrissimi Marschalci, quod iudicia recte, sententiasque sapienter dixit, ita procedendum filiis norma monstrata fuerat, ut propriè virtutis splendore, et morum pietate spectata, fortunates dies gloriose in canitatem et vitam viuentem deducere valeant.

Sic Iudex hominum causas discernere debes,
Ne tua sub Christo Iudice causa ruat.

T R Z A S K A alias BIAŁYNIA,
Seu BIAŁA, alij LVBIEWIA.

DELINEATIO.

EST media luna cornibus sursum versa coloris flavi in campo cælestino, in medio ex parte vtraque sunt singuli gladij medij cum manubrio & crucibus, quassati & fracti. Super coronam est cauda pauonis, intra quam eadem sunt arma.

ORIGO.

BOLESLAUS CHRABRI MILITI DICTO TRZASKA IN QUODAM BELLO CONTULIT PRÆDISTA ARMA, OCCASIONE ISTA, QUIA IN ARDORE BELLI AB VTRINQUE FERUENTI, IMPETUM HOSTIS IN REGEM VIBRANTIS GLADIO REPRESSERIT ICTUQ; ILLO FREGERIT, CUI REX VBI ALTERUM GLADIUM DE MANU PORREXIT, FUDIT AUDACITER HOSTES & VICTORIAE PRIMAS OBTULIT. REUERTENTI CUM DATO SIBI GLADIO ITERUM FRACTO, REX INSIGNE CONTULIT QUASSATOS GLADIOS & FRACTOS, LUNAM, VT POSTERITAS EADEM FORTITUDINE LUCERET, CAMPUM SAPHIREUM, QUALE TUNC ERAT BELLO FAUENS CÆLUM. *Dlugoff de illis dicit.* GENS ANTIQUA, MILITARIS, LIBERA, INIURIARUM VLTIUA. VOCANTUR VERO AB ALIJS BALLA VEL BIALLYNA QUIA NOTABANT FAMILIAM DE BIALA QUAM CREXERANT. VOCANTUR VERO LUBIEWA QUIA MONASTERIUM LUBICNSCENSE FUNDARUNT, Sicut arma illius Monasterij COMMONSTRANT, & ALIQUIT FUERANT DE HAC FAMILIA IBIDEM ABBATES.

*Hoc igitur mercuit quondam fortissimus Heros.
Sarmata, qui fuerat fulminis instar eques.*

L V N A F Æ L I X.

NOTABANT ECCLESIAST. DICENTEM 27. *Sapiens sicut sol permanet, siulus ut luna mutatur.* QUO LUNA ADSCRIPTUM COLLIGITUR, LUNA INFELIX. VIDEO Tamen & felicem lunam. NON ENIM sine animaduersione PYTHAGORAS Lunam modò terram cælestem, modò terrestre cælum appellabat. ET LICET quater in mense luna mutatur, illa tamen aternitatis symbolum est eo quod sepius iuuenit, & damna celeres reparat cælestia luna. ET LICET in stragulis calcisq; gestabatur, signum tamen nobilis erat, vt iuuenialis:

& Nobilis & Generosus

Appositam nigra lunam subtexit alute.

Quapropter ad dignitatem felicitatemq; lunæ adnotandam Cornelia Sa-
lonina Aug. cedere fecerat nummos. Caput illius ex noua Luna videbatur
prodire, à cuius tergo unum ex his scriptum legebatur. Fecunditas, Pudicitia.
Neque uno nomine Luna significata fuerat, vt inde varia illius felicitates di-
gnoscerentur. Sed Luna nominabatur Iuno, Diana, Proserpina, &c. Vnde
Catullus.

*Tu Lucina dolentibus,
Iuno dicta puerperis,
Tu potens Trinia & notbo,
Dieta lumine Luna.
Tucursu Dea mensibus,
Metens iter annum,
Rufica agricole bonis
Tisla frigibus exples.*

Dum præsentia arma contemplor, iure meritò Lunam felicem nominabo.
Nam quod sibi quandam optabat Vincentius Gonzaga, dum erecta scutis lu-
na, addidit aduerbum: *Sic. Dicebat enim, Sic illustrior crescam.* Hoc iam,
hæc nobilitatisarma, re & effectu, assecuta fuerunt, dum illorum luna gladijs,
crucibus auro Saphiro & lunonia corruscat. Quocirca rectè quidam in præ-
sens insigne notabat.

*Stemma veteris titulum ducens à fulminis ictu,
Quod noua constituit luna duæ crucis.
Est ortum in pugnæ fremitu belliq; fragore,
Non in delicijs, lusibus atque iocis.*

Erat namque luna præiens felix in statu magnorum Heroum, erat felix in
statu clarorum militum, erat in Senatu, Iudicio, atq; Ecclesia felicissima luna.
Refert Plin. lib. 2. cap. 32. Quod Cn. Domitio, & Cn. Fannio Consulibus lu-
ne tres conspectæ fuerunt, quas plerique appellaverunt nocturnos soles, quia
miro modo tunc terram illustrarant. Profectò dum intra scutum & supra co-
ronam conspicio lunas insigniorum, non lunas sed soles dicerem; à tot enim
scutulis illustrarunt Ecclesiam, Patriam, Senatum, Castra, & Rempub. Polo-
nam. Hinc non immiceritò de illis scribebat.

*Luna crucis inter geminas insigne decorum,
Virtutis splendor, Religionis amans.
Luna docet virtutem in celis usque stetisse,
Crux duplex monstrat, magna tropica Bi. li.*

LINEA FAMILIAE TRZASKA.

Trzaska miles strenuus & gloriósus, cuius virtute Boleslaus Chabri obtinue-
rat de hostibus victoriam, & cui talia armæ in insigne nobilitatis Rex conces-
serat. Notabant ipsius posteri Familiam suam à Biata bonis sibi concessis &
erectis. Morcha Comes de Biata 1091. Mstygenus Comes de Biata, Anno

11°. in literis certis subscriptiones videntur. Et quia arma hæc nobilitatis Biata nuncupantur, tum quia ab ipsis bona prædicta fundata fuerant, tum quia longo tempore hæc eis honorum illorum erant, merito sub his armis Domini de Biata ponuntur. Lubiewa seu Domini de Lubiewa, qui sicut ex primo milite & parente, cui talia arma concessa fuerant Trzaska nuncupabantur, ita a dignitate Abbatiali Lubiewa seu ut modo Lubienka communiter dicitur, pluriimi illorum qui Abbatum dicti loci consanguinici fuerant, cognomen fortuitum sibi subiit: & illius confundatores erant. Armarum enim Trzaska seu Biata & Lubiewa monasterium prænominatum S. Benedicti viri. Habet Dlugossi. de illis. Gens in Polonia antiqua, militaris, libera, & iniuriarum ultina.

Glinkouij in Viscensi & Rozanensi Terra, alijs in Palat. Russie, &c. Nicolaus Glinka Castell. Viscensis, quem privilegia referunt Anno 1440. antiquam Glinkorum Familiam nedium claram meritis & præmijs, sed à primis armorum Trzaska parentibus descendenter illustrat. Iacobus Glinka Praefectus Viscensis, cui in consortio matrimoniali fuerat Catharina Dzialinska, soror germana Srzeneski à Sakolono, cui erat filius Felix Srzeneski Palat. Plocen. vixit circa annum 1480. Ioannes & Andreas Glinkouij germanni fratres viri bellicosissimi pro Regno & Patria in bello Dzialdouensi cum Crucigeris pugnando fortitudinis luctream sanguine & morte conddecorarunt. Anno 1511. Viscensi Terra Anna Ducissa Masouia concessa fuit. Hæc ab Archiep. Gnesnei. Ioanne Kaski tuore D. Glinka redemit bona in 20. millibus. Stricou. 724. Nicolaus Glinka Castell. Viscensis, eius filia Anna erat confors D. Welski in Podchajce hæc eis Castellani Sendomirien. Nicolai Marschalci Supremi Regni parens, quædemum Nepotem suum Iacobum Glinka Capitanum in Podchajce constituerat, egregium tutorum contra hostes & Tartaros. Hinc domicilia sua constituerat Glinka in Russia contra dicto matrimonio cum Heduigi Strzyczewna Ind: cis Terra Haliziensis filia, 1578. Stanislaus Iacobi frater eximius miles & rerum nobilium spectaculum optimus indagator, habuit filium Valentimum, qui ex Heduigi Ciemierzyńska sorore Senatoris Podoliae suscepit filium Ioannem Venaticum Halicensem. Extant plurimi de hac Familia viri illustres, qui ex Viscensi Terra subscripterunt electionem Seremiss. Regis Vladislai IV. Adamus Glinka Linczenki Notarius Terra Viscensis, Thomas & Paulus Clinka. Ex Terra vero Rozanensi subscripterunt Iacobus Glinka Papiesci Rozanen. Stanislaus Pocillator Rozancu. Petrus, Adamus, Stanislaus. Glinkouij. Sicklicij, Iacobus Castell. Woynicen. Serenissime Virginis Reginule Elisabetha Curiæ Magister, cuius confors erat Beata de Tenczyn, mortuus 1512. Epitaph. Craconie in Arce.

Wylezynsij alias Wylezienscij. Erat ex illis Abbas Lubinensis Monasterij Fratrum S. Benedicti in Maiori Polonia.

Sokolowscij in Masouia, ex quibus in Cracoviensi Palat. constituerat sibi domicilia Abram: dum cum Oraczowska armorum Srzeniawá contraxerat matrimonium & reliquit progeniem moribus claram.

Wedro-

Wedrogowscij seu Wedrogoscij in Rauenſi Palatinatu, antiqua & clara Familia tam literis quam meritis, Albertum virum grauem & prudentem Academia Cracouicensis ceu Doctorem & Professorem memorat. Alij reperiuntur in Sandomiricensi Palat. alijs in M.D. Lithu. ex quibus Adam militari insignis optimo nomine profertur.

Choynaccij in Rauenſi, Posnaniensi, & Podolie Palatinatibus, &c. Viri castris militaribus dediti, famae celebri, & nomini aeterno, consulunt. Paulus Abbas Lubienensis in Maiori Pol. Theophilus Index Rauenſis Terra. Ioannes Exaltor contributioum Regni Rauenſis in anno 1607. subscripſerunt electionem Ser. Vlad. IV. ex Rauenſi Palat. Seuerinus, Florianus, Ioannes, Lucas, Adrianus, Albertus Choynaccij.

Zimošarcijs in Ciechanouensi Terra. Baltazar apud Sereniff. Regem Augustum Physicus & Astrologus fundatus.

Muscij in Radomſcensi districtu.

Trzonkowscij in Pruſſiam ex Maſouia aliqui descenderunt.

Szygowskij ex quibus miles eximius in Aula Georgij Sluccensis Ducis fuerat. Roſbielscij in Nurenſi Terra, viri militiae praeclari. Petrus pro meritis habuit in terram pecuniariam concessam. Constitutio Regni Anni 1589. Sebastianus & Albertus ex Terra Nurem. electione Sereniff. Regis Vladislai IV. subscripſerunt.

Tyskovijs in Lomzenſi Terra, antiqua & numeroſa progenies. Valentinus Tyská, & Stanislaus electionem Vladislai IV. subscripſerunt.

Chrzaniowscij in Rauenſi Palat. ex his erat Abbas Lubicensis, 1578.

Golinſcij in Rauenſi Palat. & in Russia. Nicolaus de Golin Golinſki, vir militari dignitate clarus ad annum etatis 66 curriculum vitæ deduxit, sepultus Izluecie in Ecclesi Ord. Pred. cui filij Andras & Adalbertus parentarunt.

Kleczkowscij in Lomzenſi Terra. Iacobus vir in literis & in Theologia insignis, atque moribus pious, qui in patria sua Ecclesiam crexit, & fundauit.

Sweykoſcij in Rauenſi Palat. Ioannes & Matthäus electionem Sereniff. Regis Vladislai IV. subscripſerunt.

Niemierowscij in Rauenſi Palat.

Zakrzewscij ibidem. Venceslai eximij militis Epitaph. Leopoli in Eccles. Patronum Bernardinorum.

Nartowscij ibidem.

Roeccij de Roice in Podlachia, & in districtu Branſcen. ex quibus Matthias & Adamus ad Palatinatum Cracouensem transierunt. Matthiae filius erat Simon, qui post ſplendida exercitia nobilis statum matrimoniale clegerat. Adamus vero filij ex Rozycka armorum Dolivá, Christophorus miles eximius qui fidelitatem patriæ fanguine & morte, ad Toporeciam cum Dębinski Rothmig. reddendo militaria obsequia, firmauit. Matthias & Ioannes, Episcopi Cracouen. Szyfkomscij Aulici. Albertus miles, & continuus Illuſtrissimo Campanuelori Regni Potocki ad obsequia, & Aulicu.

Połtawscij in Podlachia à bonis Połtawis & Sławy cognominati, qui propriè Gotuckowscij sunt. Quirvi inter lacungos viri bellicosi, ita Regno subiecti militares & probi existerunt; idcirco tam in fago quam in tog a eximij. Stanislaus cognominatus Wyszogorski reliquit Paulum optimè merentem patriæ, ut potè qui ab Augusto Rege obtinuerat pro' benè meritis latifundia certa proprie Biudemeze. Eius filius Matthias Archidiaconus Kioniensis, tum Canonicus Luccorensis & Opatouensis, cuius soror Anselmi Szablowski armorum Buncā consors. Petrus Połtawski Canonicus Smolenscensis, Parochus Braniscensis, & Thomas germanus eius itidem Smolensee. Canonicus. Martini Kirzyc Połtawski filius Stephanus mansit in Podolia Erazini filij manent in Volhynia Albertus & Lucas. Floriani verò filij manent in Palat. Sendomiriae.

Kotowscij in Rauenst Palat:

Bielieij ibidem.

Blarejowscij ibidem.

Szuccij ibidem.

Podsedkowscij ibidem.

Michalowscij.

Pielosouij,

Chrzałczewscij.

Paplenscij.

Zabielscij, in Rozanensi terra. Paulus & Iohannes electionem Serenissimi Regis Vladisl.i IV. subscripscrerunt.

Moydylon Kujclowicz in unione Ducatus M. Litu. ad regnum talia arma nobilitatis suscepit in Comitijs Chrodensibus, ubi etiam tunc tunc præsentibus descendentes ab eo.

Patkowlicij à Patki, Iauencim eximium militem in Transiluania & domi refect Epit. ph. Confessio in Ecclesia Prædicat. Obiit 1617.

Iárzyni, viri consilio & Marie Patriam se lendifide ornantes fulcientesq; in Palatinatibus Crac. & Rueni. Herum parentes maioresq; Comitum ac Biella titulorum honorati fuerant, primus eorum Ratiborius de Panigred à Semouire primo Duce M. sonia, cuius erat Cancellarius cognominatus fuit Iárzyna, quod cognomen ad posteros ab eo descendentes transiit, & hucusq; ab eis retinetur. Litu. Familie progenies fuit semper Principibus suis fidissima, in bellis fortissima, in consiliis publicis & priuatis prudenterissima. Ex hac progenie processu Iohannes Iárzyna miles strenuus, magnus ingenio, fortitudine, ob sobrietatem ab Historiis commendatus, cui non alius liquor ad potum nisi aqua fuerat, & hinc ad differentiam ab aliis Iárzynis cognominatus fuerat Moda. Habet de illo Bielscius sub Anno 1561. quod Ernestus Weier capto Christophoro Duce Mickelburghensi coadiutore Archiepiscopatus Rigensis in bello ad Reulum, quia a Rege Pol. benefactore suo Sigismundo Augusto, qui cum telem coadiutorem fecerat cum successione ad Archiepiscopatum ad Regem Succic defecerat, ad Sereniss. Regem transmisit per predictum nobiscum Iohannem Iárzynam, cuius fidelitati Rex illum Ducem in Arce Rueni inclusum custodiendum commendauit. Huius frater Leonardus Christianissimi Galliarum Regis Henrici Aulicus, ob eximias eius virtutes omnibus & ipsi Regi charus, idcirco cura ipsius & instructionis commendauerat filium suum Henricum, qui postea primum

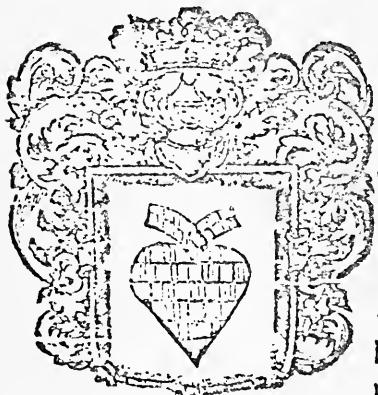

primum Poloniae, deinde Galliarum eius nominis IV. Rex fuerat, à quo idem Leonardus prouisionem ad vitam concessam, eamq; non exiguum habuit, & nisi contraria fata dictum Henricum IV. è viuis suslissenit, magnis & ipse & eius familia ita fuisset opibus, reliquit iste Leonardus filios annos, Iacobum & Samualem. Petrus Lärzyn ad ultimam senectam debitum Patriæ a morem & obsequium reddidit, nam dum tribus Regibus Serenissimus Augusto, Henrico, & Stephano, unā cum suo fratre militarem declarasset fortitudinem, iunse ad Sokaliūn arcem, in qua præsidij rem Moschus firmauerat, vitorie occasionem aperuit, ut clare describendo bellum Vapro. in 2. editione folio 124. edocuit ad Annū 1579. has ille omnes expeditiones proprio sumptu peregit. Alter Petrus Lärzyn, i. Ioannis Subdapifera Regni filius Sereniss. Regis Stephani Albus, postmodum sibi felici regimine Sereniss. Sigismundū III. Regis Pel. Rothm. regis, postea Exactor Contributionum Regni in Palatinatu Rauen. prout Constitutio Regni 1603. refert, ultimo Succamerar. Rauen. Anno 1611. vir prudentia & animi magnitudine clarissimus, ad Comitia Regni sep̄ nuncius Terrestris, ac Iudiciorum Tribunaliorum Regni crebro Index deputatus fuit, eius frater Iohannes vir militaris, iudicio atq; dexteritate pollens in multis expeditionibus, sed praesertim cum Lascio in Moldavia Ruthm. fortitudinem suam probauit, vterq; illorum numerosam prolem reliquerunt, eamq; ad Reipub. seruitia, & rem militarem à iuuentute applicauerunt. Maximilianus Lärzyn Michaclus Lärzyn, viri eruditione & prudentia clavis in milii expeditionibus praescritum ad Moschouiam Duce Lesneuasco militis strenui ficius, luris patrij intelligentissimus, maturitate quadam iudicij ita excellit, ut eo nomine a curulis estimeretur, multisq; Proceres Regni illius potissimum constituti niterentur, ab idq; multoties in Nut. ad Comita Generalia Regni electus, multoties ad Iudicia Tribunalia Regni Index Deputatus fuit, in quibus etiam aliquando Maſchalci Officium summa cum laude tenuit, propter Iurisperitiam multas dignitates in Regno obtulerat, primum Index Terrestris Sochaouien, deinde simul cum illo officio etiam Vicecapitanus ac Index Caſtreni Cracouicū, postmodum in Palatinatu Cracouien, in quo domiciliasibi delegerat ab omnibus illius Palatinatus Piceribus unanimiter electus in Notarium Terrestrem Cracouicū, officio ludicis Sochaouien, dimisso retinuit officium prædictum Notarij simul cum Vicecapitanatu sub tenoribus Illusterrimi Stanislai Lubomirski Capitanei Cracouien. apud quem ille fuit in summa veneratione. Celebravit primo Sacramentum matrimonij cum Zawadzka filia Zawadzki Notarij Terrestris Siradien. cui Notario ille propter eius indolem & ani ni dotes fuit maxime charus, quae sine villa prele. Ela iterum sibi in consortium matrimonij adiunxit Sophiam Koszcka meritis lectissimam animi prudentiam, matrimoniali pudicitiam, & singulari quedam pietatis studio præstantem feminam, cui cum illa benedicat Dominus vt det illis prolem pro splendore & decore familie. Huic erat frater germanus Matthaeus quem idem

Hianus frater natu maior in locum suum in exercitu Regni sub vexillum olim
Iulijstriss. Ducus Corecen, Caroli substituerat, atq; suis sumptibus fonebat, qui
ultra decem annos se semper contra hostes Christiani uominis, virum fortē &
militem strenuum gerens, tandem ad Cecorum pro nomine Christi & Patria
pugnando gloriose occubuit. Non deterruit glorijs huius militis mors alies
eius familiæ generosos viros à seruitio militari & defensione Patriæ, nam qua-
tuordecem eius gentis adolescentes nomina sua contra unmanissimum Impera-
torem Turcarum Osmannum dederant, atq; strenue ac fertiter contra ipsum pu-
gnauerant. Inter hos fuerant Petrus, Ioannes, Chrysostomus, Andreas, &
Vladislus, filij Petri Succamerarij Raneñ. & Ioannes, Alexander, Stanisla-
us & Samuel filij dicti olim Ioannis Jarzyna, tum Leonardus & Paulus Samue-
lis, tum duc Iacobi Jarzyna in Wola Roffkora heredis & unus alterius Iacobi
in Sumberza heredis filij. Elelionem Sceniss. Vladislai IV. Regis ex Palati-
natū Crac. subscripsit dictus Maximilanus Jarzynā, quam etiam ex Palatinatu
Ranen: subscriptiunt Chrysostomus Andreas & Ratiborus. Jarzynij.

T W A R D O S T.

DELINEATIO.

EST cor hominis, quasi appensum stran-
gulis carneis duabus, intra quod est ta-
bula Schaccorum distincta campis albis
& nigris, in campo sanguineo.

ORIGO.

Militi sic dicto, quod acriter durèque
ceu invictus ab hoste, irrumpebat in
hostem concessa. Testatur hoc ru-
bens campus, testatur & invicti cordis tesse-
ra. Cor enim ut primum viuens & ultimum
est moriens, ita primum vincens, & ultimo triumphans.

C O R I N S C R V T A B I L E.

Dicebat Plautus de Corde: *Cor facit histriionam.* Quæ velim ratio?
Histrionia est ars ludionum qui in scenis personati varijs gesticulatio-
nibus fabulas agunt. Quid ergo histrionia ad cor habet? Exultantem
& affectu bono gesticentem cor expressit Plautus, festiuo enim motu exilit
latatum cor. In hunc enim modum Æschylus inter Græcos dicebat: *Sal-
tat cor metu.* Simile quid in armis, dum Schaccorum tabulam ferunt, sed alia
nos ratione inscrutabile cor dicemus. Tum quia in Symbolis Iul. Guil. Zin-
gratij ad cor appositum lemma conspicio: *Fundum non habet.* Iam suppo-
rita

sita hac veritate inscrutabile erit, cor enim aliquando amat sine modo, odit sine modo. Tum quia cor apud Leonidam inuentum erat pilosum, apud alios summè ardens, ita quod etiam frigido veneno perfusum arderet, *vt inquit Ferus in suis Symbolis*: alijs Leoninum, alijs alatum cor video, sicut *Petrifanta in Tesseris Nobiles* in Britania talia arma deferre affirmat, vnde meritò cor inscrutabile dicam. Præcipue verò dum arma Twárdost contemplor, quæ cor, sanguinem, campos viatorum & vincentium deferunt, inscrutabile cor Præsidis in bello ominabor. Et si facies est speculum mentis, & taciti oculi cordis fatentur arcana, & optimus sermo bona cogitationis est fructus: me hercule talia in bello acquisita arina ludum militarem, campum triumphatoris, audaciam prudentem bellantis exprimunt & præfigunt, vt sicut cor pretiosum seruat thesaurum, ita hæc arma magnum demonstrant Reipub. bellatorem. Quapropter optimis defensoribus Patriæ & Rothmagistris, obseruandum venit D. Bernardi iudicium Epist. 85. *Stude prodesse quibus praes, nec præesse refuge dum prodesse potes, quia ve tibi si praes Es non prodes; sed ve grauius, si quia præesse metuas prodesse refugis.* Sed primitus istæ laudes vobis Twárdostij conueniunt, quia in corde magis tuta & securior vita hominis seruatur, & ceu manus oris vigilanter custodit hominem & defendit.

His armis qui in Regno nunc utuntur scire non potui.

TRIVM F.

DELINEATIO & ORIGO.

IN scuto per medium secto, superne in campo rubeo ponitur crux, inferne verò post campum latum sunt campi quinque ex leua in dextram, duo coloris nigri, tres albi vel rubei coloris. Introducta fuerunt prædicta arma in Regnum anno 1006. ex Italia per Archiepiscopū Gnesensem Hippolytum Romanum, sicut habet *Bielsius* folio 60.

TVNICA TRIVMPHALIS.

Quam secum ferunt differentiam virtus & vitium, eadem ferunt tunica molesta & triumphalis. Quocirca sicut illa horrenda est eoq; vitanda, ita hæc delectabilis & amplectenda. De molesta tunica *inquit Martialis lib. 4. epig. 42.* Nec scombris tunicas dabis molestas. *Eg Iuuenal. Satyr. 8.* Liceat tunica punire molesta. Erat enim tunica igneis illita fomentis qua damnati inducebantur.

induebantur, eaq; incensa ad palum deligiati admotis facibus adurebantur.
Hinc Seneca ad Lucil. Cogita hoe loco illam tunicam alimentis ignium & illitam & contextam. Erat tunica nec scombris danda. Tunica vero triumphalis, quam dabant Romani Praetoribus triumphantibus. Cum enim in curru triumphali & deaurato quatuor equis candidis deducere in triumpho aliquem indicarunt, eundem veste & tunica triumphali adornabant, quae erat exuia deorum, seu Iouis Maximi ornatus. ut habeat *Liuius lib. 10.* Arma praesentia quae ob crucem, sanguinem, & albos campos Triumphus a me vocata sunt, meritò tunicam triumphalem vocitabo, nam & Romanorum Familiae in eo resplendent, & qui ea inuenient in Regnum, Archiepiscopali dignitate & Insula Gnesnensi condecoratus fuerat. Qui cum triumphali hac veste vitam quoq; triumphalem deduxit. Hinc Ianicins de illo:

Moribus Hippolytus fuerat, nisi nomen haberet

Hippolyti, rara fama pudicitiae.

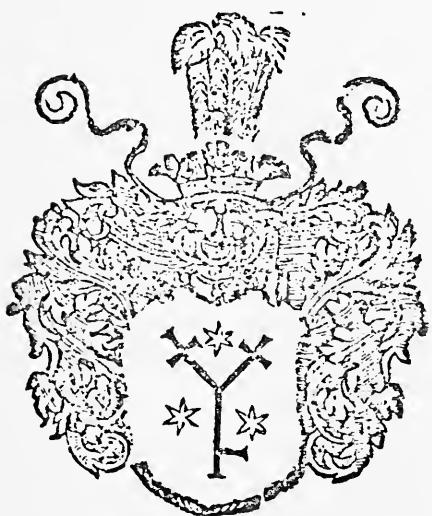
Roma parens illi, veneranda modestia nutrix

Cura, salus stabuli, commoditasq; sui.

T R Z Y W D A R.

Hec est TRIA IN DONVM..

DELINEATIO & ORIGO.

Sunt tres crucis inuicem basibus iunctæ, duæ crucis integræ, tertia media. Has circumdant stellæ tres. Una stella est inter duas cruces ad summitem illarum, duæ vero stellæ ad medianam crucem ab utraq; parte. Crucis celo:is candidi, stellæ aurei, campus sanguineus. Super coronam sunt tuis pennæ Strutij. Arma ergo Trzjw-dar dicta fuere, quia tres crucis, tres stellas, tres pennas strutionis, parens armorum præsentium in præmium meritorum militarium à Duce Masoune obtinuerat. Concessa vero fuere militi

Nobili de Armis Brodzic, cuius ardor in Deum, amor in Ducem, obsequium in Patriam, vigilantia in castris, audacia in hostem, prudens ratio in bello, additionem ad arma & quasi nouorum armorum consecutionem, talia sibi à Princeps premeruerunt nobilitatis insignia. Vifensis namq; terra Ducum Masoune bona nedum clementia Regis Sigismundi I. ut Cromer. habet sub

Anno

Anno 1511. sed ante innumerabilibus temporibus fuerat, atq; ibidē hæc Familia merita ab antiquo collegit & præmia meruit. Retulerat igitur in æuitemnam memoriam sibi suæq; posteritati prædicta gentilitia, dum splendenti nocte in hostem inrueret, & indefessam multitudinem Prussicam Paganorum, modica Christianorum manu feliciter inuaderet, felicius vinceret.

TRIPLEX SACRAMENTVM FIDELITATIS.

Vxsiuit Aristoteles de monstris in suis problematibus. Vtrum sit unus homo vel duo, & respondet: Respiciendum est ad cor, vnde quando sunt duo corda, sunt duo homines. Ita triplex Sacramentum fidelitatis declarabit in his arinis Cor. Habebat enim parens horum armorum fidelitatem in Deum, Ducem & Patriam, sed debito gradu & recto ordine, quem scilicet fides in Deum, fidelitas in Duce & Patriam requirebat ab illo. Concertabant quondam Plato & Aristoteles de anima hominis, an sit indivisibilis vel diuisibilis? Plato asserbat diuisibilem esse subiecto, Aristoteles verò diuisibilem ipsa virtute. Erat profectò Parens prædictorum armorum indivisibilis subiecto & virtute, nam omne & totum consecrabat Deo, omne & totum offerebat Duci, omne & totum Patriæ, sed principalius hæc Deo, tūm consequenter Principi & Patriæ, quibus scilicet reddi æquialens non potest. Posuit Treterus in Symbolica vitæ Christi meditatione triangulum super inuidem fabrilem ad malleum ingentem, & subscripsit: Non lædetur. Mchercale, vbi hæc triplex fidelitas reperitur in milite, nullus respectus iniquus, nulla manus violenta, nulla maligna cogitatio impetum facient in merita, famam, roburque ipsius. Tradunt enim de cupresso, quod blantæ & tineas non sustineant, hinc veteribus ex cupresso perpetuitates fuerant. Talis est miles & felix denique triumphator, qui triplici hac fidelitate munitus, in templo, aula, & in castris militaribus constitutus, nullo ille aget fulcro & blantis, firmiter slabit ubique per propriam virtutem; vnde D. Augustinus talem expostulabat Christianum dicens: *Opus est ergo ut sibi homo quotidiano actu prouideat & procuret consumationem, opus est ut tota vita nostra talis sit in conuersatione, ut liberi mereantur esse in fine, incessanter diem transitus nostri & tempus iudicij cogantes.* Erat in Familia horum armorum innata fides in Deum, & fidelitas in Principem & Patriam, si Vinensem Terram speculabimur, tales enim fuerant Iambrzycorum gens, talis Rákowsciorum progenies, talis Moczárciorum Familia, quæ omnia legationes, castra, Senatus, & iudicia commonstrarare non fastidiunt. Speculetur igitur relicta posteritas maiorum merita, consideret tām illustria lucentiaque arma & virtutibus maiorum atque meritis propria non denegent. Sunt enim arma nobilitatis vestræ, quidam lapis Triophthalmos dictus, qui tres oculos habet commixtos & una luce fulgentes, de quo Greg. Nazianzenus in Odis ait: *Lumen unum triplici face collucens.* Ita sunt hæc arma tres stellæ, tres crucis, tres pennæ Struthij.

Lumen vnuin triplice face fulgens Familiæ vestræ, vt in Senatu, castris & Patria lucere, atque posteritati lumine præte valcatis.

LINEA FAMILIAE TRZYWDARORVM.

IAmbrzycouij, antiqua & meritis clara Familia in Mesouia, quam moderni Scriptores Ialbrycouiam forte vocarunt.

Rákowscij de Rákovo, in Boginie & Czachy hæredes in Wiznensi Terra. Vera hæc Iambrzycorum propago à bonis in Wiznei. Terra nouum accepit cognomen, quia sicut ingenio, educatione, literis, peritia linguarum fuerat clara, ita diuersis honoribus & præmijs accumulata adornataq; extitit. Stanislaus Rákowski in Boginie, (vt modeynorum progeniem attingamus) post iuuenilem virtutibus & literis ornatam, castra militaria exemplo maiorum amplexus, non mengloriamue illistravit, sacro vinculo cum Drozdowska inito reliquit Ioannem Sereniss. Regis Augusti Aulicum. Pocillatorem Regium, sicut in subscriptione unionis M. D. Lith. Lublini appareat, & ex Pocillatore Wiznensem Capitanum, hic reliquit Matthiam parentem Gasparis, (cuius filius ex Komorowska Iacobus) ut in Ecclesia Drozdouensi appareret, & Nicolai Vexilliferi Wiznensis. Ioannes filius Ioannis Capit. Wiznensis, vir morum grauitate & iudicio conspicuus, tenuit matrimonium cum Dorothea filia Petri Oborski Oeconomi Trocensis, Semilscenii. Kierniciouieni. Capitanei, vt ipsius demonstrat Epitaphium in Capella Wiznensi ab illo erecta & fundata, suscepit ex illa Albertum Castellatum & Oeconomum Wiznencum. Praefectum Vcianeum. Ioannem Succamerar. Wiznensem, quemlibi tota illa nobilitas elegerat in Surrogatorem sub tempore Interregni post Sereniss. Regem Stephanum, vt habet Constitutio Regii Anni 1585. folio 54. & Nicolaum Societati IESV adscriptum. Filij Castellani Wiznensis erant ex Sophia Pacowna, Ioannes, Albertus, qui in exteris nationibus dum abunde literas, fortitudinem, prudentiam, & virtutem collegisset, ad alta in Patria dignum se pæstitit. Quapropter à Sigismundo III. post legationem in Angliam peractam, magnus titulus & Senator resplenduit, sicut clarus ipsius Epitaphium in arce Wilneni, ubi sex sacerdores in perpetuum fundauit edocet.

D. O. M.

Ioanni à Boginie Rákowski Palat. Witepscensi, Mscibouiensi, Ialouensi Capitancio, viro solidæ virtutis conspicuo, & si hæroicam species indole in eximia nato, si rectam ab adolescentia institutionem feliciter educato, integritate, comitate, candore, constantia, magnanimitate, liberalitate splendido, domi sonisque cultissimo, solerti primū M. D. Lit. Ætarij Curia Praefecto, mox à Sereniss. Sigismundo III. in Angliam Oratori, non magis in exteroris legatione quam laude specatissimo, ex Palatinatu Bresten. ad Witepscensem preuecto. Fama premisca eluctare. Obiit 1639. Ætat. 45. tenuit Sacramentum matrimoniij cum Anna Marcibella de stirpe Gediminia Koreccia, sed sine prole decepit.

Ioannes:

Ioannes verò Succamerarij Wiznensis Alberti Castell. frater, tres filios reliquit, sed omnes Sacrae militiae adscriptos, Stanislaum Prapositum Pultouenij. Custodem Klecensem, Canonicum Płocensem. S. R. M. Secret. & Sereniss. Caroli Ferdinandi Episcopi Płocen. & Wratislauien. Cancellerium, Ioannem Decanum Lomzensem, Canonicum Camenecensem, & Dominicum Sacro Ordini Prædic. adscriptum, S. Theol. Lectorem. Obseruandum posteritati quod illis quidam in Calendario Anni 1590. præcabatur & optabat.

Fide Deo, venerare Crucem Generose Rakoui.

Illa tibi pandet sydera ad alta modum.

Wyszynscij in Wiznensi Terra, qui usq; modo Ialbricos sese appellant. Andreas Ialbrzyk Wyssynski Tribunus Drobicensis, paclia conuincta cum elecio Sereniss. Sigismundo III. subscripsit. Constitutio Regni Anni 1588. fol: 18. Ioannes Ialbrzyk Wyssynski vexillifer Belzensis, de quo Janusovius in Statuto fol: 361. Nicodemus Ialbrzyk Wyssynski, Exactor in Podlachia 1589.

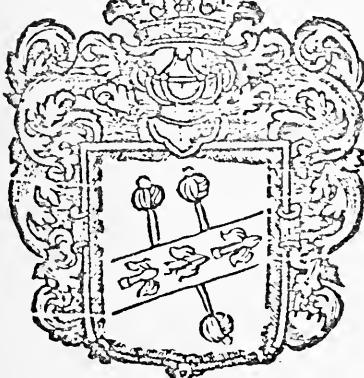
Moczarscij in Wiznensi Terra, Nicolaus Moczarski strenuus miles inde Rothmagister & Tribunus militum, multis expeditionibus Patriæ clarus, à Kosacis demum rebellibus ad Kumeyki in pede transfixus globo pederentim debilitatis viribus obiit Lublini, sepultus ibidem in Ecclesia Patrum Discalceatorum. Ioannes Index Terra Wiznensis, cum altero Ioanne electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripserunt.

Iedwabinscij ibidem. Stanislaus ex Wiznensi Terra, electionem Sereniss. Vladislai IV. subscripsit.

Burzynscij, Ioannem refert in Statuto Janusovius fol: 118. Iosephus miles strenuus, ut Epitaphium Leopol. in Ecclesia Bernardinorum.

TRZY BULAWY.

DELINEATIO & ORIGO.

IN campo cœlestino est campus medius, per diametrum incipiendo à leua in dextrum coloris albi, super quem ponuntur tria lilia quemadmodum Gozdavarum, talem campum circumdant clavae militares tres avreæ, duæ desuper, & vna ab infra. Ex Regno Hungariæ illata in Regnum cum Batoreis & Sereniss. Rege Stephano, ubi acquisita fuerunt pro strenuis actibus in bello, quod nedum commissum feliciter promoverunt, sed fortiter etiam prosecuti sunt. Locuntur hæc tam præcisæ clavae, & tam odorifera lilia in campo hostili.

Nec minoribus meritis illustrarunt in Regno Familiam, dum operam sub tanto triumphatore obseruarunt castrensem. Dicam laboribus pro noua Patria fessi, vitam immortalitati donarunt.

V I C T O R L A V D A B I L I S.

Prescripsit me hercule non modici victoris schemma bellicosissimus Lacedaemoniorum Agtis Rex dicendo ad milites: *Non oportet percunctari quod sint beneficii, sed ubi sint.* Agnoscebat nimirum parum referre quaerat sit hostium copia, sed plurimum referre quo animo, qua virtute, qua scientia arma capessant. Quocirca Tigranes Rex Armeniorum, dum insultaret Lucilio Romanorum Ducis, quod contra tendenteum cum centum quinquaginta milibus, cum decem millibus armatorum, & mille equitibus solùm occurset, diceretque: *Si esisti milites, per pauci: si legati, permulti.* Verum conserto prælio didicit Tigranes, non multitudine sed virtute sperandam victoriam; nam abiecit diademata regali, ne agnitus ab hostibus caperetur, vix salati consuluit. Arma præsentia consideranda tres clavas castrensem Ducum, & tria candardia lilia magnos suisse quondam triumphatores, & laudatissimos victores patentes prædictorum armorum; tres clavae bellicæ, animum, virtutem, & scientiam bellatoris expresserunt, tria verò lilia candorem animi in Patriam, Regem, & Familiam præseferunt. Aliud schemma laudabilis victoris Alphontus Rex: *Si (inquit) vitori conseruauit ciues, sunt namq[ue] vitori qui vincunt, sed cum magno extermine ciuium, sunt verò aliq[ue] qui per eum sanguinem suorum triumphant, illi ut paucis sunt laudandi, ita isti pluribus extollendi.* Hinc sapiens Pittacus: *Non dicenda est vitoria, qua hegumen incolis, & Rempub. ciuibus exinaniret.* Quocirca etiam Pyrrhus Epirotarum Rex bis prælio debellatis Romanis, sed desideratis pluribus suis iociis, amicis & Ducibus, dicebat post victoriam: *Si uno adhuc prælio Romanus vicerimus, actum effet de nobis.* Magis enim post victoriam calamitatem suam sensit quam victoriam. Placuit igitur Alphonse Rex, qui post diutinum prælium dum vitori redibat, *Non est passus triumphum præire captiuos* (dicens) *ob ciues seruatos magis, quam ob easlos triumphandum esse.* Dictum volueret per ora militum & victorum Sigismundi Imperatoris: *Satis vicit qui hostes fugavit.* Sed afferam certissimum victoriae omni laude celebris specimen ex Clodeuceo Gallo: um Rege, contra Alaricum Gotthorum Regem pugnantem, misit ille vota per nuntios in Turones ad S. Martini fanum, ut ingressi Ecclesiam vesperarum tempore, audiunt Sacerdotes cantantes: *Tu Domine ad prælium me accinxisti, captato omnine hostem inuasit, pepulit, deuicit. Egnatius lib: 1. cap: 4.* Ramirus quoque Hispaniarum Rex aduersus Saracenos, S. Iacobum inuocauit, & conspectus est S. Apostolus cum albo vexillo Christianorum aciem antecedere. *Fulgos. lib: 1 cap. 6.* Pugnando etiam S. Germanus Episcopus contra Pelagianos, Deum ante oculos præposuit

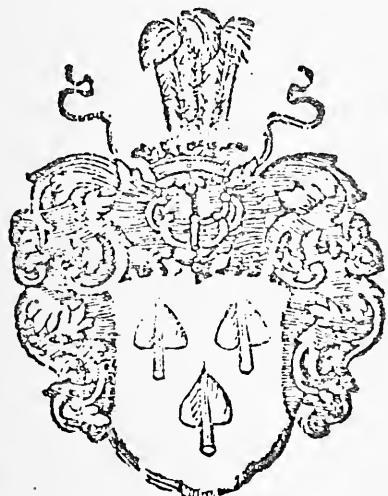

suit & intonuit *Allelia*, & ita de Britanis speciosam victoriam retulit. *Hijl.*
Eccl. Heldio. Hanc rationem veteres Sarmatae obseruabant, dum ante con-
gressum conscientia purgata, B. V. cantilenam quam S. Adalbertus Archie p.
Gnesnensis populis insinuauerat praecinebant. Hanc Russorum Duces co-
nsuevندiaem etiam reuerenter tenebant, dum imaginem B. V. Mariæ ante ex-
ercitum descrebant, ex quibus à Leone Duce Leopoli icon conseruatur a-
pud Prædicatores, & quicunq; hunc decenti conseruarunt honore modum,
nunquam de pugna recedebant, nisi victoris cum palma & triumphatoris lau-
de. Ergo posteritas armorum summumque reputat nobilis in campis de-
cuss, eandem prosequatur palæstram, & victores triumphabunt.

*Exstat Familia DD. Károbothorum de Málčín, quæ his armis viritur, ex qui-
bus Notarius Caſtren. Nouacivitatis Korczyn fuit, eius filius Hieronim exi-
mius miles, & alius Ioannes Camerarius Granicien. ut in Epitaphiis apparet in
Ecclesiæ Patrum Franciscanorum in Korczyn. Martianus Károboth ex Palati-
natu Sandomiricensi electionem Screniss. Regis Vladislai IV. subscripsit, tenens in
linea materna cum Batoriis consanguinitatem.*

T R Z Y R A D L.

Hoc est TRIPLEX DENTALE.

DELINEATIO & ORIGO.

*S*unt tria ferrea aratum antecedentia, quod dentale Columella appellauit dicens: *Exiguis vomeribus & dentalibus terram subigere.* Alij vomeres minores vocant, qualis formæ in M. D. Lit. & circum circa ibidem reperiuntur, quapropter leuiores vomeres magis exprimit figura armorum quam dentales. Disponuntur verò dupli ordine, duo dentalcs seu vomeres ponuntur in recta linea mediante spatio penes se inuicem, tertius verò ponitur sub eisdem quasi medius, demissior tamen,

caput cœlestinus, vomeres ferrei, galeæ adornatur pennis Struthionis tribus. Origo in Magno D. Lit. & in Liuonia, vbi scilicet bella fouchant Lithuania cum hostibus viro ibi militari ab agro retracto primum concessa fuere, ipsa delineatio armorum indicat. Euulsi enim agrestibus moribus, affectibus, natura, & in fortitudinem, comitatem, audaciam, & militarem expe-

uentiam in castris deductis, apud Duce[m] amorem sibi conciliauit, & h[ec] in signia cum nobili titulo recepit, commendat namque optimum militem, qui non apprehendit iter arduum, hostem magnum, periculum vita[re], sed tenet p[ro]prio honore summo, si primo cum hoste experiri demandatum a Duce fuerit. Echo boni militis.

*Viuimus aerumnis, curarum viuimus astu,
Quam lux vitalis traditur orbe diu.
Et labor est dolor est terrarum valle perennis,
In calis requies, leticieq[ue] bona.*

C O R O N A L A B O R I S .

Sicut Horatius: *Nil sine magno vita labore dedit mortalibus.* Commentator in primum Metheororum scribendo dicit: *In aere sunt duo loca, unus eorum est superior, in quo sunt cometæ & flammæ, alius inferior in quo duo sunt loca, in primo sunt pluviae, nix & grandis, in secundo & inferiori ros & pruina.* Ita quoque Omnipotens rerum artifex disposuit orbem cum hominibus: Sunt supremi hominum Imperatores, Reges, Principes, orbis, ceu cometæ & flammæ lucentes; sunt Senatores postmodum, & primi Imperatorum Regum & Principum ministri, ceu pluviæ & niues secundantes & frugificantes in Regno & Repub. Sunt denique nobiles conditionis inferioris ratione status licet non generis, qui de bonis Regni latantur, illudque ad ornant virtute, de malis vero tristantur, atque eadem repellere cogitant, & sunt ceu ros Patriæ, est quoque laboriosa gens quæ aliquid videtur esse ut astivialis pruina, & iam non nisi labor, quo viuere, surgere, progreedi & nobilitari ipsis quæ idoque licet. Magnis igitur genere conueniunt Aquilæ & leones, scepsa, alijs gladij, securæ, hasta, lilia, stellæ, sagittæ: vltimis vero aratia, ansæ, vomæ: es, vt quibus erat labor, eisdem quoque assignetur corona. Cum ergo arma presentia intueor, premium pro grandi merito oculis propono, meruit enim non nudo opere sed castrensi, non sudore sed sanguine, non otio sed vigilia in hostem Patriæque hostem. Antiquitas Romana his qui rem laudabilem, honorisque speciem referentem perfecerint, in premiū monilia de auro puro, & pretiosiora illi proferebant de thesauro ad manus decornandas, ait *Pict. Valcr. lib: 40.* Eodem propè medio corona laboris premiata fuit à Ducibus Pomeraniae, atque M. D. Lit. qui parenti horum armorum vomeres leuiores, ante prouisionis victus instrumenta, & occupations sibi salutares, in nobilitatis insignia conuerterunt, conuersaque euiteme sibi atque suæ posteritati contulerunt. Viuite igitur Deo proni, Patriæ salutares, castris vividi, amicis grati, omnibus exemplo virtutis.

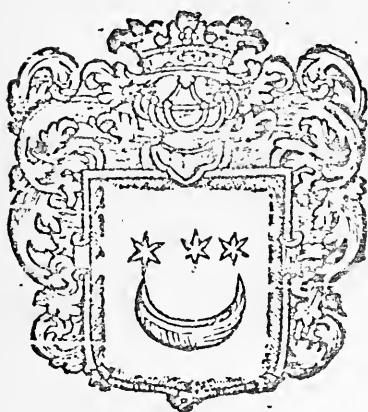
His gentiliciis vuntur Wilczewscij, ex quibus erat Index Tribunalitus Anno 1643. Hector Wilczewski Index Terra Marieburgensis. Andreas Wilczewski ex Palat Marieburg. electionem Nuntius subscriptus Sereniss. Regis Vladiſlat IV.

TRZY

TRZY GWIAZDY w Mieściacu.

DELINEATIO & ORIGO.

EST Luna decrescens coloris albi in campo cerulino, cuius cornua & medium lucentes stellæ adornant, Acquisita in terra Kussabiaæ à Ducibus, quod miles nocte ad auroram hostem inuaserit, fueritq; occasio fortunatæ de hostibus victoriaæ.

ADORATA LVNA

Antiqui reddebat Lunæ nouæ honorem & adorationem, quod nunc quoque Papani, Turcæ, & Tartari faciunt.

De adoratione antiqua habet Horatius lib. 3. Oda 25.

*Celo supinas si tuleris manus
Nascente luna rusticæ p'sidile.
Si bire placaris & horna
Fruge Lares auidaque porca.*

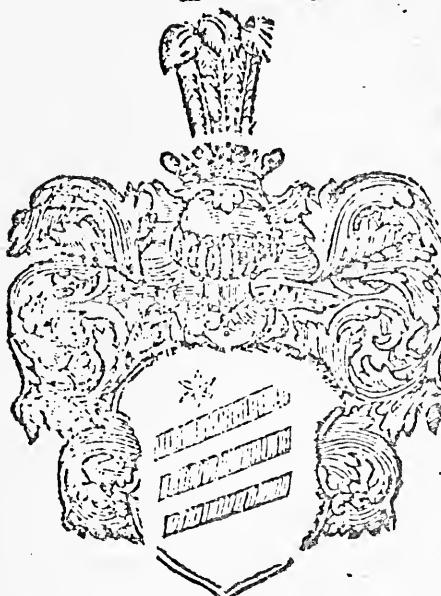
Vnde Ægiptij quoq; figurabant Cynophalum stantem, vt lunæ orientis significarent. Quod etiam in nummis Imperat. Cæf. Tra. Adr. Aug. patet, quibus Vota Pub: reddebat: stabat populus adorans lunam orientem. At Christianorum mos nullum reddere creaturis honorem, sed ipsi Creatori. Victor & triumphator armorum præsentium primus, ceu nominis Christiani vir, licet nocte & decrescente luna victoriæ detulerit, gratias Deo, lunæ, & stellarum factori reddere Comilitones admonuit, qui cum illis lucente luna & stellis pugnauit. Vincentius Gonzaga Lunæ apposuerat in Symbolo literas tres *SIC*. Intentum ipsius exponebant *Sic illiſtrior euadam*. Ita profecto parens prædictorum armorum sic illiſtior eualit, dum retulit victoriæ sue laudes, non lunæ lucenti, nec stellis splendentibus, licet illa ad Victoriam quoque conducebant victori, sed ipsi rerum Creatori & Domino Trino & vno, quem tribus stellis & vnica repræsentabat luna. Sic omnia cædunt.

Iusticie & uescit sepeliri in puluere Virtus.

Vtuntur præsentibus armis Mscissemsej in Kasubia sicut adnotabat Paprocus in secundo opere ad finem Gentilitij Säß.

T R Z Y R Z E K I.

DELINEATIO & ORIGO.

Vnt flumina tria in scuto ouali,
Quæ quatuor constituunt medi-
antes campos, in campo supremo
est stella splendidè lucens, Campi lu-
bent, aquæ albescunt, ornant arma
pennæ Strutij. Exprimunt verò ar-
dorem in milite validum in hostes ten-
dcentem, cui nec nox, nec flumina ob-
suerunt, & quia cum Armis Korczak,
in Regno Hungariæ à Rege duorum
Regnorum stabilito, habent quandam
conuenientiam, ibidem acquisita &
concessa à Rege Pol. & Hungaria
fuerunt.

V L T I M A P E R F E C T I O N O B I L I S.

Perfectionem hominis vltimam statuebat Commentator, in Prologo libro Physicoru in speculativa scientia dicens: *Vltima perfectio ho-
minis est, vi su perfeclus per scientias speculativas, & hæc est sibi vltima
felicitas & sempiterna vita.* Sed si in sola speculazione naturali statuebat
finem, errauit. Est quidem vltima felicitas hominis & sempiterna vita in-
speculacione altissimæ causæ, sed facie ad faciem dum videbimus eum sicuti
est, sed hoc requirit scientiam revelationis, quæ omnem superat exceditq;
naturalem hominis facultatem. Nam si oculus noctua nullus est ad lumen
sol's, multò minùs intellectus hominis, ad videndum Deum immixtus cor-
pori facultatis habebit, sed quicquid sit perfectio hominis, etiam Christiani
hominis, nobis ad præsens vltima perfectio nobilis hominis requirenda
manet. Moralem perfectionem Lucius Ann: Seneca libro de Meritis hanc
reliquit: *Fugienda sunt omnibus modis, & abscedenda igne & ferro, toteq; ar-
tificio separanda, languor à corpore, inferitia ab animo, luxuria à mente, seditio
à ciuitate, à domo discordia, à cunctis rebus intemperantia, Assignavit aliam D.
Bernard. in sententijs: Descendimus per viam humilitatis, ponaturq; nobis pri-
mus gradus eius & profectus, Nolle dominari. 2. Velle subiici 3. illatas contu-
meli:as & iniurias & quanimiter pati.* Sed placuit magis D. Hieronymi inten-
tu in vltimam vitæ diem præuidere: *Indicaturo Domino lugubre mundus immu-
giet.* Adducetur cum suis stultus Plato discipulis, Aristotelis argumenta non
proderunt:

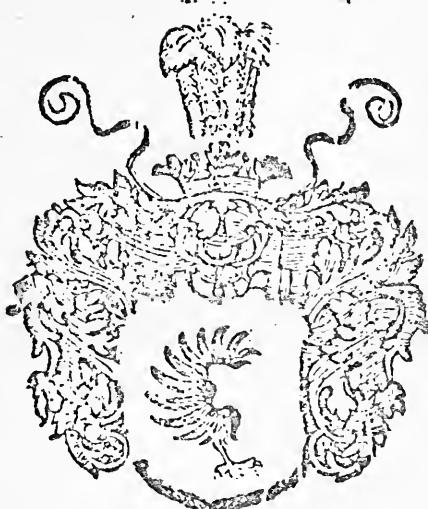

proderunt: Tunc tu rusticanus & pauper exultabis, & videbis & dices: Ecce crucifixus Deus meus, ecce Iudeus qui obuolutus pannis vagijt. Ad idem Gueir. fer. 3. de Aduentu: Dies noster ultimus certissimum est in nobis quod veniet, incertissimum est quando, vel ubi, vel unde nobis adueniat: nisi quod scibus est in ianuis quod iuuenibus est in insidijs. Collige igitur ex armis praesentibus, quietria huc flumina mundi securè transierit, nimirum non peccabit contra se, Deum, & proximum; videbit lumen anima eius in morte. Hinc Seneca: Bonus vir ille est, qui cōperduxit affectum & animum, ut non tantum peccare non velit, sed etiam non possit.

Præsentibus armis nobilitatis vtuntur. DD. Konärzewscij in Maiori Polonia in Palatinatu præcipue Posnaniensi, viri in militari arte contra hostes Patriæ, pietate in Deum & inopes clari, ex quibus Andreas pro Fide Catholica zelosissimus, haereticorum malleus in salutem tamen illorum, multi enim ex eius persuasiōibus atq; sīna doctrina, relictis erroribus, abiurata haeresi, ad gremium S. Ecclesiae redicunt, & ita ille qui in calibatu prope septuaginta annos vivens filius ex carne non habuit, multos ex spiritu Christo genuit, haereticos ab haeresi reducens eos Fidei Verae Catholicae & gremio S. Ecclesiae Romanae adiungens. Pictate in Deum enituit, Ecclesiam in pago Pempow funditus collapsum expensis proprijs nullo Collegarum subsidium præstante, cum suis subditis a fundamentis crevit, illum pro maiori Dei gloria & dilatatione beneficijs dotauit. Enituit in pauperes quo scūpē emendantes sine acceptione personarum in ipsis largus, in subdicos liberalis, non nullos libertate donauit, detraactores summo perē detestatus quam circissime illos compesciebat, sermone clias disertissimus, parcus & modestus. Sermo illi semper erat aut cum Deo aut de Deo, vel virtutum excellentia, si ipsi aliquid temporis à negotijs domesticis supererat, reliquum orationi diurnis ac nocturnis horis sine intermissione, & lectioni sacrorum librorum impendebat, mulcos libros deuotos sita manu egregie conscripsit, quos & ipse cōposuit, otio perpetuum bellum induxerat. Patrum hunc suum eius ex Fratre Nepotes in pietate imitati sunt. Melchior sancta emulatione correptus Ecclesiam statim ac igne conflagravit in villa Skoraszewic reedificauit, & necessaria apparaenta ad illam pertinentia comparauit. In Prussia cum Gustavo sub Sigismundo III. strenue se gescit. In bello Moschouitico prænimio frigore Vladislao IV. sceptra Regni tenente plantarum digitos amisit. Reliquit Filium Adamum, Melchioris quoq; germanus, Adalbertus alias Olbrycht altare magnificum in Ecclesia Pempouienſi extruxit, in quo imago mira pulchritudinis in lino depic̄ta Beatissima Virginis Marie Assumptæ extat, ceteraq; quam plurima apparaenta Ecclesiastica in locis diversis viris Religiosis, haud minori precio parari fecit, quorum Hieronymus etiam conatur sequi vestigia, multis quoq; pīs operibus deditus est.

TOPACZ.

DELINEATIO & ORIGO.

EST ala coloris nigri, nostri nō tant vulturis alam, Bohema Historia Aquilæ dicit: est ala cum pede aureo, campus est ianguineus, super coronam tres pennæ Struthionis. Originem habent in Regno à Slavis, ut dicit Dlugoffus in hec verba: Topacij genus Hungaricum, quod Casimirus Magnus ex Hungaria attraxerat, propter eorum militiam & virtutes, erant viri robusti, ad bella valentes, à Slavis ortum ducentes. Bielscius etiam de hoc fol: 257. quod Topacz erat cognomen militis Sclauonici ex Rakow

Terra, qui vñâ cum his in Regnum peruenit, qui militarem Sereniss. Regi Pol. & Vngariæ Ludouico detulerant cum scuto & lancea 1581. Quare Paprocus le ipsum correxit in 2. Opere, qui in primo sub Kriuoustio pugnante cum Ieropelco Russæ Duce illata in Regnum affirmabat. Origo etiam prima in primo Opere expressa magis fabula quam veritas, sed ornamento nobili, ob desiderium flagrans priuifus fuerat optimus miles, ala cum pede Aquilæ Regiæ. Sic enim nedum in Silesiana Historia, verum etiam in Tesseris Gentiliis Venetorum Petrasanta ascrit, dum Familiam Malipierorum adnotat, verum in hac parte vsus seruandus in Regno antiquior erit. Est etiam alia figura horum amorum, ad pedem & alam à dextris ponitur stella, à sinistris luna, quis vtatur ea, & vnde additio facta, auides Lector notabit. Bielscius Bekiesios notabat folio 737. 741. Vladislauum, Gabrielem, & Gasparum.

MILES SENATOR.

NVlli virtus est præclusa, inquit Seneca lib: 4. de Beneficiis, omnibus patet, omnes admittit, omnes inuitat, seruos, Reges, & exules, non eligit domum nec censum, sed nudo homine contenta est. Attamen ad omnem regimen vt nullus aptior quam optimus dexterque miles, ira quoque ad dignitatem Senatoriam. Hinc recta consulta pacis, iustitiae & belli, quia legem ducem tempus & hostem oculis milis praferre concupinat, unde ad milites dicebat Imperator Aquila vocatus ob circumspeti animi dona: *Sicut Aquila sed vestris pennis cleuor.* Hoc profectò naturale videtur Topacijs,

pacijis, ut sint milites & inde Senatores, consequenter magni in Patria, Patrias, & Protectores. Ioh. Ferus in Theatro Impresiarum ad alam duplex apposuit lemma. Primum, *Non euehar n̄i vechar*. Intendebat, si miles non fuerit, nec copiarum duktor, nec Senator ero, & multò minùs aliquis Gubernator, sicut enim quilibet suæ fortunæ est faber, ita quoque est ipse principium suarum operationum. Oportet igitur ut se ducat & duci permitiat atque vehi in educatione morum, literarum, militiae si vult euehi in Senatoriam, sed sum, mæ Senatoria gradus non priùs conceditur, quam primo & optimo militi & Duci. Secundum verò apposuit lemma: *Portantem portabo*. Significabat, si aliquem defendisti, defendet & portabit te, si laborem, sudores, mala pro Patria sustinuisti, & illa pro te sustinebit, portantem portabit. Sed heu! quis nunc miles non Hemelicus? de quo lib: 1. & hic Aristot. *Hemelicus dicitur ille, qui tristatur propter bonum quod recipient indigni vel immeriti*. Sed le-
tūs pensanda hæc sunt Topacijs, nam vulturi id proprium est, vt odoret non honorem sed cadavera. Vnde ad hoc sicut docet *Comment. 2. de Anima*, habet cerebrum valdè siccum, vt subito tangat organum aët deferens odorem, nec impeditur ab humido: in homine verò vacuum siccumque caput vitij est, rore verò conspersum (quem sapientiam vocamus) honoris est. Non igitur vtilitas consideranda tibi erit, sed sapientia colligenda & virtus; quæ duo sequitur honestum & utile. Benè quidam:

*Doctrina in quouis pulchra est, sed pulchrior ipsa
In nobis: armat Maris ut Artis bonus.*

L I N E A F A M I L I A E T O P A C Z

Topácz primus parvus armorum Sclauo Raguscus, eius progenies Topacius in Regnum venit 1381. Confederunt in Russia ubi plurimi vivuntur his armis, & in Palat. Sandomiriensi. etiam Familia Topácz vixit ibidem longo tempore, vt Paprocus habet in 1. Operc, Ducem militiae unum ex illis fuisse affirmat. Kopyczynscij in Podolia & Russia, à bonis Kopyczynce denomiinati, continui milites & castrorum obseruatores, notabant Familiam de Byslwiny. Andreas, Stanislaus & Eustachius Rothmagistri dignissimi, quorum aliqui cum posteritate ad Fidem Catholicam de Schysmate transferunt. Nicolaus Kopyczynski Commissarius in Bludniki Anno 1555. Simon Kopyczynski per totam vitam strenuus miles, plurimis expeditionibus contra hostem Patriæ, gloriam immortalem Familiæ sibi & posteris reliquit, habuit duos filios & duas filias duas. Obiit etatis 55. sepultus Leopol. in Ecclesia Corporis Christi 1630.

Bludnicci in Pocutia, erant benè possessionati, & milites à bonis Bludniki ditti, sed cum posteritatē solum feminine haberent corum bona ad diuersas transferunt Familias. Nicolaum peritum in iure nobili, & consequenter ad iudicia & conciliandos amicos eximius vir in districtu Haliciensi.

Wystepij in Zarwanica hæredes fuerunt, quorum aliqui spirituali militiae dedi-
ti Ordinem Prædicatorum elegerunt, alij maiorum morem secuti in castris vi-

tam ducentes, à Kosacis rebellibus & viciniis offensis occisi. Jacobus & Stanislaus Wysłep, viri cum Tartaris, Turcis, Moldauis bellicisti cum laude Familiæ quorum posteri à ritu Græco in Latinum & gennum Christo redicrunt Bydłowskij in Pocutia, quorum præcipua cura fuerat armis constitutam Familiam, illustrare.

Kurzewscij in Rauenſi Palat. viri militiae clari. Seuerinus Kurzenſki Zupparius Rauenſis ex Palat. electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. subscriptus. Grodžicci in Russia. Erat ex his in Ordine Predicat. P. Antonius Doctor Theologiae in senectute creatus, aliquoties Prior Crac. ad SS. Trinitatem, cui Conuentui multa bona fecit, magnam partem illius muro aedificari fecit.

Niedzwięccij in Maiori Polonia.

Bożynowscij in Sandomir. Palat. . Sroczkowscij in Sandomir. Palat.

Krypscij in Russia, Petri est Epitaphium in Samboria apud PP. Bernard.

Chalczniowscij de Chalceniorum.

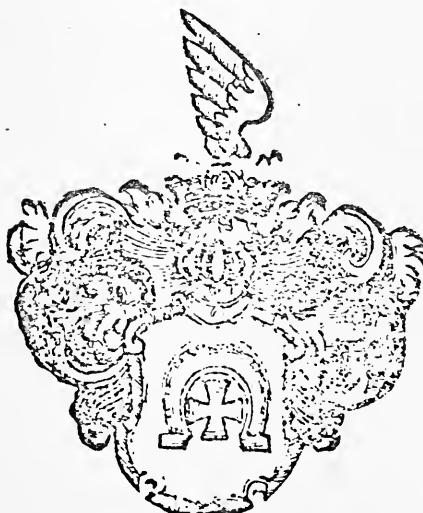
Giedroch qui & Giedorwoch, hic in unione M. D. Lit. cum Regno eadem assumpsit arma in Comitiis Chrodensibus 1413.

Łuweccij de Łuweczyce in Præmisliensi Terra. Stanislaus Aulicus Sereniss. Regis Stephaniani, reliquit filium Stanislaum virum literatum & militem à Polone occisum à Tartaris, reliquit 6. filios, Venceslasm, occisus in bello Przembe- nico ca Nunciu n. Ludouicum occisus ad Grudziązom. Dominicum Tir- tari cum mare in captivitatem adduxerunt. Albertus in Moschouia occi- sus. Georgius miles in Hungaria, domi Rothmag. & cunctos Castrorum.

T E P A P O D K O W A

Seu T E P Y I A S T R Z E B I E C.

DELINEATIO & ORIGO.

EST babatum equi, seu solea infra vncibus obuersa, intra quam est crux. Super galeam est ala accipitri, alij volunt aquilinæ. Descendunt hæc arma ab lastzebijs seu Bolesłicijs, vel Łazanki, hoc enim solò differunt, quod vncos sursum versos habeant arma lastzebiec, ista verò infra, ornatus galeæ ibi est accipiter, hic pennæ accipitri. Ratio verò mutationis in Historia Bohemica, & in gentilijs Silesianis exprimitur, quia hic erat qui cum alijs occidebant S. Stanislaum Episcopum Cracouensem, de quibus clarè

clarè Dlugoffus sub Anno 1079. nominar. Mos autem erat magnarum Familiarum, ut et inimicis etiam differentia armorum gentiliorum puniret. Quod patet in Toporis, Kolkonibus, qui cælestinum campum pro cruento obsecus in Paulum Episc. Cracouientem perpetratum deferunt. Sed sicut Toporum, Kolkonum Familia, & posteritas maiorum ignominiam viitutibus proprijs abstulerit & deleuit, ita & lastribiecij iuniores, claris factis demerita sustulerunt prædecessorum. Sæpè etenim quæ sanari ratione non poterant, sanata sunt tempore, nominat quoq; Dlugoffus sub Anno 1c 84. nomina occisiōrum: Boziuogium filium, Instæ, Sbilutum, Dobrogostium, Paulum Zemia, Odolon & Andream. Familias verò illorum quod lastribicij, Stępa, Srepiavitæ vterq; fuerint sub Anno 1079. consignauit.

D O L O R N O N R E C R V D E S C E T.

Tenire dolorem non tempore longo, sed equivalenti lætitia, & iustitia & æquitatis est. Hinc in cautellam præuidendi doloris quidā dicebat:

Nil temere facias, timide nihil. Omnia caute.

Cuncta cito, sero nil, subitoq; nihil

Natura es timidus, soriem prudentia reddet;

Nemo cauenda timet, qui inctuenda cauet.

Sed aliud vt dolor non recrudefecat affero: Appianus resert de Seleuco Principe. Habuit (inquit) ille signatum femur anchora ab ipsa origine, hlij & nepotes eius code.n insigniti nicio fuerant, hic cum oppugnaturus Babilonem iret, in utrū gradientur pedem lapide offendit, & prædolore coactus subsistere, quem cum amici denunciant, oculis coniectis in terram inuenit anulum anchora i opressum, quem ante aliquot menses ibidein amiscerat, concepit inde victor & spem, nec excidit. Arma piæsentia referunt quidam posteris dolorem, sed virtus & fortitudo propria, superat incommoda maiorum. Quapropter vt illis occasio fuit recenter merendi talis parentum dolor, ita summum eisdem attulit gloriae commodum, rediit illis annulis honoris & non inis. In quem sensum Cic. Orat. contra Salust. *Sanctius est mei fulgere moribus, quam maiorum opinione nitt, vt sim meis posteris nobilitatis initium.* Vel alium non recrudefendi doloris affeiam medium. Querit inter problemata Aristot: Quare basiliscus interficit visu, cum tamen quandoq; seipsum evodem ære veneno interfciat. Et respondet. Animal est plurimum venenosum, & per oculos illius vapores venenosos excent & multiplicantur ad ren, visam, intrant ergo humores venenosos ad oculum hominis, & tandem si homo inficitur, si verò basiliscus respiciat clypeum cum bituamine pectente factum, vel rem aliquam firmam & politam, reflectuntur humores ab illa re solida, & interficit seipsum. Iam occisor S. Stanislai descessit, relicta posteritas clypeum solidum, pectoris puta sui, hosti non semel obicerunt, Patriam hosti expositam liberarunt. Igitur nec filios, cum non

Orbis Poloni Tom: III.

debeat portare filius iniquitatē patris nec demortuos, de quibus ut à Domino iudicatis, si non bene iam non certe dicendum Christiano male. Parce igitur lector, nec recrudescat dolor, & eò magis cum sit echo S. Martyris Stanislai.

Qua razione meos vlcifor queritis hostes

Expediam; vlcifor sic quoq; discesserunt.

Incessant, taceo: culpant, sero: crimina spargunt;

Dissimulo: mordent, absq; dolore meo:

Obtrectant, sileo: ringuntur, rideo: vulgo

Traducunt, patior: dant mibi damnas, sinos:

Afficiunt toruis oculis, ego comiter illos

Accipio: turbant cuncta, quiete fruor:

Letrant, non moueor: frenudent, non curro: minantur,

Nil metuo: torquent labra, labore nibil:

Exagitant, non exagitor: vexant, non vexor:

Ladunt, non lador: probra refutant, honorant

Insidias ponunt, cuado: petunt caput, oro:

Pessima molitū, optima quæd, precor.

LINEA FAMILIÆ TEPAPODKOWA

Seu T E P Y I A S T R Z E B I E C.

STAWSCIJ in Chelmenſi Terra. Stanislaus Index Chelmenſis & ad Tribunal Regni deputatus in Anno 1643.

Brzezicij ejdem truncatis arinis vtuntur.

Generalis Scij & Brodeccij, de quibus in Historia Silesiana ad Gentilicia clavium Ostrowscij in Pocuzia, militares viri in curia D. Potociorum Iacob. Pal. Brach.

Gen. Podolic & filio eius Nicolao Campiductorii referunt castrenſia in campis obsequiis. Alij spiritualem elegerunt in Ordine Præd. militiam, soror illorum. Alciulscij Burgrabijs Camen: in Podolia confors.

TRVPIA GŁOWA

Hoc est CALVARIA.

DELINEATIO & ORIGO.

EST Calvaria hominis, quæ in vertice frameā infixam habet cum aureo manubrio, campus est cælestinus. Conjecturaliter de præsentibus armis sicut de Iclitijs affirmare possumus. Quod sicut illa Sarco concessa post bellum finitum, ita hæc viro militari post triumphalem victoriā modò assignato, (quia grauissimè vulneratus) donata fuere.

S I C G L O R I A M V N D L

Duplicem exponenterem suscipit dictum hoc verbo apposito. Si enim apposueris verbum, perit. Erit sensus Martini V. antea Ottonis Columnae. Hic enim congestis in unum Tiara Pontificia, Galero Cardinali, Insula Episcopi, Diadema Imperatoris, Coronā Regis, Ducum enses, pītā ardenti iniecit, & dedit lemma: *Sic omnis mundi gloria*, puta perit. Ludic enim mors in Imperijs, & æquo pulsat pede pauperum tabernas Regumque tūrres. Si vero apposueris verbum, acquiritur: profecto intenū in præsentium armorum erit, solo enim sanguine, multo vitæ periculo, inter balistas, sclopeta, sagittas, arcus, gladios & frameas gloria mundi acquiritur. Quare inter problemata Aristotelis: unde est quod aliquando puer in utero matris clamat, & sumunt hoc obstetices pro signo periculoso. Et responder: quia non viuus exibit. Vnde Theologi asserunt, quod ille puer cognoscit se priuari Divino intuitu prepter carentiam Baptismi, ideo clamat. Sed naturaliter & Physice respondebo: dicitur, clavis est signum suæ passionis, quia si maximè non pateretur, non clamaret. Ergo ad nostrum propositum, dum nasci debet homo ad mundi gloriam, oportet illum plurimū pati & multum clamare, nisi enim esset patiens frigoris & astus, fritis & famis, vigilie & silentij, periculi & mortis: & nisi in multis expeditionibus & congressibus cum hoste non fortiter clamaret, gloriam mundi adipisci nequiret. Ita lusitanus Imperator adeptus in mundi gloriam, ut ipsius vestis stragula, in quo Phlegio opere textæ victatum urbium & Barbarorum Regum, quos ipse suis auxiliis debellarat effigies fuerant. In haec verba ait Corippus.

Et tulit intextam precioso murice vestem,
Insi manorum series ubi tota laborum.
Nexo auro insignita fuit, gemmisq; corrusca,
Ilic barbaricus flexa cervice phalanges.
Occisos Reges, subiectisq; ordine gentes,
Pictor acu tenui multa formauerat arte
Fecerat, & fuluum distare coloribus aurum,
O: nis ut aspiciens seu corpora vera putaret.
Effigies auro, sanguis depingitur ostro,
Ipsum autem in media victorem pinxerat aula.
Effera Vandalicu calcantem colla Tyranni,
Vlaudentem Libi:m, fruges, laurumq; ferentem.
Addidit antiqua tendentem brachia Romam,
Exerto, & nudo gesstantem pectore animam.
Altricem Imperij libertatisq; parentem.

Eiusmodi gentilicis quis modò Nobilium utatur, non concessum adhuc scire.
Sed fuisse hanc Familiam suggerunt Lublini, in Ecclesia Ordinis Prædicatorum
Tessaræ gentilicie, ibi enim Euæ Psonce Vexilliferi Chełmcensis consoritus talia
nobilitatis arma, loco quarto posita cernuntur.

T V R S C I O R V M.

DELINEATIO & ORIGO:

SVnt arma Rogláá, iuncta antiquis armis Cruciferorum, quæ ponuntur in medio cornuum. Originem si verè Regni & non ingenij arma sunt, non assignabo aliam nisi in bello Pruthenico cum Cruciferis militis armorum Rogálá concessa, vnde hæc coniunctio processit.

OPTIMI VIRI PERENNIS FAMA.

Non immerito Sacra pagina Doctorum loquitur: *Nescit Spiritus Sanctus patrocinium dare criminibus. In-*

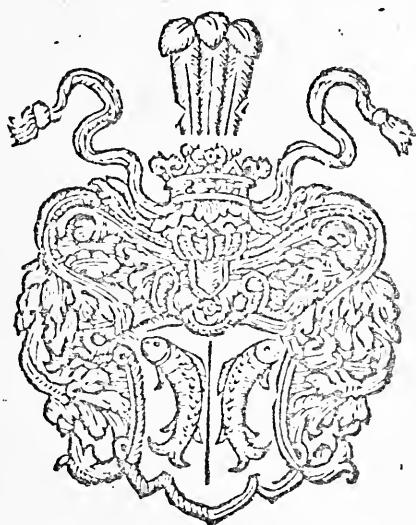
nuunt, ipsi virtuosis patrocinia parantur. Mithridates Tyrannus in amicos & filios, ait Paul. Crofius lib: 6. cap: 5. cùm diu ex altissimo muro filium fristrà precatus, inexorabilem vidit, moriturus exclamasse fertur: *Quoniam Pharnaces me mori iubet, vos si estis dij patrij precor, ut quandoq; Ego ipse hanc vocem à liberis suis audiat.* Sine fructu sermo, qua enim mensura mensi fueritis, eadem remetietur vobis. Vnde Petrus Damianus serm: de Char. exurgendo in vitiosos dicit: *Vidit Deus opera tua, recursus Ego excursus flagitiorum tuorum Ego continuuit iram, cælum non fulminauit, aqua non submersit, non abservavit tellus, Ego cùm omnis terra sit plena gloria Domini, non veritus es præsentem Dominum, Ego coram tanta mundicia immundicias tuas exercere.* Optimus vero vir in tergo thesaurum gerit. Refert Damasus quod Tyberij asinus scintillis & radios emisisset, significando Domini sui Imperium. Profectò contempti à mundo, clarissimarum virtutum fulgore collucent. Hinc eorum fama perennis, terram cælumque replere contendit, vnde S. Hieronymus Epist: 3. docuerat: *Debemus animo premeditari quod aliquando futuri sumus, quod velimus, nolimus, abesse longius non potest; nam si non gentes vita excederimus annos, tamen nihil esset praterita longitudo quæ esse desisset.* Sed clariss D. Bernard. serm. 3. Epiph. *Quatuor sunt quibus in hac vita obsequia deferimus: Caro, Mundus, Diabolus, Deus.* Caro largitur seruitoribus suis momentaneam voluptatem, Mundus transitoriam sublimitatem, Diabolus perpetuam captiuitatem, Deus interminabilem felicitatem. De horum numero considero Simonem Turski, qui ex custode Thesauri Regni Præpositus Ecclesia S. Heduigis Cracoviæ, tum Præpositus Miechouienlis Monasterij, huius vigiliantia, cultus Diuinus promotus, Ecclesia & Monasterium reparata, Sanctæ Hedui-

Hednigis restaurata Ecclesia fuit, pius vir religione, clarus scientia, virtute decorus, cuius fama meritò perennis. Quocirca S. Augustinus serm: i. de Temp. Nullus homo solum sibi viuit, & quanto scungj exemplo sancta vita & difficauerit, cum tantis & pro tantis mercedem retributionis beatæ vitæ accipiet, & quanto scungj exemplum malæ conuersationis, etiam si cum non consequantur pœnitus, pro tantis se malis nouerit rationem redditurum.

W A D W I C Z.

DELINEATIO & ORIGO.

Sunt duo pisces marini, unus coloris albi alter rubei, disponuntur super scutum capitibus sursum, ita tamen quod capita auersa gerant ad extrema latera clypei, formentq; corpore literam Maiusculam C, secundus est clypeus per medium linea recta, ut discernatur diuersus campus. Albus enim pisces ponitur si per rubeum capum, rubeus autem pisces super campus candidum, super coronam ponuntur pennæ tres Struthionis, alij pavonis caudam ponunt. Concessa fuerant cuidam Alemano dicto Wádwicz à Vladislao Rege, dum ex legatione à

Rege Danie rediit, referebat namque suum periculum in mari, quod nauis vix non amiserit salutem, & pisibus esca non fuerit. Ideo fidei Legato & optimo militi, Vladislaus talia arma periculi concessit, atque Ordini Nobilium Regni perpetuo adscriptis, quos *Dlugossius* viros probos & moderatos adnotauit.

O B S O N I V M R E G A L E

Plato existimabat quondam nil nasci in mari Ioue dignum, secutus planè eundem Zoroaster, qui malis genijs dedicare aquatica omnia definitiuit: sed cum plurimæ gentes pisces & pisciculos, dijs placationis gratiâ obtulerint, idque dijs bonis, ut Pier. Valer. lib: 31. cap. 2. iam pisces obsonium louis & Regale dicendum erit. Quocirca olim præcipiuus luxus primaquæ deliciæ erant pisibus vesci. Ita quod Seneca lib: 3. quæst. referat: *Catonem admirari solitum, quod Romæ pluris pisces quam bos venundaretur.* Sed aduentum de pisce, quod expertus referat Plautus: *Pisces nequam nisi recens.*

Gentes quæ diuinum cultum nondum suscepserant, per pisces significabantur, sed sc̄tidos non recentes, vnde concinnè Aristot. 3. Metaphysic. Philosophi (inquit) antiqui Deos faciebant principia entium, & dicebant illa entia esse immortalia quæ gustauerunt nectar & ambrosiam, illa verò mortalitia quæ non gustauerunt. Gentes igitur quia non gustauerunt diuinam gratiam Christo ferente, erant non recentes pisces, quocirca ad mentem Regiam indigni. Verū arma præsentia considerando, recentes pisces sunt, digni ad mentem Regiam. Sic enim armorum præsentium hæredes sese moribus & virtute componunt, vt rerum & temporum varietas exigit; nec se mutant, sed aptos reddunt Regi, Patriæ, Familia, Amicis. Quapropter à trecentis annis fide & fidelitate incepit & perdurat, hæc Familia quorum merita, obsequia, hostium strages, Patriæ amorem, Familia decorem, Historia Regni liquidius denuntiant.

Vos tantum superi placidam concedite vitam.

Atq; suo semper vernantem flore iuuentam,

Quod nobis stabili iam sp̄ondent numine Parcae.

Vi seri quondam discant teneantq; nepotes,

Et sua perpetuis tradantur yomua chartis.

LINEA FAMILIAE WADWICIORVM.

Wjadwicz primus Parens dictorum armorum, à cuius cognomine arma praesentia teneant denominationem. Erat natione Germanus, Vladislao Regi carus, à quo & talia insignia nobilitatis post aetam legationem ad Regem Dama obtinuerat. Alij ponunt quod in Regnum cum armis presentibus ex Germania venisset, eò quod pisces gentilicium fuerit Germanicum, sicut apparet ex vexillis Cruciferorum. Sed differentia sunt nostra gentilicia à Germanicis & posuione, nam Germanica capitibus iunguntur & caudis, & colore, quia veteri pisces est coloris rubei, demum vno campogaudent, & cuiusdam ciuitatis arma fuerant. Wadwicz vero aliter disponitur, pingitur, coloratur. Iohannes Wadwicz de Dabrowa eximius miles cum Vitoldo, a Tartaris occisis ventibus cum Edigā 1398. in quo ceciderunt quoq; Andi, eas & Demetrius Korybutij fratres Regis Jagellonis, & alij nouem Lituanes duces ceciderunt, fugiente Vitoldo cum Suidrigalo, Ostrorogo & Samotulio, Cromer: lib. 15. Dugoss. 1351. Anno. Bielsc. fol. 283. Antiqua hæc Familia Wadwiciorum splendidè floruit in Regno, nam in unione M. D. Lit. ad Regnum Pol. in Comitiis Hrodensiis 1413. à nobili D. Wadwicz superstitio suscepserat prænominata arma Mundigerus, cuius posteritas usq; in præsens honoratur eisdem armis. Natusowici in M. D. Lit. Familia meritis & titulus clara. Stanislaus Natusowicz Cionius Vilnensis, de quo Stricovius folio 591. Nicolaus Castellanus Samogitiæ, virtute, benivolentia atq; bonitate magnum nomen sibi comparavit, de quo Ianusowicius in Stat. Reg. Constitutio Regni 1591. Iohannes Venator M. D. Lit. Tenutarius Lodziensis, de quo Constitut. Regni 1607. Nicol. ns

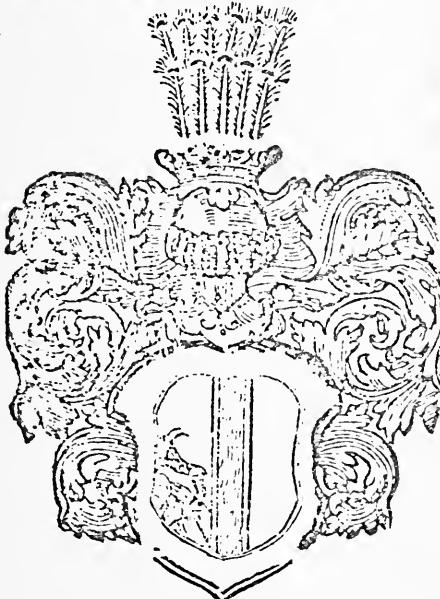
*Nicolaus Thesaurarius M. D. Lit. de quo Janusouius in Stat. Reg. fol: 342.
Christophorus Nárusowicz Thesaurarius M.D. Lit. Notarium & Venator ibi-
dem, & Cionius Wieswiansensis, de illo in Constitut. Regni Anni 1631.
Stanislaus Nárusowicz Notarius M. D. Lit. Novodworscii. Capit. Ex Pa-
lat. Vilnensi, Sigismundus Nárusowicz ex Palat. Trocensi, electionem Sere-
reniss. Vladislai IV. Regis subscripti ferunt.*

*Męzyci, Ioannem Męzyk interpretem Regis à Magistro Cruciferorum, ante
bellum Gronoualdense 1419. refert Bielscius fol: 297. de armis Wádwicz.
Alij eiusdem cognominis Męzyk sunt armorum Wieniaw-*

*Sub ipsam armis ponit Papr. in 1. Operc Wolczkow, Stankienicjos, Mátia-
snicjos & Roskich, qui à Boreisj & Kureisj, Ducibus Drucensibus proce-
dunt. Georgius Roski Vexillif. Witepsensis, reliquit filium Stephanum, or-
namentum Familiæ, ingenio, iudicio, & fortitudine.*

WALBACH siue WOLBOCK.

DELINEATIO & ORIGO.

ter Wálbách, significat verò Wolbock vitum optimarum partium, licet no-
mine caper appellatum.

PROMPTI IN BONVM.

*P*Luris lamentabatur capra quod prompta esset in bono, nutritiuit quon-
dam catullos lupi, & mox ipsa quoq; ab eisdem disceptra. Manet echo:
Mortem dedit ipsa voluptas. Semel quoque ferita ab arcu ex cornibus

proprijs facto, & lamentabatur: *In meam perniciem produxi cornua.* Non tam ideo cessauit à bono. Incomparabiliter Wálbáchij prompti in bonum triplex fuere, honestum, utile, & delectabile; ut potè qui Regi, Patriæ, & Familiae lucescere & proficui fore desiderarunt. Habet Alexander ab Alex. lib: 4. Genial. cap. 2. in Lybia fuisse nauigia, quæ hirci & capri tulere nomina, erant enim capita eorum formata in proris. Erant profectò apti bello tam nauali quam terrestri Wálbáchij, idcirco mari terraque pugnare cum hoste non denegabant. Ægyptij hominem auditu pollentem Hieroglyphicè significando formabant caprum, eò quod per aures perinde ac per narces spiritum emitteret & vicissim reciperet, refert Pier. Valer. lib: 10. cap. 2. Erant nichercule prompti Wálbáchij ad sonum tubæ & tympanæ classicæ, erant prompti ad vocem Ducus militiarum, erant prompti in hostium insilite brachia. Hæc illorum montes & petræ, flumina & littora deferunt, quod aureæ paci & victoriae contulerint initia & fines. Apud Pausaniam lego capram ahenam inauratam, quia illi preces allegarent, tūm quia sydus capra ortu suo noceat vineis, tūm quia damnosum vitis animal, baccho sacrificari debuit. Non defuerunt Wálbáchij in sacrificio salutifico, sed nociuam hæresim reijcientes adhæserunt Deo vero, & veræ Catholice Ecclesiæ, ut dicere de illis licet: *Hircum obtulerunt.* In quem sensum loquebatur Adamantinus: *Cum ad Martyrium ducaris, hircum obtulisti, quia scilicet authorem peccati diabolum ingulasti.* Erant igitur prompti in bono pro salute Patriæ, pro dignitate Regis, pro gloria Familiae. Sciat posteritas.

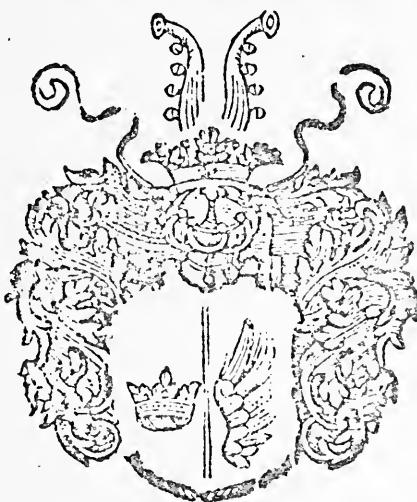
*Non liberis est pulchrius munus aliud,
Quam liberos dici parentis optimi.*

L I N E A W A L B A C H I O R V M:

Wolbock miles, cui primum collata fuerunt in Germania præsentia nobilitatis arma, & cuius posteritas in Regnum veniens reddiderat obsequia Sereniss. Regibus in castris & Aula. Wálbách corruptè votati Wolbocij in Regno, ex tribus fratribus Ioanne, Andrea, & Georgio, est relicta posteritas. Ioannes Wálbách Vices Palatini Varsaviæ gerens, vir solertia & humanitatis & iudicij grauis, in expeditionibus plurimis declarauit amorem in Rempub. & sibi electam Patriam. Reliquit filios optimæ dispositionis ad virtutem, Bartholomæum, Ludouicum & Laurentium, ex Circensi Terra subscripti electi nem Sereniss. Regis Vladislai IV. Germanus suis Balthasar post militares aelius in Palatinatu Lublinensi ornat domicilia sua virtutibus, filij ipsius Stanislaus & Ioannes. Andreas patruelus frater ipsorum in M. Duc. Lit. sedes elegit, vir militari occupatione clarus, reliquit prolem. Georgius Wálbách postquam deauxit militarem laudem in Confinibus Regni versus Tartaros & Bisarmanos, ibidem colit sue conditionis sortem.

WLADYSŁAWSCIORVM.

DELINEATIO & ORIGO.

IN scuto sexto per lineam rectam à dextris est ala Aquilæ, in altera parte est corona Regalis aurei coloris, campus albus alæ, cælestinus coronæ, super coronam sunt duæ tubæ ornatæ quatuor argenteis globulis. Colla. a fuere arma præsentia Regia munificèntia Sigismundi III. Regis Pol. Gabrieli Prouancio in Anno 1609. Secretario Regio, Praeposito Varsaviensi, Lenciciensi Scholastico, Canonico Plocensi & Chelmensi, ratione hac, quia ipsius curæ, diligentie, exercitio filium suum Vladislauum commiserat, ut spem futuram suam & Regni, eximijs magnisq; virtutibus exerceret disponeretq;.

Quod quia probauit Rex in effectu ex armis & honoribus Regalibus, alam Aquilæ & coronam Regiam in stemma nobilitatis ipsi concessit, atque cognomen à filio Vladislao Wladyśawski indidit.

VIRTVS LAVDATA.

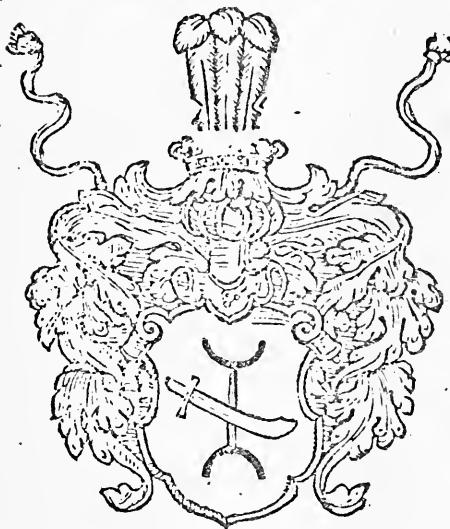
Premonuit Seneca in lib: de Virtutibus: *Vagas cogitationes & iniustiles, & velut somnio similes non recipias: nam si animus tuns se illis oblectauerit, cum omnia disposueris tristis remanebis, sed cogitatio tua stabilis & certa sit, siue deliberet, siue querat, siue contempletur non recedat à vero.* In hoc iensu laudatur Hercules ab Apollodoro, cùm enim illi contulisset Apollo arcum & sagittas, Minerua scutum, Mercurius caduceum, nil ille ex his pro insignijs suis & armis accipit, sed ipsam ex oleastro clavam, quam sibi ipse fermauerat, & qua leonem magnanimum occiderat, voluit laudari virtutem ex proprio. Arma præsentia dūm intueor, docent tacitè virtutem laudata. n.c. proprio. Nam sicut Atharalicus Rex, ut refert Caffiod. lib: 8. variar. Epist: 21. his usus verbis ad Cyprianum: *Quamobrem multis laboribus, multaque fiaje & constantia comprobato Patriciatus tibi, Deo auspice conferimus dignitatem, honorem quidem celsum, sed qui tuis meritis probetur esse aequalis.* Ita Sereniss. Rex Sigismundus III. cum hoc Gabriele benignitate Maiestatis sua decreuit: *Fiat (inquit) Equestris ordinis, habeat Maiestatis nostræ insignia, fauac illi Clerus, benè preccetur populus, meruit enim educatione excelsa primogeniti*

nostri filij Vladislai. Antiqui Romani die uno Martij 30. sacrificabant quatuor diis Iano concordiae saluti & paci. Iano primum, quia ei adscribant prudentiam, à qua concordia procedit, ab illa autem salus & pax. Ita Vladislavius quia prudentiam adamauit, concordiam, salutem & pacem ab Ordinibus Regni merito degustauit. Optimè quondam Ptolomæus de Astris: *Quando stellæ ligauerunt rem aliquam in capite Anni, remanet illud ligatum firmum per totum Annum.* Profectò Prouancius in initio Annorum virtutem & persecueriantiam in ea conceperat & ligauerat, idcirco ad finem cursus vita ab ilia non recessit, sed firmiter & delectabiliter coluit.

VLANICCIORVM.

DELINEATIO.

EST via lata, cui dux Lunæ mediae sunt annexæ ad extrema, per medium framea quassata cum cruce ponitur sine capulo, campus est sanguineus ornatus corona, à tribus pennis Struthij.

ORIGO.

Fertur à Ducibus Russiæ concessa fuisse militi strenuo, vigilias agenti contra Tartaros de nocte ad viam latam seu Tartarorum Slakum, & viam equis Tartaricis tritam. Cùm enim patuo comitatu teneret noctis silentium, persensit imminentem hostem Tartarorum, composito stratageme à vexillis vocibus & bombardis dueris in locis, opposuit hosti ingentem esse exercitum, & ipse ex insidijs duce occiso cum primis irruit in hostem & iepressit in fugam, quos conuelendo insecurus est, atque dispersos tota septimana in campis lacepsius. Rediit vicit & vigilarum suarum cum fortitudine, recepit à Duce insignia.

BELLVM NECESSITATVM.

PEr pulchrè Cicero de Pace reliquit: *Dulce nomen pacis, res verò ipsa cùm iucunda tunc salutaris.* Pacis namq[ue] tempore, non secus ac si nouum quoddam ver rebus humanis adfulserit, coluntur agri, vernant horti, pascuntur latræ pecudes, ædificantur villæ, extruuntur oppida, instaurantur collapta, ornantur & augmentur exstructa, crescunt opes, aluntur voluptates, vigent

vigent leges, floret Respub. Religio feruet, valet xquitas, pollet humanitas, calent artes opificum, vberior est quæstus pauperum, splendidior opulentia divitum, efflorescunt honestissimarum disciplinarum studia, eruditur iuuentus, tranquillo fruuntur ocio senes, bonis auspicijs nubunt virgines, laudantur simili prole puerperæ, florent boni, minùs peccant mali, & vt paucis plura comprehendam: Concordia res paruae crescunt, discordia maximè dilabuntur: sed dùm hac dulci pace frui nequimus, bellum necessiatum meritò consurgit. Hinc Alciatus:

*Arma procul iaceant, non est fas sumere bellum,
Si aliter pacis non licet arte frui.*

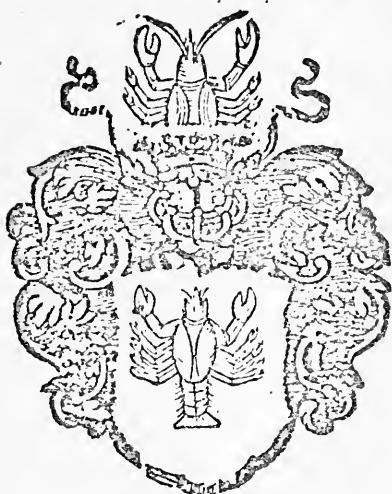
Quocirca & Poëta fabulis innuebant: Iouem tonitrua cladesque exitiales conuocato Deorum consilio & præmissa matura deliberatione, terris immittere, leues verò pluuias nulla accedente Deorum auctoritate terris largiri. Docebant bellum clademque non fieri debere ex leui occasione & auctoritate, sed magna necessitate, sicut magna auctoritate. Ita mehercule processit Vlaniciorum parens, qui Vlanos Tartarorum pacem ferentes non lacescisset sed honorasset, sed quia bellum & hostile Patriæ deferebant necessitatibus pauca manu ductores tumentes inuasit cum vitæ periculo, sed victor eua sit Domini adiutorio. Thraſybulus Atheniensium Dux, magno consilio congregato constituit decreto Amnistia, id est: Obliusionem veterum iniuriarum, & quoniam graue erat ijs, qui bona sua & hæreditates in aliorum manu videbant, tulit sententiam, & interpretatus est decretum: *Non moueantur liues de praesentibus possessionibus, sed in posterum ut nihil contra leges fiat.* Evidem hostis omnis Patriæ & Regni, non cogitat seruare aliquam pacis legem, see omnia decreta conuelliit, omnia Amnistia disturbat; vnde necessitate compulsi, bella qui pacem optabamus, inchoamus. Immedicable enim vulnus ense recidendum, ne pars sincera lædatur.

L I N E A V L A N I C C I O R V M .

Ivanus Vlánicki Rothmagister strenuus & bellicosus, qui animæ consulendo, unionem Fidei Catholicae amplexus fuit, ex Anna Kálinowska germana Bartholomai, suscepserat filium Ioannem, in Fide Catholica baptisatum & educatum, miles eximius, obiit. Laticouie sepultus.

W A R N I A:

DELINEATIO.

ES T Cancer extensus, oculis sursum, capite deorsum integer, coloris rubei in campo candido, super coronam etiam Cancer medius.

ORIGO.

Armia hæc concessa militi fortis & heroico, *ut inquit Dlugessus cognominato Rak*, hic in bello infelici cum Turcis in Vngaria pugnando ad Warniam, & in medio hostium à tormentario puluere atq; Persicis gladijs rubens, militaris fortunæ palmam retu-

lit fortitudinis & audacia, Anno 1444. Demum pronepos eius sub eadem Warnia cum Rege Ludouico pugnando. Polonum fuisse & Sclavitudinem armorum militis & domini nomen declarat. Hinc aliqui ex Vngaria venisse dixerunt, quia ibi acquisita fuerunt, non considerantes unum Regem duorum regnum ex utrisq; habuisse regnis militem. Iam enim Nobilis Dominus Rak iisdem insignijs ornatus in Regno Poloniae manens, miles cum alijs in regnum Vngariae descenderat, atq; inde nisi proclama accepit Warnia, in confirmatione suæ nobilitatis à Rege, quod idè affere licebit, quia armæ Cancer sunt antiqua in nummis Romanorum, in Regno Lombardiae in Brixiæ, atq; fortè in alijs Regnis ut videre licebit in Gentilicijs Petra sanctæ. Res publica etiam Chiensis eisdem vtebatur, *ut Pier. Valer. lib. 28. Hierog: refert.* Vnde antiquitatem armorum etiam in Regno sanè conieeturare licebit, ante congressum atrum Vladislai cum Turcis.

RECTVM INTEGRA.

INobliquum iter cancerorum figendo aspectum, video tamen proprium illis esse, vt merito Aristophanes dixerit: *Rectum iter ut carpat cancer, non viceris unquam.* Sed recesso ab Aristophane: Cum enim efformet in natura sua Cancer cursum solis, cuius progressus & regressus à Capricorno ad Cancrum, & mox à Cancro ad Capricornum consideratur, rectum iter in Cancro cunctemplari licebit. Sed ne desudasse Cancrum aduersus Herculem opinemur, ad presentia arma nobilitatis Warnia mentem diuertamus. Cancer quidem est, sed non fluialis animalis è cancri naturam representans: Denominatione enim parens armorum Cancer non natura dicitur, unde non animalcm

animalem sed ratione diri gibilem motum repräsentat. Quapropter rectum iter ipsis adscribimus. Jam h̄c non licet depingere Gammarum seu cancrum cum Elephantis capite, quasi cancer posteriora irritaque facta ex magnis inchoata strepitet. Pergunt enim proceres Warnij ut non tentare magna sine laude, ita non tendere in progressum sine honore, & ornatu familiæ. Illorum erat nedum fortitudinis insignia in castris & bellis perficere inchoata, sed virtute honesti, in specula iustitiae, audacia, triumphi promoueri. Antiqui arcuum reuelatum figurabant face ad quam cancri accurrebant, docebant enim cancros latitare, sed ad splendorem nocturnum lunæ vel facis moueri & accelerare. Fax gloriæ, lumen religionis, splendor vitæ & fidei, efficerunt in precordijs Familia Warniorum, ut ad omnem Regis & Reipub: Patiæ & Senatus, familiae & domus, ortum, meridiem, & occasum læti procedant, & de abditis cordis bonorum & possessionibus præsto fore non negligant. Ergo ò posteri sint vobis hæc:

*Pauca pro multis,
Magna pro maximis,
Argentea & aurea.
Deum timete,
Viuet eaque:
Atri securè,
Cordi habete.*

L I N E A F A M I L I Æ W A R N I A:

Rak miles sic cognominatur, qui haec arma intulit in Reg. Pol. cuius nepotii in bello cum Tartaris & Turcis ad Wärniam nouū proclama, eò quod fortis & heroicis viri operā publicè dedisset. indicium Wärnia scilicet fuerat. Dlug. A. 1444. Biel. fol: 557. Ex his Familia per diuisionem bonorum in plurimos ramos deducta fuit.

Gnoinscij antiqua & celebris Familia. Nicolaus Gnoinski Presbyter, dc quo Cromer. sub Anno 1456. fol. 357. Leonardum Gnoinski virum bello claram referunt Historie, hic mille quingentos milites conduxerat in Vngariam Ludouico Regi ad Wärniam contra Solimanum Turcarum, Bielscius de illo fol: 557. Ioannes virtute & fortitudine clarus, qui relicto filio Praclao Capitanco Nouæ ciuitatis Koreczyn maxime illustrauit Familiam, nam præter speciem parentis quam virtute & moribus effingebat, 8. filios optimos Patriæ ciues reposuit, ex quorum posteris manet in dies præsentes splendens Gnoinsciorum Familia. Nicolaus 1. Praclafilius, militaribus & fortitudinis trophyis summoperè excelsus, post eximia enim merita in castris Dux militiæ Regalis Supremus renunciatus fuit, in clade Bukouiana in captiuitatem veniens, audacioris animi in hostem reperit cautionem. Ex ceteris eius filiis Stanislaus & Iacobus heredes in Piaski, & aliis bonis ad Nouam ciuitatem Koreczyn. Filii Stanislai eximij militis & Vicecapitani Nouæ ciuitatis Ioannes filia Barbara consors D. Stráz. Iacobus vero frater ipsius reliquit ex Secygnienška Ioannem ad negotia Reipub. dignum ciuem. Leopardus 2. Praclai filius post

actus heroices in bello & castris, ex dignissimo Rothmagistro Metator castro-
rum Regni, & Capit. Nouæ ciuitatis Korczyn, ex Bobotankâ reliqu'l conar-
dum & Andream. Leonardus 3. Praeclai filius strenuus vir bello, qui forti-
tudinem suam in Vngaria sanguine sublimauit & morte. Nicolaus 4. filius.
Petrus 5. filius. Sigismundus 6. filius. Praeclaus 7. filius Praeclai maiorum
sequendo exempla, in Familie suæ gloriæ, virtute & fortitudine propria pro-
perauit. Reliqu' bos filios Ioanneum, Stanislauum, qui ex Oraczowska Ada-
mum, & Christophorum suscepserat. Christophorus miles in Vngaria fortu-
natissimus, qui quadringentos Haydones in captiuitatem deduxerat, reliquit 4.
filios, filias Heduigim Sienienski Castell. Zarnowecen. consortem, & Barba-
ram Chyceij. Andream Capitanum Nouæ ciuitatis Korczyn & Burgrabium
Crac. Praeclau Capit. Wysocensem, cui filij erant quinque. Petrum Succa-
merarium Mielnicensem in M. Duc. Lut. Christophorum Pocillatorem Se-
reniss. Regis Augusti. Praeclaus ultimus filius Aulicus Augusti Regis. Christo-
phorus a Franc. Humenski domi in carcerem acceptus. Biell. 704. Adalbertus
Gnoinski, strenuus miles moribus & virtute celsus, qui Iudeus Castreri. sub ma-
gno Exercit. Praefecto Koniecpolski fuerat, electionem Vladisl. iV. ex Sendovir.
subscripsit. Extant plurimi ingenuo & marte præclarri viri, ex quibus in elec-
tione Sereniss. Regis Vladislai subscripsit Ioannes de Gnoynik Gnoinski, Sub-
index Terræ Sendomirien. Deputatus ad articulos iudiciorum Warsawienium,
qui etiam vna cum Petro eandem electionem Vladislai Regis subscripsit.
Leyceccij divisione honorum à Gnoinsciis aliter denominati, in Sendomir. Palat.
Zarzeccij ibidem.

WASKIEVICIORVM.

DELINEATIO & ORIGO.

ES T scutum intra quod crux ponitur
ad basim divisa & ceu radicata, crux
coloris aurei, campus celestinus. Sub
temporibus Regis Jagellonis militi Chris-
tiano concessa, dum animo sagaci contra
hostes & inimicos crucis Tartaros proce-
deret victorique fieret.

*Non temere cæcam vir fortis fertur ad iram,
Iusta sed indigne læsus in arma ruit.*

MILES DIVES.

Diuitem propriè non ex alienis bonis & divitijs appellamus, neq; etiam
ex fictis & falsis, sed ex proprijs & veris. Quibus igitur bonis verè
fit diues miles? Dicerem: Superbo equo, frenis auris, gladio, gen-
mis fa-

mis saphirisque ornato: sed qui his vix miles dicitur, imò excepto equo milles esse negatur, iam diuitias militis non hæc affirmanda erunt. Dicerem diuitem militem, cui statua dantur opulenta, cui largiuntur præmia digna pro meritis, et si successio honorum redditur in castris. Profectò diuitiae sunt hæc militis, sed paruo tolluntur tempore, leui annihilantur occasione, & quod magna considerationis est, edax tempus quod non depascet, cruda mors eripiet. Quocirca vix bona hæc appellabimus quæ modo sunt, modo non erunt, veræ militis diuitiae perpetua pro summo labore in sanguine & vita fore debent. Hinc D. Bernardus ad milites utrosque tam Spirituales, quam Regnorum, serm. 4. de Adu. dicit: *Filij Adam genus auarum & ambitionis audite, quid vobis cum terrenis diuitiis & gloria temporali, quæ nec venerare vestrae sunt? Aurum & argentum nomine terra est rubra & alba, quam folius hominum error facit aut magis reputat preciosam? denique si vestra sunt haec, tollite ea post mortem vobiscum, sed homo cum interierit non sumet secum omnia, neque descendet cum eo gloria eius.* Verè ergo diuitiae non opes sunt, sed virtutes quas secum conscientia portat, ut in perpetuum diues fiat. Talis profectò fuit parens horum armorum, cui pro meiitis virtuosis crux fixa concessa fuerat, diues erat in conspectu Dei & Principis, diues conscientia, diues aeternitati, diuesque saluti. Monerat olim Sacra Scriptura dicens: *Tantum colligate vobis de manna cœlesti, quantum sufficiet ad diem presentem, in crastinum nihil seruare.* Qui ergo manna seruauerunt in crastinum, vermes & putredo siebat. Ita diuitiae huius mundi sunt putredo & vernis occasionaliter, diuitiae vero conscientiae sunt vita perenniter. Ergo contenti stipendijs vestris & pugnando pro Deo, Fide, Ecclesia & Patria, diuites virtute eritis, & in conspectum Dei diuitias secum reportabitis. Delicatè Claudianus:

Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit

Occurrat, mentemq; domet respectus honesti.

His armis nobiles Waskieuicij de Minsensi Palatinat. adnotant Familiam suam.

W A Z Primò.

DELINEATIO & ORIGO.

EST serpens erectus cum corpore tortuoso in medio militaris parvae, coloris lutei in campo glauco. Concessa fuerunt militi sic dicto, quod plurimis vicibus cognitis stratagematibus hostium, corroserit spem fortunāq; hostis, Quocirca iuxta nomen & factum armis sibi Duxes Masorum contulerunt. Notant Annun ex Historijs 1306. sub Vladislao Lokietek, sed ex Dlugoss. patet quod sub. A. 1260. iam Epi-

Kopus Plocen. ex armis Waz erat.

H O N O S E X V I G I L A N T I A.

Inter gestamina bellica Regum Ægyptiorum nedum imponebantur capitibus leonis, tauri, lupi, aut alterius cuiusque feræ priorēs partes, sed etiam serpentum & diaconum. Habet aliquid serpens & tutelaris, dum coria serpentum regumentorum bellicorum usum præstisset Amazonibus in Lybia, Pier: Valer: lib: 41. cap: 17. At præcipuum inter cæteras ex natura sua dotes id habet serpens, quod vigil cautusque sit. Quocirca in Obeliscis antiquis videmus, cum aliquis Rex vel Princeps curam populi sui gessit regiam, vigilem, & tutelarem, illi in monumento anguem vigilem vertice surrecto electoque pectori desigebant formabantque, & ornabant titulo: C V S T O S. Quocirca Homerus inquit somnum Nestoris compellasse Agamemnonem Iliad. 2.

Non decet ignavum tota producere somnum.

Noële virum, sub consilio, sub nomine cuius,

Tot populi degunt, cui rerum cura fidesq;

Credita summarum.

Armorum præsenium rem progressumque si inspicere sicer, non aliud intro videbimus, quam honorem nobilitatis & libertatis, ex ipsa vigilantia in bello inchoatum, amplificatum & auctum. Argum ille exprimebat draconem visu acutissimum imitabatur, alterum Epaminondam efformabat. Cum et in clarissimus hic Imperator in hostis fortitudinem procederet draconis galera me insignis sicut, cui dum antiquitas post prælium Mantineum pacem are cupiebat, eratque columnam cum clypeo draconem in eius memoriam sculpsum ostentans, Pier: Valer. lib: 15. Ita profecto non quidem draconem miles Waz in capite, sed in pectori ferebat; dum hostem Patriæ, inimici Regis, invisum Senatus aggredi tentabat, quocirca serpentem draconem pro itemmate obtinuit qui hostem deuorabat, ut vero honos Familiae vesti & permaneat, vincere vobis adfero remedium ex Aistophane. Finxit ille duos iepentes, qui oculos Pluti in gratiam Æsculapij lanihebant, quo non intendebat malum exercitatemque Pluto, sed lambendo oculos gratianimi affectum exprimebat, quod beneficio illius ex cæco cernere capisset. Tali vobis per necessum erit lambere oculos Patriæ & Principis, hoc est, dulci conuersatione inter nobiles alicere affectum Principis & obsequio vigilantes reddere visus lucernas, quibus ad honestum utile & delectabile vestrae Familiae animaretur inducereturque. En Principis echo.

Gratia magna monet: quia virtus præmia ludis

Sentit, & illius fata sequetur honos.

Vtuntur præfemib; armis Podoleccij in Russia in Præmislici. Terra. Stanislau s magnus bellator cum Sieninska Castell. Halicie. filia, qui post Archip. Leopol. matr: tenust, ex quibus una fuerat consors Heriberti, feminæ speciosa fir-

cic, à quo in labyrinthum vitæ deducēta quoq' fuerat, sed assumpto habitu sacro penitentia, Cracoviæ dicem clausit penitens extremum, & qui peccat Domino peccat, peccatorum condonatori, arma ponuntur serpens simpliciter. Sunt quoque Węzij in Præmisticis districtu, puto cognominatos à præsentibus armis.

W A Z Secundō.

DELINEATIO.

EST serpens coronatus auro, caudam ad medium tenens complicatam, in ore ramuscum cum folijs mali atque fructu defert, serpens est rectus luteus, pomum viride, campus sanguineus. Super coronam quinque pennæ Struthij.

ORIGO.

QVIA ob vigiliam & magnam solerçiam in rebus bellicis collata fuerant arma Węziorum, ut superius diximus: hic additio facta, quod in tot prædis & incursionibus à Lituanis, Russis, Tartaris, præcipue Syradiensis Terræ, omni à molestia famis, & sanguinis liberauerit. Corona præsidem Syradiæ exprimit, fructus opulentiam denotat.

AMPLITVDO NOMINIS.

Icet falsis vanisque augurijs, nec leuis adiungenda sit fides, quid tamen antiqui felicitatis suis inaugurijs haberent non indebet videre, serpentem illi magni ominis fuisse assertebant. Quum enim parentum unus vidisset filium suum dormientem complicatum habere caput à serpente, currevit ad aurispices, cui dixerunt: *Nil illo puerο clariū, nil nobilius fore.* Hinc Aurelianum Verum, Seuerum, Maximinum Juniores, Alexandrum Macedonem, & alios Imperatores felices dixerunt Scriptores, ex ipso serpentis indicio, ut Pier: lib: 15. & Suetonius in Augusto & Nerone demonstrat. Adaptat propositum tituli, cùm vitos amplii nominis in castris draconarios vocitarēt, primūque militem sub anguis colligerent. Vnde Ammianus Marcellinus describendo Constantini Imperat. aduentum in urbem dicit: *Dracones ðatarum aureis gemmati, sumptatibus illigati, biatu vasto perflabiles,* & ideo tritii ira percussi bilantes caudarumq' volumina relinquentes in ventum. Ut igitur præsentibus armis auro splendentibus, & corona regali fulgentibus demus titulum, meritò ex his amplitudinem nominis assignabimus, nendum enim eandem serpentes coronam formantes significabant, sed etiam ad con-

sequendam amplitudinem dictam profecti erant. Serpentibus enim stratae gema Annibalis fælix, serpentibus cum Prussis dimicando victor gloriolus (nauali illa expeditione immissis viperis & serpentibus, in vasis luteis clausis, in naues hostium) effulxit. Quapropter Ægyptij serpentem quem Vbaū appellabant, ex auro efflabant, & deorum capitibus circumponebant. Putabant enim, ut inquit Philo, serpentem spirituallissimum esse omnium animal maximè igneum, longæuum, præterea qui vix naturali nece conficiatur. Sed quicquid illi de suo serpente dixerunt, nobis qui Politicum & Metaphoricum nunc serpentem speculamur, id liquido constat, serpentem hunc spiritualissimum, igneum, longæuum, æuiternumque pernianere, ita quod annos hos fælicitatis & æui Wæzorum considerantes, minimè illos tangere illud Sacrae paginæ videamus: *Cum morietur homo hereditabit serpentes.* Viuunt enim æuiterne in posteris, traduntque posteris suis serpentis lauream & honorem. Sed audiare Lector.

Fas erit hic nostræ vultus agnoscere gentis,

Atq[ue] dare alternis mutua verba sonis.

L I N E A F A M I L I Æ W & Z Secundò.

WAZ unus ex nobilibus primorum Wæzorum, cui talis additio facta fuit. Ad ministrator Terræ Syradensis & Arcis, de quo Paprocius in Nido folio 1288. Erat à Ducibus Misouicis tali honore prouisus circa Annum 1200. cuius postmodum posteritas ad differentiam aliorum, & ob spæciale merita & genium Wæzyk. Petrus Wæz cognominatus Niedich Episcop. Plocen. electus, Anno 1260. Dlugossius. Ioannes Wæz de Mnich apud Vladislavum Masouicæ Russieq[ue] Dominum, erat Vicethesaurarius Curie, ut patet ex Actis Socabouien. feria 3. in die S. Martini Confess. Anno 1466. ubi legitur: Vladislauus Deigr. Dux Masouicæ Russieq[ue] iDominus, &c. Significamus teneore, &c. Quomodo coram nostra constitutus præsentia Nobilis Ioannes Wæz de Mnich Vicethesaurarius Curia Nostræ, Nobili D. Margaretha filia Leonis de Križko consorti 500. sexagenas, &c. in & super totali villa Troianowo donat. Quod quidem Tritonianum ab eodem Duce ad vitæ temporis deceffissit steriles concessum pro meritis eidem fuerat.

Maldrzycij, cognomen accepit quidam ex Waziis, à caseo Ruthenico de laete omnium Maldrzyk ante vocatum: Cum enim miles hic Wæz cum Casimiro Duke Majouie in venatione oberraret inter sylvas semitis amissis, Duci famelico ad vesperam ferè iter non inuenienti, obtulit panem & ouinum caseum atq[ue] lagenanum cervisæ, quibus refecitus Dux, prouiso militi concessit partem syluarum æuiterne, & sibi villas & domicilia construeret. Hunc igitur nobilem Waz aulicorum caterua Maldrzyk cognominarunt. Nicolaus Maldrzyk Vitoldi Aulicus & miles, ille legationem a Vitoldo perficiebat ad Vladislavum Jagello-nem Regem de sua coronatione Anno 1430. Hunc Bielscius armorum Rozyc penit,

ponit, sed ut modò appareat, armorum Wąż Maledzykum fuisse, iam errore Roseum dicendum. Nicolaus Maledzyk de Starogrod Castell. Belzenis, de quo Primi'egia Regni Anni 1436. refert Papro. in 2. Opere. Ultima ex hac Familia Maledzykorum progenies sexu muliebri bona intulerat in domum Toporowim, quæ d. n. i. Marćinkowicij in domum in diuersas Familias cesserunt, vt Przeworsko, Wieprzome ieziorsko, &c.

Dicotwscij in Masonia, in Zawkrze & Podola, viri bello & obsequiis Patriæ clari, quibus non solum iudicia Terrarum commissa fuerunt, sed a primis quoque militibus in castris & Ducibus in Wisniowiec signa bellica commissi, ipsaq; utræcunq; administratio Ducalium exercituum in Castru.

Podoleccij, aliqui enim non simplici serpente vti dixerunt:

Ciechomscij in Gostinensi districtu, Stephanus qui post exercitam adolescentiam in Aulus Magnatum, & iuuentutem in castris bellicis, numerosam prolem militarem reliquerat ex Elisabeth Puczkowna armorum Gedziamba Ioannem & Simonem, ex Anna Mysliborska armorum Dolegą, Paulum Auticum Sereniss. Regis Stephani, & strenuum militem ad Gedanum & in Myschouia: Laurentium militem, Michaelem & Sebastianum milites, electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. subscripsserunt ex Gostinensi Terra, Stephanus Pincer na Gostinensis & Andreas.

Rzeszowscij in Crocouensi Palat. Stanislaus electionem Vladislai IV. Sereniss. Regis subscripsit.

Grotewscij in Sandomiriensi Palat. ad Opoczno. Georgius eximius miles & ad Reipb. ne gotia sacerdos & apius, in curia Iaztowecij Supremi Exercituum Ducus nomen clarum efficit, meminit Georgijianus in Statuto fol: II.;

Kozarscij in Calsieni Palatinatu.

Borkowij in Crac. & Sandomir. Palatinatibus habent suas possessiones. Stanislaus Borek Decanus Cracoviæ: subscriptus in Comitatu Cracoviæ Anno 1546 nobilitationem Stanislui Skrzynscij sub Alieluccio Duce Supremo Exercituum Iannem Borek Castell. Brzezinensem habet Constitutio Regni apud Januscuium fol: 402. Stanislaus Borek Gostynski Iudex Wielunensis, electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Wielunensi Terra subscriptus.

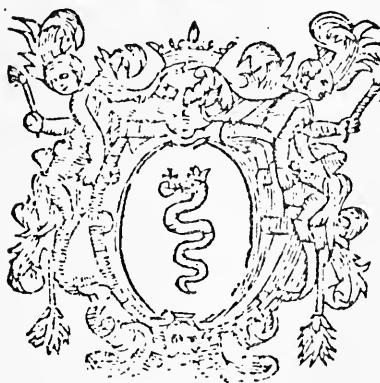
Koyczan Sukowicz in M. D. Lit. hic in coniunctione ad Regnum primus suscepit arma hæc Węzirk in insigne nobilitatis pro se & Familia sua in Comitatu Hiodensibus 1413.

Kozarscij a Kozarki in Rauensi Palat. Andreas miles strenuus post redditu Patriæ obsequia, ex Iozekowna suscepit Lucam & Thomam Rothmagistrum, qui in itinphante Sereniss. Rege Sigismundo III. ad Smoleniscum occubuit, ex Bielski nouem filios receperat. 1. Stanislawum Rothmagistrum ad Chorinum contra Osmannum cum Dorotha Gorská armorum Delawa habuit Samuelem Canonicum Leopol. & Maximilianum Camerarium Caroli Principis Polon. 2. Sebastianum. 3. Ioannem. 4. Laurentium, qui ex Rilská suscepit prolem.

5. Adamum, cuius consors Kochanowska armorum Kruczek. 6. Albertum militem, qui ex Bielska habet filium. 7. Gabriel miles. 8. Matthias miles. 9. Stephanus miles.

W A Z Tertiò alias WĘZYK.

DELINEATIO & ORIGO.

ES T serpens vigilans & stans, tortuosus, cœu in altum exurgens & tendens corona aurea insignitus, ore tenet ramsculum cum folijs & pomo viridi, ex medio pomi quasi excrevit aurea crux. Differentia sunt hæc arma à secundis in duobus. Primò, quia ibi serpens haber complicatam caudam, hic verò explicatam. Secundò, quia hic cum pomo & viridis folijs conspicitur crux aurea, ibi verò non reperiebatur.

Patent arma hæc in Synodalibus Constitutionibus Regni sub Illustriss. & Reuerendiss. D. Primo Principe Primateque Regni Węzyk editis. Hæc Węzykorum arma ab antiquo fuisse in Concione funebrali, Ioannis Węzyk Archiep. prædicti innuit in linea Węzykorum, R. D. Ioannes Rożycius Præcepit. Koscineń. & Sremen. Quam tamen crucem satis abundè illustravit in Familia ipse Primas & Archiep. cùm Summus Pontifex facundia ipsius illeatus eius imaginem habere in Palatio Apostolico desiderauerit, atque illi conferre honorem Cardinalatus optauit, ut legitur in illius vita.

P R I N C E P S O P T I M V S.

SI licuit Ægipcijs optimum Principem, & dantem utiles & necessarias Provinciæ leges medio serpente (quametsi non integrum quid & defensum indicaret) significare: multò oportuniū optimum Principem, tam lucenti corona & splendentī cruce cum pomo adnotare licebit. Non enim iam quid aduersi & venenosí de tam ornato capite & ore sperabimus, sicut Tarquinius superbus de lignea columna clapsum conspiciendo anguem, prospernatus non bona futura prædicebat. Tam decorus serpens, Epidauriani nomen habebit & draconia templa sibi meretur, *de quibus Valer. Max. lib: 1. cap: 8.* Meritò itaque tam splendidus serpens Principem optimum symbolice denotabit. Ludouicus Galliarum Rex Christianissimus, temporis sui felicitatem ut mundo figuraret, erexit Mercurij virginem pacis, ad quam apposuit duas quasi agentes factitantesue manus heminis viui, dues spicas tritici,

tritici, binas aquilinas alas, & hæc omnia circumduxit duobus serpentibus, & subscriptis: *Felicitas temporum*. Me hercule cùm fælicitas Regni fiat ex vita Regis, iam hoc symbolo conditiones optimi Principis non inconciuñè delineauit. Haec sunt conditiones Principis optimi fælicitatem sibi subditisque desiderantem: *Cura pacis*. Nulla salus bello pacem te volumus omnes. *Operatio virtuosa*. Otia enim si dant vitia, non virtuosa actio generabit malū. *Elevatio cordis & animi in cælum*. Nam si terra es in terram ibis, si verò de cælo & cælestis es, ex ordinatione per creationem cælum inspice, meditare, sat age: Fructus verò triticei, docent Principem non sibi natum esse, sed sibi suis acticis & subditis, vnde proficuum esse oportet omnibus, quia bonum est sui communicatiuum. Prudentia verò hæc serpentibus expressa dabit, à qua sunt pax, virtus, actio, meditatio, commodum vitae, & omnis fælicitas temporum. Quocirca Seneca Thyest.

Vbi non est pudor

Nec cura iuris, sanctitas, pietas, fides,

Instabile regnum est.

Et Curtius lib: 7. Fortunam tuam ó Princeps pressis manibus tene, lubrica et, nec inuita teneri potest, impone fælicitati tue frenos, facilius illam. reges. Nero se pentis spolio cum tamquam amuleto uteretur inquit Suetonius, omnia eius optima erant & prospera, vt verò spoliū abiecit, aduersa fortuna & pres- sa & sustulit illum. Amuletum est optimi Principis symbolum allatum Lutouici Christianissimi, quod si abiectum fuerit, hæreditabit serpentes, no- centes, detrahentes, vellificantes, intoxicantes. Ergò Claudianus concludat.

Mansuerunt varij vento cessante Dracones.

LINEA FAMILIÆ WĘZYKORVM.

Węz à quo benignam & facundam appellationem sortiti fuerunt Węzykouij. Esscerunt hoc virtus, ingenium, mores, vt ad ornatum coronæ, auream quoq; recipere crucem, quam quidem crucem, alij ex ore cum pomo posuere, alij in vertice pomi extulerē. Paulus Węzyk, qui cum Alemanis militarem exercuit, dum Cruciferos adiuuabant, in itinere Drabimum vna cum Dobrogoſto Nalecio Castellano Caninensis receperunt, & presidia posuerunt. Inter eos erat Paulus Węzyk qui significauit nostris de facili recuperatione arcis, & dato verbo retia venatica ferarum ex arce expandit, quibus ceu scalis usi Poloni, arcem obtinuerunt Anno 1423. cui in præmium contulit Sereniss. Rex certam intratam ex salinis Vieliciensibus, Cromerus dicebat fuisse Germanum, sed Bielscius inter germanos militem scripsit, & magis applaudet, nam non legimus nobilitatum vel indigenam factum esse, sed remuneratum à Rege, quod profecto prius fecisset Rex, dum prouentum in Regno fidelis militi assignauit, inde veroior conjectura ex Węzykorum Familia militem in exteris nationibus militari dignitate occupatum, & legibus durioribus Germanorum adscriptum.

præfidiarium arcis constitutum fuisse, qui postea amore Patriæ, secretum Regi detulit, atque recuperandi castrorum proprij Regalibus felix occasio fuit, quod etiam ex scriptura colligitur, nam ipse Cromerus lib. de situ Poloniae, dum stemmata enumerat, armam presentia nobilitatis Węzyk scripsit. Quocirca melius interpretatus fuit nomenclaturam hanc Bielcius scribendo Węzyk, quam Blazouinus interpres Polonicus Cromeri Wenzyc. Stanislaus Węzyk in Węzykowa Wola hæres Anno 1407. cuius Andreas Notarius Syradiensis, moribus, genio & consilio præcursor, consuetudinem Koniec polsciam habuit, cuius filii Ioannes Succamerius Syradiensis. Stanislaus, qui magnarum fortunæ & fortitudinis enim in nouis & locupletibus possessionibus hæreditatem fundavit, nimis in Siedliska à quibus Siedleccij, & Osnie à quibus Osieccij, & Widzim à quibus Widzimis processerunt. Petrus Węzyk Vexillifer Syradiensis, post eximias actus in nobili expectato hereditatem in Węzykowa Wola ampliori colligstrauit patrimonio. Dispensatio enim bona nati ex Barbara Iraniowska, ut filius primogenitus Stanislaus hæres fieret in Dambrowká, Petrus in Pärzuccero, Ioannes in antiqua hæreditate Węzykowa Wola cum minorenibus Stanislao & Hieronymo. Hieronymus Węzyk maiorum vestigia sobriamente, moribusq; stolido, contraacto Sacramenti vinculo cum Dorotlea Zalejska, suscepit filios Albertum, Petrum & Ioannem. Albertus filius i. boni & quine amatoris Patriæ consequutus laudem. Petrus alter filius Venator Syradiensis. Ioannes minimum psalmam præripiendo fratribus mores, virtute, conuenientiam honesto, literas prudentio, conscientiam pietate adornauit. Quocirca in Aulam Sigismundi Regis adscitus, ex Notario Palatij Praelatus Cathedrarium Ecclesiasticarum, tum Administrator Abbatie Clare Tumba, à D. Iuone de domo Odrowąż Episcopo Crac. fundata, & ob id ille gratus iussus eius beneficij, cuius particeps erat, sepulchrum ipsum in Choro Ecclesie SS. Trinit. Cracoviæ apud PP. Ordinis Prædicat. perpolito Marmore contexit A. D. 1608. inde Præmislién. Episcopus, deinde Posaniensis, tum Primus Princeps Prim. ss. Regni & Archiep. Gnesneū. In quo munere Origenit Episcopes eccem, presbyteros quatuor millia & ultra, hec debilis sanitatis quotidie fere sufficeret. Qui iam salutaris regno fuit, ut plurimis remedij pacem cum Gustavo eiusq; milite composuerit, negotia Ecclesiæ dextere peregevit, obsequia Patriæ consummò sincere tractauerit, bello pacem, paci quietem cibulari. Rerum desunt vota vocesq; Episcopatum optimi Pastoris, qui etiam in termino vita eorum recordatus fuerat; cum enim iustificando legauerit milles serenes ad sacrificia pro anima sua, statim ad has Ecclesiæ ordinavit Eleemosinam, ad Grabinensem ubi lexa: us è sacro fonte fuerat, fundavit quindecim millia florinorum, ad Scudomirię. 500. ad Cracoviensem 600. ad Nogilam calicem & crucem de argento, & pluuiale pretiosum, ad Præmislię. 100. ad Posanię. 500. & calicem de puro auro ex trecentis aureis, atq; centum taleres pro annis, ad Varšavię. 500. ad Skiernejowię. 300. ad Vincouien. 300. ad Lenc ciu. 10. o. ad Gne-

ad Gnesuensem calicem de puro auro ex 444. Vugaricis elaboratum, quatuor candelabra argentea, & mille florenos, ad Louicen. ubi quiescit 30. millia florenorum pro aedificio Capella & fundatione, in Anniversarij diem 500. & & claudendo testamentum dicit: Quicquid pecuniae collectum fuerit, pro grauioribus egentium subditorum Archiepiscopatus necessitatibus, praetertim pro pane & viualibus subministrandis lego. Cum morti proximus foret, verba ad imaginem Crucifixi habuit: Laus tibi Christe qui pateris in Cruce pendens pro seruis. Dum vero conflexit sacerdotem ad sacrificium properare, institit dicendo: Tollite me & ferte ad Dominum meum. Ad mortuienti Canonico ut proferat post absolutionem generalem de peccatis ter nomen Sanctissimum IESVS, respondit: Amantissime Pater, non ter sed millies. Secundum proferendo dulce nomen IESVS, reddidit animam Redemptori etatis 62. Hic post mortem Sigismundi III. Regis Pol. in Comititis Generalibus Varsoviens. à se inditiss. in locum Patris à tota Nobilitate Regni filium Serenissimum Vladislauum in Regem electum nominauit, & postea Cracoviæ solenni ritu coronauit. Nicolaus Węzyk in Russiæ, de Chrzałowice venit ex Zatorensi districtu Secr. R. M. Eius filius Stanislaus ex Gostawiska suscepserat Titulum codornis & filius. Ioannes Węzyk Cubicularius & Aulicus Regius. Albertus Deicanus Gnesuensis, Prepositus Louicen. Custos & Canonicus Cracou: opium expectationis vir ob singularem virtutem & cum pietate bencvolentiam.

Osinicij, Hi à bonis Osma nuncupui vi supra diximus, Quocirca in Electione Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Syradensi Palat. subscripsérunt. Ioannes Węzyk Osiński Venator Syradiensis. Hieronymus Osiński, ex Syradien. Palat. eandem electionem subscripsit.

Widawicij, & hi à bonis aliud cognomen retinunt, unde subscribunt. Mathias Węzyk Widawski. Andreas Węzyk Widawski, in suffragiis electionis Sereniss. Regis Vladislai IV. Aduerte Widawscios etiam esse armorum Abdank, cum ipsius filia contraxerat matrimonium Widawski Węzyk 1427. Belic. fol. 328. Siedleccij, & hi à bonis sortiuntur appellationem cum propriè sint Węzycij, unde subscripsérunt electionem Sereniss. Vladislai Regis. Valentinus Siedlecki Węzyk.

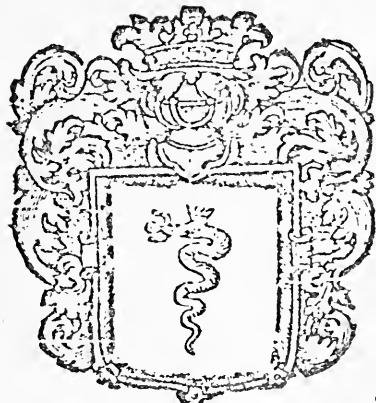
W & Z Quartò.

D E L I N E A T I O:

EST serpens in corona, & afferunt Cadmum eiusq; posteros his armis vsu n fuisse, sicut etiam in Tessellis Gentiliciis Petrosanta Societatis IESV habet. Hoc stemmate si aliquis in Regno vtatur, non mihi occurrit, sed quia Regnum amplissimum Pol. coagulatur ex diuersis gentibus, fieri potest aliquos superesse.

ET serpens in corona aurea, ore insan-
tem pedibus premit, serpens tortuo-
sus stans. Longobardorum Reges tali-
vtebantur stemmate, ciusdem stemmatis
fuerat Bona Sfortia Regina Pol. Sigismundi
Primi consors, Ducis Mediolanensis filia,
Mater Reginæ Poloniæ Annæ, Serenissimi
Regis Stephani consortis. De Sfortiorum
Familia à Francisco & filiis eius, usque ad or-
tum Reginæ, compendiosè *habet Bielsius*
folio 539.

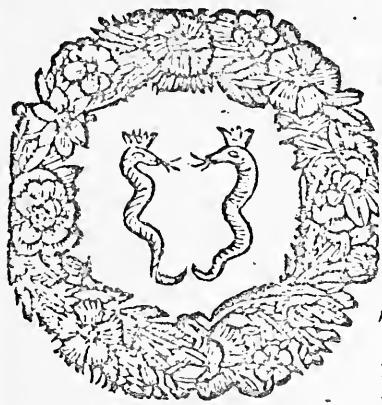
I A M I O V E D I G N V S.

IUdenter infantem in cunis cum serpentibus inter symbola dum appo-
suit Iul. Guilelm. Zincgressius, scripsit lemma: *Iam Ioue dignus.* Quia
enim aræ Draconaria erigebantur, facilis conjectura fuerat, inter dra-
cones & serpentes ludentem infantem, Iouem cum illo magnum aliquid pro-
positisse. Ne Hercule coronam auream in vertice serpentis dum considero,
& alterum denor antem vel potius ludentem cum infante dum specto, Iouem
reptasse censeo dignum quid cum ipso disposuisse. Henricus Borbonius
Nauar. Rex, super caluariam hominis complicatos posuerat pro symbolo
serpentes, & dedit ad legendum: *Te nunquam timui.* Quid quæso habet ser-
pens ad mortem? Quid sibi magni de caluarie ad serpentes adnectæ propo-
nent, ut auderet dicere mortem omnium terribilium terribilissimam, nil
modò valere nec quando sibi terrorcm inculcasse? Sit illi prudentia pro ra-
tione quam serpentes significant, sit cauta vita, quam sua circumspetione
serpens, qui *Hebraice cantus vocatur* docet, sit fides vera, quam scilicet co-
ram Pharaone Moyses exprimebat, habeat ille fundamentum dicti quod ve-
lit. Mihi verò dum in draconis ore video medium infantem, illum tamen
& vitum & illesum permanere magis applaudet, ut dicere infans posset: *Te*
nunquam timui. Ratio, quia iam sum Ioue dignus. Augustissimus Henricus
Imperator pomum aureum cum cruce à Pontifice Summo Benedicto, dum
Remam veniret accepit. Cui Imperator: *Nulli melius hoc pomum possidere*
congruit, quam illis qui virtutem crucis Christi sequuntur. Profectò qui Ioue
dignus, sequitur ille Crucem Christi. Æternæ memoriae est Regina Bona
quæ Regno Pol. adiunxit bona propria, quæ Barium in Confinibus Regni
ad præsidium Christianitatibus à Tartaris & Valachis erexit, muniuit, quæ
Rege suo & filia Regina innumera beneficia Regno contulit, cui Dominus
concedat, ut non timendo mortem vitam consequatur perennem.

W A Z Sexto:

DELINEATIO & ORIGO.

SVNT duo serpentes coronati, oculis sese inspicientes curuati versus se, caudis verò sese tangentes. Hanc quidem formam Pier. Valer. expresserat, vñi serpentes quasi sese deosculari cupientes pingebat, sed tñm hanc considero figuram, coniicio tales serpentes in inimicitias aculeos acuere. Quocirca puto acquisita inter inimicitias inter Reges in bello hostili, serpens enim coronatus dominium significat, aculei discordes plurimùm animos & in hostilia vergentes.

BELLVM IN PACEM.

BEllum non suscipitur à Principe optimo, nisi vt fiat pax; nam si aliquo respectu non probo suscipiuntur, probrum generant. Hinc monebat D. August. contra Faustum lib: 22. cap: 74. *Nocendi cupiditas, vlciscendi crudelitas, implacatus & implacabilis animus, feritas rebellandi, libido dominandi, & si qua sunt similia in bellis iure culpantur.* Græcus verò Euripides ausus est scribere:

Iniqua bellans bella, filius haud redit.

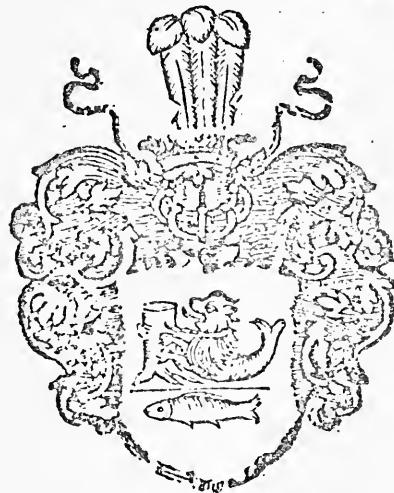
Quocirca Orphei statua licet insensibilis, fortium virorum in gloriam intentum, maximè laudibus exposuit. Resert enim Arrian. de expeditione Alexandri quam in Persas parabat, quòd in Pieria statua Orphei repente sudauerit, quo cum plurimi turbarentur, eximius vates Aristander Telmessius exposuit: *Poëtas cuiusvis generis magnopere laboratores in describendis atque decantandis gestis Alexandri.* Profectò meretur perennem gloriam, qui in belli intento non aliud quam pacem meditatur, & eo modo, quo infamem progressum truces assequuntur viri. Salamandra feralis bellua, Ioue vt aiut tonante seu cibis nimborum procellis, & fœda imbrum eluvie longè latèque omnia inundante prodit in lucem. Hoc me hercule semine crecunt Salamandræ improbi & scelerati Principes, qui rapinis, cæde, cruento, ruinis, se nomenque suum promouent & extollunt. Meritò igitur horum armorum Patroni & hæredes duobus his serpentibus instruunt, qui non sese puniunt iam neque vulnerant, sed blandè conspiciunt, sibi applaudent, & oscula mutua præbent se pacem velle, earumque patronos beilo non aliud quam quietem queritare. Feccunt decora virtutis fugiendo, quod D. Bernard.

in Epist: dicebat: *Pacem contemnentes & gloriam appetentes, pacem perdunt & gloriam.*
¶ Utuntur vero prædictis armis Iaſinscij, ex quibus miles in Confinibus Regni fucrat, sepultus Chijœtæ in Ecclesia Ordinis Prædicatorum.

W E S E L I N Y.

DELINEATIO & ORIGO.

EST canis marinus cum cauda bifurcata, è fauibus lingvam exercit, tenet anterioribus pedibus truncum arboris erectum in campo celestino: infra hæc arma est linea secans scutum, in imo scuti est piscis capriæ similis. Super coronam tres pennæ stiuthionis. Origineum quam habeant primam Historiæ Vngaricæ proferant: puto tamen in bello navalii acquisita fuisse. In Regno Poloniæ ex Vngaria periuntur, inter Aulicos enim priuiores Stephani Regis erat strenuus miles atq;

in Vngaria optimè possessionatus Weseliny nomine Ferens, qui vnâ cum electo Rege Stephano in Poloniâ venit cum his nobilitatis insignijs Anno 1575. Hic cum ab adolescentia reddidisset obsequia multa cum diligentia Palatino Transsylvaniae in Regno Vngarie, plurima quoque meruit ab eodem duia assumptus Rex fuisset Polonorum.

FORTVNA REVERENTER HABENDA.

Via Mars communis est, & interimit quandoque perimentem, ex his ipsis quæ alicui tribuit, quod sit inutabili reputandum liquido, unde Curtius de Marte & Fortuna: *Fortunam qua aspiranteres tam profere gessisti verearis.* Habet Paulus Orosius lib: 4. cap: 2. Thebani Ducem Lacedæmoniorum Archidamum cùm in congressu belli vulnerassent, atq; suum exercitum deuicissent, mox in alio prælio cum Duce suo Epaminonda à Lacedæmonijs deuicti, & ipse Dux Epaminondas vulneratus graviter mortem operebat, tandem suorum victoria lætatus, scutum deosculatus est, & remota manu qua vulnus ocluserat, egressum sanguinis ac mortis patefecit introitum, cuius mortem talis Thebanorum perditio subsecuta est, ut non perdisse Ducem, sed ipsi cum eo tunc perijisse viderentur. Benè præmonebat Seneca:

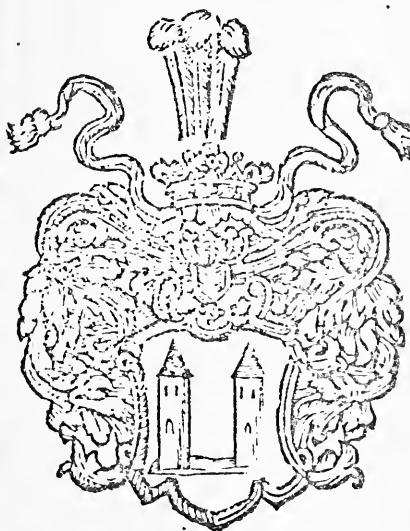
Scmel

*Semel profecto premere felices Deus
Cum cœpit, urget, hos habent magna exitus.*

Tenuit profecto Wesselinus fortunam suam reuerenter, dum in amore Principis & honore Regis non demisse permanserit, cum enim ex Cubiculario strenuus miles fulsit, Aulicus Principis factus, ardua in Familia sua decus tentauit, & cum pares sibi virtute excelluit, post decepsum Gaspari Bekiez indigena Regnia discitus, Praefecturam arcis Lanckoronæ obtinuit, atque demum viduam de mortui Bekiez Regia benevolentia in consortem assumpsit, acquisierat etiam castrum Dębno à Dębienscijs posteris reliquis, atque laude bonorum triumphatorum decoratus obiit.

WIEZE seu TURRES.

DELINEATIO & ORIGO.

SCUTUM militare cum duabus turribus quadratis cum spiculato tecto, fencitras habent sursum duas, in medio vnam. Super coronam tres pennæ Struthij. Origo, est fortis defensio arcis graui imminente hoste, & expugnatio fortalicij aduersariorum. Sunt aliæ turres duæ, ex turri eminentes antiqua arma in Ducatu Opoliensi & Ratiborien, vbi super galeam eadem assignantur arma, quod in stemmat. Morauianis & Historijs eorum appetet.

VERI CVSTODES CASTRORVM ET VRBIVM.

Vnim laude celebrandi veniunt Custodes Vrbium & Castrorum, tam militarium quam munitionum, si veri, candidi, prudentes, utiles Ciuitati & Patrie. Nam sicut Deus non est dissensionis sed pacis, ita homines pacem tuentes, huius sui muneris pacis facit contemplatores & administratores. Quocirca Ieremias cap: 29. custos pacis à Domino constitutus orabit: Cogitate Domine super nos cogitationes pacis & non afflictionis, & des nobis fidem & patientiam, & invocabimus te & truemus. Ad veram rectamque custodiam castrorum & urbium, satis est ad incitandum affectus & fidelitatis, ignomi-

ignominiosa exprobratio Ingurthæ Numidarum Regis, cùm enim Calphurnium Consulem aduersum se missum pecunia corruptit, & ad turpissimas conditiones pacis adduxit, & Romanum veniens omnibus corruptis pecunia seditiones, dissensionesque permisit, ingrediendo tali eloquio solum salutavit, & egrediendo palam dixit: *O urbem venalem & mature peritaram, si temporem inuenierit.* Quapropter veros fidosq; Regnorum, urbiuum & castrorum custodes maxima celebrando laude asserui, quandoquidem perfidi & iniqui contemptibili ignominia sint meritò afficiendi. Tales ego existimo hæredes horum armorum, dūm pro vera, fida, bona, & perpetua custodia turres castorum deserunt. Admonebat Polybius lib: iii. Mæcenates de custodiis praesciendis: *Oportet eos qui rebus præsumunt nihil magis curare, quam ut ne eos lateat quo animo sint, qui aut bella finiunt, aut amicitias constituant, quando temporibus cedentes & quando reuera animis fratelli pacem inueniunt, ut illi qui dem tanquam subseffores & insidiatores temporum obseruent & caueant: isti fidem habentes tanquam verè subdit: s aut amicis quicquid euenerit, imperanti atq; jaccipiant.* Affert ad ideni cautellam Cicero Philip: 12. Nec priuatos focos, nec publicas leges, nec libertatis iura cara habere potest, quem discordie, quem cedes enim, quem bellum civile delestat, immo talem ex numero hominum eijcendum, ex finibus humanae naturæ exterminandum puto. Ergo custos Vrbis, Castrorum & Regni, inseribe pectori tuo illud Ieremiæ 47. *O mucro, ingredere in tuam tuam, refrigerare & sile.*

L I N E A F A M I L I Æ W I E Z A R V M.

Wieprzescij in Wieprz. Hoc literæ Venceslai Ducis Opauiensis & Ratiboriensis referunt in Anno 1467. date. Bona Wieprz postea transferunt ad ad Myszkouios.

Nideci heredes in Nidek, Andreas Praepositus Warsovianus, Archidiaconus Wilnenensis, Custos Klecenensis, Cracoviensis, Sandomiriensis, Pultouensis Canonicus, cuius scripta egregia ipsius doctrinam & studium referunt, natus ex Piotrowka serore Episcopi Olomucensis armorum Leliwá. Habuit germanum fratrem Bernardum Parochum in Nidek, virum virtuti & literis deditum. Kozłowscij, Gaspardus Terrestris Ducatus Opelensis & Ratiborien.

Vtuntur talibus armis nobilitatis plurimi in districtu Osaicimensi, & in Ducatu Silesia.

WIENIAWA aut PERSZTEN

DELINEATIO.

EST caput Vriatrum cum cornibus admodum lunæ mediæ elatis, in naribus habet circulum seu annulū ex virgis arborum constrictum, campus est coloris flavi. Super coronam magna differentia videtur, alij enim ponunt leonem eadem arma tenentem, ut habeat Paprocius in Nido virtutum, alij leonem cum vibrato gladio, & hoc contigit inferioribus temporibus Anno 1470. dūm Lefczynscij de Goluchow in Lezno Comitatum per Raphaelm Aulicum, & Secretarium Cæsaris Friderici obtinuerunt, in legatione componendæ pacis inter Cæsarem & Sereniss. Reges Vngariae & Poloniae: ibi enim leonem cum vibrato gladio ad velus aureum in meritum & dignitatem perpetuò legatus prænominatus obtinuit. Primitus igitur erant arma hæc in clypeo militari concessa, tūm ob præstantia merita aucta & ornata galea & corona Regali fuerunt, simili bus armis in caput erectis, tūm mutata viro in agno ex Familia Lefczynsciorum in præmium concordiæ stabilitæ per ipsum, hinc alij gladium minacem leoni tribuerunt, alij eadem arma addiderunt. Adsciti tamen ad arma ab ijs de Goluchow, eisdem armis meritò vtuntur leone cum gladio, sed ex animaduertentia pictorum, & forte aliquorum hæredum obtinuit usus, vt omnes armis Wieniawá vtantur cum leone & gladio. Corrigere vero possunt speculando, quod initia in Regno Wieniawitarum multis temporibus præcesserunt additionem Cæsaream, non tamen sine ornato galea tam illustres viri, strenui, & fortes arma fæculis, more aliorum præsentarunt. Alij super coronam deferunt arma Prus primò, sicut in Linea Nobilitatis patebit.

ORIGO.

Veram Originem tūm ob antiquitatem armorum, tūm quia non in Regno sunt acquisita sed ex Alemania vel Moraavia allata, & propè sexcentis nunc annis commorantia in Polonorum Principatu, difficile est inuestigare. Aliqui singunt Carbonarium exercitio fuisse parentem, & hoc dicunt notata Morauorum; alij fuisse nobilem militem; & hoc legitur inter descriptiones Episcoporum Vladislauiensium; alij militem asserunt fuisse, &

Oo

hoc

hoc conuenientius, nam nullites corona digni semper fuerunt. Ergo miles rohore magnus domicilium suum in montibus arti Carbonariorum dispositis ob syluarum fecunditatem retinens, dum Vrum tenuisset, & circulo ligneo per nates immiso ligasset Regique deduxisset, admiratus ipsius vires, & præcipue quia eidem Vro armis ad latus tenentibus extractis caput amputasset, ipsi pro Gentilicijs idem caput Vri contulit, atque plurimas sylvas & loca deserta ad erigendas villas & Castella illi obtulit. Et exinde Wieniawius nomine cepit vocare aima sua Wieniawá ex nomine, posteritas vero vterior, ab annulo vocata fuit Persztenij seu Perszteniorum Familia, in Moravia enim Perszten annulum significat.

LIBERTATIS NOBILIVM PER PETVI CVSTODES.

Onam atrox atque nefanda libero homini est seruitus, tam amena & desiderata omnibus est libertas. Hinc propugnatores atque custodes libertatis, magni ut existimandi virtute, ita laudibus semper esse: et dicuntur: defendunt enim libertatem non illam quæ totum confundit & deordinat, quæ nec legem, nec Regem, nec Ecclesiam, nec Deum cognoscit, sed quam pro magnis celsisq; meritis, ceu præmium insigne, antiqui Rerum pub: & Senatum Administratores, virtute & fortitudine præcelsis conferabant. Qualem libertate u Cicero in Paradoxo penult: ita describat: *Libertas est petr. asc. uendit: velis, is autem vivit ut vuli, qui recte sequitur qui guardet officiū, cui vivendi via considerata atq; prouisit: si: qui nec legibus quidem propter metum paret, sed ea: si: qui u: atq; colit, quod salutare maxime radicat: qui nihil dicit, nihil facit, nihil cogitat deniq; nisi libenter ac libere, et cum cœnia confusa: res: omnes quas gerit, ab ipso proficiuntur eodemq; feruntur: nec est villa res quæ prius apud eum polleat, quam ipsius voluntas atq; iudicium, cui etiam fortuna ipsa cedit.* Et hanc libertatem Romani concedebant, eandemq; ob abusum repetebant, ut habeat Alex. ab Alex. lib: 4. cap: 10. Luius Druius duodecim Romanorum colonias sine pensione annua constituit. Et Pop. Rom. libensibus ob generis vetustatem plenissimam immunitatem deauit; Tyrijs, Atheniensibus, Tessalonicis libertatem concessit, quibus denique I. Seuerus ob egregiam fidem Italicum ius concedit. Cyzicenis vero qui Mithridatico bello ob insignem operam libertatem meruerant: Tiberius Cæsar quod laetenter in ciues Romanos se gessissent, libertatem ademit & stipendia ius fecit. Verè maximi fuerant custodes libertatis Wienianitiæ, quum in Familia illorum illustri tot Archiepiscopos, Episcopos, Palatines, ceterosque Senatores in Regno numeramus, tantosque Tribunos militum, Rothmagistros insignes, milites strenuos conspicimus & legimus. Profectò expresserunt virtute & fortitudine naturam bisonis quem pio insigni defuerunt: Bissons namque adeò vsq; genitum se ad libertatem patet, ut de illo Pier. Valcr. Hie, ogl: lib: 12. scripsit: quod nunquam vel difficulter propter ferocitatem

citatem capi poterit, & quod si eo periculi se incidisse persenserit, semetipsum
præ ira suffocat. Tales & Wieniauitarum Prosapia illustri fuerant, Bronis-
tius Comes, Dobieslaus Puchálá, Prædislaus de Gołuchow, Raphael Lesci-
nius, alijque bello & castris, in toga & sago, clarissimi Patriæ & libertatis pro-
pagatores. Quocirca non immerito in Tauro Sarmatico ad nominis gloriam
Letciniorum, in aduentu ad Episcopatum Camenecensem, Collegium Socie-
tatis addebat:

*Sanguinei non se iactent pancarpa duelli,
Non ridi immanni calce Trucijsq; Feri.
Non Iulij Taurus, rigide qui immensus arene,
Vulnera porrexit Rhinocerota grani.
Tauro Leſczynij palma tesseræ cruenta,
Dum pulchrit vultido Martis agone nitet.
Hic Othoman gene vires, hic cornua luna
Fregit, Zodiaco dignus Olympo tuo.*

ILLVSTRIVM FACTORVM COMPENDIVM.

Maximum audaxque protulit Axioma Demosth. Olynth. 3. Non opio-
nor vnguam (inquit ille) ut magnum ac generosum sensum induat, qui
circum parua & abiecta vocatur, quemadmodum neq; qui circa res pre-
claras & splendidas versuntur, cum parua & tenuia cogitant. Illustris enim vi-
ri facta post mortem vivere non delinunt, sicut & leo etiam mortuus sine ter-
rore non fit animalibus, sed quemadmodum leo nedium in tota mole corpo-
ris est terror sed etiam in parte, nam oculus eius sub axilla gestatus, ex eris
animalibus non leue est terriculamentum, ut ait Statius. Ita Illustrum viro-
rum nomen ipsum & memoria, improbis est terrori & timori. Contra l. ones,
vros, & terribiles feras insculptas in scuto, quidam mulcam depinxerat dic-
cendo: Non requiro ut meum scutum hostis, sed me ipsum videat dum propè ac-
cessero. Facta Illustrum virorum non verbo & nomine, non auditu & vul-
go constant, sed re, effectu, veritate nituntur; quocirca & post mortem no-
men celebre optimis, terribile peruvicacis & improbis, quorum est lacessere
enim & nemini non inuidere. Sed suave est viri benevoli oculos intueri di-
cebat Euripides, & multò magis viri in quo est compendium illustrorum fa-
ctorum vel à natura, vel à virtute, vel à labore collectum. Expressit tale
compendium Vrus vester à Wieniauij, nam licet in parte fuerit depictus, vi-
giliat tamen super eum leo, hostem territando stricto gladio, ut verò omni in-
commodo liber maneat, verticem ipsius & cornua splendidum velus aureu-
m erat & protegit. Optimè dicebat Ouidius: Nubes soli pulsæ candidus ire dies.
Cius verò in Familia Wieniauitarum omnes tituli & honores suam repolu-
erant. euinternq; sedem, neque pertulerint quando ponere aliquod anni cur-
riculum, sine magnæ promotionis ornamento, iam nunquam aduersam sibi
polliceri fortunam poterint, si in media exorrecta corum vita placide seruau-
erint. Ex quorum numero & illud Nazianzeni in tetra stichis proderit.

*Nec fide multum, ne re despera nimis,
Illud solutos efficit, pessundat hoc.
Hoc corrigens, illud tenens, reliquam sine
Liuore rectius peragrabis viam.*

Sed quid prodest varios præbere modos, vita conseruandæ viris virtutibus per illustribus clarius sole lucentibus? His quot pastores tot modi, quot Episcopi tot normæ, quot Senatores tot regulæ, nedum ad familiam illustrandam & conseruandam, sed ipsam quoque felicitatem consequendam sunt exponentes & adiuentes. Vnde de Rudgero Episcopo Vladislauensi, Author Vitæ Episcop. Vladislauien.

Compositam coluit mentem, virtutibus auxit,

Corporis ac animi templa, nitore pari.

De Verner, { *Ira grauis procul bine, procul bine, simulatio, candor,*

Nesciit ambiguo voluere mente sinus.

De Alberto, { *Omnibus hic nituit clavis virtutibus beros,*

Eet magis hac inopi quod tribus est operi.

De Io. Pella, { *Consilio prudens, & ad alta negotia natus,*

Feruet in augenda religione pius.

De Raphaele Lesci:io Episcopo Plocensi, Author Vitæ Episcoporum Plocei.

Propter virtutem per maximam suam a decoram,

Hunc relecta precibus Lector amice tui.

De Bosuta Archiepiscopo Gnesnensi, Ianicius in Vitis Archiepiscoporum.

Munificus largitor, orphanos misericordia tuare

Impiger, & Cleri pana sed equa fuit.

Sed pro coronide Wieniatarum fiat, quia illorum Religione & cura spirituali Fidem Catholicam Regnum amplissimum Poloniae obtinuit stabiliter, sicut ab eisdem dum cum sponsa Miecislae venerunt initia accepit.

LINEA FAMILIAE WIENIAWITARVM.

Wieniawá miles, cui Italia primam concessa gentilicia nobilitatis fuerunt, siue hoc cognomen proprium fuerat, siue talen appellationem ex vociferatione in Vrum progrederententem acquisierat, in lingua namq; Moraviana, Wien haw, significat, Venias hic. Quapropter coniuncta duo nomina effecerunt, unum vocabulum Wienhawá, seu Wieniawá. Quocirca aliqui adnotantes militis nomen Laftek fuisse dixerunt, at quicquid sit de nomine, ab armis nobilitatis iam ipsum cognominamus Wieniawá & arma ab eo, vnde Cromer. lib: 8. Bronisius gente Wieniawius, cuius insigne est caput bisontis.

Persztyń, filius aut nepos Wieniawij, cum ccessu à Duce Moravia teneret loca deserta, ut ea colonibus habitabiles fertilesq; reddidit, castrum ibidem erexit, & ab annulo bisontis denominavit Perszen, & eo quod ad sphaera modum extruxerit munitionem, & inde gens Wieniawite Perszynia Familia, tum post plures annos Perszynscij vocata remansit. Philippus de Perszyn, apud Boleslaum primum Bohemia Regem militia clarus, Aulici & Scuatoris dignitatem præferens, Christiani nominis promotor & cultor existens, animum Principis

cipis in se conuerit, atq; à secreto consilio intimus fuit. Quocirca dum Mieci-
slao primo Principi Poloniae filiam Dambrowam Anno 965. Princeps depon-
suit, pronubum & ut Historia Bohema refert Ochmagistrum elegit & assi-
gnauit, qui dum candem in Gnesnam conduxit, ubi sacram Baptisma Mieci-
slau suscepit, post nuptias dum alij Bohemi honorifice habiti & splendide do-
nati ad Regnum redierunt, Philippum Dambrowkā in Regno ad negotia sua
commodiis in fide, religione & coniugio traclanda, precibus retinuit; nullum
enim restat dubium aliquos & præc. pue ex primoribus quos sibi parens & Rex
dederat in maiorem confidentiam penes se retinuisse: Wieniawitam autem huc
fuisse anni ipsi demonstrant, quibus Wieniawitæ florere clarissime caperunt.
Nam si Anno 1027. successit in Archiepiscopatum Gnesnensem Bosutu Wieniaw-
ius, illum fuisse Wieniawij Dambrowam Principissim ducentis ad Mieci-
slauum filium vel fratrem aperte constat, & quia ille Wieniawius erat Philippus,
et ex Privilegiis apud Illustr. DD. Lescynscios apparet, Philippum re-
tentum in Regno, & parentem Wieniawitarum in Regno esse, satis planume-
rit. Claruit Familia Persyniorum in Germania, Silesia, & Moravia, usq;
ad Annum 1631. ultimus enim Generosus D. Vratislaus de Pernstein in Lito-
mysli Dominus & heres, S. C. S. Majest. Camerarius, Supremus mille Cata-
pharitorum Equitum duktor, occubuit in prælio contra Gustavum Adolphum
ad pacem Reindorff in Saxonia, in Episcopatu Magdeburgensi 18. Iulij 1631.
Bosu: Archiepiscopus Gnesnensis, de quo Dlugossius sub Anno 1027. Gnesnen.
Archiep. Hypolitus mortuus, in Gnesnensi Ecclesia tumulatus, successit autem
illi per Canonicam electionem Mieciislai Polonie Regis accidente consensu Bo-
sutæ vir prouidus & sagax, per Ioannem Papam XXI. confirmatus, & sub An-
no 1038. de morte ipsius scribendo ait: Vir religiosus & optimus, nocte & in-
terdiu pro paib; luctus lamenta & fletus ob mala à Bohemis illata Eccle-
sia Gnesnensi habens. Bielscius fol: 69. de armis Wieniawá fuisse asserit.
Cromerus sub Anno 1038. Bozentam pro Bosutâ posuit. Sed non sunt fa-
cilè immutanda nomina, cum hec ordinem rectum confundant, pulchritè de il-
lo Ianicius. Hunc Archiep. Bosutam filium fuisse Philippi habet notata in
domo Wieniawitarum apud D. Lescynscios, cuius germanus fuerat Philippus
Sobieslaus, qui mil gratius habuit, quam hostili sanguine rubiginem extergere
gladij, filios fuisse Philippi Sobieslai duos Episcopos Vladislauenses, & alios
babent eadem notata, sed ex computatione annorum Nepotes fuisse apparent.
Rudgerus, vir singularis modestia & pietatis, qui animum ad spiritualia con-
tulit, & inter Canonicos Vladislauenses virtute eluxit, qui demum post Onol-
dum Antistes Vladislauensis creatus, ab Alexandro III. confirmatus fuit, cuius
laudes A. R. D. Samuel Nakielski Praepositus S. Hedwigis Crac. in Miecho-
via sua, & Catalogus Volboriensis celebrarunt. Electus 1161. Obiit 1170. De
hoc Catalogus Episcoporum Vladislauensium.

Inde subit Rudger, cui sunt caput arma bisontis,
Teutonice doctus, Sarmaticeque loqui.
Hic decorare domum Domini dilexit, auras
Non tulit in templum mens generosa manus,
Compositam coluit mentem virtutibus, auxit
Corporis ac animi templa, nitore pari.
Christiadas trusla terrebas Cetere, quando
Continuit vites circulus iste tuas.

Vernerus Episcop. Vladislauieñ. frater Rudgeri Episcopi, sicut in Linea dicitur Wieniautarum & Paprocius adnotauit, sed quia in Catalogo Episcoporum Vladislauicñ. ponitur Vernerus sub Anno 1140. iam Dlugosz notatum sub Anno 1170. abceret cedere tali Catalogo, & prius esset Epi. copus Vladisl. quam Rudgerus. At quia Author Episcop. Vladislauer. sum ordinem hunc non correxit licet animaduertebat, antiquo tempore qui id nobis palam non descriptis condonandum erit. Erat Vernerus vir columbina simplicitate insignis. Obiit 1178. & hic annus mortis docet in annis melius comput. sse Dlugoszium quam Wolboriensē Catalogum, nam si annis septem rexit Ecclesiam, non erit occurrendum ad Annum 1140. ad ipsius electionem, aliud enim tunc fuerat Vladislauicñ. Episcopus. De illo hac R. D. Stephanus Demalewicz, S. Th. Edgar Canonicus Vladislauensis & Krusiciensis.

Vladislavia Verner pulchre vernalabat in ora,
Germanus miti nobilis ingenio.
Ira grauis procul hinc, procul hinc simulatio. Candor
Nesciit ambiguos voluere mente sinus.
Vrus atrox claræ quamvis insignia gentis
Fert, tamen hic animo mitis, ut agnus erat.

Aliqui Vernerum hunc Episcopum Plocen. putauerunt & scriptis intulerunt, sed omnes Historici Vladislauensem ponunt, ita alij Vernerum Episcop. Plocensem occisum, aliqui de armis Wieniawā scripserunt, qui vt in Plocensem Episcop. Vitis apparer erat de armis Rosarum. Philippus nepos Sobieski Episcopi Posnaniensis ex Canonico, post Mrokotam electus s. Septemb. de armis Wieniawā, consciente Miecislao Duce Maiorū Pol. a Zdislao Archip. Gnesnense consecratus 1196. Hic rexit Ecclesiam annis 13. obiit 1209. Habent aliqui scripta alterum Philippum Episcopum Posnanieni. sive circa Annum 1231. sed ex Dlugoszio constat, quod post Philippum Wieniawum successerit Paulus primus Cancellarius, Canonicus Posnanieni. eodem anno Philippi obiit, qui in Anno 1232. ab Ottone filio Vladislao Plwacz villa Sulkowa & Krciba receperit, nec obiit nisi in Anno 1242. cum rexisset Ecclesiæ annis 53. vt idem Dlugosz refert, & successit illi Boguslaus Roza, neq; hæc reperiuntur in Dlugosz sub Annis 1222. & 1232. de Andrea armor. Zareba, et Papr. dixit. Bonifacius, ut colligitur ex annis frater Philippi Episcopi Posnaniensis, & quoniam merita in Patriam Wieniautarum alta præmia meruerant, etiam Comitatæ dignitate illustri cum Palatinatu Posnaniensi honoratus fuit. Queenica magnan-

magnanimitatem pietati coniunctam, dum Cromerus lib: 8. sub Anno 1240. refert eit: Bronisius Comes gente Wieniawus, cuius insigne est caput bisontis in pago suo hereditario Goscicouio in Posnan. Diæcesi, Cisterciensibus Monasterium condidit, quod Paradisi nomine tunc dici cæptum, & iam nunc eam appellationem retinet. Bona collata Monasterio, Micchou: lib: 3. Goscikowo, Liná, Kłodawá, Cortyká & Pälenc, & à diëlo Comite & Palatino Bronissij nomen receperunt, & appellationem nobilitas Bronissoruim. Hunc Bronissium fundatorem Paradisi Cistercieñ. Longinus Dionysium vocat sub Anno 1234. Dionysius de Gozdkowö Comes Palat. nobilis gente Wieniawá. Albertus primus de gente Persztynea, ex Decano Vladislauier: Episcopus 1271. creatus a Gregorio X. Anno sequenti ob sedem vacantem Casimiro Duce Lanccio & Cuiusia Principatum tenente confirmatus fuit, rexie Ecclesiam annis 13. ob:jt Non. Decemb. 1283. Hunc Paprocius contra Dlugossum & Cathalogum Eccl. Vladisl. Toporeum dixerat, sed incaute. De illo Episcoporum Vladislau: eiusm Author hac reliquit:

Perszynij celebrebat Taurinos fama labores,
Alberti nomen sæcula cuncta sonent.
Omnibus hic nituit, clarus virtutibus heros,
Sed magis hac inopi quod tribuisset opem.
Pauperes plorato Patrem, plorate pupilli,
Ut vireant lacrymis arida Busta pijs.
Vimen huic partium rutilat de nare Bisontis.
Quæ vincere nequit vimine, amore potest.

Cherubimus de Gotuchow Wieniawá Castell. Landensis Anno 1156. Philippi Episcopi Vladislauicu. frater, ut patet in linea arboris Wieniawitarum eorum qui Wieniawitæ erant de Gotuchow Gotuchowsciorum parvus & auis; vius enim Perszyniorum cuius bona erant in Schouensi Terra in Polonia rese-dit, & construô Castro Gotuchow, ab illo cæpit Familiam notare. Prædi-laus de Gotuchow Palat. Calisciu. & Generalis Maioris Pol. Capitaners. vir-m:gnanimus & moderatus, ut habet Cromer: lib: 13. qui sub Administratore Regni ab Elizabetb motus fuerat à Præfectura Maioris Pol. que contra intra Ottonem Pilecium præficerat Anno 1373. Bielscius fol: 244. Wieniawium sūisse dicit. Eius filij Ioannes & Raphael. Ioannes alias Iuanus, primus Prædislai filius in Obichow hæres post præclaræ merita in castris & aula Prin-cipis Castell. Sremensis, & ab eo posteritas dicta Obichouij, prout ipse quoq; à bonis prædictis sic appellari incipit à pluribus, subscriptis privilegiis M. D. Lit. H. odensem de Stemmatibus 1413. Hic post demortuam Regnum Hedui-gim, ad Hermanum Patrum Aunæ Vilelmi Cilie Comitis filia, cuius sororem Sigismundus Rex Vngarorum confortem habebat, à Vladislao Lagellone Orator, cum Hincia Rogonio & Ioanne Ostrovicio fuerat, ut Cromer. itinirio lib: 16. habet. Eius filius Dobieslaus Puchát. i dictus Castell. Præmisiea. & Tux Exercituum contra Hermanum Magistruim Prussia, cuius exercitum ad Go-lubum

Iubum fudit, ut Cromer. habet lib: 17. in medio captiuorum erat numerus quadruplo maior quam nostrorum, habuit filios Iuanum Iudicem Terræ Calisieñ. 1422. Raphaalem Castell. Præmeten. 1428. cuius filij Cherubinus, Raphael, Iannes & Andreas. Derslaum, Nicolaum de Lessno, & Ioannem de Carmino. Alter vero filius Prædislai, & frater Ioannis Raphael erat Generalis Cuianianus 1403. qui dies suos in Vngaria ad Vladislauum lagellonidem plurimos consumpsérat, habuit filium Raphael de Goluchow Succamerar. Calif. 1438. & Generalem Majoris Poloniae. Paulò annis superioribus, nimirum Anno 1421. erat electus Episcop. Vladislauensis Wienauita Ioannes Pella, de Niewies ex patre Alberto Tribuno Syradiensi, ex Præposito Cruficiensi, Vladislauen. & Syradien. Canonico, obiit 1427. ita habet Author Episcop. Vladisl. fol: 293. rexit Annis sex, Mens. 5. Raphael filius Raphaels de Goluchow Generalis Majoris Pol. qui Familia sua propriis meritis addidit honorem & titulum, dum plurimis annis ad Cesaream Maiest. reddidit optimi bellatoris trophae, atque in Curia Aul. ci splendidum peregerit munus, erat Orator ad Regem Pol. Cosmimum, & ad Regem Vngariae, quod commissum munus cum dextrè peregerit, retulit a Cesarea Maiest. ad ornandum vissontem velut aureum, & leonem cum stricto gladio, cuius rei memoria & literæ in archeo Lesciniorum assernuatur. Faclusq; est Comes in Lessno 1470. demum ut rediit in Patriam Castell. Gnesneñ. & Marschalcus Curiae Regni, tum Castell. Poswanienis, Capitaneus Generalis Cuiaviaen. Lencicieñ. & aliorum decem Praefectoriarum, de illo Cromerus aperte Lesciniū vocando habet lib: 27. sub l. m. 01. 170. Exploris diebus multis & nomine celeberrimi apud exteros & in Patria. obiit 28 Iunij Anno 1501. s. pultus in Ecclesia Prædic. Breslœ in Cumania, filii ipsi erant. 1. Raphaeli Castell. Poswanien. 1502. cui erat filius Raphael Castell. Præmetensis, qui ex Barbara Comitissa de Bystryca herede in Punczderff in Silesia suscepérat filium Veneslaum, qui tenuit matrimonium cum Ryckemberkona, obiit parens illius 1560. in Lessno sepultus, filius vero eius obiit 1565. sterilis. 2. Gasspar Capitaneus Radziejouer 1522. Eius filij erant Raphael & Iannes. Raphael bona sua deceundo sterili, inscipserat Cherubinus, Castellani Præmetensis ex Raphaële filius, Goluchouiam & Przygociam, erat hic Raphael primò Castell. Lendenis & Praeclitus Słuchow postmodum ad spiritualem statum animum conuerit, & post Erasimum Ciołek suscepit Episcopatum Præmislici. dum ille in Plocensem translatus fuerat, sed dum Roma moritur, iterum idem Raphael ad Plocensem translatus fuit. Obstabat quidem Clemens VII. licet illi Adrianus VI. id concesserit, quia voleuit Clemens extrancum euehere, sed Sigismundus Rex renituit. Expediuit Raphael Lescynius plurimas expeditiones in Italianam, ad Venetos, in Germaniam cum Matthia Episcopo Vladislauensi ad Electionem Caroli V. & alibi. Praefuit Annis 4. obiit Pultouia 1528. ibi sepultus. Extat illius Epitaphium honoris & gloria plenum.

Leszczynius iacet hac positus tellure Raphael,
Qui plenus magni Präful honoris erat.
Propter virtutem, per maxima facta decoram,
Hunc releva precibus Lector amice tuis.

Ioannes alter filius Gaspari, post plurima merita tam maiorum quam propria creatus Castell. Bresten. Cuiavieñ. Et Praefectus Radzicouieñ. Et Slutchouiensis, reliquit hic Raphaelm Palatinum Bresten. Cuiavieñ. Capitaneum post decepsum parentis Radzicouieñ. qui deposito Palatinatu, postmodum non ut liber a curia desiderarit viuere, sed quia sub sella duo iudiciorum non libebat tenere, gratia demum Sereniss. Regis Castell Sremensis renunciatus, Legationem in Moschouiam obiit 1569. Scriptis Elegum quidam de illo: Vivit i. Raphael non minus in annalibus quam visceribus Regni, sed utinam religio peregrina nunquam illum arena puluereq; suo exercuisse, pulchrior multo fuisset. Reliquit filios tres, Ioannem Capitaneum Radzicouieñ. ex Wolka Cistell. Sendomirien. filia, consortem iste habuit Gen. Pol. Maioris et Marschalci Opalinski filiam. Andream Palat. Brestensem, Cuiavieñ. Capit. Nacleñ. militem per omnem expeditionem cum Stephano Rege, qui obiit Berestei 1605. Et Venceslauum Castell. denum Palatinum Calisien. deposito denum Palatinatu Vicecancell. Regii, tum Cancell. Regni et Generalis Maioris Polon. a. Magnus hic encomius celebrandus venit, tum quia iuuentutem plurimis extranearum Regionibus peragrat is ornuavit, tum quia nullam expeditiōnem int̄ misit, tum quia toto pectore et animo Patriæ, Regi, et Ecclesiæ retulit obsequia, nunquam à Fide Catholica recedendo, licet in familia sua maxi-mè propinquos stimulatores conficeret, ex Anna Rozdrażewskā armorum Duxiā rel:quit filios Andream, Vladislauum, Ioannem et Raphaelem. An-deras vir literis et virtute ornatus plurimum, oculis Principis et Senatus ad se duxerit, unde ex Abbe Præmerensi Episcopus Vendens. s. tum Episcopus Cenonecen. et Abbas Czeruineñ. Ioannes in Societate IESV spe:itate virtutis et religiose observantiae vigil custos. Andreas Palatini Brestensis, Nicelijis Capitanei fuerunt filii 4. Raphael Palatinus Belzensis, multarum linguarum peritissimus, et prudentia ex literis Orator facundissimus, Apollo fuisset 1. hie, ni Apollini fidem religionemq; obligasset, celebrarunt Panegyrico ipsius, audebat Thorunij. et hoc sufficiet mundo. Ex satrapia Visliciensium Calisensi Castellania, Belzensis Palatinus, magnorum titulorum ob præstantiam meritorum in Patriam erat profecto dignissimus, sicut ex tractatibus inter Suecos et Regnum Pol. 1635. et aliis negotiis Regni appareret. Obiit 1636. reliquit filios 4. et filiam Theodoram Sbigneui Gorayiski Castell. Chelmen. consortem. Andreas 1. filius Palatinus Derpatensis 1641. ex Anna Samuelis Du-cis in Korec suscepit filium Samuelem, nunc altera sibi consors reliqua post mortem Suniuœ in Lachowce. Raphael 2. filius, qui habuit filium Sbigneum, obiit 1640. Boguslaus 3. filius, Generalis Maioris Pol. 1642. eius filius Ga-

Spar Vladislaus. 4. filius Andreee Vladislaue. Andreas 2. filius Capit. Naclensis, Biturigibus in Gallia obiit 1606. Et hos suscepit filios tres Palat. Bresten & Capit. Naclensis ex Anna Rádziminska de Rádzimin Palatini Podlachiae filia, ex altera vero consorte Ducissa Theodora Sanguiskowna nullos suscepit filios, ex tertia consorte Sophia de Buin Opalinska suscepit Ioannem & duos geminos Praeclarum & Venceslaum Praepositum Lencicien. Canonicum Crac. Secr. R. M. nunc ex Referendario Regni Episcopum.

Perszynskij, denominati fuerunt à Perszyn arce & annulo vimineo, naribus bissomis immisso.

Obychowskij, ab Iuan o Predislai filio Palatini Calisien. originem sumunt, hic enim accepit bonis Obychow Obychowski primus appellatus fuit, ut videre licet in Cromer. lib: 16. ubi dicitur: Ioannes Obychouius Castell. Srementis, missus in Hungariam à Vladislao lagellone, ad Hermarum patruum puellæ, & adduxit sponsam Cracouiam ad 16. dicem Iulij. Erat Rothmagister in bello Grunowaldensi Obychouius.

Bronissij, tulerunt cognomen ex nomine Broniss Wieniauio, Fundatore Monasterij Paradisiensis, cœu posteritas descendens ab illo. Notabat Familiam de Kosikow, Bielle, fol: 163. Christophorus Broniss, ex Calisensi Palat. electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. subscripsit.

Wojcij de Woystâwice. Petrum Woyjski, Nicolaum & Ioannem, viros militiae clares, & Ducibus suis Opulenibus chares referunt Bohemica Historia.

Slabosij in Crac. Palatinatu, vnum ex illis vna cum duobus fratribus, quasi violenter faceret in Casimiria ad Cracouiam ciues decolari fecerant, cautum decreto Regis postmodum ne Nob:les sine iudicio Castreris subeant sententiam ciuium, sed pena capitiis duorum cum iudice. Quapropter aederunt capita gladio judices St. boſij. Raczek, Siccek, & Szeling. Bielle. fol: 548 ad finem anni 1520.

Męzyk in Crac. Palatinatu, ducunt eandem lineam cum Slabosj. Origo tamen Męzykorum ex Silesia, ex quibus ad Ciechanouiam, Deisaniam, Gucuum. & alibi plurima bello conuulsarunt in Regno Męzyk Capit. militum, vt Bielle. folio 43. Quocirca si ex Slabosj sunt, etiam isti ex Silesia descenderunt. Ioannem Nięzyk Slabosium, qui à bonis Dambrowa iam dictus quoque fuerat Dambrowski Wieniauitam Capitaneum Podoliae, referit post alios. Bielle. fol: 338. qui contra Suidrigallum vastantem Belzensem terram missus fuerat cum sex millibus exercitus Polonici, vna cum Duce Masouie Casimiro, & vii legiones triumpharunt. Annum ponit Bielle. 1430. Stanislaus Praefectus Sadecc: strenuus miles & Rothmagister Sigismundi Regis, & Stephani Aulicus, consors sua Buczacka armorum Pilawa, reliquit solam filiam consortem Dembinski Praefecti Czorstimensis. Sunt etiam in Magno Duc. Lit. Męzyccij Heliias, &c. si horum armorum ignoro, nam reperitur Męzykorum Familia armorum quoque Wadowicz, quocirca à diuersis scriptoribus quandoque sub his, quandoque sub illis subscriptiuntur armis.

Czermiencij in Calisensi Palatinatu, Valentimum eximium militiae et strenuum Rothmagistrum, qui annis 12. in Chyouiensi expeditione permanendo, magni roboris et animi commonstrauit exempla. Reliquit non dissimiles filios, Georgius Czermiencjki electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. ex Palat. Bresten. in Lituania subscriptis.

Dlugossij, hos ad arma maiores Lesczynsciorum receperunt, sicut eorum rotata referunt. Notabant familiam suam de Niedzielsk, viri bello et literis clari, ut Mars et Minerua videretur hospitare in eorum gazys. Ioannes in bello cum Crucigeris sub Jagellone Vladislao Rege magnus triumphator, qui inter captiuos multos Comendorem Brandenburg. Sereniss. Regi adduxit, sicut post alios refert Bielsc. folio 301. Reliquit filios Ioannem Praeceptorem filiorum Regis Casimiri, Canonicus creatus Cracoviensis, legationes plurimas expedituit, et Chronica latino sermone conscripsit, nominatus Archiep. Leopol. obiit 1449. Bielsc. fol: 474. in vita ipsius legitur, quod splendorem domus sua disciplina militari et literis illustrauerit. Eius germanus eximius miles, ut di illo refert Bielsc. fol: 426. quod singularis affectus ex digno progressu in bello erga illum Rex fuerat.

Slenicij, Marinum refert Epitaph. Varsaniae. Ciswicciij, in Maiori Pol. Bedlenscij, Nicolaum refert Epitaphium Crac. in arce Scholasticum, et Vicarium Generalem iu Spiritualibus, electorem de collo lapide scholae in arce, et duorum domorum Canonicalium, vir pius, munificus, eleemosynarius, obiit 1540. Wartymowscij, Thomas qui in bello cum Turcis felici Anno 1443. triumphum reportauit, et insigne Rothmagistri vexillum in Ecclesia Budzini, ad gratiarum actionem Domino, qui manus docuerat ad praecium appendit. Bielscius post alios Scriptores fol: 373.

Szczepanowscij, in Pilznen. districtu, et ad Chećiny. Ex his qui arma Prus pro gentiliis deferunt, unus in Bedlin heredem dum in confortem assumpit ex armis Wieniawā, etiam in nobilitatis sue symbolum arma Wieniawā recipit, positis armis Prus super coronam, ex qua suscepit tres filios, unus illorum heres in Bedlino alter in Sperstino, tertius dum in aula Cesarea Maiest. militarem et aulicum obseruaret, quendam ex aulicis interfecit et rediit ad Szczepanowiam prope, et ibidem mortuus, sepultus in Szczepanow, et extat memoria ipsius in Ecclesia, arma videlicet Wieniawa cum armis desuper Prus primis.

Zadorscij in Posuanien. Palatinatu, qui propriè sunt armorum Zadorā, et bona atque dispositiones antique dominos in Zadorā eos ad hæc tempora pronuntiant, sed per quendam abusum loco armorum Zadorā, nunc utuntur armis Wieniawā. Stanislaus Zadorski expletis legationibus ad Brandenburg. Dynastam, ad Ordines Hungariae, ad Principes Silesie, et Principem Transyluaniae, ex Succamerar. Adalberti Principis Cardinalis, Ochmagister Annae Reginae, Pincerna Regni Wisnien. Bilsen. Mosinen. Goscinen. Capit. vir virtutum et pietatis sacrarum, de aliis Zadorscits vide Zadordā.

Lubieszowscij ad Opocinensem districtum. Prandotam Lubieszonum Ducem Exercitum Novem in Prussia expugnatem meminit post alies Bielsc. fol: 410, circa Annum 1457. Et cessisset expugnatio feliciter, nisi fraus obstatisset cuiusdam e nostris, qui post gladio plexus fuit, postea Rex Marienburgum ipsi commisserat vna cum Ioanne Koscielecki, ut unus intratae, alter custodie curam haberet. Exinde ibi sunt usque in praesens Capit. Thesaurar. Bielsc. fol: 416. Puklateccij, in Calissieni Palatinatu.

Bialozorij in M. Duc. Lit. Stanislaus Bialozor Notarius Terrae Wilkomir. Georgius ex Palatinatu Wilneni electiones Sereniss. Regis Vladislai IV. subscripsc. unt. Chrystophorus Marschalco Vpitenis ex Heduigi Gedrycornia Praestiti Misztaliev. filia suscepit filios Vladislauum, qui aetatis sua Anno 18. mortem oppetit. Ioannem, qui in Ordine Prædicatorum Cracoviæ habitu Religiose suscepit militia Christi nomen dedit, nominatus Casimirus. Georgium, qui post obitum sui parentis in habitu Clericali seruire Christo destinavit. Alexandrum, qui tertio aetatis sua obiit. Et filiam Sophiam in Ordine S. Benedicti proffessam.

Iondzielowij in M. Duc. Lit. Alexander Iondziele ex Palatinatu Nowogrodensi, Siuicinus de Alberto Iondziel Marschalco Curie M. D. Lit. referit fol: 759. Narkiewicouij in M. Duc. Lit. de Wondzagolo.

Bognarewicij, Simon Bognarewicz miles in Moschouia, et ad Gedanum sub Sereniss. Rege Stephano, a quo in coronam nobilitatis Polone suscepitus, consors sua Catharina Kiewlicownd.

Ryle in M. Duc. Lit. Gabriel Rylo Index Castrensis, Braciatiensis, ex Wilneni Palatinatu electionem Sereniss. Vladislai IV. subscriptis.

W I E R V S Z O W A.

DELINEATIO & ORIGO.

EST Caper coloris nigri ad medium, partem inferiorem & pedes habet variegatos, & referunt colores rubei & albi tabulam Schaccorum, caput tenet rectum, pedem. unum anteriorem elevatum, campum candidum. Super coronam sunt quinque pennæ Struthij. Originem ponunt Dlugossius, & post illum Bielcius ex Misneni Provincia folio 370. qui ex magna in Principem fidelitate & obsequio Wierusij appellati. In id omate Sclauonico equidem hoc clare potest ex cognomine deduci, quod scilicet fideles sint, & sciant motum ad obsequia, sed ex Germanico ab iugis cent. viros pacificos.

pacificos dixit *Dlugoffus*, & de illis in Regno afferunt aliqui, in rebus arduis R. P. fide & constantia probati fuerunt viri in ea domo prudentes, sagaces, strenui, fortes, & rei militaris peritia excellentes; vnde appareret quod proclama armorum tale Wierusz in Regno obtinuerunt ex sua in Principem & Patriam obseruantia & fidelitate, & quia Iusu bellico cum hoste acri congregando, ceu audax hircus in caprum insultantem ingruebat, arma capri cum Schaccaria tabula retulit in insigne nobilitatis.

F O R T V N A N O T A B I T.

CVM Thrasones clypeos horrifica leonum draconumq; effigie signarent, Lacon quidam muscam paruulam apposuit dicens: *Vana nolo, sed ut muscam ipse videat meam hostis:* Ludouicus vero Borbonius Cardinalis, ut refert *Oltauius de Strada*, vanam fugiendo gloriam tabulam ipsam pro sy:mbolo tulit cum lemmate: *Melior fortuna notabit.* Puta, quid in hac tabula exarandum esset. Docuit: *Non ita alienis quam propriis meritis decorum familiam debere.* Dùm præsentia intucor arma, video quod hic fortuna iam illud quod notare debuerat annotauit, si vigilem, circumspetum, acrum, sanguineum, candidum & pernatum hircum hunc fieri voluit. Expressit enim hæredes & patronos horum Gentiliciorum nunquam aduersam fortunam suscepuros, sed semper permixtam, & letam & tristem, & minaciam & prosperam, hæreditariani fore, nec quando meliorem fortuna potuit dare & promittere aleam, cum natura sua instabilis sit, & semper ambigua ferat. Considerarunt aliqui terram medium esse inter cælum & infernum, vnde contingit mundum esse permixtum bonis & malis, i:isu & planctu, à cælo honis & i:isu, ex inferno malis & planctu, sed quia malitia hominum sustulit è medio bonum, factus est mundus vallis miserit & lachrymarum. Obuiavit ergò Wierusij fortuna, & mixtos dies ipsis pronisit, & ceu hæreditarios fecit, vnde hircus illorum est vestitus auro, Phliasius cultui expositus, est sydus inter sydera, & ducens gregem caprarum, quæ lotæ sunt ex Galaad, vt Canticoru[m] 4. dicitur: *Pellis enim sua similis pantheræ hirci fetorem non fumat.* Quod ne in aduersam labatur fortunam, ipsam toto pectore & animo desiderante non amittere honestatem & virtutem, sed sicut caprae Indicæ appetentissimæ sunt Cinamoni, ad manum enim porrigitis admirantur, auferentis vero & abigentis ingeniiscunt. Ita vos in honesto & virtuoso necesse est fieri, & fortuna inuariabilis erit. Confirmat dictum Cyprian. Epist:ii. *Quando parsimoniam discit, qui opilaribus canis & largis dapibus affuevit, & qui pretiosi veste conspicuus in auro atq; in purpura fullit, ad plebeium se a simplicem cultum quando deponit, necesse est ut solebat violentia inuitet.* Ergo peccoribus imprimit: *Gloria difficulti parta labore venit.*

L I N E A F A M I L I Æ W I E R V S Z O W A.

BOkij, tali enim cognomine vocantur in Misnenſi Terra.
Einboczk, sic enim in Germania nominati fuerunt.

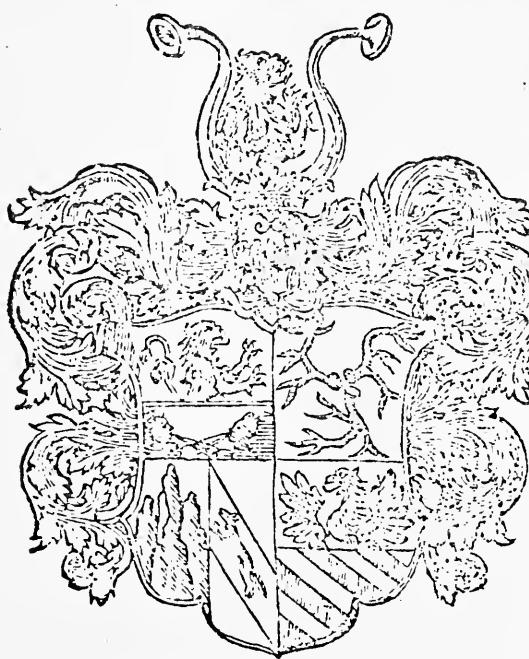

Wierusz, Clementem Wierus Cromerus s. b. Anno 1442. libro 22. refert Oppi-
d: Wierussw & Castelli Dominum & heredem, quem Zoicz Austris in ca-
pituatuem reduxit oppido & castro igne consumptis, plurimi Wierusij in Za-
toreci & Ostieccimensi districtu fuerant & ad Wratislauam, & in Maiori
Polonia in Palat. Posnaniæ, Monasterium Wierusij fundarunt Eremitarum,
in bello Grunowaldensi Rothmagister. Wierus Bieniafius legitur. Bielscius
folio 297. 370.

Goreccij in Posnaniensi Palatinatu, viri literis & militaribus trophais clari.
Matthias Vexillifir Posnaniensis, & Notarius Campestris Regnt, vir ut sa-
go ita rega clarus, quales desiderat omnis Patria. Reliquit prelum quam vir-
ius sua meruerat a Domino. Alexander ex eodem Palatinatu, electionem
Sceniss. Regis Vladislai IV. subscriptis.

Michałowscij in Culicensi Palatinatu. Palladis dignitate Martem sibi fælio-
rem efficerunt.

W I Z E M B E R K.

DELINEATIO & ORIGO.

Sunt duo campi intra scu-
tem, in supremo est me-
dius leo erectus, elatis pe-
dibus hianti ore, lingua exer-
tam portiens, cæda clara,
in den illo crinio duo capita
humana vultis in se vultibus.
Super coriem idem leo inura
duo cornua resonantia seu tu-
bas. Ex Germania in Regnum
illata, que detian sequentia ar-
ma con morstrant, nam iuxta
leonem à latere ponuntur cor-
nua cervina tria, sub leone po-
nuntur rupes altæ & mustella
ascendens per campum in ver-
ticem saxosi montis, sub corni-
bus vero ponitur media aqui-

la cum oculo campis in lineam diametralem dispositis.

A V X I L I V M D I V I N V M.

Rectores & fulcra Reipub. sine quibus laudabilis & firma R espub. nulla vñquam fuit vel erit, ad primum librum Polyticorum Lipsij in Notis habeo: *Prudentiam & virtutem.* Alta tetigit sed non prima nec summa, si enim omnis sapientia hominis *vt insluit Laelantius* in hoc vno est, vt Deum cognoscamus & colamus, profecto nec quid stabile atque durabile sine Deo erit. Potissimum primumque fulcrum est auxilium Dei, sicut ipse quoque Deus Rector est omnium. Cognovit idem Domitianus licet suo gentilitatis more, dñm ipsi loui custodi & conseruatori templum ingens (ceu primo Deorum & non alteri) leque in sinu Dei sacrauit, quod ipsum in seditione Vitelliana à furore hostium conseruauerit. *Suetonius in Domitiano.* Iuuat S. Paulini ad Cytherium.

*Beatus es nunc mente pauper: sed spes
Dives, qua gaudent pauperes,
Qui def: audaci lubricis mundi bonis.
Cali fruuntur gaudiis.*

Arma Wizemberkorum cuiusdam auxilij præcellentis Diuini symbola manent, exprimuntque fulcra Reipub. & familiarum non fuisse nec esse præter auxilium Diuum, vt eò infatigabile sit verbum scriptum Regis Sereniss. Stephani ad Gedanum extantis post victoriam: *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo gloria.* Quameli & ingenium mortale adeò subtile sit, vt præconcipiat ex paruis in bello, hostis insidias, fraudes, media & victorias, non tamen potest ad mentem solutam pertransire. *Vnde Hermes Diuinus:* Omni materia subtilior est aër, sed aëre subtilior anima, hac subtilior mens, mente ipse Deus. Ille enim omnia mouet immobilis, omnia quatit inconcussus.

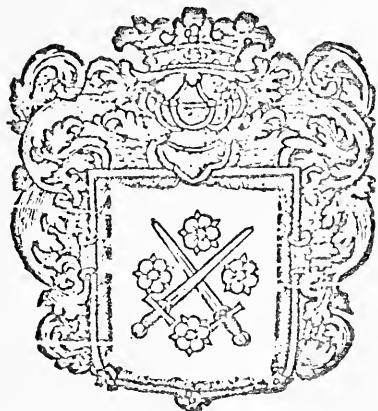
L I N E A W I Z E M B E R K O R V M.

Ioannes Wizemberk, cùm virarentem gratiam & fauorem obtinuisset à Ferdinandō Imperatore, etiam à Serenissimis Regibus Poloniae Sigismundo III. & Vladislao IV. non inferiorem amplexus est, cum enim nobilitatem virtute partam in dies magis ac magis exornaret, atq; fidelitatis merita sepius palam probaret à Sigismundo III. Sereniss. Rege Olborias Olkusenses in administrationem assumpsi, & à Sereniss. Vladislao IV. Praefectus Zupparum Wielicensium constitutus fuit, ceteras vero virtutes ad vitam rectè Christianèq; ducendam, & generosam mentem spectare videntur, non dissimilatè obseruat.

W L O S Z E K.

DELINEATIO & ORIGO.

Duo gladij more antiquo formati decus latim positi sursum cuspidinibus, in angulis omnibus sunt rosa singulae candidae in campo sanguineo. Reperiuntur in Regno ab Anno 1015. Cum Marcellus a sede Romana missus in Episcopum Crisiciensem, qui modò Vladislauensis vocatur in Regno comparuit. Wloszek forte ideo denominatur, quod Antistes prænominatus natione fuerit Italus, Pontifex Summus tunc erat iuxta Belatminum Benedictus VIII.

iuxta Chronogiam Romanam Benedictus VII. quare corrigendus Dlugosius, qui Ioannem 21. posuit, cum post Benedictum succedebat tunc Ioannes numero XIX.

S E C U R I T A S P A C I S.

Pax præstolatur ab omni animato, nullum igitur animal quod securitatem suam non desideret, homines studio & ratione, ut potè quod arte & ratione viuit, securitati pacis obuiat, animalia vero sensibilia naturali propensione euitant mala, & securitati suæ remedia obseruant. Älianus de Animal. lib: i. cap: 41. de Melanuri pisce refert: quoddum placidum & quietum est mare, ad imam maris sedem in petris aut alijs quiescent, tegumentoq; protegantur quoconq; corpus occultari potest; contra cum aduersa tempestas est & pisces alij in altum ex stuoluum impetu descendunt, hi tium fiducia inflentur simul & ad littus appropinquant, & ad petras adnatant, prænoscunt enim natura dictante, quo die nocte cùm ferocitas maris & immanitas effervescit, tum à pescatoribus non adiri mare. Arma præsentia nobilium Włoszec, symbolum sunt quoddam securitatis pacis, Rosa enim pacem gladiorum denotant, gladij securitatem Rosarum insinuant. Profecto animum Herculis, fortitudinemque magni ac vigilantis Ducas expreserunt, qui tempore belli pacem, & tempore pacis ipsam securitatem ciuium & Regni meditantur. Hoc enim de illis Horatius Oda X. lib: ii. carm. affirmabat.

Sperat infestis, metuit secundis
Alteram sortem, bene preparatum
Pectus.

Hostilis.

Hostilis autem animus licet è paruo initia sumit, magna tamen ad finem desudat, quapropter in securitate pacis, etiam parvus hostis non contemnendus venit: nam sèpè sèpius inertia & desidia magnum constituit hostem. Est in Pado fluvio piscis Atilus dictus, qui inertia pinguiscit ad mille quandoq; libras, hic captus catenato hamo iugis boum exihibitur, hic tamen tantæ molis piscis, à clupea adeò minimo, qui venam ipsius in fauibus mira cupidine appetit, mortu exanimatur. Plinius lib: 9. vnde dicitur prouerbio: Et pisces umbram habet. Et, Sèpè aquilam ad panas vel scarabaeus agit. Quare Pausanias in Arcadicis ait: Vilioribus & abieclioribus plerumq; rebus vim eam Deus indidit, ut ea siperent qua maximè essent inter homines existimationis. Optime contra euilmodi viros securitatem nimium pollicentes sibi ex fortitudine corporis dicebat in theatro quidam Mimus contra Maximinum testente Capitolo.

Qui ab uno vno potest occidi, à multis occiditur.

Elephas grandis est, & occiditur.

Leo fortis est & occiditur,

Tigris fortis est & occiditur,

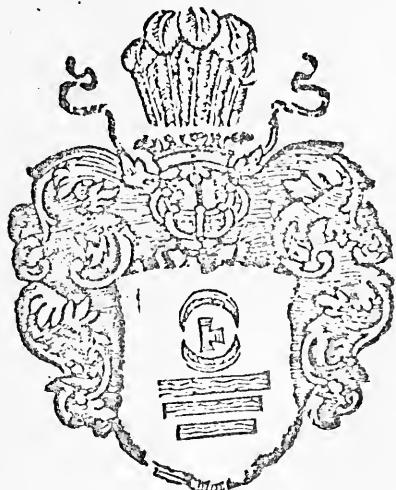
Cave multos, si singulos non times.

LINEA ARMORVM WŁOSZEK.

Marcillus Italus Episcop. Crusiciensis iunc; modò Vladislaviensis à Benedic-
to Summo Pontifice posse Alavarium ad petitionem Regis Præsul designatus
Anno 1015. Rexit Ecclesiam annis 18. Sub loc Episcopo Archiep. Gnesneu. à
nobilitate uniuersa primus post Regem Princeps designatus fuit, eiq; ius omne
gubernandi Rempub. Senatum & Comitia convocandi, rationes iudiciorum &
subfiliorum tempore Interregni, media pacis conseruandi, ordmandi, Regem
renunciandi, inauguandi, creandi, & coronandi dederunt. Eo iure alij quoq;
Episcopi, Senatores creati fuerunt, quo circa inaugurationi Miecislai sc. cui di
filij Boleslai Chrobri in Baslica Posnaniensi, cum alijs proceribus Regis 1025.
interfuerunt, Hypolitus Archiep. Gnesnenis, assistentibus Gomfone Archiep.
scop Crac. Paulino Posnaniensi, Marcello Crusiciensi, Clemente Wratisla-
uiensi, Albino Plocensi Pontificibus. Stanislaus Włoszek Thesaurar. Curia,
Aulicus. Reginæ Sereniss. Bonæ. L'aprocus in 2. Opere refert, quendam
fuisse Thesaurarjum M. Duc. Lit.

WVKRY alias V.CHRY, Chabe, Edile.

aurei & albi, ita tamcn vt ex his tres aurei, duæ albi statuantur coloris, & procedant ex Regia corona aut ducali Mithra.

DELINEATIO.

TRes extant fluuij, in quorum vertice Luna, demissis yna sublatis alia cornibus, quasi mutuo se spectans intuitu, in medio autem Lunarum crux visitur media, haec omnia in tubeo ponni debent campo, fluuij autem Lunæ & crux media aurei sunt coloris; eò quod horum antecessor armorum, aureum suâ fortitudine fugasset, & suæ subiecisset ditioni imperium. (*de quo infra*) super galeam antiquitus Ducalis ponebatur Mithra, nunc verò quinque pennæ in vsu sunt Struthionis, coloris

ORIGO.

Ipsa horum denominatio declarat armorum, quod sint quondam ex nobilissimo Hungariae Regno, in Regnum allata Poloniæ: quando autem & quam habeant originem, veteres Hungariae Historici antiquissimum Ruthenicum idioma, & quoddam vetustissimum Poloniæ problema Historiarum Cracoviæ impressum, Anno à partu salutis 1534. apud Florianum Vnglerum (ex quibus haec legimus omnia) sic nos edocuit: Postquam exiuerint ex Scythia Iuhri siue Wuhri aliquo tempore, oppressis ac debellatis Gotthis, vbi nunc Scythæ manent Zawolscij, in eadem suæ ditioni subiecta manserunt regione; dum tandem resciuerint à venatoribus (qui ceruumi insequentes casu inciderunt fortuito in luhros) de fertilissima Pannoniaë Provincia, seu potius Regno amplissimo, electo Duce Atillâ (*illis Edele dicitur*) transmeatoq; triplici fluvio Don, Wolga, & Boristhene, Pannoniaë Regnum prostratis ac debellatis Sclavis occuparunt: quo occupato, hoc sui imperij pro insigni acceperunt, quod visitur stemma. Hoc enim & eorum Dux Atilla exceptis Lunis, quibus antea morem imitatus Scythurum, ex quibus ipse quoque Dux primarius erat, antea vtebatur etiam qui tandem relicto filio Chabe appoplexiâ correptus obiit improuiso: post cuius obitum Chabe legitime Patri successit in Regnum; tandem discordia Hunnorum à Rege Gepidico & alijs, quos subiugauerat Atilla, Chabe pulsus imperio in Gotiam secessit, eodem sempe.

semper utens insigni. Quod autem in medio duarum Lunarum crux ponatur media, Ratio, quia Atilla medianam serè subingaverat Christianitatem. Sed ad Chabe iudeo, qui multis reliquis filiis, sicut tamen successorem legitimum maxinum natu filium habuit nomine Kusid. Huic nepos Atilla nomine Mokosicy successit in Regnum, cuius tandem proles amplissimè edita ab illo luci, in Gotia ad tempus Constantini Imperatoris & Papæ Zachariae permanens, dum voluisse in Pannoniam redire, tandem suorum meti discordia in montes secessit Iazygas, ex quibus minor natu Mokosicy selectis aliquot luhrorum millibus, à suis diuulsis Rulsiam visitauit, Cremene cumque caput tandem Regi conciliatus Boleslao Ahdaci, tale obtinuit Privilegium Ruthenico idiomate scriptum: *Et queniam D. Mokosicy liberè se nobis submisit cum castro Cremeneensi, ideò nos, Ec. Et exinde posteri ipsius Mokosicy denemiti fuerunt.*

IN CRUCE SALVS.

AD verba Apostoli Domini Andreæ suspirando, dicere Christianum conuenit: *In cruce salus.* Cum enim ille conspecta sua cruce ignito pectore insonuerit: *Salve Christus sancta domini desiderata,* scilicet iam concupiscenti animo preparata, *fusce discipulum eius, qui peperdit in te Magister meus.* Quis tam tepidus erit, qui non le vidisse salutem in cruce sua habita uicit? Si Antiochus Soter decertatus cum Galatis posito certo pantagrammato in vexillis & signis militaribus admirabilem victoriam reportauit, ut Calinus lib: 7. cap: 24. Si Constantinus in signo salutis vicit, quis igitur crucem Sanctam non salutem affirmabit? D. Ambrosius serm: 43. aulus est dicere & salutari- ter: *Nonne cum adhuc gentilis es, scilicet signa perquirere, et quæ signa quibus rebus esse in prospera magna inquisitione colligere?* iam nunc nolo erres numero: scito, quia in uno signo Christi omnium rerum est tuta prosperitas. Et si licet ut ad hæc prophanis, adducerem Alcibiadim, de quo Aitken: lib: 12. Cum Alcibiades exercitu præcesset, etiam pulcher esse curauit, itaque scutum ex auro & ebore confecit, & in eo pro insigni cupidinem, qui vlnis fulmen amplectetur inscripsit: *Prefecto in Cruce Salvator amplexus est omnia fulmina ne ferirent hominem, nec quicquam sit quod mortalem laceisset.* Vnde Crucis subscrivere iam cuique licebit: *In Cruce salus.* Arma præsentia medianam crucem ut video duas lunæ contegunt & amplectuntur, quas desuper pennæ ferrum degllientis Struthij, ab immo flumina protegunt. Secutè igitur stans sub hac cruce legere poterit: *Ad Crucem salus.* Dicebat Perseus Sat: 2.

De Ione quid sentis? cflne ut præponere cures.

Hunc cuquam? Ego dicam! Omnes dij gentium dæmonia, scilicet qui peperdit in Cruce est nostra salus cum Patre & Spiritu S. Deus, cuius inexhaustus reniuit semper in Anno, quicquid terra creat, gignit mare, parturi & ether.

LINEA FAMILIÆ ARMORVM VCHRY.

Mokosicy, is cui primò superius dictum collatum prīnilegium, Ethnicus ad-huc ex Žywokłodowná, magni illius Generalis exercitus Lithuania Ducis-silia, Wanko Mokosieionicum suscepit, qui primus ex hac Familia initiatus sa-
cro baptismatis fonte rigidissimus sua religionis (Græcorum enim amplexus ri-
tus) exitit defensor & propagator idem sumimus Volhynie Praefectus, feudua-
rius Cremeneceñ. acerrimus suo tempore Scytharum domitor, hunc Wanko Mo-
kosieionicio Giedrocianká nomine Oluchna nupsit ex illa Illustrißima Giedro-
ciorum Familia, quæ nunc quoque in Lithuania reperitur adhuc, ex qua reli-
quit filios sex, quorum unus Stanko sue Praefectus legionis ad Kiiouiam fle-
nuè cum Tartarico dimicando hoste obiit in acie. Alius Petrus auratus miles
nuncupatus in feudum successit Cremeneceñ, iurisdictionem iuridicam in pro-
prio pago Storek, qui in districtu situs est Cremeneceñ. constituit, hoc clarissime
patet tum ex libris Metricis, tum ex ijsdem libiis Castelli Sterycceñ. qui sunt in
Archivo Ducum in Zbáráz. Petrus Mokosieonicus ex Kierdejowná potius us
Hauryllo & Michaele filijs, qui cum acerrimi testium offugatores extitif-
fent, unus illorum Michael in acie ad Wurnam cum Crucigeris feriter obiit.
Haurilius vero dum Feuduarius extiisset Cremeneceñ. ex Bohouitanka Ko-
žiradzka filios quatuor luci edidit, qui varia inter se diuidentes bona, variè à
tra etibz suarum appellati opum (ut patebit infra) hi Haurilius dum sua re-
ligionis extiisset zelosissimus Dynasta, in arce Cremeneceñ. fundauerat Eccle-
siam ritus Græci, cuius iam nec vestigia extant, excepto calice flanneo & oper-
culis ad eum pertinentibus, Roxolanis dicuntur Woźduchi, hæc iacent in Ar-
chivo inter libros Castrenses & Terrestres in eadem arce Cremeneceñ. obiit iā-
dem filii relictis 4. ut superius dixi, quorum natu maior Denysius in gratiam
Reipub. aliis consentientibus fratribus feudo abrenunciato Cremeneceñ. priimus
Capit. Cremeneceñ. creatus est à Czajmire, à quo etiam primo Denisko Moko-
sieonicus nuncupatus, & prīnilegijs multis dignatus, ex quibus quædam pro pa-
ſendo equorum grege, ut in prīnilegio visitur Woronoie Stado, quæd vsq; à
Czartoria Buskum versus pasei concedebatur, imò ipsi demandabatur hæc
Prouincia Regis Boiaronibus, quædam pro non seruandis in suis ditienibus Po-
lacis, quædam pro adiſcandis in castro Cremeneceñ. palatijs: refero sensum.
Concedimus & in æuternam memoriam habere volumus ampla adiſicia
duo in Castro nostro Ducali Cremeneceñ. Deniskouio, Mokosieio, & fi-
lijs, & nepotibus illius, &c. Hic reliquit ex Dzisianká Castellani Chełm,
filia Wanko Deniskowicz, Mokosieonicz Capitanum Cremeneceñ. qui ex
Swiſzczowskare reliquit Petrum & filios sex: Petrus Mokosicy Denisko Capit.
Cremeneceñ. reliquit filios duos ex Patrikiowna Simonem & Petrum. Si-
mon Capit. Cremeneceñ. ad tempus Reginæ Bonæ mansit in suo Cremeneceensi
Capitanatu, tandem per commutationem successit migrando seu ius suu in trans-
portan-

portando in Ozochowce ejiterne sibi seruientia bona, Petro vero nupsit Sobo-
cka, ex qua reliquit Simonem Capitanum Zytomiriensem. Et Petrum acerrimum
Valachicum expugnatorem. Simon ex Halczewska reliquit Petrum, qui in Hungaria
a pueris inter suos educatus Mokosios, qui adhuc tum extabauit in Hun-
garia, tandem remeando in Patriam nullo postero poritus ex Charlenska tan-
dem eius bona in Alexandruum Hrechorij filium decuoluta. Hrechorius Moko-
sicy Denisko, index Terrarum Cremeneccensium ex Horainemna natus, ipse
Petri huius acerrimi Valachici expugnatoris filius, dum hic vita sumelio Faire
annorum indiscretus esset, Simonis Capitanei Zytomiriensis tutella poritus, tan-
dem ad discretionem perueniens annorum cum patruo suo eodem Capit. Zytomiriensi exdiuidens bona, ex Rydzcka filio reliquo Alexander viuis vigere
desit, dum ante ea Wach Magister propriæ cohortis Et acerrimus patriæ exti-
tissimus defensor. Alexander Mokesicy Denisko Patris Et Patria natus ha-
reditatem, in iuuenili etate nomen militia majorum more, sub Busza Et Ori-
nino consecravit, nunc in utroq; proscenio, toga, sageq; bene netus vir, in suo
Palatinatu magna expectationis mulierum magnatum fultus amicitia, summa
erga omnes uititur comitate, qua sibi non medicorem omnium amorem Et in-
gentem conciliat benevolentiam. Idem Alexander ex Loffcianka lucreditit
filios tres, Samuclum qui optime honestissimis instruclus literis bona speci cum
immodico ominus voto, extat adolescentis. Gracorum addi. Tuis religioni:
Petrum Et Janusium De priuilegijs Et bonis priuilegiatis quæ huic seruunt
familie, multa possent dici; plurima etenim huic seruientia demui Priuilegia,
a multis Et magnis, tum Regni Poloniae, tum magni Ducatus Lituanie
Monarchis collata, partim in Archivio illorum partim in Metricis Regni Po-
loniae reperiuntur passim, sed Et chartæ seruiendo, Et tempore vano affluan-
dendo, aliquot commemoratis reliquum remitto ad metricam publicam: Est
itaq; primum priuilegium Feudi Cremenecei collatio Ozochowce, Et ad uiteli-
tas in Zbaraz, Et summa aliquot Centenarum Marcarum, supra bona Zbar-
az, Czartorick, Paniorce, Hrycow, Zloczowka, Lachowce, Zemelince, Ma-
twiciowce, Borszowka, Iuskowce, Bereh, Andricha, Korostewa, Rydom, Za-
borce, Dworzec, Koblin, Wierzba, Iserna, Szybená, Nowosielki, Malow, Och-
matowska, Pasewá, Toloczow, Ustie, Bielki, Kokorow, Wielckory, Kolešnik,
Czarnaluka, Tatyrynowce, Et alia ferè quam plurima quæ etiam extant in
Magno Ducatu Lithuaniae non commemoror, hac enim minus pertinentia, ad
rem nostram fore existimauit de contrafacta autem cum plurimis eius sanguinei-
tate dicendum esset aliquid, nisi me otium auelleret, tamen aliqua meminisse
iuuebit, que ex sola stirpe familie Deniskiane provenit, itaq; cum Zamoseciis,
Vchrowicciis, Boremisciis, Ducibus quos Demiskerná genuit, Et multa in
vim dotis bona in hanc asportauit familia, tum cum Hoisciis, Haurilijs cum
Castellani Kijonensis mater exitit Deniskerná, tractum Rydomlicium, in
vim dotis huic dicanit familia, tum cum Kuniorsciis, Alalinisciis, Piascen-
scijs,

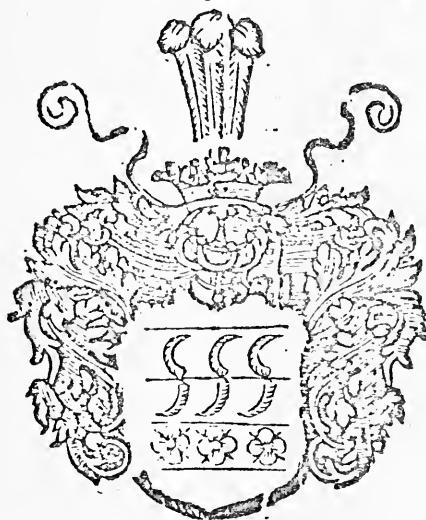
scis, quorum dum exitisset mater Demiskowna Ioskouicium & Tatarinonicum traclus, scis suis dedit successioni, tum cum Principibus Rozynscis, Patrikscis, Hulewicis, Bohoutiis, Roslociis, & aliis quam plurimis, qui omnes ex hac familia multi sibi hucusque abundant bonis.

Makosiej Bakowieccij, semper in Repub. clari meritis, gestis, & bono nomine, Officiales Terrestres non decrant in hac Familia, ex quibus nunc quoque Iosephus Mokosiej Bakowiecki Episcop. Vladimiriensis & Berestenensis ritus Graeci.

Gorayscij eiusdem etiam sunt Familia, sed ab alio procedunt Atilla postero, eodem exceptis lunis utuntur insigni Mokosiej Szybicenscij semper clari erga Rempub. meritis, in sagu togaq, optimè versati Rcipub. ciues Mokosiciowie Novosielscij, hi iam non extant, decessit enim eorum vigere familia.

V E I H E R.

DELINEATIO & ORIGO.

EST scutum militare intra cuius medium ponuntur campi quatuor per rectam lineam, supremus & infimus campus coloris caelestini, medius autem campus diuisus primus habet vncos sex, tres supra, tres infra, qui quidem vnci ferrei ad invicem concatenantur quasi catenæ, in campo sanguineo, inferior vero campus sub vncis, continet tres rosas rubeas in campo candido. Super coronam sunt tres pennæ struthij. Ipsa vero denominatio armorum & dicti Nobilis ab eisdem demonstrant, inducta in Regnum ex

Germania in Prussiam & Poloniam fuisse, quorum originem non aliam quam odorem patriæ fuisse rosæ demonstrant, fortitudinem vero speciosam vnci ferrei commandant. Quorum ita concatenatus erat amor erga patriam & Regnum, ut nec morte acerba dissolui posset.

S P E C V L V M V I T A E N O B I L I S.

D. Ambrosius inter plurima naturæ secreta in Hexameron exposita notitia hominum, afferuit rosam esse humanæ vitæ speculum; sicut enim elegantia rosæ vallata est spinis & puncturis, ita elegantia vitæ nostræ est quibusdam sollicitudinibus obsepta, & hilaritati semper est tristitia adiun-

adiuncta. *Hinc Catallus:* Venerem quæ hilaritatis iucunditatisq; præcipuus author habetur, spinosas ait in pectore curas ferere. Arma præsentia non spinis sed vncibus ferreis acutis septa, quæ vel nauibus retinendis, vel antiquitus ad cataphractos deiiciendos ex equis hostibus seruiebant, non speculum vitæ humanæ nominabo, sed speculum vitæ nobilis. Quibus gladij vnci lanceæ non ad offendendum sed ad defendendum sunt prompti: nam etiam rosæ primitus spinis caruisse tradit Basilius, sed postea pulchritudini floris additi aculei, ut quod ex voluptate oblectamentum percipitur propinquo inde exultatione quæ ex recordatione delicti emergit, statim amittamus. Quo plus instruitur vita nobilis ut principalis sub lunari orbi hominum dignitas & progenies, quam cætera plebs mortalium. Vitæ igitur nobilis speculum est gentilicium præsens. Alexander ab Alexandro lib. 5. cap. 8. Colores distinguendo ad honorem refert Circensium pro anni temporibus factiones erant. Viridem colorem Veri dicare, cuncti roseum, hyemi venetum, album autumno. Sicut igitur illi præstantiori parti anni deuouerant colorem roseum, ita nos ex roris & vncis ferreis speculum vitæ hominis nobilis meritò colligimus. Illi etenim bonum, honestum, utile & perpetuum Patriæ prouident, conservant, tuentur. Et meritò armorum præsentium patroni & hæredes speciem quoddam vitæ nobilis vocabuntur, dum eos probos, virtuosos milites, Centuriones, Tribunos, & Senatores Regni considero. Nec aliquis erit qui id de Illustriss. & Generosis Weiherijs negauerit.

LINEA ARMORVM WEIHER.

Antiquitatem Weiherorum & excellentiam Culmensis Palatinatus & Monasterium Olin referet, ex historijs hoc colligo. Ernestus Weiher cunus dexteritas in bellicis actibus toti Europeæ ut Stricouius dicit folio 790. innovavit. Eius filius Martinus in castris celsus Rothmagister ad Zawołocie occisus. ibidem Stricouius. Bielscius folio 610. in bello cum Erico Succorum Rege meminit Tribuni militum Weiher, qui Christopherum D. Melkburg coadiutorem Archiepiscopatus Rigersem, dum à Rege deservit ad Ericum, in captiuitatem recepit, & Polon. Regi remisit. Ioannes Weiher Palatinus Culmensis, Puczenjs, Czlichouicensis, Radžinenjs, &c. Sobociensis Praefectus, expedituit militiam tota vita, Legationes ad Sudermania Ducem Carolum fecit, pugnauit contra Michaelm Transiluanum, contra Moschum, Suecos. Quem idcirco Ciuem pace sanctissimum, Legatum ad exterros prudentissimum, militem in bello expertissimum, Mæcenatem omnibus singularem, Amplissimum in Curia Senatorem dixerunt. Eius filius Nicolaus Radžinenjs Capitancus. Melchior Weiher Palatinus Culmensis, Capitancus Valecensis, cum Nicolao Capitaneo Radžinenjs, electionem Se-renissimi Regis Vladislai IV. ex Culmenſi Palatinatu subscriptiſserunt.

Z A B A W A.

DELINEATIO & ORIGO.

EST tabula Schaccorum in medio militaris scuti ad lincam perpendicularem, media autem pars scuti coloris cælestini, distinguuntur tabulae colore rubeo & candido. Super coronam quinque penna Struthij. Acquisita in Regno, dum scilicet Slesia & Morauiâ ad Regnum Pol. spectarent, & concordantur hoc modo scriptores, qui hæc arma in Regno acquisita, alij illata ex Slesia asseruerunt. Lusum verò bellicum exprimit hæc tabula, vnde duobus campis distinguitur,

& sanguine. Antiquitatem ponunt circa Annum 1092. in Regno, cum armis Szachowicâ vnum erant, sed diuisio facta, quod vnu Ducum militia de armis Schaki retinuerit exercitum aduersum, donec Dux suus cum milite acce-leraret. Hinc Zabawâ nomenclatura armorum, & diuersa à Schaccorum armis originem habuere, vnde si in Regno sunt Anno 1092. in Slesia anti-qui manent, post annum scilicet 1000. vt in Linea patebit.

L V D V S T R I V M P H A L I S.

Romani tanti ponebant ludos, vt etiam dijs singulis singulos assignarent venationes & munera dicati erant Saturno, Scenici Libero, Circenses Neptuno, alijque alijs dabantur, quos ad placanda numina vnâ cum sacrificijs cumque cantu & tibia celebrabant, quos etiam urgente belli-rum tumultu prætermittere duxerunt nefas, *Alexandr. ab Alex. lib. 6.* Eius-modi ludos ipsis triumphales dicere potero: Sed propriè triumphalem ludum non vocitabo nisi militarem. Hoc namque illi ordine procedunt ad triumphum militarem & ludum, ad Tribunatum nemo poterat admitti, nisi prius alam duxisset, neque alam potuit ducere, nisi cohorti præfuisse, *Alexandr. ab Alex. ibidem cap: 19.* Quocirca ceu futuris triumphatoribus talia munera militibus assignata fuerant. *Idem ait cap: 6.* Togas & sagula, æraq; & dona multiplia singulis militibus pro meritis ab Imperatore clargieban-tur, in quo id seruatum est, vt quod pediti, duplex centurioni, triplex equiti daretur vnâ cuin stipendio militari & frumento duplicit: Tribunis verò multo magis; & alia piura ibidem donaria triumphatoris-triumphatoris, pro ludis bellicis & Castris militibus donabat. Verè hic ludus militaris & triumphalis

phalis, & à multis collaudandus erat. Arma hæc nobilitatis Zabáwá dicta, & nomine & re ludus est, sed non qui vituperio arceretur, sed qui multorum votis, coronis, & præmijs insigniri dignus fuit. Hinc scurum triumphatoris hostili sanguine depictum, & calo fauente, ad leones, dracones, fulmina exaranda, aptum esse cernitur. Hoc expresserunt Visimiri, Vislai, Pialeccij, aliquiué Zabauitarum virtutum & fortitudinis strenui æmulatores: Sed quod plurimum adornat præsentia nobilium arma est, quia nedum ludum Martis pro Regibus, Senatu & Patria, quo hæc proteguntur & ampliantur in se representarunt, verùm magnæ quoque præminentia viros, quibus decertare cum hoste inuisibili & dæmonio meridiano lusus fuerat. Eò enim prosternebant Lucinam, Orcum & Tartara. Hoc fecit Martinus Archiep. Gnesnæ, hoc tentauit Visimirus Episcopus Crac. hoc Vislauus Episcopus Vladislauensis, vnde de illo R. D. Canonicus Vladislauicuſ. Domalewicz reliquit:

Vislai virtus calo caput intulit, astrum

Sydereas inter docta nitere faces.

Dextera supplicibus prompto quaefauit agenit

Munere, dat tanto munera digna viro.

LINEA ARMORVM ZABAWA.

Zabawá miles strenuus ex armis Schaccorum, cui primùm ob dexteritatem fortitudinis cum inualescecente hoste collata talia arma in Regno Pol. dum unum fuerat cum Silesia extiterunt. Fundata etiam villa Zabawá a Vislai Episcop. Crac. consanguineis, & D. Zabawæ dicuntur. Visimirus armorū Zabawá magnus splendor, quem ob eximiam virtutem in bello & castris parvorem aliqui existimant Zabauitarum fuisse, vixit circa Annum 1000. Vislauus filius Visimirus, de quo sit mentio in privilegijs Archiep. Gnesnæ. Martini, & in privilegijs Monasterij Calui montis, cui contulerat bona certa, & scribitur nobilis armorum Zabawá, de quo & Dlugossus. Martinus Archiep. Gnesnensis filius Vislai, de hoc ita Dlugossus sub Anno 1092. Martinus post Petrum Archiep. Gnesnensem, nobilis genere & religione insignis per electionem Canonicam suffclius ab Urbano II. Vladislao Duce & Monarcha Regni instantे, prouisus est. Rexit Ecclesiam annis 26. Gnesna sepultus 1118. Hic diu consecraret Ecclesiam Spicimiriensem, à Pomeranis invaseretur intra latibula superiora templi latitauit, & pro eo Archidiaconus in captiuitatem eorum deuenit, sed oratione Martini ita lacefisti Pomeranij, ut captum Archidiaconum cum precibus & munieribus remisissent, vnde Ianicius.

Pomeranorum nisi se subduceret iræ,

Hic caderet sæua captus ab hoste manu.

Pæna malos diuina viros tamen inde secura est,

Fortia pro iustis nam gerit arma Deus.

Visimirus alias Vislauus Episcop. Crac. electus, vt notat Kantcius in Cata-

logo Archiep. & Episcop. Crac. 1229. de illo Olugossus sub Anno 1231. Bielsc. fol: 164. Vislaus consecratur in Episc. Crac. per Vincentium Archiep. Gneuen. sublato dissidio quod inter cum & filium Clementis M. Audieam de natione Grifforum. Gregorius enim Papa IX. eidem Andreae Rome presenti iure suo de Crac. Episcopatu prouiderat: Henrico tamen Vratislauicu. & Crac. Duce interpositionem faciente. electio Vislai confirmatur prouisione Andreæ cassata, hic controuersia sepiuuit a Bokorno datus 60. marcis argenti & sex bobus. In villa sua hereditaria Koscielc Eccl. siam ex lapide erexit, quam Bogus Pulkosius Arrianus profanauerat, illius ceteros actus ex Historicis collegit Kamscius, videlicet quid in suis Radlouienibus suis de sanguine villas fundare Zubawam & Drockczany concesserit, post conflagratam Cathedralem Ecclesiam successit Prandota. Rexit annis 12. obiit 1242. quid in mulsum creuerat damnum dicens:

Præstite Vislimum sedi bona loquuntur,
Et studium in Patriam non sine teste suam,
Astatore in fratre nimis premit: & male templi,
Prædia cognatis plura locata suis,
Quo infelix penetras atque improbe sanguis,
Et vix a lacris respiciende viris.

Vislaus Episcop. Vladislauicu. ex Praeposito Plocen. Canonico Vladislauicu. consecratus a Iacobo Srinka Archiep. Gnesuensi in Monasterio Strzelneri Ord. Premonstrat. 1284. nobilis de arm. Zabiria, qui nobilitatem quam virtutem parvum maiorum cumnul. etissimis laudibus & meritis non modo conservauit, sed amplissimis virtutum propriarum meritis decorauit. Concesserat Archiep. Ma. t. IV. consecrationem ob ingentia bella in Italia & Gallia, que exercitulum faciebant transiunti, Monasterium quod prius fuerat fundatum in villa Hospitali in regione ciuitatis Vladislauensis, & post translatum fuerat Eyschouiam, ibi durauit annis 70. tertio in villam Sintessem quae nunc Koronowia dicitur, in locum cultorem & cibarium translulit. Vnde in illius laudem author scripti Vladislau. Episcop. reliquit.

Felici quando Koronowia laude virescet,
Crescit in auctoris pulchra corona caput.

Wlodkouij in Cracoviensi Palatinatu, quorum DD. Włodek est menseræ in Ecclesia S. Adalberti Koscielensi reperiuntur. Sed cemicum ab aliis viris, ab Ecclesia S. Catholica Romana recesserunt plurimi. Difficile est ex his historijs nunc scire quis Włodek viritus bis armis, ex quo alij utantur armis Sulima, alij armis Przedzic, alij armis Zadora.

Dambrowscij in Lecicensi Palatinatu.

Wechadlowscij in Sandomiriensi Palatinatu.

Koczywscij in Maiori Polonia.

Piascicij in Podolia, Ioannes una cum Wisniewicco Duce Constantinopol. crudeliter super vincum affixi fuerant. Piascicus cito mortuus, Dux ad diem tertiam

tertiam duravit Machometum maledicende, quapropter à Turca sagitta transfixus celerius obiit. Bielscius fol. 614. Piafecijs germanus vir bello clarus. Familiae virentis fama odorem reliquit cum prole. 1578. Koſcieleccij à bonis Koſcielec, quæ bona patria erant Vistlai Episcopi Cracouitén.

ZADORA alias PLOMIENCZYK.

DELINEATIO & ORIGO.

EST Caput leoninum griseum hirsutum, quinq; flammæ ignitas ore hianti efflans, in campo ceruleo. Super coronam eadem arma. Originem ipsa forma edocet, virum in flamas ignium coide leonino irruentem, vbi aperita mors nedum periculū imminebat. Nomen Viri Zadora in Britania Galliq; residens. Qnorum vnuis in Regnum Poloniæ sub Kriouostio Rege bellis clarissimo toti Europæ circa annum 1000. venerat, motus magnitudine victiarum inuiti Regis.

GLORIA DOMVS.

Antiquis aspectus Iconis famosus quidem erat, si in somnis apparuerisset, sed inglorius. *dicit Alex.*

ab Alex. cap. 13. lib. 5. Sed non fuit majoris ingloriæ quam cùm alius videbitur occidere leonem, quo somnio mors Alexandri Magni prænunciata fuerat. *vt idem dicebat.* Sed noster Leo Zadororum Familiæ flammæ & ignem spirans, ipsius gloriæ vigil custos & genitor. Gloriæ inquam in æuternum duraturæ, quæ nedum nummis imprimi digna sit, sed cuique Zadorio id beneficij præstet, *vt laborantibus pro Patria sudorem leo detergeret.* Illi namque suum leonem Marti consecrarent, Palladi sacrificarunt, loui iure iurando obligarunt. Quapropter pellis eorum leonis, pro conis cesit; fauces vero pro tormentis bellicis vicē exequuntur. Eorum est echo, vox & sermo:

Amici dum viuimus, Deo & Patriæ viuamus.

Si publica sunt ornanda, hac ornemus.

Si amicitia colenda iura, hac colamus.

Si benignè tractandus inimicus, hoc faciamus.

Quo gloria ducit, eamus.

Nerua Traianus in nummis suis ea forma figurabat gloriam eiusque eventum, capiti leonino superposuit clauam, *dicit Pier. Valer. lib: 1. cap: 3.* Clava figurabat fortitudinem, capite generositatem, quæ quidem duo summe necessaria sunt Duci qui nomen sibi inuesti affectat vendicare. Vestris armis ò Generosi Zadorij, cùm leoni non ferrum & clava, sed vorans ferrum Struthij nec timens clauam ponitur, insuper dùm caput & elicit & vomit ignem, iam nedum fortitudinis robur & generositatis dignitas adscribenda erit, sed quicquid in bono exercitus duce & pugnatore desiderabatur, id totum fortuna in vobis expressit, & natura indidit. Pono in medium Lanckoronscios, qui fines amplissimi Regni Pol. à duabus Cæsarîs Christianissimo & Turcico, in Palatinatu nimirum Ciacouiensi & Podolij existendo, humeris & pectori defendebant, & ceu fortissimi & generosissimi Duces protegebant. Optime ipsis tribuendum, quod Genes. 49. cap. dicitur: *Catulus leonis ad p: adam filii mi ascendisti, requiescens accubuisti ut leo & leona, & quis suscitare auabit?* Vobiscum gloria domus Domini, Ecclesiæ Sanctæ, domus Familiae vestre, domus Patriæ floruit, requieuit, adauera permanxit. Viuite, & quilibet dies sit vobis primus nunquam ultimus.

LEONINUM CONSILIVM.

Leonem nedum cum scuto, verùm etiam cum tabula & libro plurimi figurant. Hinc leonina fortitudo, leonina disciplina, leoninum consiliū consurgit. At verius leoninum consilivum, ex Leonide Duce Spartanorum consilio deducitur; quod quidem consilium ita *Oifius l.b: 2. cap: 9. descripsit:* Xerxes Rex Peisarum Dario Patri succedens, contra Spartanos quibus dux erat Leonidas cum sexcentis millibus suorum, trecentis mill. auxiliarijs, habens naues rostratas ducenti millia, enerarias tria, mouit. Leonidas obstitit cum 4. millibus in angustijs Thermopylarum, iniuit ergo secum conibrium Leonidas, & hortatis auxiliaribus socijs, vt se subtrahentes pugnat in eacunen montis euadant, ac se ad meliora tempora reseruent, sibi verò cum suis Spartanis aliam solum esse subeundam, plus se Patriæ debere quam vitæ. Dimisis socijs, Spartanos admonet de gloria plurimū, de vita nihil sperandum, neque expectandum vel hostem vel diem, sed occasione noctis perumpenda castra, commiscenda arma, conturbanda agmina esse. Nunquā viatores honestius quam in castris hostium esse perituros: persuasi igitur mori malle, in ultionem futuræ mortis aruantur, tanquam ipsi interitum suum & exigerent & vindicarent. Mirum dictu, sexcenti viri, sexcentorum milium castra irrumpunt, tumultus castris totis oritur, Persæ ipsi mutuis cædibus Spartanos adiuuant. Spartani querentes Regem, cædunt, sternunt omnia, inter densas struc̄s corporum raros homines sequuntur, duravit prælium à principio noctis ad maiorem partem diei, donec fatigati vincendo lassi, inter cadauerat lapsorum & mortuorum requieuerint. Erat Leonidæ hoc consilium, sed

Leoni-

Leoniūm: Stanislaum Lanckoroniūm Præfectum Camenecensem in Podolia viētorem multorum hostium præcipue Tartarorum Leoniūm consiliūm sub Anno 1512. apud Bielscūm lego. Perecopscensis Tartarorum Dynasta in aserat Regnum in Russiā ad Buscum & Olešcum, & mox Lanckoronscius resumpto ex forti animo consilio ad Bilcam hostes inuasit & oppresit, ad Wisniowęcciam verò commorantes, dedit suis consilium hostium prius reuiso commeatu, quo instuctus nostrorum paucus exercitus viginti quinque millia Tartarorum occidit, alios dispersit, alios in captiuitatem abduxit, & miserrimam fortunam captiuorum nostrorum à Tartaris ligatorum sedecim millium hominum in libertatem Patriæ restituerunt. Hoc igitur de Lanckoronscijs affirmabo, quod Lucretius Carus de insignitis leone asserebat.

*Principie, genus acre leonum seu ag̃, secula
Tutata est virtus.*

LINEA FAMILIÆ ZADORA aliâs PŁOMIENCZYK.

Zadorá miles strenuus cui primum talia insignia nobilitatis collata fuerunt Vir leonini pectoris, ignitus hostium viator, cui Vincere, vita: vinci, mors suerat. Unus ex lumbis ipsius in Regnum militaris corone gratiā venerat circa Annum 1500. ante Boleslaum Krinouſtium Pol. Regem. Valerus Episcopus Wratislauiensis Nobilis de domo Zadora, ex Scholastico Cracoviensi: Et Canonico Wratislauensi post Ianicium assumptus fuerat 11.8. Hic ligneam Ecclesiam Cathedralem reperiens, illam è lapide fabricare fecit, Et Lugdunem Gallia: un Ecclesiæ ceremonias ordinem Et canum introduxit, Polonum genere Dlazoffus affravit. Rexit Ecclesiam annis 22. Ex annis huius Episcopi antiquitas Zadororum in Regno colligitur. Sbigneus Zadora, cuius filij Predborus Et Pacoslaus quibus Casimirus Rex Włodzislauiam oppidum cum certis villis contulerat.

Włodzislawscij. Hi qui denominati fuerant Zadorij ab armis, appellari caperunt à bonis Włodzislaw Włodzislawscij, quæ quidem bona transferunt ad Zadorios, Lanckoronscios nuncupatos.

Lanczkoronscij de Brzezie. Nicolaus Marschalcus Regni 1382. Sbigneus Lanckoronski Marschalcus Regni 1411. Stanislaus, Hic vnā cum Tivoronscio pro Bogdano Pal. Moldauie contra Perecopscensem Tartarum missus 1511. Qui Cipitaneus Camenecensis renunciatus, ad Bilcam plurimos occidit Tartares, Et ad Wisniowęcciam ipsius consilio Et vigilantia viginti quinq̃ milia casu fuerunt Et sedecim millia captiorum nostrorum liberata 1512. Bielsc. fol. 519. Et ad Tubouliam Anno 1516. eosdem Tartaros fudit Et occidit. Idem Bielsc folio 533. Iterum ad Laticouiam Et Miedzibozum Idem folio 534. Honoratus à Rege Castellania Sandomirien. Praedislau: seu Praeclaus eximius strenuusq; in bello vir, qui dum audiuit legatos Regis redeentes à Perecopscensi dicere, quod responderit Regi Scytha querenti cur contra pacta venient Tartari va-

flare Regnum Poloniae, quia licentiosos iuuenes compescere non potest. Congregato milite venit contra Bialogrodum, et percurrento campos plurimos incipiuitatem deduxit, et magnum numerum boum et equorum ipsis ademit. Congregarunt illi militem suum cum Turcis, et factio congressu cum Lanczkonfisco ad stagnum Ouidij, sed a nostris vieti et dispersi, cum gloria recedit. Praeclara et primum nomen Cosacorum tunc incipit, Herburthus 360. 361. Bielsc. fol: 554. creatus Capit. Chmielnicensis, excurrebat ad Oczakowiam cum fructu bellico 1528. Bielsc. fol: 560. Hieronimus Lanckoronski in Brzezie haeres cum posteris suis, quiescit Casimiriae in Ecclesia S. Catharinae, ut ibi declarant Epitaphia, et Hieronimus alter Capitanus Scalenensis, vir pius et Catholicus, obiit 1563. Creslans Capit. Chmielniceum, qui obiit 1531. Stanislaus postmodum ob merita militaria Capit. Scalenensis, qui temuit sacramentum matrimonij cum Herburthi Capitanci Barenensis filia, sub Micleccio Rothmag. S. R. Mates. qui Valachos rebellles compescuit Anno 1572. Bielsc. fol: 644. Herburthus fol: 360. Nicolaus frater germanus magna glorie Rothmagist. per totum tempus belli sub Serenissimo Rege Stephano. Lanckoronsijs ceteri de Brzezie in Włodzisław. Adamus reliquerat Ioannem Venatorem Sendomirien. qui obiit 1564. cuius filii erant Christopherus et Hieronimus, illius bona Kozrowieki fuerant et consortem habuit Castellani Cracou. Tęczynscij filiam, et qui suscepit Praeclum et Sbigneum, honoratus erat Castellania Matogostensi, iste vero puta Hieronimus erat Venator Sendomir. cum Debinska Castell. Cracouien. filia, ex qua tres filias habuit, erat haeres in Włodzisław. Bak Lanckoronski a Bakowagorā, Bak dictus de Brzezie, Valentinus Bak Vexillifer Camenecensis. Iohannes cuius filiae bona induxerunt in Korjukorum domum, alia in Kálinovscij. N. Lanckoronski Palatinus Russie, cuius filius Stanislaus Palat. Podolia, sepultus in Metropolitana Ecclesia Leopol. cum splendido Epitaphio, quod unum dolendum, quod tantus vir iudicio, consilio, potentia, et marte, vix lustris sex superuixerit. Parvus ipsis Camenetie in Podolia, in Cathedrali Ecclesia, et sua fundationis siccello quiescit. Splendida usq; in praesens Familia est Illusterrimorum Dominorum Lanckoronsiorum, ne dum in Palatinatu Crac. verum etiam in Podolia. Una cum etate supersunt, Hieronimus Succamerar. Podolia, Vexillifer Russie germanus suus et Capitanus Scalenensis tertius illorum frater. Qui post lauream literarum, bellorum incommoda pro patria lati supportarunt, sic magni ex magnis progeniti, magna decoraçō molinuntur. Samuel de Brzezie Castell. Wislicensis. Christopherus et Andr. in Kozrowieki heredes ex Palat. Sendomir. electionem Sereniss. Vlad. IV. subscripterunt.

Rozloccij, de Resuczyce in Crac. Pal. Stanislaun de Brzezie in Rozloccie epitaphium refeat Casimiriae apud S. Catharinam in Palat. Crac. Chrastowscij, de Chrastow qui idem sunt cum Lanckoronscijs Nicolaus Chrastowski Vexillifer Cracouicu. in Anno 1477.

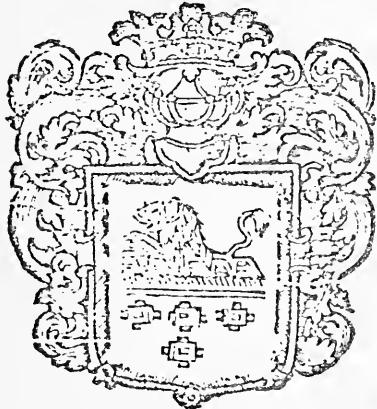

Brochowscij, Ioannes cuius filius Stanislaus ex Christina in Nadarzyn natus miles Iauoroniæ quiescit. Rothmagister ex milite strenuo qui in expeditionibus cum Tartaris Gustavo & Cosacis rebellibus, magna meritorum & obsequia proculit patrie encomia.

Palkowscij, de Brzezie, Senerimum in Caluaria refert Epitaphium. Iawno Palat: Trocensis qui pro se & domo Ju: in Comitijs Chrodensibus suscepit Generatum Zadora.

Z A R E M B A:

D E L I N E A T I O.

 Leo nigri vel fuscii coloris medius, prorumpens ex inuero coloris albi, lapidibus quatuor cœprioſis aureis ornatus, anterioribus pedibus, cauda: in erectam gerens, ore hianti & lingua exerta, lapides sunt triangulares cum quatuor cornibus, tres in rectam lineam, & quartus sub ilius. Campus est purpureus.

O R I G O.

Per antiquæ Familiae originem adnotare perquam difficile est, verum cu: in vnatemporum serie cum Lecho & Czecho venerunt Romanos esse existimarein, magnis enim bellatoribus caput leonis in vſu erat, vnde & Agamemnon ad caput leonis expressum in scuto adscripsit: *Terror*. Inſinuando magnorum virorum Gentilicum fuſſe. Ex Germania aſteruerat Paprocus arma comparuisse in Regno, sed melius ex Bohemia aſſereret vbi plurimi reperiuntur nobiles ex his armis ab antiquo qui cognomina Zaremborum vñâ cum Gentilicijs proclama vñque modo retinent, in Regno verò manuscripta declarant vnum ex duodecim Palatinis Administratoribus Poloniæ Zarebium fuſſe, quod ipſi tituli & dignitates eorum cum annis non ſegniter edocent, cùm enim Comites & Duces exercituū in Historijs Regni circa Annum 1008. leguntur, antequam fuſſent Duces & Comites annos iam exegifſe plures in Regno ſatis apertè conſtat, crelcūt enim incrementa cum meritis ex ſanguine hostium leni progressu.

P R A E M I V M V I C T O R I A E.

Dicebat quidam: *Sinc animo nil arma*. Ita dicere licet: *Nullum præmium sine victoria*. Militem enim constituit animus (cui etiam mandibula arma) præmium verò congressus, vnde Themistocles subsanando Eretrientes dicebat: *Theuditum more gladios habent, cor autem non*. Plutarch. Apoph.

Apeph. reg. Oportet igitur contra vulpem vulpinari militem strenuum, qui animum habet, qui præmium ex victoria refert. In Styria est nobilis Klobirziorum Familia, quæ pro insigni inquit Petrasanta Leonem, qui pedibus anterioribus tenet caput lupi desert. Qui ergo conspiciet talia arma & diuerter ad hominem, meritò subscribet: Præmium victoriae. Democritus Liberius apud Philippum cum legatione agenti; Metuisne inquit ne tuum caput aferam? Respondit voce legato dignissima: Absuleris sanè, pro hoc enim isto tali adornabit Patria aureum & immortale. Subscribam: Erat animus erit & præmium. Flecto animum ad nobile Gentilicium Zaremba & virum, Leo ex muro quatuor lapidibus aurei coloris ornato prospiciens oculo vigilanti, petore agili, faucibus duduatis, pedibus exertis, quid quæso refert? Expectat Lupi, draconis, & canis marini caput, prænuntiat altam victoriam & ingens præmium, & licet clarum Ouidij,

Parua necat morsus fatus sum vixera taurum,

Ac cane non magno sapè tenetur aper.

At tamen Leo, non quandoque nec sapit, sed semper vicit Leo, & sit Rex victorque animalium. Nouerunt enim mereri & vlcisci Zarembij non dolo sed virtute; quod clarè ostendunt antiqui Palatini, amplissimi Senatores, plurimi exercituum Duce, & innumeri solertes milites. Sed qui hos linea Familiæ altius demonstrabit, de armis Zaremba nunc dicamus.

Sit Tricella tridens Sparte, sit Musca Laconi.

Est ieunus honor minus est terrere Tridente,

Hac siperant, leo murus lapis & vngues.

EXPECTATA PAX.

Ovis non desiderat pacem domi & foris? Ab hoste inimicitiae, magnum malum; à ciuiibus, ingens clades. Expectatur pax ab utrinque; à bonis & quietis viris. Antiochus deferbat insigne & gentilicium Leonem cum caduceo, ergo dandum lemma: *Expectata pax*. Si enim ipsa Rex & Rex deferunt pacem, in modo manu & corde caduceum seruant, pax certa auiterna; cum subditis & hostibus erit, sed si gestiunt manus Reges caduceum pacis, ut proijciant bellum inimicitiae & odium subsequuntur. Pone in medium Tamerlanum Scytharum Dynastam, & Turcarum magnatem Baiazetem, deiecerunt caduceum in terram, mox commota dominia, Myrzas contra Basios, ciues contra subditos, milites contra lanizarios, incitarunt, & qui despexerat pacem cauea ferrea inclusus scabellum factus cuin suo turbante Tartarico Regi. Desideratur itaque & bene expectatur pax, ab omnibus amabilis. Zareborum Illustrum dum considero in castris ducatum legionum contra Russos, Saxones, Prussos & Lituanos, in quo quidem apparatu belli nil aliud attentabat nisi bonum Patriæ, vtile Reipub. honestum Senatum illorum tam sacræ intentioni & proposito, audebo subscribere: *Curarunt expectata pax;*

em: Id mihi persuadent clarissimi Senatores, Palatini, Castellani, Cancelarij, & permulti de familia Comitum Zarembiorum, rutores patriæ & magni defensores, non enim eiusmodi præmia conferuntur, nisi optimè meritis consilio & fortitudine in Regno, & quod maximè requiritur ex genere & oblequio Reipub. dignissimis. Quametsi enim Respub. Polona Anaxanorem etiam purpura ornatum nullum videre voluit, attamen dignos Patriæ ciues, & magnos toga & sago viros promouere & excellere semper desiderauit. Quos vividebimus in linea subiecta, Zarembiorum gens excelsos progenuit, sicut, & conseruavit.

Fuerant. *Vium heroicæ virtutis exemplar,*
Oportunum auxilium boni,
Singularis splendor sanguinis,
Viuendo, quantum debebant.

LINEA FAMILIÆ ZAREMBIORVM.

Zarembā, cui primitus tale gentilicium concessum fuerat, plurimo tempore hoc cognomine ab armis omnes vocabantur, nam in bello Grunowaldensi erat Rothmag. strenuus Anno 1409. Et modo extant qui vocantur Zarembij in Palat. Califf. sed alij à bonis appellatione. n. assumpserunt. Gedeon Zarembā Comes 1008. Ianko Palat. Caliscen. Et Gubernator Crusucien. 1040. Magnus Comes. Est differentia inter magnos Comites per Emphasim sumiendo, & duo nomina Et diuīsim, nam primo modo significant Toporeos dulos magni Comes, secundo modo verò non Toporeos, sed ut fertur Zarembies significantur magnus Praefectus Wratislauien. quem Boleslaus amouit, Et Voislaum Sieciebi consanguineum praefecit, Cromer: fol: 68. Hic postmodum Masouiae præcerat Et vocatur à Cromero Comes, qui Pomeranos profligauerat, sexcentos interfecit, mille duces in captiuitatem deduxit, alij à rusticis (iam dispersi) occisi, Cromerus fol: 80. Anno IIII. Hoc enim nomen Magnus commune Zarembij, ob magnitudinem animi genij Et fortitudinis fuerat. Magnus Zarembā, ut nomine magnus ita mehercule Et re, nam Et Ecclesia Christi religiosa contulit merita, Et Principi reddidit cum laude excellenti obsequia, Blugossus de illo hac sub Anno 1141 refert: Post Rupertum Episcopum Wratislauien. translatum ab Innocentio II. ad sedem Crac, per ordinationem Ducis Vladislai, qui & Crac. & Vratislauensem regebat Principatum, successit in Episcopum Magnus, Custos Gnesnensis, Wratislauien. & Cracoviensis Canonicus, Ducis Cancell. nobilis de domo Zarembā per Innocentium eundem promotus. Tanti viri bonos si ex annis computabitur, facile suos maiores honoris alti præcessisse edocebit, Et mox illorum originem ante annum millesimum Christi demonstrabit, refert de morte ipsius Bielsc. fol: 117. quod anno 1143. ad tremendum sacrificium altaris, cœu alter Stanislaus Episcopus à Koscieljs occisus fucrit. Proseculo commendaret hoc summoperè familiam Zarembio-

rembiorum, quod ex sanguine in cælis habuissent Martyrem, sed Dlugossus referendo mortem ipsius sub Anno 1146. nūl horum dicebat, mo in Cathalogo Episcoporum Wratislaviensium legitur: in febrim quartanam incidit, à qua vexatus & languidatus, cùm rexisset Ecclesiam annis quinque & dimidio mortuus est. Nicolaum Palatinum Crac. Principem militiae contra W'euol-dum Belzensem Ducem, & Wladimirum Halicen: Dlugossus sub Anno 1182. refert, cuius opera parta viatoria & Halicia recepta à Casimiro. Et anno 1188. eundem Palat. Princeps in militia contra Hungaros Halici deoccupantes misit pro Wladimiro exule & quondam hoste suo, qui felicissimè expeditiōnē perfunditus est, idem habet Cromer. Eundem Casimi. um iuuit Nicolaus Palatinus in defensione à Casimiro, Cromer: fol: 111.. cui vllas contulerat Rex pro tantis laboribus Iasiensis, Godlowo, Niemki, Czopowicze, iure haec: ed. tario in Pal. Syradiensis, sicut sonant Zarembiorum priuilegia. Nicolaus Comes in Komorowka es Palat. Syradiensis, in Anno 1210. vt priuilegium docet. Beniamin Comes in Grabow, haeres in Lešonka Palatinus Posuanien. vir cum dexteritate animi tum glorioſa fama insignis, qui & pietatis & virtutis obſervator & custos fuerat. Hoc inter cetera auternæ memoriae contulit, quod Wielem sepiem milliaribus à Posuania fundauerit, & hereditarias villas Fratribus Cisterciensibus per Abbatem Paradisién. introducend:s Przyſuka, Obrzyška, Gęſinka, Lupicá, Płonwo, Drusko, Ostomo, Rogolsko, Kroscie-nice, & Wielen donauerit, quod fundatio & anniversarius dies acclamavit Anno 1230. Simon Zaremba Castell. Cruciuicen Capit. Gnesnien. Posuaniæ tumultus 1240. Andreas filius Simonis, inde Simonides ait: seu Szymonowic, ex Canonico Posuaniensi Episcopus ibidem 1298. vt habet Dlugossus nobilis de gente Zaremba à Swinkā Archip. Gnesnien. confirmatus, interdixit à scribi D: eccliam Posuaniensem, & demum in Conventu Posuaniæ congregato, Regnum admendum fuit occasio, & Venceslao Bohemicæ Regi dandum, ait Cromer: fol: 184. Anno 1300. Coronatus Gnesne & vñctus, præsentibus Barrombus Pol. & Palatinis, & Vistao Vladislaueni. Episcopo, Andrea Posuani. Ioanne Romka Wratislaueni, à Iacobo Swinkā Archiep:sc. Gnesnensi, nundum enim tunc Lokietek coronatus fuit, Dlugossus, sub Anno 1300. Zarembiorum Familiam sub Prænisko Rege fuisse magnæ potentiæ declarant in Præni-sla, Cromerus & ante illum Dlugossus, post Bielscius. Verum. & Andreas Episcopus sub Vladislao Lokietek Episc. Posuani. non minoris autoritatis vt apparuit existebat, zelus Domini & oppressio pauperum in cælum vindictam reponens, urgent pices Pastores ad dicendum & agendum spirituali gladio. Matthæus Palat. Syradiensis, Dux Exercituum contra Conradum Alfonse, missus à Lesco Negro Principe Crac. & Sendomirie. vt Cromerus habet fol: 177. sed dum redibat omisus, cucurrit Conradius & incutum profigauit, atq: fortiter resistentem interemis 1288. idem Bielscius dicit hunc fuisse Zarembiū de Kalnowa, testantur ipsorum priuilegia. Thomas Episcop. Wratislaueni. cum

cum enim dececessisset Thomas Episcopus de gente Kozlarogi 1232. Capitulares ob amorem sui Episcopi, illius nepotem ex sorore Thomam Zarembā elegerunt, sed sicut ille à Calvo Duce Legnicen. carceres & compedes innocue sustinuit, ita iste plurimum ab Henrico Wratislauiensium Duce persecutus fuerat, electus 1267. vt Dlugoss. habet. Reconciliatus cum Duce Anno 1287. Obiit 1292. iuxta Dlugoss. armorum suisse Zarembá Catalogus Episcoporum Wratislau: refert, virum pium testantur progressus, nam Ratiboram dum Dux v. et exercitus ob Episcopum, prodij extra urbem Pontificaliter, quem ut videt Lux percussus timore calitus, cecidit ad pedes Pastoris, & ex lupo factus est nouis. Fuisus de hoc Dlugossius. Martinus de Kalinowa Castell. & Gubernator Syradiensis heres in Rudā, habet de illo Ecclesie Wielunen. Catalogus 1290. Ioannes de Kalinowa Castell Calisieū. heres in Grābow 1300. Ianko Castell. Caliss. cuius probitatem usq; modo cantilenis Silesij celebrant, heres in Grābow, Suliskou & tumulatus 1330. Venceslaus Castell. Syradien. Capit. Wielu- nensis, Gubernator Boleslauien. Anno 1360. Laurentius Zarembá Palat. Syradien. Wielunen. Krzepicensis Capit. 1360. Hic notabili strage affecit Scy- thas per Terram Sandomiriensem. & Syradien. grassantes, consors illius nomine Nawoká, cuius concordiam cum filio (forte nouerca erat) exhibent Acta Me- tricae maioris sub litera R Anno 1448. dimitit filio villas Czarnerolny, Otu- louiam, Sokolnikis, Pychlice, Krzywarczak, Pantno, maius Theloneum, Ka- miencze, thelonicum, medietatem mensurarum in Molendino equino Wielu- nni, idem filiam suam despontavit Nicolao de Koniecpole Capit. Pramisliensi, ut patet ex literis reformationis eiusdem sub Casimiro Rege factis, quam exten- di vult super bonis suis hereditariis, videlicet Fortalicio & curia Koniecpo- le, vi villis Staniawice, Lisy, Luboyca, Krusenice in Syradensi Palat. nec non in oppido Koniecpole, & villa Wafosse, Ianusowice, Panchowice, Zábua & Koczał in Cracouien. & Krostow in Sandomiriensi. Hoc Acta eiusdem Metrica docent sub Anno 1450. sub litera E. Martinus Zarembá C. castell. Syradiensis, Wielunen. Ostrzesouien. & Boleslauien. Capit. heres in Grābow. Obiit 1416. Ianusius de Tulisskow Castell. Calisieū. hos duos praesentes fuisse dum Lituania Regno incorporaretur, ut patet in priuilegiis ex eorum subscri- ptionibus, & paulo superiori anno 1413. in Comitiis Hrodlenibus suscepserunt ad sua Gentilicia, ex Dominis nobilibus M. Duc. Lit. Giet Kunconicis. Laurentius Zarembá Marschalcus Curiæ Vladislai Regis, qui concordia ini- ta Regis cum Sigismundo Imperatore cum alijs 39. subscripsit tabulas 1420. Hic cum aliis insimulatus erat de crimine coram Rege 1427. refert & Bielsc. fol: 328. Ioannes Łopatá Kalinouius, vt Cromer: lib: 19. (pro eo de Kalinowa) dicit: Erat cum alijs ex nobilitate prima cum Vitoldo sine dubio Roth- magister, dum contra Novogrodenenses instaret 1428. de quo & Bielsc: fol: 329. Martinus Zarembá Palat. Syradien. 1437. Hic approbationem iurium à Vla- dislao Poloni factam subscriptis praesens. Ioannes filius ipsius Palat. Lanci- cién.

cicū. 1439. Regis filiam Plescouie bācēdissam Boleslao Ducī Cieszyensem sum pūblū a legatione in matrimonium deduxit. Laurētius Zarembā Castell. Syradieſis, hic iuxta determinationem in Corcinenſi Conueniſ factam, à nobili- bus de dando ſubſidio Regi contra Turcam, cum alijs deſtinatus fuit Dux co- fortis. Enumerat eos Cromer: lib: 21. sub Anno 1441. Ioannem Tencinum Palot. Crac. Ioannem Oleſnicum Castell. Sandomir. Petrum Odrowaz Palat. Ruffia. Gregorium ſive Chriſconem Kierdey Palat. Podolia. Ioannem Senne- num Praefectum ſendemir. Dersl. um Rituaniū. Laurentium Zarembā Castell. Syradieſi. Nic: Skorā Iudicem Terrae Puſnaniensis, &c. eundem Vladislauſ Rex in Lituaniam legatum admonendi cauſa Swierzyglici miserat, idem Silesios latrocinij vexantes Poloniā, omni prada exutis diſperſit, & nequi- tiam viuis est. Cromerus sub Anno 1448. Martinus Palat. Caliſiensis, Pj- zdren. & Oſirzeſouien. Capit. Hic villam Grabow in oppidum proclam. xi ſecit 1447. ſicut liber Metrīca Regi ſub litera P dicit, & ſubscriptit Co- ſimationem M.D.Lit. confeſſum per Vladislauſum Sigismundo filio in Koſo 1448. Nicolaus de Kalinowa Castell. Lancicien. Capit. Crufurc. Hic Eccleſiam Tu- liſkonię. ex lignea curauit latericiam fieri 1450. Ioannes Zarembā Epif. Wratilauien. Hunc Paprocius in 2. Operc. ponit, & nominat nummum ſe vi- diſſe, in quo erant ab una parte arma Zarembā iſtū Epif. & p. ab altera erat Sloannis caput, armis dicebat tacitū: Inſigne Zarembiorum. Capiti ſubſcri- bebat: Bapiſta ſuccurre S. Ioannes. Ioannes Zarembā primus Preſellus Wielunenſis, Grabouien. Oſirzeſouien. Patet enim ex ſuperioribus tenutariis ſiſſe Wielunen. Zarembas bācēditaries, ſed ſucessu temporis terri torium Wieleren. in feudum commutatum, ac denon in Capitanatum conſtitutum, cuius Capitaneus pri muſ preſens Zarembā fuit, cum obligatione annexa à Ca- ſimiro Rege in ſumma ſexcentorum florinorum Hungar. diuum ſicut legitur in Metrīca Maiori ſub Anno 1460. Idem donauit Sereniff. Regi Caſimiro ſum- maſhi in Grabow obligatas, et refert Metr: Maior Anni 1480. ſub litera C. Hic Manſionaries Wielunen. conſtituit in Wielu ſub Caſimiro 1480. cuius pri- uilegium in Conuentu datam Kledaniensi. Idem priuifundauit Altarif. ad altare S. Dorothée in Eccleſia Oſirzeſouienſi 1487. & bi in priuilegio par- meno legitur. Nos Ioan. Zarembā de Kalinowa Capit: Oſirzeſouien. & Wielu- leni. Terræ Gen: ſignificamus &c. Idem dum erat Caſell. Sanctocenſ ſequi poſt Syradieſi. & demum contra Cruciferes dux Exercitus Territorium Na- elenſe ſuæ diſtioniſ propriea quid tributum hofibis penderē acerbè uſtant, deinde ad Fridlandiam c. ſiris ad motis oppidum dic oſluvo recepit, de hoc Cro- mer. lib: 24. ſub Anno 1491. fol: 36. editionis prime. Plurima acta de- dum Poſuaria Wieluni &c. idipſum referunt. Reliqui filias Annam, Mar- garebam, & Catharinam, quibus inſcripti dores oſtingentas marcas Poſuariae. Ioann. Palotiniſ des Caliſiensis, Wielunen. Oſirzeſouien. Pyzdiens Capit. miles Hieroſolimitanus, multis auro ſuo ob reſ beſilicas & exterarum na- tionum

tionum & linguarum peritiam preferendus, quibus & morum gravitate Christianissimo Regi Galliarum, & Screniss. Regi Pol. Adalberto erat gratissimus 1480. conf. s. ipsius Dobruchna de Lanzenica cuius reliæ concordia cum tute puerorum M. Nic. de Kuthno Palat. Lancicien. extat in Maiori Metrice 1479. hæc dotem Dorotheæ filiae conserti Iacobi Kobelskii Succamerar. Wielunen. trium millium in villis Czernice, Strab, Wielkie, Rusiec, Rusiecka & Wola 1494. Ioannes de Kalinowa Maioris Pol. Gen. Pystricen. Ostrzeszoniens. Capit. extat Actorum eiusdem integer liber, Promotorem glorie diuinae Ecclesie Kalinonien. per illum extructa testatur, ad Ioannem Regem Sueciae Orator missus summa cum laude peregit legationem, in Aletrica Maiori 1508. legitur, quod absente illo Administrator Capitaneatus Maioris Pol. Gen. Ioannes Kobylinski sufficitus erat, consors ipsius Leszczynska, ex qua natus Stanislaus de Kalinowa Palat. Lancicien. 1510. Ioannes de Kalinowa Castell. Posnan. Capit. Sluchowien. in Gluchow hærcs 1520. de illius in bello gestis cum Germanis Bielsc. fol. 546. Ille librum Actorum Generalatus Maioris Pol. post obitum primi Ioannis Gen. M. P. Sigismundo primo Screniss. Regi in Comitijs Petricouien. 1511. oratione publica reddidit, quem successori memorati Major. Pol. Gen. Luca de Gorki ad assertandum ibidem concredidit, fuit postmodum Castell. Caliscensis, lassitus rumoribus quod conspectum Regis fugeret, ad obolendam malevolorū opinionē sub Comitia Regni Cracouiae celebrata, equites suos longo ordine dispositi cum ardentibus cereis, eisq; in arcem committens est, Rex perquirit factum & causim, & ille: ut clarum esse non bene anima affectus, conspectum Regiae Maiestatis Tuæ non mihi esse terribile, nec ob crimen aliquod formidabilem. Rex Screniss. quietando assertum illius ceu innocui, illi villa Zoraw contulit, ubi ille in gratitudinem Regiae gratiae, & Dei laudem Ecclesiam latericiam extruxit, eius filia Anna consors Ioannis Chelnskii, Reformatio & mutationis in Minoru Metrica illyrum 1523. Janus de Kalinowa heres in Strzalkow, de hoc Aetla Syradiensia 1521. Vladislans Zaremba in Vpuszczow hærcs 1525. Matthias Zaremba de Labtonow, hunc virum in Repub. magnum testatur donatio Screniss. Regis Alexandri, cui moline Bydgoscienses donantur, nota huins est in Maiori Metrica 1528. sublitera L sub Cancellariatu Ioan. de Lasko. Christophorus Zaremba Castell. Nacleensis, Capit. Wielunen. & Grabowien. consors Dorothea Potulicka, eius reformatio Posnaniae super bonis Kalinowa, Siedzimirovice, Dominiem, Sobiesunk, Vpuszczon, Tomalczow, Gac, Kurbow, & medietatem oppidi Elisski. Est sepius mentio Christophori in Aetis Castren. Wielunensibus 1531. & 1536. & 1545. Venceslaus Zaremba Nacleensis Capit. filius Palat. Galien. Capit. Grab, eius mentio in Aetis Wielunensibus, ubi limites ponit cum Martino Zborowski Galien. & Ioanne Konarski Miedziricen. Capitanis, consors sua Potulicka præter summam 5. millium hæc bona mariti bonis conjinxit oppidi Ladyzyn, & Mrocza, & villas 22. alij fratres sui erant Stanislaus

slaus, Ioannes Castell. Califien. ex quo procreatus Nicolaus ex Sophia Potulicka bæredem bonorum Kiebłow, & villarum Potulice, Radlice, Stanisl filij Petrus, Christophorus, Stanislaus & Ioannes in ætis Castræn. Califien putet, ifie Stanislaus in Gluchow, Ruszce, & Strachowice bæres, Andreæ Zembrzydowski Episcopi Crac. villas 5. in castro Nouæ ciuitatis Korczyn donauit, consors sua erat Margaritha Ioan. Jarund de Brudzem Palat. Lencicieñ, filia, curia reformatio in Aelis Posnan. Andreas & Ioannes fratres, ille Capit. Grabouiceñ. in Kamien bæres, ifie Capit. Staniceñ. industria & eruditione cœberimus, dulores copiarum militarium ut ergo in Moschouiam & contra Russos, sed de Ioanne Acta Castræ Califensis plurima denunciant laudis honoris extimia. Tradit Bielscius fol: 601. de his fratribus, quod immuria quendam à Wormaccensibus affligi, inimicitias illis per nuntios demurauerint, & iam hostilitatis initia declarauerant, verum Casareis literis ad Regem Polon. Augustam missis, de interponenda manu & autoritate in eos, res placidum sortita exitum. Ioannis Zaremba Venceslai filij, erat consors Sophia Zalczeniska ex Barbara Fulkowna progenita, Acta Castr. Syrad. testantur Anni 1570. G. Andreas de Kalinowa Capit. Grabou: consors erat Bernardina Miclezowna, eius adulitalitas adnotata in castro Califien. 1575. G. Nicolaus filij Ioannis Castell. Calif. erat filia Catharina, elocata Ioan. Krotowski filio, Ioan. Palat. Inouladisl. eius reformatio super bonis oppidi Pachoscze, & villis Rybitwy, Latony, Mikolankovo, Iunkovo, &c. in Castro Calif. 1581. Catharina filia M. Venceslai de Kalinowa Zaremba Castell. Naclen. erat consors Ioannu Koźminki Venatoris Calif. adulitalitas eorum in Castro Calif. 1583. post secundo matrimonio Stanislai Rusocki filij Nicolai Venatoris Califien. Acta Castræn. Calif. testantur. Stanislaus Zaremba de Kalinowa, bæres in Sierakow in Palat. Calif. Ianusij filius, consors eius Przerębska. Martinus de Kalinowa Capit. Grabouien. consors Barbara Minskafilia Stanislai Vicecancell. Regni, cuius soror Dorothæa consors Ioannis Tęczynski Palat. Crac. ex Barbara nati sunt Stanislaus, Martinus & Dorothæa filia, que nupsit Ioanni Maczyski in Maczynki, Rogaszyce, & Pickary bæredi. Stanislaus Martini Capit. Grabouteñ. filius, sicut magnorum parentum superstes, ita maiorum suorum fortitudinis & virutis strenuus imitator, qui dum florentem ætatem in literis & morum grauitate constituisse, exteræ nationes majoris profectus gratia, tam in Castris quam in disciplina Politica peragranit, quo eam affectus fueret intentionem, ut Patriæ & Serenissimis Regibus, pectore & sanguine redderet in Castris militaribus obsequia, ipsamq; vitam pro vita Senatus & Rcipub. consecraret. Tentabat plures conatus gloriose tam in illa toti orbi cognita expeditione Othomanica contra Osmanum Turcarum Dynastam cum Tartari ad Chotinum, quam contra Gustavum Adolphum & Suecorum cohortem in Prussia, ubi propriis sumptibus cohortem equitum deduxit. Seu quia proposita hominum scpius mutat diuina ordinatio, eruptum à tropheis Martis Stanislaus,

stauum, ad sacrum altare militem contra Spirituales nequittias elegit & constituit. Hinc strenuus ille miles & iam pro meritis Capit. Grabouensis honore remuneratus, resignata Praefectura fratri germano, emolumenta anima, florido vita & successi legere incepit, sed dum altæ memoria inserita Sereniss. Regi Vladislao IV. obsequia ipsius hærent, ire secum in Moschouiam, ut nouus miles novo gladio, antiquis veteri consuetudine, negotium belli iam consilio & oratione fulcire valeret monuit, iuit, & quod decebat iam ex utroq. militem dictum fecit. Quapropter in præmij initium Abbatiae Suleiouensis Administratura donatus, maiora præmia à Dco & Patria recepturus, religionem pietati & humanitati iunctam, pia celebritate colit. Martinus de Kalinowa Zarembâ Stanislai germanus, post præstitam Patriæ operam consilio, militia, & nobilium actibus, cum Visula Grzybowska Castell. Lublineñ. Capit. Warsawieñ. filia, contraclio sacramenti matrimonialis vinculo, susceptum filium Stanislaū, Baptismo illustratum Angelorum ordinibus coniunctum Fide Sacra Ecclesia credit, & constitutur.

Cieleccij in Calisensi Palat. Hieronymus Cielecki per annos 50. in Aula & Regis obsequiis fuit, tum habitum Clericalem induit, ad Regias nuptias cum Constantia Austrriaca ad Principes Italiae conuocandas à Sigismundo III. Rege misus fuit, tandem Cancell. Regiae, tam Referendarius, inde Episcopus Tłocensis, vir candidi peitoris, neminem lafit, nulli molestus fuit, 1627. obiit. Dobrogołus Cielecki, in fine vitæ conuersus ad Ecclesiam Catholicam, feliciter obiit, sepultus Jaworowice 1584. Marianus Cielecki electionem Vladislai IV. ex Calif. Palatinatu subscripsit.

Suchorzewscij, antiqua Familia in Calisensi Palatinatu.

Zająckowscij, quorum maiores uocabant Familiam suam de Wasofje, ex quibus Dlugossius plures Senatores adnotabat. Ioannis filij ex Czernicka armorum Mutina fuerant Albertus Surrogator & Vicecapit. Posnanię. vir literis & moribus ornatus, qui postmodum erat Abbas Wagrouiceń. Stanislaus strenuus miles cum Mieleccio in omni expeditione præsens, Ioannes & Iacobus.

Iaraczewscij in Calisien. cum Nicolao Potocki strenuus miles, & Vexillifer illius in Prussia, in castris contra Gustauum unus obiit.

Czerekwicci in Calisensi Palatinatu.

Gorzewscij in Calisensi, erat unus ex illis Index Posnaniensis.

Noskowscij, ex quibus alij in Russia confederunt.

Lißtonowscij in Maiori Polonia, Christophorum Paprocios meminit.

Rudzienscij ibidem, & in M. Duc. Litu. Stanislaus domicilia constituerat.

Bielakowscij in Lenciciensi Palatinatu.

Grábowskij in Maiori Polonia, ex quibus Paulus Episcopas Chechniensis, ut Cromerus sub Anno 1479.

Bielawscij ibidem milites eximij.

Dziewolszewscij in Lenciciensi Palatinata.

Łastrzēscij in Pefuanicenſi Palatinatu.

Ginet Kuncowicz in M. Duc. Litu. qui in Comitiis Hrodlenib⁹ ad arma Zarembā receptus fuit, nunc simpliciter Kunczewicj vocitantur milites strenui in M. Ducatu Lithuaniae.

ZAGROBA vel ZAGŁOBA.

DELINEATIO & ORIGO.

EST soleae equi vncis demissa, per cuius summitatem transfigitur framea, ita quod crux maneat intra. Super coronam est ala aquilæ, sagittam per medium transfusam tenens, color ut in armis Łastrzēbic⁹, nam duo fratres germani firmādo dictum, quod rara concordia inter fratres inueniatur, insurrexit hostiliter in fratrem iunior, & persequendo vitâ priuavit. Quia verò arma Łastrzēbic⁹ habent crucem, sublata crux & posita framea, atque inferne demissa solca, ex ornatu quicquid coronæ accipiter ademptus, & ipsa nu-

da ala relicta. Quia verò posteritas peccatum virtute ac fortitudine compensabat, mutata ala in aquilinam, & addita sagitta pertransuersum in iunctitudinis ornatum, *Bielscius* folio 283. originem armorum à Pobog existimat, eò quod non est versu in vncis sursum, sed ante *Bielscius* ab Łastrzēbic⁹ deducitur, reliquo dubitationem alijs.

VIRTVS EX VITIO.

Necessitatum bonum non semper vitio datur. Themistocles quam non retulit laudem dum ex cantina & bachi soporibus ad triumphos experges factus, reduxit animum ad maiorum honores & titulos, ac fortitudinem cum militia amplectatus fuit? Sicut enim non vna est omnibus fortuna, neque semper arridens Iupiter, ita non ex uno medio virtutis honestum bonumque gloriæ acquiritur: alijs ex virtute virtutem colligunt, ceu bonos fructus ex bona arbore; alijs ex vitio ad virtutem aspirant, & quasi de hyeme ad ver procedunt. Primum celebrat *Valer. Max. de Luc. Emilio P.* Nullus error conspectus est talis in eo, eius virtutem iniuriæ non fregerunt sed acuerunt, vt populum quem nobilitatis splendore & animi bonis mouere non potuerat, pertinacia (non obiurgabili puta) vinceret. Secundum inse- demon-

demonstravit posteritas relicta Zagrobiorum, quibus dum parentis esset graue facinus, candore amicitiae & amoris in propinquum & Patriam, rubentem sanguinem innocuum deterserunt. Scipio Africanus cum eum quidam parum pugnacem diccent, fertur respondisse: *Imperatorem me mater non bellatorem peperit.* Mc hercule Iástrzembios non ad abiecta natos fuisse, sed cui primum contigerant arma Zagrobia, ad ignominiz latibula aspernenda sat is descenderat, surrexit excitatus virtute unus de eius lumbis & Familia, qui ne-dum ingenia nobilium iuuenum ab insolentia reuocauit, sed magnos & viles ciues, honoribusque debitum authoritatis pondus adiecit. Igitur attenditis Euripidis voto.

Quando fundamentum generis non iam est.

Benc, tunc siij necessario infortunati sunt.

O filij, quantum estis philtrum paternae menti..

L I N E A Z A G R O B A R V M.

Zaglobscij in Plocensi Palatinatu, ab armis Zagloba denominati.

Sochij, Abramum Sochá Palatinum Plocensem, qui iussu Semouiti D. Masouie Cuiavianam ingressus, illam terram Ducis subiungauit 1383, qui demum contra Edigam Tamerlani ducem pugnando cum Vitoudo. cum Melstinscio & undecim Ducibus M. D. Lit. detectando fugam ex pugna fortiter occubuit. Hoc firma fletit nominis sui in aeternum gloria. 1398. vide Bielsc. folio 263. 282. Extat progenies illius ad moderna tempora..

Kleniewscij in Plocensi, eiusdem divisionis bonorum cum Sochiis.

Kráikowscij à Kráikow in Plocensi. Mieczkowscij in Luccieni.

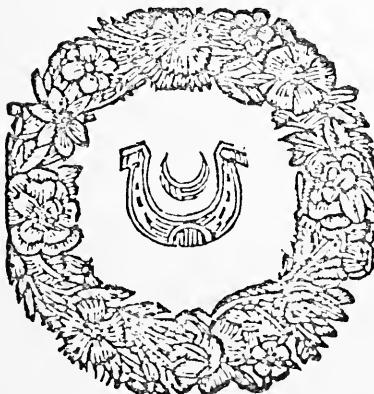
Kuchárscoij in Lucciciensi. Dąbrowscij. Smarzewscij.

Sniegoccii, Ioannes ex districtu Vpitscensi, Stanislaus ex Lucciciensi electionem Sereniss. Regis Vladislai IV. subscripsérunt.

Trzebinscij.

Z A T A I O N Y M I E S I A C.

DELINEATIO & ORIGO.

EST solea equi vncibus sursum versa, intra quam est media luna decrescens. Ille qui notabat quondam Russiae nobilitatem posuit talia arma in Sanocensi districtu Domaracciorum, denotant actum ipsius celebrem tempore lucentis lunæ ad auroram in bello, qui antea solea vtebatur Accipitorum.

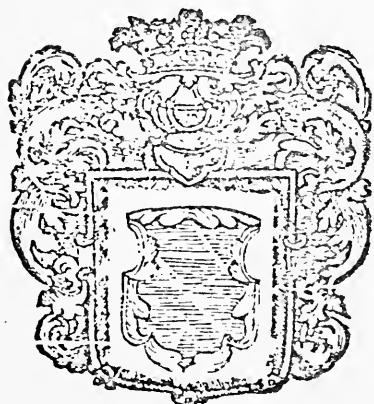

DECRES CO V T C R E S C A M.

Occasio & fortuna in hoc fælicitatis suæ commodo, differunt. Quod occasio in sine est calua, dicitur enim iam prouerbio: *Pest hæc occasio calua.* Fortuna verò cùm rotari perhibetur, si quem deprimit, adhuc eleuare potest; imò deprimendo eleuat. Arma præsentia, licet sint luna de-crescens & solea distortè posita ad gradiendum, tamen exprimunt fortunam sibi patroni illam esse, quod decrescendo crescat. Vincentius Gonzaga Dux Mantua, *inquit Petrajanta*, lunæ mediae imposuerat literas tres S. I. C. Aliqui interpretati fuerunt scripturam coniunctum dicendo ex illius intentione: *Sic Illustrior Euadam.* Si erat sermo de luna crescente, habuit respectum ad lunam plenam, illustrior enim luna plena per crescentiam lunæ. Si verò intentum erat de luna decrescente, sic erat respectus ad lunam crescentem; defectum enim lunæ decrescentis, crescens luna illustrat. Sed ego disiunctor interpredabor literas: Ille crescit decrescendo & illustrior euadet, cuius superi iuuant conscientiam: Semper enim superi iuuant conscientiā boni pījū; viri, sed plurimū dūm decrescere in felicitate videtur. *Senui & non vidi iustum derelictum, nec semen eius quarens panem,* ait Psaltes. Luna occultata intra soleam, equidem decrescentiā exprimit, attamen quia luctet, decrescit ut crescat. *Resert Valer. Max:l:b:6.cap:4.* Spartanum quendam nobilitate & sanctitate præstantem, ad magistratum tamen ut intendebat non admissum. Quid ille? Non consternatus sed lætitia perfusus dixit: *Gaudeo quod Patria sua se meliores vires haberet, & sic repulsam honori aquauit, & quasi decrescendo crevit.*

Z G R A I A.

DELINEATIO & ORIGO.

Belfcius de Armis Zgrátiá habet folio 307.
Best scutum nudum militare, seu scutum in quo nil est depictum, sed candidum & aptum ad depingendum manet. Sed quia talia scuta multa reperiuntur inter nobilium gentilicia Czerwnia, Jániná, Łagodá seu Wierzynkowa & Zgrátiá, sed differunt. Czerwnia est scutum quadratum, Jániná est scutum intra scutum, Łagodá est scutum linea recta per medium sectum: Zgrátiá verò est ipsum scutum nudum militaribus ad depingendum productum, dūm verò sit in Regno acquisitum, scutum vel à multis temporibus obseruatum, (floridam enim familiam cernimus Anno 1410. in Historicis Regni)

Regni) non nisi in graui congressu bellico, quod Sarmatis communis & proprium nobilitandi specimen mediumque fuerat concessum. Faciebat more Romanorum, non depictum ferre nec deauratum, ut posteri, & non inuidi depingant & splendens scutum faciant.

H E S I O D I O P V S.

O Moium quippe Scriptorum initia sunt papirus cum calamo, sed nullus tamen libram chartæ Hesiodi opus nominabit. Cur igitur scutum nudum opus Hesiodi erit? an quia qui benè philosophantur benè regunt? vel qui sapientiam colunt, Regna conseruant? aut quibus literæ eisdem & militaris fauet, neque oblique. Laudatur enim ex ytroq; Cæsar, & liber instruit, gladius defendit, sed alium attraho sensum. Hesiodus ubi descripsit aula gestaque Herculis, intitulauit librum Scutum Herculis. Quocirca si præsentia arma scutum est ceu tabula rasa in qua nil est depictum, & tale Hercules quod Hesiodus describebat ferebat, merito scutum Herculis nominabo Hesiodi opus. Sed quicquid sit de Authore libri, id quoque parit nullam difficultatem, quod Herculis scutum ornabat Pallas Medusæ, caput ad incitandum & terrorem incutiendum, de quo Statius:

Se tæ pretendens colla Medusæ.

Ceu stimulis accedit equum.

Eam profectò referunt imaginem præsentia gentilicia, nam defensores haeredesque armorum, speculantur in hoc clypeo Turcarum, Tartarorum, Moschorum, omniumque Patriæ suæ hostium capita collo auilla, nec alijs viatoribus, nisi ipsi metu cælitus abrumpenda iudicio secreto determinata, quorum memoria Poetæ, Historici, cæterique annorum calculatores descripturi, & seculis latrui sunt perpetuis, ceu fecerunt Hesiodi opera Herculis usque in præsens denunciando mortalibus facta.

Cape prima crux.

Libamenta parens, viuo hoc te flumine ab omni-

Labeq; ab incestu mortali perlue, q; inde

Hostia pura, tuas deferam scribenda sub aras.

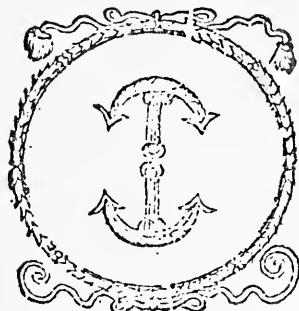
L I N E A F A M I L I Æ Z G R A I A.

ZGrájá miles, cui primum talia insignia collata fuerant, ante Annum 1410: notabant Familiam suam de Kunraczyce, ex quibus ad Coronouiam in bello illo victoria pleno inter alios fortis et magna bellicositatis viros enumeratos à Dlugosio etiam exprimitur. Casimirus de Kunraczyce armorum Zgrájá, alios Lector diligens subscrivet.

ZWIAZANE KOTFICE,

Hoc est, LIGATÆ ANCHORÆ.

DELINEATIO & ORIGO.

Vnt duæ anchoræ ad inuicem circulis iunctæ; Squorum scilicet usus est nauigantibus ad fluminæ præalta. Et quoniam in M. Duc. Litu. reperiuntur, nec in adscitis gentilicijs sunt concessa à Ducibus Litu. ad fluvium aliquod, quo ad mare decursus venit, dicitq[ue] ad ripas maris & promontorijum celebre, vt potè ad quod hostis à primo parate illorum profigatus arte, consilio, & vigilia fuerat.

P A T R I A V B I B E N E.

Dilecis locus Patriæ, & sumus visui est ipsius amænus. Cur igitur dice. re fas erit, Patria vbi benè, & non vbi quis natus est? Ipsi fortii viro datum hoc priuilegium: Omnis terra est illi Patria, quia omnis terra fortis est gloriosum sepulchrum; nam morienti pro Deo & Religione vera, non est terra iter ad Orcum, sed ad superos cælum & Deum. Anchora apud Indos pro signo pacis & caduceo erat; Quare cum Appolonius ad locum quem Indi sapientes incolebant appulisset, & se cum Comitibus intra stadium cohibuisset, adiit eum adolescens à sapientibus missus, qui auroram anchoram pro caduceo deferebat, perque illum in colloquium venit, Pier. Valer. lib: 45. cap: 16. Arma dum anchoras video, Patrias duas recte suspicor talium Hærom. Innixi enim duabus anchoris, sunt innixi duabus patrijs, vt licet illis peregrinari à domo in domum, sicut annuebat Pindarus. Ventorum profecto remuntrabiem fluctusque sonantes, Regnum Pol. montibus mariisque vallatum, distinctum profundis fluminibus, continet M.D. Lit. continet Magnam Russiam, coniinet Prussiam, Masouiam, Samogitiam, Liuoniam, Czernichowiam, Smolenscum, &c. Hæc igitur vobis est Patria, & quælibet bona licet vobis conferens. Iam igitur anchoram ad felicitatem iecistis, si hanc talem & tantam Patriam assecuti estis. Illam vester Jagello ita vobis sacram constituit, vt nulli hosti, nulli aduersario, ipsisque tenebrarum potestatibus cedere positis, sed vincendo victores permaneatis: Ad felicitatem anchorie iecistis, cum ex opulentissimo Regno ad æternum Regnum liberum ascensus, sola sacra conscientia seruata retineatis. Quæ vt vera est mortalium Patria, ita vbi solùm benè, bonum bonitasque ipsa residet. Scito igitur quod

Sola virtus etiam inter Manes manet,

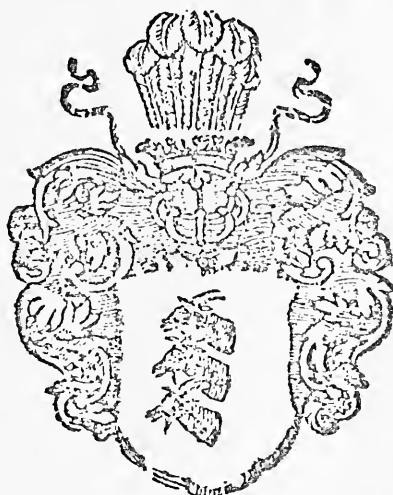
Solius laboris nostri in illo orbe pretium magnum,

Viuere igitur ut in æternum viuatis.

Vitetur his armis in M. Duc. Lit. domus . . . . . ZERWI

ZERWIKAPTVR aliàs KOZIEGLOWY.

DELINEATIO & ORIGO.

Vnt tria capita caprarum griseorum cornuta, in campo subnigro. Super coronam sunt quinque penae Struthij. Et quia trium hostium paganorum plurimis qui lacescuerant iniurijs Regnum, viator fuerat, caprorum capita pro stemmate obtinuit. Anonymus ponit eos circa Annum 1106.

MEMORIA POST OBITVM.

Duplici considero via post obitum memoriam, vel memoriam viuam, de qua intelligitur. *Vivit*

post funera virtus, & Psalm: *Memoria memor ero*. Vel memoriam extinxam, de qua idem Psalm: *Periit memoria eorum cum senitu*. Sicut ergo memoria viua post obitum à bonis desideratur, ita extinæta memoria malorum, dolorem teneoremq; inducit. Xenophon in Oeconomico perquirit, quem viua memoria sequeretur, & quia omnes respondebant bonum, iterum quærit: *Quis vir egregius atque bonus vocaretur & perscrutabatur, quidnam potissimum ageret, quamobrem hoc sibi meritò nonen usurparet: ac primum sum pericitatus inquit, si quem adspicerem egregium, ac eundem etiam bonum inuenirem, quæ me ratio longè fefellerit, nam & quosdam egregios formam improbos tamen animo aduerti, itaque statui mecum ipte dimissa pulchritudine formæ adire aliquem ex illis qui boni & egregij nominantur. Profectò plurima Xenophis his verbis dixit, sed nihil conclusit. Iamblicus in hoc resolutior, vnde ad Sosipatrum de virtute dicit: *Bonus existimandus est, qui perfectam actionem iuxtam entem separabilem conservat, & participationem intelligibilis pulchritudinis suscipit, ac essentia potentiaeq; Dei participes est*. Me hercule nec aliquis Catholicorum Scriptorum melius describere bonum potuerat. Dùm maiores armorum præsentium considero, ob ipsam antiquitatem & successum ad dies præsentes celebrem memoriam eorum post obitum dicere, sed arguit me Sapiens: *Quare via impiorum prosperatur, beneficis eis qui iniquè agunt?* Attamen memoriam illustrem antiquis meritò adscribo; tulierunt enim nomen gloriosum, & uiternis factis ad sydera; sed medijs viris qui eos secuti in vita fuerant, non est cur adscribam: deluerunt enim nomen suū furtis & latrocinijs, ut *Historiae* habent; ultimis vero viris & præsentibus opto*

memoriam post obitum fælicem, ut sicut iam diuersis armis & gentilicijs notwithstanding familialam, ipsum solum nomen Kožiegłowsciorum referunt, ita mala illorum opera detestando, virtutem sequantur & colant.

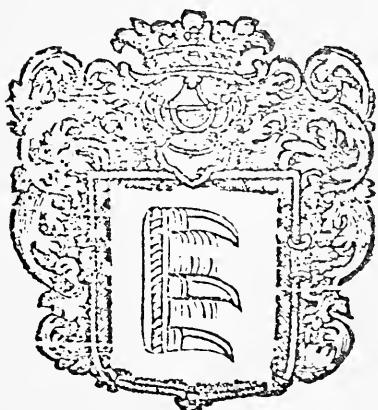
LINEA FAMILIÆ KOZIEGŁOWSCIORVM.

Drogoslaus Kožiegłowski, qui villa Kožiegłowy Anno 1106. fundauit, ut habet Anonymus, Dlugossus de illis refert, sed affectu offenso. Christinus Kožiegłowski, qui successus pluries à Nicolao Kotficz dicto Siestrzeniec Silesio, etiam Silesijs danna intulit, sed facta conuocatione in Będzyn Silesij. Kotficium extra Ducatum proscripterunt, Bielsc. fol. 35. sub Anno 1434. Cum verò posteritas Kožiegłowsciorum primorum clara militariibus factis ad indecentia asimum diuerterat, nobilium domos inuaserunt, captiuos vendiderunt, Casimirus Monarcha filius Boleslai supplicium de illis tulit, & bona Kožiegłowy Nicolao Palat. Crac. de armis Lissorum contulit, ubi ille arcem muniendo erexit, succedens post ritas ex Palatino vocitata idè fuit Kožiegłowskij. Quocirca duplex genus Kožiegłowsciorum insurrexit, alij de armis Kožiegłowy, alij de armis Liss, illi affecti supplicio 1193. iijli forte habebant Christinum nominatum. Bielscij folio 134.

Cieszkowscij ad Sadce, viri laude ob virtutis specimina digni.

Z E M B Y.

DELINEATIO & ORIGO.

SVNT arma Nobilium Vngariae, & primorum in Regno Bathoriotorum, ex quibus erat Serenissimus Rex Poloniae Stephanus, & Illusterrimus ac Reuerendissimus Cardinalis Bathoreus, à duobus fratribus descendentes filij, horum insigne erat tres dentes ut puto lupi vel elephantis. Importata in Regnum per Balthazarum Eminentissimi Cardinalis germanum, per gratiam Regis ad nobiles Poloniae adscriptum.

V I T A C I R C U M S P E C T A.

NVllum ferè animalium est, quod cautam non teneat vitæ suæ conservationem; alia habent hoc ex naturali instinctu ut fugiant cognoscantque mala; alia ex disciplina & ratione. unde Plato in Symposio. Hoc

Hoc modo omne mortalium genus seruatur, non quod semper planè vnum & idein sit, quale diuinum genus est: sed quia id quod abit senescitque, aliud nouum sibi simile relinquit. Ne mireris igitur si vnum quodque animal fætum seu germen suum natura colit, hoc enim studium, hic amor cunctis inheret, genus suum æternum efficiendi gratiâ. In præsentibus gentilicij dûm in pício dentes Elephantinos, venit in mentem cur Elephas dentes sibi eruit & fodit in terram. Alij referunt, quia caducos videt, vnde ne impediât sponte euellit & fodit. Alij dicunt id facere, ut vitæ suæ prospiciat: cum enim à venatoribus per sequuntur, allidunt dentes arboribus, & excutiunt scientes se eorum causa peti, & præda derelicta sibi prospiciunt. Me hercule, prosplexerunt vitæ lue Bathorij, nam licet primi essent in Transyluania, & vnuus illorum esset Cardinalis S. R. Ecclesiæ, tamen ut patruum vident assumptum in Regno Poloniae, subdiderunt sc legibus Regini, & fidelitate iurata, in nobiles Poloniae asscribi petierunt. Distinctos verò dûm considero in armis dentes, occurrit Aristandri Thelmehij sententia, qui ait: *Superiores dentes in horione, domesticorum incolarum signa esse, propterea quod pars illa superior totè ferè capiti adglutinata est, inferiores vero alicuius ideo communis trare, quod maxilitia que illas sustinet tota sit mobilis, atq[ue] ita aduentitium uicio quid præseferre videatur.* Nostros vero duos ordines dentium ita explicabimus, quia domi inter nobiles & barones erant, & postmodum Principes S. Ecclesiæ & Transyluaniae, duos ordines merito dentium deferunt, at quoniam in Regno Pol. inter nobiles recepu & adscripsi, tertium dentem collustrarunt.

LINEA BATHOREORVM.

BAthoreci, alijs notant familiam de Battor, alijs de Somlio, Sereniss. Rex Stephanus Battor de Somlio Palatini Transiluanie ex Anna Telegdi filius, primum ob usignem in re militari soleritiam post Ioannem Sigismundum ex Isabelli Polona Ioannis pretini Hungarie Regis filij Transiluanie Principis mortem fauore Praetorianorum & exercitus Provincialis, cui eius frater Christophorus Battor tunc prærat, reieclo amulo Gassaro Bechesio Principatum Transiluania obtinuit 1571. 21. Maij, deinde rem eius promouente Samuelle Zborouio post Henricum Valesium 1575. 15. Decembris Rex Pol. electus fuit. Andreas Battori Cardinalis S. R. E. & Balthasar filij ex Fratre Sereniss. Steph. Regis Pol. ad nobilitatem Polonicam 1588. recepi, & Illustriß. ac Reuerendiss. Cardinalis habuit accessum & habilitationem ad beneficia Ecclesiastica & dignitates in Regno Spirituales, & sententiam dicere in Senatu ac si esset Episcopus Regni, excepto Primatu Archiep. Gnesneū. convenienti & coronatione Regis.

ZIENIEWICZ alias DESZPOTH.

DELINEATIO.

EST dimidium annuli antiqui, elaboreti simpliciter, qualis erat in usu masculis instar orbis dispositi, ad cuius suumitatem est crux salutaris. Super coronam rostro tenet cornicula seu Slepowronius annulum cum pretiosa petra ornatum.

ORIGO.

Media sphæra vel annulus magnam partem orbis significat, nam Dynasta Scythiae antiquæ Bratosius Herculis filius in Bulgaria &

Bosna dominia retinens, quæ Bratia vocabatur iuxta Plinium à Bratto sive Bretto fundata, initia dilatauit. Plinij lib: 4. cap. vltimo verba: *Brattia Mæsie Provincia cum Pandoniis iuncta.* Qui quidem Bratto reliquit posteros Bratosios nuncupatos, partim in Italia & Etruria commorantes, à quibus civitas Bretto & Insula in Golpho Venetico Bratosa, ex quibus cum Romanis Zeno pugnando Gallieni temporibus Imperium adeptus, à Persis occisus cum filio, cuius consors Zenona seu Zenobia plurima cum Persis sustinuit bella, sed capta cum filijs Tiburi conseruata, demùm in Dalmatia confederunt, à quibus Deszpoth in Serbia, & ab illo 1390. Palatinus Moldaviae, qui multoties lacesitus à Turcis ad Vitoldum in Lituanię venit, atque ibidem ille Zeno Deszpoth Bratosowicz 1390. resedit, cui bona Smorgoniae in latitudine quinquaginta leucarum concessa fuere, quorum usque in præsens hæredes persistunt.

VIRORVM CLARISSIMORVM ÆVITERNA LAVS.

SIC perpetuitati consecrati sunt clarissimorum Virorum actus, ut nulla inuidia, nullaque malitia retrudi atque detergi valeant, & quemadmodum sol, nulla nebula & caligine obfuscatur ut non prodeat, ita laus illorum aduersa frangit, obstacula superat, aduersosque ictus in iacentes reflectit, sed quod summuin est, cum illis & pro illis superi pugnant. *Habet Pausanias in Eliae. in lib: posteriore.* Theagenes nobilissimus athleta quadrigenitis coronis illustratam tenebat statuam, hanc inuidus iuuenis ex Thasijs,

post

post fortis viri fatum, singulis noctibus flagellis cædere gaudebat, quod cum sepius iteraret, oppressus erat à statua, audiunt occisi filij parentes, vlcisci cipiunt, & secundum Draconis leges damnata fuit statua ut projiciatur in mare: quod ubi fecerunt, grassata mox lues, plurimos Thasios mulctauit, nec prius sedata est, donec statuae ex mari extractæ florentissimos honores reddidissent. Quam curam Superiorum circa clarissimorum laudes & memoriam dum Euripides in Helena considerasset, natos de clarissimis viris ad claritatem ex maioribus ita compellitabat.

*In hoc obsecro mihi gratificare & imitare mores
Iusti genitoris. Hec enim liberis est gloria
Pulcherrima, si quis bonis parentibus natus,
Moribus eos similibus referat, & patrisset.*

Dùm hæredes præsentium armorum considero, clarissimos laude, excelsos fortitudine, præstantes militaribus tropheis, cogor ex animo dicere, nullo infortunio nullaque vitiata opera posse oblitterari illorum florentem memoriam, sed omnino in æviterna tempora perluscere, atque sese erigere debere. Hoc namque præsagiunt annulus, crux, auicula, & medius circulus. *Orosius in 4. lib: cap: 17. refert.* Annibalem multoties de Romanis clarissimum triumphatorem, dum cum expeditis equitibus ad portam Collinam Romanorum accessisset, ab utrinque in aciem copiæ directæ, sed subito tantus imber è nubibus grandine mixtus erupit, ut turbata agmina, vix armis retentis in sua se castra colligerent, & cum post serenitatem rursum violentior fusa esset tempestas, conuersus in religionem Annibal dixit: *Romæ si potius de modò voluntatem non dari, modò potestatem.* Ita profectò fit cum Illustrissimis Zieniouicijs, eorum enim gentilicia obruunt speculantem merita, satiant cupientem famam, & quibus non deerat voluntas vires perscrutandi hostiles, illis non abnegata erat potestas reducendi viatorias. Observarunt illud Menandri.

*Honesto loco natos & benè educatos,
Etiam in aduersa fortuna rationem habere decet bona fame.*

Q V A N T V S A M O R P A T R I Æ.

Dicebat in Canticis quondam Salomon: *Amor meus pondus meum.* Amorem igitur Patriæ ponderandum conuenit: sit tantus amor, quam leui requirit & quando Patria, qualem debet illi optimus ciuis, quantum post Deum & Parentes nemo ut Patriæ meretur, Hoc etenim nobilis gratus fit Regi, dilectus Senatori, populo desideratus fiet. Horatium Coletem cogita, & illum ex Romanorum deleitu, & cognosces quod tantum amorem in Patriam debeas. Tantum amorem *Stobæus* ferm: 39. ex Demara-

te Arcadicorum retulit: cùm Tegeatis bellum esset contra Pheneatas, & acies instructæ diu starent, consultatum est de mittendis trigeminis fratribus, qui pro victoria pugnarent, qua sententia recepta vtrinque Tegeatæ quidem Rheximachi filios miserunt, Pheneatæ autem Demostrati, itaque comissa pugna duo Rheximachi filiorum occisi sunt, tertius autem nomine Critolaus hoc stratagemate vicit aduersarios, simulata fuga, singulos persequentium scorsim omnes occidit, ita potitus victoria latabundus ad suos redijt; cùm autem eum omnes perquam humaniter amplectentur, sola soror ipsius quod desponsatum sibi maritum occidisset, non congratulata est ipsi. quod agie ferens iuuenis virginem occidit, vnde cardis à matre accusatus, absolutus est à crimine. Hinc igitur colligendum erit, quantus debeat fieri amor Patriæ. Talem ac tantum amorem erga Patriam, sanguine, vita, & copijs testificati sunt milles illustres Zieniouicij in Moschouia, & contra Turcas proximè, in Sclauonia, in Vngaria, in Italia primitus, & si id probare licet ex Historijs Regni liquidò, iam armis illorum subscribendum erit: *Tantus amor Patriæ.* Heliodromo autem Indicæ quæ mox nata, euolat ad orientem versus solem: cùm verò sol se verit ad occidentem, solem sequitur, quod iterando per annum excedit è terra. Huic inquam autem supposuerant lemma: *Tantus amor lucis.* In eum me hercule sensum Illustrissimis DD. Zieniouicijs adiungendum erit in maiorem expressionem boni affectus per ipsos in Patriam: *Tantus amor Patriæ.* Vnde de Patria Euripides.

Neceſſe eſt

*Cunctos amare Patriam, quodſi quis ſecus ait,
Verba funditare gaudet, cuium tamen in Patriam conuertit.*

LINEA FAMILIÆ ZIENIOWICIORVM, Scu ARMORVM DESZPOTH.

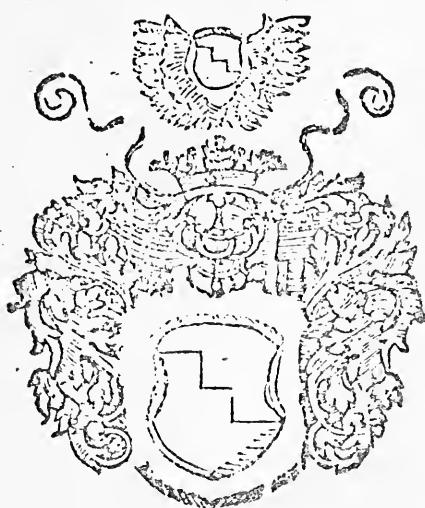
Bratosz, hic Brattiam fundauit in regione, quæ nunc Bulgaria & Bosna numeratur, Plinius lib: 4. de illa: Brattia Mesia Provincia cum Pandonijs iuncta, alij hunc Bratossum vocarunt Brettum, ex coprovenienti posteritas in Italiā venit, & oppidum Bratus fundauit in Florentino Dominio, ut docet Dioniarium Ital: cum Stephani Caroli, dicit ille: Brettus vrbs Thyrrennoiū à B: etio Herculis filio. Et dum Veneticum describit mare, dicit: Brettoria Insula in Adriatico mari fluvium habet Brettum. Coniecturari licet, Bratosij posteros magnanimitatis ac fortitudinis heredes, fuisse autores eiusmodi appellationum. Zeno Bratosius, quem Valerianus & Gallienus Romanorum Imperatores tam Odenatum Palmerie secum Imperij, & Angustum ob felicia bella nominaveré. Ita Sabellicus Ænecd. 7. lib: 7. Hic cum Persis post fortunatam fortunam, ad ultimum oppressus interiit, ex Zenobia reliquit Hierodem filium & alios, que demum plurima belli cum Persis & Romanis moruit.

mouit, donec à Serutlio Romanorum Duce capta, & in triumpho deducta esset vna cum filijs, cui castrum Tybur datum fuerat prope Romam, ubi vna cum filius dies deduxit, ex his indigenae facti, Roma, tandem Zeno Isaacius Consul Romanus 471. denism ex posteris Zenonis in Dalmatiam rediit, & Serbiam occupanere. Deszporth Zienowicz, ex Bratosijs & Zenoniis ex surrexit Deszporth, à quo & alij cognomen retinuerunt, ex quibus Serbiae Princeps à Turcis multoties laceratus Palatinus Moldauiae officitur 1380. sed quia infidelium pax non est diurna, ad Vitoldum Lit. Ducem magnum venit, à quo Smorgonia arce & ceteris ad 50. leucas distantibus bonis remuneratus, in Lituania confedit 1390. reliquit filium Zenonem Deszporthum. Zienowicz à predilecto Zenone iam usque in praesens Zienowicij nuncupantur, reliquit Zenon filium Iurgium seu Georgium, qui ob præstantissima merita Palat. Smolensensis fuit. Hic reliquit filium etiam Georgium, qui omnes notabant Familiam tali paecto. Georgius Deszporth de Bratosyn, erat vir excellenter ingenij, & magna in castis existimationis, quo circa Dux militiae in M. Duc. Lit. nominatus & Castellana Poloccensi cum Praefectura Drisiensi decoratus fuit. Sorores Georgij erant Sophia Chlebowicij Palatini Vilnenensis consors, quæ postmodum erat Slutskie in matrimonium collocata. Anna vero Fedorij Sangusko Ducis in Czartorysko in matrimonium concessa. Christophorus filius Georgij Palat. Brestensis, Capit. Cieciensensis & Propoiscensis, eximius triumphator sub Stephano Rege, eius sorores erant Fedora Wolouicij Castell. Nouogrodenis. Sophia Michaelis Ducis in Wisniewiec consortes. Nicolaus Boguslaus Christophori filius Castell. Poloccensis, magni consilij atque fortitudinis in bello, obiit pugnando contra Osmanum Imperat. Turcarum ad Chotinum, reliquit ex Anna Pacrowna Palatini Minsensis filia, progenita ex Ducissa in Wisniewiec Annam, Sophiam, quæ primum erat consors Adalberti Vladislai Radziwilij Ducis in Nieswiez & Olyka, postmodum Francisci Zebrzydowski Praefecti Nouæ ciuitatis Korczyn, viri prudentia, morum grauitate, atque militiae praelari. Sorores vero Nicolai Boguslai Deszporth Zienowicz de Bratosyn. Anna Chodkiewicij Castellani Wilnenensis consors, quam progenuit Tarlonis filia de Szekarzowice. Sophia Constantia, quæ primum fuit consors Kijecz, qui denum erat Episcopus Samogitiæ, ultimè erat Alexandri Sluska, Palatini nunc Trocensis ante Nouogrodenis, morum grauitate, & pietatis decore ornatissima matrona. Georgius Zienowicz Index Terrestris Wilnenensis, obsequio amicorum desideratus vir.

Z E I B E R Z D O R F F.

DELINEATIO & ORIGO.

EST scutum ex duobus campis conslatum, quorum superior est coloris albi, inferior coloris sanguinei, secat tales campos linea tenui pen-tina quatuor angulis constans. Super galeam sunt due alae aquilinæ distingua-tæ, inter brachia alarum eadem por-un-tur arma. Originem habet primariam ab Imperatoribus temporis Augustis, & usque in præsens reperitur in Bavaria Zeiberzdo:fiorum Familia, nunc ex illis est Episcop. Fisingia: habent quoq; residençia & bona Rieczfert inter Au-gustam & Monachium. Vnus ex illis

successu temporis in Regnum Poloniae venerat militaris gratiâ Cruciferorum temporibus, atque pro meritis Szartawice aicem cum ceteris bonis uno mi-lariâ Swiecie assumplerat, vt dispositiones Dominorum Sartauiorum com-nonstrant. Habet etiam Cremer: l:b: 8. mentionem arcis Sartauiiæ.

S T A B I L E S C V T V M.

MAgne authoritatis & summa stabilia scuta produxerant Crucigeri contra Vladislauum Jagellonem Regem Polon. vt ex illorum vexillis Cracouie patet in Basilica S. Stanislai Martyris, quas etiam delineauit Paprocius in Secunda editione Stemmat. à fel: o 598. detumendo ex Dlugosso. Sed nullum tam solidum tamque stabile mansit, quale hoc Zeiberzderf-fiorum, quod in Bauaria, in Prussia, in Polonia ad delabentes nunc horas glo-riose permanet. De illis enim iam dicere licet:

*Vbi vanus animus aura captus friuola,
Abripuit insclentem sibi fiduciam,
Facile ad derisum flulta leuitas ducitur.*

De his verò adhuc modulatis vocibus personare conuenit, quod Sclerius apud Stobaxum serm: 103. dicebat.

*Optima quidem est sanitas viro mortali,
Deinde bonum ingenium,
T. rito diuitiae sine dolo partæ,
Postremo virgens ætas inter amicos.*

Quocirca

Quocirca scutum tām speciosum non immerito murum appellabo, imò murum Chelidonium, in quo id repræsentatur quod infirma, doment fortia frenumque vastis fluminibus ponant. In Nilo pariuntur lapides Collotes dicti, ait Plinius lib: 10. cap: 32. & Plutarchus iunior in Nilo, quos inquam lapides colligunt hirundines aduersus Nili alluusionem, & ex eis murum quem Chelidonium nominant ædificant, sumunt eosdem incolæ, & aquarum impe-
tus coercent, ne regio diluvio deuastetur. Scutum etiam presens serpentina linea murum exprimit, sed campis, chelidonium murum triumphum parientem repræsentat, candidus enim latitiam, cælestis vero desuper auxilium cō-
monstrant, & tali medio nulli impetus prævalent, plurimi insultus decidunt.
Quocirca plu: i mis encomijs decorandum erit scutum, inscribamus: Defen-
dit custoditq;. Repellit nec f. angit. Fortuna altiora inscribet.

LINEA FAMILIÆ ZEIBERZDORFFIORVM.

Zeiberzdorff Leonardus, habuit filios quinque in Bavaria, Vilhelmum, Ioan-
nem, Bernardum, Sigismundum & Thomam, ex his Bernardus strenuus mi-
lis domi, in Prussiam descendit, & bona Sartawice, ut in Origine armorum di-
ximus pro meritis retulit, à quibus denum benis Zeiberzdorff Sartawski nun-
cupatus fuit, quod circa Annum 1430. fuerat. Sartawski Ioannes à Sarta-
wice viratus, eximius vir bello & fortitudine. Hic in Anno 1493. visitauit
in Bavaria suos Ausos, & ab ipso Imperatore honorificè tractatus, ut patet ex
litteris Imperatoris quæ conservantur à Sartawiciis, datus bona quedam ipse
Ioannes cum Otha Zbracklinski 1511. Georgius Sartawski sub Sigismundo I.
mil tia clarus, à quo bona Watwie pro meritis obtinuit, ad viam sibi consorti
& filio ac filie, ut docet privilegium 1525. Sebastianus, hunc Acta referunt
dum donat Georgio Topolowski vexillifero Pomerania, certa bona 1531. & alia
obligavit Petro Bakowski 154. Georgius filius Georgij, de hoc in Acta Cul-
men suis vbi à sororibus germanis Catharina & Anna inscriptus est generalis
plenipotens, respectu bonorum cum Petro Iacksonski 1560. ex Bakowska suscep-
pit Georgium & Ludouicum, qui duo fratres bona hereditaria in Krapiewi-
ce commutatarunt cum Georgio Niewieciniski ad bona Obiczierze & Terkutki,
consors Georgij Bagniowska, acquisiuit bona Kroftkovo ad oppidum Swietcie,
eius filius Raphael ex Wjsocka suscepit filias 6. consortes Krupocij, Krusyn-
sij, Kos, Csi, cricci, Sieci, scij, ultima virgo decepsit. Ludouicus vero in
exteris nationibus educatus, post occupationes nobilitati conuenientes, ex An-
na Lissowska reliquit duos filios, Georgium heredem in Rekein in Palat. Pome-
ranie, qui cum Milowsko reliquit Albertum. Christopherus alter Ludouici
filius, bonis resignatis fratri in Rekein, in Palatinatu Sendomiriensi consedit,
heres in Chodka, qui dum litterarum morum & militiae Tyrocinia in exteris
nationibus collegit, apud magnates conciliauit sibi plurimum afferendum. Ex
Giecholska Zuzannam suscepit Ioannem Carolum optimus f. adolescentem.

Z N I N.

DELINEATIO & ORIGO.

qui Eccl: sic Gnesuensi in regimine multas de se probitates, & virtutes annis 28. viuens monstrauerat.

S A N C T I T A T I S S Y M B O L V M.

Maxima existimationis fuerat litera S apud Romanos, non enim sine gravi animaduicione suis triclinijs & diatarum foribus inscribabant ipsam. Symbolum enim imò quoddam sacramentum fuerat silentij, quod scilicet in conuiujs quicquid dicebatur audiebaturque, extra limen ille sermo inter conuiuantes, siue etiam iurgiae non debebant efferi: Hinc Flaccus Torquato ad cænam inuitato cauturum se pollicetur, ne fidos inter amicos sit, qui dicta foras eliminet. Stemma præsens dūm considero, ipsamq; personam quæ hoc vtebatur stemmate contemplor, meritò hanc literam S sanctitatis symbolum appellabo: Officium enim illius Archiepiscopale sanctum fuerat, munus oblatum ab ipso Sanctissimo Episcoporum Catholico-ru:n suscepserat, vita quoque sanctissimam ducebat. Quocirea de illo Ianius in Archiep. Gnesnensis.

Suena patrem, probitas summum tibi tradidit honorem,

Oscuro quamuis sub Lare natus eras.

Non Iacobe feri metuisti castra Tyranni,

Quam premeret fratres obsidione suos.

Apud Comicos, præcipue apud Terentium ad literam S video appositam quoque literam T. Foitè erat sensus: Silentium tenendum, aut silentium tacitum. Si verò præsenti literæ apponamus literam T. erit sensus: Sanctitas tenenda, tuenda. Profectò ab omnibus Historicis Regni commendatus Archiep. Iacobus, sanctitatem tenuit, nunquam non abhorruit illud. *A seculo confregisti ingum, rupisti vincula, & dixisti non seruiam Domino. Quapropter fidelis*

fidelis seruns & sincerus Ecclesiæ tutor, audire ab omnibus sensit, vtinam tales fierent Pastores. Dominus verò ab alto qui retributor est de congruo virtutum cultoribus expleuit in illo, quod Isaiae 66. promiserat: *Ad ubera portabimini, & super genua blandientur vobis, quomodo sicut mater blanditur, ita & ego consolabor vos.* Antiqui quandoque pro litera S vtebantur litera H. & è contra, quid causa fuerit non resert. *Pier. Valer. in lib: 36. cap: 10.* Notat tamen Hallum significare per literam H. vt sit sensus hallum fortitudinis, id est summum, aut Atlas quidam. Tenuit Hallum sanctitatis Iacobus Archiepiscopus Gnesensis, & sanctitas apud ipsum hospitata semper.

Z E T A.

DELINEATIO & ORIGO.

EST litera Z ultima alphabeti Latini. Originem ipsius habent notata Ecclesiæ Cathedralis Wilnensis, dum Jacobum Episcopum, qui priuilegium M. Duc. Lit. vnonis ad Regnum subscriptis 1401. *Herburthius in Statuto Polonico folio 662.* Ille vtebatur pro insigni litera Z, sicut etiam in adnotatis Epilcoporum Wilnensium, apud Illustriss. D. Palat. Trocensem, Alexandrum Sluszká Fundatorem Ordinis nostri legi, natus etat Wilnae, rex Ecclesiam Wilnensem annis 8. Talibus quoque armis vtebatur Matthias Episcopus Wilnensis, vt notabimus inter Episcopos Wilnenses.

M V N V S P A S T O R I S O P T I M I.

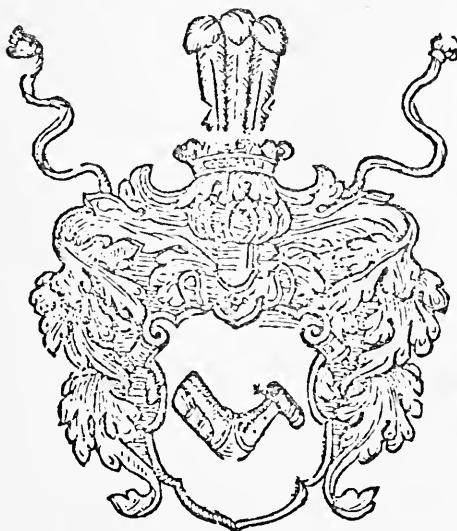
Antiqui literas salutis & condemnationis obseruabant: A erat litera salutis apud Romanos, ergo ultima litera alphabeti erit condemnationis, licet alij eam C vocauere. A etenim haurit aërem in interiora sanitarem. Z verò ejcit ex interioribus spiritum. In Hymno triumphatoris Archangeli dicitur: *Conteret Zabulum, id est, à quo malæ cogitationes, prava consilia, turbatio boni procedit; ex quo colligitur Z literam in malum protrahiri.* Sed quia veteres frequenter vtebantur Z pro S, ut dicit Pier. Valer. lib: 52. cap: 15. Zmyrna pro Smirna, Zmaragdus pro Smaragdus, iam facile ex litera Z munus optimi Pastoris colligemus, nimirum si contruerint Zabulum, & malum propositum populi conuerterint in sanctum. Est enim munus Pastorum, pascere animas pabulo doctrina, adaquare eas & deducere ad aquas non turbidas & sordidas errorum & hæresum, sed ad limpidos fontes Sacrae

Sacrae Scripturæ & aquam purissimam. Dauid qui imago optimi Pastoris erat, ut ex 1. Reg: 17. colligitur, tulit quinque limpidiſſimos lapides, & misit illos in peram pastoralem. Tostatus dum considerat peram pastoralem, dicit significare instrumentum pastoris arti deseruiens, in quo erat iuxta aliquos scaphium ad excipiendo lac, & in hoc posuit lapides purgandos & lauandos, alij in lacte lauisse dicunt: Quod erat misterij res, ut Prælati gregis dominici, quorum munus est prosternere gigantes, hoc est proceres peccantes, priusquam increpationis & vltionis assumerent lapidem, eum ab omni passione lauarent & expurgarent, ut emissus e balista, amore, misericordia, mansuetudine tinctus, temperatus feratur leuiter, & fortiatur suum effectum. Ceterum illud Iſaiæ 1. quadrabit in contrarium: *Principes tui infideles*, alia litera habet *dulces*, quasi idem esset infidelis & dulcis. Sed non est explicatio at redargutio, qui dulcedinem in infidelitatem conuerterunt. Est igitur sensus: *Principes tui sunt mansueti non rigidi, grati non moleſti, benigni non ſeueri, agni verò ſunt non lupi, oves non leones.*

Rex bonus eſt Pastor populi, tuterq; paterq;
Nec ſua ſed populi commoda ſola cupit.

ZŁOTOGO LĘCZYK.

DELINEATIO & ORIGO.

EST pes loricatus cum ocreis auulius à corpore humano, ponitur cœu genu tangens terram, tres pennæ Struthij super galeam. In bello cruento acquisita fuerunt, sed ob profundam antiquitatem legitime nosci origo non potest.

PROFECTVS MILITARIS.

Sicut cœlum voluitur inter duos polos, arcticum scilicet & antarcticum: ita profectus militaris inter duo consumitur, inter vincere & mori. Plato cum Antisthenem audisset in diatriba longam orationē

habentem dixit: *Ignoras quod dicendi modus non eſt penes dicentem, ſed penes audiēntem.* Ita dicendum de profectu militari, proficit omnis miles, non qui diu erat in castris, non qui ornatè & ſumptuofe ſeruuit Patriæ, ſed qui in belli congreſſu hostis faciem audacter cōſpexit, audaciūs inuafit, audaciſſimè ſubmo-

submouit. Qui acie delectatus retulit in pectore signa fortitudinis & audacitatem, non in dorso & corporis postremo, nam licet vndeque inuidit hostis adversarium, ut plurimum tamen bellicosi viri, qui aperte & non fraude vincere desiderant, in faciem pugnare & nisi fugientes in dorso vulnerant. Nec mouit virum fortitudini & gloriae deditum, quod ad terminos asperos gloriae splendor restringatur illius, nimisrum ad vincere, quod sanguinem nedium sudorem exprimit, & ad mori, quod horrendum naturae est; quia bonos viros & optimos ciues non librare vitam longam, sed claram & illustrem. Quocirca decantatur ad militarem progressum Dercyllidae Lacedæmonij dictum. Cum enim Pyrhus exercitum validum duceret in Lacedæmonios & multa minitasset, Dercyllidas unus ex senioribus exurgens in concione dixit: Si Deus est qui minatur, non timemus, nihil enim iniuste agimus: si homo, norit quod virus minetur. Arma nobilitatis praesentia cui primum concessa fuerunt, exprimunt virum nedium pectore & animo forte, sed etiam in maximum progressum militarem aspiratam, cui nec mors aspera, nec vita maior ipsa gloria fuerat. Igitur illud Senecæ practicare militibus conuenit: Pauore carent qui nihil commiserunt, at pacem semper oculos versari putant, qui peccaverunt.

LINEA FAMILIAE ZŁOTOGOLENZYK.

Złotogolenczyk à quo originem armorum Familia recepit, ex hac erat Bogna seu Benigna S. Stanislai Martyris Episc. Crac. parens, ut adnotabat Cribilagus sub Anno 1071. Sicutoslaus Złotogolenczyk sub Lesco Albo, quem miserat ad Ordines legatum dum electus fuisse in Principem Regni dicendo: Non denego dominium quod me contingit, sed conditionem oblatum retracto, ut optimum seruum & Senatorem Reipub. congruum deseram, malo contentus esse minori dominio, quam amittere fidum sibi charumque consiliarium. Hæc Cro: lib: 7. Fuerant enim tunc grates discordie inter Nicolaum Palat. Crac. armorum Lis, & inter Gouorcum Palat. Sendomir. armorum Råwicz.

Z M O D Z.

DELINEATIO & ORIGO.

EST balista more antiquo non extensa, in campo sanguineo. Occasionem redolet antiquam, vel familiæ, vel loci ubi collata fuerunt, sèpè etenim conteruntur usus antiquus armorum in peruetustis arsenalibus urbium & castrorum. Hæcigitur arma referunt antiquissimam urbem Crac. ad quam expugnandam aliquando hostis accesserat, atque ibidem fortiter defendantis militi coronidem Regni, concessa fuere.

ORNAMENTVM ATRII.

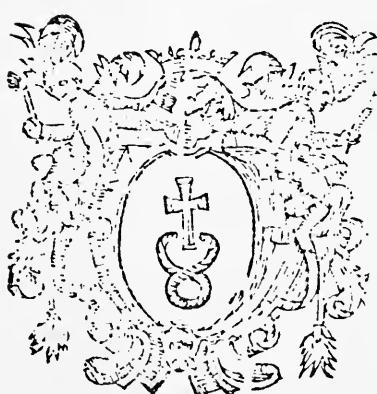
Consuetudine antiquorum celebre fuerat, post victoriam partam ador-
nare atria, & meritis maiorum & proprijs tropheis, hinc spolia ex ho-
stibus affixa parieti, domum familiamque ornabant. Eratque in tan-
tum celebre hoc ornamentum, ut nisi adesset humile quid in Familia con-
templarent. Q[uod]ocirca Valer. Max. lib: 6. cap: 3. dicit: *Quantum edij
aduersus hostes libertatis insitum animis antiqui haberent, parvum ac electorum
in quibus versati fuerant ruinis testabantur.* Ideoque & M. Flacci & L. Satur-
nini sed: tiosimorum ciuium corporibus trucidatis penates ab imis funda-
mentis eruti sunt. Caietem Flaccinia arca cum diu penatibus vacua mansi-
set, à Q. Catulo Cymbricis spolijs adornata est. Cum vero præsentia arma
nobilia spolia antiqua esse certimus, adornatamque familiam eisdem con-
templamus, secilse eum quod foitem viuumque decebat cum hoste, propius
semper almenia accedendo, & insurgendo in aduersos alacriter affirmabim-
us. Dabit fortuna Undique tales Christiano milites Regno, nisi obstatunt
quod in Ecclesia legitur: *Regnum a gente in gentem transscitur, propter iniu-
sticiam & iniurias, & contumelias, & diuersos dolos.*

LINEA ARMORVM ZMODZ.

Andreas Zmodzki, cuius merita Epitaphium refert in Kumow in Terra Chel-
mensi. *Generis Dominus Andreas Zmodzki de Terra Chelmensi, haeres
in Zmodz dum Patria seruuit, sibi ipsi non satis seruuit, militiæ adserptus
Seremissimi Regi Stephani tempore, sub Interregno saniores partem ciuium
scutus fui, hostem ad muros Cracovienses impetus facientem viriliter repressi,
ad Byczynum, in Cecera, contra Nalewajicum, & in Multanica expeditione
reddidi Patria debitum, Familiæ decorem. Exiit posteritas ex fratre, Samuel
eiusq[ue] posteri, qui haec legem & maiora præstibunt. Obiit 1602.*

ZLOTA WOLNOŚĆ,
AVREA LIBERTAS.

DELINEATIO & ORIGO.

EST quædam figura antiquum cadu-
cum Romanum exprimens, forma-
tur enim ceu geminus terpens pro vir-
ga Mercurij, salutarem crucem deferens.
Quæ fuerit Origo, indagare per difficile est,
magis tamen Familiae consigiant memo-
riam, & decori habent eiutmodi gentilicia.
Crediderim ex ipsa forma, quod alta & de-
siderata pacis fuerit parens primus illorum
author.

AVREA

A V R E A L I B E R T A S.

Quantum liber gaudet de sua libertate animus, tantum libertatem extollit, unde auream & solam in terris felicitateni aliqui appellarunt libertatem. Hinc de sola subiectione alteri ortum manet: *Non sis alterius cum possis esse tuus.* Cùm iam aliter esse nequit, manus & ceruicem, nedum animum alteri damus. Optimè Seneca Declin: lib: 9. *Necessitas magnum imbecillitatē humana patrocinium, omnem legem frangit.* Arnia praesentia dūm intucor, venit in mentem M. Clodius quondam Dux militie Corsicæ, de quo ita Valer. Max. lib: 6. habet. Cùm ille turpem pacem cum hoste posuit, illum Senatus Corsis hostibus dedidit, quem ab hostibus non acceperunt, in publica custodia necari iussit. Ecce quantum libertatis amatores fuerint, & factum eius rescidit, & libertatem eripuit, & spiritum extinxit, corpus contumelia carceris & detestanda nota fædauit; melius enim putarunt ut pereat unus, quam pereat vnitas. Cùm verò auream libertatem Patriæ & Reipub. parens horum intulerit armorum, meritò auream crucem & caduceum pacis retulit. Meritò in Magnatum soribus & portis exprimitur, & in memoriam posteriorum porrigitur; nam sicut duo sunt aduersissima rectæ menti, celeritas & ira, ita plurimum amæna sunt, memoria cum laude.

Qui his utantur armis, non facile indagare, video illa expressi ad portam castri Brzezanensis, Stenianiorum Familiae adiuncta, ubi progenitores magni illius exercituum Ducis Regni exprimuntur. Vidi eadem in Palatinatu Cracoviensi, in Sacrario Ecclesie Radlouensis. Hinc colligo antiquæ & præclaræ Familiae fuisse.

ZETINIAN seu SETINIAN,
Aliás R O Z Y C.

DELINEATIO & ORIGO.

EST scutum in medio sectum, lata linea obliqua, quæ videtur exprimere fluuium, ab vtragi; parte rosa apparent rubex, super scutum sunt pennæ. Originem in Florentino Ducatu perquirendam, ibi enim primùm habuere decorem, nam Præfectum urbis Florentinae, seu Confaloncerum Acta illius urbis & memoriae seu stemmata tradunt in Ecclesia PP. Ordinis Prædicatorum, fusile in Anno 1363. vnum de hac familia Gasparum Guczy. In Regnum verò Poloniae

Carolus cum Serenissima Regina Bona venerat Aulicus & Praefectus Culinae, denum Zupparius, consedit in districtu Biccensi, qui ex Anna de Wezerow reliquit filios.

D A B I T O D O R E M & H O N O R E M.

Satis inaniter antiqui procedebant, dum flumina onerabant curribus & equis, inde etenim Patriæ nec odor nec vtile proueniebat. Dicent tamen illi decor honorq; Dijs procedebat, Vnde Pier: Val: in libri Hierogl. ait: *Rhodij quotannis quadrigas soli consecratas in mare iaciebant, quod vulgatū est, eum tali vehiculo circumichi mundū.* Et in Illyrico ea de causa quod Tridentis iētu terra equum excierit, quatuor equos, nono quoque anno marinis fluctibus habendos iaciebant. Non sine graui quoq; animaduersione fuit, vt rose rubæ ad vtramq; ripam fluminis in armis Zetinianis poneretur. Dederunt enim odorem Patriæ, dederunt honorem, ante ad ripas Florentini fluvij sanguinem spargentes pro integritate saluteq; Patriæ, odor decorq; extiterunt, modò ad vtrasq; partes montium, Alpes florere virtutibus & meritis procuraunt. Ut si ex Italicis partibus Florentinisq; bonis successibus ad Transalpinos descenderit odor, illi vicissim referant honorem; si vero à nostris profiscatur, bonus odor illi parimodo respondeant honore. Quocircà ut odorem honoremq; domui & familiae relinquatis illud vobis Nazianzeni, quinec in prosperis efferrī, nec in aduersis desperare docuit propono.

Ne fide multum, neve despera nimis

Illud solutos efficit, pessundat hoc.

Hoc corrigens illud, tenens, reliquam sine

Linore rectius pergrabis viam.

LINEA FAMILIAE ZETINIANÆ.

Gvcij antiqua familia in Magno Ducatu Hetruriæ his armis utitur:

Primus ex ista familia in Regnum Polonie venit cum Serenissima Regina Bona Sforzia Carolus Gucy Aulicus & Praefectus culinae dictæ Regina Sereniss. q; ii postea fuit Zupparius Russæ, & in matrimonium duxæ Anna herede in Wezerow emit ampla bona in districtu Biccensi: Eius filij ex dicta Anna Octavianus & Reynerus, quorum tutellam gessit Illustriß. Palatinus Lublin: Stanislaus de Tęczyn cum illi patriam suam Florentiæ visitauerunt. Huius Caroli extat monumentum in Ecclesia Cathedrali Præmislien: in hac verba:

Carolus Guczy Florentinus, Zupparius Generalis Terrarum Russæ.

Carolus ille loco positus Caluani in isto,

Regibus acceptus, Principibusque iacet.

Praefuit hic virtute merente sub orbe,

Dante Sigismundo plebe fauente onus,

Dignum laude virum Florentia misit è gente,

Delicijs praefuit Russia lare tuis.

Ottavianus cum Elisabetha Wiclopska Wiclopski Succamerar. Cracou: filia tenuit sacramentum matrimonij. Gaspar Gucy & Consulatu Crac. & vita benē functa clarus, moritur unica filia Anna relicta, qua primo matrimonio iuncta fuit D. Dersniak, secundo Trzecieski, tertio Złotnicki, ex quibus proles eius supcrest. Ioannes Gucy, vir prudens de Familia Oleśnickorum benē meritus, ex Goląńska suscepit filium Andream Illustrissimi Sigismundi Myszkowski Marischalci Regni Aulicum, cui tum in exteris nationibus peregrinanti, tum in administranda eius Aula ex dexteritate fuit acceptus, ex Sophia Olbierzowska reliquit Ioannem, Sigismundum, & Andream. Petrus frater patruelis illorum, reliquit filios Ioannem, Nicolaum, Paulum & Andream. Nicolaus in Palatinatu Lublinensi consedit, tenet matrimonium cum Ornowska filia Iudicis Terrestris Brestensis. Ioannes in Palatinatu Cracoviensi cum Iankowska. Paulus in Palatinatu Volbynic cum Kurośownd. Andreas cum Zagorska.

ZKRIZLWK seu Zkrzyżem Łuk.

DELINEATIO & ORIGO:

EST arcus Scythicus: pro sagitta super neruum deferens crucem auream, cùm etenim Scytharum fortitudinem confregissent, atq; Fidem sacram de Deo uno & trino amplexati fuissent, arcum pro viae oria, crucem auream pro side retulerūt. Cùm verò palam in Ecclesia Socalensi mitram Ducalem in illorum sarcophagis conspicio, è Ducibus originē trahere non ambigo. Vetus Familyæ clara Prosapia, virtutū gloria, meritorumq; cumulis augmenta conseruat.

PAX CVM CÆLO.

AEgyptijs arcus certum erat signum inchoati cum hoste belli: Figurabant illi armatum hominem, qui telum arcu eontenderet, & ad ferendum paratus videretur. Neque sacerdotibus Aegyptijs erat hoc signū belli, sed ipsi quoque Deo, vt sacræ literæ testantur, dūm suos præmonere ab hostiū periculis cupiebat: *Dedisti metuentibus significationem.* Psalm: 59. *ut fugiant a facie arcus.* vel vt legit Euthymius: *Dedisti metuentibus refugium,* *ut declinare valeant arcum, cor enim impij repletum est veluti pharetra fugitis venenatis.* Vnde explicando Adamantius Græcam lectionem ait: *Pharetra, est cor, sagitta, consilia & cogitationes, arcus os & labia.* In præsentibus gentilijs arcum video, sed pro sagitta crucem inspicio, vnde non bellum sed pacem cum proximo & cum Deo contemplor, inde enim crux non super arcum posita

posita, nec non auro adornata videtur. Echo ab arcu percipitur: *Pax cum Deo & cælo.* Arcus fractus vel relaxatus sublatam bellum ferociam significabat. Legitur enim in Historijs, quod cum Attila sanguinis eruptione, & proliuio de natibus suffocari & extingui debuit, supremum numen Marciano Imperatoris apud Constantinopolim agenti in somnijs appauit, arcumque Regis fratrum, vel ut alij, relaxatum ostentare visus est, quod erat signum de illius ferocia bellica finita. Vnde Psalm: 46. *Deus conteret arcum & arma confinget, qui scilicet pietate post habita spem in ferocitate posuere.* Igitur arcus hic cum cruce & cruce aurea, pacis signum erit, procedentis scilicet à corde & ore, cum proximo, conscientia & cælo. Et audient: *Pax hominibus bona voluntatis.*

LINEA FAMILIAE KRIZEVK.

Kozickij Knazij his utuntur armis. In Wolhynia nunc eorum sedes est per ampla, quorum sepulchra postquam ad fidem Catholicam redierunt, visuntur in Sokalensi Ecclesia PP. Bernardinorum. Kiiouie memoria illorum in sepulchris patent. Janusouius in Statuto folio 118. meminit ipsorum. Petrus Kozicka cum Romanowska tenuit matrimonium. N. Kozicka Subdapifer Wolhyniae.

Z B R O Y N Y M A Z.

Scu W A X M A N.

DELIN EAT I O.

FEST scutum coloris aurici, in eiusque inferiore area partem muri scu propugnaculi rubei coloris, ita nimirum, vt in medio muri propugnaculum rotundum emineat, atque in utraq; quideam parte muri tam dextra, quam sinistra, singula foramina, per quæ tormenta disponi soleant, in ipso autem propugnaculatria sint, duo in superiori parte, tertium medio inter hæc duo foramina, loco inferius. Emido ipsius propugnaculi vir barba rossa totus armis ferrei scu ærei coloris, ita tamen, vt qua commissuræ sunt aureis lineis distincta sint, dextera gladium strictum super humeros vibrans sinistram

ſinistra in baltheo ſeu vagina reclinans cingulotenus eminet. Scutum
galæ clarata equeſtris, galæ corona aurea gemmis interſincta tegit, ſuper
quam deinde itidem idem vir armatus, qui ante a deſcriptus eſt, eodem modo
eminet, tum vero ſcutum vniuersum ab utraq; parte aurei & rubei coloris,
tunc ambientes, utrinque circumfluenteſ.

O R I G O.

ARMA hæc primus à Sigifinundo III. Rege Poloniae accepit Ioannes
Waxman, Norimberga Civitate Germaniae, nobilibus parentibus or-
tus, ſubinde Cieis & Consul Cracouensis. Præmij cauſa fuit Cracouia
Maximiliano Archiduco Austriae diadema Regni affectante obſeffa; quam
ille armis, authoritate, & fide illibata tuendo, Regi ſartam, teſtamq; ſeruauit.
Sigifindus fidem & animum Ioannis miratus, hiſ illum armis munerauit,
& Regni Nobilium ordini cum omni ſua posteritate Regio ſuo diplomaticè
ex vniuersi Senatus Regni authoritate totiusque equeſtris ordinis vnanimi
conſentu adſciuit. Vrſaviae in Comitijs Generalibus, die 15. mēſis Aprilis
Anno Domini 1589. cuius ſumma accipe.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam Sigismundus III.
Dei gratia Rex Polonie &c. Significamus preſentibus biſcè quorum interiſt, buſtus, & futuri
temporis vniuersis & ſingulis. Ita ſemper nos ſtatuiſſe, ut cum omnium rerum publicarum &
regno unum non maxima ut plurimum imita, increminta deinde aliquanto maiora ac certi ad
perfectionem gradus ſint, nulla ferè re, ut maximè Princeps queque Reipub: fuerit, vel magis
creuiffe, vel altius ſi ſe extuliſſe, quam fortiſſimis quibusq; viris, in eandem Reipub: ac iuris
comanionem recipendiſſe, &c. Quo in numero Ioannem Wixman Consulē Cracouensem
vel maximè nunc refiendunex ſtimauimus. Cum enim idem Ioannes Wixman Patre bonoſto
& faciūte Mihalcole Wixman ex Helvetijs oriundo, eiusdem nationis disciplina militari im-
batur, & in militia uirſato, Matre autem Nobili Norimberga natus eſſet, ipſe autem à prima
ſe pueritia, negotiorum uicis, Cracouem ſe conuolutiſſet, ibidem qui à Patre Wixmani nomen
biberet, Wixman ualde nuncupatus, ac per complures annos boneſtē laudabiliterque versatus;
Ex ore: x famili: virtuſa, & ab Imperatoribus nobilitata duxiſſet; tandem domicilium ſe-
deret, fortunarum ſacrum omnium ibi poſuit, cumq; ad morum & vite boneſtē ſumma-
tione in rati, a qua in omni re obeur da induſtriam ac dexteritatem ſingularem adiunxiſſet, fa-
cile perfeceſſet, ut non ſolum nobilitati omni vicine, & Ciuibus Cracouensiſbi omnibus perſe-
cari uixiſſet; verum in viuis memoria ſcribenti etiam Regis deceſſoris noſtri gratiam, & ce-
leriter perueniret, & eandem ad mortem uiget, eiusdum ſumma retineret. Ex hominum autem
omnium hoc de virtute eius iudicio atque commendatione. Primo in Collegium Iuratorum,
Seab: norum, deinde Decurionum, ſeu Consulum Ciuitatis translatus, utrobiq; cum altis ſemper,
tum in altero hoc ordine maximè tempore interregni, quod eiusdem deceſſori noſtri Diuſ Ste-
ph: m: Regis mortem ſubſecutum fuit, preclare laudabiliterq; ſe geſſit. Publice enim à Ciuitate
Cracouensi cum alijs ex illius urbis, Senatu honeſtis, noſtri q; Audacissimis viris, ad electionē
uiſſet, cum ipſe in eorum potestate totus fuit, qui libertatem publicam tuebantur, tuui ſumma
elegerat. Cracouiam reuertiſſe cum Collegio ut in eorundem qui ſecondum leges publicas nos ele-
gerant poſt iudicio permaverat ſummo ſtudio operam dedi, cinesq; ſuſponte in Nos incli-
natios, ut conſtantissimè in ſide n. ſtra perfeceſſerarent, neque uillo periculorum metu, ab ei dedu-
cerentur, horribus iſt. Et cum non uulto poſt Illuſtrissimus Archidux Maximilianus contra
iis & libertatem publicam, contraq; omnem majorum morem, à paucis quibusdam aliquoſ
poſſi no-

post nostram electionem diebus nominatus, cum exercitu ad Cracoviam accessisset, atque totius quidem belli gerendi, defensionisq; rationem Illustris & Magnificus Ioannes de Zamoſcie Regni Nostri Cancell. & Exercituum Praefectus, ut qui cum Imperio ibi esset, administraret; in sorte- tam autem eius Illustrem etiam ac Magnificum Andream Comitem in Tenczyn Pal. Crac. adseri- usset, vi si fortè pro tempore & belli uſu longiua etiam ab urbe excurrendum sibi esset, eandem defensionis curam idem Illustris & Magnificus Palat. Crac. suslineret. Woxmanus iſſus viris menorumq; ac propugnaculorum illius cure Praefectus, ita in hoc munere seſe tractauit, vi & constantia sua alios ciuſ ſuos pluriuſum conſirmaret, & conſilio diligentiaq; vel imprimis ſalu- tem urbis uiuare; eminibus autem in rebus utriq; Illustri & Magnifico, iam Palat no Cracou: quām Regni nostri Generali ſides, vigilancia, atq; industria eius, magno uſu eſſent, preter quam enim quod propugnacula & muros, querum cure à Magistratu Ciui: Praefectus erat, ſumma ex- ceritate, partim reficiendus curaſſit, partim majoribus tormentis opportuniſ locis diſpoſitiſ fir- mafſet, vigilias etiam circa eadem propugnacula & tormenta ſumme cum diligentia ſeu per o- bby: portam etiam ad quin hostis irruptione facta impetum fecerat frenu: tūm majorib: tūm minorib: bombardis tutatus eſt: Neq; uollo labore, neq; vigilij, niq; ſumptu: quos in illam prolationem ſib: demandat: ut pendere neceſſe babuit, neq; periculorū in metu, neq; premio- rum ſp: à conſtantia at ſide in Nos & Rempub ſuam unquam deduc: ſe paſſus fuſt. Que cum pro Repub. ſcifſet, tam in ſignis autem virtutis atq; ſides iſſiu: in omn: pariter oculu: atq; vte- verſarentur, ac priuatum quidem Nobilitas uniuersa & Palatinatu Crac. in Proſouienſi Conu- in ſuo, ultro, Sponteq; ſua ſuis Nuncijs comiſſiſet, ut non ſolū Nobilitatis bonorem, verū laborum etiam iſſiu: premium aliquod, quo gradum cum nobilitatis tanto bonoſius etiam tuui poſſet, in preſentibus b: ſee Comitiis, illi à nobis peterent. Poſtea autem Nuncijs Nobilitatis u- niuersi per Generoſum Stanislau: Czirkowſki de Wyſlāwice Succamerar. Crac. & Palatinatus eiusdem Nuncium eandem petitione & communi nomine ad Nos detuliffent, acceſſit etiam eodem commemorati Illustris & Magnifici Ioannis de Zamoſcie Regni Nostri Cancell. iij & Exercituum Praefecti preclarissimum de virtute eius teſtimonium, ac diligenter ſima commendatio, conimus dubiuandum Nobis exiſtimauimus, quin nobilitatis hoc Regni Nostri ius atq; bonorem, quo ille viruſ sua praeflantibusq; in Nos & Rempub. Regni Nostri meritus, iam diuidum dignum ſe pre- ſiſſet, nunc ad tam diligenter Nunciorum Regni Nostri intercessione, ex uniuersi autem re- natu: Nostri auſtoritate atq; conſenſu: publice etiam ei conſerueremus tribueremusq; quemadmo- dum quidem conſerimus ac tribuimus preſentibus b: ſee, coniuncturū q; Ioannim H:axi: en, omniſq; legitimos utrinq; ſexu iſſiu: posteros, tam eos qui iam natiſunt, quam ſi quos p: ſea ſuceptiſtis, de conſilio ac ſententia senatorum Noſtrorum, omniu:q; adiō Ordinum, pre- ſentium Comitorum auſtoritate ueros, ac genuinos Regni buiui: Dominioru:q; eis adiuentio- rum Nobiles creamus, pronunciamus, promulgamus, co nimiriū iure, quo quicunq;, in Regno Nefro vel à majoribus Nobilis procreatus, vel à Diuīs Deceſſoribus Nostris, nobilitatis iure do- natu: optimo in Regno, Dominu:q; noſtri, ſit vel fuerit ita nimiriū, ut ad omnes dignitates tam Ecclesiasticas quam Seculares equē cum aliis nobilibus peruenire, munras, honorisq; nobili- lum gerere, omnibus immunitatibus, vacationibus, ac libertatibus, quibus alij Nobiles Regni buiui: vel iure, vel conſuetudine utantur, ipſi quoq; publici ſemper ac liberè uipſint, neq; uilla in re deteriore conditione quam quicunq; alij Regni noſtri Nobiles eſſe ſolent, ſint, aut haben- tur. Quo autem publice Nobilitatem proſcribi, & eius noſtra in ſe beneficentia monumenta pre- ſerre poſſint, more & conſuetudine maiororū in ſignia etiam Nobilitatis, hec conſerenda illi exti- ſimauimus, quemadmodum quidem conſerimus preſentibus b: ſee: Sentum nimiriū coloris aurei, incuſi, inferiore area partem muri, ſeu propugnaculi rubei coloris, &c. ut videtur eſt ſupra in delineatione. Quibus quidem in ſignibus, ut cum eo memoratu lo: nres H:axi: n- tum omnes utrinq; ſexu legitimi illius posteri, in omnibus & ſingulu: boniſtis. tam ludicris quam bellicis cauſis ac negotiis, preliis, duelliis, torne, mentis, vexilliis, tentorii, ſcutis, auleis, tabulis, picturis, dororum ad ſificioru:q; ornamentiſ, ſignis, aurulie, ſepulbris, omnib: diuiniq; temporibus, locis & aetibus, pro ſuo arb:trio, aliorumq; Nobilium more, publice priu: tiv:q; utantur,

etiamur volumini: et ipsi gestare heroldis & quibusvis ministris nobilium impovere, & ligare
vulcent. Praterea vero quemadmodum supra iam à nobis tribucum illu est, atq; etiam turibus,
privilegiis, immunitatibus, libertatibus, que Ordini Nobilium de iure vel consuetudine in Re-
gno ac dit: omnibus nostris competit, tanguam veri, ac genuini Nobiles, de stirpe nobili, claros
sanguine ab Auis, Proauis, & maioribus per directam linam ex utroq; latere descendentes, atq;
ex utroq; parente procreati, ipsi quoq; grande:nt, fruuntur honores ac dignitatis, tam spiritua-
les quam seculares, beneficia ac officia omnia & singula, pari cum reliquis veris Regni nostri
Nobilibus, iure capere possint decernimus sancimusq; eodem eminio iure ac conditione ut sint,
quo alij Nobiles sunt, qui in Regno nostro sumi optima. Que cum omnia singulaq; scripta supra,
rata primisq; esse velimus: Ad omnium Regni nostri, altiarumq; distinctionum nostrarum, magistra-
tuum ac dignitariorum, tam Ecclesiasticorum quam Secularium, omnium deniq; ac singulorum,
maxime autem Nobilium notitiam deducimus esse duxiimus, quemadmodum & presentibus de-
ductimus; mandantes uniuersis & singulis, ut prefatum Nobilem Ioannem Wixman, omnissimis
legitime ab eo descendentes, non modo pro veris ac genuinis Nobilibus recipi. ut habeantq; Nobili-
tati eorum nullo vel dicto, vel facto à quoconq; derogetur, verum bencvolentia etiam ac fau-
re suo eos prosequantur, ad honores contendentibus faveant, omninoq; aliena virtute non inuita-
dentes unde sua profecta sit uidentur. Quod ut omnis virtutis amantes, ac verè Nobiles etiā
sive coboratione nostra facturos non dubitamus: ita si quis tamen existat, cuiuseneq; status
conditionis, aut dignitatis is fuerit, qui in contumeliam prefati Nobilis Ioannis Wixman, po-
sterorum eius authoritatissimi, nostra Regis immunitatem, Nobilitati eorum obiretare, illis de-
trahere, disto deniq; factoue, vel nobiliterem eorum, vel existimationem impugnare presumere-
tur; cum consuetis penis, que in dissimilantes Nobilem verum, Regni legibus statuta sunt Nobis
inducioq; ad quod à parte lesa civitas fuerit, ipsijs parti less subiacere volumus, quin primū,
quotujq; presente hoc Privilegio Nostro, quid ad omnem probationem Nobilitatis sufficere volu-
mus, Nobilitatem suam, aut tenore Privilegij, si eras forte copiam non habuerint, aliis idoneis,
monumentis in iure probauerint, docuerintq;. In quorum omnium fidem, & cunctius testi-
monium, hæc manu nostra subscr. psumus, signoq; Matisatis nostre communiri iussimus. Da-
te Varszawie in Conuentione Regni Generali, die 25. Meritis Aprilis Anno Domini 1589. Regni
vero Nostri Anno secundo. Presentibus Recuerendissimis, Recuerendis, Illustribus, Magnis-
cissis, Venerabilibus, ac Generosis Stanislao Karskiowski Gnesnensi, Legato Nato ac Regni Nostri
Primate, Ioanne Demetrio Selskonski Leopolensi Archiepiscopis, Hieronymo à Rozdrażew
Vladislaniensi, & Pomerania, Luca à Kościelce Posnaniensi, Petro Dunin Wolski Plocchii, Bernar-
de Maciejowski Luceorici, Alberto Baranovski Premisliei, & Regni Nostri Viccancelli, Petro
Kofka de Stangenberg Culmieni, Laurentio Goślicki Czelmei, Episcopis, Christophore Radzi-
wił Duce in Bierze & Dubinki Palat. Wilmek. M. D. L. Exercituum Campiductore, Solcen. I.
Boroffianen. Kokenhausen, Ioanne Kisika Castell. Wilmek. Samogitia, Brestensisq;. Petro de
Putulice Calv. Isagrodensq;, Ioanne Chlebowicz Trocense, Radosewicen. Ipitensq;, Alberto à
Lalko Szadzicen. Mergburgensisq; in Liwonia, Nicolao Christopbore Radzimiril Duce in Ołyka &
Nusse ex Cistell. Trocni Saulensq;, Nicolao Heribort Russis, Ioanne à Siecno Podolie, Grodziec.
Czorlinsenq;, Grigorio Zielenksi Placense, Mluzensq;, Stanislao Kriski à Drobnim Masowie,
Plocen. Dobrzyni, Stanislausowensi, Stanislao Radziminski Podlasia, Liwicie, Camencen-
sij, Stanislao Gostomjki de Lezenese Rauen. Radomiersq;, Nicolao Dzialniski Culmieni. Bra-
tianensi, Palatinis & Capitanis. Stanislao Comite a Tenczyn Wojnicz. Lublinen. Parowen. Ioanne Dluski Culmieni. The-
odozjuszo Regni Branisense, Sucerse, Surasense, Regosin. Dersauensisq;, Ioanne Lesniowolski
de Obry Czerniense, Parzutensisq; in Liwonia, Martino Lesniowolski de Obry Podlasci Zato-
rcin. Losicenq;, Christopero Komorewsk. S. ndecen. Nicolao Firliy de Dambrowita Biech.
Referendario Curie Regni Koreczycen. C. simonensisq;, Georgio Mniski de Magna Koreczce
Radomieni. Sanocen. Sanbariensq;, Ioanne Myskenski de Mirew Zarneuui. Ioannii Osipowski
Tulancen. Hieronimo Gostorjki Nakien. Iaticenq;, Stanislao Minjki Z. kroczymer. Ioanne
Bykovski

Bykowski Konarich. Lexicis. Siradiensis. Castellaneis & Capitaneis. Andrea Opalinski de Brin Marschaleo Regni Maioris Pol. Generali Szczecini. Desiſ. enſig. Alberto Rantz uſt Duke in Olyka & Nieswiez, Magni Ducat. Lit. Marschaleo Caunensisq., Ioanne de Zamoſciu Cartell, & Exercituum Regni Generali Belzeii, Marieburgensis. Chiffreni. Mędryzecii. Dirpaunig. Leone Sapieba Mag. Duc. Lit. Thesaurario, Olteniſeq., Stanislaus Przemski Marschaleo Curia Regni Koninensisq., Officialibus & Capitaneis, Petro Tylicki Preposito Gnesnei. C. monico Crac. Warmienſeq., Secretario Regni Maiore, Ioanne Tarnowski Reſerendario Curie Regn: Crac. Iladislanien. Lanciensiq., & Crusnicens Prepoſito, Ioanne Piotrowski Decano Posnaniu. C. monico Crac. Ioanne Krasinski Cantore Crac. Simone Rudnicki Custoſe Gnesnei. Hyacintho Młodziezowsk Thesaurario Curia Krzeczoniech. Piascencisq., Gasparo Macierowski Stabali Noſtri Prefecto, Scopulensiſeq., Petro Opalinski de Brin Incisore Menſe noſtre & Robatinieh. Stanislaus Krasicki Curruum noſtrorum Praefecto, Lubomirski Bolesmoniensiq., Capitaneis, Procopio Sieniawski Pocillatore Curie, Petro Srzeniawz Subdapifero Noſtro, Baithasare Stanislawski Culine Noſtre Magistro, & alis quam plurimis dignitatis, Officialibus, & Aulicis Noſtris, nec non Terrarum Nunciis ad praesens Conuentum Regni congregatis.

Sigismundus Rex

Reinoldus Heidenstein Sacr. Reg. Mag. Secret.

His igitur armis vtuntur omnes posteri à prafato Ioanne descendentes, qui virtutibus & meritis magis magis proficiebat, ita ut à Rege summe amaretur: cui etiam Sculcetiam, Siciemiebow, Molendina in Zielonki, pensioneq. altas multas largitus est munificentissime, in qua & posteri sui successerunt. Reliquit tres filios claras sui generis imagines, Ioannem, Michaelem, & Hieronymum.

Ioannes generose mentis ardore excitatus, novi in umbra vulgares intercatus, sed in ipſa luce versari, atq. in eo theatro apparere, vnde in alicrum oculos ſuspiciendus incurveret concupiſt; nam ſlatim post deceſſum ſui parentis, non degener filius, fidem & vitam Sigismundo III. in obsequium dedicauit; à quo Praefectus armorum conſtitutus, per tringinta amplius annos, ſemper non mihi ſtrenue laudabiliter q. ſe gessit; In expeditionibus, tam in illa prima Moscovitica, quam in illa Publica, nec non Pruthenica, quam etiam ſub tempore Conſederationis, ingenium, antimum, vires, & Fidem ſuper omnia, cum laude omnium demonſtravit, idcoq. nedum ipſius Regis, ſed omnium Primarij Ordinis Nobiliumq. Regni oculos & corda, ſumme in ſe conuerit, maximisq. in amoribus apud omnes fuit. Huic Sigismundus III. intuitu tantorum meritorum, Sculcetiam Kłdie dičtam, nec non alias pensiones annuas donauit munificentissime: quas nec Serenissimus Vladislaus IV. Rex feliciter medernus à ſuis liberis fides ac obsequiorum non immemor ablegauit, imo alijs liberaliſſime auxit. Moritur Cracoviæ & in ſua Capella in Eccleſia Beatae Marie Virginis in Circulo, non ſine maiore omnium A. Dñi. 1632. die 27 Auguſti ſepelitur. Illius filij Stanislaus, Ioannes, Casimirus, & Hyacinthus.

Stanislaus Adolescentiam ſuam in ſervitijſ Ioannis Tenczyński Palatini Cracoviensis collocauit. Et iam post obitum Patris ſui officium praefecture armorum à Serenissimo Vladislawo IV. humaniſſime ſibi collatum acceptaret, ni fi- des Illuſtriffimo Palatino Cracoviensi Stanislawo Lubomirski data, obſtitueret.

Hic oc-

Hic occasionem benemerendi de Republica nactus, nec viribus, nec facultatis, nec saluti propriæ pepercit, officio prefectoriae armorum apud predictum Illustrissimum Palatinum laudabiliter functus est. In expeditione Moscovitica etiam suis proprijs stipendijs militauit. Apud omnes ferme milites summo in amore fuit. Postea Coniugem Constantiam ex nobilissima Zbylitouiorum familia fecere matrimonij sibi iunxit, sed sine prole decessit Cracoviæ sepultus est in Ecclesia SS. Trinitatis apud Patres Prædicatores, A. Dñi. 1629. Die 15. Ianuarij.

Ioannes militiae Christi in Familia Prædicatorum, nomen Ego vitam consuevauit.

Casimirus vir litterarum amantissimus, plurimisq; in rebus existimatione omnium probatissimus, exteris nationes peragravit. Reme laurea Doctoratus utriusq; Iuris insignitus, in Patriam reveritur. Vbi honore Canoncatus Varmiensis excipitur. Et ad officium Secretarij Serenissimi Vladislai IV. offertur.

Hyacinthus Vladislauſ sequitur, etate quidem sed non animo inferior, hic etiam multas alias exteris nationes vidit, Germaniam lustrauit, Italiam peragravit, Ego inde tanquam ex mercatu litterarum, linguarum, morum, tandem in Patriam, litteris omnibus imbutus, probis moribus instruetus rediit: Et obsequijs Illustrissimi Ego Reuerendissimi Petri Gembicki Supremi tunc Regni Cancellerij siccè mancipauit, cui Fidelissimè à puerò prorsus inserviuit, Ego confugè inserviuit. Secretarius Serenissimi Vladislai IV. factus.

Filias quoq; Ioannes duas reliquit Agnetem faminam omnibus dotibus animi condecoratam, Ego Annam puellam piater etatem prudentem Ego perfectam.

Secundus Ioannis illius primi filius Michael, vir magna experientia Ego bello clarus, hic non alienis plumis ornari, sed propriis virtutibus illustrans, semper in animo habuit, proindeq; optimis studiis primam illam etatem suam consecravit, quorum gratiæ, in exteris nationes se contulit; non enim potuit sumum ingenuum, nisi summos viros querere Ego imitari. Hincq; crescentibus paulatim annis ita profecit, ut non solum optimarum ingenuarumq; artium, sed etiam linguarum: Italicae scilicet, Gallica, Hispanica, Germanica ac Vngarica peritissimus extiterit, ibidemq; etiam apud exteris, cum Illustrissimus Duce de Zbáráz, Ego Andrea Tenczynski Palatino Belzenſi, nec non eius fratre germano Gabriele Palatino Lublinensi, martium peclitus Ego animum in adversis rebus declarauit. In publica quoq; Regni expeditione, suum generosum ac nobilem animum protestatus est. Cui Sigismundus III. mæritor um illius non ignarus, Sculteriam in Lithuania, cum multis alijs beneficijs liberaliter donauit.

Tertius Ioannis illius idem primi filius Hieronymus, fuit vir admirabilis ingenio, ad labores impiger, Ego ad pericula fortis. Hic etiam multas exteris nationes visitauit, obq; suas rarias Ego admirandas virtutes, Serenissimo Regi

Sigismundo III. carus fuit. Publicæ citam expeditioni, pro defensione Patriæ se subscripsit.

Filiae etiam Ioanni illi primo fuere tres, Zophia, Susanna, & Agnes. Zophia nobili Nicolao Szembek vinculo matrimonij iuncta fuit. Susanna, & Agnes vitam & virginitatem suam Deo decouerant, omnes continuis orationibus, vigilijs, alijsq; virtutibus claræ extiterant.

ARMA NOBILIVM INNOMINATA.

His vtuntur Maskieuicij in Wolhynia, conseruant ea in Kiiouia D. Axak, cœù progenitus à Maskiewiczo-vna.

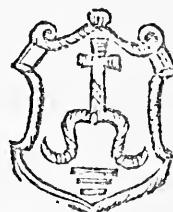
Vtuntur his Dominus Brzuszká.

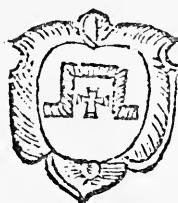
Jakuszowsciorum in Palatinatu Bracławensi.

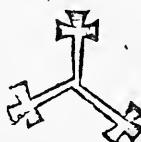
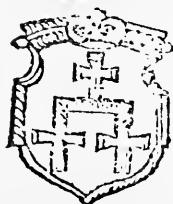
Vtuntur his Dederkalj, Albertus sepultus in Ostropole.

Ioachimi Morochowski Episcopi Vniti Vladimiriensis, & Brestensis.

His vtuntur Nobiles in Wolhynia, in Polonne, in Lubartow, in Cudnow, & alibi vidi.

Paprocius in Nido folio 1193.

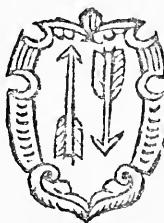
Lubartouiae

In Sokal vidi.

Solea transfixa sagitta, in Polonne.

Cracouiae vidi.

Miles totus in armis cum aurea framea & lancea, Lubartouiae in Ecclesia conspicitur.

Corda duo duabus sagittis transfixa. Arma Paulowicz in Lituania. Paprocius in Nido folio 1117.

Cor supra quod tabula schaccorum: Paprocius in Stemmatibus folio 577: Campanæ tres, quales accipitris alligantur ad pedes, vidi Camenecie. Horologium instar clepsidræ transfixum sagittis duabus, vidi Constantinouiae. Horologium mensale, vidi Camenetiae.

Vomer unicus, vidi in Raddow.

Ignes tres ex ferrea lampade, Cracouiae apud PP. Francisc.

Caput Aquilæ cum collo nigro in campo rubeo, in M. Duc. Lit:

Bęczłā złotā; Hoc est, Vas auri, in M. Duc. Lit.

Lupus integer intra coronam ex Vngaria, in Cudnow.

Nobiles, Quorum Stemmatia ignoro, nobilitatedonati, & ad indigenatum Regni à Sereniss.
Regibus Poloniae ob merita bellica recepti.

Gutteterij nobiles ex Germania venerunt in Regnum, eorum nobilitatem per Iuum speciale privilegium approbavit Sigismundus Augustus, ex his erat G. sp̄ar Consul Cracoviensis. Augustinus Gutteter bona terrestria tenuerat ad Miechowiam, erat quoq; ex his Provincialis in Societate Iesu.

Anno 1580. in Comitiis Generalibus Regni Varsaniae Andreas Cardinalis & Balthasar Bathorei fratti es germani Sereniss. Stephan Bathorei Regis Poloniae ex Fratre nepotes ob merita ipsius in Regnum pro indigenis Regni recepti sunt. & ad omnes libertates Nobilium admissi, ipsi Cardinali accessus & habilitas ad quaevis beneficia Ecclesiastica & dignitates, & in Senatu locus sui Episcopatus concessus excepta dignitate Primitiali Archiep. Gnesnien. & munere nominandi vel in augurandi Regis. Fuit hic Cardinalis Episcopus Warmien. & Praepositor Miechouien. Aministrator. Alter Andreas Bathori in Comitijs Warsz. 16:7. pro indigena Regni & nobili cum omnibus libertatibus nobilium, & accessu ad quaevis libertates est receptus & admissus.

Bakelij, quorū armis similia armis Topacz. sed ex una parte stellum, ex altera lunā habent. Gabriel & G. sp̄ar nobiles Vngari cum Rege Stephano in Regnum exierunt, cum eo in bello Miechouitico pro Regno dimicarent, ille acī Pskoviem illam oppugnande dum ad mures ciuitatis impetum faciebat, magnanimus & fortis milis occidit occubuit, iste ibidem fractus bellicis laboribus in brevi posita defecit, proinde grata illerum meritorum Respub. in Comitijs Varsouieū. 1593. eorum posteros Vladislauum & Gabrielem cum eorum omnibus successoribus pro indigenis Regni, & M. Duc. Lit. recepit, eisq; accessum & habilitatem ad quosvis eius dignitatibus honoris, & officiorum spiritualium & secularium concessit.

Lucas Stroj. & Hieronimas Niegila Nobiles ex Valachia, magni & praeclari in sua Patria, superemis officiis fulgentes, in Comitiis Varsouieū. 1593. pro Nobilibus & indigenis Regni recepti sunt.

Ex eadem Principatu Valachiae in Comitiis Regni Varsouie 1596. Nobiles Georgius Mobila Metropolita Valachus. Simeon Mobila Dux exercitus, & Simon Serocca Visternik Moldaviae pro indigenis & Nobilibus Regni recepti sunt.

Tomasz Szymborowic pro indigena Regni inter Nobiles receptus est Anno 1601.

E. B. oza. iij Cesar privallegum nobilizationis ipsi à Sereniss. Sigismunio III. ex eorum conditione Ducis exercitus Regni pro meritis bellicis datum approbatur in Comitiis Varsouien. 1601.

Sebastian Neicz uidem ad commendationem ibidem, & eodem anno ius nobilium in eadem causa concessum est.

Stanislaus Lubomirsz, ibidem & eodem anno approbata est nobilisatio ipsius Patri

Patri Ioanni ab Imperatore Maximiliano data, & pro indigena receptus est in recompensationem obsequiorum Sereniss. Regi Sigismundi III.

Vilhelm Barberius Nobilis ex Regno Galliarum in Comitiis Varsouicis. 1607. ad recommendationem Ioannis Caroli Chodkiewic, Ducis Exercitus M. D. Lit. intuitu strenui laboris militaris in castris huius Regni receptus est pro indigena.

Ibidem & eodem anno approbatum est priuilegium nobilitationis Marci Felinski, ipsi a Sereniss. Rege Sigism. III. intuitu magnanimus, & fortis aggressionis labo. is puen pro honore Regni sustinuit in bellicis actibus, sed praecepit in pugnacione Arcis Felini in Livonia & alibi.

Ibidem & Anno eodem ex Principatu Valachiae Nobiles Nestor Vreki Dwornik magnus oris illius Dux exercitus. Georgius Maurotyus Logofeth illius Principatus Isai & Georgius Balika Purkalap. ut pro fauore erga Regnum dignis honoribus decorarentur, & ad ulteriorem prouocarentur, recepti sunt pro indigenis Regni, & ad omnes libertates Nobilium admissi.

Ibidem & anno eodem Priuilegium nobilitationis Anno 1601. Iauusio Eperiesz ad recommendationem Ducum Exercituum Regni & M. D. Lit. propter eius merita in bellicis actibus ipsi & posteris eius datum a Sereniss. Rege Sigism. III. approbatum est.

Ibidem A. 1613. priuilegium nobilitationis Demetrij Macedonski approbatum est.

Ibidem & eodem Anno Helias Inskovski ex recommendatione Ducis Exerc. M. D. Lit. eius laborum erga Regnum, quos in Livonia & Moschowia etiam cum periculo vitae & signis in bellis sustinebat nobilis est creatus & pro nobili acceperatus.

Ibidem & eodem Anno priuilegium nobilitationis Stanislai Przytycki est approbatum.

Ibidem & Anno eodem approbatum est priuilegium nobilitationis Ioannis Rosikowskij, & similiter Ioan. Węgierij ac Ioannis Krynicki.

Ibidem Anno 1616. priuilegium Ioannis Rudnicki a Sereniss. Rege Sigism. III. datum Anno 1601. ut possit ad arma sua Familiae antiqua Stryzemie addere frumentam, quam ille strenue in expeditionibus bellicis pro salute Regni contra hostes vibrabat, approbatum est.

Ibidem & eodem anno Maximus Volk, Rothmagister in Smolensko, vir bello & castris excellens, propter eius praeclara facinora bellica in arce Smoleñi. profiliatus Reipub. ad nobilitatem admissus, datis ei & sua Familiae pro armis & stemmate duabus turribus acuminatis.

Ibidem & eodem anno Borissius Hrasuy Nobilis Moschonita natione, qui fidem semei dicitam Sereniss. tunc Principi, nunc feliciter nobis imperanti Vladislao IV. quando electus fuerat in M. Ducem Moschoniam constanter fernando, relieta patria in Regnum transferat, in eoque in multis expeditionibus bellicis Regni, sed praecepit contra Osmanum Turcam, ad Chocimium strenue se gessit militiam ad recommendationem Illustriss. Stanislai Zolkiewskij, pro indigena Regni & M. D. L. est receptus, sed ad dignitates accessus ipsi non erat concessus, qui tamen postea in Comitijs

Comitijs Regni, à Sereniss. Vladislo IV. Anno 1638. ipsi & posteritati ipsius est concessus, cui soli pro tunc Venatoria Novogrodenfis collata fuerat.

Anno 1618. in Comitijs Regni Stephanus Oginskij, propter eius merita in Rempub. qui pro salute eius in expeditionibus bellicis, vitam & sanguinem liberaliter offerebat, ad recommendationem Ducis Exercitus M.D.Lith.Ioannis Caroli Chodkewic Nobilis est creatus, & ad libertates & prerrogativas Nobilium est admissus.

Ibidem & eodem anno approbatum est Priuilegium nobilitationis Andreae Czarnecki, ipsi in castris sub Smolenisko à Sereniss. Sigismundo III. datum, propter eius operam militarem, etiam cum periculo vitae in recuperatione arcis Smolensc. & accessus ad libertates ac prerrogativas Nobilium ipsi est concessus.

Ibidem Anno 1627. in Comitijs Regni Iacobus Brthler, nobilis Curlandie, propter eius ardua & cruenta obsequia in varijs expeditionibus bellicis Regni est pro indigena receptus.

Ibidem Anno 1629. Illusterrimus Palatinus Valachiae Mironus Bernianski pro indigena Regni, & nobili est receptus.

Ibidem eodem anno Nobiles Ericus & Sigismundus Gudelstenij, pro laboribus bellicis, sub Sigismundo III. pro Regno suscepiti, pro indigenis recepti sunt.

Kosten Iandutia ex Valachia natione oriundus intuitu meritorum in expeditionibus bellicis pro Regno in indigenam una cum filiis suis receptus est Anno 1638.

Ibidem & eodem anno nobilitatio Ioannis Czapliniski, propter eius merita bellica pro Regno in multis expeditionibus, sed praecipue ad Chotyniam contra Osmanum Turcam expedita, & posteriorum eius approbata est.

Ibidem & eodem anno approbatur Priuilegium indigenatus Constantini Wolk.

Ibidem & eodem anno Adamus Wierzchomski, Sebastianus Dabrowski, & Valentinus Karog, propter fidelitatem eorum in Rempub. & fortem ac perseverantem animum in retinenda pro Regno arce Smolensc. in arctissima obfitione, quam passi sunt à Moschis nobilitate sunt donati.

TESSERÆ GENTILICIAE IN REGNO

Poloniae, & M. D. Lith. à litera S. vsque ad finem Alphabeti.

S tarcia.	<i>fol.</i>	1. Stumberg.	180. Wladislausiorum:	269.
Stary koi primò		69. Strupinſciorum:	180. Vlanciciorum	270.
Stary koi secundò		78. Szepticciorum:	181. Wärnia:	272.
Sanguiskonsum		78. Szydlowicciorum:	181. Wäſtienicciorum:	274.
Sálana		83. Strzátá:	182. Waž primò	274.
Sálamandrák		89. Strzálý:	183. Waž secundò	277.
Sámson 91.	<i>Szafor.</i>	94. Strzemię:	184. Waž tertio	280.
Scháloc 98.	<i>Szablá</i>	100. Sás:	195. Waž quartò	283.
Száhornicá		101. Schjelling:	Waž quintò	284.
Szánkáryn		106. Szembecb:	Waž sextò	285.
Sieniutorum:		111. Samfonowſciorum:	Węſlini	286.
Sickierz		113. T Opor:	<i>fol.</i> 1. Wieniawá:	287.
Siemionowicz		114. Tarcza:	217. Wieruſová:	289.
Bieſzreniec		115. Tarcze:	218. Wizemberk	300.
Szcligá		117. Tacztá:	219. Włosiek	302.
Slepomys		121. Tarnává:	220. Wuchry:	304.
Slepored		128. Traby primò	224. Weiber:	306.
Szenniára		130. Traby secundò	231. Z Abává:	319.
Sternberg		136. Traby tertio	234. Zedorák	315.
Steinberg		137. Traby quartò	235. Zarembá:	319.
Strzegotia		139. Tráčb:	240. Zaglobá:	328.
Smienczyz		140. Trzajšák:	246. Zátkionymicsiæ:	329.
Smierczek		142. Trzárdoff:	247. Zgráňá:	330.
Sceptra		144. Trzumph:	248. Zwiazáne kotſice	332.
Syrokoniá		147. Trzydar:	251. Zernvíkáptur	333.
Szedzinsciorum		150. Trzy butány:	252. Zembý:	334.
Swinki		152. Trzy radt:	255. Zieniciciorum:	336.
Swiſzczesciorum		156. Trzygniazd:	256. Zeiberzdorff:	340.
Szédzinsciorum		157. Trzyrzek:	258. Znin:	342.
Sokolk		160. Topácz:	260. Zeta:	343.
Slon 162.	<i>Sol</i>	163. Tępa podková:	262. Złotogolenczyk:	344.
Soltan		164. Trupia głowá:	264. Zmodz:	345.
Srocznik		167. Turſciorum:	91. Złota molność:	346.
Euchekomráty		167.	201. Zetinian:	347.
Sulimé		169. V Atta:	265. Zkrzyzifik:	349.
Sorá		176. Wcele:	267. Zbroinymaz:	350.
Stolobot		177. Wadwiz:		
Szajko		178. Walbáčb:		

INDEX TITVLORVM ET DISCVRSVVM.

A ntiqua antiquitas	2. B ellum voco ob pacē	167. In Cor Plutonis	182.
Augustum vehiculum	71. Post bellum tedia	178. Colligabti aduersa	221.
Alua p:oteſtio	117. Bellatori congruit	219. Cor inscrutabile	246.
Auspicio Draconis	236. Bellum necelſitatum	270. Corona laboris	254.
Adrata luna	255. Bellum in pacem	285. Custodes veri Caſtrovi	587.
Amplitudo dominis	277. C reſcent in æuum	73. Custodes libertatis	290.
Auxiūm diuinum	303. Cōmunitati ſalutaria	92. Cōpendium faſt:illuſtr:	291.
Amor quantus patriæ	337. Cuiq; ſuum	95. In Cruce ſalus	307.
Aurea iubetas	347. De charibdi in ſcillam	176. Consilium leoninum	316.

I N D E X.

Clariss: Viator: æter laus	336.	Miles senator	258. Cum tempore crevit	122.
Cælum fauebat	195.	Miles diues	274. Theseo sine	160.
D Raconis auspicium	236.	Memoria post obitum	333. Tuba salutis	224.
Dolor nō recrudescet	261.	Militaris profectus	344. Tubarum lustratio	234.
E ques Polonus	70.	N <i>Il</i> sine Deo	141. Tunica triumphalis	247.
Exspectata pax.	320.	Nullius pauc' occursum	151. Triumphajis ludus	312.
F ortium fortia	92.	Nobilis perfectio	256. V <i>Elhiculum</i> augustum	70.
Framea vltionis	100.	Nobilis vita speculum	Viatoria plena	78.
Portibus non decurrat	114.	O <i>ccursum</i> pauet nullius	Victoria manebit	111. 136.
Fortitudo vera	152.	150. Victoria inperata	113.	
Fata vici	157.	Obsonium regale	265. Virtus ē tumulo	128.
Felix luna	240.	Odorem & honorē dabit	348. Virtutis merces	142.
Fidelitatis sacramentum	249.	P <i>ropugnacula</i> patriæ	Virtutum parens	144.
Fama petennis Vici Opt.	264.	Patriæ splendor	Vera fortitudo	152.
Fortuna reuerenter hab:	286.	Propugnaculum Regni	Vici sata	157.
Fortuna notabit	301.	Propugnaculum Regni	Vt crescas	177.
G lobus herculeus	83.	Parens virtutum	Vulnus, salus, & vmbra	217.
Gratia Dei & Regis	147.	Prosperitas rerum	Vox Martis	231.
Gubernatio opuma	162.	Praecon coronatus	Vidor landabilis	252.
Grandia cano	167.	Prompti in bonum	Virtus laudata	269.
Gloria mundi	263.	Princeps optimus	Victoria præmium	319.
Gloria domus	515.	Premium victoriae	Ex virtuo virtus	328.
H onor summus	4.	Pax expectata	Vita circumspeta	334.
Herculeus globus	83.	Patria vbi bene	Virorum clariss: æter laus	336.
Honoris splendor	163.	Pastoris optimimunus	343.	
Hinc vulnus, salus, vmbra	217.	Pax cum caelo	349.	
Honor ex vigilantia	276.	R eligionis propagatores		
Hesiodi opus	331.	Regibus in viam	84. A <i>baratrum</i> istum	114.
Honorem & odorē dabit	348.	Rectum iter	Acceptum communico	118.
I nspicata victoria	113.	S <i>vmmus</i> honor	Admiratur qui grandia fecit	142.
Iter rectum	272.	Salus patriæ	Aduersa colligabit	221.
Ioue dignus	284.	Splendor patriæ	Accelus ad Decum Cresc: facit	73.
L ucte & ferit	106.	Sagitta in cælum	Aheneus murus	116.
Labore & industria	165.	Inter Sydera Sydus	Adiuua Deipara	84.
Luna fælix	240.	Sine Theseo	Alexandri M. pila	219.
Laudabilis vistor	252.	Splendor honoris	Alabardum ex securi	4.
Laboris corona	254.	Semper ferit	Alienos & domest: dentes sign:	335.
Luna adorata	255.	Serui in equis	163. Aer due habet loca	254.
Libertatis Nob: custod:	290.	Securitas pacis	183. Anchora femur signatum	261.
Ludus triumphalis	312.	Salus in Cruce	184. Amore & pudore	148.
Leonium confilium	316.	Speculum viræ nobilis	Ambrosiam gustare	266.
Lux patriæ	196.	Scutum stabile	Amor copulatus amori	147.
M anebit in ævum	6.	Sanctitaris symbolum	Amnistia	271.
Manebit victoria	III. 136.	Splendor Ecclesiaz	Animus est, erit præmium	320.
Memoria beneficiorum	130.	T <i>error</i> non error	Antibalis error	95.
Memoria eterna	218.	Tabula gloriæ	Anni caput	270.
Martis vox	231.	Pertela per hostes	Arnia nil sine animo	319.
			Arcus signum belli	349.
			94. Arcus os signif:	349.
			102. Arcus non temper ferit	183.
			116. Asia recepta	79.

ALPHABETICVS R E R V M.

A baratrum istum	114.
Acceptum communico	118.
Admiratur qui grandia fecit	142.
Aduersa colligabit	221.
Accelus ad Decum Cresc: facit	73.
Aheneus murus	116.
Adiuua Deipara	84.
Alexandri M. pila	219.
Alabardum ex securi	4.
Alienos & domest: dentes sign:	335.
Aer due habet loca	254.
Anchora femur signatum	261.
Amore & pudore	148.
Ambrosiam gustare	266.
Amor copulatus amori	147.
Amnistia	271.
Animus est, erit præmium	320.
Antibalis error	95.
Anni caput	270.
Arnia nil sine animo	319.
Arcus signum belli	349.
94. Arcus os signif:	349.
102. Arcus non temper ferit	183.
116. Asia recepta	79.

Asinus

I N D E X.

Afinus Tyberi scintillat	264. In Cruce salus	307. Felici numine crevit	177.
Afinus occidens leonem	315. Ad Crucem leo occup:	85. Felicitas temporum	281.
Afscia qui externi insig:	2. Cuijs: suum	95. Filiorum honor ex maioribus	80.
Afscia rognis ne polito	3. Crelcere in auum	73. Fides rata in pop: multo	101.
Afscia innumis cum capite	4. Creuit cum tempore	122. Fidelitatis sacramentum	249.
Afscia inter flagrum & mitram	4. Crux loco sceptri	117. Fortuna melior notabit	301.
Afsciam sub dedi vtovit	5. Cuius puder pigeat	148. Fortunam reuerere	286.
Afscia toller caput	6. Curare pacem	320. Fortibus non decurrunt	115.
Afscia arborem crescere fac:	73. Chelidonium scutum.	343. Fortitudini quæ accid:	153.
Astrum Cesaris fulget	105. Collotis lapis	341. Fortis extollitur	1150.
Anguilla symb: memorie	218. Clare nati incitantur	337. Fortitudo primaria	79.
Aquila	107. DRiconis gestamen	276. Fortia & salutaria	92.
Aquila militum alis	137. Desperatis Deus subuen:	209. Fonendum mutuo	122.
Aquila ad sepulchrum Plato:	169. Deus erue à fram: animi:	141. Fulget Cesaris astrum	106.
Aquila vistoris signum	169. Deum non ledas	120. Fugiet dolor & genitus	131.
Aquila sine capite	94. 95. Dijs quatuor sacrific:	270. Fugienda quæ homini	256.
Aper cancro debilitatur	161. Divitiae terrenæ vanæ	275. G Allus super tubam	168.
Aurea mala dabit	158. Divitiae virtutes	275. Gaudium à lusulu	161.
Ausulo vno non def: alter	157. Dicendi modas pen: audi	344. Gladium habere non cor	319.
Attila: mors	350. Defendit & custodit	341. Gratitudo Dei	131.
Aurophilax lapis	101. Dentes quid signif:	335. Gratia Dei & Regis	147.
Atheniensium meimento	99. Dentes elephas sepelit	335. Grandia cecinist, obtinuit,	168.
B Afiliscus cur visu occid:	261. Dies declarat virtum	103. Gloria manebit	168.
Basiliscus seipsum occid:	261. Diadema dignis	117. Gloria triplex	112.
Bellum conscienc: purg: fus:	99. Dialctum animalium	165. Gloria diffic: labore venit	301.
Bellum pica vocat	167. Domine militerere	84. Globus Pompeianus	85.
Bello nulla salus	167. Dornit & vigilat	151. Globus Herculeus	85.
Bogā redzicas	253. Draco ad hastam	236. Globus fit ex Cipria Turcia	85.
Bonus vir quis	257. Draconem somniare	236. Globus Salauitarum	86.
Bona homini magna	92. Draconis spolium	236. Gubernatio bona tribus	162.
Boues cum facibus	95. Durate	118. Grues vadunt plures	219.
C Ancro debilitatur aper	161. Dura fortibus placent	122. H Litera rosis ornata	145.
Cancer recte non vadit	272. E Lephas dentes fodit	335. Hallum fortitudinis	343.
Cancer format cursum solis	272. Epaminondas mor: letus	286. Heliodromus auis ad solem	338.
Camillo manente Roma non capta	Equi ad bellum excitant	168. Hemescius quis dicitur	259.
Caput auf: non metuit	141. Equus militis veh: aug:	70. Herculi arma quæ dedit	269.
Capita ex seruorum equis appensa	320. Equus portet alac regnum	70. Herculis sagitta	182.
Capra sydus nocet	79. Equus in nivinis & flos	71. Herculis clava	85.
Canis in leonē & Elephantem	268. Equus fortuna symb:	72. Hircum obtulisti	268.
Cantis cattis spinola cautior	168. Equum condescendere bell:	72. Hirundinum lapis	341.
Citra tres in Cataphalco quid sign:	73. Equus superbius symb:	72. Homines duo quom:	249.
Citatum perpetuitas	Equus cum stella	73. Hominem quæ decent	249.
Celeres dijs dicati	8. Equiti scierda	73. Hominum è numero ejc:	288.
Constantia inter etrumq;	5. Equitare dictator non	70. Hominum maxima bona	92.
Conditio vita: homin:	311. Equitatio aucheritatem sig:	70. Honori splendor	163.
Compescit itas	103. Equos pulli inuadunt	71. Honor verus quo cecidit	164.
Cor baci histroniani	3. Episcopus cum 12. frat:natus	7. Hostes non quot sed vbi	252.
Cor iacta à metu	147. Erat, est, distlerunt	123. I Ra sine viribus vana	152.
Cor non habet fundum	246. Error in princip: parvus	103. Ioui cura Principis	115.
Cor pilorum	246. Extinguimus si distinguimus	122. Iove dignus	284.
Cornua in pernicienti	246. F ratres in hostem	338. Iouis fulgura cum consilio	271.
Conseruator ciuium	247. Fatum virtute sequendum	103. Iulus Christus Rex regum	84.
Cogitatio quis: debet	268. Faclis adde facta	122. Juramentum super frumentam	100.
Coruus lapid: in font:mitt:	252. Faclis responde	178. Imperator contra odium	100.
Corona aurea	269. Fara vici superstites	158. Imperator futurus	143.
	165. Fracta magis feriunt	115. Imperat. me gen: non bell:	329.
	8. Ferit & lucet	106. Infidelis quomodo dulcis	344.

I N D E X.

Judicatuero Domino lugebit mun-	Noctua victoriz nota	5. Potens opprimit innoc:	237.
dus	256. Noctua volat	176. Populuin reducere in Egyp:	72.
Infortunium vnde	71. Noctua cum Pallade gale	176. Posteris quæ seruanda	273.
L abore sine, nil est	254. Nobilis Dux exer:	6. Puer istum ab aratio	114.
L aborum certa requies	151. Nomen regis æterni	112. Pudore & amore	148.
Labore & industria	165. Non penxa sed vpus	112. Puer amicus cum munerib.	4.
Leonis sydus	131. Non nobis sed Deo	131. Q Vadrigæ in mari Precipitale	
Leo cum tempore fortiss:	122. Non ledetur	249. Q	348.
Leo occursum non pauet	151. Non sis alterius	347. Quercus Ioui consecratus	7.
Leo dormit & vigilat	151. Non euehat ni velhar	259. R Eipub. fulcra	303.
Leonis somnium	315. Numen apparuit	162. Rex bonus	344.
Leonem asinus occidit	313. Numen Regemq; adora	162. Regna cur transferun:	346.
Leonis caput cum clauz	316. O Ccasio calua	330. Repellit nec frangitur	341.
Leo cum caduceo	320. Odium in hostes	346. Regibus monstrat viam	131.
Leonidas Dux Spart:	316. Odio flagrans non salutato	100. Rectorem suscitab: tempus	141.
Leges Lipsianæ	71. Ornatus nobilis mulieris fibj	10 Religavit nemo	221.
Libertatis testificatio	6. Oratio grauavi peccato	84. Rutæ ramus enecat busonem	113.
Libertas Ægip: prænunc:	73. Orphei statua mirabilis	164. Regnum alat	70.
Libertatis symb:	290. Oritur inter Eclipses	136. Regnans seruio	96.
Longe alius	103. Olomucium sepulchrū Bathij	178. Rola aculeis carebat	311.
Lumen enum, facies triplex	249. P Alsimonia	301. Roma sub Camillo felix	141.
Luna adoratio	255. Pantera hircum non fert	301. Robustior senex quam iuvenis	92.
Luna infelix	240. Patria omnis terra est	331. S litera silentij nota	342.
Luna terrestre calum	240. Patria dilecta quia sua	80. Sacra fides	80.
Luna subl. Fecund. Dedicatio	241. Patria bonos cum habet gaudet	Sanctitatis symbolum	342.
Lucet & ferit	106.	330. Sanctitas tuenda	542.
Ludij djs singulis assig:	312. Patria defensio	80. Sagittæ, sunt consilia	349.
Lucis tantus amor	338. Patria splendor	80. Salamandra in tempestate prodit	
Lucus Diana consee:	7. Pax mature petenda	72.	285.
M Anebit victoria	111. Pacis nomen dulce	270. Satis vicit qui hostem fugauit	252.
M.M. litera crucibus ornata	148. Patrocinium criminis non	164. Sagittæ ex palma	117.
Marcis vox triplex	231. Pax & gloria	586. Sagitta in cor Plutonis	182.
Malum pessundat orationem	84. Pax turpis punita	347. Sagittarijs ex Asia pulsus	183.
Melius est esse quam non	6. Paruis occupari vanum	291. Sagitta in cælum missa	99.
Meritis æqualis honos	269. Pharetra & tela	183. Salamandra igne viuit	90.
Melanurus in tempestate ad littus	Pharetra est cor	349. Salamandra quæ cedunt	89.
Medium Deus & virtus	304. Perseuerantia in fortitudine	73. Statua coronis quadringentis or-	
Militaris Iudic	163. Procelle & prodesse	247. nata	336.
Milites pauci legati multi	312. Perit gloria mundi	263. Statuus honos datur	337.
Militia strenuis habet quinq;	252. Prelium accingere	252. Serpentes in galeis	276.
Militum dona	219. Perfectio per scientias	256. Serpens vigilie signum	276.
Mitra cum flagro & ascia	312. Praeconum differentia	233. Serpens imperij indicium	277.
Monilia de auro puro	4. Preium non sine victoria	319. Serpens Vbeus aureus	278.
Monialis ad Ecclesi: remissa	254. Piscis pluris quam bos	265. Serpentes oculos Pluti labunt	276.
Moribus suis fulgere sanctum	225. Piscibus vesci delicie	265. Serpens, manus, triticum, alas cit-	
Mors: haedit: se pente	261. Pulsis nisi recens	265. cumdat	281.
Mors vita	278. Principis optimi condit:	281. Serpentis spolium	281.
Montes victorizæ	211. Principi quomodo vota dada	115. Securis in alabardam conuersa	4.
Monstrat regibus viam	131. Primatus cæli à quo	163. Securi & ascia	2.
Minantem non semper time	136. Pica pacis symb:	167. Serui in equis	185.
Musicam videat hoitis	345. Pignus diuinu anoris	147. Sexcenti viri sexcenta inuad:	316.
Mustella necat busonem	301. Portantem portabo	259. Se illistror crescan	241.
N Ali legatis absensi	113. Pomum aureum	284. Scuper hac milu erunt	131.
Nauis, hircus, & caper	6. Propria merita ornant	301. Sceptrum ciux	117.
Nece I. tas legem frangit	268. Porriget hora	103. Splendor honori	163.
Neclar gustare	347. Porcus glandini intentus	153. Scutum non sed me	291.
	266. Poëtica arbor	156. Socij fideles	130.
		Subtilia	

I N D E X.

Subtilia plura Deus subtilissimus	Ex virtute virtus	333. Chreſcęs	90.
Sic literæ lunæ positæ	303. Vltio à Deo petenda	99. Chabimicki Sasor	97.
Scutum nudum	330. Z Litera quid signif:	343. Chalecki	93.
Scutum Herculis	331. G N O M O N	Chraſtonski Zadorà	318.
Inter Sydera Sydus	338. Nobilium in hoc Tomo 3.	Chraſtewski	244.
Sic ad astra	163. Nobilium in hoc Tomo 3.	Chalczniowski	260.
Sol in auge	164. Msor Srzeniawá	Czarnotulski	121.
Solertia vincit res;	165. A	Cbwalkowski	105.
Sit fecundus amor	179. Bálchacki Topor	Cbwalibog Strzemie	171.
Sigillum Fabij	185. Bállicki Topor	Chárbinowski	62.
Spiritus aliundē	224. Bállicki Topor	Cielecki	327.
T Empli ornatus restituitur	4. Bárdski Sasor	Cerekwicki	327.
Theſauri custos aurophilax	Bágienski Słepowron	Ciccierski	186.
Tela per & hostes	110. Bartkówski	Cicbonski	279.
Tela ex pharetra	94. Batoryj	Czermiński	299.
Terror ex veste	95. Bädlenksi	Chyňka Sasor	96.
Triophthalmos lapis	116. Bákonički	Chybicki Strokomlă	150.
Triumphus non obcasos sed con-	185. Bialostyrski Topor	Chyńnicki Traby	230.
seruatos	248. Blázionfski	Chliftonski Szeligá	121.
Timu te nunquam	Blázienksi Sás	Chodonski Sás	66.
Tunica molesta	252. Brzeski Topor	Cbojnicki	243.
Tunica triumphalis	284. Bielinski Szligá	Chodkiewicz	140.
Tubam gallus ornat	247. Bielenski Srzeniawá	135. D Aníborski Topor	61.
Tu elige grandes faciam ego fortes	248. Bier Erzeniawá	Danilowicz Sás	.
Tuba salutis	Brzecinjski Traby	Danidowicz	229.
Tuba cum gladio	Bieljki	224. Dabrowski Szligá	124.
V Elis Iustiniana	152. Brzeszki	Drabinski	168.
Ve. endi Princip: cura	225. Bielkowskij	327. Dabrowski	314.
Velviculture Italia remissa	235. Bielanski	92. Dabrowski Ziglobk	329.
Vena laudabilis in nobili	163. Bylenksi Szamjen	260. Decius Topor	66.
Virtus è tunulo	7. Bydlonyksi	76. Deszkowski	91.
Virtus & concordia inexpugnab:	80. Bochnár Starykon	120. Denisko	299.
Virtus sepn'ch: condid:	129. Bostowksi Szligá	135. Dzbierkowski	105.
Virtus non seplitur puluere	143. Borkowksi Sulimá	174. Dzialeczynski	205.
Virtus non præclusa	168. Bojaneksi Strzemie	189. Džierenocká	150.
Victor redico	255. Bronienski Tarnawá	222. Dewknetowski	156.
Victor eb. non triumphat	258. Bronicki Tarnawá	222. Dž edušjeksi Sás.	.
Victoria quæ vera	221. Boricki Tarnawá	298. Drzewoſenksi	327.
Victor agnita vocatur	252. Brons	300. Dživoſ	156.
Victor denique	137. Buki	301. Drozdenski	161.
Vi Imperium	151. Brochomski	318. Drodzienski Słepowron	.
Vita in igne	73. Burzynksi	251. Dróſćewski	104.
Vicere ut vult	90. Budnicki	259. Dobuſčewski	121.
Vilibas Deus supererat	290. Buchowksi Sás.	Dluski	243.
Vit bonus quis	333. Cacki Swinksi	154. Flagoborski	64.
Victorie prominent:	320. Czartoryski Starykon	77. Dlugeſ	299.
Vites viciſ ſolertia	365. Cijsinski Traby	229. Dubránski Sás	.
Vitorum magnoru intentum	218. Characum Srzeniawá	135. Dłotowski	279.
Vilnius, talus, & vmbra	217. Charzawski Srzeniawá	134. Farury Sulimá	171.
Vibis venalis	258. Charzawski Srzeniawá	120. Falczewski Traby	229.
Vomenibus certani subire	253. Chazewski Szliga	Gmá-	.

I N D E X.

G Niazdowski Galęski	104. Jabolonski 105. Jastrzebski	Słepowron	105. Korekwicki 127. Kościelicki 175. Kociniński 189. Kozłowski 244. Kopyczynski 327. Konarzewski 250. Koźlicki 286. Kożeglowski 327. Kownacki Suchekomnaty	149. 315. 314. 288. 259. 257. 350. 334. 168.
Gárbovski Szrenidawá	134. Jákimirski			
Gáwroński	156. Janowski			
Galeczenski	161. Járzyna			
Gárbovski Sulimá	171. Jabłonowski			
Gálczewski	223. Jámbrzejk			
Gárliski Strzemięg		Jasiński		
Grábowski	327. Járaczewski			
Gieraltowski Sasor	98. Jastrzebski	Zaremba		
Grzebski	154. Jeżewski			
Grebekowski	182. Jezowski			
Gierko	220. Jedwabinski			
Giedroch	260. Idzikowski			
Gieraltowski Jastrzeb:	262. Jusiewski			
Gninski	237. Jordán			
Ginet	328. Jondziel			
Grocholski Topor	63. Józefski			
Golanczewski	65. Kamieński			
Grodzcki Stárykon	77. Kájfszki			
Gorecki Szcligá	120. Karczewski			
Gorski Szcligá	120. Kaczański			
Grochowárski	126. Karmiński			
Gorski Stemberg	137. Karboth			
Grocholski Syrokomaž	149. Kaski			
Gorlenksi	159. Kalinowski			
Gorecki sekola	Kaznowski			
Gotuntowicz	173. Kaczański			
Golkowski	189. Krajski			
Gorskowksi	223. Krajkowski			
Golinski	243. Krętowski			
Grodzicki	260. Klemenski			
Grożonksi	279. Kleczewski			
Gorecki	302. Kleczkowski			
Gnoinski	273. Kłepowski			
Gorzenksi	327. Kebowski			
Guminski	66. Kilinski			
Gutowski	127. Kicinski Swiercz			
Gurski	128. Kunski			
Gucy	348. Kripski			
H alká	86. Klonski			
Hářbinomski	327. Konarski			
Holub	104. Kokalewski			
Hucbromiecki	168. Košíčki			
Hucbromicki Sas	Korwin			
Hubiczki Sas	Kowalczyki Słepowron			
J afinski Sas	Kozłatkowski			
Jakubowski	161. Konratowski			
Járomirski	93. Korciński Topor			
Járogomierski	97. Kortzenowski			
			10.	
			61.	
			135.	
			137.	
			132. 279.	
			134.	
			135. 260.	
			329.	
			229.	
			279.	
			229.	
			229.	
			244.	
			279.	
			279.	
			63.	
			127.	
			128.	
			131.	
			128.	
			127.	
			225.	
			300.	
			151.	
			156.	
			169.	
			189.	
			124.	
			143. 329.	
			64.	
			329.	
			189.	
			223.	
			189. 243.	
			98.	
			174.	
			149.	
			260.	
			63.	
			126.	
			93.	
			93.	
			123.	
			135.	
			150.	
			50.	
			141.	
			1450.	
			8bigneus de	
			Brezie	

I N D E X.

- Brzezie Lanckoronski, Marschalcus Regni, triumphator de Mosibis, & Dux Exercituū ad presentiam Vtoldi M. D. Litbu. Legatus ad Cesaream Maiestat. in vice regni Comitatum habuit, sexcentos aliquates grauis armature, & prime versus Vrat. slauiam sumptu proprio deduxit. Obiit 1425.**
- Nicolaus in Lanckoronā, Marschalcus Regni, in Moschoniam cum Vitoldo tropas militari, deduxit. Obiit 1422.**
- Stanislaus de Brzezie in Lanckoronā Marschalcus Regni, Legionem ad Regem Bohemie cum laude genitū sue expedituit. Obiit 1488.**
- Iohannes Luko de Brzezie Episc. Crac. Pro cancellarius Regni, Legatus ad summum Pontificem, ad Cesaream Maiestat. & Reges Virgariae & Boemie. Obiit 1451.**
- Precellus Lanckoronski Capitanus Cbmelnicensi Tartarorum et Bialogrodum & Occakouiam persequendo v. stavit. Cosacos rebels compescuit, aliug. boſti. Obiit 1531.**
- Stanislaus Lanckoronski Palat. Generalis Podolie, Camenecensis, Scalensis Capitan. qui pluries Tartaros vaſtantes Russiam debellavit. Obiit 1535.**
- Sbigneus Lanckoronski Succamerarius Sandomiriae, consors sua Catharina de Zywic Konorowska Castell. Sadecensis filia. Obiit 1619.**
- Samuel Castell. Sadecensis. Capitanus Miloſciei consors sua ſophia Firlejowna Theſaurarij Regn: filia. Obiit 1639.**
- Christophorus Lanckoronski Castell Radomieci. cum Anna de Tenczyn Comitissa Castell. Cra-**
- coniciū. filia tenuit matrimonium. Obiit 1583.**
- Stanislaus de Brzezie Lanckoronski Valatinus Podolicus, continuus in caſtris aigj defensio Patrie. Obiit 1617.**
- Nicolaus de Brzezie, Succamer. Podolicus. Obiit 1560.**
- Nicolaus Capitanus Dobrzyci. Obiit 1545.**
- Predborius de Brzezie Marschalcus Regni, sub Ludouico Polonie & Hungaria Rege. Obiit 1550.**
- Stanislaus Dayſer Cracoviensis. Ioannes Venator Sandomiricus. in bello Liuonico obiit, cum Kurozwiski Theſaurarij Regni filia tenuit matrimonium. Obiit 1564.**
- Nicolaus de Brzezie, Rotbmagist. per totam expeditionem Moschonitam sub Serenissimo Rege Stephano.**
- Iohannes Succamerius Cracovia. Obiit 1510.**
- Etanislaus Castell. Halicie, Caſtraz, quos etiam ad Bialogrodum & Occakouiam persequendo v. stavit. Cosacos rebels compescuit, aliug. boſti. Hieronimus Capit. Scalensis. Obiit 1592.**
- Etanislaus Castell. Halicie, Caſtraz, magnus in exercitu, & de valacibus triumphator. Obiit 1592.**
- Ioannes de Brzezie Lanckoronski Vexillifer Podolicus, qui cum Kálinovska Capitanus Camenecensis forore tenuit matrimonium, qui clarissimorum maiorum institutum merendi Patrie amplectus est.**
- Nicolaus Stanislai Castell. Haliciensis frater Succamerar. Podolia, dureum vexillum ad Cecoram contra Chamum magnum ſuū Zamyscio deduxit, contra Michalensem Transylvanum triumphator, consors Zorawinska Sebastiani Castellani H. licensis filia. Reliquit Stanislauum Palatinum Podolice, ex Caſtell. Camenecensi. & ante Halicach. Capit. Ploskireviciū vir variaru linguarū & scientiarū peritissimus, cum Zamichowska que erat Palat. Russ. Givski, tenuit matrimonium. Nicolaus Ioannis Vexilliferi Podol. frater, in Ungaria cum Iſtwan Batorio miles, in Patria in omni expeditione praesens, multis vulneribus affectus fuit, confors Stanislavskae Hieronymus tertius frater borum in exteriu nomine tyrocinia deduxit in bello Cluſinensi, cum Musibis & Germ. nis pugnauit confors Huninska Caſtell. Camenecensi. altera Chodorovska. Ex Vx Iſtero Podolie Succamerarius.**
- Stanislaus Lanckoronski de Brzezie Capit. Scalensis, filius primus Ioannis Vexilliferi Podolice, qui dum studia Cracovie in Regno, in Germania Louany, in Gallia Parisis, & Niderlandi perficeret. Marti continua obsequia detulit. Quoc. rea cum Ducibus de Conde, de Balon, de Nieniers conuersationem amplectus, promptus & grauen uexteritate, fese difſpofuit pro Patrie actibus. Tartaros ad Jagelniciam hereditarium epiſdam quans forti munitione, ſiro, ad Kapuscine, Smalkowce, Bednarowum, Vſcie, non ſive periculo vite pugnauit, nec ſumpibus ducentos milites conlucendo peperit, contra Cantymirum cum Illuſtriss. Koniecpolski ad Martinow, centris Czaban Dowletkereiim. & Vſcie, cuę bellica arma receperant, contra Galgans ad Belzum cum Palatinis Cracoviis. Lubomirſcio, & Cbmieleggio Kijowicē.**

I N D E X.

uicū. ubi filius Cantymiri occi- sus, & Salamgereius cum Iscin Murza capti fuerant. Ad Camenciam contra Aba- zibasim 100. milites deduxit, Lariecki & clari fortissimi animi signis in Lebno presentia Ducis demonstravit Lekszyci In Prussia contra Gust. num, Lenczon'ski & in Laczyniec 100. deduxit. Leniczecki ex nobilibus milites, dum con- Loiecki spiratione Tartarorum Princi- Ligocki pes Tartarici occidabantur, & Lyczko millebus triginta confederatio- Lisowicci nem in Consinibus Regni insi- Ludzislawski tuerant. Paucis ergo ut mul- Lutenski ta comprebendam omnem ex Lubomirski peditionem promptè arduè & Lubowicki fructuose prosequitur vestigia Lwczewicki majorum propriis meritis col- Lubieshowski lustrando. Confors Alexan- dra Sbignci Sieniawski Castell. M drinowski Lublinensis, Marschalcii Scra- Massimowiccki missimi Principis filia. Reli- May quit Sbigneum, Ioannem, Ni- Maslowski colaum, Hieronymum, Pra- Magier stalum, Martinum, Franciscum, Markowski & filiam Barbaram. Mafso Martinus germanus illius frater, Mafskowski in exterris nationibus incenti- Marjanski ua virtutum collegit cum for- Matarek titudine, confors Christini Ko- Makoscy piatulskia. Mielinski Iohannes Baptista, tertius illorum Miezwiedz Starykon, Bielsius Ostrowicki frater in Ordine i predicator. de illo folio Theologus, & Predicator cele- Mekicki berrimus. Sic amorem dei & Meczyk Patrie toto pectore obserua- Nicczkoski runt. Nyslecki Lancoronski Bakoniedicti. Sta- Milenowski nisli: qui 400. milites ad Milkowski Clusynum deduxerat à Mo- Miroslenski sebiis occisus fuit. Sebastia- Mragat nus frater illius in Moscobia Milanowski occisus. Frater horum tertius Milenowski Iohannes C. sell. Chalicien. mi- Michalowski les eximus, in Prussia demum Mnichowski Roth egister, & Tribunus E- Msicewski xercitacionis. Filius ipsius Ada- Morski rus Subdzisze Halicich. con- Moraniicki fors Lasczowna. Filius Ven- Modlenski	cesnu, ita serie digna altam Mlodzieciewski benedictionis divine memoriam Mroczek conseruant. Mstowski Laskowski 120. Moydylon Lariecki 120. Moczarski 102. 274. N awoś Strzemieć. Navorotnik 62. Naleski 93. Nasforoniski Slepowross 98. Nartowski 174. Narussewicz 189. Narkienicz 205. Nekanda 205. Niedrowski 133. Niemojowski 135. Niemierowské 260. Niedzwiecki 300. Nidecki Nof 62. Noskenski 62. 77. O kaczowski 93. Oranski 119. Olewnicki 121. Olferwski 150. Oziemblowski 164. Otrinowski 189. Ostyk 278. Ofsinski 309. Obiebowski 104. Offolinski 307. Obodziński 228. Odolikowski 267. 298. Orłowski 329. Oporowski 105. Ostrowski 127. Orłowski Sas. 127. 128. P akoszewski 150. Pakowski 168. Paszkowski 173. Plazá 244. 302. Palczewski 126. Piasiecki 255. Przepolecki 60. Pieles 61. Pretsizer 64. Przeczewski
	Pniewski

I N D E X

Pnierski	126.	eximus miles in Moscbovia, Stawski	262.
Pienicki 126. Petryk 223.		& contra Tartaros, reliquit Szaboss	298.
Pernus ab armis Spirn		filium ex Bydowska militem, Smarzewski	329.
Pielusowski	244.	Matthia filius Valentinus. Sartkowski	341.
Perstyn	292.	Rzegomski	10. 11.
Perstynski	298.	Remborski	64.
Pielešowski	244.	Rzešowski	279.
Pilezycki	63.	Riterski	62.
Pisarski	134.	Rikrski	63.
Pigłowski	161.	Ryczgerski	173.
Przyluski	173.	Rjto	300.
Przyborowski	174.	Rogonkski	96.
Przyłęcki	134.	Romocki	126.
Polanowski	77.	Rochicki	126.
Pogorzelski	105.	Rozniatowski	Słeporod
Potocki	120.	Romanski	128.
Piotrowski	127. 155.	Rozemberksi	Szczecinawa
Poniastowski	135.	Roznowski	135.
Porebski	135.	Roiecki	220.
Porkus	153.	Rofocki	243.
Poplowski	244.	Rudemina	318.
Podgórkowski	244.	Rusfey	232.
Podolecki	276.	Rudzienksi	235.
Pułlinski	140.	Rudnicki	super tres montes flans, super
Puzata	150.	Rumieciowski	189.
Prklatecki, unus illorum miles			105.
eximus, cum custode finium Starza			8.
Regni Zamyski à Tartarorum Starzon			8.
Galgij oppressus, & cuna sociis Strazon			9.
in captiuitatem dedicatus fuit. Starzefski			64.
Szczawinski			64.
Rak	273.	Szafraniec	74.
Rafsko Sas.		Sanguisko	78.
Rakowksi	250.	140. Szafanski	96.
Rachors	135.	Stankar	107.
Radlinski	223.	Stanislawski Szczigzi	120.
Radzicewski	141.	Stawski	121.
Rzeczkowski Traby, Sunt alij Stiwomir			123.
Rzeczkowski de Rzeczkow in Sarnowski			226.
Siradensi Palatin: armorum Spadowski			127.
Prus, Nagody ex quibus alij ad Sarnicki			127.
Palatinatum Belcini: transie. Strichanowski			135.
runt, Stanislaus, Ioannes, & Sadłowski			135.
Matbias, frater ex Sigismun. Szadlo			140.
donati. Filij Stanislai ex Hyl. Stanislawski Strzegonia			174.
kowska Stanislaus & Petrus, Szalisko			178.
ex altera Holmiska Georgiu Szajewski			189.
fuscepit. Filie ipsius ex Holo- Szalewski			223.
mincka Dorothica Iwanski con. Samsonowski ab armis.			Skinder.
fors, Zofia Kregscij, Georgius Slanke			

I N D E X.

<i>Skinder</i>	135. <i>Trojanowski</i>	119. <i>Wolski Topor</i>	65.
<i>Egrotomla</i>	148. <i>Topczewski</i>	127. <i>Wrónicki</i>	77.
<i>Bninká</i>	153. <i>Trzonkowski</i>	247. <i>Włostowicki</i>	105.
<i>Szczurawski</i>	157. <i>Topacz</i>	259. <i>Włostowicki</i>	105.
<i>Szydłowski</i>	158. <i>Tumigratá</i>	104. <i>Wroblewski</i>	125.
<i>Szydlowiecki</i>	181. <i>Tuczkowski</i>	169. <i>Wolski Stemberg</i>	137.
<i>Schüting ab armis.</i>	<i>Tudorowicki</i>	223. <i>Wósski</i>	298.
<i>Smitski</i>	223. <i>Turski</i>	264. <i>Włuszk</i>	305.
<i>Szreniawski</i>	223. <i>V Lanowski</i>	174. <i>Włodek</i>	314.
<i>Bzegomski</i>	242. <i>Włanuki</i>	271. <i>Włodziesiecki</i> <i>ds</i>	
<i>Smyslownicki Sas.</i>	<i>Uroniecki</i>	168. <i>Woriski Sas</i>	
<i>Dolęjski</i>	64. <i>Wojnowski</i>	65. <i>Włodzisławski</i>	
<i>Straká</i>	267. <i>Walla</i>	93. <i>X lejski Topor</i>	64.
<i>Stominski</i>	158. <i>Wsz</i>	127. 278. <i>Zakliká</i>	
<i>Sokola</i>	161. <i>Wąsilewicz</i>	169. <i>Zakliká</i>	54.
<i>Soltan</i>	165. <i>Worczycki</i>	228. <i>Záprzániec</i>	
<i>Stomikorski</i>	169. <i>Wadwice</i>	266. <i>Zaborowski</i>	74.
<i>Szropski</i>	172. <i>Wielbich</i>	268. <i>Zaborowski</i>	189.
<i>Sorá</i>	176. <i>Wladislawski</i>	269. <i>Zárski</i>	77.
<i>Sorká</i>	176. <i>Właskiewicz</i>	275. <i>Zakrzewski</i>	93.
<i>Sztabota</i>	178. <i>Waz</i>	278. <i>Zabánski</i>	120.
<i>Sekáč</i>	329. <i>Włazymonski</i>	299. <i>Zárač</i>	196.
<i>Strajská</i>	120. <i>Wexman</i>	351. <i>Zabokrzycki</i>	174.
<i>Szarecki</i>	126. <i>Węzyk</i>	280. <i>Zaborowski</i>	100.
<i>Szubikowszki</i>	168. <i>Węsliński</i>	287. <i>Zakrzewski</i>	145.
<i>Sulimá</i>	170. <i>Węgorzewski</i>	288. <i>Zabielski</i>	244.
<i>Sulkowski</i>	174. <i>Wieniawa</i>	292. <i>Zarzecki</i>	274.
<i>Sulkowski Salima</i>	175. <i>Wieruń</i>	302. <i>Zidorski</i>	299.
<i>Szczurowszg</i>	180. <i>Węber</i>	311. <i>Zabána</i>	313.
<i>Szepiński</i>	180. <i>Wębladowski</i>	314. <i>Zadora</i>	317.
<i>Szczęsliki</i>	244. <i>Wielęglowski</i>	73. <i>Zajackowski</i>	327.
<i>Suliski Sas.</i>	<i>Wierzbicki</i>	126. <i>Zawiśla Sas</i>	
<i>ST. "Sjyki"</i>	187. <i>Wielkolucki</i>	159. <i>Zaremba</i>	321.
<i>L. Tento</i>	58. <i>Wędrogowski</i>	242. <i>Zagłobski</i>	329.
<i>Trajencski</i>	64. <i>Wijeski</i>	189. <i>Zgrätz</i>	331.
<i>Targowicki</i>	222. <i>Widawski</i>	283. <i>Zegota</i>	13. 48. 74.
<i>Tereszowski</i>	223. <i>Wimarski</i>	228. <i>Zernicki</i>	120.
<i>Tarnowsky</i>	<i>Wjeljynski</i>	242. <i>Zielenski</i>	154.
<i>Trček 237.</i>	241. <i>Wjibnski</i>	251. <i>Zembocki</i>	189.
<i>Tenckowski</i>	17. <i>Wilezenksi</i>	254. <i>Zieniewicz</i>	339.
<i>Trzeci</i>	105. <i>Wjślep</i>	259. <i>Zyberzdorff</i>	341.
<i>Tęgoborski</i>	134. <i>Wizemberg</i>	302. <i>Zimosárski</i>	24.
<i>Trzennski</i>	174. <i>Włodek</i>	171. <i>Zbylitowski</i>	185.
<i>Trzecieski</i>	186. <i>Wrzecławski</i>	188. <i>Zotadz</i>	150.
<i>Trzebinski</i>	329. <i>Włopolski</i>	189. <i>Złocki</i>	119.
<i>Trzciński</i>	127. <i>Wolk</i>	229. <i>Złotogolencyk</i>	344.
<i>Tříská</i>	243. <i>Wojna</i>	229. <i>Zmodzki</i>	346.
<i>Týárovski Sas</i>	<i>Woronowski</i>	64. <i>Zuchlinski</i>	121.

AD BENIGNVM LECTOREM.

 Rodijt Tertius Tomus Orbis Poloni, seu Tesserunt Gentiliorum Nobilitatis Polonæ, diligentia & labore quantum in me fuerat infatigabili. Optabam ut omnibus & singulis satisfacerem, nec desiderium, vigilia, & attentio minuebāt; sed distantia locorum plurimos vsquemodo retinuerat, ut solidius, perfectius, clarius colligere stemmata non potuerim. In hoc tamen obligaturum me fieri testor, quod si aliquando monitum me fieri voluissent, cœtiam per literas informationem authenticam, ad loca prænominata in Tomo Primo ad Lectorem, transmittere non fastidiant. Ea etenim circumspectione usus permanebo, ut quingenta exemplaria ad corrigendum, si opus fuerit conclavi retineam. Præmonitum autem te Lectorem fieri volo, quod aliquarum Familiarum Illustriss. stemmata, & Illustrem Familiam his operibus non addiderim, cordi tamen est singulo operc illas me conscribere, & luci Deo dante porrigerere. Si verò in his laboribus meis aliquid studij & operis retinueris, Deo Altissimo referendo laudes mihi beneprecare velis. Habebis reciprocum & Amicum. Vale.

4190

